

BREŽIŠKE ŠTUDIJE 5

BILO JE RES GROZLJIVO,
BOBNELO IN GRMELO JE POD NAMI

BREŽIŠKI POTRES 1917

Dušan Nečak

Ina Cević

LJUBLJANA, BREŽICE 2018

**BILO JE RES GROZLJIVO,
BOBNELO IN GRMELO JE POD NAMI
BREŽIŠKI POTRES 1917**

- Zbirka:* Brežiške študije 5
Uredniški odbor zbirke: Alenka Černelič Krošelj, Mitja Guštin, Mateja Habinc, Milena Jesenko, Ivanka Počkar, Jože Škofljanec
Avtorja študij: Dušan Nečak, Ina Cecić
Objava vira: Vanja Pfajfar
Uredil: Jože Škofljanec
Recenzenta: Kornelija Ajlec in Božo Repe
Lektorirala: Mirjam Šemrov
Prevedli: Niko Hudelja, Mirka Nečak, Ina Cecić
Oblikoval: Aleš Cimprič
Izdala: Ministrstvo za kulturo, Arhiv Republike Slovenije in Društvo za oživitev mesta Brežice
Zanju: Bojan Cvelfar in Alenka Černelič Krošelj
Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
Zanjo: Roman Kuhar, dekan Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Ljubljana, Brežice, 2018

Prva izdaja, e-izdaja

Publikacija je brezplačna in dostopna na: <https://e-knjige.ff.uni-lj.si>

DOI: 9789610600923

Finančna podpora: Knjiga je izšla s podporo Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in Občine Brežice

Sliki na ovitku: Hiša župana Ajstra v Krški vasi (Ilustrirani glasnik, 15. 3. 1917). Šotorišče na Leitnerjevem travniku (hrani Posavski muzej Brežice).

To delo je ponujeno pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna licenca. (CC BY-SA 4.0)

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili
v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID=295813376
ISBN 978-961-06-0091-6 (epub)
ISBN 978-961-06-0092-3 (pdf)

**BILO JE RES GROZLJIVO,
BOBNELO IN GRMELO JE POD NAMI**

BREŽIŠKI POTRES 1917

KAZALO

<i>Ivan Molan</i>	
Potres 1917	7
<i>Jože Škofljanec</i>	
»Vaserturn« se je gibal kakor urski perpendikelj	9
<i>Dušan Nečak</i>	
Z zgodovinarjevo roko	11
<i>Dušan Nečak</i>	
Zgodovin(ar)ski pogled na potres v Brežicah in okolici 29. 1. 1917	15
<i>Ina Cencić</i>	
Potres pri Brežicah 29. januarja 1917 – makroseizmične raziskave	101
Priloge	193
Seznam kratic	555
Seznam uporabljenih virov in literature	557
Kazalo zemljepisnih imen	563
Kazalo osebnih imen	571

Potres 1917

Spoštovani bralke in bralci,

Brežiške študije s pričujočim delom dobivajo novega člana, ki z enako predanostjo kot starejši člani odstira pogled v zgodovino mesta Brežice in bližnjih krajev ter prebivalcev, ki so živeli v tistem času. Na razvoj skupnosti na lokalni ravni in družbe na globalni ravni večinoma vplivajo družbeni dogodki oz. dogodki, kjer je prevladujoč človeški dejavnik. Včasih pa preteklost nekega kraja zaznamujejo tudi naravni pojavi. Ker živimo v občini, kjer imamo obilo vrelcev termalne vode, so naša stalnica tudi potresi. Nekajkrat na leto občutimo drhtenje zemlje in se zavemo, da je narava še vedno tista prvobitna sila, proti kateri smo nemočni. V letu 2017, ob 100-letnici potresa, smo se spomnili na potres, ki je bil tako močan, da so ga čutili tudi prebivalci celotne današnje Slovenije, tla pa so se tresla še mesece po potresu. Kot pričujejo zgodovinski viri, so bile skoraj vse zgradbe na prizadetem območju poškodovane, potres je zahteval celo smrtni žrtvi, več ljudi je bilo ranjenih. Tedanja vojska in brežiška bolnišnica sta pomagali prebivalcem, ti pa so morali zapustiti svoje poškodovane domove in se naseliti ali pri sorodnikih ali v železniških vagonih, saj se je potres zgodil januarja, v času zelo mrzle zime.

V Brežiških študijah, ki so pred vami, spoštovani bralci in bralke, se prepletajo trije vidiki potresa. Eden je zgodovinski vidik, ki se nanaša na v potresu močno prizadeta naselja, od mesta Brežice z gradom do bližnjih krajev, ki so del današnje brežiške občine (npr. vasi Čatež ob Savi in Krška vas) in širšega področja. Drugi vidik je seizmološki, saj prinaša ponovno določitev moči tedanjega potresa in njegovega epicentra. Tretji vidik pa je prevod popisa škode, ki ga je po »velikem potresu« pripravila komisija za ocenitev potresne škode. In ta je pričevalec življenja naših prednikov, saj se za zabeleženo škodo skrivajo zgodbe posameznikov. Čas potresa je bil tudi čas prve svetovne vojne, ko so bile mnoge družine brez očetov, stiska je bila še večja kot običajno. Iz takratnih časopisov (Slovenec, Slovenski narod, vir: Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si) izvemo o potresni katastrofi, žrtvah, porušeni domovih, pogrešani živini, o obisku predstavnika vladarja, nadvojvode Maksa, na prizadetem področju in selitvi bolnikov iz bolnišnice v Zagreb, Celje in Maribor.

Namen spoznavanja zgodovine je tudi ta, da se iz nje nekaj naučimo. Naša preteklost nas uči, da živimo v lepih krajih, kjer so se ljudje že zgodaj naseljevali. Zavedamo pa se, da je naše področje bolj izpostavljeno tako visokim vodam kot tudi potresom. Iz lastnih izkušenj smo se naučili, da je izjemno pomembno, da imamo v občini dobro organiziran in odziven sistem zaščite in reševanja. Danes ob nepredvidenih dogodkih občanom najprej priskočijo na pomoč civilna zaščita in gasilci, ki so pomemben del sistema zaščite in reševanja. Sredstva, ki jih redno namenjamo za usposabljanja in opremo, so naložba, za katero upamo, da jo bomo malokdaj potrebovali; predstavlja pa zagotovilo, da bomo tudi ob nepredvidenih dogodkih zmogli poskrbeti za varnost naših občank in občanov.

Želimo si, da se zgodovina ne bi ponovila, vendar je naš vpliv na naravne pojave, kot je potres, omejen. Zato pa lahko sami poskrbimo za dobro pripravljenost in učinkovit sistem. Predvsem pa je pomembno, da ohranimo čut za solidarnost in pomoč, ki je pomagal prebroditi številne preizkušnje tudi našim prednikom.

Iskrena hvala društvu za izdajo novih študij in za prispevek pri ohranjanju spomina na preteklost. Hvala tudi vsem avtorjem študij, ki so s svojim prispevkom osvetlili naravno katastrofo, ki je prizadela in zaznamovala naše kraje.

*Ivan Molan,
župan občine Brežice*

»Vaserturn« se je gibal kakor urski perpendikelj

Na nedeljo, 29. januarja 2017, je v malem avditoriju Posavskega muzeja Brežice potekal strokovni posvet ob stoletnici brežiškega potresa, na katerem so sodelovali geolog Miloš Bavec, zgodovinar Dušan Nečak in seizmologinja Ina Cecić. Posvetu je sledilo še odprtje priložnostne razstave – »muzejske vitrine« z naslovom Stoletnica brežiškega potresa (1917–2017), avtorice Vlaste Dejak. Prof. Nečak in Ina Cecić, ki sta pred tem pripravila študiji za GEN energijo d. o. o., slovenskega solastnika Nuklearne elektrarne Krško, ter Vlasta Dejak so zbrali in proučili številne pisne in slikovne vire ter pričevanja tistih, ki so potres leta 1917 doživeli. Že na sami obeležitvi stoletnice potresa smo bili tam navzoči člani uredniškega odbora Brežiških študij mnenja, da si pripravljene študiji in zbrano gradivo zaslužijo tudi pisno objavo.

Študija zgodovinarja Dušana Nečaka, zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani, tako na podlagi še ohranjenih virov opisuje življenje v Brežicah po »katastrofalnem potresu«, kot ga je verjetno pod vtisom posledic nekoliko pretirano opisal takratni brežiški okrajni glavar. Po uvodni predstavitvi dosedanjih raziskav in virov, ki so raziskovalcu s področja zgodovinopisja na voljo, je podrobno predstavljeno širjenje novic o potresu in njegovih posledicah ter ukrepih za ublažitev le-teh, katerih najbolj intenziven del se je zaključil v poletju 1917. V nadaljevanju je predstavljeno delovanje Aleksandra Tornquista, takratnega vodilnega geologa v monarhiji. Študija nato prinaša pregled zbiranja pomoči in prispevkov za prizadeto prebivalstvo, ki je potekalo po različnih poteh. Zadnji del razprave s tremi primeri (reševanju problema prostorov okrajnega sodišča, obnovi hudo poškodovane čateške župnijske cerkve ter novogradnji frančiškanskega samostana) opozarja na dolgotrajno odpravljanje posledic potresa. Avtor v celotni študiji na več mestih obširno povzema ključne dele posameznih dokumentov, najbolj povedne pa tudi v celoti.

S študijo Ine Cecić, seizmologinje na Agenciji za okolje in prostor, so bili učinki in materialne posledice brežiškega potresa ovrednoteni s sodobnimi metodami, v brežiške študije pa je prvič vključena vsebina tudi s področja naravoslovja. Uvodni predstavitvi osnovnih podatkov o samem potresu sledi predstavitev posameznih virov, ki

so bili raziskovalki na voljo. Osrednji in po obsegu največji del razprave je posvečen predstavitev posledic potresa za kar 223 krajev. Avtorica je z veliko potrpežljivosti zbrala in predstavila učinke potresa, kot jih je bilo mogoče razbrati iz vseh razpoložljivih virov (od 323 časopisnih poročil in nekaj pričevanj očividcev do maloštevilnega fotografskega gradiva). Temu sledi predstavitev sodobne metode interpretacije podatkov. Njen rezultat je tudi na novo ovrednotena stopnja intenzitet učinkov potresa. V okviru študije je bilo izdelanih tudi več kartografskih prikazov, ki so objavljeni v razpravi Ine Cencić ali pa v prilogah.

Kot je predstavljeno v študijah, sta avtorja razprav precej napora vložila že v samo odkrivanje sodobnih zapisov o potresu in pri tem doživela nemalo presenečenj. V več primerih nista našla gradiva v arhivih in institucijah, kjer bi ga pričakovali. Prijetno presenečena sta tako sprejela informacijo o seriji potresnih spisov, ki jo hrani Arhiv Republike Slovenije. Ob dokumentih, ki jih hrani Štajerski deželni arhiv v Gradcu, je arhivsko gradivo iz Arhiva Republike Slovenije, še posebno popis v potresu nastale škode, predstavljalo temelj, na katerem sta nastali omenjeni razpravi. Ker je bil za potrebe priprave študij že narejen prevod omenjenega popisa škode, ki ga je pripravila Mirka Nečak, je bila odločitev, da se objavi tudi ta obsežen, a tudi zelo poveden vir, precej lahka. Objavo vira je podprl tudi Arhiv Republike Slovenije. Zagotovil je prepis, tj. transliteracijo izvirnika besedila popisa potresne škode, ki jo je pripravila Vanja Pfajfar. Ob omenjeni objavi vira, ki je skupna priloga obeh uvodnih študij, je uvrščenih v knjigo še enajst drugih (kartografskih, slikovnih, podatkovnih in bibliografskih) prilog, ki so v veliki večini navezane na razpravo Ine Cencić.

Kakor predhodne tudi te brežiške študije skušajo opozoriti na »pomembno« v preteklosti Brežic in njihove okolice, kar je zaznamovalo ljudi, ki so živeli v in s krajem. Potres, eden najhujših, kar se jih je zgodilo na Slovenskem v zadnjih nekaj stoletjih, zagotovo spada mednje. Ljudem, ki so pred dobrim stoletjem doživeli nihanje vodovodnega stolpa, grozeče bobnenje pod nogami, tresenje tal in spoznavali krhkost ... se je izkušnja vtisnila v spomin za vselej. K sreči so se ohranila pričevanja nekaterih med njimi, del zapisov o potresu je našel pot v archive. Po intenzivnosti bolj kot ne izjemen pojav za naše kraje pa je brežiški potres pritegnil zanimanje tudi petih raziskovalcev, ki so že v prvih nekaj letih po potresu o njem objavili študije. Pričujoča knjiga tako predstavlja sintezo doslej znanega in dodaja nova spoznanja, obenem pa z obsežnim kritičnim aparatom in prilogami ponuja priložnosti in spodbude za nadaljnja raziskovanja.

*Jože Škofljanec,
urednik*

Z zgodovinarjevo roko

Študije sem se lotil predvsem iz dveh razlogov. Prvi je zagotovo moja zgodovinarska radovednost, saj sem se veliko ukvarjal s tematiko prve svetovno vojne, in sicer predvsem z vojaško-političnega vidika. Ta študija pa prikazuje precej specifično temo, ki se sicer tudi dotika vojaško-politične zgodovine, vendar poudarja predvsem tematiko iz t. i. zgodovine vsakdanjega življenja. Ta tema z zgodovinarjevo roko, tj. na osnovi analize dostopnih, primarnih zgodovinskih virov, še ni bila obdelana.

Drugi razlog pa je dejstvo, da sem več kot petindvajset let vodnik reševalnih psov, t. i. ruševinarjev, in da sem bil več kot sedemnajst let podpredsednik svetovne organizacije vodnikov IRO – Internationale Rettungshunde Organisation / International Rescue Dog Organisation. Tako sem imel možnost, da sem vodil mednarodno ekipo vodnikov reševalnih psov v Turčijo, ki jo je 17. avgusta 1999 prizadejal katastrofalni potres. Tam sem se na licu mesta seznanil s tragičnimi posledicami potresa. Po številu žrtev in razsežnostih se sicer brežiški potres niti od daleč ne more primerjati z avgustovskim v turški Yalovi, po obliki škode in trpljenju prebivalstva pa, »mutatis mutandis«, vsekakor. Zato me je še posebej pritegnila tematika enega najmočnejših potresov na Slovenskem.

Objavljeno besedilo ima dva enakovredna dela. Prvi je zgodovinopisna študija z naslovom »Potres v Brežicah in okolici 29. 1. 1917«, kakor jo izrisujejo na novo pridobljeni arhivski, t. i. primarni viri, ki jih doslej še nihče ni obdelal. Drugi del pa predstavlja objava originalnega gradiva popisa in ocene škode pri brežiškem potresu, ki ga hrani Arhiv Republike Slovenije, in ga je za objavo pripravila **Vanja Pfajfar**, ter prevod le-tega, ki ga je opravila **Mirka Nečak**. Ta del naj bi omogočil nove informacije še drugim raziskovalcem tega dogajanja. Posebej pa je objava teh virov pomembna za seizmologe in geologe, saj lahko podatke uporabijo pri svojem znanstvenem delu.

Pri delu na študiji in iskanju gradiva ter literature so mi pomagali mnoge kolegice in kolegi ter številne inštitucije. Zahvaljujem se seizmologinji, ge. **Ini Cecić iz Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO)**, ki mi je dala pobudo za študijo, ter **GEN energiji d. o. o.**, ki je delo financiralo.

Brez pomoči kolegic iz knjižnice Oddelka za zgodovino FF, mag. Barbare Šatej, mag. Maje Božič in mag. Ane Marije Lamut, bi bilo moje delo mnogo težje. Prav tako je bila nepogrešljiva pomoč mojih sodelavcev na fakulteti: asistenta dr. Petra Mikše in docentke dr. Kornelije Ajlec, pa tudi fakultetnih kolegov: docenta dr. Žige Zwittera in lektorja mag. Nika Hudelje, ki sta mi stala ob strani pri zapleteni transkripciji nekaterih dokumentov in pojasnjevanju nekaterih nemških terminov iz tistega časa. Prijazne pomoči, zlasti z informacijami o arhivskem gradivu, sem bil deležen tudi s strani arhivarjev ARS: dr. Jožeta Škofljanca in Andreje Klasinc Škofljanec, sodelavke Muzeja novejšje zgodovine v Ljubljani, mag. Mateje Tominšek Perovšek, ter sodelavcev Zgodovinskega arhiva na Ptuju, Zgodovinskega arhiva Celje, Pokrajinskega arhiva Maribor, Enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana za Dolenjsko in Belo krajino v Novem mestu in Posavskega muzeja Brežice – še posebej kustosinje Vlaste Deak. Hvala tudi Slovenski frančiškanski provinci Sv. Križa v Ljubljani, da so mi omogočili vpogled v njihov arhiv.

Še posebno se zahvaljujem Mirki Nečak za težko in mukotržno delo prevajanja arhivskega gradiva iz, po besedju in pisavi, »starega« nemškega jezika. Brez zglednega sodelovanja in pomoči avstrijskega Landesarchiva für Steiermark/Štajerskega deželne arhiva te študije sploh ne bi bilo.

Temeljni namen pričujoče študije je torej skozi obdelavo na novo odkritega – predvsem arhivskega gradiva – prispevati nov kamenček v zgodovinsko sliko o potresu v Brežicah in okolici 29. 1. 1917. Zato sem se v največji možni meri izognil ponavljanju že znanega. Literaturo in časopisne vire pa sem uporabil le toliko, kolikor to zahteva boljše razumevanje naslovne tematike.

Ob tej priložnosti bi rad poudaril nekatere značilnosti študije, ki je sicer obširnejša.¹ Celovita študija vsebuje namreč še poglavji: **Slovenci v habsburški monarhiji ob prelomu stoletja in v času potresa 29. 1. 1917 in Upravno-teritorialna razdelitev slovenskih dežel v Avstro-Ogrski na prelomu stoletja s posebnim ozirom na deželo Štajersko (19./20. stoletje)**, a sta ti dve napisani na osnovi literature. Njuna tematika je širši javnosti že znana ter posledično manj zanimiva. Zato jih tu ne bomo objavili. Študija, kljub uporabi novih primarnih arhivskih virov, ne prinaša »revolucionarnih« sprememb v dosedanjem splošnem vedenju o potresu v Brežicah, gledano seveda z očmi zgodovinarja. Prepričan sem, da ležita njena pomembnost in novost zlasti v orisu podrobnosti iz vsakdanjega življenja in naporov za odpravo posledic potresa v letih 1917–1918. Posebej je pomemben tisti del vsebine tu objavljene študije, ki govori o težavah pri zbiranju sredstev za obnovo, nabavi gradbenega materiala, strokovnih

1 Rokopis celotne študije hranita GEN energija d. o. o. in avtor.

delavcev in o težavah sodelovanja z vojsko, ki je pravzaprav edina lahko pomagala prebivalstvu. Težave so bile namreč zelo velike, saj je bila samo finančna škoda ocenjena na okoli 2 milijona kron, kar po nekaterih primerjavah znaša okoli 4 milijone €.

V tem delu so bile dodatno osvetljene podrobnosti organiziranja dejavnosti prof. dr. Aleksandra Tornquista s Tehnične visoke šole v Gradcu. Dr. Tornquist je bil najpomembnejši strokovnjak za potrese v monarhiji, ki je bil poslan na potresno področje le dan po potresu. Tam je organiziral »potresno službo«. »Zgodbo« o potresu osvetljuje še podpoglavje o poročilih o potresu, kakor jih kažejo primarni arhivski viri, zlasti viri pristojnih političnih in vojaških oblasti. Iz njih vejeta zlasti občutka nemoči in obupa, vidno pa je tudi sočustvovanje od najvišjih predstavnikov države, dežel do lokalnih oblasti. Dodatek k sliki o dogajanju na potresnem področju je poglavje o usodi frančiškanskega samostana. Samostan je bil namreč največji, obenem pa tudi umetnostno-zgodovinsko najpomembnejši gradbeni kompleks, ki ga je uničil potres. Obdelano arhivsko gradivo tudi iz frančiškanskega arhiva prikazuje zanimive ter do določene mere nove drobce o poškodbah samostana in njegove cerkve ter o razmerah v samostanu, ki so zavladatale po potresu.

Študija jasno prikazuje tudi trenja in probleme med posameznimi vejami oblasti, tako tudi na lokalni ravni, ko je šlo za pomoč ogroženemu prebivalstvu. Pokazalo pa se je, da so v deželi Štajerski gledali na Brežice tudi z nacionalnega vidika. Brežice so smatrali kot nemško mesto, celo kot zadnji branik nemštva na jezikovni meji. Tudi s tako utemeljitvijo so namreč želeli spodbuditi donatorje, naj pomagajo prizadetemu prebivalstvu, čeprav je bilo prizadeto prebivalstvo, sodeč po popisih potresne škode, v veliki večini slovenskega porekla. Po podatkih iz Specialnega repertorija za Štajersko, izdelanega na podlagi podatkov ljudskega štetja z dne 31. decembra 1910 in objavljenega na Dunaju leta 1918, je bilo v kraju/mestu Brežice razmerje med meščani nemškega občevalnega in meščani slovenskega občevalnega jezika 777 : 430 v korist nemško govorečih. V okviru sodnega okraja pa se to razmerje bistveno spremeni, saj znaša 870 : 19221 v korist slovensko govorečih.²

Pričujoča študija na mikro ravni prinaša novosti in osvetljuje zlasti težave pri obnovi, ki so bile predvsem posledica vojnega časa, v katerem se je potres zgodil. Vojna, ki je bila za monarhijo v tem času že izgubljena, je namreč opredeljevala in povzročala največ težav pri obnovi potresnega področja. Zato je mogoče le v tem kontekstu prepoznati takratna dogajanja.

2 Specialni krajevni repertorij za Štajersko, Dunaj 1918, str. 4/5.

V študiji sem že zapisal:

»Moj namen, seveda kot zgodovinarja, ni, ne more in ne sme biti, kakršno koli geo-seizmološko vrednotenje doslej opravljenega dela ali poizkus novega vrednotenja. Želim le zgodovinarsko nekoliko dopolniti doslej znano sliko v dogajanjih v tistih januarских dneh leta 1917 ob koncu prve svetovne vojne in v prvi vrsti na osnovi novih primarnih pisnih in fotografskih virov, ki jih hranijo slovenski in avstrijski arhivi.«

Iz zapsanega sledi, da je pomembna značilnost pričujoče študije tudi dejstvo, da je zahtevala mnogo več dela, kot je bilo predvideno in pričakovano. Za še večjo izostri-tev nekaterih elementov odpravljanja posledic potresa, zlasti finančne problematike, bi bilo potrebno imeti vsaj še toliko časa, kot sem ga imel na voljo. Vendar kljub temu menim, da je že sedaj izrisana slika dovolj povedna, saj daje odgovore na ključna vprašanja, ki sem jih v študiji zajel. Vsebino v študiji opisanega dogajanja pa je mogo-če prav razumeti le ob upoštevanju dejstva, da je bil to čas vojne, ki se ni razpletala po željah monarhije.

Ljubljana, januar 2017

Dušan Nečak

Zgodovin(ar)ski pogled na potres v Brežicah in okolici 29. 1. 1917

Dušan Nečak

UVOD

O potresu v Brežicah in okolici je bilo razmeroma veliko že napisanega, in to takoj potem, ko je nastal, kakor tudi v kasnejšem času, vendar ne z zgodovinarjevo roko. Dela so napisali v nemškem in slovenskem jeziku. Izdali so jih v knjižni obliki in v obliki strokovnih člankov. Med najpomembnejše vire o potresu štejemo sočasna dela avtorjev prof. dr. Aleksandra Tornquista,¹ prof. dr. Franza Heritscha², dr. Roberta Schwinnerja³ in dr. Ferdinanda Seidla⁴. Že leta 1918 je v reviji Carniola⁵ izšel strokovni članek »Zemeljski potres pri Brežicah in Krški vasi dne 29. januarja l. 1917«. Napisal ga je novomeški geolog Ferdinand Seidl. Istega leta pa je pri Dunajski akademiji znanosti, njenem Matematično naravoslovnem oddelku/Akademie der Wissenschaften in Wien, Mathematische naturwissenschaftliche Klasse, v seriji Mitteilungen der Erdbeben Kommission/Prispevki komisije za potrese, Neue Folge/Nova serija št. 52, izšla knjižica »Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917, Erster Teil, Wien 1918«

-
- 1 Aleksander Tornquist (* 18. junij 1868, Hamburg, † 1. november 1944, Gradec, ob bombnem napadu), geolog in paleontolog. Geologijo in paleontologijo je študiral na univerzi v Göttingenu, tu leta 1892 doktoriral in se leta 1896 habilitiral. Kot izr. prof. je služboval 1900–1907 na univerzi v Strasbourgu, 1907–1914 v Königsbergu (danes Kaliningrad), kot red. prof. za geologijo pa 1914–1944 na tehniški visoki šoli v Gradcu. Sprva se je ukvarjal s paleontološkimi raziskavami amonitov predvsem v alpsko-mediteranski srednji triadi, pozneje pa v glavnem s tektoniko in rudarsko-geološkimi problemi (Rakovec, Ivan: Tornquist, Aleksander).
 - 2 Franz Heritsch (* 26. december 1882, Gradec, † 17. april 1945, Gradec) je bil avstrijski geolog in paleontolog. Študiral je na graški univerzi, tam doktoriral in leta 1909 na njej tudi habilitiral. Od leta 1921 je predaval geologijo in paleontologijo (Franz Heritsch. *Wikipedia*).
 - 3 Robert Gangolf Schwinner (* 11. maj 1878, Ottenschlag (Nižja Avstrija), † 10. november 1953, Gradec) je bil avstrijski geolog in geofizik. Leta 1911 doktoriral iz geologije na univerzi v Zürichu. V prvi svetovni vojni je 1915–1918 deloval kot vojni geolog. Leta 1917 se je v Gradcu habilitiral kot privatni docent. Leta 1919 je postal asistent na graškem inštitutu za geologijo, leta 1923 pa je postal izredni profesor za fizikalno geologijo. Do leta 1946 je predaval geofiziko, takrat pa se je upokojil (Robert Schwinner. *Wikipedia*).
 - 4 Ferdinand Seidl (* 10. marec 1856, Novo mesto, † 1. december 1942, Novo mesto), slovenski naravoslovec in geolog. Seidl velja za utemeljitelja slovenske geologije in geološke terminologije (Ferdinand Seidl. *Wikipedija*).
 - 5 Seidl, Ferdinand: Zemeljski potres pri Brežicah, str. 43–60.

(Potres v Brežicah na Savi z dne 29. januarja 1917, Prvi del, Dunaj 1918).⁶ Naslednje leto sta v isti seriji izšli še dve študiji o brežiškem potresu: Heritsch, Neue Folge Nr. 56, »Über Brontidi in der Ranner Erdbebenserie des Jahres 1917 nebst Bemerkungen über Erdbebenräsche« (O brontidih v seriji potresov v Brežicah v letu 1917, skupaj z opazkami o potresnih šumih); Heritsch, Schwinner. Neue Folge 57, »Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben von 29. Jänner 1917« (O vrtenjih pri brežiškem potresu dne 29. 1. 1917). Leta 1919 pa je, v isti seriji pod številko Neue Folge – 55, izšla tudi najobsežnejša študija avtorjev Heritscha in Seidla na temo konkretnega potresa. Ta je pomenila drugi del študije, ki je izšla leta 1918 s podnaslovom »Die Tektonik der Bucht von Landstrass und ihre Beziehungen zu den Erderschütterungen« (Tektonika Kostanjeviškega polja in njena povezava z zemeljskimi tresljaji).

Med najvidnejšimi slovenskimi avtorji je prof. dr. Vladimir Ribarič.⁷ Pomembni sta njegovi deli: »Zemlja se je stresla«, Ljubljana, 1964, in »Potresi v Sloveniji«, Ljubljana, 1994. V publikaciji Seizmološkega zavoda Slovenije, »Seizmičnost Slovenije I., Katalog potresov/792 n. e. – Ljubljana 1981/, 1982«, pa je pretežno na osnovi izvirnih poročil s terena, ki jih hrani dunajski najstarejši zavod na svetu za proučevanje vremena in geofizikalnih pojavov (ustanovljen 1851) – Zentralanstalt für Meteorologie und geodynamik (Osrednji zavod za meteorologijo in geodinamiko), temeljito ovrednotil potres v Brežicah in okolici 29. 1. 1917. Poleg tega je še vrsta drugih slovenskih in hrvaških avtorjev, ki so pretežno v člankih pisali o Brežiškem potresu in seizmičnosti Krškega polja.⁸ Njihovi članki so pri nas objavljeni v revijah, kot sta denimo Ujma in Gea.

Te uvodne »bibliografske« vrstice nisem zapisal s ciljem, da bi bila bibliografska slika popolna. Rad bi le opozoril, da strokovno obravnavanje Brežiškega potresa 1917

6 Ta študija je v skrajšani obliki dostopna tudi v slovenskem prevodu (hrani avtor).

7 Vladimir Ribarič (* Mihovci pri Veliki Nedelji, 23. januarja 1928, † Ljubljana, 20. januarja 2002), geolog in seizmolog. Diplomiral je 1952 in doktoriral 1986 na Prirodoslovno-matematični fakulteti v Zagrebu. Po specializaciji v Zagrebu in Beogradu je od 1964 delal na Astronomsko-geofizikalnem observatoriju na Golovcu v Ljubljani, ki ga je od 1967 tudi vodil. 1978–1994 je bil direktor Seizmološkega zavoda Republike Slovenije. Od 1981 je bil izredni, od 1987 pa redni profesor seizmologije na univerzi v Skopju. Od 1964–1972 je bil predstavnik Jugoslavije v evropski seizmološki komisiji.

Vzpostavil je opuščeno seizmološko službo v Sloveniji. Izdelal je zemljevid potresnih področij in sestavil katalog potresov (Ribarič, Vladimir: *Seizmičnost Slovenije*). Veliko je prispeval k posodobitvi seizmometričnih opazovanj, vzpostavil mednarodne povezave ter sodeloval pri konstruiranju in izvedbi seizmoloških aparatov. Napisal je deset knjig, med njimi več poljudnih o astronomiki, seizmologiji (*Cilj vesolje, Ikarus leti v vesolje, Zemlja se je stresla, Potresi, Ljubljanski potres* 14. aprila 1895 in druge), 50 znanstvenih razprav, 90 strokovnih in več kot 260 poljudnih člankov, največ v *Življenju in tehniki*, iz naravoslovja, tehnike, astronomike in vojaških ved (Pavlovec, Rajko: Ribarič Vladimir, str. 202).

8 Na primer Janez Lapajne, Majda Hržič, Rajko Pavlovec, Dragutin Cvijanović, ...

ni nekaj povsem novega in neznanega. Moj namen, seveda kot zgodovinarja, ni, ne more in ne sme biti geo-seizmološko vrednotenje doslej opravljenega dela ali poizkus novega vrednotenja. Želim le zgodovinsko nekoliko dopolniti doslej znano sliko o dogajanjih v tistih januarskih dneh leta 1917 ob koncu prve svetovne vojne na osnovi novih primarnih pisnih in fotografskih virov, ki jih hranijo slovenski in avstrijski arhivi. Na žalost mnogi slovenski arhivi ne hranijo zadevnega gradiva ali pa je tega zelo malo ter je malo povedno.

Tudi zato je bilo dokaj nenavadno spoznanje, da v protokolni knjigi »najbolj poklicane« inštitucije za potrese v dvojni monarhiji »*Erdbebenkommission*« ni nikakršnega sledu o potresu v Brežicah leta 1917. V tej knjigi prispelih in odposlanih dopisov je le na enem mestu zapisano ime Rann, torej Brežice. Dodatno poizvedovanje pa je pokazalo, da za to omembo ne stoji nikakršen dokument. Očitno si je zadevno dokumentacijo nekdo takrat ali pa pozneje »sposodil« in je ni vrnil.

Na drugi strani pa denimo Zgodovinski arhiv Celje v fondu okrajnega glavarstva (SI_ZAC/0011 Okrajno glavarstvo Brežice in sresko načelstvo Brežice), v okviru katerega so sodile Brežice, tudi ne hrani podatkov o potresu v Brežicah in okolici leta 1917. Podoben položaj je v Dolenjskem muzeju, kjer tega gradiva ne hranijo zato, ker Brežice ne sodijo pod njihovo območje. Naslednja inštitucija, ki bi lahko hranila gradivo o potresu, je Posavski muzej Brežice. Toda njihova zbirka je skromna, saj hranijo le deset razglednic, ki prikazujejo razdejanje ob potresu, pa še te so po večini znane iz sočasnega časopisja oz. iz drugih virov. Dokumentacije o potresu pa tam sploh ne hranijo.

Fototeka ljubljanskega Muzeja novejše zgodovine je največja fototeka za sodobno zgodovino na Slovenskem. Toda tu nimajo nobenega fotografskega gradiva o posledicah potresa v Brežicah, z izjemo ene fotografije, za katero se domneva, da je iz tistega časa in dogajanja. Zanimivo pa je, da je ohranjeno nekaj gradiva, povečini pozivov k zbiranju sredstev za prizadete in seznamov oseb ter vsot darovanih sredstev, v Zgodovinskem arhivu na Ptuj (signatura: Zgodovinski arhiv na Ptuj, SI_ZAP/0005 Mestna občina Ptuj (MOP) A/rhivska/Š/katla 227, spis št. 416).

Moje posebne pozornosti je bilo deležno ne prav obsežno gradivo frančiškanskega provincialnega arhiva (Arhiv slovenske frančiškanske province, ASFP), ki v predalu Delovnik 1912–1921 hrani delovodnik province za leta 1917. Gradivo vsebuje zanimive in do določene mere nove drobce o poškodbah samostana in njegove cerkve ter o razmerah v samostanu, ki so zavladale po potresu. Leta 2013 je v zbirki Brežiške študije, števil. 4, izšel obširen zbornik znanstvenih razprav z naslovom »*S patri*

smo si bili dobri, Tri stoletja brežiških frančiškanov«. Dve razpravi sta za našo rabo še posebej zanimivi, saj se dotikata usode stavbe in cerkve brežiškega frančiškanskega samostana, ki sta bila ob potresu močno poškodovana. Pater Mihael Stanislav Vovk je napisal razpravo »*Brežiški frančiškani od potresa do odhoda*« (str. 123–135), Helena Seražin pa »*Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana*« (str. 139–169). Prva razprava nam odpira vrata v gradivo frančiškanov, druga pa v čase obnove samostana, v kateri sta glavno vlogo igrala arhitekta Valentin Scagnetti in Hans Hönel. V teh razpravah je bilo uporabljeno tudi gradivo citiranega frančiškanskega provincialnega arhiva.

Preseneča me, da se je največ gradiva ohranilo v Arhivu Republike Slovenije (ARS), saj Brežice na noben način – ne upravno, ne vojaško, ne sodno, ne deželno ... niso sodile v ljubljansko pristojnost oz. pristojnost Kranjske dežele. Gre predvsem za podrobne popise nastalih poškodb in ocen škode na štajerskem delu potresnega področja (SI AS 16 Dež. predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. 127, Okraj Brežice potresni spisi). To gradivo lahko v mnogo čem dopolni obstoječo (po)potresno sliko, predvsem seizmološkega pa tudi zgodovinskega dela pričujoče študije. Gradivo namreč obsega veliko dokumentacije/spisov, v katerih so opisane oblike škode, ki jih je povzročil potres na stavbah, in njihovo vrednost. Drugi del gradiva pa razdrobljeno in dokaj nepovezano govori o organiziranju ter zbiranju pomoči prizadetim.

Najpomembnejše in za zgodovinarja tudi zelo zanimivo gradivo (tako, kot sem pričakoval) je ohranjeno v »pristojnem« Landesarchiv Steiermark, Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu (LA Graz: Gemeindecarchiv Lassing, Familienarchiv Schniderschitsch, Index der Statthalterei). Pri fondu občinskega arhiva občine Lassing in družinskem arhivu družine (župana Brežic) Schniderschitscha (Žniderišiča) gre predvsem za slikovno gradivo – deset razglednic, za seznam darov za prizadete ter za nekaj časopisnih izrezkov, ki zadevajo potres. Konvolut gradiva prezidija cesarskega namestništva za Štajersko: »Rann Erdbeben, 346, 1917, GZ 407/17; 444, 445, 544, 691/17, 722/17, 829, 896–900, 1711, 1712, 2550, 2637; A5b« pa vsebuje dokumente cesarskega namestništva, ki zadevajo aktivnosti ob reševanju nastalega položaja po potresu. Za zgodovinski oris dogajanja ob potresu je to zagotovo najbolj zanimivo gradivo, saj v njem najdemo dokumente, ki zadevajo, denimo, pomoč vojske, dejavnosti v povezavi s strokovno obravnavo potresa (npr. delo Aleksandra Tornquista in sodelavcev), organizacijo pomoči prizadetemu prebivalstvu, opise poškodb, poročila o obiskih najvišjih predstavnikov oblasti, opise in vrste škod, akcije pomoči, finančne probleme ...

Največji in najpomembnejši avstrijski arhiv Österreichisches Staatsarchiv/Avstrijski državni arhiv nakazuje le možnost, da obstaja vsaj indirektno gradivo pod gesli »*potresi, katastrofe, elementarni nesreče*« in zadevnem časovnem razponu v fondih ministrstva za notranje zadeve pod signaturami: »28/1 – Elementarereignisse, Unglücksfälle in Frage (AT-OeStA/AVA Inneres Mdl Präsidium A 2161)« in »Allgemeine Akten die Signatur 28 – Elementarschäden, Notstand, Sammlungen, Steiermark 1914 –1918 (AT-OeStA/AVA Inneres Mdl Allgemein Teil 2 A 2269)« ter Ministrstva za javna dela pod signaturo: 178 – Straßen und Brückenbau: Elementarschäden an Straßen und Brücken 1914–1918 (AT-OeStA/AVA Handel MföA allg A 553). Dodatno pa lahko zatrdimo, da bi bilo mogoče v tem arhivu najti kakšno dokumentacijo o elementarnih nesrečah, tj. potresih, kakršen je bil brežiški, tudi v fondih finančnega ministrstva. To pa bi zahtevalo veliko dela, ki ga ni mogoče opraviti v časovnem okvirju, ki je bil na voljo. Pregled je namreč vezan na množico gradiva. Le-to ne zadeva le škode pri elementarnih nesrečah, temveč tudi finančno delovanje države. Vsekakor ta arhiv ni bil prioriteta. Če bo potrebno, ga bom pregledal. Taka potreba se namreč ni pokazala, saj že uporabljeni dokumenti dajejo dovolj jasno sliko o finančnih problemih pri obnavljanju prizadetega področja in pomoči prebivalcem.

Velik zalogaj je pomenil pregled sočasnega časopisja v slovenskem in nemškem jeziku. Pregledani so bili: Slovenec, Slovenski narod, Slovenski gospodar, Naprej, Marburger Zeitung, Laibacher Zeitung, Deutsche Wacht, Tagespost, Štajerc, Domoljub, Bogoljub, Amerikanec, Slovan, Ljubljanski zvon, Ljubljanski škofijski list, Edinost, Ilustrirani glasnik, Dolenjski list in še vrsta manj pomembnih časnikov. V tem gradivu je največ poročil različnih dolžin o potresu in zbiranju sredstev pomoči, ki se mnogokrat tudi vsebinsko ponavljajo. To gradivo je bilo po večini uporabljeno v doslej znani literaturi in ne prinaša bistvenih novosti, zato ga tudi sam, razen izjemoma, nisem uporabil.

POROČILA O POTRESU IN POPOTRESNI DEJAVNOSTI

Močan potres je 29. 1. 1917 ob 9. uri in 23 minut⁹ prizadel območje Krško-Brežiškega polja in Gorjancev, še najbolj pa Brežice, Krško vas, Globoko in sosednji hrvaški kraj Stojdraga; čutili pa so ga tudi v Avstriji in Italiji. Še istega dne je okrajni glavar

9 Po nekaterih drugih podatkih je do potresa prišlo ob 8. uri in 22 minut (Vovk, Mihael Stanislav: Brežiški frančiškani od potresa 1917 do odhoda, str. 124). Razlika je nastala zaradi uporabe enotnega časa (UTC – universal time coordinated), v katerega seizmologi časovno uvrščajo potrese, kjerkoli na svetu.

iz Brežic ob 12. uri in 35 minut poslal cesarskemu namestniku v Gradec naslednji obupani telegram oz. klic na pomoč: »*Tukaj, katastrofalni potres. Hiše neuporabne. Uradi ne morejo delovati. Prosim za takojšnjo pomoč vojaškega poveljstva v moštvi, ki bo pomagalo pri gradbenih delih in stražilo hiše. Mudi se, tudi smrtne žrtve. Okrajni glavar*«. ¹⁰ Kljub pregovorno zbirokratizirani avstrijski državni upravi je dobil odgovor, tako rekoč, takoj, tj. ob 14. uri in 15 minut: »*Vojaška pomoč pri vojaškem poveljstvu zahtevana. Inženir Steininger poslan v Brežice ...*« ¹¹ Telegramska komunikacija se je nadaljevala tudi kasneje, kar seveda kaže, da so oblasti, tudi vojaške, takoj reagirale na klic na pomoč. Pomočnik poveljnika v Hrastniku je na primer tako vojaškemu poveljstvu v Gradcu sporočil, da bodo v Brežice »... *pod poveljstvom poročnika Antona Zechmeistera takoj napotili »vse tamkajšnje inženirce (Sappeuere)*« ¹² *z izjemo nekaj neobhodno nujnih predelavcev. Tam bo priskočila na pomoč tudi pehota, ki bo prevzela varovanje ... Oskrbo, če je potrebna, naj zahtevajo od nadomestnega bataljona 87 pešpolka ...*« ¹³ Po vojaško natančno je pomočnik poveljnika še predvidel, da bodo vsi tisti, ki bodo pomagali v Brežicah, deležni posebnih dnevnih, glede oskrbe pa dodal, da bodo deležni »*vojne oskrbe z zmanjšanimi porcijami mesa, brez pijače in brez cigar ali cigaret ...*« ¹⁴ Vojaško poveljstvo v Celju pa je v Gradec sporočilo, da je v Brežice napotilo za pomoč pri varovanju objektov samo tiste vojake, ki niso bili sposobni za delovanje na fronti. Zapovedano je tudi bilo »... *če bi bila izkazana potreba po oskrbi naj jo za poslano vojake in za 55 inženircev, zahtevajo od nadomestnega bataljona 87 pešpolka ...*« ¹⁵

Iz povzetkov graške Tagespost iz začetka februarja 1917, ki jih hrani Deželni arhiv Štajerske, ¹⁶ pa je razbrati še natančnejše podatke o takojšnjih ukrepih oblasti po potresu, še posebej zato, ker je 31. januarja bilo zaznati še tri močnejše potrese in vrsto lažjih popotresnih sunkov. Tem so sledili še močnejši potresni sunki 1., 2., 3. in 4. februarja 1917. Višje oblasti in občina Brežice so takoj in odločno uvedle nujne

10 StLA, Statthalterei-Präsidium A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann).

11 Prav tam.

12 Sappeure (sapêr, fr.) so bili samostojen rod avstro-ogrske kopenske vojske. 15. bataljonov teh vojakov so ustanovili šele leta 1912. Nastali pa so iz enot »klasičnih« inženircev (Pionier). Sappeure so bili namreč tisti rod vojske, ki je bil namenjen utrjevanju položajev, gradnji mostov, cest ... na fronti (k. u. k. Sappeure. *Wikipedia*). Za njih pa se pojavlja tudi poimenovanje »podkopnik« ali »vojak tehnične čete« (Bunc, Stanko: *Slovar tujk*, str. 386). Beseda saper je na splošno privzeta iz nemščine in se je kot taka uporabljala že za časa prve svetovne vojne. Slovar slovenskega knjižnega jezika pa pravi: »voj. pripadnik inženirske enote, ki koplje ozke in globoke jarke proti nasprotnikovim položajem« (*Slovar slovenskega knjižnega jezika*. 4. knj., Preo-Š, str. 597).

13 StLA, Statthalterei-Präsidium A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann).

14 Prav tam.

15 Prav tam.

16 StLA A. Schniderschitsch, K. 1, H. 5.

Slika 1: Rekruti 87. pešpolka v Celju 1905 (Goriški muzej).

Slika 2: Razglednica častnikov in vojakov 87. pehotnega polka po 8. soški bitki, oktobra 1916 (Muzej novejšje zgodovine Slovenije).

Slika 3: Češki »Sappeure« ([https://de.wikipedia.org/wiki/K. u. k. _Sappeure](https://de.wikipedia.org/wiki/K._u._k._Sappeure)).

ukrepe. Tagespost tako poroča, da je že 31. januarja prišlo 40 inženircev, da bi pomagali utrditi poškodovane zgradbe. Da bi ugotovili obseg katastrofe, so 30. januarja, torej dan po glavnem potresu, na licu mesta tudi najodgovornejši oblastniki: predsednik okrožnega sodišča, dvorni svetnik Kotzian (Kocjan) in predstavnik cesarskega namestništva inž. Steininger. Dne 31. januarja se je na področje potresa z vlakom pripeljal tudi cesarski namestnik iz Gradca, grof dr. Manfred von Clary und Aldringen, v spremstvu svetnika cesarskega namestništva Coste-Rossettija. Z istim vlakom je v Brežice dopotoval tudi vojaški poveljnik Gradca, general pehote Hugo Martiny, v spremstvu šefa njegovega generalštaba in osebnega pribočnika.

Na kolodvoru so jih sprejeli: vodja urada okrajnega glavarstva Brežic, dr. Viktor Neuwirth, in v imenu župana Hansa Schniderschitscha, občinski svetnik dr. Leuschner.¹⁷ Zanimanje za obseg katastrofe med najvišjimi predstavniki oblasti in dinastije je bilo tako veliko, da je 2. februarja prišel v Brežice tudi nadvojvoda Max, brat zadnjega avstrijskega cesarja Karla I.,¹⁸ s spremstvom. Štajerski cesarski namestnik grof Clary je vojni urad cesarja Karla, v roke podmaršala Martererja, poslal natančen

17 Prav tam.

18 Maximilian Eugen von Österreich (1895–1952): »Seine Kaiserliche und Königliche Hoheit Erzherzog Maximilian Eugen Ludwig Friedrich Philipp Ignatius Joseph, Königlicher Prinz von Ungarn und Böhmen/Njegova cesarska in kraljeva visokost, nadvojvoda Maximilian Eugen Ludwig Friedrich Philipp Ignatius Joseph, kraljevski princ Ogrske in Češke.« (Maximilian Eugen von Österreich. *Wikipedia*).

Slika 4: Poveljnik Gradca od avgusta 1916 do junija 1917, general pehote Hugo Martin. (<https://goo.gl/LRBBix>).

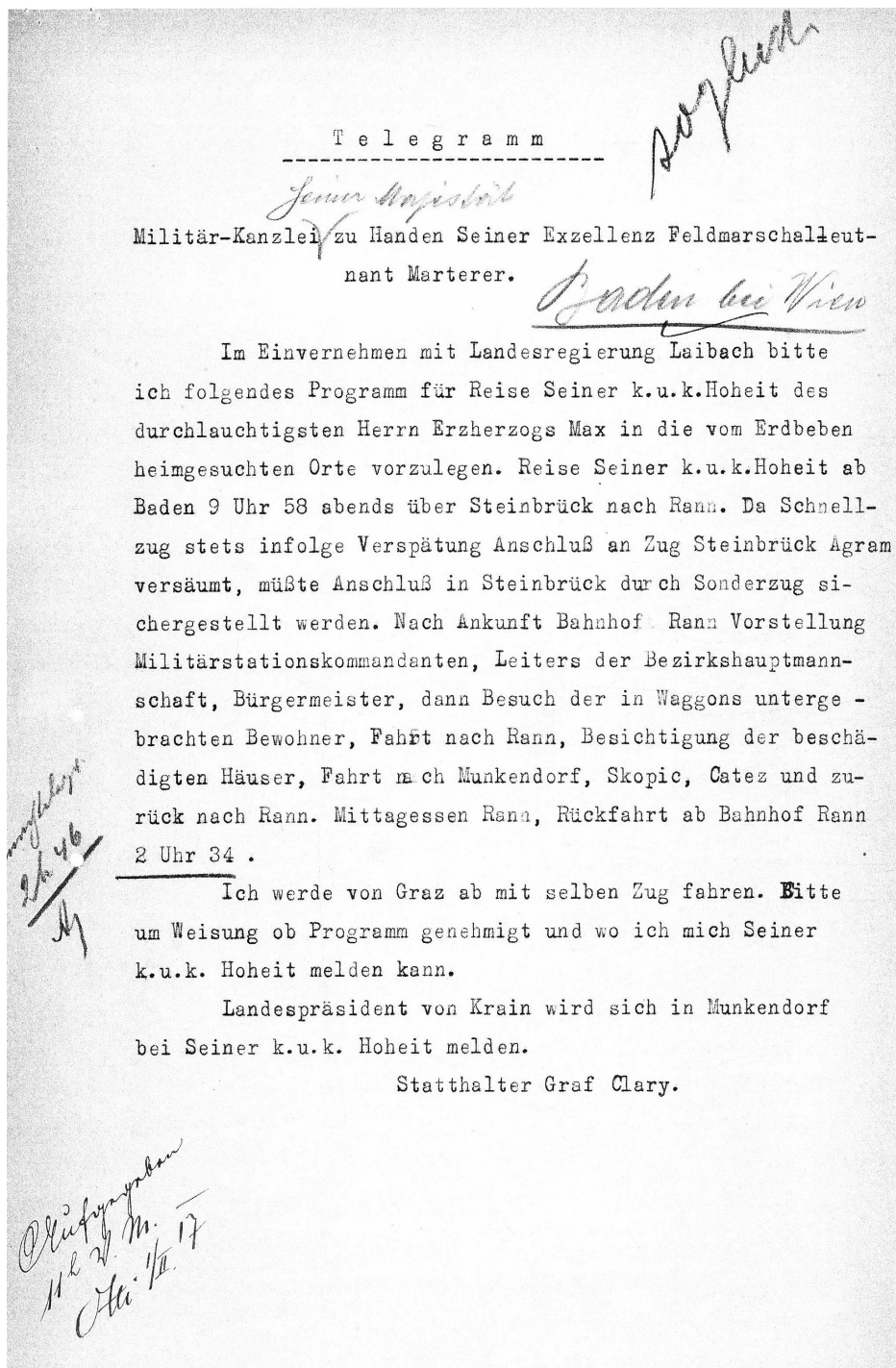
Slika 5: Nadvojvoda Maximilian Eugen von Österreich, brat zadnjega avstrijskega cesarja Karla I. (<https://goo.gl/US2u18>).

program obiska. Brežice naj bi zapustil z vlakom ob 2. uri in 34 minut.¹⁹ Njegov prihod naj bi pomirjujoče deloval na prebivalstvo, s svojim prihodom pa je želel izraziti tudi sočutje.

Spremljali so ga že omenjeni štajerski cesarski namestnik grof Clary in predstavnik deželnega glavarstva, deželni gradbeni svetnik (Landesbaurat) Georg Eichkitz. Na železniški postaji so mu bili predstavljeni: župan Schniderschitsch, svetnik štajerskega cesarskega namestništva Costa-Rossetti in vodja urada okrajnega glavarstva, dr. Neuwirth. V njihovem spremstvu se je nadvojvoda podal na ogled prizadetih krajev; najprej pa si je ogledal, kako živijo prebivalci, nastanjeni v vagonih na železniški postaji.²⁰ Obiskal je mesto Brežice, si ogledal poškodovane stavbe od znotraj in se s spremstvom odpravil v bližnjo zelo hudo poškodovano Krško vas (Munkendorf), ki pa leži že na Kranjskem. Zato ga je na ta obisk pospremil tudi kranjski deželni predsednik, grof Heinrich Attems. Časopisje je poročalo, da ga je prebivalstvo toplo

19 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann).

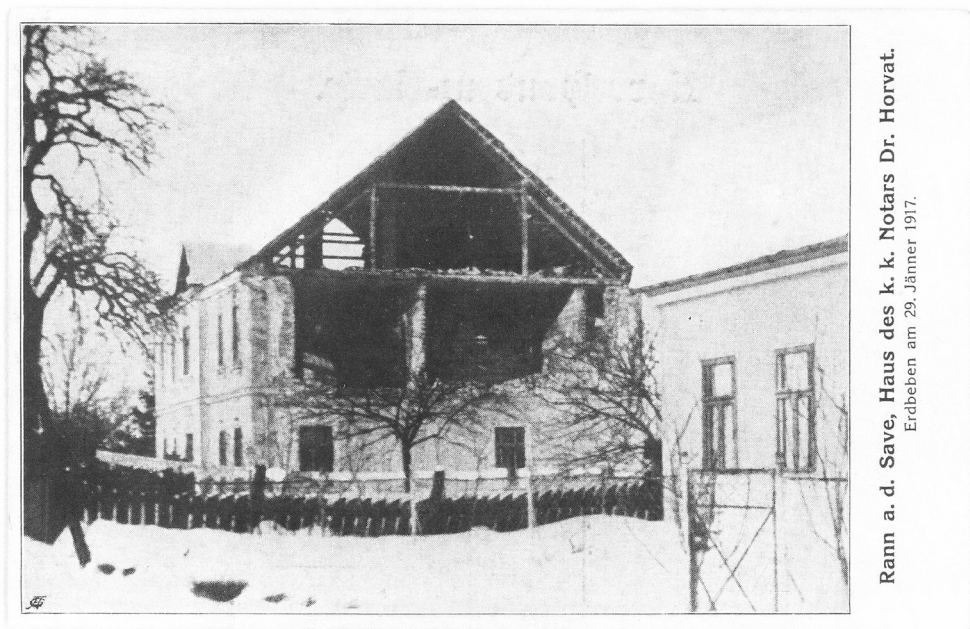
20 Prav tam.

Slika 6: Program obiska nadvojvode Maxa na potresnem področju (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)).

sprejelo ter da je »zaradi njegove zaupne narave osvojil srca vseh«. ²¹ Bili so prepričani, da je s svojo navzočnostjo dvignil prebivalstvu voljo za nov začetek. ²² Visoki gostje so se lahko na lastne oči prepričali, kako težke posledice je povzročil potres.

Škode pa je bilo tudi v Brežicah veliko. To izkazuje tudi poročilo iz graškega deželnega arhiva. Attemsov grad, simbol mesta Brežice, ki je nastal že v času križarskih vojn, je bil težko poškodovan. Severni stolp je bil ves luknjast – kot da so vanj streljali s topovi, so zapisali poročevalci. S cerkvenega stolpa je odpadel strešni zatrep, na severni strani pa je bilo opaziti velike razpoke. Ena hiša se je sesula in pod seboj pokopala vdovo po nadučitelju Voglarju. Pri več hišah so se zrušili čelni/nosilni (Giebelmauer) zidovi. Tako je bilo pri samostojno stoječi hiši notarja videti kar v notranjost stanovanjskih prostorov. Nekaj hiš je bilo tik pred zrušitvijo, mnoge pa so bile močno poškodovane v notranjščini. Zapisali so, da ni nobene hiše, ki bi bila v celoti primerna za bivanje. Samo pri najbolje ohranjenih hišah je mogoče v pritličju še bivati.

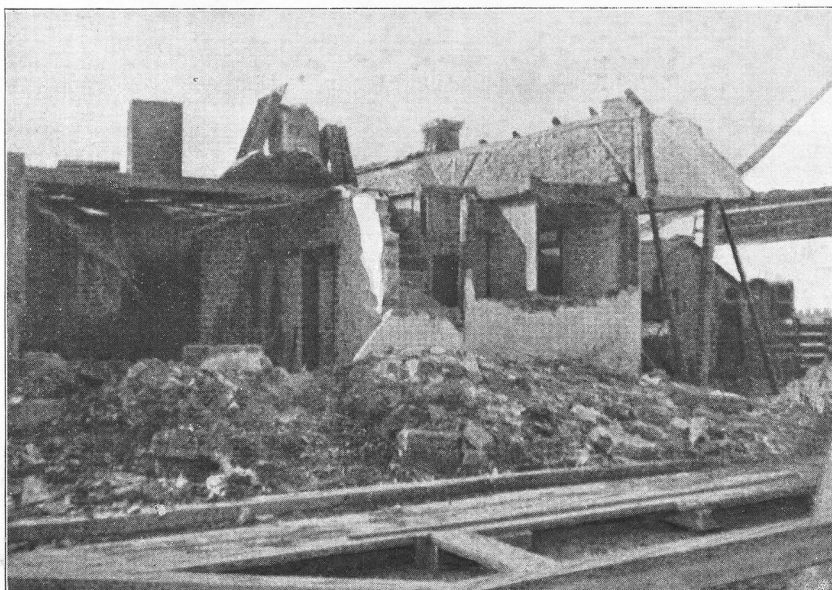

Rann a. d. Save, Haus des k. k. Notars Dr. Horvat.
Erdbeben am 29. Jänner 1917.

Slika 7: Poškodovana hiša brežiškega notarja dr. Horvata (StLA A. Schniderschitsch, K. 1, H. 5). 346/1917 (Erdbeben in Rann).

21 StLA A. Schniderschitsch, K. 1, H. 5. Die Schäden an Gebäuden.

22 Prav tam.

Rann a. d. Save, Haus Zimmermeister Rrofl.
Erdbeben am 29. Jänner 1917.

Slika 8: Uničena hiša tesarja iz Brežic (StLA A. Schniderschitsch, K. 1, H. 5).

Čudili so se, kako je pri dobro ohranjenih hišnih fasadah prišlo do tako velikih poškodb notranjih prostorov. Zanimiva pa je njihova ugotovitev, da je 45 metrov visoki stolp, zgrajen v času vojne, čeprav se je močno majal, utrpel le lažje poškodbe, kakor tudi pričevanje, da se je hrastov gozd pri Brežicah v času potresa upogibal, kot da bi ga bičalo neurje. Vsekakor so bili mnenja, da je velikanska betonska temeljna plošča, ki je bila v stolpu vgrajena kot varnostni element proti potresu, odlično prestala težko preizkušnjo. Poškodovani sta bili tudi vodovodna in električna napeljava, vendar so ju za silo usposobili že do 1. februarja. Prva ocena višine škode je bila: »*Milijon Kron bo komaj zadostovalo.*«²³

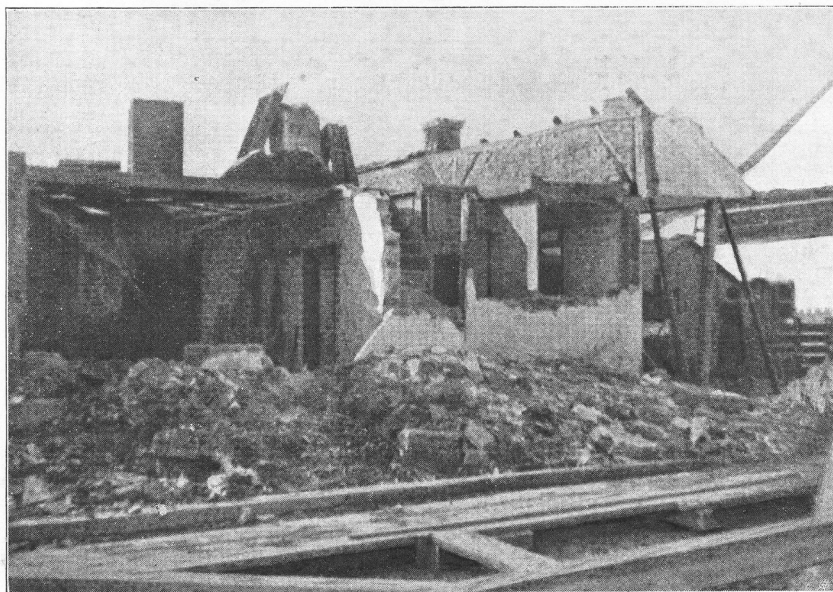
Lokalne oblasti so takoj sprožile ustrezne aktivnosti. Vodja urada okrajnega glavarstva dr. Viktor Neuwirth, komisar baron Christian von Steeb in župan Hans Schniderschitsch, katerega hiša je bila med najbolj poškodovanimi v Brežicah, so se v celoti posvetili organiziranju pomoči prizadetemu prebivalstvu, je zapisano v dokumentu.²⁴ Nadinženir Radovan Serneč je po poročanju Tagespost obiskal vsa nevarna mesta in se dejavno vključil v na novo oblikovano gradbeno komisijo. Fideikomisijski

23 Prav tam.

24 Prav tam.

Rann a. d. Save, Altes Posthaus.
Erdbeben am 29. Jänner 1917.

Rann a. d. Save, Haus Zimmermeister Rrofl.
Erdbeben am 29. Jänner 1917.

Slika 9: Razdejanje po potresu (StLA A. Schniderschitsch, K. 1, H. 5. in Muzej za novejšo zgodovino).

Slika 10: Razdejanje po potresu (Ilustrirani glasnik, Ljubljana, 15. 3. 1917, št. 28).

administrator²⁵ in občinski svetnik dr. Karl Leuschner pa naj bi hrabro in zelo pomirjujoče deloval na prebivalstvo, še posebej na vojake, nastanjene v gradu. Na ta način naj bi preprečil marsikatero nesrečo. Poročevalec je bil prepričan, da so lokalne oblasti na ta način že na prvi pogled storile vse, kar je bilo mogoče.²⁶

Prvi so priskočili na pomoč vojaki. Oblikovana je bila enota, sestavljena iz 200 mož ter 40 inženircev, ki je prispela takoj. Vodil jo je stotnik Donko Breberina. Zaradi poškodovanih objektov je bila med njegovimi najpomembnejšimi nalogami skrb za varnost ljudi. Zapisali so, da je bilo njegovo delo in delo njegove enote tako dobro opravljeno, da kljub kaosu, ki je zavladal v prvih urah po potresu, ni prišlo do niti enega poskusa kraje ali ropa. Tudi kasneje takih primerov niso zaznali. Živeža ni primanjkovalo, problemi so bili le s pomanjkanjem premoga in petroleja. Zanimiva pa je opazka, da »je za geologe pri katastrofi in njenem žarišču, bila mnogo bolj zanimiva študijska tvarina obnašanje toplih vrelcev v okolici«.²⁷ Opazovalci so bili mnenja, da je bila prisotnost oblasti in strokovnjakov, ki so prišli na lice mesta, zelo

25 Upravnik dednega posestva.

26 StLA A. Schniderschitsch, K. 1, H. 5. Die Schäden an Gebäuden.

27 Prav tam.

pomirjujoča, saj je ljudem vlivala dodatno moč, da so lahko zdržali vse tegobe, ki jih je prinesel potres, in se lotili obnove.²⁸

Okrajno glavarstvo Brežice je že kmalu po potresu, 5. februarja 1917, potem, ko je cesarsko namestništvo krajše obveščalo o stanju na potresnem področju, na isti naslov poslalo obširnejše poročilo o nastali škodi. Poročalo je, da je po potresu 29. 1. 1917 njihovo področje prizadelo še nekaj šibkejših potresnih sunkov. Poleg Brežic so bili prizadeti še sosednji kraji: Artiče, Zakot, Mostec (Brückl), Sela pri Dobovi, občina Kapele (Kapellen), Mihalovec (Michalowetz) in Dobova. Ocenili so, da so v Brežicah vse stavbe poškodovane, v mnogih od njih ni mogoče stanovati, nekatere pa bo potrebno porušiti. Uradni prostori okrajnega glavarstva so delno uporabni, službeno stanovanje predstojnika okrajnega urada pa je »grozljivo opustošeno in v njem ni mogoče prebivati«.²⁹ Nadalje so poročali, da je pomembna škoda nastala v prostorih davčnega oddelka in okrajnega sodišča. Zadnje so preselili v grad grofa Attemsa, prostori davčnega urada pa so manj poškodovani. Zaradi razdejanja v hiši so bili Poštni urad iz zgradbe brežiške stavbarske zadruga (Baugenossenschaft) prisiljeni preseliti na železniško postajo. Brez kančka začudenja pa so v Gradec poročali, da je na vodnem stolpu mestnega vodovoda nastala le manjša razpoka in da je bila v električni centrali uničena le baterija. Zato pa so brez pomisleka zapisali, da bo treba mestno hišo porušiti, razmeroma malo škode pa je utrpela deželna bolnišnica. V poročilu najdemo zapis, da ima nova »nemška šola« (Deutsche Schule) zelo pomembne poškodbe.³⁰ »Na zgodovinskih zgradbah je videti hude poškodbe posebej na gradu grofa Attemsa, ki je nastal v času križarskih vojn in na stari frančiškanski cerkvi ob samostanu,« pišejo poročevalci.³¹ Zanimivo pa je, da nič ne govorijo o poškodbah frančiškanskega samostana. Od sakralnih objektov so omenili le še župno cerkev (sv. Lovrenca, op. p.), saj se je pri njenem zvoniku porušil čelni zatrep. Poudarili pa so, da je popolnoma neuporabna in posebej hudo poškodovana hiša brežiške stavbarske zadruga (Ranner Baugenossenschaft), ki je bila zgrajena pred kratkim in je bila občudovana zaradi okusnega zunanjšega izgleda.³²

Cesarskega namestnika v Gradcu so obvestili, da je bila za pregled stavb oblikovana posebna komisija. Le-ta je objekte v mestu že skoraj v celoti pregledala. Najbolj nujne varnostne ukrepe, ki jih je zahtevala izvesti komisija, je opravila enota

28 Prav tam.

29 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), An das Präsidium der k. u. k. Statthalterei in Graz, 5. Februar 1917.

30 Prav tam.

31 Prav tam.

32 Prav tam.

inženircev (Sappeureabteilung), temeljitejša popravila pa niso bila mogoča. Razlog je v dejstvu, da je na potresnem področju primanjkovalo strokovnjakov, za katere upajo, da jih bo poslalo poveljstvo armade. Dela pa ovirata tudi zmrzal in sneg. Tisti del poročila, ki se je nanašal na opis poškodb, je avtor, vodja okrajnega urada, zaključil z besedami: *»Po končanem ugotavljanju škode v vseh prizadetih občinah bomo cesarskemu namestništvu posredovali obsežen krizni spis (Notstandoperat). Kolikor pa se lahko oceni ta trenutek, znaša samo v mestu Brežice škoda čez 1 milijon Kron.«*³³

Mesto je bilo tako poškodovano, da je po mnenju vodje okrajnega urada približno polovica prebivalstva zapustila mesto. Tisti, ki so ostali brez strehe nad glavo, so bili nameščeni v železniške vagone ali pa v šotore, ki so jih postavili v ta namen. Prehranjevanje prebivalstva se je izvajalo s poljskimi kuhinjami, in sicer tako, da so morali premožnejši pokazati nakaznico za hrano, ki so jo kupili vnaprej, tisti brez premoženja pa so dobili brezplačno nakaznico (Freianweisung). Poskrbljeno je bilo tudi za varnost, saj so oblasti v mestu oblikovale vojaško enoto, ki je skrbela za varnost ljudi (k. u. k. Streiffkor).³⁴ Toda stvari v zvezi z varnostjo le niso tekle brez zapletov. Vodja okrajnega urada Brežice je že 12. februarja 1917 naslovil na prezidij cesarskega namestništva v Gradec pismo, v katerem je prosil za ureditev razmer v zvezi z varnostjo prebivalstva. V Gradec je namreč prosil za pomoč. Sporočal je namreč, da bo vojaška enota poveljstva 5. armade, ki je skrbela za varnost – varovanje lastnine v zapuščenih hišah, v katere se prebivalci zaradi ponavljajočih se potresnih sunkov še vedno ne morejo naseliti – predvidoma v petih do šestih dneh umaknjena iz mesta, domača žandarmerija pa, da je *»absolutno nezadostna«*. Zato je prosil cesarsko namestništvo, da v kolikor ni mogoča napotitev dodatnih žandarjev, takoj izposluje napotitev vojaške enote 30 vojakov in petih podoficirjev.³⁵

Cesarsko namestništvo je nekaj dni kasneje (25. februarja) očitno posredovalo njihovo prošnjo poveljstvu 5. armade. Verjetno je zaradi vojnih razmer njihovo pismo prišlo do naslovnika šele 1. marca, a je poveljstvo pozitivno reagiralo. Predsedstvu namestništva je namreč z depešo z dne 18. marca 1917 odgovorilo: *»... sporočamo vam, da je bila vojaška enota, ki je skrbela za varnost ljudi v Brežicah konec februarja, zaradi drugih nalog, odpoklicana. Da ne bi prišlo do vznemirjenja pri krajevni policiji je*

33 Prav tam.

34 Prav tam.

35 StLA, Statthaltereipräsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), K. k. Bezirkshauptmannschaft Zl 85/praes. Erdbeben Rann, An das k. k. Statthaltereipräsidium, Graz, Rann, am 12. Februar 1917.

H. 173/verau. ad.
 Erdbeben Rann,
 Sicherheitsdienst.

Pos. $\frac{222}{35}$ 1917. An
 das Präsidium
 der k. k. Statthalterei
 in
 Graz.

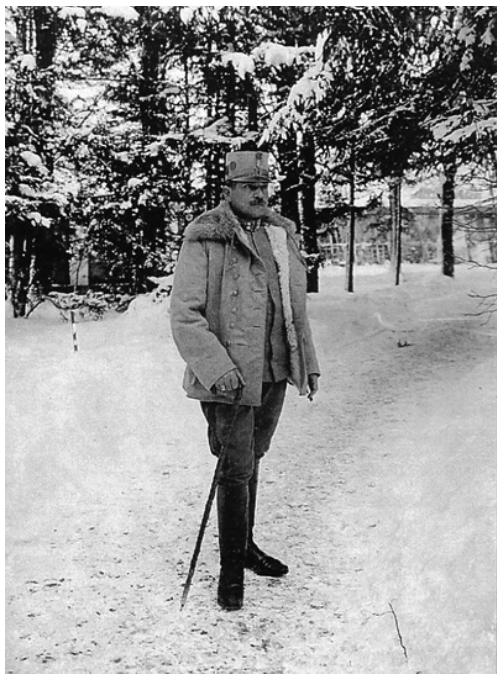
Mit Registrierung aus dem Erlaß vom 23/3 1917
 Pos. $\frac{722}{35}$ wird berichtet, daß 10 Landsturmmänner
 der Feldgerüstarmee eingetroffen sind und zur
 Verwendung des Schutzpolizeidienstes verwendet werden.
 Eine weitere Anstellung von Militärärzten
 für diesen Zweck istens der k. k. Militärkommandos
 erscheint gegenseitig nicht mehr notwendig.

K. k. Bezirkshauptmannschaft
 Rann, am 3/4 1917.
 Der k. k. Amtsvorsetz:
 Neuwirth

Die die Rheinfront sei am 22/3 1917
 410/4 PK

Präsidium
 der k. k. Statthalterei
 Eingelangt am 6-APR 1917
 Pn. 896 44
 1/1
 Name: Müller, Adolf
 3/16
 819 1917 A. 5, 6.

Slika 11: Sporočilo vodje okrajnega urada Brežice dr. Neuwirtha, da ni več potrebe za dodatne varnostne sile v mestu (StLA Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)).

Slika 12: Šef generalštaba 5. armade v Gradcu, generalmajor Aurel Le Beau (Na fronti, Revija za vojaško zgodovino, št. 11/november 2016, str. 45).

bilo okrajnemu žandarmerijskemu poveljstvu v Brežicah dodeljenih 10 pripadnikov vojaške policije ...»³⁶ Okrajno glavarstvo Brežice je bilo z dodelitvijo novih »varnostnikov« zadovoljno. Vodja okrajnega urada dr. Neuwirth je na sporočilo iz Gradca takoj odpisal in sporočil, da je deset dodeljenih vojnih žandarjev za opravljanje varnostne službe prišlo v Brežice in da dodeljevanje novih vojnih policistov trenutno ni več potrebno.³⁷

Če je bila dodelitev varnostnih sil razmeroma uspešna, pa so se težave jasno pokazale pri oskrbi z gradbenim materialom in delovno silo/strokovnjaki. Na telegram, ki ga je predsedstvo cesarskega namestništva za Štajersko 1. februarja 1917 naslovilo na poveljstvo (5.) armade s prošnjo po napotitvi delovne sile in dodelitvi potrebnega gradbenega materiala za odpravo škode po potresu 29. 1., je 6. 2. 1917 dobilo negativen odgovor. Poveljstvo armade je sicer zagotavljalo, da dela vse, kar je v njegovi moči za odpravo posledic potresa, vendar zahteve po delovni sili in gradbenem materialu »močno presegajo pristojnosti poveljstva in sredstva, ki so mu v ta namen na razpolago«.³⁸ V odgovoru je bilo poudarjeno, da lahko »zaradi ohranitve bojne sposobnosti armade, tako pomoč zagotovijo le s pomočjo dežele oz. države«.³⁹ Poveljstvo armade v Gradcu pa je zagotavljalo, da bo še naprej, v okvirih možnosti, pomagalo z dodelitvijo delovne sile in še posebej z dostavo barak za nastanitev javnih uradov.⁴⁰ Toda svetnik cesarskega namestništva

36 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), K. u. K. 5. Armeekommando (Q Abt), Q. Op. Nr. 9272/37/M. A., Präsidium der k. u. k. Statthalterei für Steiermark, Feldpost, am 18. März 1917.

37 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), An das Präsidium der k. u. k. Statthalterei in Graz, Rann, 3. 4. 1917.

38 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), Telegram, Adelsberg (Postojna op. p.), 6. 2. 1917.

39 Prav tam.

40 Prav tam.

za Štajersko Costa-Rosetti je vendarle še istega dne, 6. 2., omilil trdo stališče poveljstva 5. armade. Srečal se je namreč s šefom generalštaba armade generalmajorjem Aurelom le Beaujem in se z njim dogovoril, da ima armadno poveljstvo za napotitev v Brežice na voljo pet steklarjev in šest dimnikarjev. Zato je zaprosilo za informacijo, koliko takih profesionalcev v Brežicah potrebujejo.⁴¹ Tovrstnih strokovnjakov pa, kot je razvidno iz nadaljevanja navedenega sklepa občinskega sveta Brežice, niso potrebovali prav veliko.

Potrebe po strokovni delovni sili in gradbenem materialu pa so bile na terenu seveda mnogo večje. 17. 2. 1917 je namreč zasedal občinski svet mesta Brežice in sprejel sklep, da na cesarsko namestništvo naslovi prošnjo o takojšnji pomoči za odpravo posledic potresa. Sklep je podrobno navajal potrebo za omilitev škode, ki so jo preliminarno ocenjevali na približno 1.1 milijon kron. Pri tem pa so opozarjali, da ocena škode še ni dokončna, saj se vedno znova pojavljajo novi škodni primeri. Da je bila njihova ugotovitev točna, dokazujejo tudi podatki iz popisa škode iz julija 1917, ko je popisna komisija ugotovila, da je škode za 1.383.600 kron, in sicer samo za mestno občino Brežice.⁴² Za štajersko okolico mesta Brežice pa je konec februarja ocenitev znašala približno 100.000 kron.⁴³

Poleg takojšnje finančne so prosili še za materialno pomoč in pomoč v strokovni delovni sili. Da bi v Brežicah delovali do konca leta, so prosili izšolano delovno silo, skupaj z orodjem, in sicer:

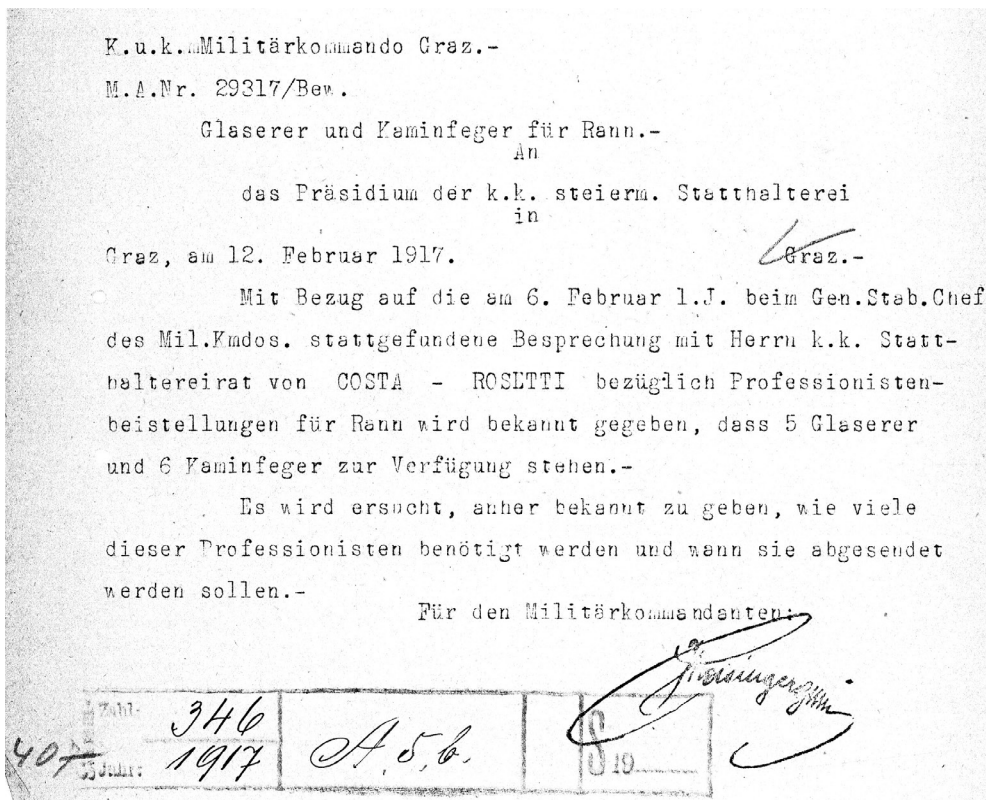
»... a) 30 zidarjev, 5 zidarskih polirjev, 5 tesarjev, 1 tesarskega polirja, 4 lončarje, 2 kovača, 2 ključavničarja, 3 elektroinštalaterje, 2 vodovodna inštalaterja, 1 strojnika za dizelske motorje, 2 krovca, 6 soboslikarjev, 2 pleskarja, 3 mizarje, 1 steklarja, 1 parketarja, b) 50 pomožnih delavcev, c) 10 popolnih konjskih vpreg s kočijaži za odvoz odpadnega materiala in dovoz gradbenega materiala ...«⁴⁴ Od gradbenega materiala pa so prosili za dobavo: »... a) Opeka – 150 000 zidakov; Strešniki: 40 000 bobrovec, 10 000 žlebasto strešne opeke (Strangfalzziegel, vrsta strešne opeke – t. i. zarezni bobrovec) in 2000 slemenjakov; b) 100 vagonov apna, c) 2 vagona cementa

41 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), K. u. k. Militärkommando Graz, M. A. Nr. 29317/Bew. Glaserer und Kaminfeger für Rann, An das Präsidium der k. k. steierm. Statthalterei, Graz, am 12. februar 1917.

42 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

43 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), Amtstechnische Äusserung zum Beschlusse der Stadtgemeinde Rann von 17. Februar 1917, Graz am 25. Februar 1917.

44 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), Stadtgemeindeamt, der Landesfürstl. Kammerstadt, Rann a. d. Save in Untersteiermark, Zl. 179, Rann, den 19. Februar 1917, An die k. k. Statthalterei, Graz.

Slika 14: Korespondenca o dodelitvi strokovnjakov za odpravo škode po potresu med poveljstvom 5. armade in cesarskim namestništvom za Štajersko (StLA Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)).

d) 300 vagonov peska iz Brestanice, e) 5000 m železnih stavbenih vezi (eiserne Schliessen); f) 3 vagonne gradbenega lesa in lesa za odre ...⁴⁵

Kljub morebitnem pretiravanju v prošnji za pomoč je torej očitno, da je bila škoda, ki jo je potres povzročil v Brežicah, velika. To dokazuje tudi poudarek občinskega sveta v sklepu, da v navedenih zahtevah po strokovni delovni sili in gradbenem materialu »... niso upoštevane novogradnje porušenih hiš in druga posebej velika gradbena dela, temveč zgolj obnova dela poškodovanih objektov. Ugotavljanje obsega teh večjih del še ni zaključeno in si zato mestna občina pridržuje pravico, postaviti nove zahteve. Te bodo osnovane na bolj zanesljivih podatkih o višini teh škod ...⁴⁶

45 Prav tam.

46 Prav tam.

Mestna občina je zaprosila tudi za popuste pri transportu gradbenega materiala po železnici. Prosila je, da cesarsko namestniško poskrbi tudi za oskrbo poslanih ljudi in živali. Nadalje je ugotavljala, da iz izkušenj pri gradnjah v času vojne ni mogoče zagotoviti civilnih delavcev, stroški zanje pa so zelo veliki. Zato so bili prepričani, da je nujna pomoč vojske, ki pa se je doslej izkazala kot le prehodna in v omejenem obsegu. Prosili so cesarsko namestništvo, da pri vojaškem poveljstvu v Gradcu doseže, da jim le-to zagotovi izdatnejšo pomoč v osebju in materialu. Položaj na potresnem področju je bil že tako težak, zaradi vojne pa še mnogo težji. Zato ni nikakor čudno, da je mestna občina v sklepu ob koncu še poudarila: »... Z ozirom na že tako težak položaj, ki pritiska na prebivalstvo, moramo še prositi, da naj c. k. cesarski namestnik, s svojim vplivom doseže, da bi vsaj delovno silo in njeno oskrbo dobili brezplačno ...«⁴⁷ Težave, s katerimi so se srečevali na terenu, so bile torej večplastne, nenazadnje tudi finančne. Zato je bila na deželni in državni ravni sprožena akcija tudi za splošno zbiranje denarnih prispevkov za ponesrečence, o čemer bo govor v posebnem poglavju.

Sklep mestne občine Brežice pri cesarsko namestniških oblasteh ni bil sprejet brez preverjanja in ne prav z veseljem. Pristojni inženir, ki je bil, kot sem že zapisal, že naslednji dan po potresu poslan iz Gradca na potresno področje, inž. L. Steininger, je namreč že nekaj dni po sklepu mestne občine Brežice (25. 2. 1917) za cesarsko namestništvo pripravil dokaj obsežno Uradno tehnično izjavo (Amtstechnische Äusserung). To je bila strokovno utemeljena analiza stanja v mestni občini Brežice, ki je bila do navedb v sklepu dokaj kritična.⁴⁸ V njej najprej ugotavlja, da je, po tem kolikor je mogoče soditi ta trenutek, vseh 150 nepremičnin mestne občine Brežice več ali manj težko poškodovanih. Meni, da je te poškodbe v največ primerih sicer relativno lahko odpraviti, toda ostaja še vedno večje število nepremičnin, katerih obnova bo dolgotrajna in posebno draga. K tem težko poškodovanim nepremičninam so po njegovem mnenju sodile: bolnišnica, Nemška hiša, Narodni dom, dr. Del Cott, gostilna »Grüne Wiese« ter nepremičnine, katerih lastniki so družine Schweiger (najbrž Švajger), Cidan (najbrž Židan), Forwat (najbrž Horvat), Druschowec (najbrž Drušovec ali Drugovič), Schrenko (najbrž Šrenko ali Žrenko), Slanič, (Matschak (najbrž Mačak ali Maček), kakor tudi obe šoli, mestna hiša, frančiškanski samostan s cerkvijo, župna cerkev, cerkev sv. Roka in grad.⁴⁹

47 Prav tam.

48 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), Amtstechnische Äusserung zum Beschlusse der Stadtgemeinde Rann von 17. Februar 1917, Graz am 25. Februar 1917.

49 Prav tam.

Stadtgemeindeamt
der landesfürstl. Kammerstadt
Rann a. d. Save
in Untersteiermark.

Zl. 179

Rann, Erdbeben.

Rann, den 19. Februar 1917.

An

die k.k. Statthaltere i

G r a z .

Das gefertigte Stadtgemeindeamt gestattet sich in Ausführung des Beschlusses des Gemeindeausschusses der Stadt Rann an der Save vom 17. Februar 1917 die ergebene Bitte auszusprechen, die im beigelegten Beschlusse angeführten Bitten der Stadtgemeinde Rann in wohlwollende Erwägung ziehen und den dortigen Einfluss zur Verwirklichung der Hilfeleistung geltend machen zu wollen.

Der Bürgermeister:

[Handwritten signature]

Slika 15: Prva stran sklepa/prošnje mestne občine Brežice o pomoči za odpravo posledic potresa z dne 17. 2. 1917 (StLA Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)). Celoten dokument je objavljen v prilogi 13-1.

V analizi je potrdil, da kljub temu da podrobnejša ocena škode še ni narejena, je v sklepu navedena približna vsota škode utemeljena. Ugotavljal je, da je do tako velike škode prišlo tudi zaradi slabe gradnje objektov, neuporabe železa in konstrukcijskih napak pri gradnji. Posebej pa je poudaril, da je bila največja pomanjkljivost pri gradnji, ki jo je ugotovil, uporaba povsem neprimerne malte. Nato pa je nadaljeval z opisom vrst

del, ki jih je potrebno opraviti. Najprej je po njegovem mnenju treba kot »*nujna dela*« opraviti varnostna dela, ki jih po lastni ugotovitvi in ugotovitvi cesarsko-kraljevega nadinženirja Radovana Serneca, izvaja vojska pod vodstvom inženirskega (Sappeur) poročnika Antona Zechmeistra in pod stalno državno tehnično kontrolo. Pod nujna dela sodijo po njegovem mnenju tudi obnovitvena dela, dokler ne bodo objekti sposobni sprejeti prebivalcev. To pa je v mnogo čem odvisno od tega, kako je mogoče pridobiti civilne delavce, ki jih kronično primanjkuje. Zato morajo biti tudi obnovitvena dela uvrščena v kategorijo nujnih del, je zapisal Steininger. V tej zvezi se je dotaknil tudi stroškov, ki morajo biti pokriti, da je mogoče nujna obnovitvena dela opraviti. Zavzel se je za to, da bi stroške za ta dela prevzela država, okrajno glavarstvo pa bi po državno tehničnem preverjanju račune poslalo v izplačilo. Taka rešitev se mu je zdela razumna in razmeroma lahka. Ni zagovarjal možnosti, da bi posamezni lastniki poškodovanih nepremičnin sami nosili stroške varnostnih popravil.⁵⁰

Težje pa bi, po njegovem mnenju, bilo najti rešitev za obnovitvena dela, katerih izvedbo je videl na dveh ravneh: na tista dela, pri katerih se je nujno držati gradbenih predpisov (izgradnjo dimnikov, zatrefov, uporabo armatur, rušitve itd.), in na druga dela, ki jih ne zajemajo gradbeni predpisi (npr. hišno okrasje, pleskanje itd.). Za izvedbo obnovitvenih del bi morala občinska uprava zahtevati vojaško ali drugo državno pomoč. Toda, je zapisal inženir Steininger, v občinskem sklepu ni najti podatka, pod kakšnimi pogoji naj bi se določila nujnost dodelitve delovne sile in vozil s konjsko vprego. V sklepu namreč ni dorečeno, kdo naj bi prevzel vodenje teh ljudi, kdo naj bi priskrbel potrebne materiale. Še posebej je poudaril, da ni navedeno, kdo naj bi pokrtil stroške. Zato je menil, da je treba kljub kasnejšim težavam še pred začetkom del na ta vprašanja jasno odgovoriti. Predlagal je tudi, da morajo o teh vprašanjih nujno spregovoriti in jih rešiti v posebej zato sklicanem gradbenem odboru.⁵¹

Probleme je videl tudi pri še nejasnem odgovoru na vprašanje, ali bo država denarno podpirala posamezne primere ali bo vso obnovo prepustila občini. Če se bo država v ta dela tudi neposredno vmešala, bi se to moralo odraziti tudi v sestavi gradbenega odbora, je bil prepričan Steininger. Pri tem je opozoril na kronično pomanjkanje zaradi vojne, državnih tehničnih strokovnjakov (Staatstechniker). V korist države je zapisal, da je sicer po tistem, kar je videl v Brežicah, zelo malo lastnikov, ki bi lahko škodo sami odpravili, kar bi bilo najverjetneje in najbolj samo po sebi umevno. Prizadevanje po takem reševanju škode pa bi bilo po njegovem mnenju ovirano zaradi

50 Prav tam.

51 Prav tam.

pomanjkanja delavcev. Sploh pa je bil mnenja, da večina lastnikov pričakuje, da bo škoda odpravljena popolnoma brez njihove udeležbe. Tako prepričanje lastnikov naj bi v mestu prevladovalo tudi pri izvajanju t. i. varnostnih del. Kritiko obnašanja/čakanja lokalnega prebivalstva je zaključil z besedami: »... Pri vsem razumevanju za stisko prebivalstva Brežic, za katero niso nič krivi, je treba to pasivnost prebivalstva označiti za škodljivo pri urejanju razmer ...«⁵²

Potem pa je oblastem v Gradcu predlagal sledeče ukrepe:

»... a) Osnovanje gradbenega odbora za obnovitvena dela. Ta naj se ukvarja z pridobitvijo /vojaških/ delavcev in konjskih vpreg ter z pridobitvijo gradbenega materiala. Na njega se morajo obrniti vsi, ki želijo popravilo.

b) Vodstvo občine kot gradbena oblast I. instance je tista, ki je dolžna podeljevati gradbene predloge za rušenja, popravilo dimnikov in čelnih zidov itd. vgradnjo stambenih vezi itd.

c) Na izrecno izraženo željo posameznega lastnika se izvedejo dela, ki se obračunajo. Izvedbo del glede na obseg in vrstnem redu, določa odbor, ki lahko izvedbo tudi odkloni.

d) Glede na to, da večina del sodi v delokrog koncesionarjev gradbenih obrtnikov, se mi zdi neobhodno potrebno, da se vključijo gradbeni in zidarski mojstri. Tem podjetnikom so lahko nato dodeljeni vojaški delavci, kar lahko olajša tudi pridobitev gradbenega materiala. Prenos posebnih gradbenih del na podjetnike, smatram za važno, tudi zato, da bodo prevzeli odgovornost za izvedbo del v skladu s predpisi, česar ne more prevzeti gradbeni odbor ...«⁵³

Po kritiki se je Steininger odločil za milejše tone in za ugotovitve, ki so bili bolj naklonjeni zapisom v občinskem sklepu. Graškim oblastem je zagotavljal, da je potreba po dodelitvi vojaških delavcev, kot jo je zapisala mestna občina Brežice, nujno potrebna. Delovne sile namreč močno primanjkuje, z dodelitvijo vojaške delovne sile pa bi bilo edino mogoče izvesti obsežnejše delovne naloge. Na ta način, je prepričeval graške oblasti Steininger, bi se tudi stroški za obnovitvena dela močno zmanjšali. Bolj skeptičen pa je bil pri zahtevi mestne oblasti za dostavo gradbenega materiala. Skliceval se je namreč na pogovor, ki se je pred časom odvijal na vojaškem poveljstvu, na katerem je šef vojaškega gradbenega oddelka zatrjeval, da tudi sami kupujejo gradbeni material in da ga zato ne morejo oddajati. Zato je predlagal, naj za

52 Prav tam.

53 Prav tam.

dostavo gradbenega materiala poskrbi gradbeni odbor, cesarsko namestništvo pa naj mu priskoči na pomoč le pri dodelitvi potrebnih vagonov.⁵⁴

Steininger je ob zaključku poročila tudi relativiziral čas možnega prihoda vojaške delovne sile. Menil je, da na čas prihoda vojaške delovne sile vplivata vsaj dva elementa. Na eni strani je to dostava gradbenega materiala in na drugi strani dejstvo, da potresni sunki še kar trajajo. Zato, po njegovem mnenju, še ni prišel čas za začetek popravil. Kritično se je ozrl tudi na dejstvo, da so brežiške mestne oblasti v sklepu med drugim prosile za pomoč z delovno silo le za mesto Brežice. Zapisal je, da bi bilo potrebno enako prošnjo zastaviti tudi za okoliške od potresa prizadete občine.⁵⁵

K poročilu je inženir Steininger priložil še seznam predvidoma potrebne delovne sile, čas nastopa dela in čas trajanja dela, tako za mesto Brežice kot za sosednje štajerske občine. Ni pa v njem najti predlogov o količini in vrsti gradbenega materiala, pač pa le poudarek, da bo mogoče potrebna kakšna manjša korektura pričujočega seznama. Posebej je podčrtal, da je treba biti zlasti pozoren na to, da bo delovno silo oskrbovala vojska in jo tudi opremila s potrebnim orodjem. Zaželel si je, da bi bilo za obnovo prizadetega področja dodeljeno kar največ inženirjev črnovojniških enot (Landsturmingeniere), izkušenih pri visokih gradnjah.⁵⁶

Če primerjamo oba spiska, tistega iz občinskega sklepa in tistega iz uradnega poročila inž. Steiningerja, v tistem delu, ki govori o potrebah po delovni sili, hitro ugotovimo, da sta si seznama tako po izbiri potrebnih poklicev kakor tudi po njihovem številu domala identična. Oba seznama tako zahtevata po 50 pomožnih delavcev, po pet tesarjev in enega tesarskega polirja, oba predvidevata dodelitev po štiri pečarje in po dva ključavničarja ter kovača, po tri mizarje, enega steklarja, šest soboslikarjev, dva pleskarja, dva vodovodna inštalaterja, dva ključavničarja itd. Močno pa se seznama razlikujeta v zahtevi po številu zidarjev, ki jih Steininger samo za Brežice zahteva 35, občina pa le 30, in še 15 za sosednje občine, nadalje po številu elektroinštalaterjev 5 : 3, parketarjev 2 : 1, tesarjev 10 : 5 itd. Na Steiningerjevi listi nadalje najdemo še zahtevo po tapetniku, ne zahteva pa strojnika za dizelske motorje, kot je to zahtevala mestna občina. V nekoliko zmanjšanem številu in manjšem izboru potrebnih poklicev vsebuje Steiningerjev seznam tudi zahtevo za dodelitev strokovne delovne sile za sosednje štajerske občine.⁵⁷

54 Prav tam.

55 Prav tam.

56 Prav tam.

57 Prav tam.

Amtstechnische Aeußerung

zum Beschlusse der Stadtgemeinde Rann vom 17. Februar 1917.

Soweit die Erdbebenbenschäden jetzt überblickt werden können, kann festgestellt werden, daß alle ca. 150 Realitäten der Stadtgemeinde Rann mehr oder minder schwer beschädigt worden sind. Sind diese Beschädigungen in den meisten Fällen zwar relativ leicht behebbar, so bleibt immerhin eine größere Anzahl von Realitäten übrig, deren Wiederinstandsetzung langwierig und besonders kostspielig sein wird. Zu diesen schwer beschädigten Objekten gehören insbesondere: Krankenhaus, Deutsches Heim, Narodni dom, Dr. Del Cot, Gasthaus "Grüne Wiese", die Realitäten Schweiger, Cidan, ~~Forwat~~, Forwat, Lruschkowec /:2 Realitäten:/ Schrenko, Slanič, Matschak, dann die beiden Schulen, das Rathaus, das Franziskanerkloster samt Kirche die Pfarrkirche und die Rochuskirche und das Schloß.

Obzwar das Detailschätzungsoperat noch nicht fertiggestellt ist, kann gesagt werden, daß die approximative angegebene Schadenssumme reichlich bemessen ist. Insbesondere ist auch zu erwägen, daß zahlreiche Objekte vor dem Erdbeben baulich vernachlässigt worden waren, so daß sich dort naturgemäß größere Erdbebenschäden einstellen mußten. Die Größe der Erdbebenschäden war in vielen Fällen auch von der konstruktiven Durchbildung der Gebäude abhängig und haben sich konstruktiven Fehler, insbesondere der Mangel von Schließen, schwer gerächt.

Als schwerer Mangel in baulicher Hinsicht muß auch die Verwendung ganz unqualitätsmäßigen Mörtels bezeichnet werden.

Nach diesen kurzen Feststellungen möchte ich mich zunächst auch mit dem Begriff "Notstandsarbeiten" eingehender vom technischen Standpunkte aus befassen. Dazu gehören vor allem die Sicherungsarbeiten, die auf Grund der vom k.k. Oberingenieur Sernee und mir gemachten Erhebungen durch Militär unter Leitung des k.u.k. Sappeurleutnants Zechmeister und unter ständiger ^{aber} staatstechnischer Kontrolle durchgeführt werden. Weiters/gehören dazu alle Wiederinstandsetzungsarbeiten bis zur Bewohn- und Benützbareit der Objekte, welche Arbeiten dringlich sind und bei

Slika 16: Prva stran »Uradnega tehničnega poročila« inž. Steiningerja z dne 25. 2. 1917 o potrebah za odpravo škode na potresnem področju (StLA Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)). Celoten dokument je objavljen v prilogi 13-2.

Vojaške razmere in posledično vojska niso bile naklonjene zahtevam in potrebam prebivalstva s potresnega področja. Že 22. 2. 1917 je poveljstvo 5. armade v Gradcu cesarskemu namestništvu zavrnilo zahtevo za približno 200 oseb, ki bi pomagale čistiti ruševine in ki naj bi ostale dalj kot do konca meseca februarja. Z enako obrazložitvijo, češ da jih potrebujejo drugod, so odpoklicali tudi vojaške varnostne sile in določile, da lahko za največ 14 dni kakih 15 vojakov in nekaj podoficirjev ostane, da bi čuvali red in mir.⁵⁸ Vojaško poveljstvo zaradi pomanjkanja konj ni odobrilo konjskih vpreg.⁵⁹ Nekaj dni kasneje (27. 2. 1917) so se na poveljstvu nekoliko omeščali in cesarsko-kraljevemu namestništvu sporočili, da lahko v okrajnem glavarstvu Brežice od 4. 3. 1917 lahko računajo na pomoč pri obnovitvenih del 100 ljudi. Posebej so poudarili, da te ljudi lahko uporabijo le za najnujnejša dela in najnujnejšo pomoč, medtem ko naj se cesarsko namestništvo za dodelitev strokovne delovne sile obrne neposredno na vojno ministrstvo, ki da je edino pristojno za take odobritve.⁶⁰ V začetku marca pa je vojno ministrstvo vendarle sporočilo cesarskemu namestništvu, da je graško poveljstvo osnovalo oddelek delavcev, sestavljen iz strokovnjakov in pomožnih delavcev, ki bo okrajnemu glavarstvu Brežice na voljo, dokler bo potrebno.⁶¹

Takšno podajanje obnovitvenih zadev sem ter tja je trajalo, kolikor lahko sledimo po ohranjenih arhivskih virih, vsaj do aprila 1917, čeprav je mogoče reči, da so se s časom stvari odvijale v prid prizadetega prebivalstva. Lokalne oblasti pa so se dela lotile resno in natančno, pa tudi dobro so bile obveščene o povzročeni škodi v mestu in okoliških občinah. To zlasti kaže zapisnik sestanka Okrajnega kriznega odbora Brežice z dne 28. 2. 1917.

Skoraj natančno mesec dni po potresu se je torej v prostorih okrajnega glavarstva Brežice sestal Okrajni krizni odbor. Zapisnik tega sestanka je bil posredovan cesarskemu namestništvu v Gradec. Seji je predsedoval vodja urada okrajnega glavarstva in okrajni komisar dr. Viktor Neuwirth, ki je kot poročevalce na sejo povabil še: okrajnega komisarja barona Christiana von Steeba in cesarsko namestniškega

58 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), K. u. k. 5. Armeekommando (Q. Abt.) Q. Op. Nr. 9272/33/M. A., Beistellung von Arbeitskräften für Rann – Munkendorf, An das k. k. Statthalterei Präsidium in Feldpost Nr. 508 am 22. 2. 1917.

59 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), K. u. k. Militärkommando Graz, M. A. Nr. 37875/Pf. R., Beistellung v. 10 beschirrten Pferden, An die k. k. Statthalterei in Graz, Graz am 24. Februar 1917.

60 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), K. u. k. Militärkommando Graz, Präs. 4570/A, Rann, Erdbebenkatastrophe, An das Präsidium der k. k. Staatthalterei in Graz, Graz am 27. Februar 1917.

61 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), Telegramm, 14. März 1917.

inženirja Steiningerja. Krizni odbor so sestavljali najpomembnejši lokalni veljaki: deželni poslanec in vladni komisar za brežiško okrajno zastopstvo Karl del Cott; član brežiškega občinskega odbora dr. Franz Horvat, notar v Brežicah; dr. Karl Leuschner, član brežiškega občinskega odbora in upravnik grofovskega dednega posestva (Fideikommissaradministrator); Josef Mešiček, dekan in mestni župnik v Brežicah; Ignatz Priklmayer, brežiški višji inšpektor v pokoju; Hans Schniderschitsch, brežiški župan; Radovan Sernec, brežiški višji inženir, in Ignatz Suppan, učitelj iz Brežic. Prisotni pa so bili tudi predstojniki sosednjih občin Zakot, Mihalovec, Veliki Obrež, Gaberje, Sela, Kapele in občinski svetnik z Mosteca Franz Drugovič.

Po uvodnih pozdravnih besedah predsedujočega dr. Neuwirtha je besedo povzel baron von Steeb, ki je navzoče informiral, da so strokovnjaki ugotovili, da je bilo žarišče potresa 29. 1. v Brežicah in najbližji okolici. Zato je tudi največ škoda na Štajerskem povzročil prav na tem področju. Poudaril je, da je okrajno glavarstvo takoj po pogubnem potresu v prizadetih občinah razglasilo izredno stanje in nadaljeval: »... *Milosti prevzvišene cesarske hiše in prijazni skrbi njegove ekselence cesarsko kraljevega namestnika, se prizadeti lahko že zahvalijo za izdatne prispevke in je bila zagotovljena garancija za, po možnosti, nadaljnjo pomoč ...*«⁶² Povedal je še, da je predsedstvo štajerskega cesarskega namestništva organiziralo zelo široko akcijo za zbiranje sredstev za pomoč prizadetim, o čemer bo govor v drugem poglavju pričujoče študije.

V nadaljevanju piše o problemih, ki so izbruhnili po potresu, poškodovanih objektih v posameznih krajih potresnega področja in o potrebah po pomoči za konkretne posameznike. O poškodovanih stavbah je na sestanku poročal cesarsko-kraljevi državni tehnik, očitno inž. Steininger. Ta je poročal, da je bilo najbolj prizadeto mesto Brežice in mejna občina Zakot. Posamezno večjo škodo pa so utrpeli v občini Mostec, krajih Dobova, Mihalovec in Sela, medtem ko so bile stavbe v občinah Kapele, Artiče in Gaberje malo poškodovane, zato je treba prebivalcem pomagati le v posameznih primerih.

Rezultat poizvedovanja v občini Mostec je bil, gledano na splošno, ugoden. Povedal je, da samo v hiši št. 13. Curhalek ni mogoče več bivati (14.000 kron škode). Dekan Mešiček je ob tem primeru predlagal, da se družini dodeli nujna pomoč v višini 4000 kron, kar je bilo tudi sprejeto. Enako nujno pomoč, vendar v višini 250 kron, je bila odobrena tudi Martinu Golobiču.

62 StLA, Statthaltereipräsidentium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), Verhandlungsschrift, betreffend die am 28. Februar 1917 im Amtslökal der Ranner Bezirksvertretung abgehaltenen Sitzung des Notsstandbezirksausschusses, Rann, 28. II. 1917.

V občini Mihalovec je bila poškodovana hiša predstojnika občine Antoloviča. Škode je bilo za 500 kron. Steininger je zanj predlagal, naj se mu kot nujno pomoč nakaže 300 kron. Svoj predlog je utemeljil tudi s tem, da je Antolovič pred kratkim izgubil kobilu, pa tudi njegov splošni ekonomski položaj naj ne bi bil ravno rožnat. Martin Vučajnk iz iste občine je zaprosil za dodelitev nujne pomoči v višini 1000 kron, dodeljena pa mu je bila v višini 600 kron. Zahtevo Petelinca pa so določili za drugi krog podeljevanja pomoči.

V občini Sela je bila po mnenju poročevalca škoda nepomembna, z izjemo hiše Hele-
ne Presker. Škoda na njeni hiši je bila ocenjena na 1500 kron, zaprosena in odobrena pa je bila pomoč v višini 500 kron.

Kriznemu odboru je bilo predstavljeno tudi poročilo za mesto Brežice, ki ga je vzel na znanje in sklenil, da sprejme višine vseh tam navedenih škodnih zahtevkov, ki so jih pripravili v lokalnih kriznih odborih. Po zagotovilih poročevalca so škodo v občini Zakot, Brežicam najbližji občini, utrpeli skoraj v celoti le gospodarsko slabo stoječi prebivalci. Sicer pa izhaja iz poročila za Brežice, da je okrajni odbor za pomoč iz prvega dodeljevanja pomoči izključil vse tiste prosilce, katerih življenjska eksistenca ni bila ogrožena. Zahtev je bilo več kot 40, za drugo podeljevanje pomoči pa je bilo določenih 23 prosilcev. Prosilci so dodeljeno pomoč le izjemoma lahko v gotovini porabili za kaj drugega kot za nabavo gradbenega materiala.

Na seji pa so poskrbeli tudi za »uradništvo« oziroma za njihove plače. Karl Leuschner, upravnik grofovskega dednega posestva, je namreč predlagal; njegov predlog pa je bil tudi sprejet, da se državnim, deželnim, občinskim in zasebnim uradnikom oz. uslužbencem s fiksnimi plačami zagotovi posebna pomoč. Ti naj bi bili zaradi draginje v »*več kot v ogroženem položaju*«. Ob koncu sestanka so še sklenili, da bodo oblikovali »*odbor za pomoč*« (Hilfskomitee). Sestavljali naj bi ga vidni predstavniki lokalne oblasti, najbolj odgovorni za materialno in duhovno stanje prebivalstva. Predsedoval naj bi mu vodja okrajne uprave dr. Neuwirth ali namestnik okrajnega komisarja baron Steeb, člani pa naj bi bili: župan Schniderschitsch, dekan Mešiček, član občinskega odbora Karl del Cott in učitelj Ignatz Suppan.⁶³

Kako so se in ali so se sploh sklepi citirane seje realizirali, v arhivih ni sledu. Domnevati pa je mogoče, da je bila realizirana finančna pomoč prizadetemu prebivalstvu. Da se je nekaj dogajalo s posebno pomočjo za uradnike, ki jo je na seji predlagal Karl Leuschner, pa nam nakazuje dopis okrajnega glavarstva z dne 2. marca 1917. Vodja

Abschrift.

Rann, am 28. II. 1917.

V e r h a n d l u n g s s c h r i f t

betreffend die am 28. Februar 1917 im Amtslokale der Ranner Bezirksvertretung abgehaltenen Sitzung des Notstandsbezirksausschusses.

Anwesend die H e r r e n :

Dr. Viktor N e u w i r t ĩ Leiter der k.k. Bezirkshauptmannschaft
Rann

und k.k. Bezirkskommissär als Vorsitzender, welcher auch den Referenten k.k. Bezirkskommissär Freiherrn von Steeb und den k.k. Statthaltereii-Ingenieur Steininger beigezogen hat.

Die Herren Mitglieder des Notstandsbezirksausschusses

Alfred Freiherr von M o s e o n, Landtagsabgeordneter und

Regierungskommissär für die Ranner Bezirksvertretung

Karl del C o t t , Gemeindeausschußmitglied in Rann

Dr. Franz H o r v a t k.k. Botar in Rann

Dr. Karl L e u s c h n e r in Rann, Gemeindeausschuß und

gräfl. Fideikommissadministrator

Josef M e š i č e k Dechant und Stadtpfarrer in Rann

Ignatz Priklmaßer k.k. Oberinspektor i. R. in Rann

Hans S c h n i d e r s c h i t s c h Bürgermeister in Rann

Radovan S e r n e c k.k. Obergeringieur in Rann

Ignatz S u p a n, Lehrer in Rann

ferner sind erschienen die Gemeindevorsteher in Sakot,

Michalowetz, Größobresch, Gaberje, Sela, Kapellen und der Gemeinderat Franz D r u g o v i č in Brückl.

Nach Begrüßung der Erschienenen durch den Herrn Vorsitzenden erteilt dieser dem Referenten Bezirkskommissär Dr. Frh. von Steeb das Wort, welcher ausführt, daß nach dem Urteil der Sachverständigen der Erdbebenherd in Rann oder seiner unmittelbaren Umgebung liegt und dass das geschädigte Gebiet in Steiermark die

./.

okrajne uprave je namreč v tem dopisu, naslovljenemu na predsedstvo cesarskega namestništva v Gradcu, prosil naslovnika, da mu posreduje navodila, kako bi bilo najbolje uresničiti sprejeti zadevni sklep.⁶⁴ V arhivu predsedstva cesarskega namestništva odgovora oz. navodil nisem našel.

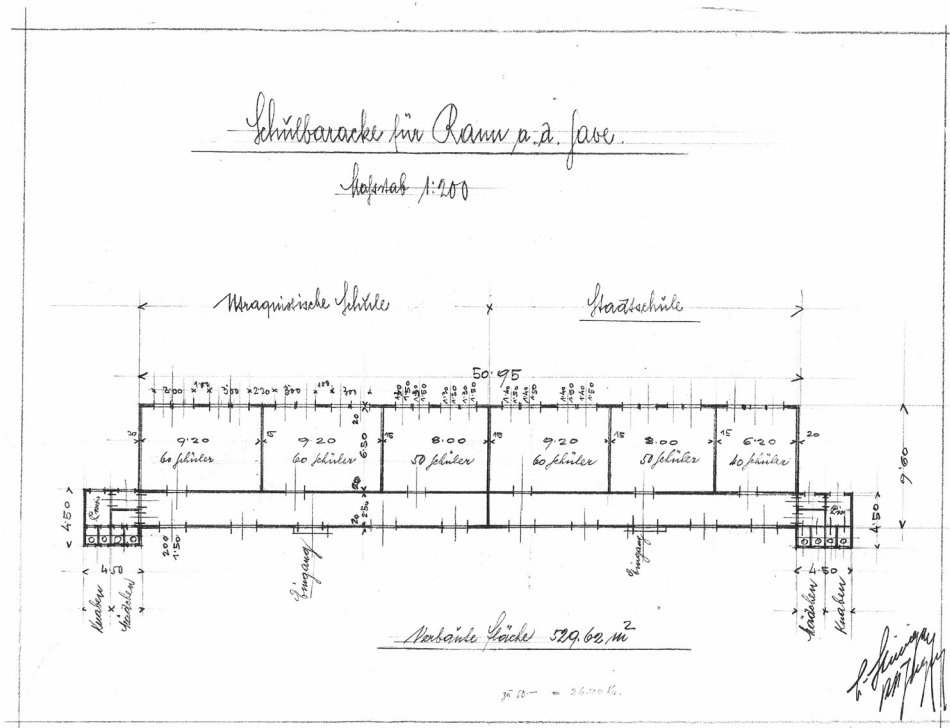
Zato pa se je obnova nadaljevala tudi v naslednjih mesecih, kakor tudi zahteve po dostavi gradbenega materiala in zlasti postavitve barak za bivanje. Od februarja do aprila 1917 so po železnici prihajali v Brežice predvsem transporti delov in orodij, potrebnih za gradnjo barak. Material zanje so dobivali preko vojske, posebej preko cesarsko-kraljevega vojaškega gradbenega poveljstva (Kommando der k. u. k. Militärbauleitung) iz Feldbacha pri Gradcu, o čemer priča kar nekaj dokumentov.⁶⁵ Dela na obnovi prizadetih krajev pa so potekala pod nadzorstvom vojaškega poveljstva iz Gradca, in sicer posebej zato, ker je bilo vojaško moštvo na potresnem področju nujno potrebno za vojaške namene in so njihovo število želeli zmanjšati ali jih sploh odpoklicati. Proti koncu najnujnejših del obnove poškodovanih objektov, konec marca 1917, so na inšpekcijo prišli oficirji inženirskega štaba vojaškega poveljstva iz Gradca. Iz dokumenta, ki so ga izdelali, izhaja njihova ugotovitev, da bi naj bila tehnično najbolj zahtevna dela končana do sredine aprila 1917; zato je treba inženirce, ki so zaposleni na teh delih in so sposobni za vojno službo, odpoklicati, saj jih nujno potrebujejo za vojaške namene. V treh do štirih tednih naj bi bila zaključena tudi dela, povezana s čiščenjem potresnega področja, na katerih so zaposleni vojaki-pešci, ki niso sposobni za vojno službo. Tudi te so nameravali odpoklicati. Tiste vojake in oficirje, ki so skrbeli za red, pa bodo pustili na terenu. Vojaško poveljstvo bo še naprej imelo te vojake v oskrbi, so zapisali v pismu.⁶⁶

Ugotavljali so, da je trenutno na terenu še 28 inženircev (Sappeure), ki jih je vojaško poveljstvo le začasno dodelilo na ta dela. Od vojaškega poveljstva na terenu, ki je bilo pristojno za vojaško pomoč glede strokovne delovne sile, so zahtevali, da tedensko poroča poveljstvu v Gradec in vsakokrat priloži seznam o številu in vrsti strokovne delovne sile (Professionisten). Vojaška pomoč naj ostane pod tehničnim

64 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), K. k. Bezirkshauptmannschaft, An das Präsidium der k. k. Statthalterei in Graz, 2. März 1917.

65 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann), Consignation über die mit Transport Nr. 25384 an die k. k. Bezirkshauptmannschaft nach Rann abgerollten Waggone, Rann, am 13. März 1917 ali K. k. Bezirkshauptmannschaft, Zl. 9232, Rann, am 1. April 1917, An das k. k. Statthalterei-Präsidium in Graz.

66 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, K. u. k. Militärkommando Graz, Präs, Nr. 7322, Assistenzen und Professionisten in Rann, An die k. k. steierm. Statthalterei in Graz, Graz am 4. April 1917.

Slika 18: Primer tlorisa barake, namenjene za potrebe šole (StLA Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)).

vodstvom mestnega poveljnika (Statkommandant sic! Najbrž je pravilno *Statkommandant*. Še bolj verjetno pa je, da je beseda okrajševalnica od *Stationskommandant*, štacijskega poveljnika mesta, ki je vodil vojaško upravo v zaledju, zadolženo za namestitve in oskrbo vojaških enot, ki so v določenem mestu prebivale ali skozenj potovale, op. p.), so zapisali nadzorniki. Nadaljevali so, da mora strokovna delovna sila delovati po navodilih državnih organov in da so podrejeni poveljniku, poročniku Doleschallu. Poročilo nadzornikov je bilo poslano na več naslovov: za našo rabo pa je posebej zgovorno, da je bilo poslano v vednost tudi inženirskemu, nadomestnemu bataljonu, pehotnega polka, št. 87, stacioniranem v Brežicah, in njegovi 3. četi, ki sta bila najpomembnejša vira strokovne in pomožne delovne sile za obnovo prizadetega področja.⁶⁷

Varnostna dela in dela čiščenja ruševin ob pomoči inženircev (Sappeure) so na področju Brežic trajala do srede julija 1917. Vodja okrajnega urada se je namreč 12.

67 Prav tam.

Julija cesarskemu namestništvu v Gradec javil z zahvalnim pismom. Na ta način se je namreč zahvalil oddelku inženircev 3. Sappeurskega bataljona, stacioniranega na Ptuj, pod poveljstvom poročnika Antona Zechmeistera, za dokončanje potrebnih del, še posebej za postavljanje zasilnih bivališč, tj. barak. Namestništvo je prosil, da se v imenu okrajnega urada »za izredno pomoč vojaškemu poveljstvu v Gradcu izrazi zahvalo«. ⁶⁸

Obnovitvena dela prizadetega področja so trajala še zelo dolgo, tudi v naslednja leta. Iz zapisanega pa sledi, da je pri fizični obnovi največ prispevala vojska. Še posebej je zaslužno moštvo nadomestnega bataljona, pehotnega regimenta 87, ki je edino imelo človeške in materialne vire za obnovo. Lokalne oblasti so bile zato omejene v svojem delovanju, razen v komunikaciji z državnimi civilnimi organi, tj. cesarskim namestništvom v Gradcu, seveda kar zadeva deželo Štajersko. Zato je bilo razumljivo, da so se lokalne oblasti močno angažirale pri pridobivanju finančnih, državnih pa tudi donatorskih sredstvih. Tu so bili uspešni, kar prikazujem v posebnem poglavju študije.

DELOVANJE PROF. DR. ALEKSANDRA TORNQUISTA

O delu in rezultatih svojega dela na potresnem področju je vodilni geolog tedanje monarhije prof. dr. Aleksander Tornquist veliko pisal in natančno poročal. ⁶⁹ Štajerski deželni arhiv v Gradcu pa hrani nekaj zanimivih podrobnosti o njegovem delu, ki so vredne pozornosti.

Na teren so ga pristojne oblasti, Ministrstvo za bogočastje in pouk, poslale že takoj po potresu. Svojo napotitev in razloge zanjo je opisal v pismu neznanemu naslovniku, očitno pa vsaj visokemu državnemu uradniku, če ne kar samemu cesarskemu namestniku dr. von Claryju und Aldringenu. Kot vodja katedre za mineralogijo in geologijo na cesarsko-kraljevi tehnični visoki šoli v Gradcu je že 3. februarja 1917 pisal naslovniku. Pismo je predstavitev njegovega dela in utemeljitev njegove strokovne usposobljenosti za zaupano mu nalogo, pa tudi prošnja za odhod na teren.

68 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, K. k. Bezirkshauptmannschaftm Zl. 424/Praes. Erdbeben Rann, An das. Präsidium der k. k. Statthalterei in Granz, Rann 12. Juli 1917.

69 Glej uvodni del te študije.

»Katedra za mineralogijo in geologijo

3. februar 1917

Na Tehnični visoki šoli v Gradcu

K aktom Potres v Brežicah

Spoštovani gospod dr.,

V zvezi za najinim današnjih telefonskim pogovorom si dovoljujem vaši visoki blagorodnosti sporočiti, da raziskave o potresnih dogajanj v Brežicah zagotavljajo tako znanstvene, kot tudi praktične rezultate.

Kot nekdanji direktor glavne potresne postaje v Königsbergu (Kaliningrad op. p.) v Prusiji sem se dolga leta ukvarjal s potresnimi pojavi v vseh oblikah, pred tem pa sem proučeval potresna področja v severni Italiji.

Za prakso bi bilo za obnovo poslopij pomembno ugotoviti razloge za potres, opazovati spremembo stanja talne vode zaradi že izvršenih ali grozečih zdrsov pobočij (Gehängerutschungen), ugotoviti razpoke in nedvoumno ugotoviti smeri sunkov. Znanstveno bi bilo potrebno ugotoviti pomen, ki jo je potres imel za sistem tako imenovanega mladega gubanja savske gube (Savefalten) in ljubljanskih potresnih žarišč. (Bebenherden).

Ogled bi bilo treba opraviti do Litije in bi zahteval približno 6 dni. Brez uradne avtorizacije se ne nadejam velikega uspeha raziskave.

Če so stroški za potovanja državnih uradnikov previsoki, sem pripravljen svoje delo opraviti s pomočjo donacij in brez obračunavanja.

Pridobljene rezultate bi v obsežnem poročilu posredoval cesarsko kraljevemu državnemu namestništvu, z znanstvene strani pa objavil v reviji (Mitteilungen der geologischen Gesellschaft, Wien).

Vaši prevzvišenosti najvdanejši

Dr. A. Tornquist⁷⁰

70 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917. Celoten dokument je objavljen v prilogi 13-4. Glej tudi objavljeno kopijo originala pisma.

Lehrkanzlei
für Mineralogie und Geologie
an der k. k. Technischen Hochschule in Graz.

3. Februar 1917

Prof. Dr. Clarys
Namestrasse

Sehr geehrter Herr Dr!

Av. Kohnwolleborn arbeitet mit, im Anschluss
an unsere heutige telefon. Mitteilung mitzuteilen, dass
die Konturierung der Erdbebenscheinungen im Raum
so ^{wohl} wissenschaftliche als auch praktische Resultate
von besonderem Interesse vorzuzielt.

Ich habe mit als früherer Direktor der Erdbeben-
beobachtungen in Königsberg für die Verbindung mit Erdbeben-
erscheinungen und deren Richtungen hin befasst und
habe früher die Erdbebenbeobachtungen studiert.

Praktisch ist die Anwendung der Methode des Beobachters,
die Beobachtung einer Veränderung des Grundwasser-
standes, von vollzogenen oder noch drohenden Ge-
fährdungen, die Feststellung von Spalten,
ferner die zum wendepreisige Feststellung der Ab-
richtung für die Wiederherstellung von Gebäuden von Be-
deutung. Wissenschaftlich wäre die Rolle festzu-
stellen, welche der Beobachter zu dem angegebenen System
der jüngst gepulsten Seismographen und des Lastbeobach-

Cesarski namestnik von Clary und Aldringen je prof. Tornquistu še istega dne, tj. 3. februarja 1917, dodelil nalogo za znanstveno proučitev potresa v Brežicah.⁷¹

Ne samo njegov znanstveni interes, temveč tudi interes oblasti po proučevanju vzrokov in posledic potresa in na ta način zbiranje napotkov za bodočo gradnjo na potrebnem področju, je bil razlog, da so se uresničevale želje prof. Tornquista. Že naslednji dan, tj. 4. 2. 1917, so ljubljanske deželne oblasti od cesarskega namestništva v Gradcu v telegramu zahtevale, da naj za potrebe prof. Tornquista posredujejo natančne podatke tudi o krajih na Kranjskem, ki naj bi jih profesor obiskal.⁷² Še več, cesarsko namestništvo v Gradcu je prav tako v telegramu istega datuma pod nujno za potrebe prof. Tornquista zaprosilo za postavitev druge barake za postavitev potresne postaje s pripadajočimi aparaturami.⁷³ Na stroške okrajnega glavarstva je vojno ministrstvo dovolilo postavitev druge barake. Izdelalo jo je podjetje Franz Makos iz Waltendorfa iz okolice Gradca, v Brežice naj bi v ta namen poslalo polirja in dva tesarja.⁷⁴

Očitno pa je tudi »avtorizacija«, ki jo je prof. Tornquist omenjal v zgoraj citiranem pismu, uspela tudi na sosednjem Hrvaškem. Kraljeva deželna vlada slavonsko dalmatinske dežele v Zagrebu je 7. 2. 1917 na osnovi telegrama štajerskega cesarskega namestništva z dne 4. 2. 1917 izdala »Odpri ukaz« (Offener Befehl, Otvorena naredba):

»Kraljeva hrvaška slavonsko dalmatinska deželna vlada

Št. 3260/1917

Cesarsko kraljevo namestništvo bo po nalogu Ministrstva za bogoslužje in šolstvo na Dunaju v Brežice in okolico poslalo prof. dr. Aleksandra Tornquista, da bi napravil študijo o zadnjem potresu.

Glede na prošnjo predsedstva omenjenega namestništva pozivamo vse oblasti in urade, da, če se izkaže potreba, prof. dr. Aleksandru Tornquistu, na njegovo prošnjo, nudijo oblastno pomoč in da mu v času njegovega raziskovanja, v vsem stojijo ob strani.

V Zagrebu, 7. 2. 1917, Skerlec z l. r.»⁷⁵

71 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Pismo Tornquista cesarskemu namestniku dr. Clary von Aldringenu, Gradec, 12. 2. 1917.

72 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Telegram.

73 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917.

74 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, K. u. k. Kriegsministerium, An die k. u. k. Statthalterei in Graz, Wien, 11. 2. 1917.

75 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Offener Befehl.

Königl. kroat. slav. Dalm. Land. Reg.
Z. 3260/1917

Hilffriht

Offener Befehl.

Herr Professor Dr. Alexander Tornquist wird auf Kommissierung des k. k. Statth. v. Galitz & Andrassy, des k. k. Statthaltern in Graz, nach Rann & Umgebung abgeordnet, damit er den Ort über des letzte Erdbeben untersuchen.

Andersher Kommissar des Statthalterns der genannten Statthaltern werden die Herren Dr. & Anton anfragen, für die Fall der Notwendigkeit dem Professor Dr. Tornquist auf sein Kommissar befähigen. Ihre Güte zu haben & ihre bei der wissen, pflichtlichen Ausführung in jeder Hinsicht an die Hand zu haben.

Graz, am 7./12. 1917

Strobl _{im} p.

Slika 20: Original: «Offener Befehl»/Odprto povelje zagrebške deželne vlade za delo prof. Tornquista (StLA, Statth. Präs. A5B, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann). Dokument s sodobnim prevodom povelja v hrvaški jezik je objavljen v prilogi 13-5.

O izdanem »Odpртом ukazu« je zagrebška deželna vlada še isti dan obvestila brežiško okrajno glavarstvo in mu sporočila, »da prosi okrajno glavarstvo, da prof. dr. Tornquistu vroči odprti ukaz, če se bo legitimiral skladno s predpisi«. ⁷⁶

Njegovo delo je hitro napredovalo in je bilo uspešno, vsaj če upoštevamo njegovo poročanje cesarskemu namestniku v Gradec. O tem pa govori tudi njegova skoraj sočasno objavljena študija. Že 12. februarja 1917 je dr. von Clary und Aldringenu namreč sporočil:

»Njegovi Ekselenci, resničnemu, tajnemu svetniku, cesarsko-kraljevemu namestniku dr. Clary von Aldringenu, Gradec.

... Da bi lahko znanstveno ocenil poškodbe, ki so nastale zaradi potresa 29. 1. v Brežicah in okolici, sem takoj odšel na lice mesta. Na ta način sem pridobil dragoceno gradivo, ki ga bom v naslednjih tednih objavil. Lahko sem ugotovil značaj potresa, njegovo intenzivnost, njegov vpliv na prebivalce in na stavbe.

Najpomembnejši znanstveni problem, vzrok in s tem nastanek potresa, glede na geološko strukturo področja, pa lahko obdelam šele, ko bo skopnela trenutno visoka snežna odeja. Takoj, ko bo snežna odeja skopnela se bom vrnil v Brežice in opravil to raziskavo. Glede na to, da geoloških raziskav tega področja ni, bo raziskava prinesla veliko novega in upam tudi popolna pojasnitev tega naravne-ga pojava.

Vaši Ekselenci hvaležno vdani,

Dr. Aleksander Tornquist, Profesor za geologijo in mineralogijo na cesarsko-kraljevi tehnični visoki šoli v Gradcu.«⁷⁷

Nekaj njegovih kratkih poročil iz začetka februarja 1917 se je ohranilo tudi v arhivu predsedstva cesarsko-kraljevega namestništva. Vodja okrajnega urada dr. Viktor Neuwirth jih je 9. 2. 1917 poslal v Gradec. Prof. Tornquist v prvem od njih v treh točkah kratko orisuje (po)potresne sunke 8. in 9. 2. Poročal je, da je bilo 8. februarja kar nekaj sunkov, in sicer ob pol dveh, pol treh in pol sedmih ponoči, ter 7.20, 8.00 podnevi in okoli 10. ure ponoči. Ugotavlja, da so bili to vsi brez izjeme šibki sunki, še najmočnejša pa sta bila ob 7.20 in 8.00 zvečer, oba po daljšem mirovanju. V noči na 9. februar se je trikrat streslo (ob dveh, petih in pol sedmih). Tisti ob 5. uri je bil

76 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Dopis: C. kr. okružnom satništvu, 7. 2. 1917.

77 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Pismo Tornquista cesarskemu namestniku dr. von Clary und Aldringenu, Gradec, 12. 2. 1917.

Graz, den 12. Februar 1917.

Sr. Excellenz, wirkl. Geheimen Rat

K.k. Statthalter Dr. Clary von Aldringen

Graz.

Ew. Excellenz beehre ich mich, meinen ehrerbietigsten Dank für den mir mit dem Schreiben vom 3. Febr. 1917 - 346/4 - erteilten Auftrag zur wissenschaftlichen Untersuchung des Erdbebens von R a n n auszusprechen.

Ich habe mich zum Zweck der wissenschaftlichen Auswertung der durch die Erdbebenstöße vom 29. Jänner/in Rann und seiner Umgebung entstandenen Beschädigungen sofort an Ort und Stelle begeben und bin bereits auf diesem Wege in den Besitz eines wertvollen Materials gekommen, das in den nächsten Wochen im Druck erscheinen wird. Es konnten der Charakter des Erdbebens, seine Intensität, seine Einwirkung auf die Bewohner und die Gebäude festgestellt werden.

Das wichtigste wissenschaftliche Problem, der Ursprung und damit die Entstehung des Erdbebens aus der geologischen Struktur der Gegend kann dagegen erst nach dem Schwenden der zur Zeit noch hohen Schneedecke in Rann im Angriff genommen werden. Sobald der Schnee verschwunden sein wird, werde ich nach Rann zurückkehren und diese Untersuchung durchführen, welche in Anbetracht, dass geologische Arbeiten über dieses Gebiet bislang fehlen, viel Neues und hoffentlich die volle Klärung der Naturerscheinung bringen wird.

Ew. Excellenz Dankbars. Ergebener

T. Alexander Tornquist
 Professor der Geologie und Mineralogie
 a. d. K.k. Technischen Hochschule zu
 Graz.

407

Slika 21: Pismo/poročilo o delu prof. Tornquista cesarskemu namestniku v Gradec (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann)).

najbolj očitno vertikalni sunek. Poročilo je sklenil z ugotovitvijo, da se potresni sunki nadaljujejo, vendar z vse manjšo intenzivnostjo, kar pomeni, da potresna dejavnost izzveneva in da možnost močnejšega sunka izgineva.⁷⁸

Drugo najdeno poročilo, ki ga je prof. Tornquist napisal in odposlal dan prej, je bilo nekoliko izčrpnješe, saj je v osmih točkah potrjeval svoje prejšnje ugotovitve. Zapisal je, da so bili sunki, ki so delovali uničujoče, vertikalni in ne horizontalni, z vrtilnim momentom v nasprotni smeri urinega kazalca. Tisti sunki, ki so jih zaznali v Gradcu, so bili vsi tisti z izvorom globoko pod Brežicami. Proučevanje je ugotovilo, da so se izmenično pojavljali močnejši in šibkejši sunki v takem zaporedju, da je po daljšem mirovanju prišlo do močnejšega sunka. Splošnega izzvenevanja potresne dejavnosti do 7. februarja niso zaznali. Obenem je prof. Tornquist optimistično zapisal, da domneva, da bo potresna dejavnost izzvenela, ker se permanentno zmanjšuje moč sunkov. Geolog pa je morda zapisal najpomembnejšo ugotovitev v 6. točki poročila: *»Obstaja pa možnost, da še preden bo, po večdnevem mirovanju, na splošno izzvenela potresna dejavnost, prišlo do močnejšega potresa. Ta bi lahko bil, glede na današnje stanje stavb uničujoč in bi pomenil nevarnost zanje.»*⁷⁹ In nadaljeval: *»Takšen sunek, če bi se zgodil v času današnje potresne dejavnosti, pa vsekakor ne bi dosegel moči sunkov z dne 29. 1. 1917.»*⁸⁰ Končno pa je pristojne še posvaril oz. jim predlagal: *»Če se vzame v obzir ta možnost priporočam, stalno lokalno opazovanje moči in zaporedja sunkov (najbolje s krajevnimi seizmografi).»*⁸¹

Čez dober mesec, ko se je prof. Tornquist že vrnil domov v Gradec, se je predsedstvu cesarskega namestništva oz. cesarskemu namestniku osebno spet oglasil. Tako vsaj govori najdeni dokument v Štajerskem deželnem arhivu. Cesarskemu namestniku je sporočil delovni načrt specialistov, ki so se oz. naj bi se ukvarjali z brežiškim potresom 29. 1. 1917. Obvestil je naslovnika, da so se v dopisu omenjeni raziskovalci dogovorili za delovni načrt in objavo rezultatov svojih specialnih raziskovanj. Dr. Claryju je predlagal naslednji delovni načrt in naslednje strokovnjake specialiste:

»1. Potresno področje.

a : epicentralno področje. – A. Tornquist

b: zunanja potresna cona – F. Heritsch, F. Seidl, A. Mohorovičič

78 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Prepis kratkega poročila Aleksandra Tornquista, Rann, 9. 2. 1917, zjutraj.

79 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Feststellung, Rann, 8. 2. 1917, zjutraj.

80 Prav tam

81 Prav tam.

F e s t s t e l l u n g

- 1.) Stösse waren, so weit sie zerstörend wirkten, nicht horizontal sondern vertikal gerichtet mit Drehungsmoment umgekehrt im Sinne des Uhrzeigers.
- 2.) Die in Graz registrierten Beben sind ohne Ausnahme in Rann gespürt, also den Tiefenherd unter Rann zurückzuführen.
- 3.) Wiederholt wurden stärkere und schwächere Stösse abwechselnd beobachtet in der Anordnung, daß nach längerem Aussetzen einer Bewegung ein stärkerer Stoss kam.
- 4.) Ein allgemeines Abbeben der Bebenbewegung ist bis zum 7. Februar nicht feststellbar.
- 5.) Vermutlich wird die Bebenbewegung unter stetiger Verminderung der Stosskraft abklingen.
- 6.) Es besteht aber die Möglichkeit, daß bevor das allgemeine Abklingen der Bewegung noch bekommen hat, eine mehrtägige Ruhe durch einen stärkeren Stoss, der zerstörend wirken kann und daher bei der heutigen baulichen Beschaffenheit der Gebäude eine Gefahr bedeutet, abgelöst wird.
- 7.) Ein solcher Stoss würde soweit er innerhalb der heutigen Bebenbewegung steht, allerdings nicht die Stärke der ersten Stösse von 29. Jänner erreichen.
- 8.) Auf diese Möglichkeit ist Rücksicht zu nehmen und daher eine ständige Lokalbeobachtung der Stärke und der aufeinanderfolge der Stösse (am besten mittelst Ortsseismographen) anzuempfehlen.

Rann, am 8. februar 1917 früh.

c: predpotresi, popotresi, sproženi potresi (Relaisbeben??). – F. Heritsch

II. Splošne tektonske povezave potresnega področja z potresom.

a: Tektonika Uskoškega hribovja (Gorjanci op. p.). – A. Tornquist, F. Seidl, F. Heritsch.

b: Povezava tektonike in potresa v Brežicah. – A. Tornquist.

c: Dosedanji potresi na Kostanjeviškem polju (Landstrasserebene) in Obkolpja (Kulpagebiet) in njihova povezava s tektoniko. – F. Seidl, F. Heritsch.

III. Vrednotenje seizmogramov. – A. Mohorovičič, ? A. Belar.

S spoštovanjem prof. dr. A. Tornquist. «⁸²

Predlog prof. Tornquista se je očitno uresničil, saj o tem govorijo objavljena dela imenovanih strokovnjakov, ki so izšla kmalu po potresu in sem jih, vsaj del, omenil tudi v »bibliografskem« uvodu v to študijo. Zataknilo pa se je pri izplačilu (potnih) stroškov za delo, ki ga je opravil deželni šolski inšpektor in raziskovalec potresov, Albin Belar, ki je v Brežicah na priporočilo in zahtevo prof. Tornquista postavil postajo za merjenje potresnih sunkov. Na okrajnem glavarstvu so avgusta 1917 spraševali cesarsko namestništvo, ali mu lahko stroške poplačajo obročno. Odgovora ni najti v pregledanem arhivu, je pa mogoče sklepati, da mu stroškov niso poravnali, saj je cesarskemu namestništvu v Gradcu Ministrstvo za bogočastje in pouk, 15. januarja 1918, sporočilo, da za poplačilo potnih stroškov deželnega šolskega inšpektorja Albina Belarja ni mogoče odobriti primernega posojila.⁸³

Očitno je šlo dvojni monarhiji zelo slabo tudi finančno in ne samo na bojnem polju.

82 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Dopis A. Tornquista. An das Hohe Präsidium der k. k. steiermärkischen Statthalterei zu Graz, Graz den 30. März 1917.

83 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, K. k. Bezirkshauptmannschaft Zl. 14973, Rann und Umgebung, Erdbebenkatastrophe, k. k. Landesschulinspektor Belar, Reiserechnung, An die k. k. Statthalterei in Graz, Rann 30. Mai 1917; K. k. Bezirkshauptmannschaft, Zl. 21061, Rann und Umgebung Erbebenkatastrophe, k. k. Landesschulinspektor Belar, Reiserechnung, An die k. k. Statthalterei in Graz, Rann, am 22. August 1917; Ministerium für Kultus und Unterricht, Z. 43031/17-IX, Erdbebenkatastrophe in Rann, Reisekosten des Landesschulinspektors Albin Belar, ad. Z. 2637/83 vom 15. November 1917, An die k. k. Statthalterei in Graz, Wien am 15. Jänner 1918.

G r a z, den 30. März 1917.

An das Hohe Präsidium

der K.k. Steiermärkischen Statthalterei
zu G r a z .

Ich habe die Ehre, seiner Excellenz dem Herrn Statthalter die ergebene Mitteilung zu machen, dass sich die Specialforscher, welche sich mit der Erforschung des R a n n e r E r d b e b e n s vom 29. Jänner in der Richtung ihrer jeweiligen Specialgebiete beschäftigen, zu einem gemeinsamen Arbeitsplan zusammengeschlossen haben und ihre Resultate in einer gemeinsamen Publikation veröffentlichten werden.

Der aufgestellte Arbeitsplan ist der folgende:

- I. Das Schüttergebiet.
- Die Epicentralregion. - A. Tornquist.
 - Die äussere Schütterzone. - F. Heritsch, F. Seidl, A. Mohorovicic.
 - Vorbeben, Nachbeben, Relaisbeben. - F. Heritsch.
- II. Die allgemein-tektonischen Beziehungen des Schüttergebietes zu den Erdbeben.
- Die Tektonik des Uskokengebirges. - A. Tornquist, F. Seidl, F. Heritsch.
 - Die Beziehung der Tektonik zum Ranner Erdbeben. - A. Tornquist.
 - Die bisherigen Erdbeben in der Landstrasser Ebene und des Kulpgebietes in ihrer Beziehung zur Tektonik. - F. Seidl, F. Heritsch.
- III. Die Auswertung der Seismogramme.
A. Mohorovicic und F. A. Belar.

hochachtungsvoll

Präsidentium
der k.k. Steiermärkischen Statthalterei
Wien, den 30. März 1917
Pr. 829
39

Prof. Dr. A. Tornquist

№ 346	A 5, 6.	30. März 1917
-------	---------	---------------

Abhandlung
von Prof. Dr. A. Tornquist
über die Erdbeben
in der Landstrasser Ebene
und im Kulpgebiet
am 29. Jänner 1917

285

Slika 23: Original delovnega predloga o razdelitvi dela med specialiste za posamezna seizmološka področja (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann).

Ministerium
für Kultus und Unterricht

Wien, am 15. Jänner 1918

Z. 43031/17-IX

Erdbebenkatastrophe in Rann,
Reisekosten des Landesschulin-
spektors Albin Belar.
ad Z. 2637/83 vom 15. November 1917.

Beilagen:

An

Handwritten mark

Die k. k. Statthalterei

in

G R A Z .

In Ermangelung eines geeigneten Kredites ist das Ministerium für Kultus und Unterricht zu seinem Bedauern nicht in der Lage, die Reiseauslagen des Landesschulinspektors Albin Belar anlässlich seiner d. a. veranlassten Entsendung in das Erdbebengebiet von Rann auf das h. o. Ressort zu übernehmen.

Für den Minister für Kultus und Unterricht:

Handwritten signature

Präsidium
der k. k. Statthaltereien
Eingelangt am 25. JAN. 1918
Nr. 305
88

Beilagen
2

Handwritten signature

Handwritten notes:
J. K. W.
der Statthalter
für gef. Beförderung, ob die Coloban
...

305 Abt X 29. JAN. 1918 88

Slika 24: Zavrnitev odobritve posojila za poplačilo potnih stroškov za Albina Belarja (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann)).

ORGANIZACIJA IN ZBIranJE PRISPEVKOV ZA POMOČ PRIZADETEMU PREBIVALSTVU

Že samo nekaj dni po potresu, 2. februarja 1917, so najvišji predstavniki oblasti, očitno zavedajoč se zagatnosti časa, v katerem se je zgodil potres, in omejenih finančnih resursov – štajerski cesarski namestnik, grof Manfred von Clary und Aldringen, štajerski deželni glavar, grof Edmund Attems in vojaški poveljnik v Gradcu general pehote Hugo Martiny, naslovili na prebivalstvo Štajerske poziv za zbiranje prispevkov za prizadete na potresnem področju: »Hilfe für Rann! An die Bevölkerung Steiermarks« (Pomoč za Brežice! Prebivalstvu Štajerske).

Pretresljivo so opisali stanja na potresnem področju. Zapisali so, da je potres povzročil velikansko škodo. »... težko poškodovane so bile domala vse hiše, porušile so se mnoge stene oziroma se na njih kažejo velike razpoke, ruševine pa ki ležijo povsod po tleh, slike, ki so padle z zidov, razbito pohištvo in drugi kosi opreme, ki ležijo vse povprek, nudi jo žalostno sliko opustošenja ... Pretresenih zaradi elementarne nesreče je stotine ljudi, v najhujši zimi, ostalo brez strehe nad glavo. Nastanjeni so v šotorih in železniških vagonih saj se v mnogo hiš ni mogoče vseliti ... samo na hišah je škode za milijon Kron.«⁸⁴ Da bi darovalce spodbudili, so prebivalstvo v klicu na pomoč informirali, da je sam cesar iz zasebnih sredstev daroval 15.000 kron ter da je dežela Štajerska iz kriznega fonda namenila prizadetemu prebivalstvu 10.000 kron. Zagotavljali so še, da bosta tako država kot tudi dežela tudi v bodoče pomagali, toda velikost nesreče zahteva pomoč vseh. Poziv so zaključili z besedami: »... Na štajersko prebivalstvo,

Slika 25: »Pomoč za Brežice«, poziv najvišjih deželnih oblasti za zbiranje prispevkov za prizadete od potresa, februarja 1917 (StLA, Plakatsammlung, PI-P-1917-0050).

ki izkazuje ljubezen do bližnjega in pripravljenost žrtvovati se, naslavljamo srčno prošnjo, da bi vsi, bogati in revni, občine in okraji, hranilnice in banke, podjetja, korporacije in druga združenja, po svojih močeh prispevali k ublažitvi nesreče, ki je prizadela Brežice in okolico ...»⁸⁵ Pod črto pa so še dodali, da bodo donacije sprejemali na predsedstvu cesarskega namestništva v Gradcu, predsedstvu deželnega odbora v Gradcu (v deželni hiši/Landhaus), pri okrajnih glavarstvih, političnih ekspoziturah, pri mestnih svetih v Gradcu in Mariboru ter mestnih uradih v Celju in na Ptuju.⁸⁶

Poziv deželnih oblasti je doživel širok odmev. V vseh takratnih časopisih, v tistih, ki sem jih uspel pregledati in jih navajam v uvodu, je najti poročila oz. sezname tistih, ki so prispevali sredstva za prizadete prebivalce potresnega področja. Nekaj drobcev, seznamov donatorjev, se je ohranilo tudi v arhivskih virih. Žal iz teh podatkov ni mogoče izluščiti dokončne vsote, večinoma pa je šlo za prispevke od nekaj do nekaj sto kron. Niso pa samo najvišje deželne oblasti pozvale in organizirale nabirko sredstev.

Dne 28. 2. 1917 se je oglasil tudi Lavantinski škofijski ordinariat iz Maribora in sporočil cesarskemu namestništvu, da so tudi oni začeli z zbiranjem sredstev za prizadete po potresu. Že dne 2. februarja je namreč knezo-škofijski ordinariat izdal poziv za splošno cerkveno zbiranje sredstev v škofiji, ki naj bi prispevala k lajšanju posledic potresa. Župnim uradom je škofijski ordinariat naložil, da morajo zbiranje sredstev za prizadete v Brežicah in okolici oznaniti pri pridigah 25. februarja 1917 in rezultat nemudoma sporočiti na dekanije, da bi denar čim prej došel do prizadetih. Obenem pa je župnijam razdelil tudi 250 plakatov s pozivom deželnih oblasti, ki jih je od cesarskega namestništva prejel 24. februarja 1917.⁸⁷

V začetku marca se je v nabirko vključila tudi Judovska skupnost iz Gradca/Israelitische Kultusgemeinde Graz. Z dopisom na cesarsko namestništvo je 9. marca 1917 sporočila, da je vsem članom skupnosti na Štajerskem poslala (pismu priložen) svoj poziv za pomoč: »*Aufruf! An die sehr geehrten Mitglieder der Israelitischen Gemeinde, Graz/Poziv! Vsem zelo spoštovanim članom judovske skupnosti*«. Poziv graških Judov je vsebinsko, skoraj dobesedno enak oblastnemu in se nanj tudi sklicuje, le da naslavlja Judovsko skupnost. Podpisala sta ga sekretar skupnosti dr. Leopold Lemberger in predsednik S. Rendi. Graške Jude sta pozvala, naj »*radi in bogato*« pri-spevajo za omilitev stiske, v kateri je prebivalstvo prizadetega področja. Napotilo

85 Prav tam.

86 Prav tam.

87 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, F. B. Lavantaler Ordinariat, Z. 1043, An das hohe Präsidium der k. k. steiermärkischen Statthalterei in Graz, Marburg, 1. 28, Februar 1917.

Israelitische Kultusgemeinde Graz.

Ausruf!

An die sehr geehrten Mitglieder der Israelitischen Kultusgemeinde, Graz.

Schwer ist das Unglück, welches die steirische Stadt Rann getroffen hat. Das schreckliche Erdbeben, welches an den Gebäuden der Stadt furchtbare Verwüstungen angerichtet und dieselben unbewohnbar gemacht hat, hat unter den Bewohnern Ranns tiefes Elend, Sorge und Kummer hervorgerufen.

Die Größe des Unglücks und die Höhe des Schadens erheischt sofortige Mithilfe aller, damit die Hilfsbedürftigen aus unverschuldetem Elend gerettet werden.

Die k. k. steiermärkische Statthalterei in Graz hat auch an den gefertigten Vorstand der Israelitischen Kultusgemeinde das Ersuchen gerichtet, im Kreise unserer Glaubensgenossen für tätige Beihilfe zu werben, welcher Aufforderung wir gerne entsprechen. Wir sind nun überzeugt, daß der Ruf, der an uns ergangen ist, bei der allezeit bewährten Nächstenliebe und Opferwilligkeit der jüdischen Bevölkerung ein offenes Ohr finden wird, und daß alle unsere Glaubensgenossen zur Linderung des Unglücks unserer Mitbürger der engeren Heimat gerne und reichlich beitragen werden.

Der gefertigte Vorstand ersucht, allfällige Spenden für Rann an das Präsidialbureau der k. k. steiermärkischen Statthalterei, Graz, k. k. Burg, zu senden.

Graz, im März 1917.

Hochachtungsvoll

Israelitische Kultusgemeinde:

Der Sekretär:
Dr. Leopold Lemberger.

Der Präses:
S. Rendi.

Slika 26: Poziv Judovske skupnosti iz Gradca za zbiranje prispevkov za prizadeto prebivalstvo na potresnem področju (StLA, Statth. Präses. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann). Celoten dokument je objavljen v prilogi 13-7.

je vse darovalce, naj svoje prispevke nakažejo neposredno na Pisarno predsedstva cesarskega namestništva v Gradcu.⁸⁸

Štajerska dežela se je torej hitro odzvala. Za deželo Kranjsko pa je podatkov v arhivih malo, vendar je iz časopisnih in drugih virov mogoče sklepati, da je tudi Kranjska začela z nabirko za prizadete na potresnem področju. Konkretno, a posredno pa o tem piše v arhivskem dokumentu, dopisu dunajskega notranjega ministrstva, cesarskemu namestniku v Gradec z dne 14. marca 1917. V njem sporoča le to, da je kranjski deželni predsednik v Ljubljani že 28. februarja 1917 dal pobudo za začetek splošnega zbiranja prispevkov za »od potresa težko oškodovane prebivalce 17 krajev v občinah Cerklje in Čatež političnega okraja Krško«.⁸⁹ Pa ne smo to, dopis dunajskega ministrstva za notranje zadeve govori tudi o tem, da je to: »... zaradi velikega obsega škode tako v Brežicah, kakor tudi v političnem okraju Krško, pripravljeno pooblastiti deželne vodje – z izjemo dežel Galicija, Primorska in Bukovina – da na upravnih področjih, ki sodijo v njihovo pristojnost, seveda če to razmere dopuščajo, organizirajo splošno zbiranje prispevkov. Zbrana sredstva bi se namenila žrtvam na obeh prizadetih področjih.

Preden pa začnemo z zadevnimi ukrepi, si vas, Vaša ekselenca, dovoljujem prositi, da se z deželnim predsednikom v Ljubljani dogovorita o delitvi zbranih sredstev in o tem čim prej poročata.«⁹⁰

Odgovora v pregledanih dokumentih nisem našel, pač pa dopis kranjskega deželne- ga predsednika grofa Heinricha Attemsa štajerskemu cesarskemu namestniku Claryju z dne 5. aprila 1917, ki zadeva delitev z nabirko zbranih sredstev za prebivalce potresnega področja. Attems sporoča Claryju, da se povsem strinja z njegovim predlogom, da se sredstva, katerih darovalci niso posebej navedli, za koga so, delijo med prebivalce obeh Kronovin, v sorazmerju z velikostjo škodne vsote v obeh Kronovinah. Poudaril je, da zaenkrat še nima popisa škode in da zato še ne more govoriti o številkah.⁹¹

Upoštevaloč navedbe iz dopisa dunajskega notranjega ministrstva, naslovljenega na vse deželne vodje z izjemo cesarskih namestnikov Štajerske, Galicije in Primorske,

88 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Israelitische Kultusgemeinde Graz, An die sehr geehrte k. k. Steiermärkische Statthalterei, Graz in Israelitische Kultusgemeinde Graz, Aufruf! An die sehr geehrten Mitglieder der Israelitischen Kultusgemeinde, Graz.

89 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Erdbebenkatastrophe in Rann, Einleitung einer allgem. Sammlung, z. Z. prs. 445/17, vom 18. Februar 1917, An den Herrn k. k. Statthalter in Graz, Wien 14. März 1917.

90 Prav tam.

91 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, K. k. Landespräsidium für Krain, Zl. 795/Präs. Erdbebenkatastrophe, An den Herrn Staathalter in Graz, Laibach, am 5. April 1917.

Wien, am 14. März 1917.

1 0 7 5 3

Erdbebenkatastrophe in Rann,
Einleitung einer allgem. Sammlung.

z.Z. prs. 445/17 vom 18. Februar 1917.

Ich beehre mich Euerer Exzellenz mitzuteilen, daß auch der Landespräsident in Laibach mit dem Berichte vom 28. Februar 1917, Zl. 507 prs. die Einleitung einer allgemeinen Sammlung zu Gunsten der durch die Erdbebenkatastrophe schwer geschädigten Bewohner von 17 Ortschaften der Gemeinden Zirkle und Tschatesch des politischen Bezirkes Gurkfeld angeregt hat.

In Anbetracht des großen Umfanges der sowohl in Rann als auch im politischen Bezirke Gurkfeld durch das Erdbeben angerichteten Schäden und der hiedurch hervorgerufenen Notlage der Bevölkerung wäre ich bereit, die Herren Landeschefs mit Ausnahme jener in Galizien, im Küstenlande und in der Bukowina zu ermächtigen, in den ihnen unterstehenden Verwaltungsgebieten - soferne es die dortigen Verhältnisse zulassen - eine allgemeine öffentliche Sammlung zu veranstalten, deren Erträgnis den Opfern der beiden betroffenen Gebiete zugute kommen soll.

Bevor ich jedoch eine diesbezügliche Verfügung treffe, beehre ich mich Euerer Exzellenz zu ersuchen, wegen der Art der Verteilung des Erträgnisses dieser Sammlung das Einvernehmen mit dem Herrn Landespräsidenten in Laibach zu pflegen und hierüber ehestens zu berichten.

Für den k.k. Minister des Innern:

Minouch

An den

Herrn k.k. Statthalter

in Graz.

691

kakor tudi deželnega predsednika Kranjske in vodje deželne vlade Bukovine z dne 30. aprila 1917, se je notranje ministrstvo odločilo pozvati vse druge dežele, naj začno s splošnim zbiranjem sredstev za prizadete v potresu. Tudi način delitve sredstev med deželama je bil potrjen v tem dopisu. Dopisu pa sta bila dodana še, že citiran, poziv štajerskega cesarskega namestnika iz februarja 1917 in izvleček iz poročila kranjskega deželnega predsednika notranjemu ministru z dne 28. 3. 1917. Ta drugi dokument je za našo rabo zanimivejši, saj na eni strani poroča o preliminarni višini škode, na drugi strani pa natančno navaja kraje, ki jih je prizadel potres. Tudi kranjski deželni predsednik navaja, da je začasno ugotovljena škoda okoli enega milijona kron. Poudarja pa, da bodo po ugotovitvah državnih gradbenih tehnikov posamezni objekti, ki so bili najprej določeni za popravilo, morali biti porušeni, kar po povečalo višino škode. Iz tega lahko sklepamo, da je bila začasno ocenjena škoda na potresnem področju Štajerske in Kranjske dežele okoli dva milijona kron. Potres je na Kranjskem, kot govori poročilo, prizadel kraje: Cerklje, Veliki Podlog, Krška vas, Gorenje Skopice, Dolenje Skopice, Dobeno, Globočice, Mali Cirknik, Kraška vas, Malence, Mrzlava vas, Prilipe, Sobenja vas, Stankovo, Žejno in Cerina.⁹²

Da pa je država posebej mislila tudi na svoje uradnike, dokazuje dopis predsedstva štajerske deželne direkcije za finance, ki sredi marca 1917 sprašuje cesarsko namestništvo, če je predvidelo posebno akcijo za pomoč državnim uradnikom, ki delujejo v Brežicah. Njih osem se je namreč očitno po pomoč obrnilo neposredno na deželno finančno direkcijo. Ta pa bi rada, preden te prošnje pošlje na dunajsko finančno ministrstvo, ugotovila, ali je namestništvo predvidelo posebno akcijo za pomoč državnim uradnikom, in če: ali bodo pomoči deležni tudi uradniki, ki sodijo pod finančno ministrstvo.⁹³ Če sodimo po ponovljeni prošnji vodje brežiškega okrajnega urada, z dne 30. junija 1917, naslovljeni na cesarsko namestništvo v Gradec, je pomoč uradnikom izostala ali pa je bila le minimalna. Vodja urada namreč prosi za nujno finančno dotacijo njegovim uradnikom, saj je poteklo že pet mesecev od potresa, uradniki pa niso dobili nikakršne denarne pomoči.⁹⁴ Štirinajst dni kasneje, 13. julija 1917, se je vodja okrajnega urada Brežice ponovno obrnil na cesarsko

92 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Abschrift, An alle Landesscheffs mit Ausnahme der Statthalter in Steiermark, in Galizien und im Küstenlande sowie des Landespräsidenten in Krain und des Leiters der Landesregierung in der Bukowina, Erbebenkatastrophen in Rann und im polit. Bezirke Gurkfeld, Einleitung einer allgemeinen Sammlung, Wien 30. April 1917.

93 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Präsidium der k. k. Finanz-Landes-Direktion für Steiermark, Zl 322/Präs 1917, Erbeben Schaden in Rann, Beihilfe für Staatsbedienstete, An das Präsidium der k. k. Staatshalterei in Graz, Graz 16. März 1917.

94 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, K. k. Bezirkshauptmannschaft Rann, Zl. 315/Präs., Rann, Erdbebenkatastrophe, Beamte, Diener etc. Der pol. Verwaltung, Schadenersatz, Präs. Zl. 898/57 1917, An das Präsidium der k. k. Statthalterei in Graz, Rann am 30 Junij 1917.

namestništvo v Gradec. V obupani prošnji, v kateri je navajal, da uradniki živijo v hudi stiski, nimajo svojih sredstev, nimajo kje stanovati in nosijo ponošena oblačila, kar vse jih vodi v eksistenčno krizo, je prosil namestništvo, da naj čim prej in v celoti odobri škodna povračila oz. naj se pri notranjem ministrstvu zavzame za to. Da bi bila prošnja uslišana, je priložil natančen seznam oseb, ki bi naj denar dobile. Šlo je za 19 oseb, od okrajnega sekretarja preko uradniških pomočnikov do sluge okrajnega urada. Dobili naj bi od 100 pa do 600 kron pomoči, skupaj 4000 kron.⁹⁵

Tik pred koncem leta 1917 (28. 12.) je na prošnje okrajnega glavarstva in štajerskega cesarskega namestništva končno reagiralo tudi notranje ministrstvo. Cesarskemu namestniku je namreč sporočilo, da lahko uradnikom okrajnega glavarstva takoj iz državnih sredstev refundira zahtevane zneske, nekaterim drugim pa le do polovice. Izplačilo so odobrili le tistim, ki so prikazali verodostojne vrednosti škode. Izjema je bil le državni višji veterinar Max Graf, ki naj ne bi sodil med uradnike okrajnega glavarstva.⁹⁶ Med tistimi, ki so zahtevali povračilo škode, pa je bil tudi vodja okrajnega urada dr. Viktor Neuwirth, katerega zahtev je znašal kar 5620 kron. Vsi drugi škodni zahtevki so bili bistveno manjši in so praviloma ostajali globoko pod 1000 kronami.⁹⁷

Štajerske deželne oblasti se niso zadovoljile samo z lastnim pozivom za zbiranje sredstev za prizadete na potresnem področju. Sredi februarja je namreč cesarski namestnik grof Clary v posebnem dopisu pozval predstojnike »vseh politično podrejenih oblasti na Štajerskem«, da začno z organizacijo nabirke v vseh občinah in da naj se zanjo osebno zavzamejo. O rezultatih zbiranja, skupaj s seznamom darovanih sredstev, naj poročajo do 15. marca in nato vsakih štirinajst dni.⁹⁸

Odziv je bil hiter, in kolikor je mogoče razbrati iz arhivskih virov, tudi širok ter je segel celo prek meja Štajerske. Že ob koncu februarja (26. 2. 1917) sta predsednik in zapisnikar Bund der deutschen Städte Österreichs/Zveza nemških mest Avstrije,⁹⁹ župana Tamussino in dr. Weiskirchner naslovila na Urad županov (Bürgermeisteramt)

95 StLA, Statthaltereipräsidium, A5b, Z. 346/1917, K. k. Bezirkshauptmannschaft, Zl. 419/paes, Rann, Erdbebenkatastrophe (ročni pripis: Sehr dringend), An das Präsidium der k. k. Statthaltereipräsidium in Graz, Rann, am 13. Juli 1917.

96 StLA, Statthaltereipräsidium, A5b, Z. 346/1917, Max Graf je polovico zahtevanega škodnega zneska januarja 1918 dobil poravnano iz sredstev Ministrstva za poljedelstvo. Z. 9 Erdbeben in Rann: Geldaushilfen an die Bediensteten der Bezirkshauptmannschaft, An das Präsidium der k. k. Statthaltereipräsidium in Graz., Wien, am 10. Jänner 1918.

97 StLA, Statthaltereipräsidium, A5b, Z. 346/1917, 24450/M. I., Erdbeben in Rann, Geldaushilfen an die Bediensteten der Bezirkshauptmannschaft, Wien, am 28. Dezember 1917.

98 SI_ZAP/0005, MOP, AŠ 227, spis št. 416, Präsidium der k. k. steierm. Statthaltereipräsidium, Prs. Zl. 445/17, Erdbebenkatastrophe in Rann, An die Herren Vorstände aller politischen Unterbehörden in Steiermark, Graz, am 18. Februar 1917.

99 Zveza je imela sedež na Dunaju, VII. Lerchenfelderstrasse 5 (SI_ZAP/0005, MOP, AŠ 227, spis št. 416).

2 4 4 5 0 / M.I.

Wien, am 28. Dezember 1917.

Erdbeben in Rann, Geldaushilfen
an die Bediensteten der Bezirks-
hauptmannschaft.

z.Z.Prs. ⁹⁰⁰ vom 5. Juli 1917 und

⁶⁷
1711 vom 7. September 1917.
⁷⁰

Blg.

Die von E u e r e r E x z e l l e n z aus Anlass der Erdbebenkatastrophe in Rann einigen Bediensteten der dortigen Bezirkshauptmannschaft bewilligten Aushilfen werden, soweit sie Bediensteten zuteil wurden, deren Aktivitätsgebühren den h.o. Etat belasten, nachträglich genehmigt. Insoferne auch die den Kanzleihilfskräften bei der Bezirksunterhaltskommission und der Kriegsgetreideverkehrsanstalt bewilligten Aushilfen dem Titel „Politische Verwaltung“ angelastet wurden, werden E u e r e E x z e l l e n z ersucht, die Befundierung der bezüglichen Beträge an den h.o. Etat sofort zu veranlassen. Desgleichen kann eine Aushilfe für den Staatsobertierarzt Max Graf zu Lasten h.o. Mittel nicht in Frage kommen.

Bezüglich der übrigen Bediensteten der politischen Verwaltung, welchen eine Unterstützung aus dem gegebenen Anlasse bisher nicht gewährt wurde, werden E u e r e E x z e l l e n z ermächtigt, denselben Geldaushilfen ungefähr im halben Ausmaße des glaubwürdig angemeldeten Schadens zu bewilligen.

Der Gesamtbetrag der hienach zu Lasten der Rubrik „Belohnungen und Aushilfen“ des Titels „Politische Verwaltung im Verwaltungsjahr 1917/18“ bewilligten Aushilfen ist unter ./.

An

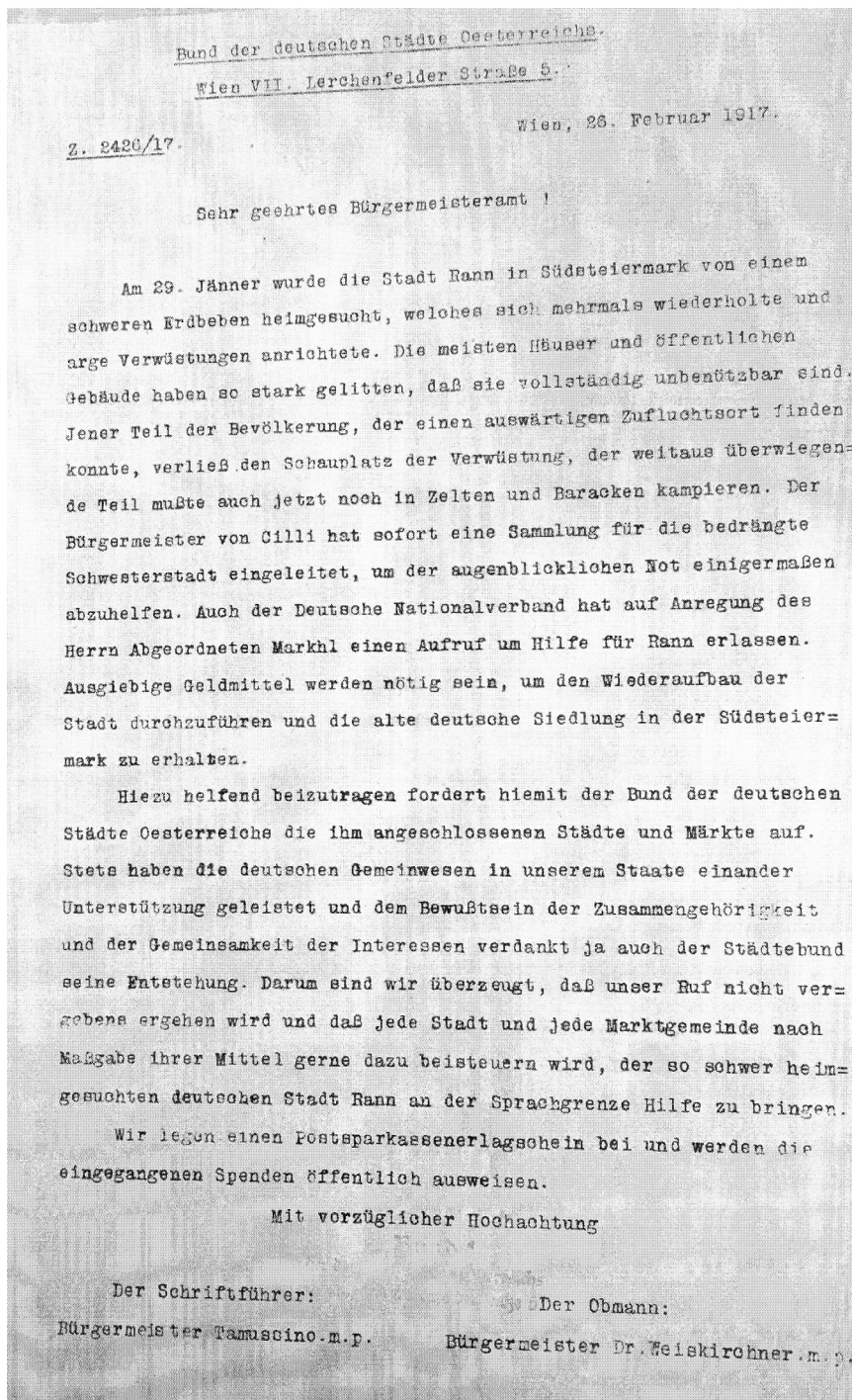
den Herrn k. k. S t a t t h a l t e r
in

G r a z .

2550

900

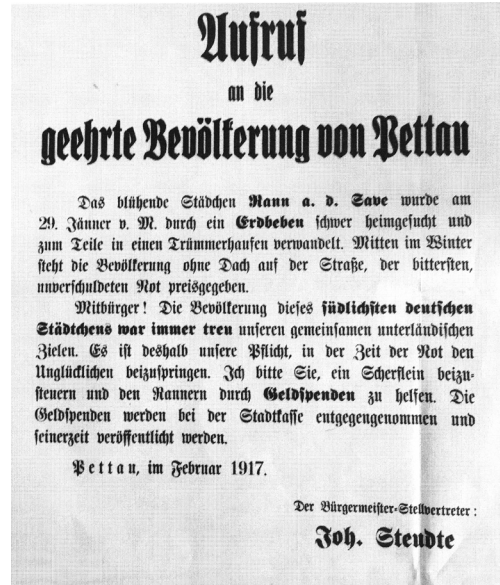
Slika 28: Prva stran dopisa ministrstva za notranje zadeve o poravnavi škode uradnikom okrajnega glavarstva Brežice in škodne zahteve vodje urada okrajnega glavarstva dr. Viktorja Neuwirtha (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann). Celoten dokument je objavljen v prilogi 13-8.

Slika 29: Dopol/poziv Zveze nemški mest v Avstriji za pomoč »nemškemu« mestu Brežice (ZA Ptuj, SI_ZAP/0005, Mestna občina Ptuj (MOP) AŠ 227, spis št. 416).

naj »nemška mesta in trgi«¹⁰⁰ pomagajo omiliti hude težave, s katerimi se ukvarjajo na potresnem področju. Da bi spodbudili kar najbolj široko zbiranje sredstev, sta v dopisu navajala, da je župan Celja takoj organiziral nabirko za prizadete. Poudarila sta še, da je tudi Deutsche Nationalverband/Nemško narodno združenje, na iniciativo poslanca Markhla, pozvala, naj se izda poziv za zbiranje sredstev. Poziv obeh županov je imel seveda izrazito nacionalno noto, kar se še posebej kaže v zaključku omenjenega dopisa: »... Vedno si je nemška skupnost v naši državi medsebojno pomagala in zavesti o skupni pripadnosti ter o skupnih interesih, se imamo zahvaliti, da je nastala zveza mest. Zato smo prepričani, da naš poziv ne bo zaman in da bo vsako mesto in vsak trg, glede na sredstva, s katerimi razpolaga, rad prispeval k temu, da bo pomagal težko prizadetemu nemškemu, na jezikovni meji ležečemu, mestu Brežice ...«¹⁰¹ Morda bi lahko zapisali preveč kritično, da je zapisano v citiranem dopisu mogoče razlagati celo tako, kot da naj bi bila ta pomoč namenjena predvsem nemškemu prebivalstvu v Brežicah.

Župan mesta Brežice pa se je domala istočasno (28. 2. 1917) obrnil po pomoč na »sestrsko« mesto Ptuj. Župana Ptujja je prosil, za kolikor mogoče izdatno pomoč in za to, da naj prevzame vodstvo nabirke ter močno agitira pri zbiranju prispevkov. Prepričeval je svojega ptujskega kolega, da je škoda, ki je le približno ocenjena, doseгла številko preko 1.1 milijona kron tako grozljivo visoka, da je mesto Brežice kljub državnim podpori ne bo moglo poravnati.¹⁰² Prošnja iz Brežic kakor tudi prošnje iz

Slika 30: Original poziva mesta Ptuj za denarne prispevke (ZA Ptuj, SI_ZAP/0005, Mestna občina Ptuj (MOP) AŠ 227, spis št. 416).

100 Tudi iz drugih dokumentov iz istega arhiva izhaja, da so očitno Brežice imeli za popolnoma nemško mesto.

101 SI_ZAP/0005, MOP, AŠ 227, spis št. 416, Präsidium der k. k. steierm. Statthaltereie, Prs. Zl. 445/17, Erbebenkatastrophe in Rann, An die Herren Vorstände aller politischen Unterbehörden in Steiermark, Graz, am 18. Februar 1917.

102 SI_ZAP/0005, MOP, AŠ 227, spis št. 416, Sadtgemeindeamt der landesfürstl. Kammerstadt Rann a. d. Save in Untersteiermark, An den sehr geehrten Herrn Bürgermeister der Stadt Pettau, Stadtgemeindeamt Rann/Save, am 28. Februar 1917.

drugih naslovov niso bile zamen. Namestnik ptujskega župana Johann Stendte je z datumom februar 1917 izdal kratek, »v srce segajoč«, poziv:

»Poziv spoštovanemu prebivalstvu Ptuja! Cvetoče mestece Brežice ob Savi je 29. januarja zelo prizadel potres. Deloma ga je spremenil v kupe ruševin. Sredi zime so prebivalci ostali na cesti, brez strehe nad glavo, prepuščeni nezasluženi stiski. Someščani! Prebivalci tega najjužnejšega nemškega mesteca so bili vedno zvesti našim skupnim spodnještajerskih ciljem. Zato je naša dolžnost, da jim v stiski priskočimo na pomoč. Prosim vas, da prispevate svoje in Brežičanom pomagajte z denarnim prispevkom. Denarne prispevke bo sprejemala mestna blagajna in bodo kasneje objavljene ...«¹⁰³

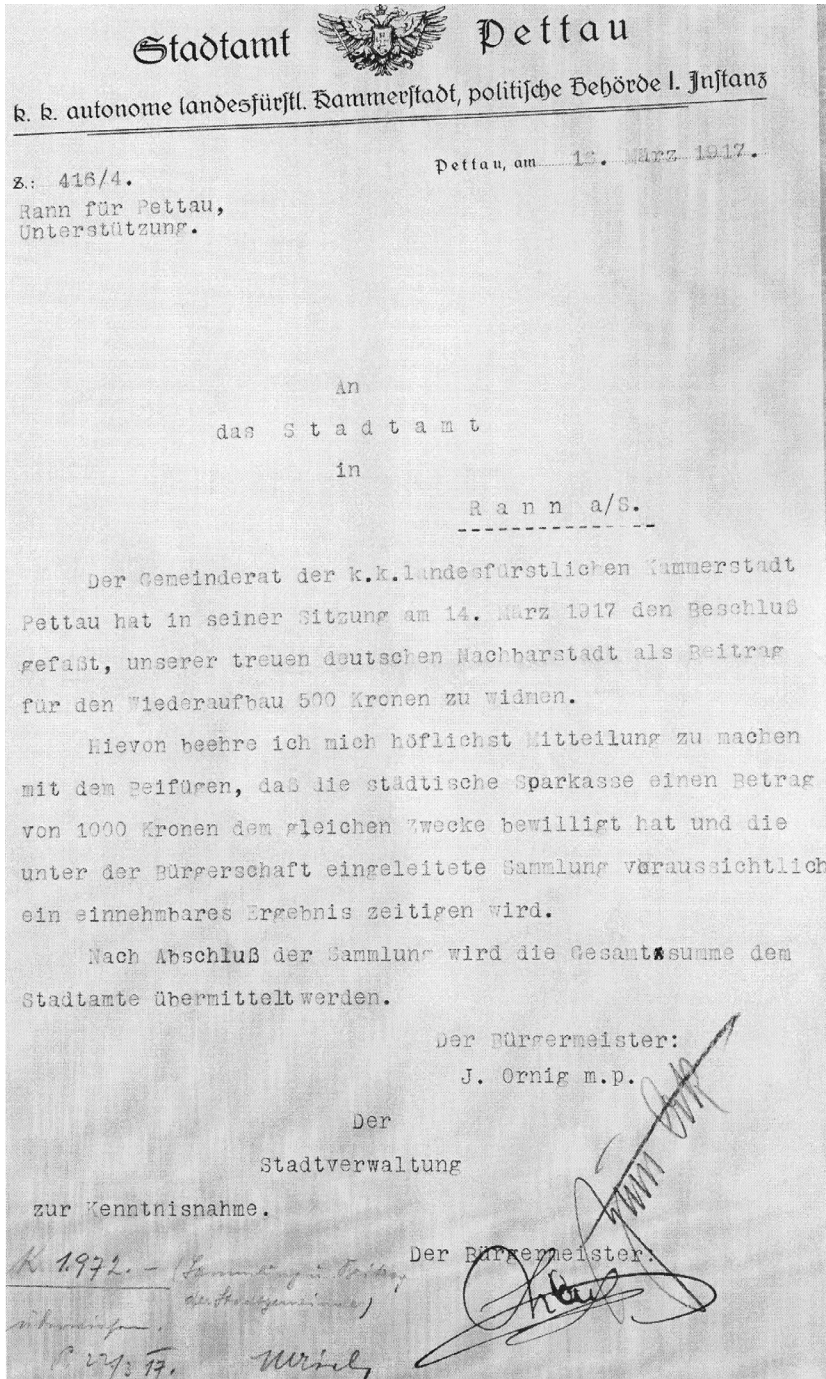
Iz ohranjenih seznamov darovanih sredstev je razvidno, da odziv nagovorjenega prebivalstva ni bil pretirano velik. Še manjše so bile darovane vsote. Le kot primer navajam rezultate nabirke na Ptuj v prvi polovici marca. Prispevke so zbirali gasilci, ki so od posameznikov dobili med dve in izjemoma 100 kronami. Občinski svet Ptuja je sredi marca 1917 sklenil prispevati 500 kron, mestna hranilnica pa 1000. Dne 7. aprila 1917 je Odbor za pomoč mestne občine Brežice potrdil in se zahvalil za prejetih 1972 kron.¹⁰⁴

Vsekakor gre višino donacij, zlasti posameznikov, ocenjevati glede na vojne okoliščine. Obenem pa je treba poudariti, da se je zbiranje sredstev in finančna konsolidacija odprave škode na potresnem področju nadaljevala, kot govorijo najdeni dokumenti, najmanj še vse tja pozno v leto 1918.

Sredi leta 1917 se je v akcijo pomoči prizadetemu prebivalstvu bolj neposredno vključila tudi država. Notranje ministrstvo je z odlokom z dne 18. aprila 1917, v dogovoru s finančnim ministrstvom, zaenkrat dodelila v okviru »prve akcije pomoči« štajerskemu cesarskemu namestništvu 100.000 kron za pomoč prizadetim. Ker je pred nekaj časa štajerski krizni fond založil 10.000 kron, je te njemu povrnila, 90.000 kron pa v začetku junija nakazalo okrajnemu glavarstvu Brežice oz. na Sparkasse v Brežicah. Cesarsko namestništvo je v dopisu okrajnemu glavarstvu posebej podčrtalo, da je denar treba porabljal postopoma, in to za potrebe občin Brežice, Zakot, Artiče, Mostec, Sela, Kapele, Mihalovec in Dobova. Poudarilo je še, da naj gradbeni odbori v imenovanih občinah v prvi vrsti trošijo prostovoljne prispevke. Ministrstvo za notranje zadeve pa je ob nakazilu denarja zapisalo, da je treba denar porabljal strogo po načelih krizne regulative, kar je pomenilo, da je treba s pomočjo podpirati

103 SI_ZAP/0005, MOP, AŠ 227, spis št. 416, Aufruf an die geehrte Bevölkerung von Pettau.

104 SI_ZAP/0005, MOP, AŠ 227, spis št. 416.

Slika 31: Dopis mesta Ptuj, v katerem brežiške mestne oblasti obvešča o darovanih sredstvih mesta Ptuj (ZA Ptuj, SI_ZAP/0005, Mestna občina Ptuj (MOP) AŠ 227, spis št. 416). Celotna dokumentacija o pomoči mesta Ptuj je objavljena v prilogi 13-9.

v prvi vrsti tiste, ki so najbolj ogroženi oz. niso v stanju z lastnimi sredstvi poravnati stroške obnove. Poudarilo je še, da ta denar nikakor ne sme vzbuditi prepričanja, da je namenjen povračilu škode, temveč je le kot pomoč v stiski. Dodali so še, da bodo morebitna dodatna sredstva v ta namen dodeljevali šele, ko bodo prejeli podrobne zahteve cesarskega namestništva, iz katerih bo razvidno število oseb, ki so resnično v stiski, in višina sredstev za njih. Zato je cesarski namestnik Clary zahteval od okrajnega glavarstva, da nemudoma pripravi točno in zanesljivo oceno škode v posebnem kriznem spisu. Takšno oceno naj pripravi Komisija za ocenitev škode, ki jo je potrebno takoj oblikovati. Sestavljajo pa naj jo: državna inženirja Kollenz in Albert Sernez iz Brežic ter tehnika, ki ga imenuje deželni odbor.¹⁰⁵ To, kot je razvidno iz najdenih dokumentov, je bilo tudi storjeno.

V tem kontekstu je okrajno glavarstvo Brežice 30. maja 1917 sprejelo sklep, da bodo pomoči za popravila hiš iz morebitne t. i. »*druge akcije*« notranjega ministrstva deležne tri kategorije prizadetih:

»... a) taki, ki so popolnoma brez lastnih sredstev in jim bodo v celoti povrnjeni stroški popravila,

b) taki, ki jim bodo delno povrnjeni stroški, pač glede na njihovo premoženjsko stanje in njihove prihodke ter

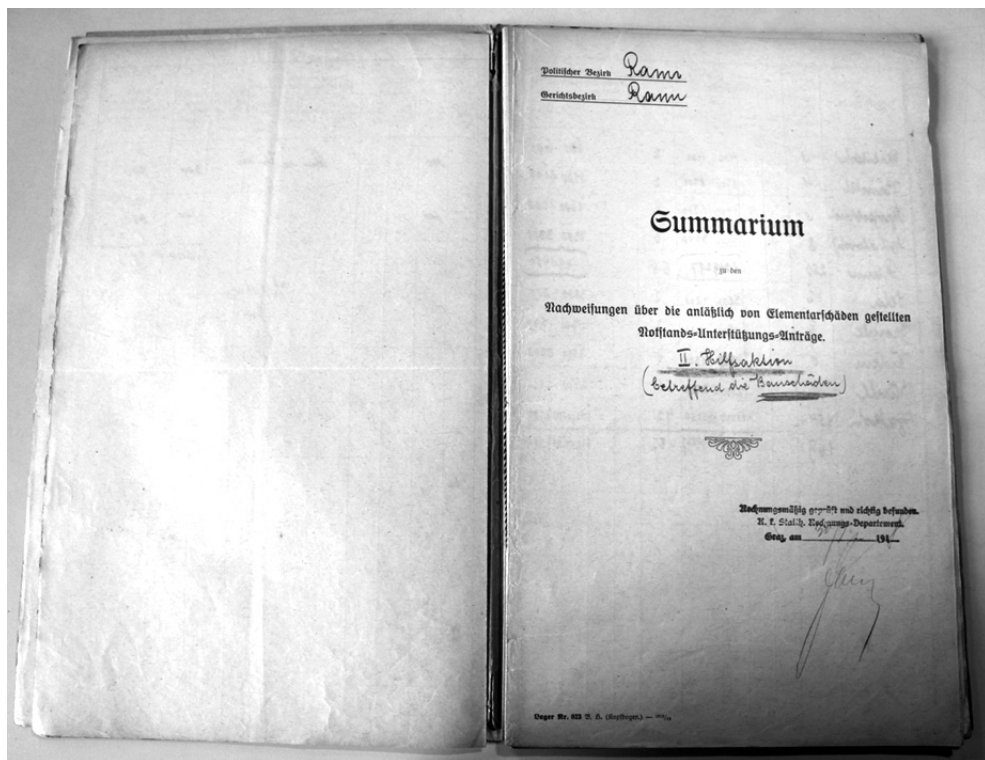
c) taki, ki jim bo zagotovljeno brezobrestno posojilo za poravnavo stroškov popravila ...«

Okrajno glavarstvo je izpolnilo tudi navodilo iz Gradca o oblikovanju Komisije za ocenitev škode, saj je o njegovi zahtevi, da okrajno glavarstvo vanjo imenuje, gradbenega pripravnika (Bauadjunkt) inž. Alberta Serneza, tega vanjo tudi imenovalo.¹⁰⁶

»*Druga akcija*« pomoči Ministrstva za notranje zadeve je bila kmalu uresničena. Z dopisom z dne 30. junija je cesarsko namestništvo v Gradcu sporočilo okrajnemu glavarstvu Brežice, da je ministrstvo na osnovi zahteve občin Brežice in Zakot oz. njunih gradbenih odborov odobrilo dodatnih 100.000 kron za pokritje brezobrestnih posojil za prizadete od potresa. Seveda so zahtevali natančna dokazila o porabi sredstev, kar je okrajno glavarstvo tudi storilo. Cesarski namestnik Clary je okrajnemu glavarstvu še sporočil, da bodo morebitna dodatna sredstva

105 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, K. k. steirm. Statthaltereij, Erdbeben in Rann. Notstand, An die k. k. Bezirkshauptmannschaft in Rann, 25. Mai 1917.

106 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, K. k. Bezirkshauptmannschaft, Zl. 16257, Erdbeben in Rann, Notsstand, Rann, am 30. Mai 1917, ARS, Potresni spisi 1917, Okraj Brežice.

Slika 32: Naslovna stran povzetka ocene/popisa škode na objektih potresnega področja (ARS, Potresni spisi 1917, Okraj Brežice). Celoten popis škode je objavljen v Prilogi 1.

odobrena le ob dokazilu, da so se dodeljena sredstva porabila dosledno po zahtevah ministrstva.¹⁰⁷

Na potresno področje pa so začela prihajati tudi darovana sredstva. Konec julija 1917 je okrajno glavarstvo Brežice poročalo gradbenemu pripravniku (Bauadjunkt) inž. Kolenzu, da je po stanju z dne 19. 7. 1917 na mestno občino Brežice bilo nakazanih 161.000 kron, od katerih so jih gradbeni odbori porabili približno 91.000. Župnijski urad Brežice je prejel 20.584 kron, ki so bile deloma namenjene za občine v okolici mesta, ostalo pa porazdeljeno gradbenim odborom in potrebnim. Posebej je izpostavilo občino Zakot, za katero je bilo prepričano, da bi njen gradbeni odbor lahko porabil mnogo več sredstev, če bi imel na voljo dovolj primerne delovne sile. Tako pa je, tudi zaradi pomanjkanja sredstev, delo gradbenega odbora občine Zakot manj živahno.

107 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, K. k. streiermärkische Statthaltereie, 2 1099/32, 1917, Erdbeben in Rann, Notstand, An die k. k. Bezirkshauptmannschaft in Rann, Graz am 30. Juni 1917.

Izpostavilo je še dodaten nerešen problem, ki je bil tako finančne kot tudi »politične« narave, zahteval pa naj bi nujno rešitev. Postavljalo se je namreč vprašanje, ali naj nastanjeni v provizoričnih barakah, ki imajo zadosti sredstev za preživljanje, plačujejo najemnino in nosijo »obratovalne stroške«, torej stroške za elektriko in vodo.¹⁰⁸

Toda to je že druga zgodba potresa v Brežicah in okolici iz januarja 1917.

Očitno so obnovitvena dela v okoliških občinah potekala občutno počasneje kot v Brežicah. Ne vem sicer, ali je to poročilo okrajnega glavarstva Brežice, predvsem tisti njegov del, ki zadeva občino Zakot, bilo povod za reakcijo cesarskega namestništva, ki načenja prav to problematiko. Namestništvo je namreč z dopisom 18. avgusta 1917 glavarstvu sporočilo, da je vojaško poveljstvo v Gradcu napotilo v Brežice dva lončarja, enega pleskarja, pet zidarjev in 15 pomožnih delavcev. Nekako nejevoljno pa zvenijo besede namestništva, zapisane v dopisu, češ da so ti delavci namenjeni za obnovo v občinah v okolici Brežic. Podčrtalo je, da je namestništvu zelo veliko do tega, da se obnova takoj začne v okoliških občinah. Okrajnemu glavarstvu je naložilo, da mora posebej paziti na to, da bodo te delavce uporabili prav v okoliških občinah. Tu je treba posebej omeniti, da je bila tudi po mnenju okrajnega glavarstva prav občina Zakot med najbolj prizadetimi ob potresu.

In še, da je potrebno občino Mihalovec vključiti v akcijo pomoči, če to ni že storjeno. Da ne bi inž. Kollenza in Serneza doletela usoda deželnega šolskega inšpektorja, seizmologa Albina Belarja, so naložili glavarstvu, da mora njune potne stroške poravnati iz tekočih sredstev, torej iz tistih 90.000 kron, ki jih je država namenila Brežicam.¹⁰⁹

V spremnem dopisu k spisu o škodi po potresu so namreč jasno zapisali, da so bile zato, ker je bilo žarišče potresa neposredno pod Brežicami, najbolj prizadete prav Brežice in občine, ki nanjo mejijo. Posebej so izpostavili prav občino Zakot, v kateri: *»... so bile skoraj brez izjeme poškodovane vse stavbe, medtem ko so bile v preostalih prizadetih občinah ugotovljene le omejene poškodbe na stavbah ...«*¹¹⁰

Zapoved in informacijo o dodeljeni delovni sili cesarskega namestništva je okrajno glavarstvo nemudoma preneslo na inž. Kollenza, informiralo pa je tudi gradbeni

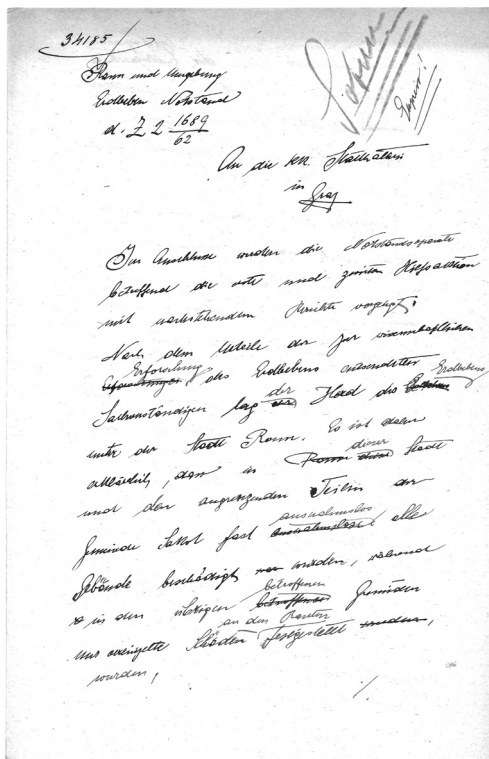
108 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, K. k. Bezirkshauptmannschaft, Zl. 22441, Rann und Umgebung, Erdbebenkatastrophe, Hilfsaktion. Videat Herr k. k. Bauadjunkt Ing. Kollenz, Rann, am 27. Juli 1917.

109 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, K. k. steiermärkische Statthaltereie, 2/ 1245/44 /1917, Erdbeben Rann, Notfond, An die k. k. Bezirkshauptmannschaft in Rann, Graz, am 18. August 1917.

110 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, Rokopisni dokument: 34185, Rann und Umgebung, Erdbeben Notstand, d. Z 2/1689/62, An die k. k. Statthaltereie in Graz.

odbor občine Zakot in okoliške občine. Občinski gradbeni odbor Zakot je prosilo, da naj račune za stroške teh novih delavcev predloži gradbenemu odboru Brežice, z njim pa naj se dogovori tudi o morebitni izmenjavi delavcev.¹¹¹

Jeseni 1917 so bila dela na obnovi in na oceni škode že tako daleč, da je bilo mogoče dokončati spis o cinitvi škode in dokazila zanjo. Mestni občinski svet Brežice je tako 24. oktobra 1917 okrajnemu glavarstvu predložil zadevni spis. V dopisu ob predaji je zapisal, da so v spisu navedeni le tisti lastniki stavb, ki z lastnimi sredstvi niso mogli poravnati škode, ki jo je povzročil potres 29. januarja 1917. Opozorili pa so, da ni jasnega odgovora na vprašanje, kdo je resnično tisti, ki mu je bila ogrožena gospodarska eksistenca. Zato je višina škode občutno višja, kot se zdi, in da je do določene mere nepravilno, da so brez finančne pomoči ostale osebe, ki imajo nekaj svojih sredstev. Če bo država ostala pri višini dodeljenih sredstev in kriterijih za njihovo podeljevanje, bo takšna pomoč imela za posledico znižanje premoženjskega stanja prebivalstva, kar pomeni za mesto, deželo in državo samo škodo, najdemo zapisano v spremnem dopisu. Zato je mestni občinski svet oziroma njegov Odbor za pomoč (Hilfsausschuss) predlagal okrajnemu glavarstvu, naj zahteva od države, da finančno podpre tudi tiste prizadete v potresu, ki imajo nekaj premoženja, seveda ne s pokritjem celotne višine škode.¹¹²

Slika 33: Prva stran rokopisnega dopisa ob predaji spisa o nastali škodi pri potresu z zapisom o škodi v občini Zakot (ARS, Potresni spisi 1917, Okraj Brežice).

111 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, K. k. Bezirkshauptmannschaft, Zl. 25086, Erdbeben in Rann, Notstand, Videat Herr k. k. Bauadjunkt Ing. Kollenz, Rann, am 23. August 1917. Prav tam, An den Bauausschuss der Gemeinde Zakot (und Umgebungsgemeinden) zu Handen den Hochwürdigem Herrn Dechant u. Stadtpfarrer Josef Mešiček in Rann, am 23. August 1917.

112 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, Stadtgemeindeamt, der landesfürstl. Kammerstadt, Rann an der Save in Untersteiermark, Zl. 1154, Rann, Erdbebenkatastrophe, Hilfsaktion, An. Die k. k. Bezirkshauptmannschhft Rann, Rann, den 24. oktobra 1917.

K. k. steiermärkische Statthalterei.

855
2 ————— 191 8
81

Graz, am 17. Mai 1918.-

Gegenstand: Abg.
Erdbeben in Rann.-

Dortige Zahl: 34185 ex 1917 und
32515 aus 1917.

An
die k.k. Bezirkshauptmannschaft
in
R a n n.

Das k.k. Ministerium des Innern hat mit dem Erlaße vom 30. April 1918, Zl. 7724 im Einvernehmen mit dem Finanzministerium die h.ä. Ausführungen betreffend die I. und II. Hilfsaktion mit der Einschränkung genehmigend zur Kenntnis genommen, daß die in dem Verzeichnisse II, 5, unter Post 12 angeführte Posojilnica Rann, dann der unter Post 16 genannte Kirchenbauverein und die unter Post 24 verzeichnete Ranner Baugenossenschaft in den Rahmen dieser Notstandsaktion nicht einzubeziehen sind, weil juristische Personen von der Zuwendung staatlichen Notstandshilfe grundsätzlich ausgeschlossen sind.

Deshalb verringert sich der für die II. Hilfsaktion für unverzinsliche Darlehen verschlagte Betrag um ~~110.800~~ 110.800 K.-

Zur Durchführung bzw. Fortsetzung dieser beiden Aktionen (I. und II. Hilfsaktion) wurde im übrigen der erbetene Gesamtbetrag von 377.880 K
(dreihundertsiebenundsiebzigtausendachthundertachtzig Kronen) ausnahmsweise bewilligt.

Hievon entfallen auf die I. Hilfsaktion für nicht rückzahlbare Unterstützungen 14.350 K,

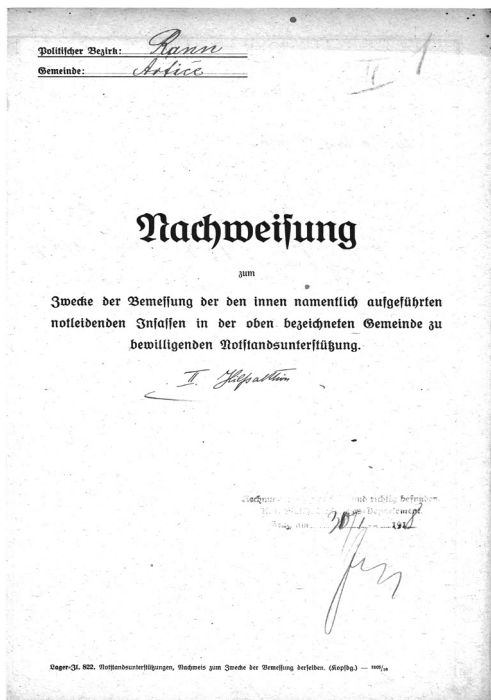
Beger-31. 004. — 1909/11

Slika 34: Prva stran navodil cesarskega namestništva v Gradcu o možnosti razširitve nabora prejemnikov državne pomoči (ARS, Potresni spisi 1917, Okraj Brežice). Celoten dokument je objavljen v prilogi 13-10.

Kakor je razvidno iz nekaj mesecev kasnejšega dopisa štajerskega cesarskega namestništva okrajnemu glavarstvu Brežice, je dunajsko notranje ministrstvo v soglasju s finančnim ministrstvom pozitivno ocenilo poročilo o načinu porabe sredstev in I. in II. akcije pomoči, s pripombo, da Pošta, Posojilnica Brežice in Stavbena zadruga kot pravne osebe niso upravičene do sredstev podpore iz navedenih akcij. To je pomenilo, da se je vsota za brezobrestno posojilo iz obeh akcij pomoči zmanjšala za 110.800 kron. Odobrena je bila skupna vsota za izvedbo oz. nadaljevanje obeh akcij v višini 377.880 kron. Zavrnilo pa so zahtevo, da bi bili pomoči deležni tudi tisti prizadeti v potresu, ki imajo nekaj premoženja. Odklonitev so zelo enostavno utemeljili, češ da taki ne odgovarjajo postavljenim kriterijem za izvedbo pomoči I. in II. akcije pomoči. Svoje stališče pa so nekoliko omilili s »precllogom«, da naj se, glede na posebej težko katastrofo, ki je prizadela Brežice z okolico, v kateri je bilo oškodovano domala vse prebivalstvo, kakor tudi glede na določbe zakona z dne 8. julija 1895, ki je zagotavljal državno podporo prizadetim v potresu v Ljubljani z okolico, pri finančnem ministrstvu zahteva uvedbo posebne akcije pomoči, ki bi zagotavljala pomoč v obliki brezobrestnega posojila. Ministrstvo za notranje zadeve je v tej zvezi izdalo navodilo, da bi bilo v tem primeru treba tako za potrebe izvedbe te akcije kot tudi za preverjanje na terenu najprej določili gospodarske skupine, ki bi prišle v poštev, in doreči načela, po katerih bi bil izveden izbor tistih, ki bi prišli v poštev. Cesarsko namestništvo je od okrajnega glavarstva zahtevalo, da naj v skladu z zadevnim navodilom pripravi natančen pregled takih skupin prizadetih, naj jih preveri in nato na osnovi takega preverjenega pregleda postavi zahtevo za njegovo uresničenje.¹¹³ O tem, ali so se načrti in zahteve okrajnega glavarstva Brežice po razširitvi nabora prejemnikov državne podpore uresničili, ni podatkov v pregledanem gradivu.

Zadnji najdeni dokument v pregledanem gradivu, ki zadeva problematiko potresa z dne 29. 1. 1917 v Brežicah in okolici, ter še posebej finančna vprašanja obnove, nosi datum 4. oktober 1918. Gre za dopis, v katerem gradbeni odbor občine Brežice, ki se mu je pridružil tudi gradbeni odbor občine Zakot, prosita okrajno glavarstvo Brežice za intervencijo za dodelitev višje vsote sredstev za nadaljevanje obnove in zaključitev obnovitvenih del. V njem gradbena obora ugotavljata, da so se cene gradbenega materiala povišale in da so sploh ocene škode nezanesljive. Kot smo zaznali že v drugih dokumentih, sta ponovno prepričevala, da ni mogoče točno in neoporečno ugotoviti višino škode ter da je zato spis o oceni škode lahko le splošna osnova za dodelitev državne pomoči, komaj pa je uporaben za odmero višine

113 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, K. k. steirmärkische Statthaltereie, 2/855/81, Erdbeben Rann, Graz, 17. Mai 1918.

Slika 35: Naslovna stran poročila o porabljenih sredstvih pri obnovi prizadetega področja (ARS, Potresni spisi 1917, Okraj Brežice).

sojila dodeljujejo samo pod pogojem, da v naslednjih petih letih ni treba plačati nobenega obroka. Nadaljevala sta s predlogom, da naj se uvede drugačen, za posameznika boljši in varnejši način dodeljevanja posojila, ki bi bil v korist tudi državi.

Na koncu sta se dotaknila še stroškov za gradnjo barak za urade in uradnike. Ti so namreč močno zrastle, zato bi jih po njunem mnenju morala pokriti država. Da bi zapisano še dodatno utemeljili in da bi bila gradbena odbora v svojih zahtevah še bolj prepričljiva, sta naslovniku še zatrdila, da se z njihovimi zahtevami v celoti strinja tudi Odbor za pomoč pri potresu mestne občine Brežice. Zaradi vsega zapisanega sta oba gradbena odbora zaključila svoje pisanje s prošnjo, naj se čim prej skliče seja Okrajnega odbora za pomoč, posebej še zaradi tega, ker se gradbena dela bližajo koncu in je zato zelo nujno vedeti, s koliko sredstvi lahko računata in na kakšen način jih lahko porabita.¹¹⁴

podpore, ki jo dobi prizadeti posameznik. Zahtevo gradbenih odborov, da se okrajno glavarstvo zavzame za dodelitev višjih državnih sredstev pomoči, sta gradbena odbora utemeljevala tudi s tem, da se trudita kar se da gospodarno ravnati z dodeljenimi državnimi sredstvi in na najcenejši način izvajati obnovitvena dela. Zapisala sta še, da je poleg tega delo obeh gradbenih odborov pod stalno državno kontrolo. Glede na to skoraj ni mogoče, da bi se sredstva pomoči delila pavšalno, sta bila mnenja odbora. Poleg tega sta se pritoževala, da okrajni odbor pomoči državna sredstva po večini dodeljuje kot posojilo in ne kot nepovratno pomoč. Opozorila sta, da je to za marsikaterega posameznika nesprejemljivo, saj je le malokdo ob nestabilnem denarnem trgu pripravljen sprejeti posojilo. Zato sta predlagala, da naj se v bodoče po-

114 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice, 1394 Rann. Erdbeben Hilfeaktion, An die k. k. Bezirkshauptmannschaft, Rann, Rann, am 4. Oktober 1918.

Tudi o uresničenju teh zahtev v pregledanem gradivu ni podatkov, je pa jasno, da so se problemi financiranja obnove Brežic in okoliških občin v vsem času od potresa dalje kazali kot komaj obvladljivi. Močno pa so izbruhnili proti koncu vojne. Omenjene besede/zahteve so bile namreč zapisane le mesec dni pred koncem vojne, ko je bila država praktično, vsaj vojaško gledano, v razsulu in bi bilo težko pričakovati, da bi se zahteve uresničile. Perspektiva za prizadete kraje in ljudi je bila slaba.

POSKUS EPILOGA

Da je bila perspektiva res slaba, lahko razberemo iz drobcev ohranjenega gradiva za kraja Brežice in Čatež. Prvo gradivo govori o reševanju prostorske problematike okrajnega sodišča Brežice, drugo pa o obnovi župne cerkve na Čatežu. V obeh primerih gre za reševanje posledic potresa 29. 1. 1917. Oba primera dokazujeta, da se je odprava posledic potresa zavlekla v dvajseta leta, in to ne prav lahko in brez problemov.

OKRAJNO SODIŠČE BREŽICE – »DEUTSCHES HAUS«

Urade okrajnega sodišča Brežice so oblasti že takoj po potresu preselile v barako in kasneje v Attemsov, brežiški grad. Tam je bilo še tudi konec leta 1919, kjer je delovalo v nemogočih razmerah. Rešeno pa tudi ni bilo prostorsko stanje drugih javnih uradov.

Ko si je sodni nadzornik ogledal prostore, v katerih dela okrajno sodišče v Brežicah, je ugotovil zelo neugodno stanje. Zlasti je bilo poudarjeno, da sodišče nima zaporov, ki jih je podrl potres: *»Brez zaporov pa sodišče v Brežicah trajno ne more in ne sme biti.«*¹¹⁵ Poverjenik/minister za pravosodje prve slovenske deželne vlade, liberalni politik dr. Vladimir Ravnihar¹¹⁶ se je zato s pismom z dne 20. novembra 1919 obrnil na Gradbeno ravnateljstvo v Ljubljani, v katerem je okvirno opisal stanje in opozoril na probleme, ki jih ima sodišče z lastnikom fideikomisa grofa Attemsa. *»... Fidejkomisna uprava pa hiše, v kateri so bili zapori ne mara restavrirati. Razen tega je pa delal hišni lastnik že za bivše avstrijske vlade pravosodni upravi vedno težave pri oddaji prostorov v najem in se je, kolikor mi znano, dal le pod največjim pritiskom pogovori, da je najemno pogodbo s pravosodno upravo podaljšal do konca leta 1922.«*¹¹⁷

115 SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 2, Sodišče Brežice.

116 Več o dr. Vladimirju Ravniharju glej v: Ravnihar, Vladimir: *Mojega življenja pot.*

117 SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 2, Sodišče Brežice.

Pojasnjeval je naslovniku, da so se že bivše avstrijske oblasti ukvarjale z mislijo, da bi za okrajno sodišče postavile novo stavbo. Toda investicija bi bila predraga in tudi za pravosodne oblasti Kraljevine SHS neuresničljiva. Rešitev je videl v nakupu hiše »*Deutsches Haus*«, ki je bila naprodaj in bi se jo po njegovem mnenju dalo lepo adaptirati. Zato je naročil: »... *Na podlagi te informacije sem naročil predsedništvu višjega deželnega sodišča, da zaupno in na povsem neobvezen način uvede obširne poizvedbe v tej stvari in ugotovi, če in pod katerimi pogoji bi se dala dobiti ta hiša v najem ali last ...*«¹¹⁸ V dopisu omenjene priloge z rezultati poizvedbe ni med pregledanimi dokumenti, iz nadaljnjega pisanja poverjenika pa je jasno, da so bili rezultati pozitivni ter da se obrača na Gradbeno ravnateljstvo, »... *da se načelno ugotovi po ogledu na licu mesta, je li bi se dala ta hiša sploh uporabiti za nastavitev sodišča in morda še drugih uradov v Brežicah, dalje, kake adaptacije in v katerem obsegu bi bile v to svrhu izvesti in koliko bi stale ... V to svrho Vas prosim, da blagovolite odrediti tekom prihodnjega časa lokalni ogled na licu mesta po tehničnih izvedencih, pri katerem naj bi se ustanovili tudi nedostatki sedanjih sodnih prostorov v Brežicah s tehničnega stališča. O dnevu te komisije me blagovolite pravočasno obvestiti, ker se je poverjeništvu za pravosodje namerava udeležiti po svojih zastopnikih ...*«¹¹⁹ Že naslednji dan je dobil od Gradbenega ravnateljstva pozitiven odgovor, da se bo »... *Lokalni ogled ... vršil v soboto 6. decembra ...*«¹²⁰

Oblikovali so številčno komisijo, sestavljeno iz predstavnikov deželnega poverjeništvu za pravosodje, gradbenega ravnateljstva v Ljubljani, predsedništva višjega deželnega sodišča v Ljubljani, okrajnega sodišča v Brežicah, davčnega urada, evidenčnega urada zemljiško davčnega katastra, poštnega urada in mestne občinske hranilnice. Ta je, kot dogovorjeno, 6. decembra 1919 opravila natančen pregled predvsem sodnih prostorov. O tem je sestavila obširen zapisnik in ga s spremnim dopisom/prošnjo 10. decembra 1919, s pripisom »*Nujno*«, posredovala Gradbenemu ravnateljstvu v Ljubljano. Pismo/prošnjo je tudi tokrat podpisal dr. Vladimir Ravnihar.¹²¹

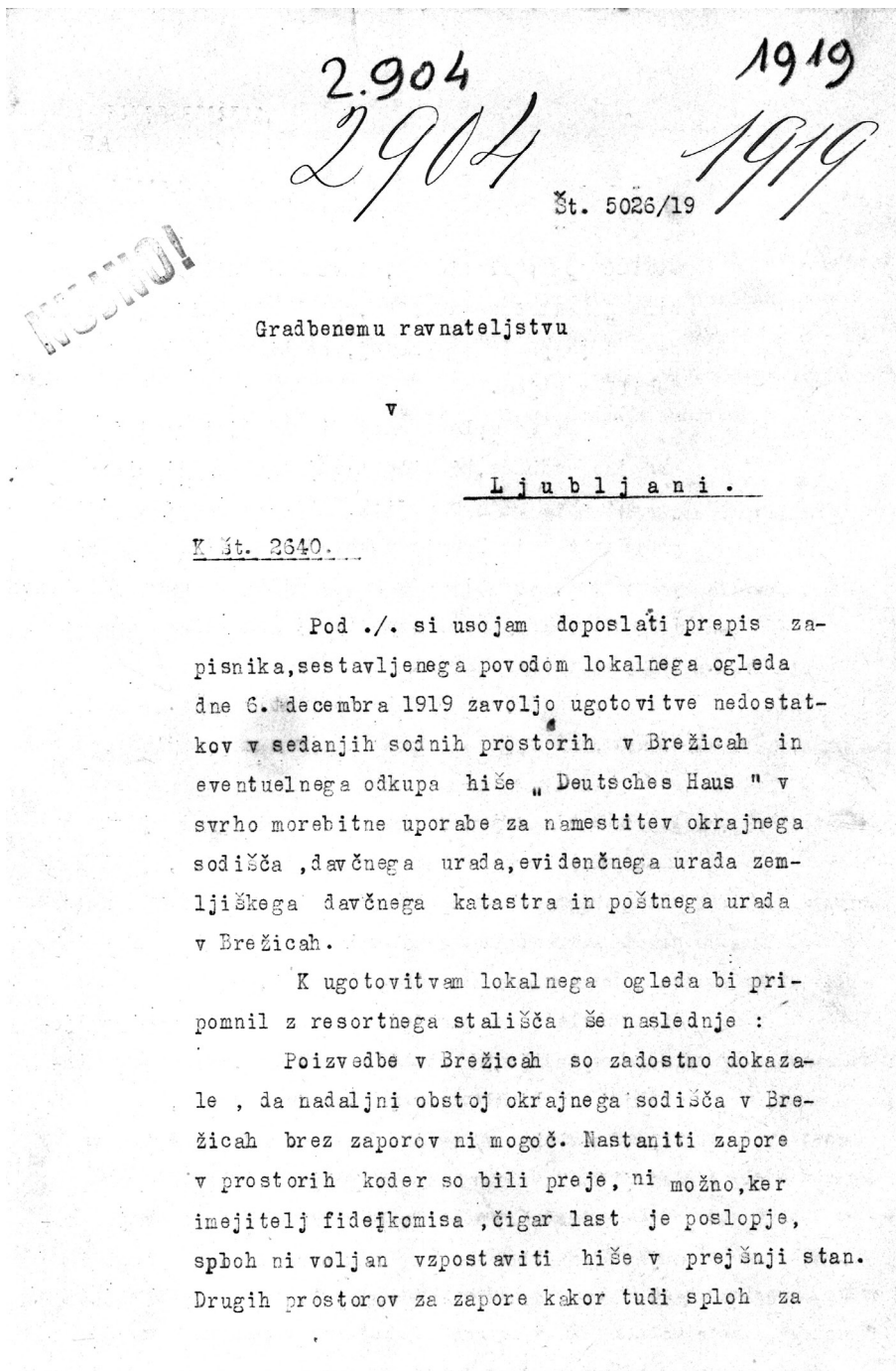
Iz natančnega orisa slabih prostorskih okoliščin okrajnega sodišča, kot jih najdemo v zapisniku, naj povzamem le manjši, a zato zelo poveden delček: »... *Komisija si ogleda pred vsem sedanje prostore okrajnega sodišča v Brežicah, katere ima pravosodna uprava najete od fideikomisa Attemsov ... Trakt, v katerem so nastanjeni sodni*

118 Prav tam.

119 Prav tam.

120 Prav tam.

121 SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 2, Sodišče Brežice.

Slika 36: Prva stran pisma/prošnje poverjenika/ministra deželne vlade za pravosodje dr. Vladimirja Ravniharja za nakup brežiške »Deutsches Haus« za potrebe okrajnega sodišča (ARS, SI AS_fVI_2, Sodišče Brežice). Celoten dokument je objavljen v prilogi 13-11.

prostori, je od potresa poškodovan in nepopravljen, Vse sobe so vlažne, se jako slabo kurijo in so skrajno neugodno razsvetljene, ker so udelana okna v do 3 metre globokih okniščih. V ostalem število prostorov ne zadošča, manjka čakalnica in so tudi posamezne sobe premajhne. Na razpolago bi bila sicer 2 prostora, ki pa sta v tako slabem stanju, da za sodnijske namene sploh ne moreta priti v poštev. Zaporov sodišče nima. Poslopje, v katerem so bili zapori nastanjeni poprej, je v tako defektnem stanju, da se poprava sploh ne bi splačala. V obče se more ugotoviti, da je sodišče v splošnem jako neugodno, pa tudi v higieničnem oziru neprimerno nastanjeno in sicer tako za čakajoče stranke, ki nimajo niti stranišča na razpolago, kot za uradnike, ki morajo uradovati med 3 metre debelimi vlažnimi zidovi ...»¹²²

Očitno pa je bilo od potresa dalje neurejeno prostorsko stanje okrajnega sodišča razlog, da bi se skupaj z njim rešila tudi prostorska stiska drugih javnih uradov: davčnega urada, evidenčnega urada zemljiškega davčnega katastra in poštne urada v Brežicah, ki so vse od potresa gostovali v najetih zasebnih prostorih. Zato je bila tudi komisija tako široko zastavljena in so bili njeni člani zastopniki vseh naštetih uradov ter pristojnih oblasti.

Ukrepati je bilo treba hitro, saj je bila »*Deutsches Haus*«, hiša, ki je nekdaj pripadala nemški hranilnici v Brežicah,¹²³ sedaj pa jo je imela v lasti slovenska mestna, občinska hranilnica, naprodaj le omejen čas. Ponudba za odkup hiše je namreč veljala le do 1. marca 1920. Od tod tudi, poleg zares slabega prostorskega stanja uradov, oznaka »*Nujno*«.

Ravnihar, ki sicer ni bil član komisije za oceno prostorskega stanja okrajnega sodišča, je bil nakupu naklonjen že ves čas, kar kaže tudi zapis v citiranem pismu/prošnji: »... *Poizvedbe v Brežicah so zadostno dokazale, da nadaljni obstoj okrajnega sodišča v Brežicah brez zaporov ni mogoč. Nastaniti zapore v prostorih koder so bili preje, ni možno ker imejitelj fideikomisa, čigar last je poslopje, sploh ni voljan vzpostaviti hiše v prejšnji stan (v stanje pred potresom op. p.), drugih prostorov za zapore, kakor tudi sploh za sodišče v Brežicah, izvzemši edinole pripravne hiše »Deutsches Haus« sploh ni. Hiša »Deutsches Haus« je pa le naprodaj, ne bi se je moglo dobiti v najem. Da se sploh omogoči nadaljni obstoj za okrajno sodišče, bi bilo treba ali hišo »Deutsches Haus« kupiti, ali pa okrajno sodišče premestiti v kak drug kraj. To slednje pa ne gre, ker bi se s tem sodišče decentraliziralo iz srede okraja. Ostane torej edina možnost le*

122 Prav tam.

123 Tik pred koncem vojne je nemška hranilnica hišo prodala neki zasebnici. Sodišče je zaradi nepravilnosti pri prodaji/nakupu kupno pogodbo sredi novembra 1919 pravnomočno sodno razveljavilo. Takrat je prišla v roke slovenske hranilnice (SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 2, Sodišče Brežice).

nakup hiše »Deutsches Haus« ... Ker ostane gerent dr. Stiker s svojo prodajno ponudbo le do 1. marca 1920 v besedi in mora biti dr. Stiker vsaj do tega dne že obveščen o tem ali je ministrski svet ponudbo odobril ali ne je zadeva izredno nujna in vas prosim, da mojemu zaprosilu po možnosti brzo ustrezete, tako, da dobim odgovor ... najkasneje vsaj koncem prihodnjega tedna ...»¹²⁴

Administrativno kolesje v Gradbenem ravnateljstvu se je res hitro zavrtelo. Njihovi izračuni z dne 31. decembra 1919 so pokazali, da je ponujena cena 400.000 kron ugodna in da se »... V posloplju dajo namestiti vsi uradi, ki po zapisniku z dne 6. decembra 1919 pridejo v poštev. Tudi je prostora za stanovanje treh predstojnikov ter štirih oziroma treh slug. Stanovanje za ječarja bi bilo nameščeno v posebnem novem prizidku za jetnišnico ... Kupnina 400 000 K ter investicijski stroški bi dali skupaj 900 000 K, kar še vedno ne dosega vrednosti 1,300. 000 kron (Ta številka je bila izračunana na poseben način v povezavi s plačevanjem najemnin. op. p.). Nakup posloplja bi bil torej upravičen. Z ozirom na vprašanja poverjeništvaja naj služi v vednost, da kredita za te namene ni na razpolago in da se gradbeno ravnateljstvo z načrti ne more ukvarjati poprej, dokler nakup res ne bo sklenjena stvar ...»¹²⁵

Kljub temu da odločitev o kupnini še ni padla, je Poverjeništvaja za pravosodje že izdelalo provizorične načrte in skice z daljšim dopisom z dne 17. januarja 1920, z opisom stanja pa se je obrnilo na »Ministrstvo pravde« v Beograd. V njem je postavilo dva jasna predloga, oba v prid nakupu »Deutsches Haus« in posledično ureditvi prostorskega položaja okrajnega sodišča Brežice:

»... 1) Državni erar kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev naj kupi od mestne občinske hranilnice v Brežicah njej lastno posloplje »Deutsches Haus« z pripadajočimi pritiklinami in zemljišči vl. št. 220 d. o. Brežice za svoto 400 000 K, da se nastavijo v njem državni uradi v Brežicah in sicer okr. Sodišče z zapori, davčni urad, poštni urad in evidenčni urad zemljiškodavčnega katastra.

2) Ministrski svet naj dovoli kredit za nakup zemljišča v znesku 400. 000 K takoj, dočim daj se stroški za dela, ki so potrebna, da se posloplje adaptira za urade v znesku največ 500 000 K vpošteveje pri proračunu za upravno leto 1920/1921 ...»¹²⁶ Prepričano je zatrjeval, da bi bil nakup tudi s strogo ekonomskega in finančnega vidika »naravnost dobitek za državo«.¹²⁷

124 Prav tam.

125 SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 2, Sodišče Brežice.

126 Prav tam.

127 Prav tam.

Zaradi zamude pri reševanju finančnih vprašanj je zastopnik prodajalca podaljšal rok s prodajo do 1. marca 1920. Zato je Ravnihar prosil državno ministrstvo, da naj pohiti z odločitvijo ter mu najkasneje do 15. februarja sporoči, ali nakup sprejme ali ne.

Tu se zgodba, ki jo pripoveduje ohranjeno arhivsko gradivo, konča. Toda očitno je bila ta zgodba za razliko od mnogih prej opisanih zaključena uspešno, saj je v tej stavbi še danes nastanjeno okrajno sodišče Brežice.

ŽUPNA CERKEV IN ŽUPNIŠČE NA ČATEŽU

Popravilo župne cerkve sv. Jurija in župnišča na Čatežu je trajalo še dalj kot urejanje problematike okrajnega sodišča in drugih javnih uradov v Brežicah. Če je verjeti govorici virov, je bila kolavdacija stavbe župnišča opravljena šele novembra 1925.¹²⁸

Potres v Brežicah in okolici leta 1917 je, kot stoji v dopisu/prošnji čateškega župana v imenu Občinskega urada Čatež – okrajnega glavarstva Krško z dne 24. julija 1921 naslovljeno na »*Visoko ministrstvo gradjenja*« v Beogradu, povzročil »... *veliko neprenosno škodo ...; župna cirkov je močno poškodovana, župni dvorec pa popolnoma porušen. V vojnem času ni bilo mogoče na popravilo cirkve in zgradbo župnega dvorca misliti, ker so bili tudi občani po potresu prizadeti in primorani svoja poslopja graditi, poleg tega je bilo potrebno, poleg tega je bilo potrebno ljudske šole poslopje in občinsko hišo, kot javno poslopje popraviti ...*«¹²⁹ Za popravilo cerkve so naslovnika prosili za 300.000 kron, in to samo za gradbena dela. Dodatno bi bilo treba financirati še notranjo opremo cerkve, nakup orgel in novih zvonov, ki jih je nekdanja avstrijska oblast zaplenila in uporabila za vlivanje topov. Nekajkrat višja pa je bila potrebna vsota za zgradbo na novo postavljenega župnišča. Prosili so za skoraj 900.000 kron dotacije, saj stroška nikakor niso zmogli poravnati: »... *Pod navedenimi popolnoma istiniti razlogi se usoja spoštljivo podpisani občinski zastop ponižno prositi, Visoko ministrstvo naj blagovoli v svoji očetovski skrbi za popravilo župne cirkve in zgradbo župniškega dvorca na Čatežu primerno podporo nakazati.*«¹³⁰

»Ponižno prošnjo« so si pristojne oblasti podajale kot »vroč krompir«. Beograjsko ministrstvo je hitro ugotovilo, da nima razpoložljivega denarja in čateško prošnjo delegiralo v Zagreb na Gradjevinjsko direkcijo. Zagrebški urad jo je nato odstopil v reševanje Gradbeni direkciji v Ljubljani, ta pa je prošnjo z dopisom 6. 9. 1921 zavrnila:

128 SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 4, Sacra tecta Čatež.

129 Prav tam.

130 Prav tam.

Slika 37: Župna cerkev sv. Jurija na Čatežu danes (foto: I. Počkar, 22. 10. 2017).

»Na vašo prošnjo se prispevek k stroškom za popravo župne cerkve in župnišča v Čatežu, ki ste jo 24. julija t. l. naslovili na ministrstvo za zgradbe, Vas gradbena direkcija obvešča, da ministrstvo prošnji ni moglo ugoditi, ker nima v te namene na razpolago nikakih kreditov.«¹³¹

Novo župnijsko stavbo pa so vseeno zgradili, morda tudi z državno podporo, saj dokument »sreskega poglavarja« v Krškem z dne 27. 10. 1925 vsebuje njegovo prošnjo, naslovljeno na ljubljansko gradbeno direkcijo, da da dovoljenje za kolavdacijo novega župnišča na Čatežu, »ker je bilo staro župnišče po potresu popolnoma porušeno«. ¹³² Pozitiven odgovor na prošnjo nosi datum 4. november 1925, ki morda omogoča podmeno, da je država le prispevala kakšna sredstva podpore: »Na prošnjo poglavarja na Krškem odreja gradbena direkcija, da se sekcija udeleži kolavdacije župnišča na Čatežu in sicer z ozirom na to, da je treba l. 1921 vpeljani posel po dosedanjem postopku dovršiti.«¹³³

Opisan zaključek zgodbe o popravilu župne cerkve in gradnji nove stavbe župnišča na Čatežu po vojni pa ima seveda korenine v letu 1917, v dokumentih pa jo zasledimo leta 1919 – še posebej reševanje problema popravila župne cerkve sv. Jurija. Načrte za njeno popravilo so pripravili sredi leta 1920. Skupaj so jih s predračunom stroškov za njeno popravilo in za gradnjo novega župnišča poslali na »Poverjeništvo za uk in bogočastje« v Ljubljano. Na načrte popravila cerkve so naslovniki pripravili kar nekaj pripomb, sicer pa so se z nameni predlagateljev strinjali. Konec leta 1920 (19. 12.) je Stavbni odbor za popravilo cerkve naslovil na okrajno glavarstvo Krško prošnjo za finančno podporo »iz potresnega fonda«. Morda je to storil tudi zato, ker je župni urad Čatež okrajno glavarstvo v Krškem istega dne obvestil: »Iz zanesljivoga vira smo izvedeli, da je okr. Glavarstvu v Krškem nakazana večja svota potresne podpore.«¹³⁴ Zato sta župni urad in stavbni odbor, »najvljudneje prosila, da se okr. Glavarstvo pri razdelitvi pri razdelitvi te podpore v prvi vrsti ozira na tukajšnjo župno cerkev in župnišče in to tem bolj, ker je tukajšnja župnija nezmožna sama s svojimi sredstvi stavbi zopet popraviti oz. zgraditi«. ¹³⁵ Iz dostopnega in pregledanega gradiva je razbrati, da je sredi maja 1921 prišel odgovor gradbene direkcije iz Ljubljane, da »državne podpore ni bilo mogoče nakloniti nobene, ker je kredit za potresno pomočno akcijo itak že prekoračen«. ¹³⁶

131 Prav tam.

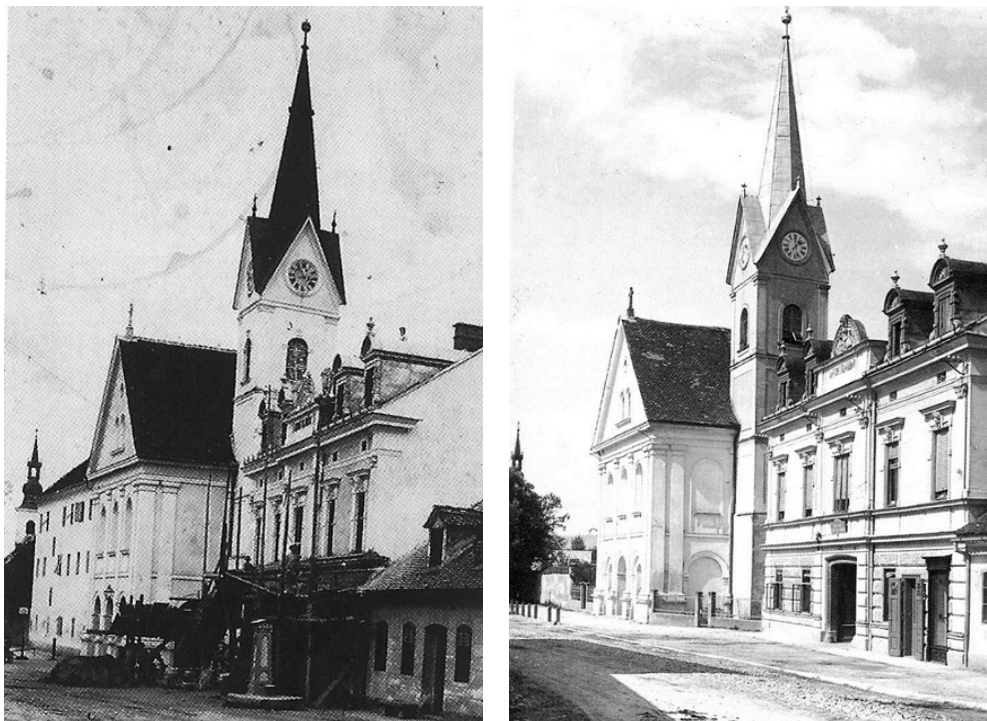
132 Prav tam.

133 Prav tam.

134 Prav tam.

135 Prav tam.

136 Prav tam.

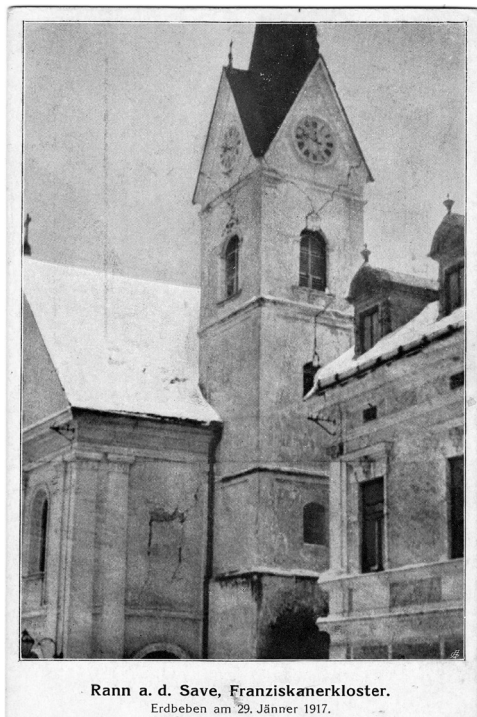
Slika 38: Cerkev sv. Antona Padovanskega v Brežicah pred potresom in leta 1936 (S patri smo si bili dobri, Brežice 2013, str. 146, str. 149).

Skratka, država se je zamenjala, problemi z oblastno pomočjo prizadetih od potresa pa so ostali domala enaki. Kljub sočutju države so si morali prizadeti v mnogo čem pomagati sami. Minilo je več kot šest let od potresa pa vsa škoda, kot smo videli, še ni bila dokončno sanirana.

USODA FRANČIŠKANSKEGA SAMOSTANA

Frančiškanski samostan v Brežicah, od katerega je danes ostalo le nekaj ostankov, ter v gimnazijo spremenjene arhitekture, ne sodi med najboljše arhitektonske spomenike na Slovenskem in tudi ne med največje frančiškanske samostane. Danes, zlasti po zaslugi Helene Seražin, o njegovi umetnostno-zgodovinski vrednosti vemo že veliko. Z njeno razpravo »Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana« že dodobra poznamo njegovo zgodbo.¹³⁷ Po raznih zapletih je bila ustanovna listina brežiškega samostana podpisana leta 1685, podpisala pa jo je hči pokojnega dobrotnika grofa Jurija Frankopana, lastnika brežiškega gospostva, Marija Julijana,

137 Vovk, Mihael Stanislav: Brežiški frančiškani od potresa 1917 do odhoda, str. 123–137. Seražin, Helena: Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana, str. 139–167.

Rann a. d. Save, Franziskanerkloster.
Erdbeben am 29. Jänner 1917.

Slika 39: Poškodovana cerkev in frančiškanski samostan v Brežicah (StLA A. Schniderschitsch, K. 1, H. 5).

grofica Abensperg in Traun. Samostan je nastal pred mestnim obzidjem na zemljišču, ki so ga darovali brežiški meščani. Najverjetneje je bil samostan dograjen med letoma 1685 in 1693. Tega leta je namreč umrla zadnja pokroviteljica iz rodbine Frankopanov, brežiško posest pa so dobili grofje Attems, ki so z njo prevzeli tudi skrb za vzdrževanje samostana.¹³⁸ V 18. in 19. stoletju so samostanski kompleks dograjevali, na prehodu iz 19. v 20. stoletje pa so samostansko cerkev temeljito prenovili. Po posvetitvi obnovljene cerkve leta 1893 so z gradbenimi deli nadaljevali leta 1902 s popravilom in dograditvijo samostanskih poslopij za noviciat. Ta dela so bila zaključena še istega leta, s preureditvijo zunanjščine samostanske cerkve pa so začeli šele maja 1905. Načrte za prenovo so pripravili v stavbarski delavnici arhitekta Valentina Scagnettija iz Krškega, ki je delo opravila do 6. avgusta. Cerkev je dobila novo pročelje, zvonik pa koničasto kapo in uro. »Fasado je kronal trikoten zatrep z biforo sredi timpanona,« je zapisala Seražinova.¹³⁹

Potres je arhitektovo delo domala v celoti uničil. Takratni gvardijan pater Ananija Vračko je stanje po potresu slikovito opisal: »... Naša sreča je bila, da se ni zgodilo ponoči. Nekaj časa je bilo kot da se hoče vse podreti. V silnem mrazu smo šli v železniške vozove. Kako zelo da je potres razdejal poslopja, se vidi šele znotraj. V samostanu so zidovi razmaknjeni in polni razpok. Nobena stena ni cela. Vojaki so za silo podprli prostore. Prišla je komisija. Ko so izvedeni možje videli strašno razdejanje, so rekli, da bo treba samostan do tal podreti. Tudi cerkev je zelo prizadeta. Stare zazidane line so se odprle ...«¹⁴⁰

138 Povzeto po Seražin, Helena: Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana.

139 Seražin, Helena: Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana, str. 145–146.

140 ASFP, IIb-15b Brežice, tipkopis članka p. Ananije Vračko za Cvetje z naslovom: Naš samostan in cerkev v Brežicah. Prim. Vračko, Ananija: Naš samostan in cerkev v Brežicah, str. 151–152.

Dokument nam nadalje še govori: »... V zadnjem času dne 10. aprila, je novi strašni sunek mesto in samostan še bolj razrušil ...«¹⁴¹ Brežiški frančiškani so svojim sobratom v istem viru še poročali: »Iz Brežic poročajo, da je potres naš samostan še bolj razdejal, kakor se je prvotno mislilo. Komisija se je izjavila, da ne kaže drugega, kakor še to podreti. To je nov težak udarec za našo redovno okrajino. Sv. Gora, Kostanjevica, Sv. Višarje so postale žrtve vojske, Brežice potresa, kaj še pride, kdo ve ... Zima noče odnehati. Samostanska služba božja se obhaja v deželni bolnišnici. Dobra stanovanja zelo pogrešajo ljudje in naši sobratje, ki so še ondi.«¹⁴² Ostalo pa jih je zelo malo. Že 31. januarja 1917 je bilo odločeno, da se naj tudi »pater magister z novinci podajo v Nazarje fr. Antonin, p. Odorik in p. Maks (Maksimiljan op. p.) pa v Ljubljano,«¹⁴³ in še »ker je po potresu 29. 1. samostan v Brežicah močno poškodovan, se preseli novincijat v Nazarje.«¹⁴⁴ V Maribor pa je odšel gvardijan pater Ananija Vračko. Sredi februarja 1917 ga je nasledil pater Berard.¹⁴⁵

Tisti patri, ki so ostali v Brežicah, pa so od državnih oblasti pričakovali obljubljeno/konkretno pomoč pri začasni nastanitvi. Vendar ni šlo vse po načrtih in pričakovanih. Dober mesec po potresu, 2. 3. 1917, je vodja okrajnega urada dr. Viktor Neuwirth pisal svetniku v prezidiju cesarskega namestništva v Gradcu sledečo prošnjo:

»Vaša visoka blagorodnost,

Visoko spoštovani gospod svetnik cesarskega namestništva!

Tukajšnji frančiškanski konvent trdi, da so vaša ekselencja konventu obljubili leseno barako, na katero patri sedaj čakajo. Meni o tem ni ničesar znanega in lahko le domnevam, da je vaša ekselencja o tem govorila z gospodom baronom Mosconom. Ker pa patri vsak dan sprašujejo tako mene kot tudi inženirja Steiningerja vas prosim za zadevno pojasnilo. Če je postavitve barake res v načrtu, si vas dovoljujem opozoriti, da jo bo potrebno postaviti na vrtu samostana in ne bi smela biti večja od normalnih barak. Baraka mora imeti tudi drugačno opremo in konstrukcijo.

Dejansko v samostanu ni mogoče bivati, saj je zaradi njegovega zelo slabega in nevarnega stanja, moral biti po nalogu oblasti, izpraznjen. Trenutno so tu trije

141 Prav tam.

142 Vračko, Ananija: Dopisi, str. 124.

143 ASFP, Ib-11a Delovnik 1912–1921, delovodnik province za leto 1917, Dopis št. 43 z dne 31. 1. 1917.

144 Prav tam. Dopis, št. 44, z dne 31. 1. 1917.

145 Prav tam. Dopis, št. 56, z dne 18. 2. 1917.

Bezirkshauptmannschaft

Einleitung *Rann*
Rann 1/3 1917.
Herrn Statth.
Rann Statth.

Ihre Hochwohlgeboren!
Hochachtungsvoll Herr Statthalter!

Der k. k. Hauptmannschaft bekanntlich, die Leitung habe dem Kommando eine eigene Baracke zugewagt, auf deren Vollendung die Paten bereits warten. Sie selbst ist über die Lage bereits bekannt und kann ich mich vorstellen, dass die Leitung mit Herrn Baron Baron Schenker gesprochen hat. In jedem die Paten schon auf die Baracke warten und sowohl mich als Herrn Baron Schenker hätte fragen, bitte ich um eine schriftliche Bestätigung.

Falls die Lieferung einer Baracke in Aussicht genommen ist, ersuche ich mich darauf aufmerksam zu machen, dass dieselbe im Saal des Klosters aufgestellt werden

versetzt und dass eine nicht so große Anordnung auf die hohe getrockneten Stämmebaracken und natürlich auch eine andere Anordnung und Konstruktion für diese Baracke erforderlich wäre.

Fürsich selbst ist das Kloster ausserordentlich und möchte wegen der sehr schlechten und gefährlichen Zustände eigentümlich betrachtet zu werden. Verlangt man nur 3 Paten later, ~~würden~~ da die anderen anwärts Ihre Zulassung gemeldet haben. Aber auch diese 3 können nicht mehr im Kloster sein. Die Herstellung einer Baracke ist im Fall dringender notwendig, da die Patenverpflichteten auch nicht im anderen Kloster in Lösung der ^{König} umgebracht werden, erst oder stelle einer Kloster im König zuerst ab worden sind.

Ihre bitte nochmals um baldige gütige
Wormung, welche Anträge ich allenfalls dem S. P.
Hauptmann geben kann.

Mit dem Ausdrucke aufrichtigster
Hochachtung
Ihre Hochwohlgeboren
ergeben

H. Neuwirth

Slika 40: Original pisma vodje okrajnega urada Brežice dr. Neuwirtha s prošnjo za postavitve barake za frančiškanski konvent (StLA, Statth. Präs. A5b, Z-347/1917 (Erdbeben Rann).

patri. Toda tudi ti trije ne morejo bivati v samostanu. Zato je postavitve barake v resnici nujno potrebna, saj člani reda tudi v drugih samostanih ne morejo bivati dalj časa, ker so bili mnogi njihovi samostani v vojni razrušeni.

Še enkrat vas prosim za skorajšnje navodilo, kakšno informacijo lahko dam paterom frančiškanom.

*Z izrazi odličnega spoštovanja, Vaši visoki blagorodnosti vdani, dr. Neuwirth.*¹⁴⁶

Ali je bila baraka postavljena v pregledanih arhivih, ni podatka. Znano pa je, da se je samostan še pozno v leto 1919, torej že v kraljevini SHS, ukvarjal z velikimi problemi pri nabavi potrebnega gradbenega materiala za obnovo samostana. O tem priča tudi pismo/prošnja, ki jo je pater Ananija Vračko 30. avgusta 1919, takrat vodja gradbenih del (stavbeni vodja), naslovil na Poverjeništvo za javna dela v Ljubljani. Naslovnika je obvestil, da bi z novogradnjo samostana »*letos deloma že lahko prišlo pod streho, toda primanjkuje cementa, katerega nikakor ne moremo dobiti*«, nato pa prosil, da naj se frančiškanov »*usmili in nam nakaže takoj en vagon, čez en mesec pa drugi vagon Trboveljskega cementa, kajti to so potrebna nujna dela, ki se ne morejo odločiti*«. Zatrjeval je, da bodo morali v štirinajstih dneh delo na gradbišču ustaviti, če ne dobijo cementa. Posebej je prosil za dostavo trboveljskega cementa, ker naj bi bil tisti, ki bi ga lahko dobili iz Hrvaške, »*neprimeren za oboke, zlasti pa, ker je še enkrat dražji in samostan, ki z dolgovi zida, tega nikakor ne zmore*« ter dodal, »*da tudi poskus, da bi že obljubljeni cement pridobili iz Zidanega mosta, ni bil uspešen*«. ¹⁴⁷ Prošnjo je »*potrdilo in ... toplo priporočilo*« okrajno glavarstvo Brežice, »*najtopleje*« pa je prošnjo priporočil tudi frančiškanski provincial iz Ljubljane. ¹⁴⁸ Je bila prošnja uslišana?

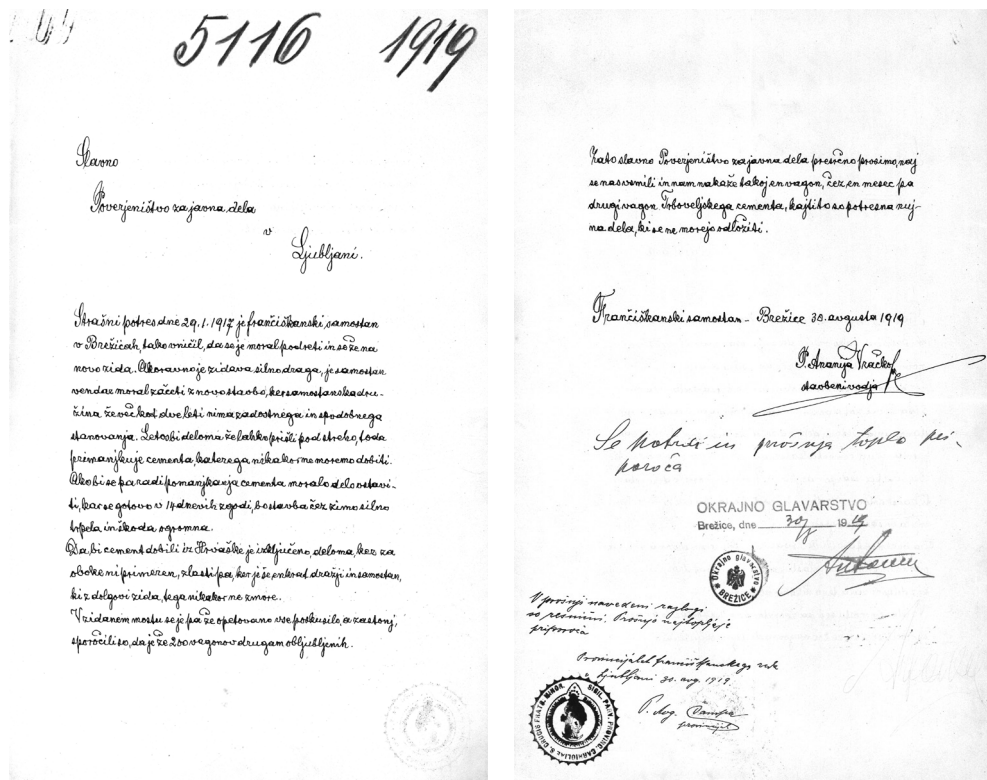
Komisija je svoje izvedensko mnenje o stanju samostana že 3. marca 1917 poslala na Dunaj, in sicer na pristojno Ministrstvo za bogočastje in pouk. V njem je jasno razbrati priporočilo, da je treba samostan porušiti in zgraditi novega. ¹⁴⁹ Frančiškani so izdelavo načrtov za nov samostan in popravilo cerkve poverili že preiskkušenemu stavbarju. Naročilo je še leta 1917 namreč dobil Krčan Valentin

146 StLA, Statthalterei-Präsidium, A5b, Z. 346/1917, Prošnja okrajnega glavarstva Brežine, naslovljena na Cesarsko namestništvo (na svetnika cesarskega namestništva) v Gradec o postavitvi lastne barake za konvent, 2. 3. 1917.

147 SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 4 Sacra tecta, Brežice.

148 Prav tam.

149 StLA, Verein für Heimatschutz, Karton I/4: Jahresakten 1918, 9/1918: Rann, Franziskanerkloster, Bauschäden, dopis z dne 10. 2. 1918 (Citirano po: Seražin, Helena: Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana, str. 147).

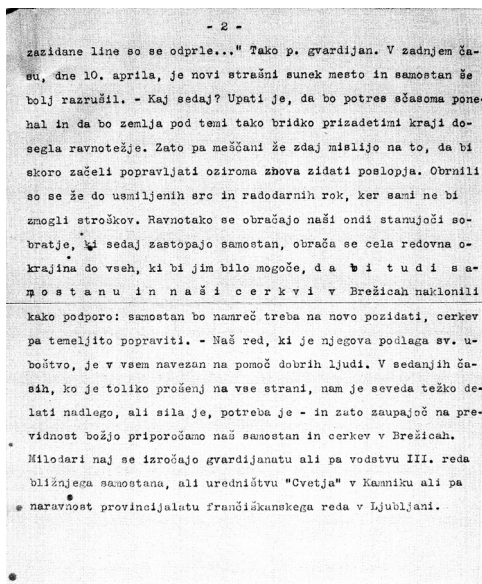
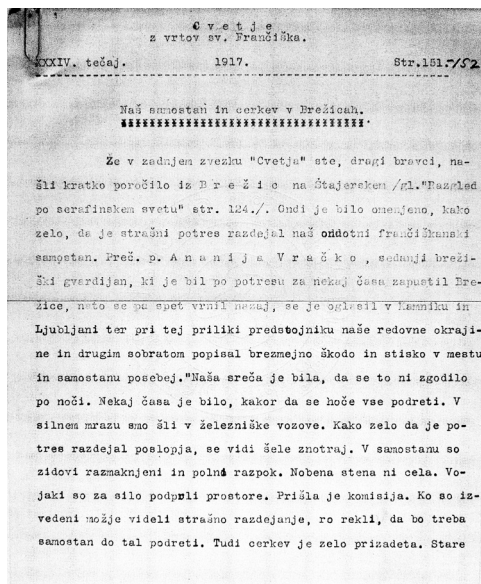

Slika 41: Original pisma patra Ananije Vračka s prošnjo po dostavi cementa za gradnjo novega samostana v Brežicah (ARS, SI AS 73_fVI_4 Sacra tecta, Brežice).

Scagnetti, čeprav je medtem postal mestni stavbenik v Ljubljani.¹⁵⁰ Vendar so se stvari z gradnjo novega samostana začele zapletati. Zaradi vojnega stanja in posledičnega pomanjkanja gradbenega materiala je gradnjo samostana smelo odobriti le vojno ministrstvo. Naročila so lahko dobili le tisti stavbeniki oz. njihova podjetja, ki so jih za to pooblastili v vojnem ministrstvu. Zato so frančiščani zaprosili to ministrstvo, da stavbeniško delavnico Valentina Scagnettija umesti med pooblaščenca podjetja. Šlo pa je seveda za obsežno gradnjo in njeno potrebo je bilo treba utemeljiti. Frančiškani so svojo zahtevo utemeljevali z dejstvom, da so v provinci v vojni izgubili kar tri samostane: Sveto Goro, Kostanjevico in Sv. Višarje. Z obnovo brežiškega samostana pa bi pridobili možnosti za nastanitev patrov, vojnih beguncev.¹⁵¹

150 Za načrte Valentina Scagnettija, glej v: ASFP, Predal Brežice in citirano razpravo Helene Seražin, str. 148.

151 Povzeto po: Seražin, Helena: Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana, str. 147.

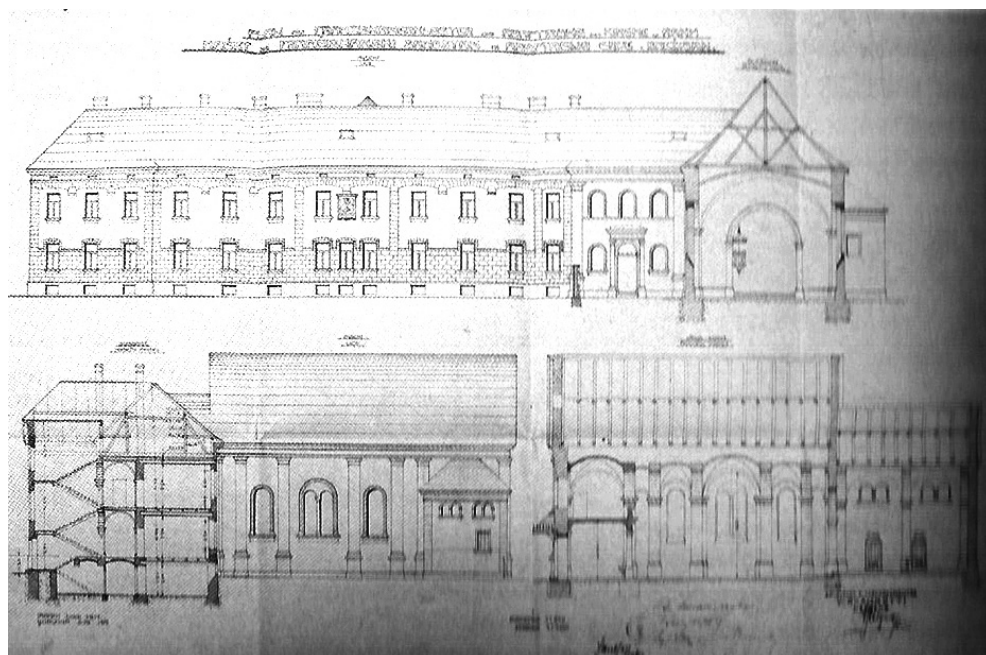
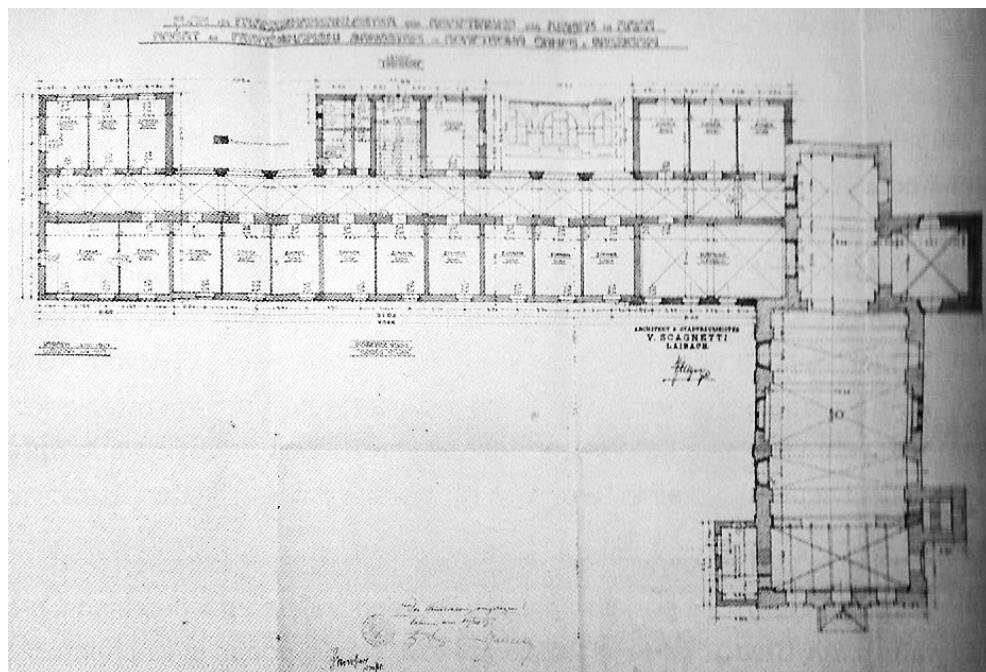
Slika 42: Original članka iz Cvetje iz vrtov sv. Frančiška (ASFP, predal Brežice).

Čeprav je vojno ministrstvo prošnjo frančiškanov podprlo, je do končne odločitve morala iti po predpisani administrativno birokratski poti. Vojno ministrstvo jo je namreč skupaj z načrti predalo pristojnemu Ministrstvu za bogočastje in pouk, to pa jo je poslalo v pregled in oceno Štajerskemu deželnemu uradu za konzervatovstvo v Gradcu.¹⁵² Na osnovi arhivskih virov Helena Seražin takole opiše nadaljnjo usodo prošnje in Scagnettijevih načrtov: »... *Le-ta je projekt prenove cerkve podprl in ga priporočil kot vrednega državne subvencije, o predloženih načrtih za nova samostanska poslopja pa je podal »uničujočo kritiko«*... *Po Scagnettijevih načrtih je bila tako popravljena le cerkev, o tem še danes pričajo nekaj v njej vzdana spominska plošča, ki jo hrani brežiška gimnazija in stare fotografije iz obdobja med obema vojnama ...*«¹⁵³

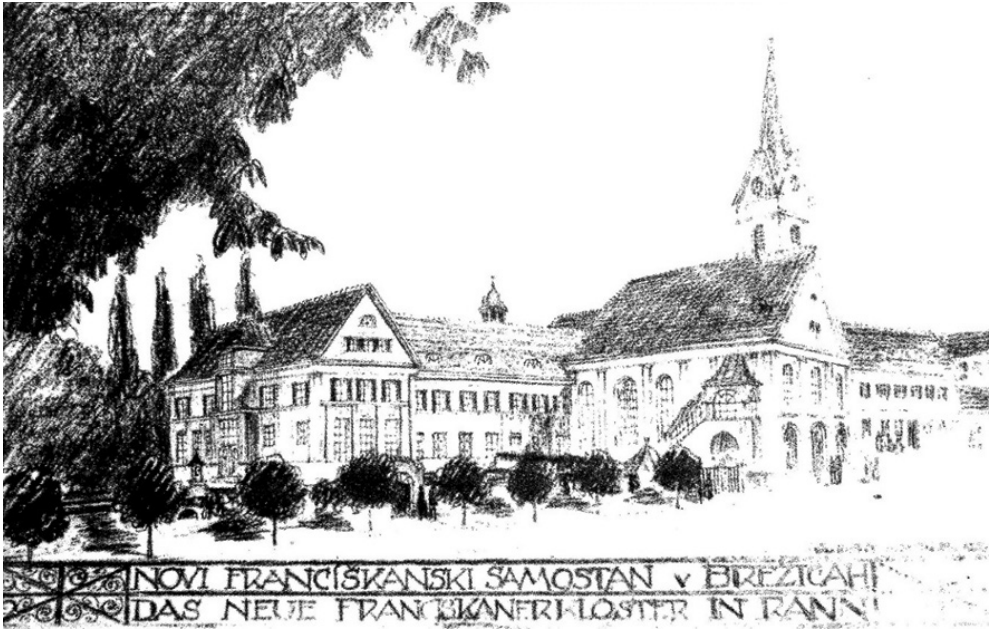
Očitno pa se je odločitev o tem, kdo bo pripravil načrte za obnovo samostana, vplivala tudi »deželna« ali celo narodna pripadnost izvajalca. Ministrstvo za bogočastje in pouk je namreč štajerskemu cesarskemu namestništvu naložilo, da mora v razpisu, ki ga je objavilo v ta namen, postaviti kot enega od pogojev, da naj bi pri pripravi boljših načrtov sodelovali »domači« štajerski arhitekti. Z gradnjo pa se je zaradi vojnih razmer mudilo. Zato ni bilo javnega razpisa, Gradec pa se je neposredno obrnil kar na graško društvo za stavbno kulturo, t. i. Verein für Heimatschutz. To se je

152 Prav tam.

153 Prav tam.

Slika 43: Načrti arhitekta Valentina Scagnettija 1917 (S patri smo si bili dobri, Brežice 2013, str. 148).

Slika 44: Tak naj bi bil frančiškanski samostan po načrtih Hansa Hönlja iz leta 1918 (S patri smo si bili dobri, Brežice 2013, str. 151).

domala natančno leto dni po potresu odločilo in izbralo enega izmed lastnih članov, graškega arhitekta Hansa Hönlja. Arhitekt je na osnovi Scagnettijevih načrtov v slabem mesecu pripravil svoje načrte. Komisija, sestavljena iz strokovnjakov, na čelu z arhitektom Hönlom, ter lokalnih politikov z županom na čelu ter predstavnikov frančiškanov je načrte aprobirala na seji 29. 4. 1918. Potem, ko so dobili še pripombe pristojnih deželnih oblasti in društev in ob logističnih zapletih zaradi konca vojne, se je gradnja lahko začela, zaključila pa se je v začetku leta 1921. Dokončno so ga postavili šele po potresu 3. aprila 1924. V času med vojnama je bil večkrat dograjevan, v času vojne je patre nemški okupator pregnal in samostan »nacionaliziral«, po vojni pa se je v njem naselila brežiška gimnazija.¹⁵⁴

154 Povzeto po citirani razpravi Helene Seražin, več o tem glej v njeni razpravi.

ZUSAMMENFASSUNG

Das Erdbeben in Brežice (Rann) und Umgebung am 29. Januar 1917 aus der Sicht des Historikers*Dušan Nečak*

Beim vorliegenden Text handelt es sich um eine wissenschaftlich-historische Studie über das angeblich zweitgrößte Erdbeben nach jenem von Ljubljana (Laibach) im Jahr 1895, von dem die Stadt Brežice (Rann) und die umliegenden Ortschaften am linken, steirischen, und am rechten, krainischen Sava-Ufer am 29. Januar 1917 heimgesucht wurden. Ein wesentliches Charakteristikum der Abhandlung offenbart die Tatsache, dass sie auf neuerfassten bzw. entdeckten Primärquellen beruht, und zwar hauptsächlich aus dem Steirischen Landesarchiv Graz, dem Zgodovinski arhiv mesta Ptuj (Historisches Archiv der Stadt Ptuj), dem Arhiv Republike Slovenije v Ljubljani (Archiv der Republik Slowenien, Ljubljana) und dem Arhiv frančiškanske province sv. Križa v Ljubljani (Archiv der Franziskanerprovinz des hl. Kreuzes in Ljubljana).

Die Studie stellt ein spezifisches Thema dar, das zwar auch die militär-politische Geschichte einschließt, sich aber hauptsächlich mit der sogenannten Alltagsgeschichte auseinandersetzt. Das Thema wurde aus der Sicht des Historikers, d. h. aufgrund einer Analyse der zugänglichen Primärquellen, noch nicht behandelt. Wohlbekannt ist es jedoch vom seismologischen Standpunkt, weil es bereits in den Jahren unmittelbar nach dem Erdbeben, aber auch später, abgehandelt wurde, selbstverständlich im Rahmen der damals zur Verfügung stehenden Mittel.

Die Studie ist in mehrere inhaltlich abgegrenzte Kapitel gegliedert. Trotz der Verwendung neuer Primärquellen bringt sie vom Standpunkt des Historikers keine »revolutionären« Veränderungen des bisherigen allgemeinen Wissens über das Erdbeben in Brežice. Ihre Bedeutung und ihr Novum liegen vor allem in der Darstellung von Einzelheiten aus dem Alltagsleben und der Bemühungen um die Schädensanierung in den Jahren 1917–1918. Von besonderer Bedeutung ist zweifellos jener Inhaltsabschnitt der Studie, in dem von den Schwierigkeiten bei der Mittelbeschaffung für den Wiederaufbau und bei der Beschaffung von Baumaterial die Rede ist, ferner von Facharbeitern und dem Militär, welches letzteres einzig und allein imstande war, der Bevölkerung konkrete Hilfe zu leisten. Die Schwierigkeiten waren enorm, allein der Sachschaden wurde auf ca. 2 Millionen Kronen (etwa 4 Millionen €) geschätzt.

In diesem Abschnitt wurden zusätzlich Einzelheiten der organisatorischen Tätigkeit von Prof. Dr. Alexander Tornquist von der Technischen Hochschule Graz beleuchtet. Der bedeutendste Erdbebenexperte der Doppelmonarchie wurde bereits einen Tag nach dem Erdbeben in das betroffene Gebiet mit der Aufgabe geschickt, dort den »Erdbebendienst« zu organisieren. Die »Erdbebengeschichte« wird zusätzlich durch das Unterkapitel über die Berichterstattung beleuchtet, wie sie sich nicht etwa in Presseberichten, sondern in Primärquellen, vor allem in den Berichten der zuständigen politischen und Militärbehörden widerspiegelt. Diese Berichte vermitteln vor allem das Gefühl der Ohnmacht und Verzweiflung, aber auch das Mitgefühl der höchsten Vertreter des Staates, der Länder und der lokalen Behörden. Das Geschehen im heimgesuchten Gebiet wird zusätzlich im Kapitel über das Schicksal des Franziskanerklosters beleuchtet. Auch aus dem Grund, weil es sich dabei um das größte und kunsthistorisch bedeutendste Baudenkmal handelte, das dem Erdbeben zum Opfer fiel. Auch das ausgewertete Archivmaterial aus dem Franziskanerarchiv bietet interessante und teilweise neue Einzelheiten über die Beschädigungen des Klosters und seiner Kirche sowie über Verhältnisse, die im Kloster nach dem Erdbeben herrschten. Freilich auch über bereits z. T. bekannte Intrigen beim Bau des neuen Klosters.

Aus der Studie gehen deutlich auch Reibungen und Probleme zwischen einzelnen Behördenzweigen hervor, auch auf lokaler Ebene, die zutage traten, wo es sich um Hilfe für die bedrohte Bevölkerung handelte. Außerdem zeigte es sich, dass man im Land Steiermark beim Spendensammeln die Stadt Brežice vom nationalen Standpunkt betrachtete, als eine deutsche Stadt, als letzte Festung des Deutschtums an der Sprachgrenze. Auch mit dieser Argumentation versuchte man nämlich die Donatoren dazu zu bewegen, der schwer geprüften Bevölkerung zu helfen, obwohl diese, wie aus den Bauschädenschätzungen hervorgeht, in der Mehrzahl slowenischer Herkunft war. Laut den Angaben des im Jahr 1918 in Wien veröffentlichten Spezialrepertoriums für die Steiermark, das auf den Resultaten der Volkszählung vom 31. Dezember 1910 beruht, betrug das Verhältnis zwischen den Bürgern mit deutscher Umgangssprache und den Bürgern mit slowenischer Umgangssprache in der Stadt Brežice 777 : 430 zugunsten der Deutschsprachigen, jedoch erhält dieses Verhältnis eine ganz andere Gewichtung im Rahmen des Gerichtsbezirks, nämlich 870 : 19 221 zugunsten der Slowenischsprechenden.

Die Spendenaktion für die geprüfte Bevölkerung war sehr breit angelegt und verlief sowohl auf lokaler als auch auf Landes- und Staatsebene. Interessanterweise wurden Geldspenden auch von kirchlichen Kreisen, vom »Bund der deutschen Städte« und sogar von der jüdischen Gemeinschaft in Graz gesammelt. Geld wurde sogar von den Mitgliedern des Kaiserhauses und von Kaiser Karl I. höchstpersönlich

gespendet. Die Ergebnisse der Spendenaktion waren, wie aus der Auswertung der Dokumentation hervorgeht, eher bescheiden, und die Bevölkerung war zum Großteil auf die behördliche Hilfe auf landes- und Staatsebene, bei der Schadenbeseitigung bzw. Lieferung von Baumaterial in erster Linie auf das Militär angewiesen. Von entscheidender Bedeutung war die Hilfeleistung seitens des in Brežice stationierten Infanterie-Ersatzbataillons. Es mangelte an allem, vom Vermögensschutzpersonal über Baumaterial bis zu Handwerkern und Bauarbeitern.

Die durch das Erdbeben entstandenen Schäden waren enorm, gab es doch in einzelnen Ortschaften kaum ein Haus, das nicht beschädigt gewesen wäre. Darum erstreckten sich die Rekonstruktionsarbeiten auch auf die Nachkriegsjahre, aber auch im neuen Staat gab es Probleme finanzieller und materieller Natur.

Die vorliegende Studie bringt auf der Mikroebene eine Anzahl von Neuheiten und beleuchtet vor allem Schwierigkeiten, die sich beim Wiederaufbau ergaben, die jedoch in mancher Hinsicht auch als Kriegsfolge anzusehen sind. Der Krieg, der in jener Zeit für die Doppelmonarchie bereits verloren war, verursachte die meisten Schwierigkeiten beim Aufbau des vom Erdbeben heimgesuchten Gebiets, und eben in diesem Zusammenhang muss das damalige Geschehen betrachtet werden. Wenn man hinzufügt, dass das Erdbeben im strengen Winter mit niedrigen Temperaturen und einer dicken Schneedecke geschah, kann man sich ein Bild machen, wie schwer die geprüfte Bevölkerung in der Zeit danach lebte. Eben darüber wird in der vorliegenden Abhandlung ausführlich berichtet.

Aus dem oben Erwähnten geht hervor, dass ein Hauptcharakteristikum der vorliegenden Studie die Tatsache ist, dass sie mehr Arbeit erforderte als erwartet. Um einige Elemente der Beseitigung der Schäden genauer beleuchten zu können, vor allem die finanzielle Problematik, müsste man noch das im Wiener Staatsarchiv aufbewahrte Quellenmaterial auswerten, und zwar Dokumente des Finanz- und des Innenministers. Dabei muss besonders hervorgehoben werden, dass die slowenischen Archive, mit Ausnahme des Arhiv Republike Slovenija in Ljubljana, beinahe keine einschlägigen Primärquellen aufbewahren. Auch in der zentralen österreichisch-ungarischen wissenschaftlich-seismologischen Institution, der noch heute existierenden sogenannten »Erdbebenkommission« fehlt davon jene Spur. Dessen ungeachtet ist das in der vorliegenden Studie gezeichnete Bild aussagekräftig genug, um Antworten auf die Schlüsselfragen im Zusammenhang mit dem Wiederaufbau des heimgesuchten Gebiets geben zu können.

Die Studie besteht aus zwei gleichwertigen Teilen. Beim ersten Teil handelt es sich um die oben kurz umrissene historiographische Studie, der zweite Teil umfasst

dagegen das transkribierte Bauschädenschätzungselaborat, das im Arhiv Republike Slovenije in Ljubljana aufbewahrt wird, sowie dessen Übersetzung, die von Mirka Nečak besorgt wurde. Dieser Teil ist für andere Forscher dieses Geschehens vorbehalten, die an weiteren Einzelheiten oder zusätzlichen einschlägigen Angaben interessiert sind. Von besonderer Bedeutung ist die Veröffentlichung dieser Primärquellen für Seismologen und Geologen, die die einschlägigen Angaben bei ihrer Forschungsarbeit verwenden können. Gerade aufgrund dieser Dokumente kann man sich ein genaueres Bild von den Dimensionen des Erdbebens und dessen Stärke machen. Das genannte Operat enthält genaue Beschreibungen über Typ und Art des Schadens an einzelnen Bauten, wobei der Schaden auch geschätzt wird.

Die Absicht, die der Autor mit dieser Studie verfolgt, soll an dieser Stelle noch einmal zusammenfassend wiedergegeben werden:

»Meine Absicht als Historiker ist es nicht, kann und darf es nicht sein, irgendeine geo-seismologische Auswertung der bisherigen Arbeit oder gar eine neue Auswertung anzustreben. Ich möchte das bekannte Bild der Geschehnisse in jenen Januartagen des Jahres 1917 am Kriegsende lediglich ergänzen, in erster Linie auf der Grundlage neuer Primärquellen und Fotografien, die in slowenischen und österreichischen Archiven aufbewahrt werden.«

prevedel Niko Hudelja

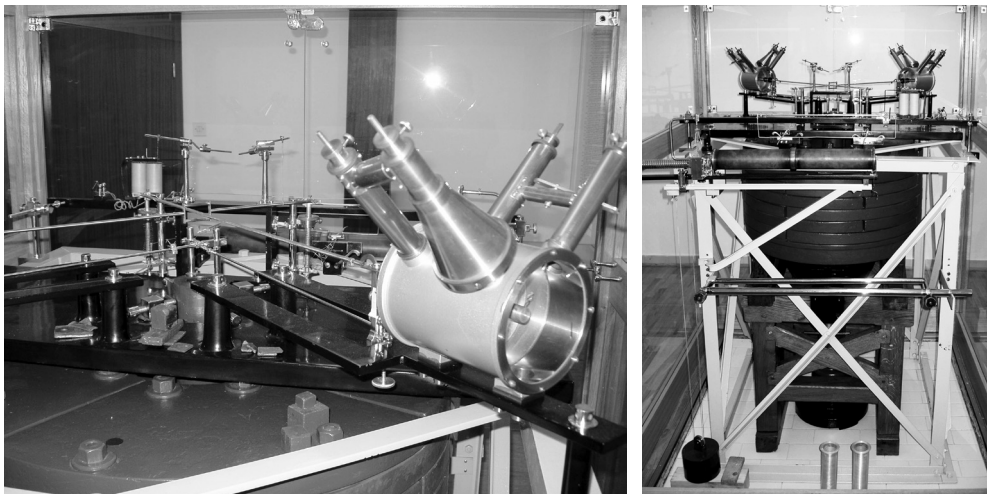
Potres pri Brežicah 29. januarja 1917 – makroseizmične raziskave

Ina Cekić

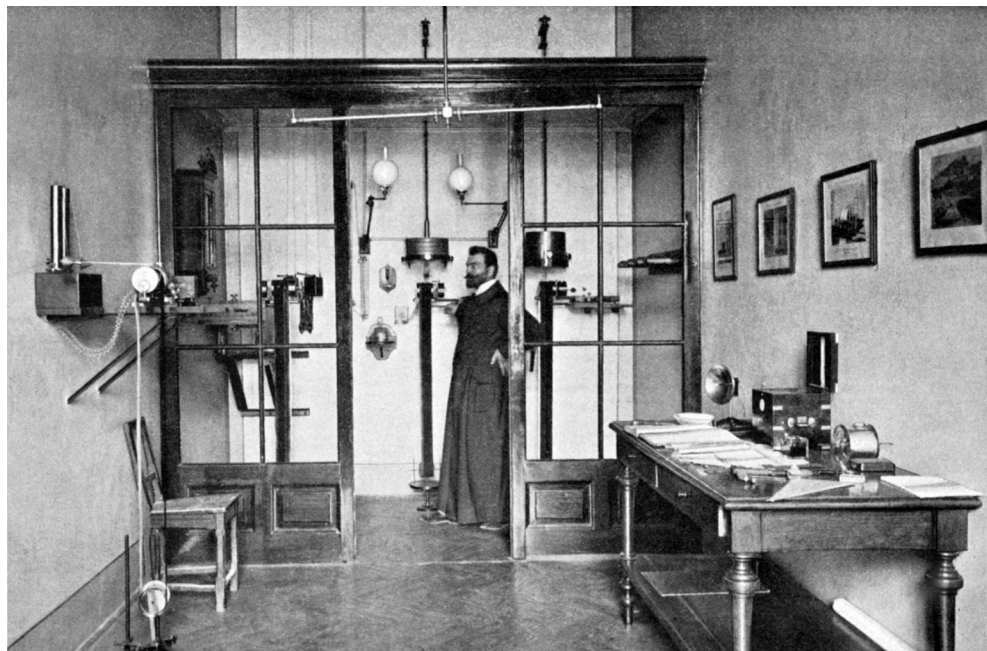
UVOD

29. januarja 1917 je bil potres, ki je naredil veliko škode v Brežicah in okolici. To je bilo v obdobju, ko je seizmologija v Evropi že dobro razvita. V regiji so delovali številni strokovnjaki, ki so zbirali in razlagali seizmološke podatke, tako instrumentalne kot neinstrumentalne (makroseizmične). Poleg opazovalnice v Ljubljani, ki je bila tudi prva potresna opazovalnica v avstrijskem delu monarhije, so delovale opazovalnice v Zagrebu, Trstu, Pulju, Gradcu, Budimpešti in na Dunaju.

Makroseizmični podatki o potresu vključujejo opise vseh pojavov, ki jih je potres povzročil na predmetih, ljudeh, zgradbah in v naravi. Seizmologi najbolj pogosto zbiramo makroseizmične podatke s pomočjo pričevanja očitidcev in le v naseljenih krajih. V primeru, ko potres povzroči gmotno škodo, se podatki zbirajo tudi s terenskimi ogledi. Pri zbiranju in pripravi podatkov o potresih, ki so se zgodili davno pred našim časom, nam pomagajo zgodovinarji, arheologi in geologi. Seizmolog

Slika 1: Seizmograf v Zagrebu iz časa brežiškega potresa (foto: Marijan Herak, PMF Zagreb).

Slika 2: Ljubljanska potresna opazovalnica iz časa brežiškega potresa (Vidrih, Renato; Mihelič, Jože; Albin Belar, str. 48).

na podlagi zbranih makroseizmičnih podatkov določi intenziteto potresa za vsako posamezno naselje. Če je žarišče potresa blizu velikega naselja, se intenziteta ne ocenjuje za celotno naselje, temveč se podatki razdelijo po manjših enotah, bodisi po administrativnem ali geološkem kriteriju.

Intenziteta je mera za učinke potresa, ki so odvisni od njegove energije, žariščne razdalje in geoloških razmer. Gre za subjektivno oceno, ki fizikalno ni definirana. V Sloveniji za ocenjevanje intenzitete uporabljamo 12-stopenjsko Evropsko potresno lestvico (oznaka EMS-98), povzetek lestvice je v Prilogi 12.¹

Glavni potres je bil 29. januarja 1917 ob 8. uri in 22 minut po UTC (9.22 po lokalnem času) v neposredni bližini Brežic. Najmočnejši popotresi so bili isti dan ob 8.38, 9.14, 10.29 in 21.18 UTC². Povzročili so dodatno gmotno škodo in prestrašili prebivalce.

Raziskava je pokazala, da je glavni potres zahteval vsaj dve smrtni žrtvi. Veliko je bilo ranjenih, več sto ljudi je ostalo brez strehe nad glavo. Situacija je bila zelo težka

1 *European Macroseismic Scale 1998* (ur. Gottfried Grünthal).

2 Čas UTC je univerzalni svetovni čas, ki ga uporabljamo v seizmologiji, da bi se izognili preračunavanju iz različnih lokalnih časov. Določen je tako, da Slovenija sodi v območje UTC+1, medtem ko poleti dodamo še eno uro, tj. UTC+2). (Premeščeno v seznam kratic – op. u.).

zaradi vojne, revščine in nizkih zimskih temperatur. Takrat je gradbeni material potrebovala predvsem vojska. Manjkalo je tudi ljudi za popravila in obnovo, ker so bili moški večinoma na frontah, daleč od poškodovanih domov.³

PODATKI

Seizmologi se pri raziskavah zgodovinske seizmičnosti poslužujemo podobnih metod kot zgodovinarji. V tej študiji smo se omejili le na neinstrumentalne, t. i. makroseizmične podatke. Pri tem uporabljamo različne podatkovne vire. Delimo jih na primarne in sekundarne. Primarni viri so tisti, ki so jih ustvarili očitvidci, zapisi pričevanj očitvidcev ali pa medijske objave o dogodku (v našem primeru potresu). Sekundarni viri nastanejo kot kompilacije na podlagi primarnih virov, kjer avtor poleg (ali namesto) originalnih podatkov poda svojo interpretacijo.

Primarni in sekundarni podatkovni viri, ki so bili uporabljeni za to raziskavo, se nahajajo v Makroseizmičnem arhivu Agencije Republike Slovenije za okolje v Ljubljani (ARSO MsA). Uvrščeni so v dve seriji. Njuni oznaki sta začetnici imena in priimka skrbnika arhiva v času uvrstitve zapisa vanj. Črkovni oznaki serije VR (Vladimir Ribarič) oz. IC (Ina Cecić) sledi trimestna številka, ki označuje kronološko zaporedje uvrstitve zapisa v serijo. Viri iz serije VR viri so naštet v Ribaričevem Katalogu potresov,⁴ v seriji IC pa so podatkovni viri zbrani po letu 1995. Ribaričevih virov je 341, v času priprave te študije (oktober 2017) pa je v seriji IC zbranih nekaj manj kot tisoč katalogiziranih virov. V tej študiji oznak VR in IC nismo uporabljali, razen delno v podpoglavju o sekundarnih virih in prilogah, kjer je to narejeno zaradi lažje preglednosti.

Seznam podatkovnih virov v tej raziskavi je naveden v naslednjih dveh podpoglavjih. Razvrščeni so po ocenjeni časovni oddaljenosti nastanka vira glede na potres. Najprej so nastale fotografije škode, opazovalci so izpolnili in odposlali temu namenjene vprašalnike, zapisana so bila pričevanja očitvidcev. To so podatki, ki prikazujejo posledice potresa s sliko, ali pa so pričevanja ljudi, ki so potres doživeli.

Komisije so nekaj mesecev po potresu popisale škodo. Ta čas pa so o potresu, njegovih posledicah in o popotresih poročali časopisi. Vse te informacije so do nas prišle skozi filter, ker so bile odvisne od popisovalca škode, ki je moral v nekaj besedah opisati celotno zgradbo in njeno stanje, ali pa od novinarja, ki je povzemal besede očitvidcev.

3 Nečak, Dušan: Zgodovin(ar)ski pogled na potres v Brežicah in okolici 29. 1. 1917, str. 30–32, 38, 39.
4 Ribarič, Vladimir: *Seizmičnost Slovenije*, str. 71–100.

Temu so sledile strokovne študije, ki so jih objavili v letih po potresu. V njih primarnih podatkov praviloma ni (izjema je nekaj zapisanih poročil ljudi, ki so potres doživeli). Preberemo pa lahko strokovno interpretacijo in razlago zbranih podatkov. Na koncu tega časovnega prikaza so katalogi potresov, ki so večinoma nastali mnogo let pozneje. V njih so vsi podatki o potresu povzeti le z nekaj številkami. Te nam podajo časovno in prostorsko opredelitev potresa ter oceno njegove moči.

PRIMARNI PODATKI

O potresu 29. januarja 1917 hranimo veliko primarnih podatkov. To so: fotografije, vprašalniki, poročila očitvidcev, časopisi in zapisniki o škodi.

Fotografije

Posavski muzej Brežice hrani deset razglednic in štiri črno-bele fotografije potresne škode in prenove. Motivi na njih so večinoma škoda, ki jo je potres povzročil na posameznih stavbah, in tudi prizori iz obdobja po potresu (vojaški šotori, odstranjevanje ruševin). Deset takšnih fotografij najdemo tudi v knjigi *Brežice na razglednicah*.⁵ Nekatere fotografije so bile objavljene v časopisih, časnikih in v študijah. Dva posnetka škode sta v lasti gospe Judite Marolt iz Brežic.

Deset razglednic in dve fotografiji iz zbirke Posavskega muzeja Brežice smo uspeli z gotovostjo identificirati, kje so bile posnete. Nekaj jih je bilo posnetih na današnji Cesti prvih borcev. Prva slika kaže razpoke na fasadi Attemsovega gradu. Detajl z istim motivom je tudi na posnetu v lasti J. Marolt. Sledi fotografija Mestne hiše (danes Cesta prvih borcev 22), ki je utrpela porušenje južne fasade. Na fotografiji, posneti izpred današnje Ceste prvih borcev 35, so vidne poškodovane hiše, od katerih je ena podprta s tramovi, – v ozadju je Nemška hiša. Fotografija Stare pošte (danes Cesta prvih borcev 44) prikazuje južno stran, podprto s tramovi in pritrjeno na sosednjo stavbo, ker je padel celoten južni zatrep. Zadnja slika te ulice kaže notranjost (sobo) v Nemški hiši (danes Cesta prvih borcev 48). Na njej vidimo prevrnjeno visoko omaro in manjše pohištvo, vertikalne in horizontalne razpoke v stenah ter na tleh veliko koščkov ometa. Razglednica hiše na današnji lokaciji Trg izgnancev 17 prikazuje tri vojake na zasneženi ulici, v ozadju pa dve večji poškodbi na zatrepih. Fotografija notranjosti frančiškanske cerkve sv. Antona Padovanskega (danes Gimnazija Brežice, Trg izgnancev 14) prikazuje več globokih razpok in odpadanje velikih kosov ometa.

5 Brenčič, Polona; Mavsar, Silvo: *Brežice : stoletje na razglednicah*.

Po poškodbah je izstopala hiša notarja Horvata. V hiši se je podrlo prvo nadstropje, zrušila se je celotna zunanja stena. Fotografije in razglednice Posavskega muzeja Brežice kažejo tudi podrto Kroflovo hišo (danes Kajuhova ulica 21), globoke razpoke na fasadi Godlerjeve hiše in podrte stene Mastnakove lončarske delavnice (danes Ulica stare pravde 22). Posnetek Kroflove hiše je tudi v lasti J. Marolt.

Fotografije Godlerjeve hiše ter razglednice šotorišča nam še ni uspelo z gotovostjo določiti, kje sta bili posneti. Po pričevanju očividke potresa Štefke Graul⁶ so bili šotori postavljeni na treh lokacijah: na športnem igrišču, današnji tržnici in »*pri Leiterju na travniku*«. Usnjarska družina Leiter je bila lastnica več kmetijskih parcel. Najbolj verjetni položaj tega travnika se nam je zdel niz manjših parcel jugovzhodno od današnje Usnjarske poti (med Prešernovo cesto 11b in Dobovsko cesto 6), ker so ostala zemljišča bolj oddaljena od mesta. Vse preostale parcele so se nahajale v predelu, imenovanem »*Klein Feld*« (danes Hmeljišče).

Ilustrirani glasnik je 15. marca 1917 objavil šest fotografij s Čateža ob Savi in iz Krške vasi.⁷ To so edine znane ohranjene fotografije iz teh dveh naselij. Poleg vsake fotografije je kratek opis (lastnik, namen objekta, druge zanimivosti). Tri fotografije kažejo posledice potresa v Krški vasi: na hiši župana Ajstra je padel zatrep, steno so podprli s tramovi. Hiša Janeza Ivšiča je bila delno porušena. Pod ruševinami je umrlo troje goved. Rešili so težko poškodovanega Avšičevega sina. Tudi gospodarsko poslopje Terezije Tancig je bilo delno porušeno. Naslednje tri fotografije dokumentirajo učinke na Čatežu. Na prvi je glavni oltar čateške cerkve – viden je nagnjen tabernakelj, manjka pa angel na desni strani. Na župnišču je odpadel vogal na strehi. Na hiši Jurija Potokarja je odpadel zatrep, vidne so tudi globoke razpoke na fasadi.

Aleksander Tornquist je v svoji študiji⁸ objavil tri fotografije in dve risbi. Na fotografijah so velike diagonalne razpoke na frančiškanski cerkvi in dva detajla iz Attemsovega gradu (stopnišče in kapela), na risbah pa rotacija dimnika in diagonalne razpoke na vodovodnem stolpu – oboje v Brežicah. Dimnik na risbi se je nahajal na hiši Antona Klavžarja (danes Trg izgnancev 15).

Franz Heritsch in Robert Schwinner⁹ sta objavila dve fotografiji poškodb na Dobenem in eno s pokopališča na Čatežu ter risbe rotacij objektov v Dobenem in Brežicah. V

6 Brežice : leta 1917 je bilo neprimerno huje *Dolenjski list*, 14, 21. 2. 1963, št. 7, str. 8–9.

7 Ilustrirani glasnik, 3, (1917), 15. 3. 1917, št. 28, str. 230–231.

8 Tornquist, Alexander. *Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917*, str. 15–21.

9 Heritsch, Franz; Robert Schwinner: *Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917*, str. 2–13.

Brežicah je prišlo do rotacij nagrobnikov (primer sta nagrobnika Baltasarja Zechnerja in družine Vistarini na starem pokopališču, ki se je nahajalo na mestu današnjega stadiona). Zanimiva je tudi risba rotacij stebrov ograje na glavni cesti pred bolnišnico (današnja Černelčeva cesta 17).

Vse naštete fotografije in risbe so zbrane v Prilogi 4. Lokacije v Brežicah so predstavljene tudi s fotografijami današnjega stanja, posnetimi med 15. avgustom 2017 (avtorica I. Cecić) in 20. oktobrom 2017 (avtorica I. Počkar).

Vir/nahajališče	Dostopno v/na	Število fotografij	Kraji na fotografijah
Posavski muzej	PMB	13	Brežice
Ilustrirani glasnik, 1917	dLib	6	Čatež, Krška vas
Tornquist, 1918	ARSO	3 (+ 2 risbi)	Brežice
Heritsch in Schwinner, 1919	ARSO	3 (+ 4 risbe)	Čatež, Dobeno
Privatna zbirka	J. Marolt	2	Brežice

Preglednica 1: Seznam zbranih fotografij in risb o posledicah potresa 29. januarja 1917.

Tukaj je treba poudariti, da so fotografije za seizmološko stroko primarni vir podatkov; študije, v katere so bile vključene fotografije, pa sekundarni. Študiji Heritscha in Schwinnerja¹⁰ ter Tornquista¹¹ sta sekundarna vira. Več informacij o njiju najdemo v naslednjem poglavju.

Vprašalniki

Vprašalniki so formularji z vprašanji in včasih tudi ponujeni odgovori o posameznih učinkih potresa. Oblikovani so glede na intenzitetno lestvico, ki je v uporabi. V času potresa so jih seizmologi pošiljali prostovoljnim opazovalcem. Le-ti so zapisali, kako so potres doživeli. Vprašalnik so nato vrnili pošiljatelju (lokalno pristojni seizmološki instituciji).¹²

Vprašalnike za Slovenijo je v času potresa zbirala Potresna komisija s sedežem na Dunaju (danes je to Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik, okrajšano ZAMG). Vprašalniki naj bi se nahajali v njihovem arhivu, toda v času izvajanja te

10 Heritsch, Franz; Robert Schwinner: *Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917.*

11 Tornquist, Alexander. *Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917.*

12 Takrat so podatke o potresih zbirali poverjeniki v vsaki deželi monarhije. Za brežiški potres so podatke zbirali na Kranjskem, Štajerskem in tudi na Hrvaškem.

raziskave jih tam nismo našli.¹³ Mogoče je, da si jih je kdo izposodil in jih ni vrnil, ali pa, da so shranjeni drugje. Te informacije žal nimamo.

Vprašalniki za Slovenijo za obdobje 1918–1941 (in mogoče še za kakšen potres pred tem, ker je proti koncu vojne vladala zmeda) so se pošiljali v hrambo v takratni centralni seizmološki arhiv v Beograd. Tamkajšnji kolegi zagotavljajo, da v njihovem današnjem arhivu vprašalnikov za Slovenijo ni več.¹⁴ Žal ne vemo, kaj se je zgodilo – ali so iz nekega razloga bili uničeni ali si jih je kdo izposodil in jih obdržal. Uradnega zapisa o tem ni.

Vprašalniki za Hrvaško se hranijo v arhivu Geofizikalnega zavoda Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Zagrebu. Prejeli smo kopije 140 pozitivnih vprašalnikov (všteto nekaj pisem in dopisnic) in tudi seznam naselij z intenziteto I EMS-98.¹⁵ Intenziteta I EMS-98 pomeni, da prebivalci nekega naselja tega potresa niso čutili.

Vprašalnik vsebuje podatke o kraju opazovanja, datumu in uri potresa ter lokaciji opazovalca (v hiši, zunaj itd.). Sledijo vprašanja o tem, če je bilo slišati bobnenje in s čim bi ga lahko primerjali. Ponujeno je nekaj primerov odgovorov (zvok vetra, mimoidoči voz, grmenje, bobnenje topov). Za tem sledi opredeljevanje potresnega gibanja: ali je bil potres sestavljen iz dveh delov, kateri je bil močnejši, koliko sekund je trajal, kakšna je bila smer udarcev. Naslednji dve vprašanji se nanašata na tiste, ki so potres čutili (ena ali več oseb ali vsi prebivalci), koliko oseb je prebudil, če je bil ponoči. V zadnjem delu vprašalnika opazovalec opiše učinke, ki jih je potres povzročil: žvenket okenskih šip, kozarcev in steklenic, tresenje pohištva, nihanje svetilk in obešenih predmetov, ustavljanje ur z nihalom, škripanje tramov in lesenih hiš, padanje ometa, padanje predmetov z omar in miz, razpoke v stenah in stropih (in nadstropje, v katerem se je zgodilo), porušenje dimnikov ali sten, razpoke v tleh. Na koncu je opazovalec naprosen, da posebej opiše morebitno večjo škodo in se tudi podpiše.

13 ARSO MsA, Elektronsko sporočilo Thomasa Hofmanna, uslužbenca Geologische Bundesanstalt z Dunaja, z dne 29. 4. 2016.

14 ARSO MsA IC 947, Elektronsko sporočilo D. Dragojevića, uslužbenca Republiškega seizmološkega zavoda Srbije, z dne 21. 4. 2017.

15 Skeni hrvaških vprašalnikov se nahajajo v Makroseizmičnem arhivu ARSO v Ljubljani.

Ostala pričevanja očividcev

Pismo očividke iz Celja (Ria Šribar) je shranjeno v Makroseizmičnem arhivu ARSO (sken v Prilogi 6).¹⁶

»Šempeter, 8. 4. 1960.

Spoštovani tov. Ribarič!

V Življenje in tehnika št. 7 sem čitala »Agadirska katastrofa«. V tem članku je tudi preglednica najmočnejših potresov na Slovenskem, v kateri pa ni označen potres z l. 1917. z žariščem pri Brežicah. Takrat sem hodila v šolo v Celju. Spominjam se, da je pri tem potresu nastala v našem razredu razpoka. Zanima me kake jakosti je bil ta potres, najmočnejši kar sem jih doživila.

S iskrenim spoštovanjem

Šribar Ria«

V Posavskem muzeju Brežice hranijo pričevanji Ivanke Ferenčak (roj. 1906) in Cilke Lukež (roj. 1901), ki ju je leta 1987 in 1993 zapisala kustosinja Ivanka Počkar.¹⁷

Zapisniki o škodi

Nekaj tednov po potresu so takratne oblasti na teren v širše nadžariščno območje poslale ekipe za popis in oceno škode.¹⁸ Njihova naloga je bila popisati škodo na posameznih objektih in oceniti, koliko bi stalo popravilo.

Rokopis zapisnikov vsebuje podatke o škodi za mesto Brežice in predmestje (današnje: Cesta prvih borcev, Pod obzidjem, Ulica stare pravde, Ulica 21. maja, Kržičnikova, Levstikova, Černelčeva, Kajuhova, Čolnarska pot, Prešernova in Dobovska cesta) in 21 naselij v okolici (Brezina, Cundrovec, Trnje, Gornji Lenart, Šentlenart, Črnc, Sela, Mihalovec, Veliki Obrež, Gaberje, Mali Obrež, Mostec, Zakot, Bizeljaska vas, Sromlje, Artiče, Glogov Brod, Trebež, Pesje, Stari Grad in Libna). Rokopise hrani Arhiv Republike Slovenije.¹⁹ V slovenščino jih je prevedla M. Nečak. Prepisi in prevod so objavljeni v Prilogi 1. Gre za zelo pomemben in bogat vir podatkov o posledicah potresa. Kako je prišel v hrambo Arhiva Republike Slovenije v Ljubljani, ne vemo.

16 ARSO MsA IC IC964, Pismo Rie Šribar z dne 8. 4. 1960.

17 Dejak, Vlasta: *Stoletnica brežiškega potresa (1917–2017)*.

18 Nečak, Dušan: Zgodovin(ar)ski pogled na potres v Brežicah in okolici 29. 1. 1917, str. 29.

19 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

V času potresa so Brežice upravno sodile v deželo Štajersko, zato so uradne zadeve pošiljali v Gradec, tj. v današnje Avstrijo. Da so se omenjeni zapisi ohranili v Ljubljani, verjetno kaže na to, da so bili v uporabi tudi po koncu prve svetovne vojne, ko so Brežice in okolica upravno spadali pod ljubljansko oblast.

Sezname sestavljajo naslednji podatki: hišna številka, ime lastnika, površina objekta (v kvadratnih metrih), opis zgradbe, opis poškodb in na koncu ocena stroškov za obnovo (v kronah). Popisovalci so zapisali kratke in jedrnate opise stavb (gradbeni materiali, število nadstropij, kakšna je streha, tla, število prostorov, včasih tudi kvaliteta gradnje ...).

Časopisi

Med primarne podatke sodijo tudi časopisni članki. Kot primarni so obravnavani članki iz obdobja po potresu in članek iz leta 1963, v katerem je citirano pričevanje očividke.

Uporabili smo časopise iz treh nacionalnih digitalnih knjižnic: avstrijske ANNO²⁰, slovenske dLib²¹ in hrvaške NSK.²² Hrvaški časopis Obzor (jutranji in večerni), ki še ni dostopen online, je bil pregledan v Nacionalni in univerzitetni knjižnici v Zagrebu.

Seznam pregledanih časopisov je v Prilogi 7.

Za to raziskavo smo pregledali 35 različnih časopisov iz dveh (zdaj štirih) držav, v treh različnih jezikih (slovenščina, hrvaščina in nemščina). Članke o potresu 29. januarja 1917 najdemo v 25 pregledanih časopisih. Skupno smo našli 323 objavljenih člankov o potresu, zbiranju pomoči in o popotresni prenovi. Priloga 7 vsebuje tudi seznam pregledanih časopisov, v katerih pa potres 29. januarja 1917 ni omenjen.

SEKUNDARNI VIRI

Seznam uporabljenih sekundarnih virov se nahaja v Prilogi 8. Tukaj podajamo kratek komentar vsakega vira po kronološkem vrstnem redu.

Makroseizmički katalog Republičkega seizmološkega zavoda Srbije, knjiga 8. Rokopis, Beograd (KatBg): Ta vir kljub svojem imenu ni klasični potresni katalog, temveč

20 ANNO - AustriaN Newspapers Online : Historische österreichische Zeitungen und Zeitschriften online. <http://anno.onb.ac.at>.

21 Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si. <http://www.dlib.si>.

22 Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. <http://www.nsk.hr>.

rokopisna zbirka ocen intenzitet za področje Jugoslavije, ki je nastala v Beogradu. Original hranijo v arhivu Republiškega seizmološkega zavoda Srbije. Podatki so navedeni kronološko po potresih, za vsako naselje je podana ocena intenzitete. Pisava je čitljiva in je cirilica.

Heritsch in Stücker, 1917²³: Potres 29. januarja 1917 je le skopo omenjen. Podan je seznam učinkov za osem naselij v bližini Gornjega Grada. Za sedem izmed njih je to edini vir, ki smo ga imeli na razpolago pri ocenjevanju intenzitet. Franz Heritsch²⁴ je bil avstrijski geolog in paleontolog, Norbert Stücker²⁵ pa asistent na dunajski seizmološki opazovalnici.

Tornquist, 1918²⁶: Nemški geolog in paleontolog Alexander Tornquist²⁷ je avtor verjetno najbolj popolne takratne študije brežiškega potresa nasploh, objavljene že eno leto pozneje. Prvi del poročila govori o učinkih potresa v Brežicah in bližnji okolici; v drugem delu se avtor posveča tektonski zgradbi vzhodnega dela Gorjancev in povezavi le-te s potresom. Vsebuje nekaj makroseizmičnih podatkov. Za deset naselij je to glavni vir, ki smo ga pri določanju intenzitete imeli.

Seidl, 1919²⁸: Slovenski naravoslovec in geolog Ferdinand Seidl²⁹ je bil vladni svetnik in dopisni član Jugoslovanske akademije v Zagrebu ter poverjenik osrednjega zavoda za meteorologijo in geodinamiko na Dunaju. Dve leti po potresu je objavil najbolj popolno raziskavo v slovenskem jeziku. Njegova študija opisuje glavni potres v nadžariščnem območju, popotrese, metode zbiranja makroseizmičnih podatkov. Prikaže pa tudi nekaj statistike za potresni niz.

Heritsch, 1919³⁰: Napiše raziskavo o zvočnih pojavih, opaženih v času brežiškega potresa in njegovih popotresov. Ker pri določanju intenzitete ne uporabljamo podatkov o zvoku, tega vira nismo uporabili.

23 Heritsch, Franz; Stücker, Norbert: *Das Oberburger Erdbeben vom 28. Oktober 1916 und seine Nachbeben*.

24 Franz Heritsch. *Wikipedia*.

25 Personalstand des Naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark am Ende des Jahres 1915, Bd. 52. str. XX.

26 Tornquist, Alexander. *Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917*. (Mitteilungen Der Erdbeben-Kommission, Neue Folge 56). Wien: Hölder, 1918.

27 Rakovec, Ivan: Tornquist, Aleksander.

28 Seidl, Ferdinand: Zemeljski potres pri Brežicah in Krški vasi dne 29. januarja l. 1917. *Carniola*, 9, 1918, zv. 1–2, str. 43–60.

29 Ferdinand Seidl. *Wikipedija*.

30 Heritsch, Franz: *Über Brontidi in der Ranner Erdbebenserie des Jahres 1917: nebst Bemerkungen über Erdbebengeräusche*. (Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, Neue Folge 56). Wien: Hölder in Komm, 1919.

Heritsch in Schwinner, 1919³¹: Robert Schwinner³² je bil avstrijski geolog in paleontolog. V raziskavi opisuje rotacije različnih objektov (predmetov in delov zgradb), ki jih je povzročil potres. Vključuje risbe in fotografije.

Heritsch in Seidl, 1919³³: Drugi del raziskave (prvi je objavil Tornquist leta 1918.) Tektonika širše okolice Kostanjevice na Krki in povezava le-te s potresom 29. januarja 1917. V študiji ni makroseizmičnih podatkov.

Ribarič, 1964³⁴: Vladimir (Vlado) Ribarič je po drugi svetovni vojni ponovno postavil na noge slovensko seizmologijo. Do upokojitve leta 1994 je bil direktor Seizmološkega zavoda. Je avtor prvega slovenskega kataloga potresov ter številnih knjig in člankov. V njegovi prvi knjigi je brez navedenih virov napisana zelo kratka (dve vrstici) omemba potresa.

Mihailov, 1980³⁵: Vladimir Mihailov je makedonski gradbenik, strokovnjak za potresno inženirstvo. Potres omenja v enem odstavku, v katerem povzame tektonsko dejavnost in glavne geološke strukture seizmogenega področja Brežic.

Lapajne, 1990³⁶: Janez K. Lapajne³⁷ je bil slovenski geofizik. Njegov članek v Ujmi je kompilacija, narejena na podlagi izključno sekundarnih virov, brez novih raziskav.

Ribarič, 1994³⁸: Ribaričeva knjiga brez novih raziskav na kratko povzame dejstva o potresu brez novih raziskav; citira vire Heritsch in Seidl, 1919; Tornquist, 1918; Heritsch, 1919; Heritsch in Schwinner, 1919; in Lapajne, 1990.

31 Heritsch, Franz; Robert Schwinner: *Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917*. (Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, Neue Folge 57). Wien: Hölder in Komm, 1919.

32 Metz, Karl: Univ.-Prof. Dr. Robert Schwinner †. *Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark*, 84, 1954, str. 7–14.

33 Heritsch, Franz; Seidl, Ferdinand: *Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917. Teil 2., Die Tektonik der Bucht von Landstraß und ihre Beziehungen zu den Erdschütterungen*. (Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, Neue Folge 55). Wien: Hölder, 1919.

34 Ribarič, Vladimir: *Zemlja se je stresla*. (Zbirka Planet). V Ljubljani : Cankarjeva založba, 1964.

35 Mihailov, Vladimir et al.: *Brana Mavčiče : Definisiranje nivoa seizmičnega rizika i projektnih seizmičkih parametara*. (Izveštaj IZIIIS, 80–101). Skopje, Institut za zemljotresno inženirstvo i inženerska seizmologija na Univerziteti »Kiril i Metodij« Skopje: 1980. Študija je dostopna tudi v ARSO pod oznako ARSO MsA IC 018.

36 Lapajne, Janez: Veliki potresi na Slovenskem – IV : Brežiški potres leta 1917. *Ujma*, 1990, 4, str. 72–75.

37 Gosar, Andrej; Šket Motnikar, Barbara; K. Lapajne, Janez: (1937–2012) : V spomin. *Ujma*, 2012, 26, str. 8–9.

38 Ribarič, Vladimir: *Potresi*. Ljubljana : Cankarjeva založba, 1984.

29.1.1917:	01 30	3 mes	Brestanica
"	08 ²² min	46sek	<u>8 mes Brežice</u> - rušilen potres, čutili so ga v vsej Sp.Štajerki, v večjem delu Srednje Štajenke, ob istem času zabeležen tudi v Budišpešti
			<u>7 mes Čatež, Leskovec, Stojdraga(Samobor)</u>
			<u>6 mes Orosavlje, Marija Bistrica, Sv.Ivan, Zelena, Kras, Toplice, Desirkiš, Žužember, Sv.Jan., Slavetiš, Kostans vas, Erdovec, Rudež, Marija Gorica, Strmec, Golirje, Samobor</u>
			<u>6 mes Božtanj, Šentjernej, Bušča vas, Sv.Križ pri Kostanjevici, Litijs, Bistvo pri Stubici = 5 mes +</u>
			<u>5,5 mes Petrovina (Jaska)</u>
			<u>5 mes Raka, Mirna, Zagorje/Sava, Zabolje, Radoboj, Dugo selo, Bogi, Bukovljani, Kraljev vrh, G.Stubica, D.Stubice., Zlatar, Čabar, Hraština, Jamnica, Vamždin, Kašine, Zelina, Maruš, Ivanec, Cvetlin, Hum/Sutla, Kastel, Dubica, Vel. Gorica, Ribnik, Dubranec, Karlovec,</u>
29.1.1917: nadaljevanje: <u>5 mes Dragonšiči, Križiš, Desinec Ovtokovi</u>			
			Slank, Traškovič, Novi Marof, Mrkopolj, Lokve, Stupnik, Remete, Podmused, Čučerje, Kumrovec, Ravna gora, Glina, Gerovo, Križevci, Novi Grad, Sv.Nedelja, Vrgin most
			- Šmarjeta, Škocjan pri Mokronogu, Vel.Gaber, Police/Zagorje, Moravče, Straža, Stopiče, xxxx
			<u>4,5 mes Černa, Brod na Rapi, Črnomelj, Plešivica</u>
			<u>4 mes Kropina, Ormožica(Zlatar), Lepoglava, Bednja, Karlovec, Duga resa, Virovina, Zaprešič, Prezid (Čabar), Topuske</u>
			Šentpetar, Radeče, Buška, Vinica, Adlešiči, Dražiči, Črmošnjice, Toplice, Podgrad, Mirna peč, Vrhniko, Hečica, Rakek, Cerkljica,
			<u>3,5 mes Postojna, Oborovo, Jabuka vas, Cvijanovič</u>
			<u>3 mes Maju., Kostanjevica, Pisano vino, Grobnik, Koprivnica, D.Logatec, Ilir.Bistrica, Otilnica, Koševje, Sl.Bistrica.</u>
29.1.1917:	08 38	5 mes	Brežice
		3 mes	Bušča vas
<i>Čvrstje podatki</i>	09	4 mes	Brestanica
		3 mes	Bušča vas, Črnomelj
	09 15	4 mes	Podmused
		3 mes	Bušča vas 2x ponovitev 3 mes

Slika 3: Ocene intenzitet glavnega potresa in prvih treh popotresov iz Ribaričevih zapiskov (Hrani ARSO Msa VRm).

Hržič, 1995³⁹: Majda Hržič je slovenska seizmologinja. Več let je vodila zbiranje in obdelavo podatkov o potresih. Navedeni tekst vsebuje diskusijo virov, ki jih je za katalog uporabil Ribarič, in pregled drugih podatkovnih virov, ki so bili na razpolago v času nastanka poročila.

Pavlovec, 1999⁴⁰: Slovenski paleontolog in stratigraf Rajko Pavlovec je objavil nekaj podrobnosti o Ferdinandu Seidlu in njegovem poročilu (Seidl, 1918) o brežiškem potresu.

Zabeležke Vladimirja Ribariča (VRm)⁴¹: Ohranjene so njegove beležke, ki jih je delal pri ustvarjanju kataloga potresov. Najdemo jih v zupuščini V. Ribariča. Shranjene so v Makroseizmičnem arhivu ARSO. Poreklo teh podatkov o intenzitetah ni povsem znano. Verjetno so podatki prepisani iz rokopišnega kataloga (KatBg), čeprav obstaja nekaj razhajanj. Tega žal ne moremo z gotovostjo potrditi, ker o tem v Ribaričevi zupuščini ni ohranjenega nobenega podatka. Za ocene intenzitet je uporabljal MCS (Mercalli-Cancani-Sieberg) lestvico.

KATALOGI POTRESOV

Katalogi potresov so podatkovne zbirke, v katerih seizmologi zapisujemo prostorske in časovne koordinate potresov in tudi druge podatke, od katerih sta najbolj pogosti magnituda in največja dosežena intenziteta. Format podatkov je odvisen

39 Hržič, Majda: *Projekt Seizmološke raziskave Krškega polja, v okviru projekta Neotektonske raziskave na območju JE Krško*. (Interno poročilo). Ljubljana: [s. n.], 1995.

40 Pavlovec, Rajko: Poročilo o potresu pred osemdesetimi leti. *Ujma*, 1999, 13, str. 423–424.

41 ARSO Msa, Zupuščina Vladimirja Ribariča, Zabeležke Vladimirja Ribariča (VRm).

od namena kataloga. Poznamo globalne, regionalne in lokalne kataloge. Nekateri vsebujejo podatke o vseh znanih potresih v izbranem območju, pri drugih so postavljene meje glede spodnje magnitude, tipa podatkov, časovnega obdobja itn.

V današnjih časih je katalog potresov neke države ali področja dinamičen, saj je večinoma v obliki računalniškega seznama ali arhiva, v katerih se podatki sproti popravljajo in dopolnjujejo. Danes imamo vse spodaj naštete kataloge za zastarele, toda v obdobju, v katerem so nastali, so bili tehtni in predstavljajo soliden temelj za nadaljnje izboljšave. Trud avtorjev katalogov je spoštovanja vreden, ker so svoje delo izvajali v času pred kopirnimi stroji in računalniki, s pomočjo priročnih kartotek in zelo zamudnega dodajanja in preverjanja podatkov.

Za potrebe te raziskave smo pregledali nekaj zgodovinskih katalogov iz regije: avstrijskega, tri verzije slovenskega, hrvaškega, madžarskega, enega jugoslovanskega in evropskega. Njihov seznam je podan v Prilogi 9. Tukaj podajamo kratke opise njihovih karakteristik.

Ribaričev Katalog potresov⁴² iz leta 1982 vsebuje vse potrese na današnjem ozemlju Slovenije (z izjemo majhnega števila dogodkov zunaj meja) v obdobju 792–1981. Za vsak potres avtor poda žariščni čas po GMT času (datum, uro, minuto in sekundo nastanka), zemljepisni koordinati nadžarišča, kategorijo natančnosti opredelitve, število uporabljenih podatkov (pozitivnih in negativnih intenzitetnih točk), potem oceno intenzitete v nadžarišču, polmere izoseist, globino žarišča, likalno magnitudo (določeno iz instrumentalnih zapisov), makroseizmično magnitudo (določeno iz makroseizmičnih podatkov), oceno sproščene energije, šifro geografskega območja ter uporabljene vire.

V katalogu⁴³ Ribarič za potres pod zaporedno številko 1405, ki se je zgodil 29. januarja 1917, našteva devet virov podatkov. Dva izmed teh, VR013⁴⁴ in VR014⁴⁵, sta verjetno zapisana po pomoti, ker sta nastala pred časom potresa. VR058,⁴⁶ VR127,⁴⁷ VR226,⁴⁸ VR227⁴⁹ in VR228⁵⁰ so parametrični katalogi, preostala dva vira

42 Ribarič, Vladimir: Seizmičnost Slovenije.

43 Ribarič, Vladimir: *Seizmičnost Slovenije*, str. 374–375.

44 Peinlich, Richard: *Geschichte der Pest in Steiermark*.

45 Puff, Rudolf Gustav: *Marburg in Steiermark, seine Umgebung, Bewohner und Geschichte*.

46 Toperczer, Max; Trapp, Erich: *Ein Beitrag zur Erdbebengeographie Österreichs nebst Erdbebenkatalog 1904–1948 und Chronik der Starkbeben*.

47 Cvijanovič, Dragutin: *Katalog potresa s epicentrom na širem področju Zagreba : od 1879–1978*.

48 Cvijanovič, Dragutin: *Seizmičnost področja SR Hrvatske*.

49 Kárník, Vít: *Seismicity of the European Area*.

50 Ribarič, Vladimir: *Catalogue of Earthquakes*.

Št.	D	M	L	H	M	S	Geogr. koordinate žarišča °N °E	NAT.	I _o	R _i	h	M _L	M _M	log E	štev. cone	Literatura
No.	D	M	Y	H	M	S	Geogr. coordinates of focus GMT	ACC.	I _o	R _i	h	M _L	M _M	log E	zonal number	Source
							Agencija ali ustanova Reporting agency or institution	Število poz./neg. sporočil. Number of pos./neg. rep.	Kraj, področje Locality, region			Opombe, remarks Dopolnilni podatki, Supplementary data				

• 1405	29	01	1917	08	22	55	45.900 15.567 ± 5s ± 0.10°	A 187/ 43	8.00	5.0:090	13.2	0.00	5.59	12.885	204	13.14,58,127,128, 135,226,227,228	
LJU ZAG								Brežice - Krška vas - Globoko - Stojdraga Krško - brežiško polje - Gorjanci (Mt.) (A. Mohorovičič): (135) M _{LH} = 5.70 (8 postaj)									
155								B	0.00	0.0:000	00.0	0.00	0.00				
								Turopolje (erroneous det.) Zagreb: S _q - P _q = 4.1 s, P _q ! 08 h 22 m 58.4 s Avstrija: I _{max} = (4° MSK) r ₈ = 004 km, r ₇ = 010 km, r ₆ = 020 km, r ₅ = 050 km, R ₄ = 090 km, r ₃ = 150 km, h = 12 km.									

Slika 4: Parametri brežiškega potresa 29. januarja 1917 v Ribaričevem katalogu (Ribarič, Vladimir: *Seizmičnost Slovenije*, str. 374).

pa vsebujeta makroseizmične podatke. Prvi je Tornquistovo poročilo (VR135)⁵¹, drugi pa arhiv Seizmološkega zavoda v Beogradu (VR226, verjetno KatBg⁵²). Omejenjene vire je v svoji študiji popisala in na kratko predstavila Majda Hržič.⁵³

V tej študiji je namesto Cvijanovičevih katalogov za širše področje Zagreba iz leta 1965⁵⁴ in rokopisnega kataloga potresov na širšem področju Zagreba v obdobju 1879–1978 iz leta 1981⁵⁵ uporabljen katalog, ki ga je objavil ob disertaciji⁵⁶ leta 1981. Namesto podatkov, ki jih je Ribarič leta 1973 pripravljajl za UNDP-UNESCO katalog⁵⁷, pa smo uporabili podatke iz kataloga potresov v Sloveniji⁵⁸ iz leta 1982.

51 Tornquist, Alexander. *Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917*.

52 ASZS Makroseizmički katalog Republičkog seizmološkog zavoda Srbije – Katalog potresa, knjiga 8.

53 Hržič, Majda: *Projekt Seizmološke raziskave Krškega polja*, str. 6–7.

54 Cvijanović, Dragutin: *Seizmičke karakteristike šireg področja Zagreba*.

55 Cvijanović, Dragutin: *Katalog potresa s epicentrom na širem področju Zagreba : od 1879–1978*.

56 Cvijanović, Dragutin: *Seizmičnost področja SR Hrvatske*.

57 Ribarič, Vladimir: *Catalogue of Earthquakes*.

58 Ribarič, Vladimir: *Seizmičnost Slovenije*.

V opombah pod podatki na Sliki 4 Ribarič omenja, da je bil potres v Brežicah rušilen. Navaja še vstopne čase posameznih faz na opazovalnici v Gradcu, kjer sta bili obe peresi na instrumentu zaradi moči tresenja vrženi iz ležajev. Zatem pojasni, da je opredelitev epicentra s strani International Seismological Summary (ISS) napačna zaradi slabe kvalitete vhodnih podatkov, in nadaljuje, da je bila intenziteta potresa v Turopolju II–III MSK, na avstrijskem Koroškem pa IV MSK. Ribarič tudi opozori, da za ta potres obstaja makroseizmična karta. Njegova zadnja opomba pa pravi, da je bilo v območju pleistoseiste od 27. januarja ob 3.30 do 29. januarja ob 8.20 (torej približno 48 ur pred potresom) slišati bobnenje. Pri tem se sklicuje na Heritscha⁵⁹.

Toperczer – Trappov katalog⁶⁰: Ta avstrijski katalog ne navaja virov za posamezne potrese, ima pa na začetku seznam uporabljenih virov za celoten katalog. Čas je lokalni. Maksimalna intenziteta v Avstriji je navedena po Mercallijevi lestvici. Pri Ribariču je ta vir pod zaporedno številko 58.

Datum	MEZ h m	Land	Herdgebiet	φ°	λ°	Max.-Int. Merc.-S.	Bemerkungen
29. 1.	9 23	Jugoslawien	Rann	45.9	15.6	(4°)	mit Nb.

Slika 5: Brežiški potres v starejšem avstrijskem katalogu (Toperczer, Max; Trapp, Erich: *Ein Beitrag zur Erdbebengeographie Österreichs nebst Erdbebenkatalog 1904–1948 und Chronik der Starkbeben*, str. 46).⁶¹

Karníkov katalog⁶²: Karník navaja dva vira. Oba sta kataloga: delovna verzija Ribaričevega kataloga iz leta 1963 in Trajić (TD), 1960⁶³. Oba rokopisa sta bila pripravljena za potrebe izdelave evropskega kataloga. Karník je bil namreč koordinator tega velikega projekta. Pri Ribariču je Karníkov katalog naveden pod zaporedno številko 227.⁶⁴

Čas v katalogu je svetovni. Magnituda je določena iz zapisa osmih opazovalnic. Poudrožje intenzitete V je približno veliko kot krog s polmerom 90 km.

59 Heritsch, Franz: *Über Brontidi in der Ranner Erdbebenserie des Jahres 1917*.

60 Toperczer, Max; Trapp, Erich: *Ein Beitrag zur Erdbebengeographie Österreichs nebst Erdbebenkatalog 1904–1948 und Chronik der Starkbeben*.

61 »Rann« je nemško ime za Brežice (»mit Nb« – mit Nachbeben = s popotresi).

62 Karník, Vít: *Seismicity of the European Area*, str. 173.

63 Karník citira delo, ki avtorici ni dostopno, na naslednji način: D. Trajić: *Les tremblements de terre pour les années 1901–1950 dans la Yougoslavie*. Manuscript, 1960, 23 pp.

64 Ribarič, Vladimir: *Seizmičnost Slovenije*, str. 90.

Date	h m s M. G. T.	φ	λ	Class	h km	M	I_0	r_s km	r km	Remarks	References
Jan. 29	08 23 46*	45-9°N	15-4°E	B	n	5.7 (8)	VIII	90		$h' = 20$ km, $h = 13$ km, 08 ^h 22 ^m 55 ^s *, 45-6°N, 16-4°E* (BA)	TD, RV

RV V. RIBARIČ: Studija seismičnosti ozemlja SR Slovenije s posebnim ozirom na dinamične vplive potresov na gradbene objekte. I. del: Katalog potresov v Sloveniji do leta 1914

s dodatim popisom mocnejših potresov do leta 1960. Manuscript, 82 pp., Ljubljana 1963.

TD D. TRAJIĆ: Les tremblements de terre pour les années 1901—1950 dans la Yougoslavie. Manuscript, 1960, 23 pp.

Slika 6: Brežiški potres v evropskem katalogu, ki ga je uredil češki seizmolog Vít Kárník (1968/1971).

Cvijanovičev katalog⁶⁵: Čas v katalogu je svetovni. Avtor v opombi navaja tudi polmere izoseist. Verjetno jih je povzel po Ribaričevi karti.⁶⁶

d) Žumberačka gora - najjači potres: 29. siječnja 1917. god.; M = 5,7; I_0 = VIII stupnjeva MCS ljestvice; h = 6 km. U razdoblju do 1900. god. spominju se u više navrata (1000, 1097, 1634, 1645, 1699, i 1700. god. na sjevernom dijelu Žumberačke gore) jaki potresi (I_0 - VIII stupnjeva MCS ljestvice), međutim, podaci o njima su nepouzdati.

Datum	Vrijeme (MGT)			Epicentar		h (km)	M	I_0	Izvori -	
	h	m	s	φ° N	λ° E				Točnost	Područje
1917 01 29	08	22	55	45.87	15.58	6	5.7	VIII	93A8A0993A	SL Bre- žice

VIII-4 VII-10 VI-20
V-50 IV-90 III-150
45.9 15.4 /VK/ 45.6 16.4
/ISS/ MK-5.7 /8/ h-24/ZG/
5.4 PU 400 N /2.4/ 1.5803
PU 343 E

Slika 7: Brežiški potres v starejšem hrvaškom katalogu (Cvijanović, 1981).

65 Cvijanović, Dragutin: Seizmičnost područja SR Hrvatske.

66 Hadžievski, Dragan: Makroseizmička i »strong-motion« istraživanja na području Jugoslavije.

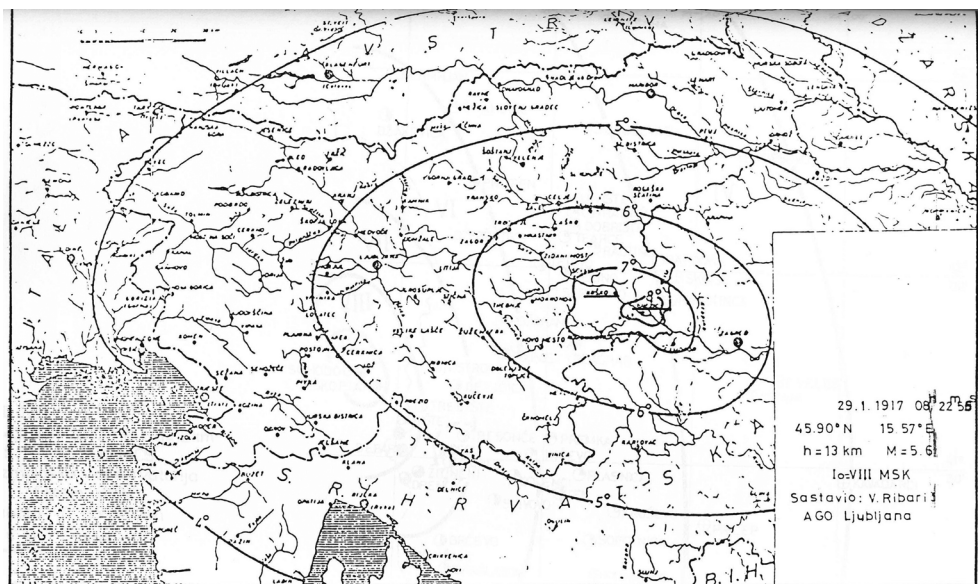
Katalog Hadžievskega:⁶⁷ Avtor je naredil kompilacijo iz obstoječih katalogov.

1917 01 29 08 22 55 45.87 15.58 6 5.7 VIII 93A8A0993A SL Bre-
 žice
 VIII-4 VII-10 VI-20
 V-50 IV-90 III-150
 45.9 15.4 /VK/ 45.6 16.4
 /ISS/ MK-5.7 /8/ h-24/ZG/
 5.4 PU 400 N /2.4/ 1.5803
 PU 343 E

130.^k 29.I.1917. 08h22m 45,9°N 15,6°E h =6km VIII 5,7 Brežice, Globoko (SL)
 Stele na mnogim objektima. Makroseizmički polumjer
 iznosio je 150 km.

Slika 8: Brežiški potres v jugoslovanskem makroseizmičnem katalogu (Hadžievski, 1990).

Čas je svetovni. Avtor navaja, da je bilo veliko poškodovanih stavb. Polmer območja, v katerem so prebivalci čutili potres, je bil 150 km.

Slika 9: Izoseiste brežiškega potresa, ki jih je za UNESCO projekt pripravil V. Ribarič (Hadžievski, Dragan: Makroseizmička i »strong-motion« istraživanja na području Jugoslavije).

67 Hadžievski, Dragan: Makroseizmička i »strong-motion«, istraživanja na području Jugoslavije.

Ribaričeva knjiga Potresi⁶⁸: V njej je brežiški potres omenjen le v preglednici najmočnejših potresov v Sloveniji.

Datum	Čas (sve-tovni)	Kraj	I_0 MSK	M	Opombe
29. 1. 1917	08.23	Brež.—Krška vas	8	5,59	rušilen
19. 1. 1917	10.29	Brežice	6,5	4,84	naknadni

Slika 10: Brežiški potres v knjigi V. Ribariča (Ribarič, Vladimir: Potresi, str. 151).

Datum popotresa (19. januar 1917) je tiskarska napaka, saj je bil popotres 29. januarja 1917.

Zsírosova študija⁶⁹: Avtor obravnava 124 potresov na širšem karpatskem območju, med njimi tudi brežiškega, za katere je izračunal žariščne globine (h , v km).

Date	Time	Epicentre	I_0	h	σ_h	α	σ_α	n
1917 Jan. 29	(08:23)	45.9N 15.6E	8.0	5.	0.	.0030	.0009	5

Slika 11: Brežiški potres v Zsírosovem pregledu potresov (Zsíros, Tibor: Macroseismic focal depth and intensity attenuation in the Carpathian region, str. 121).

Pregledan je tudi italijanski seizmološki bilten. V njem G. Martinelli v poglavju o potresih, ki so jih čutili prebivalci Italije leta 1917, ne omenja brežiškega potresa.⁷⁰

UČINKI POTRESA 29. JANUARJA 1917 V POSAMEZNIH NASELJIH

Za seizmologa, z željo ovrednotiti zgodovinski potres, so zelo pomembni kvalitetni podatki, ki opisujejo njegove posledice. Učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe

68 Ribarič, Vladimir: *Potresi*.

69 Zsíros, Tibor: *Macroseismic focal depth and intensity attenuation in the Carpathian region*.

70 Martinelli G[iuseppe]: *Macrosismi avvertiti in Italia nell' anno 1917*, str. 164–165.

in naravo ocenjujemo s pomočjo lestvic tako, da opise za določen kraj primerjamo z opisi v lestvici. Učinkov ne moremo meriti, ker so naše merilne naprave dejansko očitvidci in vse, kar se nahaja v njihovi okolici – osebna doživetja takih dogodkov pa so subjektivna. Vsakemu kraju, za katerega imamo na razpolago opisne podatke, določimo vrednost intenzitete. Te točke izrišemo na karto in dobimo polje potresnih učinkov. Tako lahko določimo nekatere parametre potresa, kot so koordinati nadžarišča, globina žarišča, makroseizmična magnituda ...

Od leta 1995 uporabljamo za določanje intenzitet v Sloveniji Evropsko potresno lestvico (EMS-98). Pred tem smo v različnih obdobjih uporabljali starejše lestvice (Mercallijeva, Rossi-Forellova, MCS, MSK). Skupno jim je to, da so 12-stopenjske in da opisujejo učinke od nezaznavnega potresa pa do popolne porušitve vseh grajenih objektov.

Po definiciji se v EMS-98 lestvici prve poškodbe praviloma začnejo pojavljati pri peti stopnji, in sicer na posameznih slabo grajenih objektih. Značilnost lestvice je, da so določeni pojmi (posamezni, mnogi, večina) kvantificirani in se uporabljajo za vnaprej določene odstotke primerov. V primerih, ko je potres povzročil poškodbe, se stavbe klasificirajo po poškodovanosti in ranljivosti. Rezultat matrike poškodb nam v kombinaciji z ostalimi podatki pove, kakšno intenziteto je v nekem kraju dosegel potres.

BREŽICE

Številni časopisi so poročali o posledicah, ki jih je povzročil potres v Brežicah.

Prva, bolj skopa poročila so bila objavljena že na dan potresa. V naslednjih dneh se je v večini pregledanih časopisih našel vsaj en članek o nesreči, ki je prizadela Brežice. Nekateri časopisi so se zanašali na dopise, ki so jih pošiljali tamkajšnji prebivalci, drugi pa so v najbolj prizadete kraje poslali svoje poročevalce.

Objavljene so bile tudi informacije, ki so jih pozneje v istem ali pa kakšnem drugem časopisu znikali. Kot primer lahko omenimo podatek o smrtni žrtvi v Brežicah. Na začetku je bilo objavljeno (npr. Štajerc, 4. 2. 1917)⁷¹, da je v potresu umrla soproga okrajnega glavarja; pozneje (11. 2. 1917) se je izkazalo, da je bila žrtev nadučiteljeva vdova, gospa Voglar, ki je prišla v Brežice obiskat sorodnike. Slovenski narod⁷² omenja štiri smrtne žrtve, v izdaji 1. 2. 1917 objavi smrt dveh vojakov in dveh žensk.

71 Potres : Velike poškodbe v Brežicah in drugih krajih ob Savi. *Štajerc*, 18, 4. 2. 1917, št. 5, str. 4.

72 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

Med njimi naj bi bila gospa Voglar. Pozneje se v vseh ostalih poročilih (npr. Slovenski gospodar, 8. 2. 1917)⁷³ omenjata le dve (ena v Brežicah in ena v Krškem). Štiri žrtve omenja tudi Domoljub.⁷⁴ Ranjenih je bilo več oseb.

Podroben opis potresa je objavil Grazer Tagblatt.⁷⁵ Po njem so ga povzeli tudi drugi časopisi (npr. Štajerc, 11. 2. 1917)⁷⁶. Potres ni bil dolg. Trajal naj bi osem sekund. Spremljal ga je močan zvok, ki ga je preglasilo padanje dimnikov in sten, ki je ogrozilo ljudi na ulicah. V stanovanjih so se zaradi padanja ometa naredili oblaki prahu. Padale so omare in slike. Na Savi so bili opaženi veliki valovi.

Slovenski narod (30.⁷⁷ in 31. 1. 1917⁷⁸) opisuje situacijo v Brežicah dokaj podrobno. Navaja, da je potres povzročil veliko škodo in razrušil več hiš (med njimi frančiškanski samostan, ki se je nahajal na današnjem Trgu izgnancev, notarjevo hišo na današnji Cesti bratov Milavcev 12, poslopje okrajnega glavarstva idr.). Poškodovan, napol podrt, je bil cerkveni zvonik, razpokala je tudi cerkev. Največ škode je bilo na okrajnem glavarstvu, kjer se je udrlo več sten. Ena izmed njih je zasula in ubila gospo Voglar. S streh je popadala večina dimnikov. V mestu ni bilo hiše, ki ne bi bila poškodovana. Ljudje so prestrašeni bežali na cesto in se niso upali vrniti v hiše. Polotila se jih je panika.

Viri poudarjajo, da so se hiše rušile vase. Zato je bilo na ulicah presenetljivo malo opeke in kamnov, kljub temu da je bila notranjost hiš razdejana. Tudi dimniki so se udirali v strehe. Na fasadah so bile opazne razpoke od streh do tal.

Poslopje kolodvora ni bilo zelo poškodovano, kot tudi ne železniške naprave. Vse male hišice na poti od kolodvora v mesto pa so se podrle. Po poškodbah je izstopala hiša notarja Horvata, pri kateri sta se podrli celotna zunanja stena in prvo nadstropje.⁷⁹

V Nemškem domu (danes Levstikova ulica 1 oz. Cesta prvih borcev 48) se je nahajal hotel pri »Črnem orlu«. Njegova notranjost je utrpela velike strukturne poškodbe. Porušile so se nekatere stene, globoke križne razpoke na fasadah pa so kazale, da se zaradi popotresov lahko poruši še kakšna izmed zunanjih sten.

73 Potres. *Slovenski gospodar* : List ljudstvu v pouk in zabavo, 51, 8. 2. 1917, št. 6, str. 3.

74 Tedenske novice. (Hud udarec za Brežice). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 8. 2. 1917, št. 6, str. 63–64.

75 Das Erdbeben in Rann. *Grazer Tagblatt*, 27, 6. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 4.

76 Razno. (O potresu v Brežicah). *Štajerc*, 18, 11. 2. 1917, št. 6, str. 5.

77 Potres : Velike poškodbe v Brežicah in Krški vasi. *Slovenski narod*, 50, 30. 1. 1917, št. 24, str. 3.

78 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

79 Potresna katastrofa v Brežicah. *Slovenski narod*, 50, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3–4.

Poškodovana je bila tudi notranjost bolnišnice (danes Černelčeva cesta 17). Prvo nadstropje je utrpelo delno porušenje.

Potres zunanosti Narodnega doma (danes Cesta prvih borcev 39) ni poškodoval. Poškodovana pa je bila njegova notranjost, saj drugo nadstropje ni bilo uporabno.

Prvo nadstropje Klavžarjeve hiše (danes Trg izgnancev 15) je bilo zelo poškodovano. Močno je bila poškodovana tudi hiša brežiškega župana H[ansa] (Ivana) Schniderschitscha (Žnideršiča), (danes Cesta prvih borcev 15)).⁸⁰

V stavbi pošte (danes Cesta prvih borcev 44) se je podrl strop. Poškodoval je več ljudi, ki so se takrat nahajali v poštnem uradu.⁸¹

Velike poškodbe je utrpel frančiškanski samostan.⁸² Redovniki so se morali iz njega izseliti. Ni bilo možno uporabljati tudi frančiškanske cerkve (danes Trg izgnancev 14). Njen zvonik se je nagnil. Obzor⁸³ je celo poročal, da se je zvonik porušil. Zaprta sta bila tudi župnijska cerkev in zvonik. Župnišče je bilo zelo poškodovano.

Od monumentalnih zgradb je bil zelo prizadet tudi Attemsov grad, kjer so se podrle nekatere predelne stene in bili poškodovani stropi.

Nekatere stavbe so bile manj prizadete. Mednje sodijo Adamusova hiša (danes Cesta prvih borcev 11), v katero se je preselilo okrajno glavarstvo, ter tovarna palic v Šentlenartu in hiše v njeni bližini, kjer je stanovalo največ beguncev s soške fronte.⁸⁴

Dragocena so pričevanja očitvecev. Dolenjske novice⁸⁵ so objavile pismo bralca, ki se je v času potresa nahajal na cesti v Brežicah. Začutil je tako silen sunek, da je skorajda izgubil zavest. Čutil je grozno tresenje in prasketanje, okrog njega so s številnih hiš na tla padali dimniki, opeke in omet. Hiše so tako razpokale, da se je skozi razpoke videlo v stanovanja. Zavladala sta strah in zmešnjava.

Zanimivo je poročilo, ki ga objavi Slovenec.⁸⁶ Očividec v njem opisuje, da stanje v Brežicah le ni tako hudo, kot je bilo soditi po predhodnih člankih. Opazil je, da so v mestu odprte trgovine in večina gostiln – torej ne drži, da je mesto v razvalinah.

80 Razno. (O potresu v Brežicah). *Štajerc*, 18, 11. 2. 1917, št. 6, str. 5.

81 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 8. 2. 1917, št. 6, str. 3.

82 Nečak, Dušan: Zgodovin(ar)ski pogled na potres v Brežicah in okolici 29. 1. 1917, str. 88-92.

83 Potres u Zagrebu i okolici. (Potres u Brežicama). *Obzor*, 13, 30. 1. 1917, popodnevno izdanje, str. 2.

84 Potres v Brežicah. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3

85 Dopisi. (Iz Brežic). *Dolenjske novice*, 23, 8. 2. 1917, št. 46, str. 184.

86 Na sledovih potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 3. 1917, št. 51, str. 1.

Strinja pa se s tem, da je dosti hiš zaradi poškodb neuporabnih. Dodaja, da v mnogih ljudje stanujejo, zlasti v pritličjih. Na splošno se poškodbe ne vidijo. Najbolj je porušena notranjost stavb, predvsem nadstropja. Opazil je tudi, da je potresni val prišel z juga in da so se podrli zidovi večinoma na južni strani hiš. To poročilo na kratko povzamejo tudi drugi (npr. Domoljub, 8. 3. 1917).⁸⁷

Dolenjski list⁸⁸ ob manjšem potresu, ki so ga takrat čutili v Brežicah, prinaša spomine gospe Štefke Graul, ki je bila leta 1917 stara šest let. Sedela je na mizi v hiši svojega dedka, v hiši pri bolnišnici. Zatreslo se je tako močno, da je padla z mize. Vsi so zbežali na prosto. Na hiši se je podrl požarni zid, zaradi poškodb je bila neuporabna. Na pomoč so prišli vojaki, ki so takoj postavili začasna šotorišča na »športplacu«, sedanji tržnici in pri Leiterju na travniku.

Posavski muzej Brežice hrani tudi pričevanja nekaterih očividk. Spominjale so se predvsem strahu, prevračanja pohištva, bežanja na prosto. Ivanka Ferenčak iz Brežic je v času potresa obiskovala četrti razred nemške šole, ki je imela svoje prostore v prvem nadstropju Nemškega doma. Med potresom jih je učitelj zadržal v učilnici, da jih niso pohodili ranjeni vojaki, nastanjeni v drugem nadstropju, ki so se v paniki prerivali proti izhodu. Ranjeni vojaki so starejšim pripovedovali, da je bilo bobnenje ob potresu hujše od bobnenja v strelskih jarkih.

»Pod podboje!« je ob potresu, ko je začel omet padati na tla, kričala Cilka Lukež. Doživela je že potres v Zagrebu, zato je vedela, kako ravnati med potresom. Vajenki, ki je šla domov, pa je rekla, naj gre po sredi ceste. Spominjala se je tudi, da se je kredenca med potresom prevrnila, vendar se stekla na njej niso razbila; da so spali v hlevu in da so ljudje govorili, da so se hrasti v Hrastinci prepogibali. Tako so se potresa spominjale že pokojne meščanke Brežic.⁸⁹

»Bilo je res grozljivo, bobnelo in grmelo je pod nami,« se je tistega dopoldneva spominjala Brežičanka Mila Predanič, ki je bila takrat stara devet let. Bilo jo je zelo strah. Starejši brat jo je plašil, »da se bo odprla zemlja in da bodo vsi popadali v ognjene globine«. V hišo se niso smeli vrniti. Spali so v čebelnjaku na dvorišču. Zelo jih je zeblo, pa niso smeli nikjer zakuriti. Po čaj in hrano so hodili na obrobje mesta, v Hrastino, kjer je vojska postavila šotore in poljske kuhinje (Dejak, 2017, povzeto po objavi v Dolenjskem listu, 10. 2. 1983).

87 Tedenske novice. (Hud udarec za Brežice). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 8. 2. 1917, št. 6, str. 63–64.

88 Brežice : leta 1917 je bilo neprimerno huje ... *Dolenjski list*, 14, 21. 2. 1963, št. 7, str. 8–9.

89 Dejak, Vlasta: *Stoletnica brežiškega potresa (1917–2017)*.

Tudi časopisi so obveščali ljudi o popotresnih sunkih. V zmedi, ki je sledila glavnemu potresu, je zagotovo marsikateri šibek popotres ostal neopažen. Kot posebno močna navajajo potres ob pol 12. uri (10.29 UTC) po lokalnem času in tistega ob 10. uri zvečer po lokalnem času (21.18 UTC).

Pri analizi poškodb je marsikdo imel svojo teorijo, zakaj je do njih prišlo. Novinar je v Slovenskem narodu (1. 2. 1917) menil, da so bili vsi potresi vertikalni. Zato so se hiše rušile vase, dimniki so se vdirali na strehah. Kljub veliki poškodovanosti hiš ni bilo na cestah veliko kamnov in opeke. Dejstvo je, da je bila zaradi bližine žarišča vertikalna komponenta valovanja izredno močna, zato je prvi udar prišel prav v navpični smeri.

Objekte, omenjene v zapisnikih o škodi,⁹⁰ smo analizirali s pomočjo Evropske potresne letvice EMS-98. Pokaže se nam naslednja slika: le na eni stavbi (hišna številka 54c) so poškodbe ocenjene kot nepomembne. V zapisnikih sta opisana tudi dva nestandardna objekta: grad in cerkev. Le-teh ne uporabljamo pri določanju intenzitete po EMS-98.

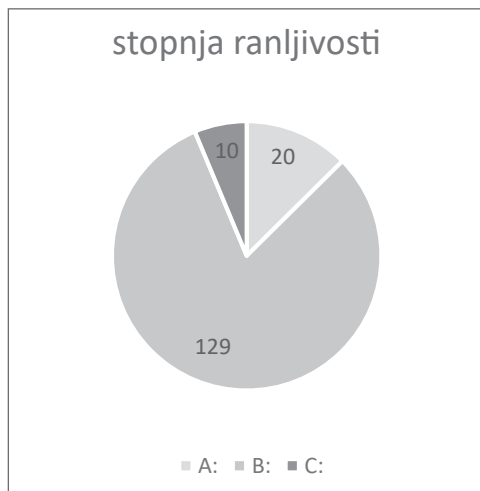
V zapisnikih o škodi so poročila za Brežice in predmestje ločeni enoti. Šele po izrisu objektov na karto smo videli, da so hiše dejansko tako pomešane, da tvorita eno celoto. Zato smo pri oceni intenzitete potresa za Brežice upoštevali podatke za mesto in predmestje skupaj. Prikaz območij mesta in predmestja na karti je v Prilogi 2.

Raziskava prof. Nečaka nam pove, da je v zapisnikih o škodi omenjenih 266 objektov. Škoda je bila ocenjena za 181 objektov. Razlog je ta, da je na posamezni hišni številki isti lastnik poleg stanovanjske stavbe imel še več pomožnih ali gospodarskih objektov, za katere v 85 primerih ni bila podana posebna opredelitev škode. V primerih, ko ni bilo jasno, na kateri objekt istega lastnika na hišni številki se opis škode nanaša, smo upoštevali, da je opisana škoda za glavni (stanovanjski) objekt.

Pri prikazovanju ocenjenih objektov na karti smo naleteli še na problem, da se jih s pomočjo ohranjenih dokumentov ni dalo identificirati v popolnosti. Uspelo nam je nedvomno določiti položaj 159 objektov, omenjenih v zapisnikih o škodi.

Statistika nam pokaže, da je večina objektov sodila v ranljivostno skupino B (Slika 12). To so zidane stavbe ali pa take iz mešanih materialov, iz enostavnega kamna, brez ojačenja, lahko z vgrajenimi elementi iz obdelanega kamna. Pri določanju, v katero ranljivostno skupino sodi stavba, igrata tudi pomembno vlogo njena

90 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

Slika 12: Porazdelitev ranljivostne stopnje objektov, prikazanih na karti poškodb za B. Najsvetlejša barva prikaže ranljivostno skupino A, srednja B in najtemnejša C.

Slika 13: Porazdelitev stopnje poškodovanosti objektov v Brežicah in predmestju po EMS-98.

starost in stanje, v katerem se nahaja. Zato je za nekatere stavbe, za katere je bilo poudarjeno, da so bile nove ali v zelo dobrem stanju, določena ranljivostna kategorija C. V kategorijo A pa sodijo najslabše grajene stavbe ali pa take, ki so bile v slabem stanju.

Večina izmed 159 na karti prikazanih objektov, tj. 62 %, je utrpela tretjo stopnjo poškodovanosti (Slika 13). Tretja stopnja pomeni znatno do veliko poškodovanost: konstrukcija je zmerno poškodovana, nekonstrukcijski elementi pa so močno poškodovani, na večini zidov so široke in velike razpoke, zgodi se drsenje strešnikov, dimniki se odlomijo v višini strehe, porušijo se posamezni nekonstrukcijski elementi.

UČINKI POTRESA V OSTALIH NASELJIH

V tem poglavju bomo predstavili učinke potresa v posameznih naseljih. Omenili bomo večinoma le tisto, kar so opisali primarni viri. Zaradi lažjega iskanja je vrstni red naselij abecedni, in sicer glede na današnje slovensko ime naselja. V oklepajih je podano ime (ali več imen), kakor so ga navajali viri, in kakor ga je navajala tudi današnja država, če se kraj ne nahaja v Sloveniji. Z zvezdico (*) so označeni podatki (vprašalniki in pisma), ki se hranijo v arhivu Geofizikalnega zavoda Fakultete za naravoslovje in matematiko v Zagrebu.

Pri naseljih, za katere imamo podatke iz popisov škode,⁹¹ smo te podatke ovrednotili po EMS-98 metodologiji. Za vsako stavbo je določena njena kategorija ranljivosti (A–D) in stopnja poškodovanosti (1–5). Zaradi pomanjkljivega opisa ni bilo možno kategorizirati objektov in škode v naseljih Bukošek, Glogov Brod in Mali Obrež. Preglednica KK za vsako obravnavano naselje poda število objektov v posamezni kategoriji poškodovanosti.

Artiče (Artitsch)

Skupna škoda je bila ocenjena na 1100 kron. Popis poškodb⁹² omenja staro in novo šolo, župnišče in cerkev. Vse naj bi utrpeli manjše poškodbe (streha, zatrep, oboki, omet). Na cerkvi so se pokazale starejše razpoke.

Bedenica (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v šolski sobi, a ni slišal bobnenja. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Prvi udar je bil zelo močan, potem je valovito tresenje pojenjalo. Tresljaji so prihajali od spodaj. Potres je čutil učitelj s šolskimi otroki ter okoliški ljudje. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo.

Bednja (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v občinskem uradu. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal tri do štiri sekunde. Nihanje je bilo šibko in horizontalno, sam ga ne bi opazil, če ga na to ne bi opozorile stranke. Potres je čutilo več oseb. Zibalo se je pohištvo. Potres je bil slabo opazen. Preden so se ljudje zavedli, je že minil.

Bela Cerkev

Slovenski narod⁹³ le navaja čas glavnega potresa in tudi popotresa ob 11.43 po lokalnem času.

Bistra (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje med potresom, podobno grmenju. Potres je trajal deset do enajst sekund. Tresljaji so bili horizontalni in valoviti. Potres so čutili vsi prebivalci občine Bistra. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo

91 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

92 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

93 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripali so leseni tramovi in hiše, padali so koščki ometa. Na omari so se prevrnili predmeti. Zelo malo so razpokale stene in stropi.

Bistrica ob Sotli (Sv. Peter pod Sv. Gorami)

Slovenski narod⁹⁴ navaja čase glavnega potresa in treh popotresov.

Bizeljska vas (Wisell)

Kraj je omenjen le v popisu poškodb.⁹⁵ Opisali so le škodo na hiši Josefa Pinteriča. V hiši je živelo tudi sedem otrok. Poškodbe na hiši so bile resne. Zapisali so, da je bila hiša večinoma uničena. Pri taki stopnji poškodovanosti bi pričakovali, da se je podobno zgodilo tudi na drugih objektih v kraju, ali pa, da so utrpeli vsaj manjše poškodbe. O tem pa ni ohranjenih poročil.

Bjelovar (Belovar, Hrvaška)*

Die Neue Zeitung,⁹⁶ Neues Wiener Tagblatt⁹⁷ in Reichspost⁹⁸ omenjajo zelo šibek potres v Bjelovarju.

Opazovalec se je nahajal v pisarni. Bobnenja ni slišal. Potres je bil zelo kratek. Tresljaji so bili horizontalni. Potres je čutilo manjše število oseb. Škode ni bilo. Premikali so se le občutljivi deli pohištva, kot je elastična cev na namizni plinski luči.

Boršt

Slovenec našteva vasi, v katerih je potres naredil veliko škode. Med njimi omenja tudi Boršt.⁹⁹

94 Dnevne vesti. (Od Sv. Petra pod Sv. Gorami). *Slovenski narod*, 50, 3. 2. 1917, št. 27, str. 5.

95 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

96 Erdbeben in Agram : Kein Schaden, nur Plafondspruenge. *Die Neue Zeitung : Illustriertes unabhängiges Tagblatt*, 10, 30. 1. 1917, št. 28, str. 4.

97 Ein starkes Nachbeben. (In Agram). *Neues Wiener Tagblatt : Demokratisches Organ*, 51, 30. 1. 1917, št. 28, str. 15.

98 Tagesbericht. (Erdbeben in Kroatien). *Reichspost*, 24, 30. 1. 1917, št. 47–48, str. 4.

99 Dnevne novice. (Potres v Cerkljah pri Brežicah). *Slovenec : Politichen list za slovenski narod*, 45, 6. 2. 1917, št. 29, str. 3.

Bović (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v pisarni. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal štiri sekunde. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo, padal je omet.

Brckovljani (Brckovljan, Hrvaška)*

Prebivalci so čutili dva potresa, glavnega in popotres ob pol 12. uri dopoldan. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti.

Brdovec (Hrvaška)*

Opazovalec je buden ležal v postelji. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno oddaljenemu vlaku. Potres je trajal eno sekundo. Tresljaji so prihajali od spodaj. Niso povzročili škode.

Bregi Dugoselski (Bregi, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal eno sekundo in čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, nihale so luči in obešeni predmeti.

Brezina

V popisu poškodb¹⁰⁰ se nahajajo podatki za 12 poškodovanih hiš v Brezini. Po ranljivosti (po EMS-98) smo jih osem, torej večino, uvrstili v kategorijo B. Večina stavb je utrpela manjše poškodbe, pri treh so bile večje, pri eni hiši pa je prišlo do resnih poškodb.

Najbolj poškodovana je bila hiša Maxa Habinca. To je bila pritlična zidana stavba z opečnato streho. Porušili so se zatrep in dimniki.

Brod Moravice (Hrvaška)*

Opazovalec, občinski notar, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal tri do pet sekund. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Padali so predmeti z omar in miz.

Brod na Kupu (Brod Kupa, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal tri sekunde. Tresljaji so bili valoviti. Potres je čutila le ena oseba v trgovini, zaradi tresenja krožnikov. Žvenketale so steklenice in kozarci, nihale so luči in obešeni predmeti.

Bukošek (Bukoschek)

Popisovalci poškodb¹⁰¹ so pregledali pet stanovanjskih hiš, na katerih ni bilo poškodb.

Celje (Cilli)

Grazer Tagblatt¹⁰² navaja čas glavnega potresa in močnega popotresa, ki naj bi v stanovanjih povzročila močno nihanje, žvenketanje kozarcev in posode ter ustavljanje ur z nihali.

Celjski časopis Deutsche Wacht¹⁰³ in Slovenec¹⁰⁴ poročata, da v Celju ni bilo škode.

Slovenski gospodar¹⁰⁵ poroča o trikratnem dokaj močnem tresenju, za katerega so ljudje naprej mislili, da je »učinek artilerijskega ognja na Krasu«. Na Graški cesti je na tla padlo pet strešnih opek.

Zagrebški Obzor¹⁰⁶ sporoča, da je potres v Celju poškodoval stavbe.

Makroseizmični arhiv ARSO hrani pismo očividke potresa gospe Rie Šribar, ki o tem dogodku piše: »*Takrat sem hodila v šolo v Celju. Spominjam se, da je pri tem potresu nastala v našem razredu razpoka.*«

Celovec (Klagenfurt, Avstrija)

Grazer Tagblatt¹⁰⁷ poroča, da so v Celovcu čutili glavni potres in popotres kot valovito gibanje.

101 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

102 Tagesbericht. (Erdbeben). *Grazer Tagblatt*, 27, 31. 1. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 3.

103 Aus Stadt und Land. (Erdbeben). *Deutsche Wacht*, 42, 31. 1. 1917, št. 9, str. 3.

104 Potres na Spodnjem Štajerskem in na Dolenjskem. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 2. 1917, št. 27, str. 3.

105 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

106 Šteta od potresa u Štajerskoj i na Dolenjskom : Strah pučanstva u Krškome na Savi. *Obzor*, 13, 6. 2. 1917, popodnevi list, str. 3.

107 Tagesbericht. (Erdbeben). *Grazer Tagblatt*, 27, 31. 1. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 3.

Cerina

Občinska uprava¹⁰⁸ našteva razrušene kraje v Krškem okraju, med katerimi je omenjena tudi Cerina.

Cerklje ob Krki

Slovenec¹⁰⁹ piše, da je nova župnijska cerkev zelo poškodovana, še bolj pa župnišče, ki je postalo razvalina. Naslednji dan pa Slovenec natisne seznam poškodovanih hiš na Čatežu ob Savi, kjer našteje 15 poškodovanih objektov. Med njimi so tudi nova šola, župnišče in trgovina.¹¹⁰ Enako poročajo tudi Dolenjske novice.¹¹¹

Slovenski narod¹¹² navaja, da so bile v Cerkljah in okolici poškodbe manjše kot v Krški vasi in Brežicah.

Občinska uprava¹¹³ našteva razrušene kraje v Krškem okraju, med katerimi omenja tudi Cerklje.

V začetku marca Slovenec¹¹⁴ natančno poroča o poškodbah na cerkvi.

Podobna poročila so objavili še Domoljub,¹¹⁵ Dolenjske novice¹¹⁶ in Bogoljub¹¹⁷.

Cirkvena (Hrvaška)*

Opazovalec, kaplan, se je nahajal v sobi. Med potresom je slišal bobnenje, podobno grmenju. Potres je trajal štiri sekunde do pet sekund, tresljaji so bili horizontalni. Čutilo ga je nekaj oseb v kraju. Treslo se je pohištvo, nekatere ure nihalke so se ustavile.

108 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava : Glasilo »Kmetske županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

109 Dnevne novice. (Potres v Cerkljah pri Krškem). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 5. 2. 1917, št. 28, str. 4.

110 Dnevne novice. (Potres v Cerkljah pri Brežicah). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 6. 2. 1917, št. 29, str. 3.

111 Dopisi. (Iz Cerkelj). *Dolenjske novice*, 23, 15. 2. 1917, št. 47, str. 187.

112 Dnevne vesti. (Potres). *Slovenski narod*, 50, 7. 2. 1917, št. 30, str. 4.

113 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava : Glasilo »Kmetske županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

114 Na sledovih potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 3. 1917, št. 51, str. 1.

115 Tedenske novice. (Hud udarec za Brežice, Potresna sunka, Potres v Cerkljah pri Krškem). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 8. 2. 1917, št. 6, str. 63–64.

116 Dopisi. (Iz Čateža). *Dolenjske novice*, 23, 12. 7. 1917, št. 16, str. 62.

117 Prošnja za milodare za po potresu oškodovanim krajem v krškem okraju. *Bogoljub : cerkveni list za Slovence*, 15, 1917, 4, str. 128.

Cundrovec

Popis poškodb¹¹⁸ navaja podatke za štiri stavbe. Za hišo Franca Rožmana so napisali oceno škode, na preostalih treh so bile poškodbe neznatne. Na Rožmanovi hiši so bile poškodovane stene, dimnik in omet. Glede na določeno denarno vsoto so bile verjetno te poškodbe razmeroma majhne.

Cvetković (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Nekatero ure nihanke so se ustavile. Škripali so leseni tramovi in hiše. Nekaj predmetov je padlo z omar ali miz.

Cvetlin (Cvjetlin, Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje in škripanje, podobno mimoidočemu vozu. Potres je trajal tri do štiri sekunde. Tresljaji so prihajali od spodaj. Čutili so ga vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škripale so lesene hiše, padal je omet.

Cvijanović Brdo (Cv. Brdo, Hrvaška)*

Potres so čutili učenci, ki so bili doma. Poročevalec in njegova družina pa ga ni čutila.

Čazma (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v pisarni. Slišal je zelo šibko bobnenje. Potres je trajal dve sekundi. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci, ki so bili v hišah. Premaknile so se svetilke na stenah. Škripala so vrata. Potres ni povzročil škode.

Čatež ob Savi

Na Čatežu je glavni potres povzročil veliko škode. Časopisi (Slovenec,¹¹⁹ Obzor,¹²⁰

118 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

119 Potres na Spodnjem Štajerskem in na Dolenjskem. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 2. 1917, št. 27, str. 3. Dnevne novice. (Potres v Cerkljah pri Krškem). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 5. 2. 1917, št. 28, str. 4. Iz središča potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 7. 2. 1917, št. 30, str. 2. Na sledovih potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 3. 1917, št. 51, str. 1.

120 Šteta od potresa u Štajerskoj i na Dolenjskom: Strah pučanstva u Krškom na Savi. *Obzor*, 13, 6. 2. 1917, popodnevni list, str. 3.

Dolenjske novice,¹²¹ Domoljub¹²² in Slovenski gospodar,¹²³ Ilustrirani glasnik,¹²⁴ Dolenjske novice¹²⁵ in Bogoljub¹²⁶) so največ poročali o poškodbah na cerkvi in župnišču.

Ilustrirani glasnik¹²⁷ je objavil tri fotografije s Čateža (Priloga 4). Prikazujejo poškodovani oltar v župnijski cerkvi, poškodovani vogal na župnišču in hišo Jurija Potokarja (hišna številka 21).

Slovenski narod¹²⁸ poroča, da je Čatež popolnoma porušen in »je ni hiše, o kateri bi se smelo reči, da bo še kdaj porabna«.

Slovenec¹²⁹ je objavil izvirno pričevanje čateškega župnika, ki je opisal, kako je doživel glavni potres in kakšne so bile njegove posledice. Omenja, da je po prvem potresu še ostal v župnišču in bral, potem je popotres naredil toliko škode, da je moral zapustiti stavbo. Opisal je tudi, kako se je godilo prebivalcem: »Ljudje so se stisnili skupaj v lesene hiše, če tudi ni peči, deloma v hleve, prve noči tudi pod kozolce. V velikem snegu, ki še vedno pada, in hudem mrazu je bilo gotovo mnogo zdihovanja ...«

Po pisanju Slovenskega gospodarja¹³⁰ so bili na Čatežu med potresom ranjeni tudi ljudje.

Slovenec¹³¹ prinaša še nekaj podrobnosti o drugih poškodbah na Čatežu: »Med drugimi je bila močno poškodovana hiša dr. Jokića, »Slovenska hiša«, kjer je imel stanovanje gosp. nadučitelj in gdčna učiteljica ter občinska hiša, kjer stanuje g. organist in je tudi občinski urad. Ta »magistrat« je ves razpokan in se ob vsakem sunku močno potrese. (...) V »Slovenski hiši« so se podrle stene, tako da se vidi iz sobe v sobo in sicer baš pri gdčni učiteljici, ki je bila k sreči v šoli. Šola je že deloma popravljena.«

Domoljub¹³² piše: »Na Čatežu so hiše bolj lesene, zato se nesreča tako ne pozna.«

121 Dopisi. (Iz Čateža). *Dolenjske novice*, 23, 8. 2. 1917, št. 46, str. 184.

122 Tedenske novice. (Potresna sunka). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 8. 2. 1917, št. 6, str. 64.

123 Potres. *Slovenski gospodar: List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 8. 2. 1917, št. 6, str. 3.

124 *Ilustrirani glasnik*, 3, 15. 3. 1917, št. 28, str. 231.

125 Dopisi. (Iz Čateža). *Dolenjske novice*, 23, 12. 7. 1917, št. 16, str. 62.

126 Marijine družbe. *Bogoljub: cerkveni list za Slovence*, 15, 1917, 4, str. 30.

127 *Ilustrirani glasnik*, 3, 15. 3. 1917, št. 28, str. 231.

128 Potresna katastrofa v Brežicah. *Slovenski narod*, 50, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3–4.

129 Iz središča potresa: Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec: Političen list za slovenski narod*, 45, 7. 2. 1917, št. 30, str. 2.

130 Potres. *Slovenski gospodar: List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 8. 2. 1917, št. 6, str. 3.

131 Na sledovih potresa: Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec: Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 3. 1917, št. 51, str. 1.

132 Tedenske novice. (Zemeljsko silo potresa). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 15. 2. 1917, št. 7, str. 76.

Fotografijo rotacije nagrobnika na čateškem pokopališču sta objavila Heritsch in Schwinner.¹³³

Črnc (Černc)

Komisije za popis škode¹³⁴ so ocenile škodo na 23 objektih v Črncu. V poročilih omenjajo 42 stavb, od katerih je bila le na dveh hišnih številkah škoda nepomembna.

Pritlična zidana hiša z opečnato streho lastnika Josefa Kreačiča je bila po oceni komisije popolnoma uničena. Ostale poškodbe varirajo od porušenih ali razpokanih zatrepov in dimnikov na nekaterih objektih do neznatnih škod na drugih.

Čučerje (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v šoli. Pred potresom je slišal bobnenje, podobno močnemu vetru. Potres je trajal pet do šest sekund. Tresljaji so prihajali od spodaj. Čutili so ga tudi šolarji, ki so bili povsem mirni. Padlo je nekaj ometa.

Desinić (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Že pred potresom je slišal bobnenje, podobno zvoku vetra. Potres je trajal 30 sekund. Tresenje je bilo vodoravno. Čutilo ga je celotno prebivalstvo. Žvenketale so šipe in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so viseče luči, premaknile so se slike na stenah. Lesene hiše so škripale, padal je omet, z omar in miz so padli predmeti. Pojavile so se razpoke na stenah in stropih.

Dobeno

Slovenec¹³⁵ piše, da je nekega moža potres vrgel pet metrov daleč v sneg. V vasi so se zaradi potresa vse peči podrle ali so pa bile močno poškodovane.

Občinska uprava¹³⁶ našteva razrušene vasi v Krškem okraju, med katerimi je tudi Dobeno.

133 Heritsch, Franz; Robert Schwinner: *Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917*, str. 10.

134 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

135 Iz središča potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 7. 2. 1917, št. 30, str. 2.

136 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava : Glasilo »Kmetске županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

V študiji o rotacijah objektov pri brežiškem potresu¹³⁷ je objavljena risba in dve fotografiji z Dobenega.

Dobrna (Neuhaus bei Cilli)

Grazer Tagblatt¹³⁸ navaja le čas glavnega potresa in popotresa, ki je bil precej močan.

Donja Kupčina (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal par sekund. Čutilo ga je več oseb. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, nekoliko so se premaknile slike na stenah. Potres ni povzročil škode.

Donja Pušća (Pušća Dol., Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal pet sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Najprej so bili šibki, potem močnejši. Potres so čutili vsi prebivalci. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Nekatere ure nihalke so se ustavile. Škripale so lesene hiše, padal je omet. Z omar in miz so padali predmeti. Stene in stropi so razpokali v pritličju in močnejše v nadstropju.

Donja Stubica (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje med potresom, podobno mimoidočemu vozu. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Tresljaji so bili horizontalni. Potres je čutila vsa šolska mladina. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škripali so leseni tramovi in hiše.

Drugi opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši, kjer ni slišal bobnenja. Potres je trajal deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Ustavile so se ure nihalke. Škode ni bilo. Prvi potres je trajal zelo dolgo, toda ni bil močan; naslednji, pred poldnevom, je bil šibkejši.

137 Heritsch, Franz; Robert Schwinner: *Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917*, str. 11–13.

138 Tagesbericht. (Erdbeben). *Grazer Tagblatt*, 27, 31. 1. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 3.

Donja Zelina (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v sobi poleg mize. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno mimoidočemu vozu. Potres je trajal deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Čez dan je bilo več šibkejših potresov. Glavni potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so steklenice in kozarci, nihale so luči in obešeni predmeti.

Donje Primišlje (Primišlje, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal eno sekundo. Čutilo ga je le nekaj oseb. Tresljaji so bili horizontalni, občuteni v najmanjši meri.

Draganići (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Ni slišal bobnenja. Potres je trajal tri sekunde. Tresljaji so bili horizontalni. Čutili so jih vsi prebivalci. Žvenketale so steklenice in kozarci, nihale so luči in obešeni predmeti.

Dramlje

Slovenec¹³⁹ le omenja, da so prejeli poročilo o potresu tudi iz Dramelj, brez dodatnih podrobnosti.

Obzor¹⁴⁰ je objavil novico, da je potres v Dramljah na stavbah povzročil večje poškodbe. Resničnost te informacije je vprašljiva, ker v isti povedi omenja tudi Kočevje, kjer poškodb ni bilo.

Drežnik (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal zunaj hiše. Slišal je bobnenje po potresu, podobno oddaljenemu grmenju. Potres je trajal tri sekunde. Čutili so ga le posamezniki.

Drivenik (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v občinskem uradu. Čutil je horizontalno nihanje, ki je trajalo deset sekund. Potres so čutili vsi prebivalci.

139 Potres na Spodnjem Štajerskem in na Dolenjskem. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 2. 1917, št. 27, str. 3.

140 Šteta od potresa u Štajerskoj i na Dolenjskom : Strah pučanstva u Krškome na Savi. *Obzor*, 13, 6. 2. 1917, popodnevi list, str. 3.

Dubranec (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je šibko bobnenje po potresu, ki je spominjalo na zvok vetra. Potres je trajal pet sekund. Čutila ga je cela vas. Žvenketale so šipe in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči, premaknile so se slike na stenah, lesene hiše so škripale.

Duga Resa (Dugaresa, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno grmenju. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Tresljaji so prihajali od spodaj. Čutili so ga vsi prebivalci. Žvenketale so steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo.

Dugo Selo (Dugoselo, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal deset do dvanajst sekund. Tresljaji so prihajali od spodaj. Potres je čutila večina prebivalcev. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripali so leseni tramovi in hiše.

Dunaj (Wien, Avstrija)

Dolenjske novice¹⁴¹ so poročale, da so potres čutili v več krajih, tudi na Dunaju. Tukaj skoraj zagotovo navajajo napačni podatek, ker so navedeni samo kraji, v katerih so delovale potresne opazovalnice (Dunaj, Gradec, Trst, Pulj in Zagreb). Za Zagreb in Gradec vemo, da so tam potres čutili, v ostalih treh krajih pa so ga zapisali seizmografi, o čemer so ves čas poročali časopisi. Verjetno je vzrok v nenatančnem prevodu seizmoloških poročil.

Farkaševac (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno oddaljenemu grmenju. Potres je trajal štiri sekunde. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripali so leseni tramovi in hiše, padal je omet.

141 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

Gaberje

V popisu poškodb¹⁴² najdemo podatek, da so ocenili škodo za shrambo za orodje, na kateri je bilo nekaj manjših poškodb. Pregledali so še šest hiš, na katerih je bila škoda neznatna.

Garešnica (Hrvaška)*

Bobnenja ni bilo. Potres je čutilo nekaj oseb.

Gerovo (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je bil šibek in je trajal pet sekund. Čutilo ga je le nekaj posameznikov. Tresljaji so bili horizontalni. Nihale so obešene luči.

Glina (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v šoli. Ni slišal bobnenja. Potres je trajal dve sekundi in čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Nihale so obešene luči. Potres ni povzročil škode.

Glogov Brod

Komisije za popis škode¹⁴³ so pregledale eno enonadstropno stanovanjsko hišo. Zapisali so, da naj bi bila klet pod gospodarskim poslopjem nepoškodovana, kar gre pripisati boljšemu načinu gradnje.

Gomirje (Hrvaška)*

Opazovalec, občinski notar, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni zaznal. Potres je trajal pet do deset sekund in čutilo ga je več ljudi. Tresljaji so bili horizontalni. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škripali so leseni tramovi in hiše, padal je omet. Razpokale so stene in stropi. Potres ni povzročil večje škode.

Gornja Stubica (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje. Potres je trajal 20 sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in

142 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

143 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Ustavile so se ure nihalke. Škripale so lesene hiše.

Gornji Desinec (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje, podobno grmenju. Potres je trajal deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi ljudje v občinskem uradu, pa tudi zunaj. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Nekatero ure nihalke so se ustavile. Škripali so leseni tramovi in hiše, padali so predmeti z omar in polic.

Gornji Grad (Gornjigrad)

Slovenec¹⁴⁴ navaja le čas glavnega potresa in popotresa.

Gradec (Graz, Avstrija)

Linzer Tages-Post¹⁴⁵ piše, da so potres šibko čutili tudi v Gradcu.

Dolenjske novice¹⁴⁶ so poročale, da so potres čutili v več krajih, tudi v Gradcu.

Gradec (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Med potresom je slišal bobnenje. Potres je trajal deset sekund. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo. Potres ni povzročil škode.

Drugi opazovalec, učitelj, se je nahajal v šoli. Stal je zraven mize v prvem nadstropju. Slišal je bobnenje med potresom. Potres je trajal 20 sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo (šolska plošča), premaknile so se slike na stenah. Škripali so leseni tramovi in hiše. Malo so razpokale stene in stropi. Župnik, ki se je nahajal v pritličju stavbe, potresa ni čutil.

Granešina (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v sobi. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal osem sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so prišli od spodaj. Škode ni bilo.

144 Potres v Brežicah. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3.

145 Drahtnachrichten der »Tages-Post.« (Graz). *Linzer Tages-Post*, 53, 30. 1. 1917, št. 26, str. 5.

146 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

Grižane (Hrvaška)*

Opazovalec je bil v hiši. Žvenketale so šipe in kozarci, s sten je padel omet. Čutil je še dva popotresa.

Grobnik (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v pisarni. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal pol sekunde in čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili zelo šibki, komaj zaznavni.

Hrašćina (Hrašćina Trgovišće, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal tri sekunde. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škode ni bilo.

Hrnetić (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Čutil je dva potresa. Čutili so ju vsi prebivalci. Treslo se je pohištvo, obešeni predmeti so nihali. Tresenje je bilo horizontalno.

Hrvatska Dubica (Dubica, Hrvaška)*

Opazovalec je v hiši čutil tri sekunde dolg horizontalen potres. Tresenje tal je čutilo več oseb. Žvenketale so šipe in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so viseče luči.

Hum na Sutli (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Ni slišal bobnenja. Potres je trajal dve do tri sekunde in čutili so ga v celotni občini. Tresljaji so bili vodoravni. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripale so lesene hiše, padal je omet. Nastalo je nekaj razpok na stenah in stropih.

Ivanec (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Tresljaji so bili horizontalni. Potres je čutilo več oseb. Nihale so luči in na strop obešeni predmeti.

Jabukovac (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal eno sekundo. Tresljaji so bili horizontalni. Potres je čutilo več ljudi.

Jamnica Pisarovinska (Jamnica, Hrvaška)*

Opazovalec, duhovnik, se je nahajal v hiši. Ni slišal bobnenja. Potres je trajal pet sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah.

Janče

Domoljub¹⁴⁷ omenja, da sta bila ta dan dva zelo močna potresa.

Jesenje (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v pisarni. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno močnemu vetru. Potres je trajal pet sekund. Tresljaji so bili valoviti. Čutil je le en potres. Čutili so ga tudi vsi prebivalci. Treslo se je pohištvo, v pritličju so razpokale stene in stropi.

Josipdol (Hrvaška)*

Opazovalec, upravitelj, se je nahajal v hiši. Ni slišal bobnenja. Potres je trajal pol sekunde. Upravitelj je čutil le majhen sunek. Čutilo ga je še nekaj ljudi.

Jukinac (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je rahlo šumenje, podobno vetru. Potres je trajal eno sekundo. Čutili so jih vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni.

Kamensko (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal 20 sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Čutili so ga vsi stanovalci hiše. Žvenketale so šipe, nihale so luči in obešeni predmeti.

Karlovec (Hrvaška)*

Opazovalec je čutil dva zmerno močna valovita potresa v smeri SV, in sicer ob 9.26 in 11.32.

Drugi opazovalec poroča o tresenju, dolgem 30 sekund, ki so ga čutili vsi. Poleg žvenketanja šip in kozarcev opisuje še tresenje pohištva, nihanje visečih predmetov,

147 Dopisi. (Janče). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 8. 2. 1917, št. 6, str. 65.

premikanje slik na stenah, škripanje tramov in lesenih stavb. Ustavile so se nekatere ure nihalke.

Kašina (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno pokanju topov. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Čutila ga je celotna okolica. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, šibko tudi steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škode ni bilo.

Klanjec (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje med potresom, podobno bučanju vetra. Potres je trajal 15 sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Padal je omet. Predmeti z omar in miz so padali na tla. Ponekod so razpokale stene in stropi. Ni bilo večjih poškodb.

Klinča Sela (Hrvaška)*

Opazovalec, načelnik, se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje po potresu, podobno oddaljenemu grmenju. Potres je trajal eno minuto. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Nekatere ure nihalke so se ustavile. Škripale so lesene hiše, padal je omet. V vogalih so razpokale stene in stropi. Večjih poškodb ni bilo.

Kočevje

Slovenec¹⁴⁸ zanika novico, da bi potres v Kočevju povzročil veliko škodo.

Zagrebški Obzor¹⁴⁹ je kljub temu objavil, da je potres na stavbah v Kočevju povzročil večje poškodbe.

148 Potres v Brežicah in v Krški vasi. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 30. 1. 1917, št. 24, str. 4.

149 Šteta od potresa u Štajerskoj i na Dolenjskom : Strah pučanstva u Krškom na Savi. *Obzor*, 13, 6. 2. 1917, popodnevi list, str. 3.

Komenda

Slovenec¹⁵⁰ navaja, da je bil močan, dolgo trajajoč potres, med katerim se je zelo majal križ na zvoniku.

Koprivnica (Hrvaška)*

Potres so občutili le posamezniki. Posledic ni bilo.

Kostajnica (Hrvaška)*

Poročevalec potresa ni čutil, ker je bil na potovanju. Posamezniki so mu povedali, da je bil manjši potres, in sicer najprej vertikalni, za tem pa horizontalni.

Kostanjevac (Hrvaška)*

Opazovalec, stražmojster, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Padal je omet. V severnem delu stavbe so razpokale stene in stropi. Večje škode ni bilo.

Kostanjevica na Krki

Slovenec¹⁵¹ navaja čas glavnega potresa in popotresa. »Pri mnogih hišah je odletelo več ali manj beleža, pri nekaterih nekaj ometa od stropa.«

Kostel (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno hrupu mimoidočega voza. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Čutila ga je večina prebivalcev. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Poškodb ni bilo.

Kozje

Slovenski narod¹⁵² navaja le čas glavnega potresa.

150 Dnevne novice. (Komenda): *Političen list za slovenski narod*, 45, 31. 1. 1917, št. 25, str. 3.

151 Potres v Brežicah. *Slovenec* : *Političen list za slovenski narod*, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3.

152 Potres : Velike poškodbe v Brežicah in Krški vasi. *Slovenski narod*, 50, 30. 1. 1917, št. 24, str. 3.

Slovenski gospodar¹⁵³ dodaja še popotres, ki naj bi bil močnejši kot prvi.

Kraljev Vrh (Kraljev vrh, Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal pet sekund. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Nihale so luči in obešeni predmeti, padlo je malo ometa. Župnik je ta dan čutil tri potrese.

Kraljevec na Sutli (Kraljevec, Hrvaška)*

Opazovalec je slišal bobnenje med potresom, podobno grmenju. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripale so lesene hiše, padal je omet. Predmeti so padali z omar. V prvem nadstropju v šoli so razpokale stene in stropi. V župnišču se je na tla zvrnila kredenca. Zato se je razbila posoda. Škode je bilo 100 kron.

Krapina (Krapina Trg, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v svoji pisarni. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Prvi je bil močan, potem se je moč stopnjevala. Potres so čutili vsi prebivalci. Treslo se je pohištvo, škripali so parketi.

Krapinske Toplice (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje po potresu, podobno grmenju. Prvi potres je trajal štiri sekunde, drugi dve sekundi. Čutila ju je celotna soseska. Tresljaji so bili valoviti. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripale so lesene hiše, padal je omet. V prvem nadstropju so razpokale stene in stropi. V nekaterih hišah so razpokale zaledenele okenske šipe.

Krasica (Hrvaška)*

Opazovalec, notar, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal pet sekund. Bil je en dokaj šibek sunek. Čutilo ga je več oseb.

153 Potres. *Slovenski gospodar* : List ljudstvu v pouk in zabavo, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

Krašić (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal 40 sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti.

Križevci (Kreuz, Hrvaška)*

Die Neue Zeitung,¹⁵⁴ Neues Wiener Tagblatt¹⁵⁵ in Reichspost¹⁵⁶ omenjajo zelo šibek potres v Križevcih.

Opazovalec je čutil potres, ki je trajal tri sekunde. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili tudi mnogi prebivalci. Nihale so luči in obešeni predmeti. Škode ni bilo.

Krška vas (Munkendorf)

Krška vas je bila ena izmed štirih najbolj poškodovanih naselij (poleg Brežic, Šentlenarta in Zakota). To naselje je edino spadalo pod Kranjsko, zato nimamo zapisnikov o škodi. So pa primarni viri dovolj dobro opisali nastalo situacijo, da smo lahko na podlagi njihovih podatkov opredelili intenziteto.

Slovenec¹⁵⁷ in Slovenski narod¹⁵⁸ pišeta, da je 25 hiš tako poškodovanih, da jih bo treba podreti. Pod ruševinami sta bila zasuta dva poškodovana fanta, ki sta bila pravočasno rešena. Enako poročilo objavijo še: Die Neue Zeitung,¹⁵⁹ Edinost,¹⁶⁰ Grazer Tagblatt,¹⁶¹ Linzer Tages-Post,¹⁶² Marburger Zeitung,¹⁶³ Neues Wiener Tagblatt,¹⁶⁴

154 Erdbeben in Agram : Kein Schaden, nur Plafondspruenge. *Die Neue Zeitung : Illustriertes unabhängiges Tagblatt*, 10, 30. 1. 1917, št. 28, str. 4.

155 Ein starkes Nachbeben. (In Agram). *Neues Wiener Tagblatt : Demokratisches Organ*, 51, 30. 1. 1917, št. 28, str. 15.

156 Tagesbericht. (Erdbeben in Kroatien). *Reichspost*, 24, 30. 1. 1917, št. 47–48, str. 4.

157 Potres v Brežicah in v Krški vasi. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 30. 1. 1917, št. 24, str. 4.

158 Potres : Velike poškodbe v Brežicah in Krški vasi. *Slovenski narod*, 50, 30. 1. 1917, št. 24, str. 3.

159 Heftiges Erdbeben in Rann und Umgebung. *Die Neue Zeitung : Illustriertes unabhängiges Tagblatt*, 10, 31. 1. 1917, št. 29, str. 3.

160 Potres na krajnsko-štajerski meji. *Edinost: glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice*, 42, 31. 1. 1917, št. 31, str. 1.

161 Das Erdbeben. *Grazer Tagblatt*, 27, 31. 1. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 7.

162 Tagesneuigkeiten. (Erdbeben). *Linzer Tages-Post*, 53, 31. 1. 1917, št. 27, str. 3.

163 Marburger Nachrichten. (Erdbebenwirkung an der Save). *Marburger Zeitung*, 56. 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

164 Ein neuerliches Erdbeben. (Schwerer Schaden in Krain und Steiermark). *Neues Wiener Tagblatt : Demokratisches Organ*, 51, 31. 1. 1917, št. 29, str 14–15.

Obzor,¹⁶⁵ Reichspost¹⁶⁶ in Wiener Zeitung,¹⁶⁷ Dolenjske novice¹⁶⁸ in Slovenski gospodar,¹⁶⁹ Štajerc¹⁷⁰ in Domoljub¹⁷¹. V nekaterih časopisih namesto 25 piše 28 hiš.

Slovenski narod¹⁷² poroča, da je Krška vas popolnoma porušena in »je ni hiše, o kateri bi se smelo reči, da bo še kdaj porabna«.

Slovenski narod¹⁷³ natančno opiše reševanje dveh ranjenih fantov izpod ruševin.

Slovenski gospodar¹⁷⁴ piše, da v Krški vasi niti »lesene hiše niso ostale cele. Zidane so pa tako porušene in poškodovane, da se bodo morale popolnoma porušiti. (...) V Krški vasi je potres ubil tudi nekaj živine: 1 govedo, 10 svinj, 1 kozo in več perutnine.«

Domoljub¹⁷⁵ objavi, da je bila Krška vas tako porušena, »ker je bolj na mehkih tleh in ima več zidanih hiš«.

Slovenec¹⁷⁶ navaja, da je »v Krški vasi res mnogo hiš napol uničenih, vendar se podrla ni nobena. Pač pa je razrušenih nekaj hlevov. Glede poslopij je Krška vas največ trpela, ker ni hiše, ki bi ostala nepoškodovana. Peči so večinoma po vsej vasi razrušene tudi v lesenih hišah. (...) Ob prvem sunku, ko se je v Krški vasi podrl hlev posestnika Ivšiča ...« Enako piše tudi Domoljub.¹⁷⁷

Ilustrirani glasnik¹⁷⁸ objavi tri fotografije iz Krške vasi. Na prvi je hiša župana Ajstra, na kateri je porušen zatrep; na drugi je porušena hiša Janeza Ivšiča, na tretji pa gospodarsko poslopje Terezije Tancik (Priloga 4).

165 Prekjučerašnji potres. (Štete od potresa u Brežicama i Krškoj vasi). *Obzor*, 13, 31. 1. 1917, popodnevno izdanje, str. 2.

166 Die Verheerungen des Erdbebens. *Reichspost*, 24, 31. 1. 1917, št. 49, str. 7.

167 Das gestrige Erdbeben. *Wiener Zeitung*, 31. 1. 1917, št. 24, str. 9.

168 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

169 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

170 Potres : Velike poškodbe v Brežicah in drugih krajih ob Savi. *Štajerc*, 18, 4. 2. 1917, št. 5, str. 4.

171 Tedenske novice. (Zemeljsko silo potresa). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 15. 2. 1917, št. 7, str. 76.

172 Potresna katastrofa v Brežicah. *Slovenski narod*, 50, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3–4.

173 Dnevne vesti. (Potres v Krški vasi). *Slovenski narod*, 50, 6. 2. 1917, št. 29, str. 3.

174 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 8. 2. 1917, št. 6, str. 3.

175 Tedenske novice. (Zemeljsko silo potresa). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 15. 2. 1917, št. 7, str. 76.

176 Na sledovih potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 3. 1917, št. 51, str. 1.

177 Tedenske novice. (Zemeljsko silo potresa). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 15. 2. 1917, št. 7, str. 76. Tedenske novice. (Premalo?). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 8. 3. 1917, št. 10, str. 111–112.

178 *Ilustrirani glasnik*, 3, 15. 3. 1917, št. 28, str. 230.

Tri opise očividcev navaja tudi F. Seidl.¹⁷⁹ Gospa županja Ajstrova opisuje dogajanje v njihovi pritlični hiši, kjer se je porušila stena in padel dimnik. Poštarica ga. Tomažič opisuje padanje predmetov na pošti, padanje ometa s stropa ter strešne opeke in snega s streh. Orožniški nadstražnik g. Češnik je bil med potresom v vojašnici, kjer je s stropov padal omet, porušile so se peči in prevračale omare.

Krško (Gurkfeld)

Slovenec¹⁸⁰ in Dolenjske novice¹⁸¹ pišeta o glavnem potresu, ki je povzročil razpoke na župnijski cerkvi in več hišah.

Slovenski narod¹⁸² pa trdi, da v Krškem ni bilo poškodb.

Časopisi so poročali o smrtni žrtvi: Uršula Arh je med potresom prala perilo na Savi, padla v reko in utonila. O tem so pisali: Slovenec,¹⁸³ Obzor¹⁸⁴ in Slovenski narod¹⁸⁵, Grazer Tagblatt,¹⁸⁶ Domoljub¹⁸⁷ in Slovenski gospodar¹⁸⁸. Slovenec¹⁸⁹ in Grazer Tagblatt¹⁹⁰ poročata, da so telo Arhove našli pri Brdovcu na Hrvaškem.

Kumrovec (Kumrovac, Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v šoli. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal šest sekund. Tresljaji so bili vertikalni in horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, nihale so luči, premaknile so se slike na stenah. Škipale so lesene hiše, padal je omet. Škode ni bilo. Čutil je tudi popotres ob 11. uri.

-
- 179 Seidl, Ferdinand: Zemeljski potres pri Brežicah in Krški vasi dne 29. januarja l. 1917, str. 46–47.
- 180 Potres na Spodnjem Štajerskem in na Dolenjskem. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 2. 1917, št. 27, str. 3.
- 181 Dopisi. (Iz Krškega). *Dolenjske novice*, 23, 8. 2. 1917, št. 46, str. 183–184.
- 182 Dnevne vesti. (Potres). *Slovenski narod*, 50, 7. 2. 1917, št. 30, str. 4.
- 183 Potres na Spodnjem Štajerskem in na Dolenjskem. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 2. 1917, št. 27, str. 3.
- 184 Šteta od potresa u Štajerskoj i na Dolenjskom : Strah pučanstva u Krškom na Savi. *Obzor*, 13, 6. 2. 1917, popodnevni list, str. 3.
- 185 Dnevne vesti. (Utonila je v Savi). *Slovenski narod*, 50, 6. 2. 1917, št. 29, str. 3.
- 186 Nachtrag zum Tagesbericht. (Infolge des Erdbebens). *Grazer Tagblatt*, 27, 7. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 16.
- 187 Tedenske novice. (Potresna sunka). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo*, 30, 8. 2. 1917, št. 6, str. 64.
- 188 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 8. 2. 1917, št. 6, str. 3.
- 189 Dnevne novice. (Potresni sunki v Brežicah). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 21. 2. 1917, št. 42, str. 5.
- 190 Tagesbericht. (Ein Opfer der Letzten Erdbebens geburden). *Grazer Tagblatt*, 27, 27. 2. 1917, Morgen Ausgabe, str. 3.

Laško (Markt Tüffer)

Grazer Tagblatt¹⁹¹ navaja čas glavnega potresa in popotresa.

Enak tekst objavi tudi Deutsche Wacht.¹⁹²

Lekenik (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal dve sekundi in čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah.

Lepoglava (Hrvaška)*

Opazovalec je čutil potres v trajanju dve sekundi do tri sekunde. Žvenketale so šipe. Drugih posledic potresa ni bilo.

Leskovec pri Krškem (Leskovec)

Slovenec¹⁹³ je objavil natančen opis dogajanja v Leskovcu. Tam je bil močan glavni potres. Zato so prebivalci in tudi bolni vojaki iz bolnišnic zbežali na cesto. Mnoge hiše so razpokale, nekje se je podrl dimnik, nekje pa strop. Drugi potres, ob 11.30 po lokalnem času, je bil močnejši. Podrti dimnik je naredil škodo na župnišču. V cerkvi in župnišču so nastale razpoke. Enako so poročali tudi v Dolenjskih novicah.¹⁹⁴

Povzetek zgornjega poročila je natisnil Domoljub.¹⁹⁵

Dolenjske novice¹⁹⁶ navajajo mnenje inženirja, da bi bilo cerkev zaradi razpok potrebno vezati.

Libna (Loibenberg, Libno)

Komisija za oceno škode¹⁹⁷ je obiskala dve hiši v Libni, leseno in delno zidano. Zaradi elastičnosti konstrukcije so bile verjetno poškodbe na leseni hiši nekoliko manjše.

191 Erdbeben. Grazer Tagblatt, 27, 1. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

192 Aus Stadt und Land. (Das Erdbeben). Deutsche Wacht, 42, 3. 2. 1917, št. 10, str. 4.

193 Potres v Brežicah. Slovenec : Političen list za slovenski narod, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3.

194 Dopisi. (Iz Leskovca). Dolenjske novice, 23, 15. 2. 1917, št. 47, str. 187.

195 Tedenske novice. (Potresna sunka). Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo, 30, 8. 2. 1917, št. 6, str. 64.

196 Dopisi. (Iz Leskovca). Dolenjske novice, 23, 1. 3. 1917, št. 49, str. 194.

197 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

Najvišja omenjena hišna številka v popisu je 36. To pomeni, da je večina objektov v vasi ostala nepoškodovana.

Ljubljana (Laibach)

Prvi je o potresu poročal Slovenski narod že isti večer.¹⁹⁸ Omenja potres in popotres. Večina ljudi potresov ni čutila.

Slovenec¹⁹⁹, Edinost,²⁰⁰ Grazer Tagblatt,²⁰¹ Neues Wiener Tagblatt,²⁰² Reichspost²⁰³ in Wiener Zeitung,²⁰⁴ Dolenjske novice,²⁰⁵ Domoljub²⁰⁶ objavijo novico, da so prebivalci Ljubljane čutili potres.

Ljubljana Polje (Devica Marija v Polju)

Slovenec²⁰⁷ piše o precej močnem potresu in popotresu, ki nista naredila nobene škode. Zaropotale so le šipe.

Lobor (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v sobi. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno mimoidečemu vozu. Potres je trajal pet sekund in čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripale so lesene hiše.

Lokve (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal par sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah.

198 Dnevne vesti. (Potres). *Slovenski narod*, 50, 29. 1. 1917, št. 23, str. 3.

199 Potres v Brežicah in v Krški vasi. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 30. 1. 1917, št. 24, str. 4.

200 Potres na krajnsko-štajerski meji. *Edinost: glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice*, 42, 31. 1. 1917, št. 31, str. 1.

201 Das Erdbeben in Rann. *Grazer Tagblatt*, 27, 6. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 4.

202 Ein neuerliches Erdbeben. (Schwerer Schaden in Krain und Steiermark). *Neues Wiener Tagblatt : Demokratisches Organ*, 51, 31. 1. 1917, št. 29, str. 14.

203 Erdbebenschäden in Untersteier und Krain. *Reichspost*, 24, 31. 1. 1917, št. 49, str. 7.

204 Das gestrige Erdbeben. *Wiener Zeitung*, 31. 1. 1917, št. 24–25, str. 9.

205 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

206 Tedenske novice. (Zemeljsko silo potresa). *Domoljub: slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 15. 2. 1917, št. 7, str. 76.

207 Potres v Brežicah in v Krški vasi. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 30. 1. 1917, št. 24, str. 4.

Lovrenc na Dravskem polju (Sv. Lovrenc na Dravskem polju)

Slovenski gospodar²⁰⁸ sporoča, da je bil glavni potres precej močan. Škripala so vrata in šklepetala okna. Čutili so še popotres, ki je bil krajši in šibkejši.

Mađarevo (Magjarevo, Hrvaška)*

Opazovalec, kaplan, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Tresljaji so bili horizontalni. Potres je čutilo več oseb. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci. Škode ni bilo.

Majur (Hrvaška)*

Opazovalec je poročal o bobnenju, podobnem zvoku vetra. Potres so čutili le posamezniki.

Makole

Slovenski gospodar²⁰⁹ objavi kratko notico o precej močnem potresnem sunku.

Male Rodne (Malerodne pri Rogatcu)

Slovenski gospodar²¹⁰ poroča, da je bil potres hud. Trajal je tri sekunde.

Malečnik (Sv. Peter pri Mariboru)

O potresu je poročal Slovenski gospodar²¹¹. Sunek je bil močan. Škripala so okna in vrata, majal se je križ. Sledil mu je šibkejši popotres.

Mali Obrež

Popisovalci škode²¹² omenjajo dve pregledani hiši na Malem Obrežu, ki nista bili poškodovani. Glavni potres in popotrese so prebivalci vasi zagotovo čutili, toda o tem ni ohranjen noben podatek.

208 Dopisi. (Sv. Lovrec). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 8. 2. 1917, št. 6, str. 6.

209 Dopisi. (Makole). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 8. 2. 1917, št. 6, str. 6.

210 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

211 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

212 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

Maribor (Marburg)

Časniki so prinašali tudi opise potresnih učinkov v Mariboru. Glavni potres je bil precej močan, saj so se zagugale svetilke in omare, slišalo se je tudi votlo bobnenje. Občan je opazil, da je v sredini Drave voda pljusnila v zrak več metrov visoko. Zaradi potresa se je zibal tudi nov most. Škode ni bilo. Čutili so tudi popotres.²¹³

Podobno so poročali Grazer Tagblatt²¹⁴ in Marburger Zeitung²¹⁵ ter Slovenski narod²¹⁶.

Marija Bistrica (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal osem sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci, ki so se nahajali v hišah. Žvenketale so steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Ure nihalke so se ustavile. Škripali so leseni tramovi in hiše, padali so koščki ometa.

Marija Gorica (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni zaznal. Potres je trajal deset sekund. Tresljaji so bili vertikalni. Prvi je bil najmočnejši, čutili so ga vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Ustavile so se nekatere ure nihalke. Škripale so lesene hiše, padal je omet. Padali so predmeti z omar in miz. V prvem nadstropju so razpokale stene in stropi, kot tudi strop v cerkvi. V cerkvi je s stropa odpadel tudi omet. Prebivalci so čutili še več popotresov.

Maruševci (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v sobi. Potres je trajal osem do deset sekund. Čutilo ga je več oseb na različnih krajih. Nihale so luči in obešeni predmeti, ustavile so se nekatere ure nihalke.

Metlika

Le kratek prispevek v Slovencu²¹⁷ omenja, da so čutili močan potres.

213 Potres. *Slovenski gospodar* : List ljudstvu v pouk in zabavo, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

214 Tagesbericht. (Das Gestrige Erdbeben. Aus Marburg). *Grazer Tagblatt*, 27, 31. 1. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 14.

215 Letzte Drahtnachrichten. (Das Beben in Agram). *Marburger Zeitung*, 56. 30. 1. 1917, št. 24, str. 7.

216 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

217 Dnevne novice. (Metlika): *Političen list za slovenski narod*, 45, 31. 1. 1917, št. 25, str. 3.

Mihalovec

Slovenski narod²¹⁸ sporoča, da sta v dobovski občini bili najhujše prizadeti vasi Mostec in Mihalovec.

Popis poškodb²¹⁹ vsebuje podatke o sedmih poškodovanih stavbah, skupaj pa omeni osem objektov. Najvišja omenjena hišna številka je 60 – torej je veliko hiš potres prestalo brez poškodb. O poškodovanih hišah pa so zapisali, da imajo razpoke v obokih in zidovih, poškodovane strehe, porušene dimnike, poškodbe ometa in peči.

Mokronog

V Mokronogu so čutili popotres močneje kot glavni potres. Tako poroča Slovenski narod.²²⁰ Pri popotresu so nekateri opazovali gibanje cerkvenega zvonika.

Mostec (Brückl)

Slovenski narod²²¹ sporoča, da sta bili v dobovski občini najhujše prizadeti vasi Mostec in Mihalovec.

Popis poškodb²²² vsebuje podatke o nepoškodovani in dveh poškodovanih hišah ter kapeli, ki je utrpela le lažje razpoke. Ena izmed poškodovanih hiš je bila zelo poškodovana. Najvišja omenjena hišna številka v popisu je 33 – torej je bilo kar nekaj hiš nepoškodovanih.

Mrkopalj (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno oddaljenemu grmenju. Potres je trajal tri sekunde. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripale so lesene hiše.

Mrzlava vas (Mrzla vas)

Kraj je le dvakrat omenjen v časopisnih poročilih.

218 Dnevne vesti. (Drobne vesti iz Štajerske). *Slovenski narod*, 50, 20. 2. 1917, št. 41, str. 3.

219 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

220 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

221 Dnevne vesti. (Drobne vesti iz Štajerske). *Slovenski narod*, 50, 20. 2. 1917, št. 41, str. 3.

222 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

Slovenski narod²²³ pravi, da sta bila zelo prizadeta Čatež in Mrzlava vas.

Občinska uprava²²⁴ našteva kraje, v katerih je potres razrušil hiše. Med njimi omenja tudi Mrzlavo vas.

Mrzlo Polje Žumberačko (Žumberačko Mrzlopolje, Hrvaška)*

Učitelj je čutil močan potres. Predmeti v sobi so se zatresli in obešene luči zanihale. Tresenje je bilo valovito. Trajalo je šest sekund. Čutil je še popotres.

Netretić (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje in čutil horizontalno tresenje. Več oseb je slišalo žvenket šip in kozarcev.

Novi Dvori (Hrvaška)

Po poročanju Slovenskega naroda²²⁵ in Grazer Tagblatta²²⁶ so potres čutili v Novih Dvorih.

Novi Marof (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Tresljaji so bili horizontalni. Potres je čutilo več oseb. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah.

Novigrad (Hrvaška)*

Opazovalec, občinski načelnik, se je nahajal v postelji. Slišal je bobnenje, podobno vetru. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Tresljaji so bili horizontalni. Čutili so jih tisti, ki so bili v posteljah. Potres ni povzročil škode.

Novo mesto (Rudolfswerth)

Slovenski narod²²⁷ najprej le omenja, da so potres čutili, potem²²⁸ pa poroča, kako

223 Dnevne vesti. (Potres). *Slovenski narod*, 50, 7. 2. 1917, št. 30, str. 4.

224 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava : Glasilo »Kmetijske županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

225 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

226 Erdbeben. *Grazer Tagblatt*, 27, 1. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

227 Potres : Velike poškodbe v Brežicah in Krški vasi. *Slovenski narod*, 50, 30. 1. 1917, št. 24, str. 3.

228 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2. Potresna katastrofa v Brežicah. *Slovenski narod*, 50, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3–4.

so čutili glavni potres in popotres. Tresla so se okna in pohištvo, odpirala so se vrata. Podobno je bilo tudi pri popotresu.

O tem natančno poročajo Dolenjske novice,²²⁹ Grazer Tagblatt²³⁰ in Slovenec²³¹.

Oborovo (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal deset sekund. Čutilo ga je več oseb. Nihale so luči in obešeni predmeti.

Orehovica (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal pet sekund. Tresljaji so prihajali od spodaj. Malo so žvenketale šipe. Potres ni povzročil škode. Čutilo ga je več oseb.

Orle (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v zgradbi v prvem nadstropju. Tresljaji so prihajali od spodaj. Potres je trajal šest sekund. Večina prebivalcev ga ni čutila. Žvenketale so šipe in kozarci, treslo se je pohištvo in vrata, nihali so viseči predmeti. Nekatere ure nihalke so se ustavile.

Ormož (Friedau)

Grazer Tagblatt²³² poroča o precej močnem potresu.

Oroslavje (Oroslavlje, Hrvaška)*

Opazovalka, razredna učiteljica, se je nahajala v šoli. Slišala je bobnenje, podobno mimoidočemu vozu. Potres je trajal dve sekundi. Čutili so ga vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Padal je omet.

Oštri Zid (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal deset

229 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

230 Erdbeben. *Grazer Tagblatt*, 27, 1. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

231 Potres v Brežicah. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3.

232 Erdbeben. *Grazer Tagblatt*, 27, 1. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

sekund. Tresljaji so bili valoviti (*crescendo* in *decrescendo*). Čutili so jih njegovi učenci in nekateri prebivalci. Nihalo je pohištvo. Potres ni povzročil večje škode.

Ozalj (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je oddaljeno grmenje. Prvi tresljaj je potekal v horizontalni smeri in je bil najmočnejši. Trajal je eno sekundo. Čutili so ga vsi prebivalci. Žvenketale so šipe in kozarci, treslo se je pohištvo, nihali so obešeni predmeti, slike na stenah so se premaknile. Lesene hiše so škripale. Opazovalec je čutil še dva šibkejša popotresa.

Palanjek Pokupski (Palanjek, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal deset sekund in čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Nihale so luči in obešeni predmeti.

Pesje (Hundsdorf)

Popis škode²³³ omenja dve poškodovani stavbi v vasi Pesje, in sicer hišo in gospodarsko poslopje lastnika Johanna Zupančiča. Hiša je bila pritlična in zidana, gospodarsko poslopje pa delno leseno. Omenja se še hiša Franza Baua z nepomembnimi poškodbami.

Petrinja (Hrvaška)*

Lokalni časopis Banovac²³⁴ je poročal, da so v Petrinji čutili lahek valovit potres, ki ni povzročil nobene škode.

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde in čutilo ga je nekaj ljudi. Tresljaji so bili valoviti.

Petrovina (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno vetru. Potres je trajal devet sekund in čutilo ga je nekaj ljudi. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripali so leseni tramovi in hiše. Ponekod so razpokale stene in stropi.

233 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

234 Vjesnik. (Potres). *Banovac : list za javne prilike, pouku, narodnu privredu i zabavu*, 28, 3. 2. 1917, št. 6, str. 2.

Petrovsko (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal deset sekund in čutilo ga je več oseb. Tresljaji so prihajali od spodaj. Malo so se premaknile slike na stenah.

Pisarovina (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal tri sekunde. Tresljaji so bili valoviti in so prihajali s severa proti jugu. Potres so čutili vsi prebivalci.

Planina pri Sevnici (Montpreis)

Grazer Tagblatt²³⁵ natančno opiše oba potresa. Prvi potres je bil močan. Pri drugem je bilo slišati prasketanje, padali so strešniki, obešeni predmeti so še dolgo nihali. Enak opis objavi Deutsche Wacht.²³⁶

Podbočje (Sveti Križ pri Kostanjevici)

Slovenec²³⁷ omenja, da so čutili glavni potres in popotres. »Večje škode razen da je razpokalo staro zidovje in odletel omet, hvala Bogu ni.«

Podsused (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal na prostem. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno vetru. Potres je trajal pet do šest sekund in čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, premaknile so se slike na stenah. S sten je padal omet.

Pokupsko (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje po potresu, podobno mimoidočemu vozu. Potres je trajal dve sekundi in čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili valoviti. Tresla se je luč.

Prekrižje (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje med potresom, podobno

235 Erdbeben. *Grazer Tagblatt*, 27, 1. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

236 Aus Stadt und Land. (Das Erdbeben). *Deutsche Wacht*, 42, 3. 2. 1917, št. 10, str. 4.

237 Potres v Brežicah. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3.

mimoidočemu vozu. Potres je trajal 30 sekund. Čutili so jih vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Treslo se je pohištvo, nekoliko so se premaknile slike na stenah. Opazovalec je čutil še nekaj popotresov.

Preloščica (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Med potresom je slišal bobnenje. Potres je trajal nekaj sekund in čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Šipe so šibko žvenketale. Škripali so leseni tramovi in hiše.

Prezid (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal tri sekunde. Tresljaji so bili horizontalni. Potres je čutilo od štiri do pet oseb. Treslo se je pohištvo.

Prilipe

V Slovincu²³⁸ so zapisali zanimivost, da je med glavnim potresom »kozolec poskočil tako visoko, da bi se človek lahko vlegel pod steber«.

Občinska uprava²³⁹ našteva kraje, v katerih je potres razrušil hiše. Med njimi omenja tudi Prilipe.

Prišlin (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v sobi. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal približno deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi, ki so bili v hiši.

Ptuj (Pettau)

Slovenski gospodar²⁴⁰ objavi opis glavnega potresa na Ptuju. Več predmetov je padlo na tla, ustavilo se je več ur nihalk, v grajskih sobah je padlo nekaj ometa.

Neues Wiener Tagblatt²⁴¹ dodaja še, da je poročevalec sedel za pisalno mizo, ki je zanihala.

238 Iz središča potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 7. 2. 1917, št. 30, str. 2.

239 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava : Glasilo »Kmetске županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

240 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

241 Das Erdbeben in Steiermark. *Neues Wiener Tagblatt : Demokratisches Organ*, 51, 1. 2. 1917, št. 30, str. 16.

Pulj (Pula, Hrvaška)

Dolenjske novice²⁴² so poročale, da so potres čutili v različnih krajih, tudi v Pulju. Tukaj velja enaka opomba kot za Dunaj in Trst.

Račja vas (Račjavas)

Slovenec²⁴³ našteva kraje, v katerih je potres naredil veliko škode. Med njimi omeni tudi Račjo vas.

Občinska uprava²⁴⁴ našteva kraje, v katerih je potres razrušil hiše. Med njimi omenja tudi Račjo vas.

Radoboj (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje, podobno vetru. Potres je trajal 15 sekund. Tresljaji so prihajali od spodaj. Najprej so bili hitri in šibkejši, potem pa počasnejši in močnejši. Čutilo ga je več ljudi. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah.

Rakov Potok (Rakovpotok, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno mimojdočemu vozu. Potres je trajal pet do osem sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripali so leseni tramovi in hiše.

Ravna Gora (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v sobi. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Tresljaji so bili horizontalni. Čutili so jih mnogi prebivalci. Treslo se je pohištvo. Škode ni bilo. Drugi, nekoliko šibkejši potres je bil ob 11.20.

242 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

243 Dnevne novice. (Potres v Cerkljah pri Brežicah). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 6. 2. 1917, št. 29, str. 3.

244 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava : Glasilo »Kmetске županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

Remete (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v šoli. Potres je trajal deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Potres so čutili vsi prebivalci župnije in vsi otroci v šoli. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Padlo je malo ometa.

Remetinec (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v šoli. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal dve sekundi. Tresljaji so bili horizontalni. Čutili so ga učitelj in učenci. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo, premaknile so se slike na stenah.

Ribnik (Hrvaška)*

Opazovalec je bil v hiši. Slišal je bobnenje. Prvi sunek tresenja je bil najmočnejši. Trajal je približno šest sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Žvenketale so šipe in kozarci, treslo se je pohištvo, nihali so obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Slišalo se je škripanje lesenih hiš.

Rogaška Slatina (Rohitsch-Sauerbrunn)

Grazer Tagblatt²⁴⁵ omenja le, da so čutili potres.

Slovenski gospodar²⁴⁶ poroča o glavnem potresu in popotresu. Nista povzročila škode.

Rogatec

V Slovenskem narodu²⁴⁷ je omenjen le glavni potres.

Obzor²⁴⁸ na kratko omeni še popotres. Ni povzročil škode.

Rozga (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred, med in po potresu, podobno grmenju topov. Potres je trajal 12–15 sekund. Tresljaji so bili horizontalni.

245 Tagesbericht. (Das Gestrige Erdbeben). *Grazer Tagblatt*, 27, 30. 1. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 14–15.

246 Potres. *Slovenski gospodar* : List ljudstvu v pouk in zabavo, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

247 Potres : Velike poškodbe v Brežicah in Krški vasi. *Slovenski narod*, 50, 30. 1. 1917, št. 24, str. 3.

248 Prekjučerašnji potres. (Potres u Štajerskoj i alpskim zemljama). *Obzor*, 13, 31. 1. 1917, popodnevno izdanje, str. 1.

Potres so čutili vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Ure nihalke so se ustavile. Škripale so lesene hiše, padal je omet. Predmeti so padali s polic in miz. V dveh do treh hišah so zelo malo razpokale stene in stropi.

Rudeš (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v šoli. Slišal je bobnenje po potresu, podobno oddaljenemu grmenju. Potres je trajal dve sekundi. Tresljaji so bili horizontalni. Prvi je bil najmočnejši. Čutili so ga vsi prebivalci. Žvenketale so steklenice in kozarci. Na južni steni so nastale razpoke nad okni šolske sobe.

Samobor (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v hiši. Potres je trajal šest do sedem sekund. Tresljaji so bili valoviti. Prvi sunek je bil najmočnejši. Čutili so ga vsi prebivalci v hišah in zunaj njih. Šipe, steklenice in kozarci so močno žvenketali, močno se je treslo pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se nekatere slike na stenah. Škripali so leseni tramovi in hiše, padlo je malo ometa, v neki hiši se je porušila peč. Večinoma so popokali stropi, ponekod tudi stene. Opazovalec je čutil tudi več popotresov.

Sela

Popisovalci škode so v vasi Sela pri Dobovi pregledali tri stavbe, toda za hišo in gospodarski objekt lastnika Franza Šetinca niso podali ločenih opisov poškodb. Pri tlična zidana hiša in zidani hlev sta utrpela zmerne poškodbe. Hiša lastnice Helene Presker je bila že pred potresom v slabem stanju, zaradi potresa pa je bila zelo hudo poškodovana. Najvišja omenjena hišna številka v vasi je 94, zato lahko sklepamo, da je bila večina hiš po potresu brez poškodb.

Sela (Hrvaška)*

Načelnik občine in notar sta sporočila, da je bil na ta dan komaj zaznaven potres, ki je prišel z vzhoda.

Sevnica

Slovenec²⁴⁹ na kratko poroča o času glavnega potresa in popotresa, ki sta ljudi prestrašila.

249 Potres v Brežicah. *Slovenec* : Političen list za slovenski narod, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3.

Sisak (Hrvaška)*

Opazovalec, mestni svetnik, se je nahajal v sobi. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal pet sekund. Tresljaji so prihajali od spodaj. Čutila ga je večina tistih, ki so se nahajali v hišah. Žvenketale so steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti.

Skaručna (Skaručina)

Kratka novica v Slovincu²⁵⁰ pove, da se je župnišče močno zazibalo in streslo.

Skopice, Dolenje in Gorenje (Spodnje in Gornje Skopice)

Slovenski narod²⁵¹ pravi takole: *»Na Skopicah ni nobene hiše brez poškodbe. Peči in dimniki so sploh vsi porušeni, več hiš pa je tako poškodovanih, da ni v njih prebivati. Prestrašeno ljudstvo je prebilo več noči v hudi zimi na prostem, sedaj pa je v še preostalih lesenih hišah.«* Zapis 13. 2. 1917 dodaja še: *»Ker se pa potres tukaj skoraj vsako uro ponavlja, s precej močno silo, je vsaki dan škoda večja, tako da so hiše sploh brez novega temeljna nerabne.«*

Slovenec²⁵² le našteva kraje, ki so zaradi potresa utrpeli veliko škodo. Med njimi pa navaja tudi Skopice. Članek²⁵³ pravi: *»Na Skopicah so popadali skoraj vsi dimniki in so se peči deloma podrle, deloma poškodovale.«*

Domoljub²⁵⁴ ponovi zgornje besedilo in doda: *»Na Skopicah je 100 števil, zato je škoda razmeroma jako velika.«*

Občinska uprava²⁵⁵ našteva kraje, v katerih je potres razrušil hiše. Med njimi omenja tudi Skopice.

250 Potres na Spodnjem Štajerskem in na Dolenjskem. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 2. 1917, št. 27, str. 3.

251 Dnevne vesti. (Potres). *Slovenski narod*, 50, 7. 2. 1917, št. 30, str. 4.

252 Dnevne novice. (Potres v Cerkljah pri Brežicah). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 6. 2. 1917, št. 29, str. 3.

253 Na sledovih potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 3. 1917, št. 51, str. 1.

254 Tedenske novice. (Premalo?). *Domoljub : slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 8. 3. 1917, št. 10, str. 111–112.

255 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava : Glasilo »Kmetске županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

Slavetić (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Pred potresom je slišal zvok, podoben vetru. Potres je trajal deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Čutili so jih vsi prebivalci v župniji. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Zelo močno so škripali leseni tramovi in hiše, padlo je nekaj ometa.

Sokolovac (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Pred potresom je slišal bobnenje, podobno vetru. Potres je trajal eno sekundo. Čutilo ga je več oseb.

Sošice (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Med potresom je slišal bobnenje, podobno mimojdočemu vozu. Potres je trajal eno minuto. Udarci so prihajali od spodaj. Čutili so ga vsi prebivalci v vasi. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Potres ni povzročil škode.

Sromlje

V zapisniku o posledicah potresa sta zapisana tudi dva podatka za stavbi v Sromljah. To sta dve manjši stanovanjski hiši, ki sta utrpeli zmerno škodo.

Stari Grad (Altenhausen)

V poročilu popisa škode²⁵⁶ sta omenjeni dve poškodovani stanovanjski hiši v Starem Gradu. Obe sta bili že pred potresom v slabem stanju.

Stari Farkašić (Farkašić, Hrvaška)*

Opazovalka, učiteljica, se je nahajala v hiši. Potres je trajal štiri sekunde. Čutilo ga je več oseb, v šoli pa ga niso opazili. Treslo se je pohištvo, premaknile so se slike na stenah.

Stari trg pri Ložu (Stari trg pri Kočevju)

Slovenec²⁵⁷ navaja, da potres tam ni bil silen.

256 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

257 Potres na Spodnjem Štajerskem in na Dolenjskem. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 2. 1917, št. 27, str. 3.

Obzor²⁵⁸ omenja, da je potres v Starem trgu na stavbah povzročil škodo. Ob tem navaja rušilno moč potresa tudi za Kočevje. Pozneje so to novico zanikali.

Stojdraga (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje po potresu, podobno pokanju topov. Potres je trajal 12 sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah.

Ure nihanke so se ustavile. Škripale so lesene hiše, padal je omet. Predmeti so padali z omar in miz, v pritličju so razpokale stene in stropi, porušile so se peči, razbila se je posoda. Potres je celo razmetal šolski in župnijski arhiv.

Strmec (Hrvaška)*

Opazovalka, učiteljica, se je nahajala zunaj. Bobnenja ni slišala. Potres je trajal osem sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Prvi je bil najmočnejši. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škripale so lesene hiše, padal je omet. V prvem nadstropju so razpokale stene in stropi. Potres ni povzročil večjih poškodb.

Stupnik (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje med potresom, podobno pokanju topov. Potres je trajal pet sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Prvi je bil najmočnejši. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripale so lesene hiše. Škode ni bilo.

Sveta Jana (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v šoli. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal deset sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Nekatere ure nihanke so se ustavile. Škripali so leseni tramovi in hiše, padal je omet. V prvem nadstropju šole so razpokale stene in stropi.

258 Šteta od potresa u Štajerskoj i na Dolenjskom . Strah pučanstva u Krškome na Savi. *Obzor*, 13, 6. 2. 1917, popodnevi list, str. 3.

Zaradi tega in zaradi strahu je otroke napotil domov. Razpokala je tudi fasada pod žlebom. Učitelj je čutil več popotresov.

Sveta Nedjelja (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno grmenju. Potres je trajal pet sekund. Prvi tresljaj je bil najmočnejši. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, nihale so luči in obešeni predmeti. Potres je čutilo več oseb. Ni povzročil škode.

Sveti Ilija (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal dve sekundi. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Prvi in zadnji sta bila enako močna, srednji pa je bil šibkejši. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo.

Sveti Ivan Zelina (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno mimo-idočemu vozu. Potres je trajal osem do deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Najprej so bili šibkejši, potem vedno močnejši. Čutili so ga vsi prebivalci. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škripale so lesene hiše, padal je omet. V stenah in stropih so nastale razpoke.

Sveti Petar Orehovec (Sv. Petar Orehovac, Hrvaška)*

Opazovalec, načelnik, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal štiri sekunde. Bil je šibek. Treslo se je pohištvo.

Šentjernej (Št. Jernej na Dolenjskem)

Po poročanju Slovenskega naroda²⁵⁹ so pri glavnem potresu ljudje prestrašeni pritekli iz hiš. Ure so se ustavile. Ponekod je na tla popadala posoda.

Šentlenart (St. Leonhard)

Je bil eden izmed štirih najbolj poškodovanih krajev.

Popisi škod²⁶⁰ prikazujejo vpogled v situacijo na prizadetem območju. Popisovalci so ocenili škodo za 41 objektov, v svojih poročilih omenjajo 84 različnih stavb in cerkev.

Glede na zapise lahko rečemo, da je bilo osem objektov močno poškodovanih, 13 stavb je pridobilo zmerne poškodbe, 18 manjše poškodbe, dve stavbi pa samo lepote napake. Najbolj poškodovane hiše so utrpeli zrušitev zatrefov, zunanje stene so se sesedle in dobile izbokline. Na občinski hiši, zidani, visokopritlični z opečnato streho, so se porušile stene podstrešne sobe. Cerkev svetega Lenarta je razpokala, tudi kapelica je bila zelo hudo poškodovana.

Škofja Loka

Po pisanju Slovenca²⁶¹ so čutili precej močan potres. Trajal je osem sekund.

Teharje (Teharje pri Celju)

Slovenec²⁶² omenja, da so v Teharjah čutili glavni potres in popotres. Nista povzročila škode.

Tišinac (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal sedem do osem sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti.

Topusko (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal dve sekundi do tri sekunde. Čutili so ga samo nekateri prebivalci (manjši del). Povzročil je več tresljev. Nihale so luči in rože (palma). Škripali so leseni tramovi.

Trebež

V Trebežu so komisije²⁶³ zapisale podatke za tri hiše: lesena hiša ni imela omembe vrednih poškodb, na zidani hiši z opečnato streho so bili poškodovani dimnik,

260 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

261 Potres v Brežicah in v Krški vasi. *Slovenec* : *Političen list za slovenski narod*, 45, 30. 1. 1917, št. 24, str. 4.

262 Potres v Brežicah. *Slovenec* : *Političen list za slovenski narod*, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3.

263 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

stene in omet. Pri ohranjeni stari kmečki hiši, lastnice Rozalije Panija, so zapisali: *»Poškodbe je le v najmanjši meri pripisati potresu, mnogo bolj načinu gradnje v Artičah.«*

Trebnje

V Dolenjskih novicah²⁶⁴ so zapisali, da so prebivalci čutili močan potresni sunek.

Trnje (Ternje)

V poročilu komisij za popis škode²⁶⁵ je za naselje Trnje omenjenih 12 stavb, škoda pa je bila ocenjena na devet. Na treh je bila škoda zanemarljiva. Na pritlični zidani hiši, kriti s slamo, je bil porušen zatrep, enako se je zgodilo tudi na pritlični zidani hiši z opečnato streho. Na slednji so popravila še pred popisom opravili vojaki.

Trst (Trieste, Italija)

Dolenjske novice²⁶⁶ so poročale, da so potres čutili v različnih krajih, tudi v Trstu. Ta podatek zelo verjetno ne drži, razlog je podan pri opisu učinkov potresa na Dunaju.

Tržišče (Tržišče na Dolenjskem)

Slovenec²⁶⁷ piše, da so tam čutili glavni potres in popotres. Močno se je majal zvonik, s cerkvene strehe je drsel sneg, *»kar se godi le ob južnem vremenu. Mraz pošten – 7–10 °C pod ničlo.«*

Tuhelj (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Med potresom je slišal bobnenje, podobno pokanju topov. Potres je trajal 18 sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah. Škripale so lesene hiše, padal je omet.

264 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

265 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

266 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

267 Potres. (Tržišče na Dolenjskem). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 31. 1. 1917, št. 25, str. 3.

Tušilović (Hrvaška)*

Opazovalec, učitelj, se je nahajal v šoli. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal dve sekundi. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so prihajali od spodaj. Tresle so se šipe in pohištvo, malo so nihale luči in obešeni predmeti.

Varaždin (Hrvaška)*

Slovenski narod²⁶⁸ in Grazer Tagblatt²⁶⁹ objavita redko novico, da v Varaždinu potresa niso čutili.

Opazovalec se je nahajal v hiši. Čutil je dva šibka horizontalna tresljaja. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti.

Velika Gorica (Hrvaška)*

Opazovalec, ki se je nahajal v hiši, je pred potresom slišal bobnenje, podobno ropotu mimoidočega voza. Potres je trajal dve sekundi. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so prihajali od spodaj. Žvenketale so šipe in kozarci, pohištvo se je nekoliko zatreslo, obešeni predmeti so nihali. Lesene hiše so škripale.

Velika vas

V Dolenjskih novicah²⁷⁰ so zapisali, da je bila »zelo razdrta enonadstropna graščina v Veliki vasi«.

Velike Malence (Malenice pri Krški vasi)

Občinska uprava²⁷¹ našteva kraje, v katerih je potres razrušil hiše. Med njimi omenja tudi Malence.

Seidl²⁷² navaja opis očividca, viničarja J. Krulca, ki se je nahajal na prostem. Tla so odskakovala, drevesa so se majala, sneg je padel s streh. Na njegovi hiši je prišlo do porušitve celotne zunanje stene, padel je dimnik, zrušila se je peč, stene so razpokale, ure in slike so padle s stene na tla.

268 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

269 Erdbeben. *Grazer Tagblatt*, 27, 1. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

270 Dopisi. (Iz Leskovca). *Dolenjske novice*, 23, 1. 3. 1917, št. 49, str. 194.

271 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava : Glasilo »Kmetijske županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

272 Seidl, Ferdinand: Zemeljski potres pri Brežicah in Krški vasi dne 29. januarja l. 1917, str. 46–47.

Veliki Obrež (Gr. Obresch)

Komisije so pregledale tri objekte na Velikem Obrežu.²⁷³ V poročilu omenjajo pet stavb in cerkev. Od tega so bile nepomembne poškodbe na župnišču in na eni izmed stavb. Cerkev je utrpela manjše poškodbe, ki so bile označene kot nenujne. Vse tri poškodovane hiše so utrpeli zmerne poškodbe. Porušil se je en dimnik, na šoli so razpokale stene in stopnice.

Veliki Podlog (Vel. Podlog pri Leskovcu)

Slovenec²⁷⁴ sporoča, da je bila skoraj nova šola v Velikem Podlogu med potresom tako poškodovana, da je bil pouk ustavljen.

Dolenjske novice²⁷⁵ dodajo še podatek, da je bila šola sezidana pred 13 leti.

Veliko Trojstvo (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Opazil je horizontalen, eno sekundo trajajoč potres. Žvenketale so šipe in kozarci, treslo se je pohištvo, nihali so obešeni predmeti, premaknile so se slike na steni.

Vihre

Dolenjske novice²⁷⁶ so zapisale, da je podružnica sv. Urha na Vihrah bila precej poškodovana.

Vinica (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Med potresom je slišal bobnenje, podobno mimo-idočemu vozu. Potres je trajal sedem sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Čutili so jih skoraj vsi prebivalci. Treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, premaknile so se slike na stenah.

273 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

274 Dnevne novice. (Pri zadnjem potresu). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 13. 2. 1917, št. 35, str. 3.

275 Dopisi. (Iz Leskovca). *Dolenjske novice*, 23, 1. 3. 1917, št. 49, str. 194.

276 Dopisi. (Iz Leskovca). *Dolenjske novice*, 23, 1. 3. 1917, št. 49, str. 194.

Virovitica (Hrvaška)

Slovenski narod²⁷⁷ in Grazer Tagblatt²⁷⁸ objavita redko novico, da v Virovitici potresa niso čutili.

Vivodina (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal dve sekundi. Čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe. Opazovalec je čutil še dva popotresa.

Vojnić (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Slišal je bobnenje pred potresom, podobno oddaljenemu grmenju. Potres je trajal 30 sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo. Potres ni povzročil škode.

Voloder (Hrvaška)*

Opazovalec, župnik, se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal zelo kratko. Tresljaj je prišel s strani. Opazovalec je bil naslonjen na šivalni stroj. Začutil je, kako je le-ta zanihal. Ni bil prepričan, ali je bil to potres. Pogledal je na uro, da o tem povpraša druge. V nekaterih kmečkih hišah so potres čutili močneje.

Vrginmost (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal štiri sekunde. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti.

Zabok (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni bilo. Potres je trajal deset sekund. Tresljaji so bili horizontalni. Čutili so jih vsi prebivalci. Žvenketale so steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škripale so lesene hiše.

277 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

278 Erdbeben. *Grazer Tagblatt*, 27, 1. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

Zakot (Sakot)

Je bil eden izmed štirih najbolj poškodovanih krajev. Danes je to del Brežic, takrat je bila to vas, v kateri je živelo revnejše prebivalstvo.

Slovenski gospodar²⁷⁹ poudarja, da je škoda večja kot v mestu, in da prizadeti kmetje potrebujejo pomoč, ker nimajo dovolj delovne sile.

Slovenski narod²⁸⁰ ponovi trditev, da je Zakot bolj prizadet, ker je tam največ ubožnega prebivalstva in beguncev.

Komisije za popis škode so v Zakotu imele veliko dela. Ocenile so škodo za 32 objektov, v poročilih jih omenjajo 34. Za dve stavbi ni podatkov o njuni škodi. Pri najbolj poškodovanih hišah je prišlo do delne porušitve sten (porušili so se zatrepi).

Zagreb

Slovenski narod²⁸¹ piše o močnem potresu, ki ni povzročil škode, razen nekaj razpok v stenah nekaterih hiš. V stanovanjih so popadale slike s sten in ustavile so se ure. Sneg na strehah se je dvignil in razpršil v oblak. Omenja tudi popotresa. Najmočnejši je bil dopoldan, šibkejši pa je bil zvečer. Kot zanimivost navaja še novico, da je zaradi strahu zblaznela dekla pri nekem knjigovezu. V času potresa se je namreč nahajala na podstrešju. Izgubila je zavest. Ko so jo zbudili, so ugotovili, da potrebuje zdravniško oskrbo.

Slovenec²⁸² le v nekaj besedah poroča, da glavni potres ni povzročil škode v Zagrebu.

Die Neue Zeitung,²⁸³ Grazer Tagblatt²⁸⁴ in Neues Wiener Tagblatt²⁸⁵ pišejo, da je bil glavni potres dokaj močan vertikalni sunek, ki ni povzročil velike škode. Nastalo je le nekaj razpok na stropih v posameznih hišah.

279 Dopisi. (Brežice). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 15. 2. 1917, št. 7, str. 6.

280 Dnevne vesti. (Drobne vesti iz Štajerske). *Slovenski narod*, 50, 20. 2. 1917, št. 41, str. 3. Dnevne vesti. (Potres v Brežicah). *Slovenski narod*, 50, 2. 3. 1917, št. 50, str. 3.

281 Potres : Velike poškodbe v Brežicah in Krški vasi. *Slovenski narod*, 50, 30. 1. 1917, št. 24, str. 3. Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

282 Potres v Brežicah in v Krški vasi. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 30. 1. 1917, št. 24, str. 4.

283 Erdbeben in Agram : Kein Schaden, nur Plafondspruenge. *Die Neue Zeitung : Illustriertes unabhängiges Tagblatt*, 10, 30. 1. 1917, št. 28, str. 4.

284 Meldungen aus aller Welt. (Kb. Agram). *Grazer Tagblatt*, 27, 31. 1. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

285 Ein starkes Nachbeben. (In Agram). *Neues Wiener Tagblatt : Demokratisches Organ*, 51, 30. 1. 1917, št. 28, str. 15.

Dolenjske novice²⁸⁶ obveščajo, da so potres čutili v različnih krajih, tudi v Zagrebu. Ta podatek za Zagreb drži.

Zagreški Obzor²⁸⁷ poroča tudi o šibkem popotresu ob 23.20 po lokalnem času.

O tem popotresu pišejo tudi Grazer Tagblatt,²⁸⁸ Marburger Zeitung,²⁸⁹ Neues Wiener Tagblatt,²⁹⁰ Reichspost²⁹¹ in Wiener Zeitung²⁹².

Zaprešić (Hrvaška)

Po poročanju Slovenskega naroda²⁹³ in Grazer Tagblatta²⁹⁴ so potres čutili tudi v Zaprešiću.

Zgornji Tuhinj

Slovenec²⁹⁵ navaja, da je med glavnim potresom zabrnela stenska ura. Po potresu pa so se njene uteži majale še 20 minut.

Zidani Most

Slovenski gospodar²⁹⁶ sporoča, da je glavni potres čutil sprevodnik na stoječem vlatku. Voz se je močno zazibal.

Zlatar (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši v prvem nadstropju. Bobnenja ni slišal. Potres je trajal 45 sekund, čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti.

286 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

287 Brzobjavne i telefonske vijesti »Obzorove«. (Vijesti o potresu). *Obzor*, 13, 29. 1. 1917, jutranje izdanje, str. 3.

288 Tagesbericht. (Das Gestrige Erdbeben). *Grazer Tagblatt*, 27, 30. 1. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

289 Letzte Drahtnachrichten. (Das Beben in Agram). *Marburger Zeitung*, 56, 30. 1. 1917, št. 24, str. 7.

290 Ein starkes Nachbeben. (In Agram). *Neues Wiener Tagblatt : Demokratisches Organ*, 51, 30. 1. 1917, št. 28, str. 15.

291 Tagesbericht. (Das Erdbeben in Agram). *Reichspost*, 24, 30. 1. 1917, št. 47–48, str. 16.

292 Erdbeben. (Agram). *Wiener Zeitung*, 30. 1. 1917, št. 23, str. 19.

293 Potres. *Slovenski narod*, 50, 31. 1. 1917, št. 25, str. 2.

294 Erdbeben. *Grazer Tagblatt*, 27, 1. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 15.

295 Potres v Brežicah. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3.

296 Potres. *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

Zrinska (Zrinjska, Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v hiši. Bobnenja ni slišal in potresa ni čutil. O njem so mu pripovedovali sovaščani. Potres je trajal pet do osem sekund, čutilo ga je več oseb. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti. Škripale so lesene hiše.

Zverinjak (Tiergarten)

Kraj so imenovali Zverinjak zaradi zbirke živali, ki so jo tam imeli Attemsi.

V popisih škode²⁹⁷ se nahajajo ocene za osem hišnih številk, skupaj pa je omenjenih 18 različnih objektov. Največja omenjena hišna številka je 48, kar nam pove, da je bilo kar nekaj hiš nepoškodovanih.

Stene nekega hleva so bile premaknjene.

Žumberak (Hrvaška)*

Opazovalec se je nahajal v cerkvi. Potres je trajal 20 sekund. Čutili so ga vsi prebivalci. Tresljaji so bili horizontalni. Žvenketale so šipe, steklenice in kozarci, treslo se je pohištvo, nihale so luči in obešeni predmeti, nekatere ure nihalke so se ustavile. Škripali so leseni tramovi in hiše, padal je omet. V cerkvi je razpokal strop. Opazovalec je čutil tudi več popotresov.

Župeča vas (Župečavas)

Ta kraj je v časopisnih virih omenjen le dvakrat, in sicer v Slovincu²⁹⁸ med naštevanjem naselij z veliko škodo in v Občinski upravi²⁹⁹ med naštevanjem naselij, v katerih so se porušile hiše. Drugih podatkov ni.

297 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

298 Dnevne novice. (Potres v Cerkljah pri Brežicah). *Slovenec* : *Političen list za slovenski narod*, 45, 6. 2. 1917, št. 29, str. 3.

299 Razno. (Potres v Krškem okraju). *Občinska uprava* : *Glasiló »Kmetške županske zveze«*, 11, 15. 3. 1917, št. 3, str. 12.

INTERPRETACIJA PODATKOV

DISKUSIJA PRIMARNIH VIROV

Iz predhodnih poglavij je vidno, da je za potres 29. januarja 1917 na razpolago veliko število primarnih in sekundarnih podatkovnih virov, ki vsebujejo informacije o učinkih potresa, organizaciji pomoči in popotresni obnovi.

Zelo dragocen vir so razglednice in fotografije poškodb ter stanja po potresu. Poleg do sedaj znanih fotografij iz Brežic, ki jih hrani Posavski muzej, in tistih, objavljenih v študijah Tornquista³⁰⁰ ter Heritscha in Schwinnerja,³⁰¹ smo med raziskovanjem gradiva za pričujoče delo našli tudi fotografije iz Krške vasi in s Čateža ob Savi. Vse zbrane fotografije in risbe so v Prilogi 4.

Med najbolj pomembne podatkovne vire sodijo vprašalniki in pričevanja očividcev. Vprašalnike za Hrvaško so z uporabo starejših makroseizmičnih lestvic že obdelali prejšnji avtorji. Za potrebe te raziskave smo vprašalnike ponovno ocenili po EMS-98. Za to raziskavo sta novi tudi dve pričevanji očividcev.

Zapisniki o škodi so dragocen vir informacij, vendar jih je nemogoče direktno interpretirati po EMS-98 metodologiji.³⁰² Sezname sestavljajo naslednji podatki: hišna številka, ime lastnika, površina objekta (v kvadratnih metrih), opis zgradbe, opis poškodb in ocena stroškov za obnovo (v kronah). Popisovalci so zapisovali kratke in jedrnate opise stavb (materiali, število nadstropij, kakšna je streha, tla, število prostorov, včasih tudi kvaliteta gradnje ...). Namen teh seznamov ni bil ocenjevanje intenzitet, temveč zbiranje podatkov o škodi, ki so jo utrpeli posamezni lastniki nepremičnin.

Pri identifikaciji objektov, opisanih v zapisnikih o škodi za mesto Brežice in predmetje, smo jih uspeli identificirati in izrisati na karti 159. Zapisniki o škodi prikazujejo le podatka o hišni številki in lastniku objekta, podatki v katastru³⁰³ pa so navezani na katastrsko številko parcele. Nekaj koristnih podatkov smo našli v literaturi,³⁰⁴ veliko nam je pomagala poznavalka življenja v Brežicah v prvi polovici 20. stoletja, muzejska kustosinja Ivanka Počkar.³⁰⁵

300 Tornquist, Alexander. *Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917*, str. 15–21.

301 Heritsch, Franz; Robert Schwinner: *Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917*.

302 *European Macroseismic Scale 1998* (ur. Gottfried Grünthal).

303 GURS, OP Brežice, Reambulančni kataster za k. o. Brežice, Parcelni zapisnik (Parzellen – Protokoll der Gemeinde Brežice).

304 Počkar, Ivanka: *Dve gasi, dva policaja, sto obrtnikov*.

305 ARSO MsA, IC965, elektronska sporočila iz obdobja med 19. 7 in 19. 10. 2017.

Evropska potresna lestvica, z okrajšavo EMS-98, je orodje, ki seizmologom omogoča, da podatke o škodi, ki jo potres povzroči v naseljenem kraju, klasificirajo in statistično obdelajo. Tako dobijo podatek o intenziteti potresa v tem kraju. Pri interpretaciji podatkov iz 1917 je bila za vsako stavbo oz. skupino stavb določena stopnja ranljivosti (A, B in občasno C) kot tudi stopnja poškodovanosti (1–5). Stopnji veljata glede na EMS-98 lestvico.

Pri interpretaciji podatkov so se pojavile težave. Lastniki so imeli namreč poleg stanovanjskega objekta še nekaj pomožnih zgradb (hlevi, gospodarska poslopja, kozolci, mlini, lope ...). Zaradi obilice dela so popisovalci pogosto pisali skupne opise poškodb za vse stavbe v lastništvu iste osebe. Tudi opisi škode so včasih skopi (npr. »*Dimniki, stene, omet*«), kar lahko dejansko pomeni širok razpon škode. Podatki v stolpcu, v katerem so zapisane ocene škod, niso od velike pomoči, ker vsote niso skladne. Poleg tega v tej rubriki niso bile zabeležene odškodnine za objekte ali dele objektov, ki jih je vojska že popravila pred začetkom popisa. Glede tipizacije ranljivosti objektov lahko ugotovimo, da so bile hiše v velikem številu primerov grajene iz mešanice materialov – delno zidane, delno lesene. Strehe so bile delno pokrite s strešniki in delno s slamo; tla so bila delno mehka, delno tlakovana ali lesena.

Zapisniki o škodi nam ne podajo podatka o številu zgradb v posameznem naselju. Zato sta upoštevana kot okvirna podatka pri računanju statistike: podatek o največji omenjeni hišni številki in podatek o skupnem številu omenjenih objektov.

Vsekakor lahko pričakujemo, da se bodo strokovnjaki, posebej pa gradbeniki, še ukvarjali s seznamom poškodb glede na lokalne specifičnosti gradnje. Kljub temu menimo, da so opredelitve intenzitet, ki smo jih naredili na podlagi podatkov iz tega vira, primerljive s tistimi iz ostalih virov. Zato jih smatramo kot zanesljive za to raziskavo.

Za nekatera naselja je bilo premalo podatkov. Zato ni bilo možno narediti statistike poškodb in določiti intenziteto. V teh primerih je uporabljena oznaka D (angleško damage = škoda). V primeru naselja Mali Obrež, za katerega imamo samo podatek, da je komisija pregledala dve hiši brez poškodb, ni bilo možno določiti niti opisne intenzitete. Potres so tam zagotovo čutili, toda o tem nimamo prav nobenega podatka. Zato se Mali Obrež ne pojavlja v končnem seznamu intenzitet.

Čeprav so bili takratni časopisi izvrsten vir podatkov o potresih, so včasih objavili tudi napačne informacije. V prvih dneh po potresu je bilo še nekaj zmede pri poročanju o številu žrtev. Kmalu so obe ženski, ki sta zaradi potresa umrli, identificirali. Prva je umrla v Brežicah, ko je bila na obisku in se je nanjo porušila stena hiše (živela

je v Dobrni). Druga je na Savi pri Krškem prala perilo. Zaradi potresa je utonila. Ni jasno, ali se je znašla v vodi zaradi strahu ali zaradi morebitnega zdrsa dela brežine. Dejstvo je, da v zimskih oblačilih in v ledeno mrzli vodi (temperature so bile tiste dni globoko pod ničlo) ni mogla preživeti.

V Brežicah in okoliških vaseh je bilo ranjenih več oseb, civilistov in vojakov. Mediji so posebej izpostavljali dva fanta v Krški vasi, ki sta bila rešena izpod porušene stene hiše. Oba sta bila hudo poškodovana.

Dolenjske novice³⁰⁶ so 1. 2. 1917 hote ali nehote objavile napačno informacijo.

Informacija, da so potres čutili v Ljubljani in okolici ter v Zagrebu in Gradcu, drži. V Trstu, Pulju in na Dunaju pa prebivalci potresa niso čutili, temveč so ga zapisale potresne opazovalnice. Do napake je verjetno prišlo zaradi površnega prevajanja iz nemških časopisov.

Ocenjevanje intenzitet in določanje parametrov potresa

Vsi zbrani primarni in sekundarni viri so bili skrbno analizirani. Intenzitete so bile ocenjene po EMS-98³⁰⁷. V primeru, da za neki kraj obstaja več primarnih in sekundarnih podatkovnih virov, smo privzeli, da so podatki iz primarnih virov zanesljivejši.

Skupno smo zbrali podatke o intenziteti v 344 krajih. Od tega so trije kraji tisti, na katere se nanaša lažno (fake) poročilo, in sicer Dunaj, Trst in Pulj. Za tri kraje (Deutschlandsberg, Đurašić in Tišinac) nismo uspeli določiti, kje so se nahajali. Tako so na karti intenzitet prikazani podatki za 338 naselij.

Za 287 naselij (83 %) smo lahko ocenili intenziteto na podlagi primarnih virov ali iz kombinacije primarnih in sekundarnih virov. Za preostalih 57 naselij (17 %) je bila intenziteta ocenjena iz sekundarnih virov. Povzetek je podan v Preglednici 4. Kot vir je podan glavni vir oz. tisti, v katerem je bilo največ podatkov za posamezno obravnavano naselje.

306 Domače in tuje novice. (Potres). *Dolenjske novice*, 23, 1. 2. 1917, št. 45, str. 179.

307 *European Macroseismic Scale 1998* (ur. Gottfried Grünthal).

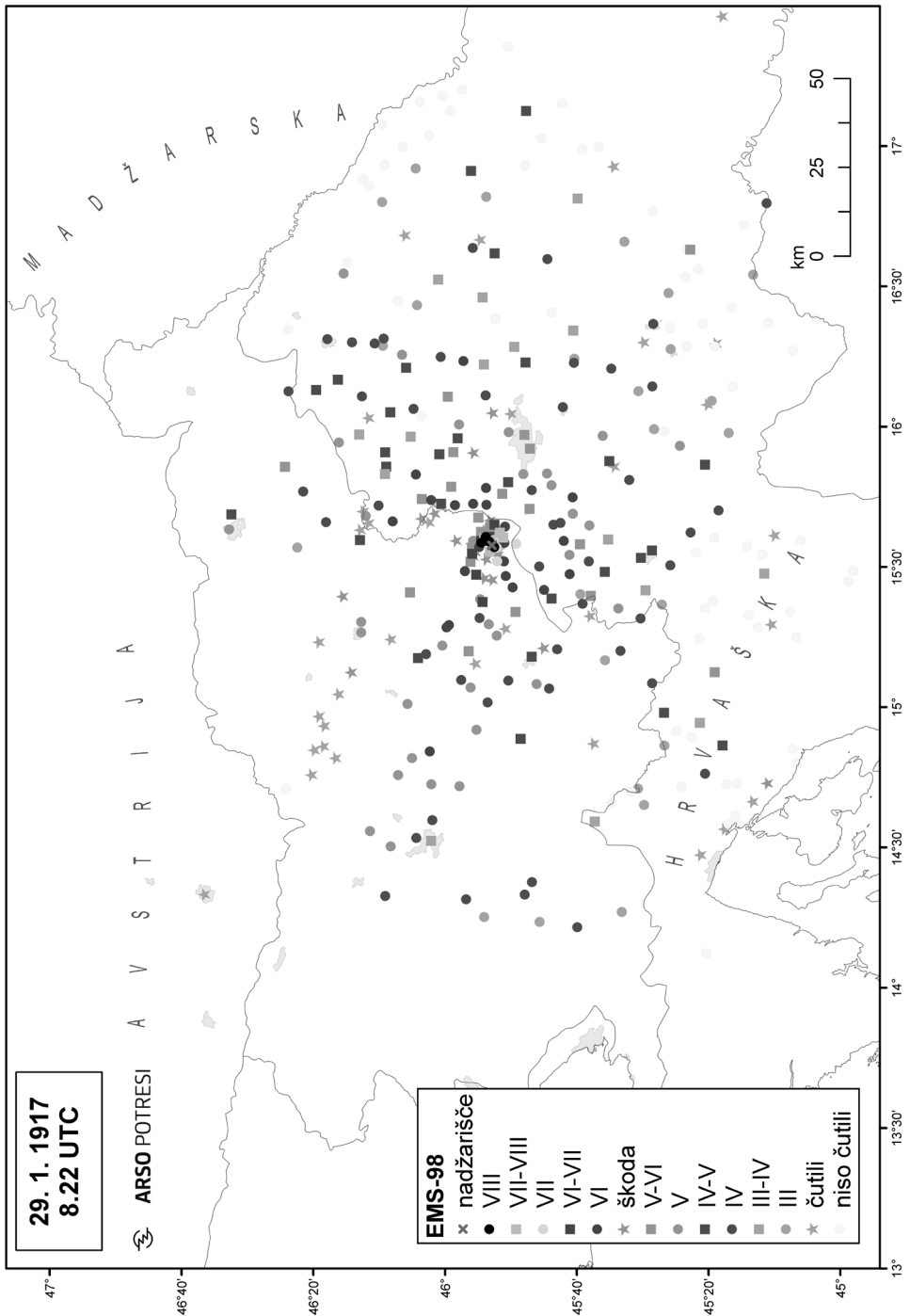
Šifra vira	Vir	Št. naselij	Tip vira
ARS	SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice	22	prim.
IC154	Obzor, 1917	4	prim.
IC274	Slovenec, 1917	19	prim.
IC500	Dolenjske novice, 1917	6	prim.
IC899	Deutsche Wacht, 1917	1	prim.
IC908	Ilustrirani glasnik, 1917	1	prim.
IC919	Grazer Tagblatt, 1917	7	prim.
IC921	Slovenski narod, 1917	11	prim.
IC924	Slovenski gospodar, 1917	9	prim.
IC925	Občinska uprava, 1917	1	prim.
IC928	Domoljub, 1917	2	prim.
IC931	Banovac, 1917	1	prim.
IC964	pismo R. Šribar	1	prim.
Zg	vprašalniki Zagreb	135	prim.
List Zg	seznam (I = I EMS-98), Zagreb	67	prim.
VRm	Ribaričevi zapiski	5	sek.
VR135	Tornquist, Alexander. Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917	10	sek.
VR233	Heritsch in Stuecker, 1917	7	sek.
VR324	Seidl, 1918	1	sek.
IC417	Katalog Beograd (KatBg)	34	sek.

Preglednica 4: Število naselij z ocenjeno intenziteto, glede na uporabljeno vrsto glavnega vira za posamezno naselje.

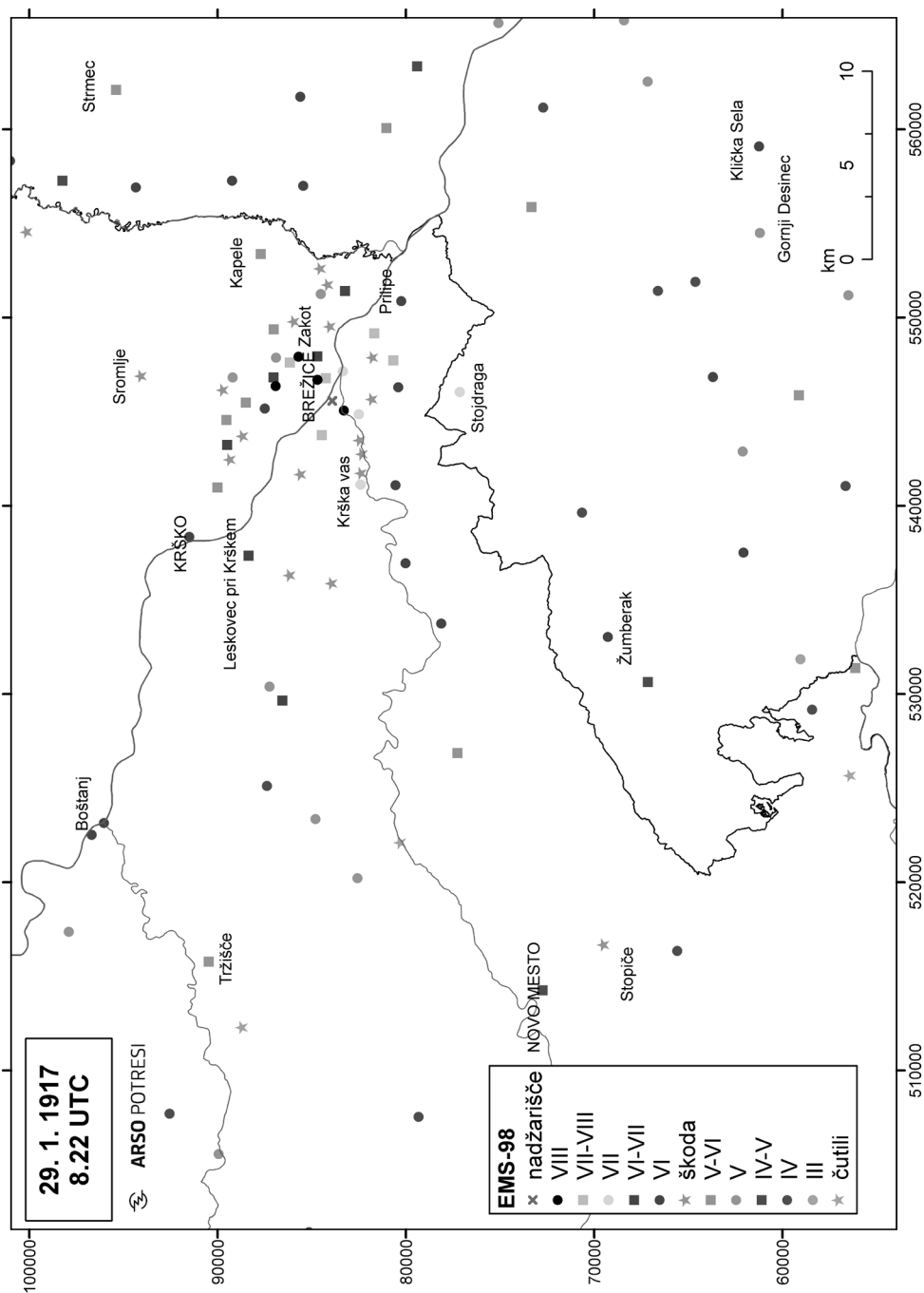
Ocenjene intenzitete so izrisane na karti (Sliki 14 in 15). Vsaka barvna pika ponazarja naselje, za katerega obstaja podatek o potresnih učinkih. Rumene pike so naselja, za katera obstajajo poročila, da prebivalci niso čutili potresa.

Najbolj severna točka, kjer so potres čutili, je Gradec v Avstriji (oddaljen 130 km), najbolj južna Cvijanoviči Brdo na Hrvaškem (80 km), najbolj zahodna Pivka v Sloveniji (110 km) in najbolj vzhodna Zrinska na Hrvaškem (120 km).

Če primerjamo novo karto intenzitet z Ribaričevo karto izoseist,³⁰⁸ je razvidno, da je pri Ribariču polje intenzitet na hrvaški strani bolj raztegnjeno na vzhod – posebej to

Slika 14: Intenzitete za potres 29. januarja 1917 ob 8.22 UTC. Prikazani so podatki za 338 naselij. (Barvna različica karte je priložena na koncu knjige.)

Slika 15: Intenzitete potresov 29. januarja 1917 v širšem nadžariščnem območju. (Barvna različica karte je priložena na koncu knjige.)

velja za izoseiste VII, VI in V. Do take značilne razlike je prišlo zaradi tega, ker je Ribarič uporabil že ocenjene vrednosti intenzitet (KatBg), v tej študiji pa so originalni vprašalniki za Hrvaško ponovno ocenjeni po EMS-98. V veliki večini primerov so ocene, pridobljene v tej raziskavi, nižje za pol stopnje ali za celo stopnjo, včasih pa tudi več. Le v manjšem številu primerov je ocena ostala enaka, kot je bila v KatBg. V zelo redkih primerih je nova ocena višja. V vsakem primeru lahko poudarimo, da ocene v tej raziskavi v največji meri temeljijo na pregledanih vhodnih podatkih (primarnih virih), medtem ko je bila Ribaričeva karta narejena le na podlagi vrednosti, za katere ni imel vpogleda v originalne vire in metodologijo ocenjevanja, ki je bila pri tem uporabljena.

Intenziteto VIII EMS-98 je potres 29. januarja 1917 dosegel v štirih naseljih. To so: Brežice, Krška vas, Šentlenart in Zakot. Intenziteto VII–VIII EMS-98 je dosegel v štirih naseljih, VII EMS-98 v 4, VI–VII EMS-98 v 6, VI EMS v 23, V–VI EMS-98 v 21, V EMS-98 v 35, IV–V EMS-98 v 27, IV EMS-98 v 48, III–IV EMS-98 v 16 in III EMS-98 v 14 naseljih. Za 24 naselij imamo podatek, da je potres povzročil gmotno škodo, toda ni dovolj podatkov, da bi določili intenziteto. Zato je v teh naseljih določena opisna intenziteta D (damage = škoda). Podobno imamo za 34 naselij le podatek, da so prebivalci potres čutili, ob tem pa ni nobenih podrobnosti, ki bi omogočile oceno intenzitete. Za ta naselja je določena opisna ocena F (felt = čutili). Za 67 naselij imamo podatke, da prebivalci potresa niso čutili (intenziteta I EMS-98).

Seznam ocenjenih intenzitet se nahaja v Prilogi 10. V preglednici so za vsako intenzitetno točko (IDP) podani podatki o datumu in času potresa, imenu naselja v viru, današnjem imenu naselja, ocenjeni intenziteti (EMS-98) ter oznaki glavnega uporabljenega vira podatkov. Oznaka ops pomeni drugi primarni viri (other primary sources). Uporabljena je takrat, ko je za neko naselje na voljo več ohranjenih podatkov iz različnih primarnih virov.

Priloga 10 vsebuje dva seznama. Na prvem so kraji razvrščeni po abecedi glede na današnje ime kraja, na drugem pa so podatki glede na vrednosti intenzitete razvrščeni padajoče.

Na podlagi prikazanih podatkov je določena nova parametrizacija potresa 29. januarja 1917, ki je podana v Preglednici 5. Narejen je tudi pregled parametrov iz starejših katalogov. Glede na zbrane makroseizmične podatke je bilo nadžarišče potresa en kilometer jugozahodno od centra Brežic, med Brežicami in Krško vasjo. Položaj nadžarišča je določen kot uteženo povprečje vrednosti intenzitete za naselja z intenziteto VIII, VII–VIII, VII in VI–VII EMS-98. Ocenjena napaka tako določenega makroseizmičnega nadžarišča je ± 1 km.

Makroseizmična magnituda potresa 29. januarja 1917, izračunana po formuli, objavljeni v povzetkih referatov 23 Generalne skupščine EGS³⁰⁹ za polje intenzitete V EMS-98 in srednji polmer 52 km, je 5,1.

Vrednost makroseizmične magnitude za področje intenzitete VI EMS-98 je 4,9 (srednji polmer 22 km).

Za intenziteto IV EMS-98 ni mogoče izračunati makroseizmične magnitude, ker na zahodnem in severnem robu polja učinkov ni dovolj podatkov. Zato področje intenzitete IV EMS-98 ni dobro definirano.

Iz navedenega sledi, da je makroseizmična magnituda potresa 29. januarja 1917 enaka srednji vrednosti dveh magnitud, ki sta bili izračunani za intenziteti V in VI EMS-98, kar zneso 5,0.

Pri tem je treba pripomniti, da je magnituda le ocena moči potresa in ne absolutna fizikalno izmerjena vrednost. Seizmologi nimamo direktnega načina, da bi izmerili moč potresa, zato uporabljamo posredne metode. Te metode pa se med sabo nekoliko razlikujejo, zato so tudi rezultati različni in jih ni mogoče enostavno primerjati. Pri magnitudah velja, da med sabo primerjamo le enaki vrsti magnitud oz. magnitudi, določeni iz iste vrste parametrov. Vrednost magnitude ni produkt merjenja, ampak rezultat, dobljen iz formule, v katero smo uvrstili različne parametre. Tako dobimo številko, ki nam glede na konvencijo pove nekaj o opazovanem dogodku. Analogija iz vsakdanjega življenja bi bila oznaka velikosti čevljev – glede na proizvajalca in državo bi bilo lahko na nekem čevlju več različnih oznak, ki bi, vsaka v svojem standardu, opisale velikost izdelka.

V Preglednici 5 je naštetih več vrst magnitud, ki so določene na različne načine, večinoma iz različnih komponent instrumentalnega zapisa potresa na potresnih opazovalnicah. Pri makroseizmični magnitudi je ključni faktor dobro definirano polje potresnih učinkov. V primeru naše raziskave je velika večina (83 %) intenzitet določena iz primarnih, torej bolj zanesljivih in preverljivih podatkov. Zato lahko rečemo, da je polje učinkov (Sliki 1 in 2) zelo dobro glede na zgodovinsko obdobje, v katerem se je potres zgodil.

Če pogledamo Ribaričevo karto izoseist, vidimo nekoliko drugačno polje učinkov predvsem zato, ker ni imel na razpolago primarnih podatkov in se je moral zanesti na ocene intenzitet, ki jih je naredil nekdo drug, z uporabo metodologije, ki žal ni

ohranjena. Zato je tudi makroseizmična magnituda, ki jo je določil na podlagi te karte, drugačna, in sicer večja, kot je magnituda v tej raziskavi. Vendar zbrano gradivo dokazuje, da je nova ocena bistveno bolj zanesljiva.

Katalog potresov lahko vsebuje več tipov magnitud za določen potres. Potrebno jih je ustrezno označiti, da se potem med seboj primerjajo le dogodki, ki imajo magnitude, določene na isti način.

Vir	Leto	M	D	h UTC	m	Zem. š.	Zem. d.	Kraj	I	Lestv.	M	Tip M	Opomba
RIB82	1917	01	29	08	22	45.900	15.567	Brežice	8.00	MSK	5.59	ML	
VR058	1917	01	29	09	23	45.9	15.6	Rann	(4)	Merc.	-	-	Imax za Avstrijo
VR227	1917	01	29	08	23	45.9	15.4	-	VIII		5.7		
IC004	1917	01	29	08	23	-	-	Brežice	8	MSK	5.59		
IC122	1917	01	29	08	22	45.87	15.58	Brežice	VIII	MCS	5.7		
IC382	1917	01	29	08	23	-	-	Brežice	8	MSK	5.59		
IC384	1917	01	29	08	23	45.9	15.6	-	8.0		-		
IC402	1917	01	29	08	22	45.9	15.6	Brežice	VIII	MSK	5.7		
Cecić, 2018	1917	01	29	08	22	45.90	15.58	Brežice	VIII	EMS-98	5.0	Mm	nova opred.

Preglednica 5: Stari in novi parametri potresa 29. januarja 1917. ML = lokalna magnituda, Mm = makroseizmična magnituda.

Karta poškodb

Zapisniki o škodi so nam dali na razpolago številne zanimive podatke. Med njimi so tudi naslovi v potresu poškodovanih hiš. Naslednji korak je bil poiskati čimbolj natančne karte iz tega časa in na njih vrisati podatke o škodi. To je v svoji diplomski nalogi naredil študent geodezije Marko Berus.³¹⁰

Kot osnovo za izdelavo karte je uporabil zemljiško-katastrski načrt v merilu 1 : 2880 v seženjskem merskem sistemu in koordinatnem sistemu z izhodiščem v Schökelbergu pri Gradcu v današnji Avstriji.³¹¹ To je grafični prikaz zemljiških in stavbnih parcel ter stavb. Parcelne številke s katastrskega načrta so povezane s posestniki (lastniki), vpisanimi v oceno škod,³¹² ter oceno ranljivosti in stopnje po-

310 Berus, Marko: *Kartografska podpora študiji potresa v Brežicah 1917.*

311 GURS, kataster, Brežice.

312 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

škodovanosti posamezne stavbe, ki jo je po normativih ESC-98³¹³ naredila avtorica te razprave.

V reambulančnem katastru za območje Brežic so na voljo štiri listi, od katerih sta bila za izdelavo karte uporabna dva: prvi s prikazom središča Brežic severno od brežiškega gradu in tretji, na katerem je predmestje južno od gradu. Ključ za povezavo kart, na katerih so le parcelne številke, in zapisnikov o škodi, ki vsebujejo naslove in lastnike, je Parcelni zapisnik. Le-ta med drugim vsebuje potrebne podatke o posestniku (ime, priimek in bivališče), hišno številko in številko parcele, kar je dovolj za enolično identifikacijo poškodovanih objektov.³¹⁴

Identifikacija objektov, za katerega imamo na razpolago zapisnike o škodi ali fotografije, ni bila enostavna. Priimki lastnikov v seznamu poškodb in parcelnem zapisniku niso vedno zapisani na enak način. Enako je z drugimi viri. Tornquist³¹⁵ opisuje zamik dimnika pri Antonu Glančarju – oseba se je dejansko pisala Anton Klavžar³¹⁶.

Pri izdelavi karte poškodb za Brežice (Priloga 3) je bilo območje prikaza razdeljeno na dva lista, ker lista obravnavanih katastrskih načrtov nista usklajena na robovih. Za predstavitev podatkov na karti so bili izdelani kartografski znaki. Vsak znak sočasno predstavlja dva podatka, stopnjo poškodovanosti stavb zaradi potresa (1–5) in stopnjo ranljivosti stavb (A–C). Stopnja poškodovanosti je prikazana v barvni lestvici, kjer zelena barva ponazarja rahlo poškodovan objekt (1), temno rdeča barva pa porušen objekt (5). Stopnja ranljivosti je prikazana z obrobo kartografskega znaka. Znak, obrobljen z belo barvo, ponazarja stopnjo ranljivosti A, obrobljen delno s črno in belo B in črno obrobljen C.

Na karto smo vrisali tudi objekte, ki smo jih lahko identificirali glede na njihovo velikost, namen in tip gradnje, nismo pa mogli jasno opredeliti stopnje poškodovanosti. Prikazani so s črno obrobljenimi belimi krogi.

Karta poškodb za Brežice je prva med kartami poškodb za naselja, opisana v seznamu poškodb.³¹⁷ Ta proces na ARSO še poteka. Drugi korak je vse zbrane podatke vnesti v informacijski sistem za obdelavo prostorskih podatkov in jih povezati z drugimi viri. Za začetek smo v tem informacijskem sistemu izdelali karto poškodb, na kateri so dodane fotografije, risbe in razglednice škode v Brežicah (Priloga 5).

313 *European Macroseismic Scale 1998* (ur. Gottfried Grünthal).

314 Vse naštetu gradivo hrani Geodetska pisarna v Brežicah.

315 Tornquist, Alexander. *Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917*, str. 17.

316 Počkar, Ivanka: *Dve gasi, dva policaja, sto obrtnikov*.

317 SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

Namen karte je, da bi klik na posamezno sliko ali oznako poškodbe odprl vpogled v vse podatke, ki jih o dotični stavbi imamo. Uporaba take predstavitve je večplastna (izobraževalni namen, nadaljnje raziskave).

Predpotresi in popotresi

Potresna aktivnost v začetku leta 1917 ni bila velika. Nekaj šibkih potresov so čutili v Gornjem Gradu. Šlo je za popotrese potresa iz leta 1916. Dolenjske novice so poročale o močnem (IV–V EMS-98) potresnem sunku v Novem mestu 17. januarja³¹⁸ ob 8. uri in 10 minut po lokalnem času (7.10 UTC). Verjetno je šlo zgolj za lokalni potres.

Tornquist³¹⁹ omenja, da je več ljudi v Brežicah in na Čatežu ob Savi 23. januarja čutilo »razločno zibanje tal« (IV EMS-98). Ura potresa ni določena. To je bil verjetno začetek dogajanja, ki je dosegel vrh slab teden pozneje.

Prebivalci nadžariščnega območja so v veliko primerih slišali bolj ali manj močno bobnenje. Prve omembe najdemo v Heritschevi študiji o brontidih³²⁰; bobnenje so čutili na Mostecu 27. januarja popoldan in na Čatežu ob Savi zvečer naslednjega dne.

27. januarja so v Trebnjem čutili precej močan lokalni potres (IV EMS-98).

Na dan glavnega potresa, 29. januarja, so ob pol drugi uri ponoči potres šibko čutili v Brestanici.³²¹ O tem ni ohranjenih več informacij.

Različni viri poročajo o več popotresih 29. januarja, od katerih so opazovalci največkrat izpostavili tiste ob 11. uri 29 minut po lokalnem času (10.29 UTC), 22.18 (21.18 UTC) in 23.17 po lokalnem času (22.17 UTC).

Prvi popotres je bil najmočnejši. V virih najdemo podatke o tem, da so ga čutili v več kot 70 krajih. Zanimivo je, da so nekateri opazovalci poročali, da je bil popotres močnejši kot glavni potres. Tako Dolenjske novice³²² objavijo opis očividca iz Leskovca, ki pravi, da je bil popotres kratek in še silnejši od prvega. Z župnišča je med popotresom padel dimnik na streho in naredil veliko škodo. Razpokala je tudi spodnja soba v župnišču. Zvonik na župnijski cerkvi se je med popotresom tako

318 Domače in tuje novice. (Močan potresni sunek). *Dolenjske novice*, 23, 25. 1. 1917, št. 44, str. 175.

319 Tornquist, Alexander. *Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917*, str. 43.

320 Heritsch, Franz: *Über Brontidi in der Ranner Erdbebenserie des Jahres 1917*.

321 ARSO MsA, IC417, Makroseizmički katalog Republičkog seizmološkog zavoda Srbije, knjiga 8. Rokopis, Beograd.

322 Dopisi. (Iz Leskovca). *Dolenjske novice*, 23, 15. 2. 1917, št. 47, str. 187.

zibal, da so se bali, da se bo podrl. V cerkvi je padlo veliko ometa, poškodovane so bile tudi poslikave. Tudi poročevalcu iz Kozjega³²³ in Mokronoga³²⁴ se je zdelo, da je bil popotres močnejši. O popotresu na Čatežu ob Savi je poročal župnik,³²⁵ ki je opisal, da se je takrat »*zidovje še bolj razklenilo*«. Ta potres so čutili tudi na Hrvaškem.

Močnejša popotresa sta bila tudi zvečer. Posebno močan sunek je bil ob 22. uri 18 minut po lokalnem času v Brežicah.³²⁶ Po podatkih iz beograjskega rokopisnega kataloga (KatBg) so ga čutili v 33 krajih. Drugi močnejši večerni popotres se je zgodil ob 23. uri in 17 minut po lokalnem času. Čutili so ga v 11 krajih.

Po do sedaj zbranih podatkih so prebivalci ta dan čutili najmanj 15 potresov. Številka ni končna, ker bi bilo potrebno makroseizmične podatke primerjati z instrumentalnimi zapisi seizmografa v Zagrebu, kar bomo naredili v prihodnosti.

V prvih dneh po glavnem potresu so prebivalci zagotovo čutili na desetine, če ne na stotine potresov. Zaradi razburjenosti in zmede se nihče ni spomnil, da bi beležil čase in učinke, saj je bilo popotresov preveč, da bi si jih ljudje lahko zapomnili. Tako Dolenjske novice³²⁷ poročajo, da so 30. januarja ponoči čutili v Brežicah 11 sunkov. Enako je bilo tudi v naslednjih dneh.

Časopisi in drugi viri so občasno omenili še močne potrese po svetu. Največkrat so omenjali popotrese v okolici Brežic. Tukaj bomo omenjali le tiste, ki so se zgodili po 29. januarju (potresi istega dne so že opisani v predhodnih poglavjih) in so dosegli ali presegli intenziteto V EMS-98, ali pa so o njih ohranjena poročila za različne kraje.

31. januarja 1917 med 4. in 5. uro zjutraj po lokalnem času so se zgodili trije močni potresi (V EMS-98) v Brežicah.³²⁸

4. februarja 1917 zjutraj (ura ni določena) so prebivalci Cerkelj ob Krki čutili dva močna potresa (V EMS-98). O tem je poročal Slovenec.³²⁹

323 Potres. *Slovenski gospodar* : List ljudstvu v pouk in zabavo, 51, 1. 2. 1917, št. 5, str. 3.

324 Potresna katastrofa v Brežicah. *Slovenski narod*, 50, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3–4.

325 Iz središča potresa : Izvirno poročilo »Slovincu«. *Slovenec* : Političen list za slovenski narod, 45, 7. 2. 1917, št. 30, str. 2.

326 Potresna katastrofa v Brežicah. *Slovenski narod*, 50, 1. 2. 1917, št. 26, str. 3–4.

327 Dopisi. (Iz Brežic). *Dolenjske novice*, 23, 8. 2. 1917, št. 46, str. 183–184.

328 Das Erdbeben in Rann. *Grazer Tagblatt*, 27, 6. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 4.

329 Dnevne novice. (Potres v Cerkljah pri Brežicah). *Slovenec* : Političen list za slovenski narod, 45, 6. 2. 1917, št. 29, str. 3.

Potres 15. februarja 1917 ob 21.10 po lokalnem času (20.10 UTC) je v Brežicah povzročil dodatne poškodbe.³³⁰

19. februarja 1917 ob 21.05 UTC in 20. februarja ob 8.13 UTC sta se zgodila še dva močna (V EMS-98) popotresa v Brežicah.³³¹

4. marca 1917 ob 5.45 UTC je bil močan (V EMS-98) potres pri Dolenjih Skopicah in Krški vasi.³³² Potresna aktivnost se je nadaljevala in še isti dan ob 17.19 UTC³³³ in naslednji dan ob 5.19 UTC³³⁴ sta se zgodila še dva popotresa, ki sta povzročila dodatno škodo v Brežicah.

14. marca ob 21.46 UC je bil močan (V EMS-98) potres, ki so ga čutili v Cerkljah ob Krki.³³⁵

Iz Cerkelj ob Krki so poročali še o mnogih popotresih, kot npr. o treh sunkih: 27. marca ob 1. uri UTC (VI EMS-98),³³⁶ močnem sunku 6. aprila ob 3. uri UTC (V EMS-98) in še močnejšem ob 7.00 UTC (V–VI EMS-98).³³⁷ Slednjega so močno čutili tudi v Brežicah.³³⁸

Aprila se je potresna aktivnost spet nekoliko povečala. Za potres 10. aprila 1917 ob 2.10 UTC z nadžariščem pri Krški vasi in največjo intenziteto VI EMS-98

330 Dnevne vesti. (Drobne vesti iz Brežic). *Slovenski narod*, 50, 20. 2. 1917, št. 42, str. 2.

331 Aus Stadt und Land. (Starke Nachbeben in Rann). *Deutsche Wacht*, 42, 24. 2. 1917, št. 16, str. 3. Starke Nachbeben in Rann. *Grazer Tagblatt*, 27, 24. 2. 1917, Abend Ausgabe, str. 3 (15). Dnevne vesti. (Iz Brežic poročajo). *Slovenski narod*, 50, 26. 2. 1917, št. 46, str. 3.

332 Dnevne novice. (Zopet potres). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 3. 3. 1917, št. 54, str. 4. Domače in tuje novice. (Zopet potres). *Dolenjske novice*, 23, 15. 3. 1917, št. 51, str. 203.

333 Tagesberichts. (Neuerliche Erdbebenschäden in Rann). *Grazer Tagblatt*, 27, 6. 3. 1917, 2. Abend Ausgabe, str. 3 (11). Aus Stadt und Land. (Ein neuer Erdstoß in Rann). *Deutsche Wacht*, 42, 7. 3. 1917, št. 18, str. 3. Neuerliche Erdbebenschäden in Rann. *Reichspost*, 24, 8. 3. 1917, št. 110–111, str. 15. Dopisi. (Brežice). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 8. 3. 1917, št. 10, str. 4.

334 Dnevne novice. (Zopet potres). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 7. 3. 1917, št. 54, str. 4. Domače in tuje novice. (Zopet potres). *Dolenjske novice*, 23, 15. 3. 1917, št. 51, str. 203.

335 Dnevne novice. (Zopet potres). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 20. 3. 1917, št. 64, str. 4. Aus Stadt und Land. (Das Erdbeben). *Deutsche Wacht*, 42, 24. 3. 1917, št. 24, str. 3.

336 Dnevne novice. (Potres na potres). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 20. 3. 1917, št. 73, str. 3.

337 Dnevne novice. (Zopet potres na Dolenjskem). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 10. 4. 1917, št. 81, str. 4.

338 Tedenske novice. (Zopet potres v Brežicah). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 19. 4. 1917, št. 16, str. 6.

imamo naslednja poročila: Brežice,³³⁹ Cerklje,³⁴⁰ Čatež,³⁴¹ Dolenje Skopice,³⁴² krški okraj,³⁴³ Krška vas,³⁴⁴ Senj,³⁴⁵ Sevnica,³⁴⁶ Zagreb.³⁴⁷ Po poročanju časopisov je bil ta potres najmočnejši popotres po 29. januarju. Ljudi je iz spanja predramilo dolgotrajno močno valovanje tal. Potres je ponovno povečal škodo na prizadetih poslopijih. V Brežicah je »*ljudi na posteljah kvišku metalo*«. Po pisanju Slovenskega gospodarja je v Brežicah »*tako močno streslo, da je opeka padala s streh, da so sobe bile naenkrat zaprašene z odpadlim ometom in da so ljudje prestrašeni poskakali iz postelj. Na zidovih so se pokazale spet nove razpokline.*«³⁴⁸ Slovenski narod pa poroča o tem, da so potres čutili tudi v Sevnici in »*na Hrvatskem notri do Senja*«. ³⁴⁹

14. aprila so prebivalci poleg številnih šibkejših potresov čutili še dva močnejša: ob 15.00 UTC potres z nadžariščem pri Dolenjih Skopicah (VI EMS-98)³⁵⁰ in ob 15.15 UTC enako močan pri Brežicah.³⁵¹ Tam so »*ljudje iz poslopij bežali in je omet padal*«. Tudi popotresa ob 15.40 in 15.50 UTC sta bila občutena v več naseljih.

-
- 339 Dnevne vesti. (Potres. Zopet potres). *Slovenski narod*, 50, 11. 4. 1917, št. 83, str. 3. Zopet silen potres na Dolenjskem in Brežicah. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 12. 4. 1917, št. 83, str. 2. Tedenske novice. (Potres na Kranjskem in na Hrvatskem). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 12. 4. 1917, št. 15, str. 4. Aus Stadt und Land. (Neuerliches Erdbeben in Rann). *Deutsche Wacht*, 42, 14. 4. 1917, št. 30, str. 5. Tedenske novice. (Zopet potres v Brežicah). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 19. 4. 1917, št. 16, str. 6.
- 340 Zopet silen potres na Dolenjskem in Brežicah. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 12. 4. 1917, št. 83, str. 2.
- 341 Zopet silen potres na Dolenjskem in Brežicah. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 12. 4. 1917, št. 83, str. 2. Heritsch, Franz: *Über Brontidi in der Ranner Erdbebenserie des Jahres 1917*, str. 4.
- 342 Dnevne vesti. (Iz Skopic občina Cerklje na Dolenjskem). *Slovenski narod*, 50, 17. 4. 1917, št. 88, str. 4.
- 343 Tedenske novice. (Treslo se je). (Domoljub: *slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo*, 30, 19. 4. 1917, št. 16, str. 111–112, 4. 1917).
- 344 Heritsch, Franz: *Über Brontidi in der Ranner Erdbebenserie des Jahres 1917*, str. 4.
- 345 Dnevne vesti. (Potres. Zopet potres). *Slovenski narod*, 50, 11. 4. 1917, št. 83, str. 3.
- 346 Prav tam.
- 347 Erdbeben (Heftiges Erdbeben in Agram). *Neues Wiener Tagblatt : Demokratisches Organ*, 51, 11. 4. 1917, št. 98, str. 11. Starke Erdstöße in Südsteiermark. *Reichspost*, 24, 11. 1. 1917, št. 166–167, str. 8. Das Erdbeben in Rann. *Grazer Tagblatt*, 27, 12. 2. 1917, Abend Ausgabe, str. 9. Tedenske novice. (Potres na Kranjskem in na Hrvatskem). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 12. 4. 1917, št. 15, str. 4.
- 348 Tedenske novice. (Zopet potres v Brežicah). *Slovenski gospodar : List ljudstvu v pouk in zabavo*, 51, 19. 4. 1917, št. 16, str. 6–7.
- 349 Dnevne vesti. (Potres. Zopet potres). *Slovenski narod*, 50, 11. 4. 1917, št. 83, str. 3.
- 350 Dnevne vesti. (Iz Skopic občina Cerklje na Dolenjskem). *Slovenski narod*, 50, 17. 4. 1917, št. 88, str. 4.
- 351 Prav tam.

Zadnje tri močne (V EMS-98) popotrese so po poročanju Slovenca³⁵² čutili v Cerkljah ob Krki: 8. maja ob 16. UTC, 9. maja ob 2. UTC in 8.45 UTC.

Seznam, ki ga predstavljamo, zagotovo ni popoln. Tako prebivalci/opazovalci kot časopisi so bili zasičeni s količino dogodkov, ki so jih doživeli. Časopisi so se ukvarjali z vojno, politiko in pomanjkanjem življenjskih potrebščin. Zato se niso posebej posvečali šibkejšim popotresom.

Seizmološki podatki, objavljeni v časopisih

V obdobju, ko se je zgodil brežiški potres, je navada, da seizmološke opazovalnice objavljajo podatke, odčitane z instrumentalnih zapisov (seizmogramov), v časopisih že nekoliko ponehala. Kljub temu je ta potres vzbudil velik interes bralcev, zato so bili pogosti podatki v dnevnikih časopisih.

Analizirani časopisi so najbolj pogosto objavljali podatke opazovalnic v Ljubljani, Zagrebu, Pulju, Trstu, Gradcu in na Dunaju. O zapisih opazovalnice v Budimpešti govori le članek v *Neues Wiener Tagblatt*.³⁵³

Zapisi v časopisih govorijo o glavnem potresu in nekaterih popotresih, z izjemo članka v zagrebškem *Obzorju*.³⁵⁴ V njem so naštetih številni, tudi zelo šibki popotresi. To je razumljivo, ker je bila opazovalnica v Zagrebu najbližja nadžarišču potresa, na razdalji približno 32 km.

V analiziranem obdobju smo seizmološke podatke locirali v 21 časopisih, ki so izhajali na Ptuju, v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Celju, Zagrebu, Grazu, Linzu, Trstu in na Dunaju. Vstopne čase potresnih faz, odčitane s seizmogramov, je objavilo 11 časopisov, ostali pa so sporočali druge seizmološke novice in podatke.

Brežiški potres in njegovi popotresi niso bili edini seizmološki dogodki, o katerih se je pisalo. Zasledimo tudi članke o kakšnem oddaljenem potresu, pa tudi nekaj podatkov o lokalni aktivnosti na Hrvaškem (v okolici Reke) in na Avstrijskem (pri Innsbrucku).

352 Dnevne novice. (Potres na Dolenjskem). *Slovenec* : *Političen list za slovenski narod*, 45, 11. 5. 1917, št. 108, str. 3.

353 Das Nahbeben. *Neues Wiener Tagblatt* : *Demokratisches Organ*, 51, 30. 1. 1917, št. 28, str. 43.

354 Potres u Zagrebu i okolici. (Izvišće o potresima). *Obzor*, 13, 30. 1. 1917, popodnevno izdanje, str. 2.

Že na dan potresa so večerne izdaje petih časopisov (Grazer Tagblatt,³⁵⁵ Linzer Tages-Post,³⁵⁶ Obzor,³⁵⁷ Slovenec³⁵⁸ in Wiener Zeitung³⁵⁹) sporočale o tem, kako so potres zabeležile opazovalnice v Pulju, Trstu, Gradcu in na Dunaju. Do vključno 11. aprila 1917 zasledimo v časopisih 98 podatkov o zapisih na omenjenih sedmih opazovalnicah. Številni se podvajajo, tako da v končnem imamo podatke o 38 potresih. Pred stotimi leti standard točnega časa v seizmologiji ni bil tako natančen, kot je danes. Zaradi nezmožnosti stalne sinkronizacije ur so možne časovne napake v velikosti več minut. Zato je možno, da imamo pomanjkljive podatke o številu potresov. V bolj poglobljene analize seizmogramov in seizmoloških biltenov iz tega časa se tokrat nismo spuščali.

Takratni seizmografi so bili mehanični. Beležili so gibanje tal s kovinsko iglo, ki je strgala sled na osajenem papirju. Pri močnem potresu se je pogosto dogajalo, da je naprava postala prekrmiljena in da so se peresa polomila ali ukrivila. Zato so bili po močnih potresih pogosti izpadi registriranja, ki so trajali toliko časa, dokler niso popravili pisarje. Tako npr. Grazer Tagblatt³⁶⁰ in Slovenec³⁶¹ pišeta, da je bil glavni potres tako močan, da so v Gradcu »bili kazalci aparatov poškodovani«.

Seznam časov vstopnih faz potresov, ki so jih objavili časopisi, je v Prilogi 11.

Razen časov potresov so časopisi pisali tudi o drugih zanimivostih, povezanih s seizmološko stroko.

Slovenec³⁶² obvešča, da je 29. januarja 1917 potresno opazovalnico na državni višji realki v Ljubljani obiskal deželni predsednik grof Henrik Attems v spremstvu deželnega šolskega nadzornika Albina Belarja. Glede na to, da se je Attems na šoli mudil več ur, je možno, da je tudi tam doživel potres ali pa je opazoval zapise popotresov.

355 Tagesbericht. (Nachbeben). *Grazer Tagblatt*, 27, 29. 1. 1917, Abend Ausgabe, str. 3.

356 Drahtnachrichten der »Tages-Post.« (Erdbeben). *Linzer Tages-Post*, 53, 29. 1. 1917, št. 25, str. 6.

357 Brzobjavne i telefonske vijesti »Obzorove«. (Vijesti o potresu). *Obzor*, 13, 29. 1. 1917, jutranje izdanje, str. 3.

358 Ljubljanske novice. (Močan potresni sunek). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 29. 1. 1917, št. 23, str. 5.

359 Erdbeben. *Wiener Zeitung*, 29. 1. 1917, št. 23, str. 7.

360 Tagesbericht. (Nachbeben). *Grazer Tagblatt*, 27, 29. 1. 1917, Abend Ausgabe, str. 3..

361 Ljubljanske novice. (Z ljubljanske državne višje realke). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 30. 1. 1917, št. 24, str. 4.

362 Potres v Brežicah in v Krški vasi. *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 30. 1. 1917, št. 24, str. 4.

V Linzer Tages-Post³⁶³ beremo krajšo novico o tem, da dunajski Centralni meteorološki zavod izvaja zbiranje makroseizmičnih podatkov, za kar je zadolžen njihov sodelavec iz Linza, gospod A. Commenda.

Grazer Tagblatt 8. 2. 1917 objavi daljši dopis,³⁶⁴ ki ga je iz Libne poslal August Faleschini (njegova hiša s hišno številko 90 v Brežicah je bila tudi poškodovana³⁶⁵), lastnik opekarne in stavbenik, ki je bil župan in podžupan mesta Brežice. »Zato naj se v teh pokrajinah le proti potresu varne hiše gradi, katere morajo biti s primernimi napravami tudi proti ognju varne,« je opozarjal Faleschini.

Grazer Tagblatt,³⁶⁶ Deutsche Wacht³⁶⁷ in Slovenec³⁶⁸ pišejo o obisku prof. Tornquista, ki je prišel v Brežice 7. februarja 1917. »Njegove izjave, temelječe na znanstveni izkušnji, so znatno pomirile prebivalstvo. On pravi, da dajejo ravno enakomerni poznejši tresljaji jamstvo, da napetost v notranjosti zemlje popušča.«

Slovenski narod³⁶⁹ piše, da so v Brežicah postavili potresno opazovalnico. Omenja, da se popotresi še vrstijo.

Deutsche Wacht³⁷⁰ in Štajerc³⁷¹ poročata, da je Brežice obiskal »znani učenjak in preiskovalec potresov profesor Belar«, ki je imel 25. februarja 1917 tudi predavanje o rezultatih seizmoloških raziskav. Povedal je, da je žarišče potresa pri Brežicah, kar pojasni razdejanje v mestu. Popotresi pa so dokaz umirjanja tal.

Wiener Zeitung v rubriki o znanosti obvešča, da je profesor Franz E. Suess prebral prvi del poročila prof. Tornquista o brežiškem potresu.³⁷² Glede na tehnične zmožnosti pred stotimi leti, ko so potovanja zahtevala veliko več časa, besedila pa so pisali na roko ali s pisalnim strojem, je dejstvo, da je Tornquist v slabih dveh mesecih uspel obiskati teren in napisati poročilo, občudovanja vredno dejanje.

363 Nachrichten der »Tages-Post.« (Erdbeben). *Linzer Tages-Post*, 53, 3. 2. 1917, št. 30, str. 5.

364 Tagesbericht. (Was lehrt das Ranner Erdbeben). *Grazer Tagblatt*, 27, 8. 2. 1917, 2. Morgen Ausgabe, str. 3..

365 Prim. SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice.

366 Das Erdbeben in Rann. *Grazer Tagblatt*, 27, 12. 2. 1917, Abend Ausgabe, str. 9.

367 Aus Stadt und Land. (Das Erdbeben in Rann). *Deutsche Wacht*, 42, 14. 2. 1917, št. 13, str. 4.

368 Dnevne novice. (Potres v Brežicah). *Slovenec : Političen list za slovenski narod*, 45, 17. 2. 1917, št. 39, str. 5.

369 Dnevne vesti. (Drobne vesti iz Štajerske). *Slovenski narod*, 50, 20. 2. 1917, št. 41, str. 3.

370 Aus Stadt und Land. (Erdbebenforschung in Rann). *Deutsche Wacht*, 42, 14. 3. 1917, št. 21, str. 3–4.

371 Razno. (V Brežicah). *Štajerc*, 18, 18. 3. 1917, št. 11, str. 5.

372 Wissenschaft. Wiener Zeitung, 17. 3. 1917, št. 62, str. 5.

SKLEP

Seizmološka raziskava brežiškega potresa ob njegovi stoletnici prinaša nova dejstva. Potres se je zgodil 29. januarja 1917 ob 8. uri in 22 minut po svetovnem oz. ob 9. uri in 22 minut po lokalnem času. Potres je največjo intenziteto (VIII EMS-98) dosegel v štirih naseljih: Brežice, Krška vas, Šentlenart in Zakot. Intenziteta VII–VIII EMS-98 je bila dosežena v petih krajih, VII EMS-98 v štirih, VI–VII EMS-98 v šestih, VI EMS-98 v 23, V–VI EMS-98 v 21, V EMS v 35, IV–V EMS-98 v 27, IV EMS-98 v 48, III–IV EMS-98 v 16 in III EMS v 14 krajih. Za 24 naselij imamo le podatek o škodi brez podrobnejšega opisa. V 33 krajih so prebivalci potres čutili, ni pa bilo dovolj informacij, da bi lahko določili intenziteto.

Glede na makroseizmične podatke je bilo žarišče potresa en kilometer jugozahodno od centra Brežic. Njegova makroseizmična magnituda, izračunana na podlagi podatkov iz te študije, je 5,0.

Potres je zahteval dve smrtni žrtvi, ranjenih je bilo več ljudi. Poškodovanih je bilo več sto hiš.

Po doseženi intenziteti je bil potres 29. januarja 1917 najmočnejši potres z žariščem v Sloveniji v 20. stoletju. Po intenziteti je bil od njega močnejši le potres 6. maja 1976 z žariščem zunaj naših meja, tj. v Furlaniji. V Sloveniji je dosegel intenziteto v Podbeli VIII–IX EMS-98.³⁷³ Po magnitudi (Mm 5,3) je bil močnejši potres v zgornjem Posočju 12. aprila 1998.³⁷⁴ Največjo intenziteto, tj. VII–VIII EMS-98, je dosegel v krajih Lepena, Magozd, Spodnje Drežniške Ravne in Tolminske Ravne.

Popolna novost v tej raziskavi je prvič pripravljena karta potresne škode v Brežicah.³⁷⁵ Le-ta nam nazorno pokaže položaj poškodovanih stavb, njihove karakteristike in stopnjo poškodovanosti. To je prvi korak h grafični predstavitvi obdelanih podatkov v informacijskem sistemu za obdelavo prostorskih podatkov, ki je trenutno v izdelavi na ARSO. Naš namen je združiti zbrane podatke (zapisnik škod, kataster, fotografije, druge vire) in uporabniku omogočiti večplasten vpogled v situacijo v Brežicah v prvi polovici leta 1917.

Brežiški potres nas opozori na dejstvo, ki ga radi pozabljamo: potresi z močnejšimi poškodbami so nekaj, s čimer je v Sloveniji treba računati. Potresa ne moremo

373 Cecić, Ina: Posledice furlanskih potresov maja in septembra 1976 v Posočju, str. 204.

374 Živčič, Mladen et al.: Potres 12. aprila 1998 v zgornjem Posočju, str. 49.

375 Wissenschaft. *Wiener Zeitung*, 17. 3. 1917, št. 62, str. 5.

napovedati, ne moremo ga tudi preprečiti, lahko pa se na njega ustrezno pripravimo. Edina zanesljiva zaščita je potresno odporna gradnja novih in utrjevanje starih objektov, kot tudi poznavanje varnega obnašanja med potresom in po njem.

ZAHVALA

Andreja Klasinc Škofljanec in Matevž Košir iz Arhiva RS sta me prijazno obvestila o obstoju in lokaciji zapisnikov o škodi. Svoje veliko znanje o zgodovini Brežic sta z mano nesebično delili Vlasta Dejak in Ivanka Počkar, PMB. Polona Zupančič, Barbara Šket Motnikar, Martina Čarman, Tamara Jesenko, Mladen Živčič, Peter Sinčič in Jurij Pahor (ARSO) so mi velikokrat pomagali pri različnih podrobnostih v zvezi s seizmološkimi podatki.

Christa Hammerl, ZAMG, in Diethelm Kaiser, BGR, sta natančno razčistila določene odtenke v nemškem izrazoslovju v rokopisnem gradivu. Dušan Petrovič in Anka Lisac, FGG, sta svetovala pri izdelavi kartografskega gradiva. Ivica Sović, GZ PMF, mi je prijazno posredoval kopije hrvaških vprašalnikov, Marijan Herak pa dovolil uporabo fotografije zagrebškega seizmografa. Thomas Hoffman, GSA, je pomagal pri iskanju avstrijskih vprašalnikov; za slovenskimi vprašalniki je v Beogradu poizvedoval Dejan Dragojević, RSZS. Žiga Zwitter, FFUL, je pomagal prebrati nekaj nečitljivih besed iz parcelnih zapisnikov in iz zapisnikov o škodi. Roger Musson je popravil angleški prevod povzetka.

Še posebno se zahvaljujem prof. Dušanu Nečaku za nesebično pomoč pri razumevanju zgodovinskega okvirja dogajanj ob potresu, Marku Berusu, ki je z veliko natančnostjo in potrpežljivostjo izrisal nešteto različic kart poškodb in spremljevalnega kartografskega gradiva, ter Mirki Nečak za podrobno iskanje odenkov pomena različnih nemških strokovnih izrazov.

SUMMARY

The earthquake of 29 January 1917 near Brežice – macroseismic research*Ina Cecić*

The earthquake of 29 January 1917 near Brežice happened during the difficult times of the First World War. The small town of Brežice (or Rann, as it was called then) was then in the Austro-Hungarian Monarchy, and administratively belonged to the province of Styria. Before the earthquake there were approximately 1200 people living there, predominantly in one-storey houses made of stone, bricks, wood, or combined materials.

In the morning of 29 January, at 8.22 UTC (9.22 local time) a strong earthquake caused damage in Brežice and the surroundings. Two women died and several people were injured. The damage was extensive. Due to the harsh winter conditions and lack of provisions due to the war, the inhabitants were left in a dire situation. In the region there were many refugees from the frontline regions elsewhere in the Monarchy, as well as many wounded soldiers, who were taken care of in military hospitals. Soon after the earthquake the city officials managed to persuade the authorities to send help. It was too cold to live in tents, so the matter of repairing the houses was urgent.

Some weeks after the earthquake the administration sent a team of experts to Brežice and the surrounding area with the task of making an overview of the damage, house by house, and providing an estimate of the cost of reparation.

The original documents produced by this team were discovered at the beginning of a new study of the Brežice earthquake in 2016. The aim of this study was to find as many of primary data sources as possible and re-evaluate the intensities of the main shock according to the European Macroseismic Scale (EMS-98). We have managed to find 25 different photographs and postcards and six drawings of damage in Brežice, Čatež ob Savi, Krška vas and Dobeno. For the region of Croatia 140 questionnaires and cards were obtained from the archives of the Geophysical Institute in Zagreb. Eyewitness reports are preserved in Posavje Museum in Brežice, in the Macroseismic Archive of ARSO in Ljubljana, and some were also printed in newspapers and other published studies. For this study we have consulted 35 newspapers and journals from Slovenia, Austria, Croatia and Italy and found 323 published

articles concerning the earthquake, its effects, the collection of aid, and the reconstruction process.

Several studies, books and papers were consulted as well, together with some older earthquake catalogues.

The earthquake caused the strongest effects in four localities: Brežice, Krška vas, Šentlenart and Zakot, where the intensity was VIII EMS-98. Brežice was the largest locality with the largest number of damaged buildings. We have used cadastral plans and parcel records of the land survey and combined them with the data from the documents on damage, in order to visualize the spatial distribution of the damaged buildings. This is the first such visualisation of damage for a Slovenian earthquake.

After consulting all the data sources we were able to evaluate intensities for 344 localities, and to present 338 among them on the intensity map. For 287 localities (83%) we were able to estimate the intensity on the basis of primary, or a combination of primary and secondary, sources. The earthquake was felt up to 130 km away (the farthest point being Graz in Austria).

The macroseismic epicentre of the main shock was 1 km SW from Brežice. Its macroseismic magnitude was 5.0 Mm.

This earthquake is an important reminder that Slovenia is a seismically active region. An earthquake can't be predicted or prevented, but it can be prepared for. Casualties can be reduced by making buildings seismically safe, and knowing and obeying the rules of safe behaviour in when an earthquake strikes.

jezikovno pregledal Roger Musson

PRILOGA 1

OBJAVA ZAPISNIKOV KOMISIJE ZA OCENO POTRESNE ŠKODE

Vanja Pfajfar – transkribcija vira in priprava za objavo

Mirka Nečak – prevod

O OBJAVI OCEN POTRESNE ŠKODE

Arhiv Republike Slovenije v fondu Deželnega predsedstva za Kranjsko (signatura SI AS 16) hrani spise, ki so nastajali pri poslovanju urada predsednika tega najvišjega upravnega organa na Kranjskem in je deloval v obdobju 1791–1918. Reševal je predvsem zadeve s področja političnih gibanj, strank, zborovanj in cenzure, v njegovi domeni pa je bil tudi nadzor volitev. Poleg splošnih spisov v fondu najdemo več serij izdvojenih spisov, ki so jih združili glede na tematiko. Eno od serij tako predstavljajo potresni spisi, ki obsegajo predvsem prošnje za podpore in posojila države za odpravo posledic potresov, na koncu pa je med njimi najti tudi cenilne zapisnike potresne škode za brežiški okraj (signatura SI AS 16/III/140). Iskanje odgovora na vprašanje, kako so ti spisi, ki glede na takratno avstrijsko upravno razdelitev niso spadali v pristojnost organov v Ljubljani,¹ pristali v fondu Deželnega predsedstva za Kranjsko, prepuščamo morebitnim kasnejšim raziskavam. Morda pri tem ne bi bila odveč proučitev dejstva, da je ta del gradiva Arhiv RS prevzel leta 1948 od Federalnega zbirnega centra.²

Spise o ocenitvi potresne škode v Brežiškem okraju, ki jih v transkripciji in prevodu objavljamo v pričujoči publikaciji, je komisija za ocenitev potresne škode sestavila julija 1917 v štirih zvezkih. Komisijo so sestavljali deželni gradbeni svetnik ing. Heider, cesarsko kraljevi gradbeni svetnik ing. Klun ter cesarsko kraljevi gradbeni pomočnik ing. Kollenz. Prva dva zvezka obsegata Brežice, medtem ko se v drugih dveh zvrstijo ostale prizadete občine Zakot, Sela, Bizeljsko, Sromlje, Artiče in Videm. Sledi

1 Brežice so namreč v historičnem smislu spadale pod deželo Štajersko z upravnim središčem v Gradcu.

2 Prim. SI AS 16, Deželno predsedstvo za Kranjsko, Historiat fonda.

razdelitev po vaseh in znotraj teh po hišnih številkah. Ocenjeno škodo so komisarji na koncu vsake strani prešteli in znesek prenesli na vrh naslednje strani.

V celoti so popis izdelali v nemščini, ki je zelo podobna današnjemu jeziku z nekaterimi arhaičnimi oblikami (npr. ehemahls, danes ehemals). Pisava je v večini latinica, vendar se ponekod ta pojavlja z elementi gotice. Kot primer je brevis (˘) ali krožec (°) nad črko u ali pod črkovno črto potegnjena črka z (z)³. Prepoznati je mogoče tri različne pisave, ki so verjetno pripadali omenjenim trem popisnim komisarjem.

Popis so komisarji izdelali v obliki tabel, v katerih so po stolpcih navedli naslednje podatke:

- hišna številka,
- ime lastnika in kraj bivanja,
- površina stavbe v kvadratnih metrih,
- kratek opis stavbe,
- popis škode in
- ocenitev škode v denarju.

Višina ocenjene škode je bila odvisna od velikosti stavbe, namembnosti (oziroma pomebnosti) in nivoja uničenosti. Za primer navajamo frančiškanski samostan, ki je utrpel veliko uničenje in pri katerem so škodo ocenili na 105.000 kron. Za manj poškodovane stanovanjske stavbe je ocenjena škoda znašala do 1.000 kron. Za ilustracijo, o kolikšnih finančnih posledicah govorimo, naj navedemo podatek, da je povprečna mesečna plača učitelja takrat znašala 160 do 200 kron, rudarja okoli 70 kron, hlapca pa le 40 kron.⁴

Pravila transkripcije starejših besedil narekujejo, da prepis kar najbolj sledi originalu, saj je tako možno zajeti potek besedila oziroma njegove poteze in značilnosti. Izjemoma smo besedilo prilagodili le pri interpunkciji, pri čemer smo uporabili moderna pravila, in pri doslednem upoštevanju velikih začetnic na začetku stavka, kjer temu ni bilo tako.

V besedilu je malo okrajšav, tiste, ki se pojavljajo, smo razrešili v oglatih oklepajih. Kot primer je okrajšava celotne besede und (u.), teilweise (teilw.) ali izpustitev podvojene črke, ki so jo nadomestili s prečko, npr. zusammen (zusañnen).

3 Za ponazoritev z-ja v oklepaju je uporabljen font 18th Century Kurrent Start. Lahko se uporabi tudi kakšna druga pisava s podobnim izpisom z-ja pod črto, npr. Bickham Script Pro Regular, Brush Script ali Edwardian Script ITC.

4 Podatke o višini plač različnih poklicev smo pridobili iz časopisja v letu 1917: Učiteljski tovariš, Delavec in Slovenec: političen list za slovenski narod.

Imen krajev in oseb nismo slovenili, temveč smo jih transkribirali v taki obliki, kot so bila zapisana, ter pri tem upoštevali vse nedoslednosti. V primeru, da je pisar v originalu napisal le znak za ponovitev ("), smo izpisali celotno ponovljeno besedo.

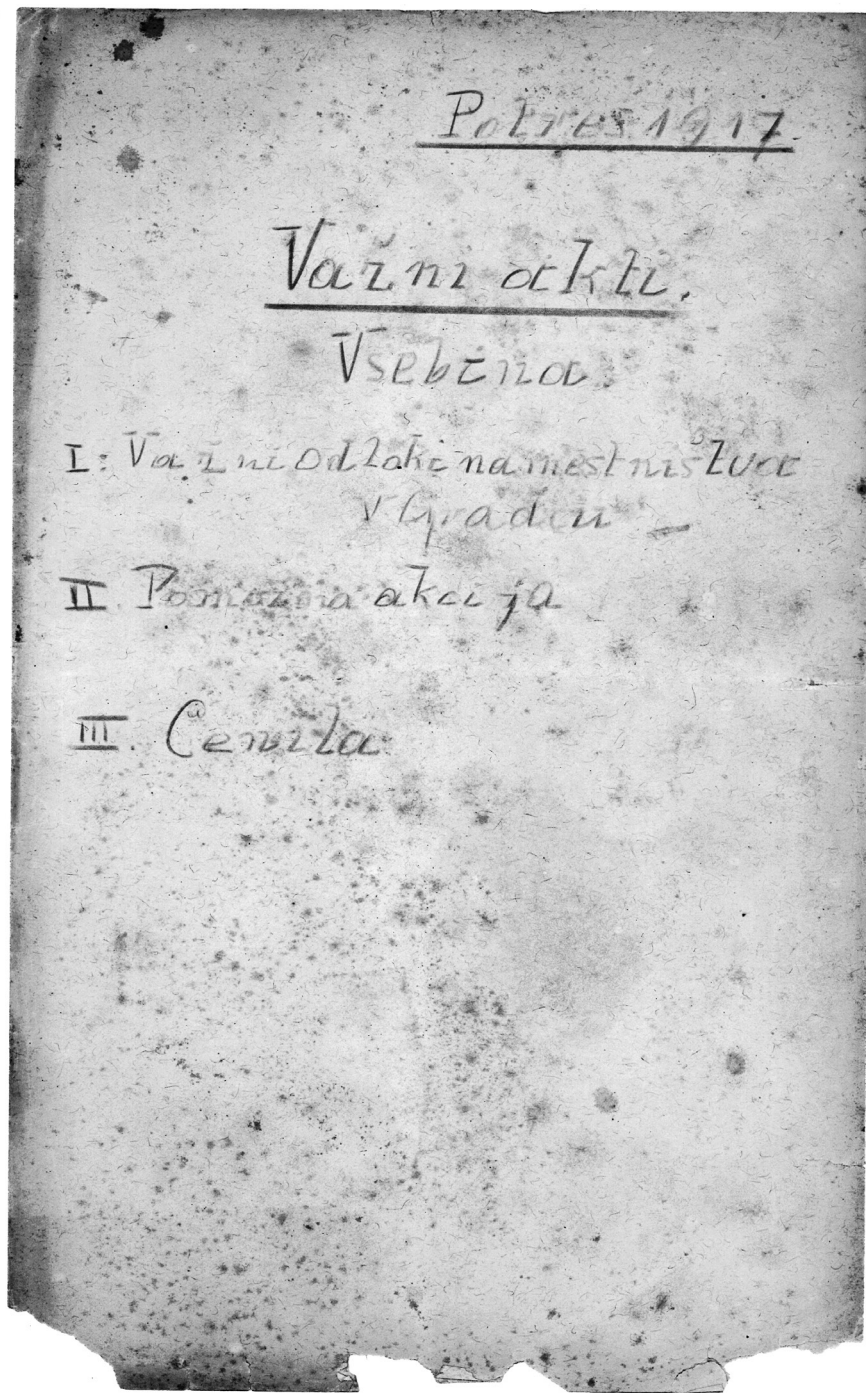
Vanja Pfajfar

O PREVODU POPISA POTRESNE ŠKODE

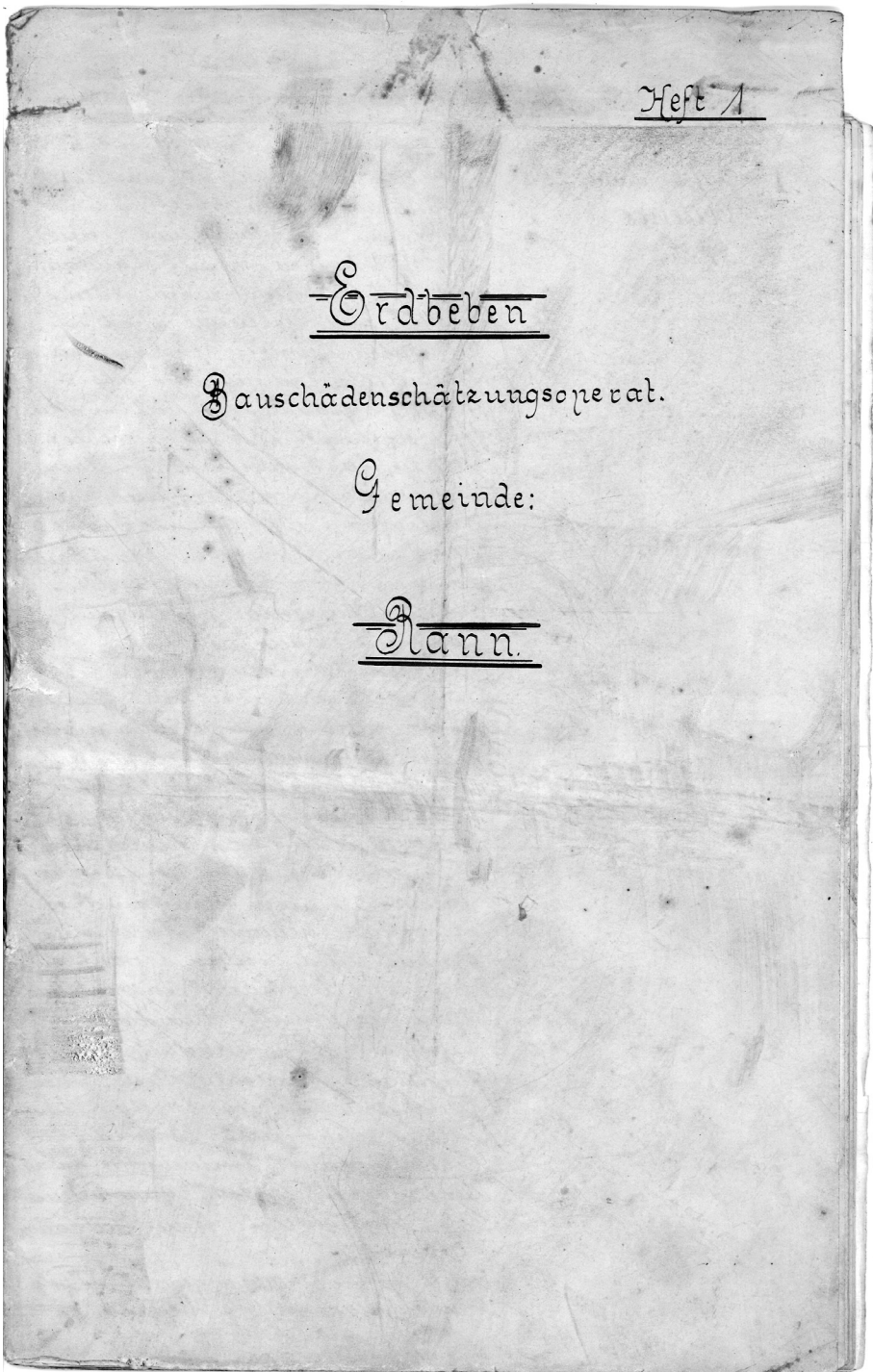
V prevodu popisov potresne škode, ki so nastali v razmeroma kratkem času in v izjemnih okoliščinah, smo skušali čimbolj ohraniti strnjen, pretežno faktografski slog komisijskega opisa škode, kjer so podatki naštetih brez širše ubeseditve. Zaradi jasnosti in razumljivosti besedila, saj je prevod namenjen širši javnosti, se je bilo treba v nekaj primerih od omenjenega faktografske sloga nekoliko oddaljiti.

Zemljepisna imena so prevedena; osebnih imen in priimkov nismo prevajali, saj nismo imeli avtentične predloge za slovenjenje. Prevod besedila povsem sledi strukturi izvirnika. Ohranjena je tudi izvirna tabelarična oblika. Večina kratic iz izvirnega besedila, ki so bile pri transkripciji pojasnjene, je prevedena. Izjemi sta »št.« pri hišnih številkah in »K« kot okrajšava za denarno enoto 'krona'. Upoštevana je tudi razrešitev manjkajočih naslovov rubrik posameznih tabel iz transkripcije; slednje so v transkripciji in v prevodu označene z oglatimi oklepaji.

Mirka Nečak

Slika 1: Ovojni list fascikla z gradivom o Brežiškem potresu (SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice).

Slika 2: Zvezek 1 popisa škode.

Heft 1

Erdbeben

Bauschädenschätzungsoperat

Gemeinde:

Rann

Zvezek 1

Potres

Zapisnik ocene škode na stavbah

Občina:

Brežice

Tabela 1

Haus No	Besitzer Name und Wohnort	Verbaute Fläche in m ²	Beschädigte Objekte		Beschreibung der Erdbeschäden in Schlagworten	Schadenziffer in K			Anmerkung
			Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten			an Gebäuden	an Gegenstände	Zusammen	
001	Graf Edmund Attems Graz	2348	2 stöckiger alter Bau mit mächtigen Umfassungsmauern von etwa 2 m Stärke; im unregelmäßigen Viereck mit 4 Ecktürmen erbaut. Dachraum hoch mit Bieberschwänzen gedeckt. Der Nord- und Westflügel sind im Hof durch gewölbte Arkaden geziert. Der Südflügel dient nur als Verbindungsgang und hat in den Hof vorgehängt eine unterwölbte Terrasse. Das Erdgeschoß ist durchaus gewölbt, die Obergeschoße haben Holzdecken. Die Böden im Erdgeschoß sind Beton oder Ziegelpflaster in dem obern Geschoß weiche (Böden) Bretterböden, in einzelnen Räumen Kapuzinerböden, nur die Räume des 2ten Stockwerkes im Westflügel haben harte Böden. Die Haupttreppe ist 3 armig aus Stein. Künstlerisch wertvoll sind die Fresken des Stiegenhauses und des Rittersaales, sowie die Architektur der Schloßkapelle und in einzelnen Räumen des zweiten Stockwerkes Stuckverzierungen. Herde sind offen, teilw[eise] gemauert, teilw[eise] aus Kacheln, sind modern bis auf nur wenige ältere Stücke. Wasserleitung, elektr[isches] Licht sind vorhanden.	Die Schäden sind im Allgemeinen schweren Natur, zahlreiche Klüftungen, an den Mauern, Zerstörungen in den Gewölbten, eingestürzte Fensterstürze, Nachgeben der Decken, zahlreiche Putzschäden, Kamine.	100.000			Die Schäden an Künstlerisch wertvollen Gemälden u[nd] Gegenständen wurden nicht geschätzt	

Tabela 1

Hišna št.	Lastnik Ime in kraj bivanja	Poškodovani objekti Kratek opis poškodovanih zgradb	Opis potresnih poškodb v ključnih besedah	Znesek škode v kronah		Pripombe
				Na zgradbah	Na predmetih	
001	Grof Edmund Attems, Gradec	Pozidano območje v m ² 2348	Dvonnadstropna stara zgradba, obzidana z močnimi zidovi, debeline približno 2 m, v neenakomernem kvadratu s štirimi stebri podprto ostrešje, visoko, pokrito z bobrovcem. Severno in zahodno krilo imata na dvoriščni strani obokane arkade. Južno krilo služi le kot povezava. Na dvoriščni strani ima prislunjeno obokano teraso. Celotno pritličje je obokano. Zgornja nadstropja imajo lesene stropje, tla v pritličju so betonska ali opečnata; v zgornjih nadstropjih mehka tla, tla iz desk, v posameznih prostorih kapucinska tla. Le tla drugega nadstropja zahodnega krila so trda. Glavno stopnišče je večinoma iz kamna. Umetnostno dragocene so freske stopnišča in viteške dvorane, kakor tudi arhitektura grajske kapelice in v posameznih prostorih drugega nadstropja štukature. Peči in štedilniki so zidani oz. obloženi s ploščicami in so po večini moderni z nekaj izjemami. Vodovod in luč.	100.000		Poškodbe na umetniško dragocenih slikah in predmetih niso bile ocenjene.

002	3	Graf Edmund Attems Graz	170	1 stöckig nicht unterkellert, gemauert, Ziegeldach, Holzdecken, weiche Böden, Kachelherde und Öfen, Holzstiege, Wasserleitung, elektr[isches] Licht – Ebenerdig gewölbt hoher Dachraum, Pfostenböden, gemauert Ziegel gedeckt. – anschließend Remise, Holz, Ziegel gedeckt, offener Dachraum, Naturboden.	schwerer gelitten, Ausweichungen der Wände, Wandsprünge, Putz, Malerei- Wölbungen stark zersprungen	7.0004.000		
003	4	Graf Edmund Attems Graz	864	1 stöck[ig] gemauert, Ziegeldach, gewölbt mit hölz[ernen] Zwischenböden und hölz[ernen] Treppen.	Giebel abgestürzt, Giebelwand stark ausgewichen, Gewölbe	5.000		
004	5	Graf Edmund Attems Graz	145	1 stöckig, teilw[eise] unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, Parterre gewölbt, weiche Boden. Holzstiege, offener Dachraum, Kachelherde und Öfen, Wasserleitung, elektr[isches] Licht	Mäßig gelitten, Mauersprünge, Dach, Putz, Malerei, Herde und Öfen, Kamine.	1.500		
005	6	Graf Edmund Attems Graz	138	1 stöckig, Parterre gewölbt, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzstiege, weiche Böden, nicht unterkellert, Eisenöfen, gemauerter Herd.	Schwer gelitten, Gewölbe, Wandsprünge, Putz	5.000		
006	20	Vorstadt	144	1 stöckig, teilw[eise] unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecken, weiche Böden, Holzstiege, offener Dachraum, Kachelofen und Herde, Badezimmer, Wasserleitung, elektrisches Licht.	stark gelitten, Giebel beiderseitig zum Abtragen, Wändeausweichungen, Kamine, Wandsprünge, Putz, Malerei, Herde und Öfen.	15.000		
			237	gemauert, Holzdecke, Naturboden, Ziegeld[ach]	wenig gelitten, Sprünge	100		
			274	1 stöckig, gemauert, Ziegel gedeckt, unten gewölbt, mit hölzernen Zwischenböden u[nd] hölz[ernen] Treppen.	Giebel abgestürzt, Wandsprünge	2.000		

002	3	[Grof Edmund Attems, Gradec]	170	Enonadstropna, nepodkletena, zidana, opečnata streha, leseni stropi, mehka tla, s ploščicami obložene peči in štedilniki, lesene stopnice, vodovod, električna luč, obokano prtiličje, visoko podstrešje, tlakovana tla, zidana, opečnata streha – izključno remiza, les, opečnata streha, odprto ostrešje, naravna tla.	Hudo poškodovana, premiki sten, razpokane stene, omet, oplesk. Oboki močno razpokani.	7.000 4.000			
003	4	[Grof Edmund Attems, Gradec]	864	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, obokana, lesen vmesni strop in stopnice.	Porušen zatrep, rob zatrepa močno ukrivljen, oboki.	5.000			
004	5	Grof Edmund Attems, Gradec	145	Enonadstropna, delno podkletena, zidana, pokrita z opekami, obokano prtiličje, mehka tla, lesene stopnice, odprto ostrešje, lončen štedilnik in peč, vodovodna napeljava, električna luč.	Zmerne poškodbe, razpokami zidovi, omet, oplesk, streha, štedilniki, peči, dimniki.	1.500			
005	6	[Grof Edmund Attems, Gradec]	138	Enonadstropna, obokano prtiličje, opečnata streha, lesene stopnice, mehka tla, nepodkletena, železna peč, zidan štedilnik.	Hude poškodbe, oboki, razpoke v steni, omet.	5.000			
006	20	Pred-mest-je	144	Enonadstropna, delno podkletena, zidana, pokrita z opekami, leseni stropi, mehka tla, lesene stopnice, odprto ostrešje, lončen štedilnik in peč, vodovodna napeljava, električna luč, kopalnica.	Zelo hude poškodbe. Strešno čelo je potrebno obojestransko odstraniti, stene so se premaknile, dimniki, razpokane stene, omet, oplesk, štedilniki in peči.	15.000			
			237	Zidana, leseni stropi, naravna tla, opeke.	Zanemarljive poškodbe, razpoke.	100			
			274	Enonadstropna, zidana, spodaj obokana, z lesenimi vmesnimi stropi in lesenimi stopnicami.	Porušeno strešno čelo, razpokane stene.	2.000			

007	110	[Graf Edmund Attems Graz]	240	Schlechter Bauzustand, Feldziegelofen hat nur Abbruchwert. Hiezu 3 Trockenschuppen.	nicht nennenswert gelitten				
	465		465	offene Harfe auf gemauerten Säulen, dazwischen hölz[erne] Riegel, Ziegeldach	nicht nennenswert gelitten				
	525		525	Zwischen gemauerten Säulen verschalte Harfe, Ziegel gedeckt	nicht nennenswert gelitten				
	261		261	1 stöck[ig], nicht unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecken, harte Böden, Kachelherde u[nd] Öfen, Holzstiege, offener Dachraum, Wasser[leit]u[ng], elektr[isches] L[icht], Badezimmer	mässig gelitten, Mauersprünge, Dach, Putz, Malerei, Herde und Öfen und Kamine	4.000		143.600	
008					Transport:			143.600	
009	2	Johann Grobušek Rann	290	1 stöckig, zum geringen Teile unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt im guten Bauzustand, Holzdecken, weiche Böden, Holzstiege, im Vorsaal Plattentpflaster, Kachelherde und Öfen, Wasserleitung und elektrisches Licht, hiezu 1 Zimmer & Vorplatz ebenerdig mit Blechdach.	Geringfügige Schäden, im Allgemeinen wenig gelitten, Mauersprünge, Verputz, Öfen, kleine Wandausweichungen, Dach	5.000			
	56		56	1 Zimmer & Vorplatz ebenerdig mit Blechdach.	Sprünge, Putz	1.000			
	45		45	Eiskeller, Holz, Ziegel gedeckt					
	70		70	Holz- u[nd] Kohlenkeller, gemauert, Ziegel gedeckt					
	103		103	Stall in der hinteren Gasse, ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, auf einer Seite offen zwischen Pfeilen, Holzdecke, Natur- und Betonboden.	Mauersprünge, Putzschäden	300			

007	110	[Grof Edmund Attems, Gradec]	240 465 525 261	V slabem gradbenem stanju, peč iz ilovice, zadrži le malo toplote in suhosti. Odprt kozolec na zidanih stebrih, vmes lesene prečke, opečnata streha. Opažen kozolec med zidanimi stebri, opečnata streha. Enonadstropna, nepodkletena, zidana, pokrita z opekami, leseni stropi, trda tla, lesene stopnice, odprto ostrežje, lončen štedilnik in peč, vodovodna napeljava, električna luč, kopalnica.	Poškodbe niso vredne omembe. Poškodbe niso vredne omembe. Zmerne poškodbe, razpokani zidovi, omet, oplesk, streha, štedilniki, peči, dimniki.	4.000	143.600
008					Prenos		143.600
009	2	Johann Grobušek Brežice	290 56 45 70 103	Enonadstropna, manjši del podkleten, zidana, pokrita z opekami, v dobrem gradbenem stanju, leseni stropi, mehka tla, v preddverju tla iz ploščic, lesene stopnice, lončen štedilnik in peč, vodovodna napeljava, električna luč. 1 soba in predsoba, pritično, s kovinsko streho. Ledenica, les, pokrita z opekami. Klet za premog in les, zidana, pokrita z opekami. Hlev v sosednji ulici, pritičen, zidan, pokrit z opekami, na eni strani odprt in na stebrih, lesen strop, naravna in betonska tla.	Neznatne poškodbe. Na splošno le malo poškodovana, razpoke v zidu, omet, peči, manjši premiki sten, streha. Razpoke, omet. Razpoke v zidu, škoda na ometu.	5.000 1.000 300	

010	14	[Johann Grobušek Rann]	66	Hölzerner Schweinestall, Eichenholz, Betonboden, Ziegel gedeckt.						
			96	Ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise unterkellert hier gewölbt, Holzdecken, weiche Böden, gemauerter Herd, Kachelöfen, Wasserleitung, hölzerne Dachbodenstiege und elektrische Beleuchtung.		minder stark gelitten, Kamine, Dach, Wandsprünge, Putz, Malerei, Herde, Öfen	1.000			
			111	Gemauerte Wirtschaftsgebäude nicht bewohnbar (Stallungen, Keller) nur Keller gewölbt.						
			49	Hölzerne Wirtschaft(s)gebäude, Ziegel gedeckt, verlattet und verschalt. Naturboden.						
011	105	[Johann Grobušek Rann]	98	Ebenerdig, gemauert, teilweise unterkellert, weiche Böden, gemauerter Herd, Kachelöfen, offener Dachstuhl, Ziegeldach, teilweise gewölbt, teilweise Holzdecke.		Zerklüftungen, Putzschäden, Kamine und Dach	1.500		143.600	
012						Transport:			143.600	
013		Johann Grobušek Rann	158	Stall, gemauert, gewölbt, Ziegeldach, Getreide Harfe.		Gewölbeschube und Sprünge, Putzschäden	800		9.600	
014	5	Heinrich Klabutschar Rann	336	Ebenerdig nicht unterkellert, links gewölbt sonst Holzdecken und weiche Böden. – Ein Dachzimmer, nicht unterkellert, Kachelherde und Öfen, Wasserleitung und elektrisches Licht.		Gewölbe stark gelitten, Rauchfänge, Dach, Wandsprünge, Putz, Malerei, Herde und Öfen	5.000		5.000	
			124	Ebenerdige Hofgebäude, gemauert, Ziegel gedeckt, Stall Pfostenboden, Keller gewölbt sonst Holzdecken						

010	14	[Johann Grobušek Brežice]	66	Lesen hlev za prašiče, pokrit z opekami. Hrastov les, betonska tla.					
	96		96	Pritlična, delno podkletena (tam obokana), zidana, pokrita z opekami, leseni stropi, mehka tla, lesene stopnice na podstrežje, odprto ostrežje, zidan štedilnik, lončena peč, vodovodna napeljava, električna luč, kopalnica.	Obsežne poškodbe, dimniki, streha, razpoke v stenah, omet, oplesk, štedilniki, peči.	1.000			
	111		111	Zidano gospodarsko poslopje, ni primerno za bivanje, samo klet obokana.					
	49		49	Leseno gospodarsko poslopje, opečnata streha, obit z letvami in opažen, naravna tla.					
011	105	[Johann Grobušek Brežice]	98	Pritlična, delno podkletena, mehka tla, zidan štedilnik, lončena peč, odprto ostrežje, opečnata streha, delno obokana, delno lesen strop.	Razbrzdana, škoda na ometu, dimniki in streha.	1.500		143.600	
012								143.600	
013		Johann Grobušek Brežice	158	Hlev, zidan, obokan, opečnata streha, kozolec za žito.	Prenos.	800		9.600	
014	5	Heinrich Klautschar, Brežice	336	Pritlična, nepodkletena, zadaj obokana, sicer leseni stropi in mehka tla. Ena podstrešna soba, nepodkletena, lončeni štedilniki in peči, vodovodna napeljava in električna luč.	Oboki, dimniki, streha hudo poškodovani, razpokane stene, omet, oplesk, peči in štedilniki.	5.000		5.000	
			124	Pritlična dvoriščna stavba, zidana, opečnata streha, hlev s stebri, obokana klet, sicer leseni stropi.					

015	6	Hermine Holec Rann	169	1 stöckig, gemauert, teilweise unterkellert, Erdgeschoß gewölbt, oben Holzdecke weiche Böden, Holzstiege, Kachelöfen und -Herde, Wasserleitung, elektrisches Licht, offener Dachraum	Giebel und Kamine abgestürzt, Wandausweichungen, Mauersprünge, Putz, Malerei, Dach, Herde, Öfen	6.000	6.000	
			51	Hölzernes Wirtschaftsgebäude, Pfostenwände, Ziegel gedeckt, Holzsäulen				
016	7	Andreas Levak Rann	315	1 Stock, gemauert, Ziegel gedeckt, Hofflügel unterkellert, Keller gewölbt, Stall gewölbt, Holzterre, weiche Böden, Holzdecken, Kachelherde, Öfen, teilweise verbauter Dachraum, Wasserleitung, elektrisches Licht	Wenig gelitten, Wandsprünge, Putz, Malerei, Dach, Herde, Öfen	4.000	4.200	
			160	Ebenerdige Hofgebäude, gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise verschalt.				
			251	Wirtschaftsgebäude, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecke, Naturboden.	Sprünge	200		
017					Transport:		168.400	
018					Transport:		168.400	
019	8	Stefan Deržič Rann	130	Hauptgebäude teilweise unterkellert, elektrische Beleuchtung, wie N° 16, hier Erdgeschoß einseitig gewölbt.	Kamine abgestürzt, geringe Wandausweichungen, Mauersprünge, Herde, Öfen, Dach, Putz, Malerei	2.000	2.000	
			105	gemauerte ebenerdige Wirtschaftsgebäude teilweise bewohnt, Beschreibung wie N° 16				
			55	Hölzernes Wirtschaftsgebäude, Ziegel gedeckt, verlatet und verschalt, Holzpfleiler.				

015	6	Hermine Holec, Brežice	169	Enonadstropna, delno podkletena, pritličje obokano, zgoraj lesen strop, mehka tla, lesene stopnice, lončene peči in štedilniki, vodovod, električna luč, odprto ostrešje. Leseno gospodarsko poslopje, stebri, stene, opečnata streha, leseni stebri.	51	Enonadstropna, delno podkletena, dvoriščno krilo podkleteno, klet obokana, hlev obokan, lesene stopnice, mehka tla, leseni stropi, lončeni štedilniki, peči, delno pozidano podstrešje, vodovod, električna luč. Pritlična dvoriščna stavba, zidana, opečnata streha, delno opažena. Zidano gospodarsko poslopje, opečnata streha, leseni stropi, naravna tla.	130	Glavno poslopje, delno podkleteno, električna luč. Kot pri št. 16 je tudi tukaj pritličje enostransko obokano.	105	Zidano pritlično gospodarsko poslopje, delno naseljeno – tako kot pri št. 16.	55	Leseno gospodarsko poslopje, obito z letvami in opaženo, leseni stebri, opečnata streha.	6.000	6.000	4.200	168.400 168.400 2.000	
016	7	Andreas Levak, Brežice	315	Enonadstropna, opečnata streha, dvoriščno krilo podkleteno, klet obokana, hlev obokan, lesene stopnice, mehka tla, leseni stropi, lončeni štedilniki, peči, delno pozidano podstrešje, vodovod, električna luč.	160	Pritlična dvoriščna stavba, zidana, opečnata streha, delno opažena.	251	Zidano gospodarsko poslopje, opečnata streha, leseni stropi, naravna tla.					4.000	200			
017																168.400	
018																168.400	
019	8	Stefan Derčič Brežice	130	Glavno poslopje, delno podkleteno, električna luč. Kot pri št. 16 je tudi tukaj pritličje enostransko obokano.	105	Zidano pritlično gospodarsko poslopje, delno naseljeno – tako kot pri št. 16.	55	Leseno gospodarsko poslopje, obito z letvami in opaženo, leseni stebri, opečnata streha.					4.000	200			2.000

020	9	Sidonie Adamus Rann	370	1 Stock gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecken, weiche Böden, Holzstiege, Kachelherde und Öfen, teilweise unterkellert, Wasserleitung, teilweise verbauter Dachraum	Kamine, Wandsprünge, Putz, Malerei, Dach, Herde, Öfen	4.000		
			152	Ebenerdig Hofgebäude teilweise unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, Pfostenboden, Holzdecke, Bauzustand minder gut				
021	47	Sidonie Adamus Rann	274	Ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, ausgebauter Dachraum, gemauerter Herd, Holzdecken, Kachelofen, Bauzustand schlecht.	Kamine, Öfen, Dach, Zerklüftungen, Herde, Putz, Malerei	8.000	12.000	
			94	Hofgebäude, ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, offener Dachraum, Bauzustand schlecht. Schweinestall Holz, Ziegel gedeckt, Schupfen Holz, Bauzustand schlecht. Wasserleitung.	Gewölbe eingestürzt			
022					Transport:		182.400	
023					Transport:		182.400	
024	10	Anton Wimpolšek Rann	80	Ebenerdig zum Teile unterkellert, Beschreibung wie bei N ^o 14, 16, Dachbodenzimmer, Wasserleitung, elektr[isches] Licht.	Minder gelitten, Rauchfänge, Dach, Wandsprünge, Putz, Malerei	1000		
			24	Ebenerdig, Hofgebäude, bewohnbar.				
			81	Hölzerne Wirtschaftsgebäude, beworfen, Ziegel gedeckt.				

020	9	Sidonie Adamus, Brežice	370	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, leseni stropi, mehka tla, lesene stopnice, ločeni štedilniki in peči, delno podkletena, vodovod, delno pozidano podstrešje.	Dimniki, razpokane stene, omet, oplesk, streha, štedilniki, peči.	4.000			
			152	Pritlična dvorišna stavba, delno podkletena, zidana, opečnata streha, stebri, lesen strop, srednje dobro gradbeno stanje.					
021	47	[Sidonie Adamus, Brežice]	274	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, pozidano podstrešje, zidan štedilnik, leseni stropi, ločene peči, slabo gradbeno stanje.	Dimniki, peči, streha, brazde, štedilniki, omet, oplesk.	8.000			12.000
			94	Dvorišna stavba, pritilična, zidana, opečnata streha, odprto ostrešje, slabo gradbeno stanje. Hlev za prašiče, les, opečnata streha, leseni stebri, slabo gradbeno stanje, vodovod.	Porušen obok.				
022					Prenos.				182.400
023					Prenos.				182.400
024	10	Anton Wimpolšek, Brežice	80	Pritlična, delno podkletena, opis kot pri št. 14, 16. Podstrešna soba, vodovod, električna luč.	Malo poškodovana, dimniki, streha, razpokane stene, omet, oplesk.	1.000			
			24	Pritlična dvorišna stavba, nasejliiva.					
			81	Leseno gospodarsko poslopje, ometeno, opečnata streha.					

025	11	Johanna Poljšag Rann	203	Ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Hausflur Beton, Holzdecken, nicht unterkellert, teilweise ausgebauter Dachraum, Bauzustand minder, Backstube gewölbt. Wasserleitung und Licht.	Kamine, Dach, Dachzimmer, Mauersprünge, Putz, Malerei	1.000	1.000	
			250	Holzgebäude, teilweise gemauert, teilweise offen, auf Pfeilern, Ziegel gedeckt, Ziegelpflasterböden.				
026	12	Marie Cerjak Rann	99	1 Stock Hauptgebäude, teilweise unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecken, weiche Böden, Kachelherde und Öfen, Wasserleitung, Elektrische, Holzsteige.	Minder stark gelitten, Gurten, Wandausweichungen, Kamine, Dach	3.000	3.000	
			52	Ebenerdig, gemauerte Hofgebäude zu Wohnzwecken u. Waschküche, Ziegel gedeckt, Holzdecken, weiche Böden.	Wandsprünge, Putz, Malerei, Herde, Öfen			
			58	Hölzerne offene Wirtschaftsgebäude auf gemauerten Pfeilern, Ziegel gedeckt				
			70	Stall, ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecke mit hohem Dachraum, Pfostenboden				
027					Transport:			187.400
028					Transport:			187.400

025	11	Johanna Poljšag, Brežice	203	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, betonski hodnik, leseni stropi, nepodkletena, delno pozidano podstrešje, srednje gradbeno stanje, obokana, vodovod, električna luč.	Dimniki, streha, podstrešna soba, dimniki, omet, oplesk.	1.000	1.000	
			250	Lesena stavba, delno zidana, delno odprta, na stebrih, opečnata streha, opečnata tla.				
026	12	Marie Cerjak Brežice	99	Enonadstrojna glavna zgradba, delno podkletena, zidana, opečnata streha, leseni stropi, mehka tla, lončeni štedilniki in peči, vodovod, električna luč, lesene stopnice.	Obsežne poškodbe, premiki sten, dimniki, streha, razpoke v stenah, omet, oplesk, štedilniki, peči, oproge.	3.000	3.000	
			52	Pritlično, zidano dvoriščno poslopje, namenjeno bivanju, in pralnica. Opečnata streha, leseni stropi, mehka tla.				
			58	Odprto leseno gospodarsko poslopje na zidanih stebrih, opečnata streha.				
			70	Zidan, prtiličen hlev, opečnata streha, leseni stropi, visoko podstrešje, stebri.				
027					Prenos.		187.400	
028					Prenos.		187.400	

029	13	Hans Schniderschitsch Rann	220	<p>Hauptgebäude: altes Haus, gemischtes Stein- und Ziegelmauerwerk, große Mauerstärken, nicht unterkellert, zum größten Teil gewölbt. Ziegel gedeckt, 1 Stock harte Böden, Dippeldecke, Erdgeschoß, Hylolit, Beton und weiche Böden, offenes Ziegelpflaster, Dachraum, Bauzustand gut, Ausstattung reicher, Wasserleitung, elektr[isches] Licht, Kachelöfen, Kachelherd.</p> <p>49</p> <p>Küchenflügel: 1 Stock hoch, nicht unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, heizbar, weiche b[e]z[iehungs]w[eise] Betonböden, Wasserleitung und elektr[isches] Licht, Holzdecken.</p> <p>42</p> <p>Schuppen: Holz zw[ei?] Pfeiler, tief unterkellert, Stützmauer gegen die Struga, Ziegel gedeckt[Stützmauer von bedeutender Höhe]</p> <p>81</p> <p>Hofgebäude: ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise Beton, teilweise Bretterboden, heizbar, Holzdecken, nicht unterkellert</p>	14.000	14.000	<p>Kamine abgestürzt, Giebel zerstört, Ausweichungen der Hauptmauern, starke Klüftungen der Zwischenmauern, Gewölbe zum Teile eingestürzt, Putzschäden, Öfen, Dach, Malerei, Wasserleitung – Reparatur, Lichtinstallation.</p>
030	15	Jeanette Kreulitsch Rann	311 78	<p>Beschreibung wie N° 19, nicht unterkellert, Erdgeschoß gewölbt, Wasserleitung und elektr. Licht, Bauzustand besser.</p> <p>Ebenerdige Hofgebäude, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecken, weiche Böden. Bauzustand gut, Kachel Öfen und Herde, Ausstattung würdig und einfach.</p>	6.000	6.000	<p>Kamine, Giebel, Hofgebäude, Gewölbelokale, Gewölbe gesprungen, Wandsprünge, Verputz, Malerei</p>

029	13	Hans Schneider- schitsch, Brežice	220	Glavna zgradba, stara hiša, delno iz opeke, delno iz kamna. Debeli zidovi, nepodkletena, večinoma obokana, opečnata streha. 1. nadstropje: trda tla, rebrasti stropi; pritličje: mešana betonska in mehka tla, ponekod opečnata tla; podstrešje: dobro gradbeno stanje, bogata oprema. Vodovod, električna luč, lončene peči in štedilniki.	Podrti dimniki, uničeno strešno čelo, premiki nosilnih zidov, velike razpoke ostalih zidov, obok delno podrt, škoda na ometu, peči, streha, oplesk. Potrebno popravilo vodovoda in električnih luči.	14.000	14.000
			49	Kuhinjsko krilo, enonadstropno, nepodkleteno, zidano. Opečnata streha, možnost ogrevanja, mehka in betonska tla, vodovod, električna luč, leseni stropi.			
			42	Lopa, leseni stebri, globoka klet, nosilni zid ob stopnicah, opečnata streha.			
			81	Dvoriščna zgradba, pritlična, opečnata streha, delno beton, delno tla iz desk, možnost ogrevanja, leseni stropi, nepodkletena.			
030	15	Jeanette Kreulitsch Brežice	311	Opis kot pri št. 19. Nepodkletena, pritličje obokano, vodovodna napeljava, električna luč, boljše gradbeno stanje.	Dimniki, strešno čelo/dvoriščna zgradba, oboki počeni, razpokane stene, omet, oplesk.	6.000	6.000
			78	Pritlična dvoriščna zgradba, zidana, opečnata streha, leseni stropi, mehka tla, dobro gradbeno stanje, lončene peči in štedilniki. Opreme je malo in je preprosta.			

031							Transport:		207.400	
032							Transport:		207.400	
033	16	Antonie Lebar Rann	80	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise unterkellert, hier gewölbt, Holzdecken, weiche Böden, gemauerter Herd, Kachelöfen, Wasserleitung, hölzerne Dachbodenstiege.	68	Ebenerdige Wirtschaftsgebäude, nicht unterkellert, teilweise bewohnt, teilweise Stallungen, Holzlege u[nd] d[er]ig[leichen]	Stark gelitten, Giebelwand abgestürzt, Feuermauer schwer beschädigt, Kamine, Dach Wandausweichungen, Sprünge, Putz, Malerei, Öfen.	2.500	2.500	
034	17	Antonie Wresnig Rann	261	Beschreibung wie 19, halb unterkellert, Parterre durchaus gewölbt, Bauzustand besser.	108	Hofgebäude ebenerdig, geflasterter Boden, Holzdecken.	Mittel stark gelitten, Gewölbesprünge, Wandsprünge, Putz, Kamine, Dach, Wandausweichungen, Gurten, Herde, Öfen	10.000	10.000	
035	19	Antonie Faleschini Rann	319	1 Stock gemauert, Ziegel gedeckt, halb unterkellert, Holzdecken, weiche Böden, offener Dachraum, Kachelöfen und Herde, Holzstiege, Hausflur Beton, Wasserleitung und Licht, Bauzustand mittel.	30	1 ebenerdiges Hofgebäude, gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise gedeckt, teilweise Holzdecke, teilweise offen, teilweise verlattet.	Kamine, Dach, Wandausweichungen, Wandsprünge, Putz, Öfen, Malerei	14.000	14.000	
036	21	Karl del Cott Rann	139	1 hölzerner Schuppen mit Ziegel gedeckt.		ebenerdig, gewölbt mit ausgebautem Dachraum (Geschäftslokale) weiche Böden, Holzdecken, unterkellert, Wasserleitung, elektr[isches] Licht.	Mittel stark gelitten, Dachstuhl, Gewölbesprünge, Kamine, Wandsprünge, Putz, Malerei	12.000		

031					Prenos.			207.400	
032					Prenos.			207.400	
033	16	Antonie Lebar Brežice	80	Pritlična, zidana, opečnata streha, delno podkletena, tam (v kleti op. p.) obokana, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik, lončene peči, vodovod, lesene stopnice na podstrežje.	Hude poškodbe, delno porušena. Nosilni zidovi močno poškodovani, dimniki, streha, premiki sten, razpoke, omet, oplesk, peči.	2.500		2.500	
			68	Pritlično gospodarsko poslopje, nepodkleteno, delno naseljeno, delno leseni hlev.					
034	17	Antonie Wresnig Brežice	261	Opis kot pri št. 19. Delno podkletena, pritičje obokano, boljše gradbeno stanje.	Zelo obsežne poškodbe: razpoke v obokih in stenah, oproge, omet, dimniki, streha, premiki sten, štedilniki, peči.	10.000		10.000	
			108	Dvoriščna zgradba, pritična, tlakovana tla, leseni stropi.					
035	19.	Antonie Faleschini Brežice	319	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, polovično podkletena, leseni stropi, mehka tla, odprto ostrežje, lončene peči in štedilniki, lesene stopnice, betonski hodnik, vodovod, luč, srednje gradbeno stanje.	Dimniki, streha, premiki sten, razpokane stene, omet, peči, oplesk.	14.000		14.000	
			30	Pritlična dvoriščna zgradba, zidana, opečnata streha, delno pokrita z lesenimi stropi in letvami, delno odprta.					
				Lesena lopa z opečnato streho.					
036	21	Karl del Cott Brežice	139	Pritlična, obokana, pozidano podstrežje (poslovni lokali), mehka tla, leseni stropi, podkletena, vodovod, električna luč.	Zelo obsežne poškodbe, ostrežje, razpokani oboki, dimniki, razpokane stene, omet, oplesk.	12.000			

042	24	Lipej Franz Rann	200 141	ebenerdige Hofgebäude, teilweise gewölbt und unterkellert, Holz verliattet, Ziegel gedeckt	Putzschäden, Herd, Kamine	200	200	
043	26	Slanič Marie Rann	414 134	Parterre, Holz beworfen, Ziegeldach, gemauerter Herd, offener Dachstuhl. 1 Stock, Beschreibung wie No 28 ebenerdiges Hofgebäude (Wirtschaftsgebäude) nicht heizbar, sonst wie N° 28	Schwer gelitten, Wandausweichungen, starke Klüftungen, Kamine, Putz, Dach, Herde, Decken, Malerei	14.000	14.000	
044					Transport		287.600	
045					Transport		287.600	
046	27	Sparkassa Rann	258 141	1 Stock hoch, unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, Vorplatz Beton, ebenerdig, links harter Boden, sonst weiche Böden, offenes Dach, Kachelöfen u[nd] Herde, guter Bauzustand, Wasserleitung u[nd] elektr[isches] Licht, Holzdecken. Ebenerdige Hofgebäude, gemauert Ziegel gedeckt, weiche Böden und Holzdecken. Hölzerne verliattete Schupfen mit Ziegel gedeckt.	Wenig gelitten, Öfen, Herde, Kamine, Dach, Putz, Malerei, Giebel, der Hofgebäude, 1. Stockanbau mußte abgetragen werden.	10.000	10.000	
047	17	Stadtgemeinde Rann (Schlachthaus)	200	Ebenerdig gemauert, Ziegeldach, offener Dachraum, in der Wohnung Holzdecke u[nd] weicher Boden, in der Schlachthalle Plattenpflaster, Eisenerne u[nd] Kachelöfen, Wasserleitung, elektr[isches] Licht.	Giebelmauer gesprungen, Wandsprünge, Putz, im Allgemeinen wenig gelitten	1.000		
048	18	[Stadtgemeinde Rann] (Überführungshaus)	100	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise unterkellert, Holzdecken, weiche Böden, Holzstiege, 1 Sparherd, sonst keine Öfen, schlechter Bauzustand.	Kamin, Wandklüftungen, Sprünge, Putz	2.000		

			200 141	Pritlična dvoriščna zgradba, delno obokana in podkletena, obložena z lesom, opečnata streha.								
042	24	Lipej Franz Brežice	128	Pritlična, ometana z lesom, opečnata streha, zidan štedilnik, odprto ostrešje.				200	Poškodbe ometa, štedilnik, dimniki.			200
043	26	Slanič Marie Brežice	414 134	Enonadstropna, opis kot pri št. 28. Pritlična dvoriščna zgradba (gospodarsko poslopje). Ni je možno tako ogrevati kot št. 28.				14.000	Močnejše poškodovano: premiki sten, velike razpoke, dimniki, omet, streha, štedilniki, stropi, oplesk.			14.000
044									Prenos.			287.600
045									Prenos.			287.600
046	27	Sparkassa Brežice	258	Enonadstropna, podkletena, zidana, opečnata streha, predprostor iz betona, sicer mehka tla, odprta streha, lončene peči in štedilniki, dobro gradbeno stanje, vodovod, električna luč, leseni stropi.				10.000	Zanemarljive poškodbe, peči, štedilniki, dimniki, streha, omet, oplesk, zatrep lesene stavbe. Eno nadstropje prizidka je moralo biti odstranjeno.			
			141	Pritlična dvoriščna zgradba, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi. Leseno opažena lopa z opečnato streho.								
047	17	Mestna občina Brežice (klavnica)	200	Pritlična, zidana, opečnata streha, odprto ostrešje; v bivalnem delu leseni stropi in mehka tla, v klavnici tla iz ploščic; železne in lončene peči, vodovod, električna.				1.000	Zid pri zatrepu razpokan, razpokane stene, omet, na splošno zanemarljive poškodbe.			
048	18	[Mestna občina Brežice] (hiša ob brodu)	100	Pritlična, opečnata streha, delno podkletena, leseni stropi, mehka tla, lesene stopnice, štedilnik, sicer ni nobenih peči, slabo gradbeno stanje.				2.000	Dimnik, razbrazdane stene, razpoke, omet.			

049	20	[Stadt gemeinde Rann] (Städtisches Mauthaus) Rann	81	Ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd, eiserne u[nd] Kachelöfen, Wasserleitung, elektr[isches] L[icht]	Mässig gelitten, Sprünge, Putz	1.000			
050	25	[Stadt gemeinde Rann] (Steueramt)	166	1 Stock, gemauert Ziegel, weiche Böden, offener Dachraum, Holzdecken, Kachelherd, Öfen, Wasserleitung, elektr[isches] Licht, Bauzustand mittel – verlattete mit Ziegel gedeckte Holzlege.	Wenig gelitten, Giebel, Kamine, Dach, Herde, Öfen, Putz, Malerei	5.000			
051					Transport:				297.600
052					Transport:				297.600
053	28	Stadt gemeinde Rann (Rathaus)	182	1 Stock, gemauert, Ziegel, Parterre, gewölbt, nicht unterkellert, oben Holzdecke, weiche Böden, Kachelherde u[nd] Öfen, Holzstiege, Wasserleitung, elektr[isches] Licht, offener Dachraum.	Schwer gelitten, Giebel, Gewölbe eingestürzt, Kamine, Dach, Herde, Öfen, Wandausweichungen, Putz, Malerei	18.000			
			37	ebenerdiges Hofgebäude, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecke, weiche Böden, eiserne Öfen.					
054	50	[Stadt gemeinde Rann] (alte Post)	158	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, nicht unterkellert, 1. Dachzimmer, Kachelöfen u[nd] Herde, Wasserleitung, Bauzustand minder.	Giebel abgestürzt, Kamine, Wandausweichungen, Wandsprünge, Verputz, Malerei, Öfen	6.000			
			108	Hofgebäude teilweise 1 Stock, ganz einfach ebenerdig, Bauzustand schlecht.					

049	20	[Mestna občina Brežice] (mestna mitninska stavba) Brežice	81	Pritlična, zidana, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik, železne in lončene peči, vodovod, elektrika.	Zmerne poškodbe, razpoke, omet.	1.000			
050	25	[Mestna občina Brežice] (davčna uprava) Brežice	166	Enonadstropna, zidana iz opeke. Mehka tla, odprto ostrežje, leseni stropi, lončen štedilnik, peči, vodovod, električna luč, srednje dobro gradbeno stanje – opažena, opečnata streha, z opeko pokriti leseni tramovi.	Zmerne poškodbe, zatrep, dimniki, streha, štedilniki, peči, omet, oplesk.	5.000			
051					Prenos.			297.600	
052					Prenos.			297.600	
053	28	Mestna občina Brežice (mestna hiša)	182	Enonadstropna, zidana iz opeke. Pritličje obokano. Nepodkletena, zgoraj leseni stropi, mehka tla, lončeni štedilniki in peči, lesene stopnice, vodovod, električna luč, odprto ostrežje.	Hude poškodbe: zatrep, porušen obok, dimniki, streha, štedilniki, peči, premiki sten, omet, oplesk.	18.000			
			37	Pritlična dvoriščna zgradba, zidana, opečnata streha, lesen strop, mehka tla, železna peč.					
054	50	[Mestna občina Brežice] (stara pošta)	158	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, nepodkletena, podstrešna soba, manjvredno gradbeno stanje.	Porušen zatrep, premiki sten, razpokane stene, omet, oplesk, peči.	6.000			
			108	Dvoriščna zgradba, delno enonadstropna, zelo preprosta, pritlična, slabo gradbeno stanje.					

055	58	[Stadt gemeinde Rann (alte Post)]	98	ebenerdig, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, gemauerter Herd, Kachelöfen, Holzdecke, teilweise verbauter Dachraum, Bauzustand sehr schlecht.	stark gelitten, Öfen, Kamine, Giebel abgestürzt, Wände stark zerrissen, Putz, Malerei, Gurten	4.000			
056	ohne	[Stadt gemeinde Rann] Elektrizitäts- Zentrale	81	Gemauert, teils ebenerdig, teils einstockig; Parterre Steinboden, im 1 Stock weicher Boden, eiserne Öfen, Ziegeldach, offener Dachstuhl	Mauererklüftungen, Putzschaden, Kamine, Dachdeckung	1.800			
057	ohne	Wasserturm			Sprünge, Dach	25.000			
058	ohne	Feuerwehr- Rüsthaus	193	gemauert, Ziegel gedeckt, ebenerdig, Betonboden, Holzdecke	Sprünge, Dach	500	64.300		
059					Transport:		361.900		
060					Transport:		361.900		
061	29	Franz Virant W(indisch) Feistriz	173	ebenerdig, gemauert, nicht unterkellert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, offenes Dach, Kachelherd u[nd] Ofen, Hausflur Beton, Wasserleitung.	wenig gelitten, Kamine, Mauersprünge, Dach, Putz, Öfen, Malerei	3.000			
			65	ebenerdiges Hofgebäude, einfacher sonst wie vor					
			53	Hölzerner Schupfen, offen mit Ziegel gedeckt.					
062	30	Jeanette Zechner Rann	155	1. stöckig, gemauert, Beschreibung wie N° 32, Bauzustand sehr gut, reiche und schöne Ausstattung, Holzstiege, Parterre gewölbt, einseitig unterkellert, sonst Beschreibung wie N° 32, harte Böden in 1 Zimmer	wenig gelitten, Kamine, Dach, Öfen, Herde, im Nebenhaus Holzdecken, Putz, Malerei	5.000			
			102	1. stöckig, Hofgebäude, einfachere Ausstattung, hölzerne Stiege u[nd] Gänge					

055	58	[Mestna občina Brežice (stara pošta)]	98	Pritlična, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, zidan štedilnik, lončene peči, leseni stropi, delno pozidano podstrešje, zelo slabo gradbeno stanje.	Zelo hude poškodbe, dimniki, porušen zatrep, stene močno razklane, omet, oplesk, oproge.	4.000			
056	brez	[Mestna občina Brežice] Električna centrala	81	Zidana, delno prtilična, delno enonadstropna, prtiličje iz kamnitih tal: 1. nadstropje: mehka tla, železne peči, opečnata streha, odprto ostrešje.	Razbrzdani zidovi, škoda na ometu, dimniki, stršna kritina.	1.800			
057	[brez]	Vodni stolp			Razpoke, streha.	25.000			
058	[brez]	Gasilski dom	193	Zidana, opečnata streha, prtilična, betonska tla, leseni stropi.	Razpoke, streha.	500	64.300		
059					Prenos.		361.900		
060					Prenos.		361.900		
061	29	Franz Virant, Slovenska Bistrica	173	Pritlična, zidana, nepodkletena, opečnata streha, mehka tla, odprto ostrešje, lončeni štedilniki in peči, hodnik betonski, vodovod.	Zanemarljive poškodbe: dimniki, razpoke v zidu, streha, omet, peči, oplesk.	3.000			
			65	Preprosta prtilična dvoriščna zgradba.					
			53	Lesena lopa, odprta, opečnata streha.					
062	30	Jeanette Zechner Brežice	155	Enonadstropna, zidana, opis kot pri št. 32. Zelo dobro gradbeno stanje, bogata in lepa oprema, lesene stopnice, obokano prtiličje, enostransko podkletena, sicer opis kot pri št. 32, trda tla v eni sobi.	Zanemarljive poškodbe: dimniki, streha, peči, štedilniki, v sosednji hiši leseni stropi, omet, oplesk.	5.000			5.000
			102	Enonadstropna dvoriščna zgradba, preprosta oprema, lesene stopnice in hodniki.					

063	31		120	1 stöckig, Wirtschaftsgebäude oben offen, zwischen Pfeilern, Holzdecken, weiche Böden. Gesamtbauzustand sehr gut.					
		Löschnig & Schmidt Rann	380	Hauptgebäude: 1 Stock, Ziegel gemauert, gedeckt sehr guter Bauzustand, Geschäftsraum gewölbt, Tramdecken, unten weiche, oben harte Böden, 1 Badezimmer, elektr[isches] Licht. Wasserleitung, reichere Ausstattung, Kachelöfen, Herde, offener Dachboden.	Ausgewiehene Wände, Kamine, Dach, Öfen, Mauersprünge, Putzschäden, Malerei	9.000			
			168	2 Hofflügel: 1 Stock hoch, gemauert, Ziegel gedeckt, Beton Platten und weicher Boden, Wasserleitung, elektr[isches] L[icht].		2.000			
			325	Stall u[nd] Magazine: 1 bez[iehungs]w[eise] 3 Stock, gewölbt, weiche Böden.		3.000			
			184	Petroleumkeller u[nd] Eisenmagazin: 1 bez[iehungs]w[eise] 2 Stock, überall elektr[isches] Licht, guter Bauzustand, unterkellert		1.000			
			17	Spirituskeller					
064					Transport:			369.900	
065					Transport:			369.900	
066	84	Löschnig & Schmidt Rann	619	Eiermagazine: Parterre gemauert, Ziegel gedeckt, Holzböden, Zwischenböden, einfache, Fenster, Eisenöfen, Vordächer in Dachpappe, Bauzustand gut – (nicht unterkellert) –	Sprünge an den Gurten, Kamin, 1 Giebel nördlich abgestürzt, Mauersprünge, Putzschäden, Weißigung	6.000			

063	31	Löschnig & Schmidt Brežice	120	Enonadstropno gospodarsko poslopje, zgoraj odprto, na stebrih, leseni stropi, mehka tla. Skupno gradbeno stanje zelo dobro.					
	380			Glavna zgradba: enonadstropna, zidana iz opeke, krita. Zelo dobro gradbeno stanje, poslovni prostor obokan, strop iz tramov, spodaj mehka, zgoraj trda tla, kopalnica, električna luč, vodovod, bogata oprema, lončene peči, štedilniki, odprto ostrežje.			9.000	Premiki sen, dimniki, streha, peči, razpoke zidov, škoda na ometu,oplesk.	
	168			2 dvoriščni krili, enonadstropni, zidani, opečnata streha, tla iz betonskih plošč, mehka tla, vodovod, elektrika.			2.000		
	325			Hlev in skladišče, eno- oz. trinadstropno, obokano, mehka tla.			3.000		
	184			Klet za petrolej in ledenica, eno- oz. dvonadstropna, povsod električna luč, dobro stanje, podkletena.			1.000		
	17			Klet za alkohol.					
064								Prenos.	369.900
065								Prenos.	369.900
066	84	Löschnig & Schmidt Brežice	619	Skladišče za jajca, prtilično, zidano, opečnata streha, lesena tla, vmesni strop, preprosto, okna, železne peči, nadstrešek iz strešne lepenke, dobro gradbeno stanje (nepodkleteno).			6.000	Razpoke na opragah, dimnik. Sprednji zatrep se je porušil. Razpoke zidov, škoda na ometu, ooplesk.	

067	ohne	Löschnig & Schmidt Rann	660	Magazin: 1 Stock hoch, landwirtschaftliche Maschinen, Zementlager, Eierlege, Wagenremise, Essmagazine, Holzwohle, Weinkeller, gemauert, unterkellert, Ziegel gedeckt, Betonboden, 1. Stock gewölbt. Stallgebäude: ebenerdig. Riegelwand, Ziegel gedeckt, Ziegelpflaster, Holzdecken Schupfen: Ziegel gedeckt, auf gemauerten Pfeilern, offen. Schuppen in Dachpappe.	Giebel abgestürzt, Wände ausgewichen, Gewölbe zum Teil eingestürzt, starke Putzschäden, Kamine	13.000		
			68		vermöge der leichten Bauart stark zerstört	1.000		35.000
			146		wenig oder keine Schäden			
068	32	Friedericke u[nd] Karoline Pototschnik Rann	95	1 stöckig gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, offener Dachraum, Holzdecke, weiche Böden, Kachelöfen u[nd] Herde	minder stark gelitten, Kamine, Wandsprünge, kleine Wandausweichungen, Verputz, Malerei, Herde, Öfen	6.000		6.000
			109	1 stöckig Hofgebäude unten Wirtschaftsräume, oben Wohnzimmer, sonst wie vor, Gesamtbauzustand gut, Wasserleitung, elektr[isches] Licht.				
069	33	Paula Vidmar Rann	214	1 Stock, einseitig unterkellert, gemauert, 1 Dachzimmer, weiche Böden, Geschäft gewölbt schön, Eingang Beton, Kachelöfen, Herde, Holzdecken, guter Bauzustand, Hofraum betoniert, Holzstiege, elektr[isches] Licht, Wasser[leitun]g.	Kamine, Dach, geringfügige Ausweichungen der Vorderwand, Wandsprünge, Verputz, Malerei, Decke zu untersuchen, Herde, Öfen	7.000		7.000
			102	1 Stock, Hofgebäude schwächer gebaut, sonst wie vor, unten gewölbt, Holzdecken,				

067	Brez	Löschmig & Schmidt Brežice	660	Skladišča, enonadstropna, kmetijska mehanizacija, cement, valilnica, avtomobili, kis, lesna volna, vinska klet, zidana, podkletena, opečnata streha, betonska tla. Nadstropje obokano.	Zatrej porušen, stene premaknjene, delno porušeni oboki, močno poškodovan omet, dimniki.	13.000				
			68	Pritičen hlev, rebrasta stena, opečnata streha in tla, leseni stropi.	Zaradi načina gradnje močno uničen.	1.000		35.000		
			146	Lopa, opečnata streha, na zidanih stebrih je odprta. Lopa iz strešne lepenke.	Malo ali nič poškodovana.					
068	32	Friedericke in Karoline Pototschnik, Brežice	95	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, nepodkletena, odprto ostrešje, leseni stropi, mehka tla, lončene peči in štedilniki.	Obsežne poškodbe: dimniki, razpoke v stenah, manjši premiki sten, omet, oplesk, štedilniki, peči.	6.000		6.000		
			109	Enonadstropna dvoriščna zgradba, spodaj gospodarski prostori, zgoraj dnevna soba, sicer kot prej, vse skupaj v dobrem gradbenem stanju. Vodovod, električna luč.						
069	33	Paula Vidmar Brežice	214	Enonadstropna, enostransko podkletena, zidana; 1 podstrešna soba, mehka tla, trgovina obokana, lepa; vhod iz betona, lončene peči, štedilniki, leseni stropi, dobro gradbeno stanje. Dvoriščni prostor je betoniran. Lesene stopnice, električna luč, vodovod.	Dimniki, streha, manjši premiki srednje stene, razpokane stene, omet, oplesk. Potrebno je pregledati strop, štedilnike, peči.	7.000		7.000		
			102	Enonadstropna dvoriščna zgradba, šibkeje zgrajena, sicer kot prej, spodaj obokana, leseni stropi.						

074										
075									499.900	
076	37	Paul Pinterič Rann	200	I. Stock Saalfügel: unterhalb Stallungen, gewölbt, u[nd] Magazine, Saal reich ausgestattet, harter Boden, Wasserleitung, elektr[isches] Licht. Holzementdach, als Veranda ausgestattet, Stall Pfostenboden.					499.900	
			92	Magazine, 1 Stock hoch gewölbt, gemauert, Ziegel gedeckt, Ziegel gepflastert						
			104	Glasveranda: reich ausgestattet, Ziegel gedeckt.						
			150	Unter dem Gasthofgarten Kegelbahn, Holzdecke; darauf offene Veranda						
			145	ebenerdige Magazine, Holzdecke, Pfostenboden, teilweise gewölbte Decken.						
				Gesamt Bauzustand mittel gut da konstrutive Fehler.						
									Transport:	
									Transport:	
			143	1 Stock, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzstiege, weiche Böden, Holzdecken, nicht unterkellert, Kachelöfen und Herde, offener Dachstuhl, Bauzustand mittel.					8.000	8.000
			125	1 Stock Holzgebäude, unten Stallungen, Pfostenboden, gewölbt, sonst wie vor, oben Wohnungen.				Mittel schwer gelitten, Wandausweichungen, Giebel abgestürzt, Kamine, Herde, Öfen, Gewölbe Ausbesserungen und Neuherstellungen, Decken ausbessern		

077	38	Antonie Hierländer Brežice	161	Pritlična dvoriščna zgradba, delno betonska tla, obokano odprto ostrešje, opečnata streha, leseno gospodarsko poslopje, delno odprto, delno opaženo in obito z deskami.	Močno poškodovana tudi zaradi slabega gradbenega stanja, zatrep in dimniki porušeni, močni premiki sten in razpoke, omet, oplesk.	12.000	12.000		
078	39a	Josefine Pinterič Brežice	118 61	Pritlična, zidana, opečnata streha, podkletena, poslovni prostor obokan, sicer leseni stropi tudi v kleti, mehka tla, zidan štedilnik, lončene in železne peči. Dvoriščna zgradba, v prvem nadstropju stanovanja, zidana, krita z lesom, mehka tla, leseni stropi, odprto visoko ostrešje, lahka gradnja, vodovod, električna luč.	Zelo hudo poškodovana: oboki, oproge, stena zatrepa.	10.000	10.000		
079	36	Župnija Brežice	86	Pritlična, zidana, opečnata streha, odprto ostrešje, nepodkletena, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik, srednje gradbeno stanje.	Malo poškodovana, dimniki, razpoke sten, omet, oplesk, štedilniki, peči.	1.000	1.000		
080					Prenos		529.900		
081					Prenos		529.900		

082	40	Pfarre Rann	367	1. Stock, Ziegel gedeckt, Parterre gewölbt, oben Holzdecke, weiche Böden, Kachelherde und Öfen, Bauzustand gut, Wasserleitung, elektr[isches] Licht, Badezimmer, offener Dachraum.	Kamine, Öfen, Wandsprünge, Putz, Malerei im Allgemeinen weniger gelitten	5.000			
			300	ebenerdige Hofgebäude, Holzdecken u[nd] Böden, gemauert, Ziegel gedeckt.		14.000			
083		Pfarrkirche zu N° 40			Gut überstanden bis auf Turm, Giebel abgestürzt, Sprünge, Im Innern nur Malereisprünge, Dach frisch überdecken				Freskobildd nicht geschützt
084		Rochus Kirche zu N° 40			Zahlreiche Sprünge in den Gurten und Gewölben, Südwand sehr zersprungen, Wände, Turm zu schließen, Putz, Malerei, Dach	50.000			
085	66	Berložnik Rann (zur Pfarre Rann)	142	Ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, offener Dachraum, gemauerter Herd, Kachelöfen, nicht unterkellert, Bauzustand minder	Kamine, Giebel abgestürzt, Wände gewichen, starke Wandsprünge, Verputz, Malerei, Herde, Öfen, Dach	4.000	74.000		
086	41	Josef Holy Rann	70	Gemauert, ebenerdig, Ziegel gedeckt, weicher Boden, Holzdecken, gemauerter Herd, Kachelöfen, nicht unterkellert, 1 Dachzimmer, Wasserleitung.	allgemein wenig gelittenKamine, Wandsprünge, Putz, Malerei	1.000		1.000	
			35	Stall gemauert.					
087					Transport:			604.900	
088					Transport:			604.900	

082	40	Župnija Brežice	367	Enonadstropna, opečnata streha, prtiličje obokano, zgoraj leseni stropi, mehka tla, lončene peči in štedilniki, dobro gradbeno stanje, vodovod, električna luč, kopalnica, odprto ostrežje.	5.000	Dimniki, peči, razpokane stene, omet, oplesk, na splošno malo poškodovana.		
083		Župnijska cerkev, k št. 40	300	Pritlična dvoriščna zgradba, leseni stropi in tla, zidana, opečnata streha.	14.000	Dobro prenesla potres – razen stolpa, porušen zatrej, razpoke v zidu in oplisku. Streho bo potrebno ponovno kriti.		
084		Cerkev sv. Roka, k št. 40			50.000	Mnogo razpok v oprogah in obokih, južna stena zelo razpokana, stene, stolp potrebno zapreti, omet, oplesk, streha.		
085	66	Berložnik Brežice (k župniji Brežice)	142	Pritlična, zidana, opečnata streha, odprto ostrežje, zidan štedilnik, lončena peč, nepodkietena, srednje gradbeno stanje.	4.000	Dimniki, porušen zatrej, premiki sten, močne razpoke sten, omet, oplesk, štedilniki, peči, streha.	74.000	
086	41	Josef Holy Brežice	70	Zidana, prtilična, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik, lončena peč, nepodkietena, 1 podstrešna soba, vodovod.	1.000	Zanemarljive poškodbe, dimniki, razpoke sten, omet, oplesk.	1.000	
087			35	Zidan hlev.		Prenos.	604.900	
088						Prenos.	604.900	

089	42	D' Guido Srebre Rann	341	1 Stock hoch, nicht unterkellert, Ziegel, weiche Böden, Holzdecken, im 1. Stock harte Böden, Kachelherde u[nd] -Öfen, gut bürgerliche Ausstattung, Bauzustand gut, Wasserleitung, elektr[isches] Licht, Badezimmer.	Kamine, Öfen, Herde, kleinere Wandausweichungen, Verputz, Malerei	8.000	8.000	
			44	1 stöckiges Wirtschaftsgebäude, unten gewölbt, gemauert, Ziegel gedeckt, Betonboden.				
			101	Stallgebäude ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, gewölbt, freier Dachraum, Pfostenboden.				
			45	offenes Wirtschaftsgebäude, Ziegel auf gemauerten Pfeilern.				
090	43	Vinzenz Glogovšek Rann	78	Hochparterre, Holz mit gemauertem Unterbau, Stroh gedeckt, unterkellert, Holztreppe, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd, Eisenöfen, Wasserleitung.	Wenig gelitten, Kamin	200	200	
				Hölzerner Stall mit Strohdach.				
091	44	Placida Hahn Rann	108	Ebenerdig gemauert, Ziegel, Dachbodenzimmer, hölzerne Dachbodenstiege, Bauzustand gut, weiche Böden, Holzdecken	Feuermauer zum Teil neu zu machen. Kamine, Wandsprünge, Verputz, Öfen, Malerei.	3.000	3.000	
			56	Ebenerdig Hofgebäude, teilweise gewölbt, gemauert Ziegel, Bauzustand gut.				
092	45	Anna Poljanšek Rann	182	1 Stock gemauert, Ziegel gedeckt, größtenteils unterkellert, ein Dachzimmer, weiche Böden, Holzstiege, Kachelherde u[nd] -Öfen, Holzdecken, Bauzustand mittel.				
093					Transport:		616.100	
094					Transport:		616.100	

089	42	Dr. Guido Srebre Brežice	341	Enonadstropna, nepodkletena, iz opeke, mehka tla, leseni stropi. V prvem nadstropju trda tla, lončeni štedilniki in peči, dobra meščanska oprema, dobro gradbeno stanje, vodovod, električna luč, kopalnica.	Dimniki, peči, štedilniki, manjši premiki sten, omet, oplesk.	8.000	8.000	8.000
			44	Enonadstropno gospodarsko poslopje, spodaj obokano, zidano, opečnata streha, betonska tla.				
			101	Zidan prtilični hlev, opečnata streha, obokano, prosto ostrešje, tla iz tramov.				
			45	Odprto gospodarsko poslopje, opeka na zidanih stebrih.				
090	43	Vinzenz Glogovšek Brežice	78	Visokoprtilična, les z zidanim podzidjem, krita s slamo, podkletena, lesene stopnice, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik, železne peči, vodovod. Lesen hlev s slamnato streho.	Zanemarljive poškodbe, dimnik.	200	200	200
091	44	Placida Hahn Brežice	108	Prtilična, zidana iz opeke, podstrešna soba, lesene stopnice na podstrešje, dobro gradbeno stanje, mehka tla, leseni stropi.	Delno bo potrebno ponovno zgraditi notranje zidove. Dimniki, razpoke v steni, omet, peči, oplesk.	3.000	3.000	3.000
			56	Prtilična dvoriščna zgradba, delno obokana, zidana iz opek, dobro gradbeno stanje.				
092	45	Anna Poljanšek Brežice	182	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, po večini podkletena, ena podstrešna soba, mehka tla, lesene stopnice, lončeni štedilniki in peči, leseni stropi, srednje gradbeno stanje.				
093					Prenos.			616.100
094					Prenos.			616.100

095	45	Anna Poljanšek Rann	116	Hofgebäude, 1. Stock gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, hölzerner Vorgang, Bäckerei, Steinboden, gewölbt, Wasserleitung, elektr[isches] Licht.	Stark gelitten, Kamine, Dach, Ausweichungen der Wände, starke Mauersprünge, Putz, Malerei, Herde, Öfen, Decken untersuchen	6.000	6.000	6.000
096	46	Teresie Pinterič Rann	88	Hölzernes Wirtschaftsgebäude, teilweise offen, teilweise verlattet, Ziegel gedeckt (Schweinestall)		3.000	3.000	
097	48	Mizzi del Cott Rann	170	1 stöckig, gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, Erdgeschoß gewölbt, Holzdecken, weiche Böden, Vorraum Ziegelpflaster, Holzstiege, Kachelöfen, Herde, Wasserleitung.	Schwerer gelitten, Giebel, Stiegenhaus, Nordostteil stark zerissen, Wandausweichungen, Sprünge, Gewölbe, Gurten, Kamine, Öfen, Putz, Malerei	25.000	25.000	25.000
098	49	D' Ludwig Stiker Rann	104	1 stöckig, gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, Erdgeschoß gewölbt, Holzdecken, weiche Böden, Vorraum Ziegelpflaster, Holzstiege, Kachelöfen, Herde, Wasserleitung.	Mittel stark gelitten, Kamine, Gewölbe, Dach, Mauersprünge, Putz, Öfen, Malerei	4.000	4.000	4.000
099					Transport:			654.100

095	45	Anna Poljanšek Brežice	116	Dvoriščna zgradba, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, lesen hodnik, pekarna, kamnita tla, obokana, vodovod, električna luč.	Zelo hude poškodbe: dimniki, streha, premiki v sten, močne razpoke v zidovih, omet, oplesk, štedilniki, peči. Potrebno bo pregledati strope.	6.000	6.000	6.000
			88	Leseno gospodarsko poslopje, delno odprto, delno opaženo, opečnata streha (svinjak).				
096	46	Theresie Pinterič Brežice	177	Pritlična, zidana, delno požidano podstrešje, opečnata streha, mehka tla, prtiličje obokano, lončene peči, štedilniki, lesene stopnice, vodovod, električna luč.	Hudo poškodovana: razpokani oboki v prtiličju, razpokane stene, omet, peči, dimniki, oplesk, rob zatrepa.	3.000	3.000	3.000
			47	Enonadstropna, zidana, stanovanjska zgradba, leseni stropi, sicer kot prej. Lesena lopa krita s strešno lepenko.				
097	48	Mizzi del Cott Brežice	170	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, nepodkletena, prtiličje obokano, leseni stropi, mehka tla. V preprostoru opečnata tla, lesene stopnice, lončena peč, štedilniki, vodovod.	Zelo močno poškodovana: zatrep, stopnišče, severovzhodni del močno porušen, premiki sten, razpok, oboki, oproga, dimniki, peči, omet, oplesk.	25.000	25.000	25.000
			104	Pritlična dvoriščna zgradba, delno odprta, opečnata streha, delno tlakovana tla.				
098	49	Dr. Ludwig Stiker Brežice	180	Enonadstropna, povsem podkletena, betonska tla, opečnata streha, mehka tla. Prvo nadstropje: trda tla, lončeni štedilniki, peči, leseni stropi, dobro opremljena, odprto ostrešje.	Hudo poškodovana: dimniki, oboki, streha, razpoke v zidu, omet, peči, oplesk.	4.000	4.000	4.000
099					Prenos.			654.100

100					Transport:				654.100	
101	49	Dr Ludwig Stiker Rann	41	Kanzleizubau, ebenerdig gemauert, weicher Boden, Eisenbetondach, nicht unterkellert.						
			70	Wirtschaftsgebäude, Waschküche, gewölbt, gemauert, Ziegel gedeckt, Ziegel u[nd] Betonboden.						
			43	Holzschupfen, Ziegel gedeckt, Wasserleitung, elektr[isches] Licht.						
102	51	Franz Drusch kovitsch Rann	235	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, ausgebauter Dachraum, weiche Böden, Holzdecken, Kachelöfen u[nd] Herde, nicht unterkellert, Bauzustand gut.			12.000	Mittel stark gelitten, Kamine, Gewölbe, Dach, Mauersprünge, Putz, Öfen, Malerei		
			186	Hofflügel gemauert, Ziegel gedeckt, Försterdecken, weiche Böden, schöne Küche (Eiskeller)						
			208	Stallungen gemauert, Ziegel gedeckt, 1. Stock Wohnung, Stall gewölbt, Betonboden, Wohnung weiche Böden.						
			106	Hofgebäude teilweise offene, teilweise verschalt, Ziegel gedeckt (Holzlege), überall Wasserleitung, elektr[isches] Licht.						
103	113	[Franz Drusch kovitsch Rann]	139	Ebenerdig, nicht unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, gemauerter Herd, Kachelöfen, offener Dachraum			7.000	Hauptgebäude stark gelitten, Giebel herabgefallen, Kamine, Wände gewichen, starke Sprünge, Verputz, Öfen, Herde, Malerei	19.000	
104					Transport:				673.100	
105					Transport:				673.100	

106	113	Franz Drusch kovitsch Rann	330	Schönes Stallgebäude, gewölbt, Pfostenboden, gemauert, Ziegel gedeckt, 1 Stock hoch.					
107	52	Michael Černož Rann	114 17 56	Harfe, Holz, sorgfältig gearbeitet, Ziegel gedeckt, Schupfen. 1 Stock, nicht unterkellert, gemauert, Holztreppe, weiche Böden, Kachelöfen u[nd] Herde, Ziegeldach, offener Dachstuhl, Wasserleitung, elektr[isches] Licht. Bauzustand schlecht. 1 stöckig. Hofgebäude, wie vor, aber niedriger, Holzgänge. Ebenerdiges Hofgebäude, teilweise gemauert, teilweise Holz.	5.000	Giebel, Kamine, Öfen, Herde, Putz, Malerei	5.000	5.000	
108						Transport		678.100	
109						Transport		678.100	
110	53	Brauerei Götz Marburg	185 80 260	(Hochparterre) ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, ohne Keller, offenes Dach, weiche Böden, Kachelherd, Öfen, Holzdecken, Bauzustand schlecht. Stall ebenerdig gemauert, Pfostenboden, Ziegel gedeckt. Eiskeller, Holz, Ziegel gedeckt, dazu Flugdach, überall Wasserleitung, elektr[isches] L[icht]	8.000	Sehr gelitten, am besten abreißen, Giebel, Ausweichungen der Wände, Kamine, Mauersprünge, Verputz, Malerei, Herde, Öfen	8.000	8.000	

106	113	Franz Drusch kovitsch Brežice	330	Lep hlev, obokan, zidan, opečnata streha, visoko prvo nadstropje.						
107	52	Michael Černož Brežice	114	Kozolec, lesen, skrbno izdelan, opečnata streha, lopa.	5.000				5.000	
108				Enonadstropna, nepodkletena, zidana, lesene stopnice, mehka tla, lončene peči in štedilniki.						
109			17	opečnata streha, odprto ostrešje, vodovod, električna luč, slabo gradbeno stanje.						
110	53	Pivovarna Gözl, Maribor	185	Enonadstropna dvoriščna zgradba, kot zgoraj napisano, leseni hodniki.	8.000				8.000	
111			80	Pritlična dvoriščna zgradba, lahka zgradba, delno les.						
112			260	(Visoko pritličje), pritlična, zidana, opečnata streha, brez kleti, odprto ostrešje, mehka tla, lončen štedilnik, peči, leseni stropi, slabo gradbeno stanje.						
113				Pritlični hlev, zidan, tlakovana tla, opečnata streha.						
114				Ledenica. Les, opečnata streha, zraven napušč, povsod vodovod, električna luč.						
115				Zatrep, dimniki, peči, štedilniki, omet, oplesk.						
116				Zelo hude poškodbe, najboljše porušiti, zatrep, premiki sten, dimniki, razpokani zidovi, omet, oplesk, štedilniki, peči.						
117				Prenos.	678.100				678.100	
118				Prenos.	678.100				678.100	
119				Zelo hude poškodbe, najboljše porušiti, zatrep, premiki sten, dimniki, razpokani zidovi, omet, oplesk, štedilniki, peči.						

111	54	Deutsches Heim Rann	480	Hauptgebäude 2 Stock hoch, mit ausgebauten Dachraum, gemauert, unterkellert, Ziegeldach, Erdgeschoß, mit Försterziegel, gewölbt, harte Böden, Doppelfenster, reiche Straßen, Aussicht mit Giebeln u[nd] Türmen, gegliedert, freitragende Treppe, Bauzustand gut, Kachelöfen u[nd] Herde, Badezimmer, Wasserleitung, elektr[isches] L[icht].	Giebel, Kamine abgestürzt, Gewölbe mehrfach herab gefallen, Stiegenhaus zerklüftet u[nd] ausgewichen, Wanderreisungen, Wasserleitung sehr beschädigt, starke Wandsprünge, viel Putz, Malerei, Öfen u[nd] Herde	70.000	70.000
			280	Saalbau 1 ½ Stock hoch, Erdgeschoß in Försterziegel gewölbt, unterkellert, reiche Saalausstattung große Bogenfenster, hiezu Stiegenabgang zur gewölbten Glasveranda.	Stiegenhaus gänzlich zerstört, Kamine		
			68	Stallanbau, gemauert, Ziegel gedeckt, gewölbt, darüber Heuboden.	Gewölbe zersprungen, Giebel		
			90	Kegelbahn, gemauert mit Pappe gedeckt.	sehr zerstört		
			86	Veranda Holz, mit Pappe gedeckt.	gut		
			33	Maschinenhäuschen, gemauert, Ziegeldach.	kleinere Schäden		
112					Transport:	756.100	
113					Transport:	756.100	
114	55	Johann Tillier Rann	234	Ebenerdig, nicht unterkellert, gemauert, Ziegeldach, offener Dachraum, weicher Boden, Kachelöfen u[nd] Herde	Sehr beschädigt, Stirn u[nd] Giebelwände ausgewichen, Gewölbe zerklüftet, Kamine eingestürzt, Dachdeckung, Zimmerdecken teilweise eingestürzt.	10.000	12.000

111	54	Nemška hiša Brežice	480	Dvornadstropna glavna stavba, podstrešje pozidano, zidana, podkletena, opečnata streha, pritličje s skodlami, obokana, trda tla, dvojna okna, bogate ulice, pogled z zatrepa in s stolpov, razčlenjena, prosto stanje, lončene peči in štedilniki, kopalnica, vodovod, električna luč.	Zatrepi in dimniki porušeni, obok večkrat odpadel, stopnišče razbrzdano in premaknjeno, razpokane stene, vodovod zelo poškodovan, močno razpokane stene, veliko ometa, oplešk, peči in štedilniki.	70.000	70.000
			280	Dvoranska zgradba, visoka, nadstropje in pol, pritličje v skodlah, obokana, podkletena, bogata oprema dvorane, velika polkrožna okna, zraven stopnice, ki vodijo k obokani zastekljeni verandi.	Povsem porušeno stopnišče, dimniki.		
			68	Prizidek k dvoranski zgradbi, zidan, obokan, zgoraj senik.	Razpokani oboki, zatrepi.		
			86	Veranda iz lesa, pokrita s strešno lepenko.	Dobro.		
			90	Zidano kegjišče, pokrito s strešno lepenko.	Hudo poškodovano.		
			33	Zgradba za mehanizacijo, zidana, opečnata streha.	Manjše poškodbe.		
					Prenos.		756.100
					Prenos.		756.100
114	55	Johann Tiller Brežice	234	Pritlična, nepodkletena, zidana, opečnata streha, odprto ostrešje, mehka tla, lončene peči in štedilniki.	Zelo poškodovana, zatrepi in stene zatrepa premaknjene. Razbrzdani oboki, dimniki porušeni, strešna kritina, stropi sob delno porušeni.	10.000	12.000

115	57	Franz Hotko Rann	222	Stallgebäude gewölbt	Stallgewölbe zerklüftet, Außenmauer teilweise hinausgeneigt und zerklüftet.	2.000			
	141			Parterre teilweise gewölbt, gemauert, offenes Ziegeldach, natürlicher Boden. Teilweise gemauertes, teilweise hölzernes Nebengebäude. Schlechter Bauzustand im Haupt- so wie im Nebengebäude	Sämtliche Außenwände gewichen, Kamine abgestürzt, Dachdeckung, Mauersprünge, Putzschäden, Giebelmauer abgestürzt, Gewölbepaprünge	3.000			3.000
116	59	Maria Milela Rann	97	Hochparterre, unterkellert, gemauert, Ziegeldach, offener Dachstuhl, weiche Böden, Kachelöfen, Wasserleitung.	Mauersprünge, Putzschäden, Malerei, Herde u[nd] Öfen beschädigt, Außenwände gewichen, Kamin schwer beschädigt, Dachdeckung.	2.500			2.500
117	60	Johann Ritzner Rann	43	Anbau nicht unterkellert, gemauert, Ziegeldach, teilweise offener Dachstuhl, Holzdecken, natürlicher Boden.	Schaden geringer, Kamine, Wandsprünge, Verputz, Malerei, Dach, Öfen	1.000			1.000
118					Transport:				774.600
119					Transport:				774.600

115	57	Franz Hotko Brežice	222	Hlev, obokan.	Obok hleva razbrzdan, zunanji zid delno premaknjen in razbrzdan.	2.000		
	116	Maria Milela Brežice	97	Pritlična, delno obokana, zidana, odprta opečnata streha, naravna tla. Delno zidana, delno lesena pomožna stavba. Obe stavbi v slabem gradbenem stanju.	Vse zunanje stene premaknjene, dimniki porušeni, strešna kritina, razpoke v zidovih, škoda na ometu, zid zatrepa porušen, oboki razpokani.	3.000		
	117	Johann Rižner Brežice	132	43 Prizidek ni podkleten, zidan, opečnata streha, delno odprto ostrešje, leseni stropi, naravna tla. Opis kot pri hiši št. 58. Vodovod, električna luč, opečnata tla na hodniku, podstrešna kamrica, boljše gradbeno stanje.	Razpokani zidovi, škoda na ometu, oplesk, štedilniki in peči poškodovani, zunanje stene premaknjene, zelo hudo poškodovana strešna kritina. Manj poškodovana, dimniki, razpokane stene, omet, oplesk, streha, peči.	2.500	1.000	2.500
	118				Prenos.			774.600
	119				Prenos.			774.600

120	62	Anton Klauzer Rann	302	1 Stock hoch, gemauert, Ziegel gedeckt, steinerne Treppe, nicht unterkellert, 1. Stock harte Böden, Erdgeschoß weiche Böden, Kachelherde u[nd] Öfen, Wasserleitung, elektr[isches] Licht, Badezimmer, reicher ausgestattet.	Giebel, Kamine, hohe Feuermauern abgestürzt od[er] doch so schwer beschädigt, dass Neuaufbau notwendig. Giebelwände ausgewichen, starke Wandsprünge, Verputz, Öfen, Herde, Malerei, Pfeiler in der Einfahrt zum Teil zerdrückt	28.000	28.000	
			215	Gemauertes Hofgebäude, Beton-, Pfosten u[nd] Naturboden, Stallungen, Keller u.s.w. gewölbt, freier Dachraum.				
			63	Hölzerne Wirtschaftsgebäude, Ziegel gedeckt, Schweinestallung, Holzlege, u.s.w. Eiskeller offen, zum Teil verschalt – Getreide Harfe, Holz, Ziegeld[ach]				
121	63	Helene Ratej Rann	72	gemauerter Herd sonst wie N° 65	Giebel, Rauchfänge, Abortanbau abgelöst, Wandausweichungen, Verputz, Malerei, Wandsprünge	2.000	2.000	
122	64	Franziskaner Kloster Rann		gemauert, 2 Stock hoch, Erdgeschoß gewölbt und Plattenpflaster oben weiche Böden, Mauerwerk gemischt offener Dachraum, zum Teil unterkellert.	Nördöstlicher Teil vollständig zerstört, abzureißen u[nd] neuzubauen, ebenso der Ostflügel für Ausbesserung des zu erhaltenden Gebäudeteiles	105.000	25.000	
123		Franziskaner Kirche			Kapelle gegen Klauzer neu zumachen, Turm zu schließen, Gurte v[on] Presbyterium ausgiebig ausbessern, Putz, Malerei	50.000	180.000	
124					Transport:		984.600	
125					Transport:		984.600	

120	62	Anton Klaužer Brežice	302	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, kamnite stopnice, nepodkletena. Prvo nadstropje: trda tla; pritičje: mehka tla, lončeni štedilniki in peči, vodovod, električna luč, kopalnica, bogata oprema.	Zatrep, dimniki, visoki zidovi porušeni ali zelo hudo poškodovani, da je potrebno zgraditi na novo. Premaknjen zid zatrepa, močne razpoke sten, omet, peči, štedilniki, oplesk. Stebri pri uvozu delno zdrobljeni.	28.000	28.000	
			215	Zidana dvoriščna stavba, beton, tlakovci in naravna tla, hlev, klet itd. podkletena, prosto podstrešje.				
			63	Leseno gospodarsko poslopje, opečnata streha, svinjak, drvarnica itd. Ledenica odprta, delno opažena, žito, kozolec, les, opeke.				
121	63	Helene Ratej Brežice	72	Zidan štedilnik, sicer kot v hiši št. 65.	Zatrep, dimniki, stranišče poškodovano, premiki sten, omet, oplesk, razpokane stene.	2.000	2.000	
122	64	Franciškiški samostan		Zidan, dvonadstropen, pritičje obokano in obloženo s ploščami, zgoraj mehka tla, zid mešan, odprto ostrešje, delno podkleten.	Severni del povsem uničen. Potrebno ga je porušiti in zgraditi na novo.	105.000		
					Zidove vzhodnega krila je potrebno popraviti, da se obdrži ta del zgradbe.	25.000		
123		Franciškiška cerkev			Kapelo nasproti klavzuri je potrebno ponovno zgraditi. Zvonik je treba zapreti, oproge pri prezbitteriju bo potrebno dobro popraviti, omet, oplesk.	50.000	180.000	
124						Prenos	984.600	
125						Prenos	984.600	

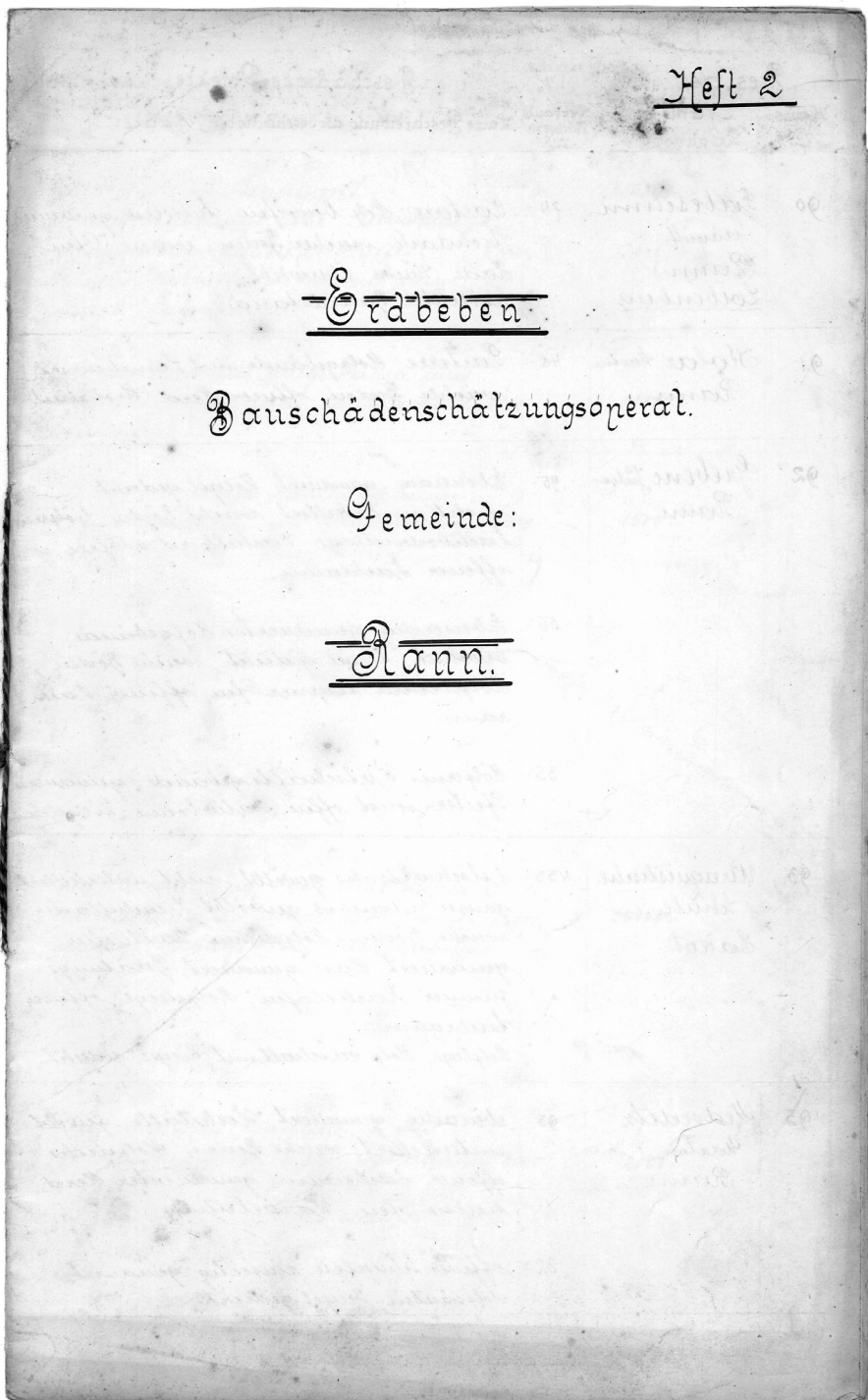
126	65	Anna Kladošek Rann	55	gemauert, Ziegel gedeckt, gang Ziegelpflaster, weicher Boden, Kachelherd	Rauchfänge, Dach, kleine Ausweichungen der Wände, Herde, Verputz, Malerei	1.000	1.000	
127	39 b	Südmark (Klabutschar) (Rann) Graz	119 102 56	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, unterkellert, Keller gewölbt, weiche Böden, Holzdecken, offener Dachstuhl, Kachelöfen u[nd] Herde, Wasserleitung, elektr[isches] Licht Werkstätte 1 Stock, gemauerter Unterbau, Holzcementdeckung, 1. Stock Riegelwände, Holzdecken weiche Böden, Holzstiege, eiserner Ofen, ebenerdige Hofbau, Riegelwand, Dachpappe	Weniger gelitten, Kamine, Gewölbe des Hausflures, Wandsprünge, Putz, Malerei, Öfen, Herde, Dach	3.000		
128	67	Südmark (Klabutschar) (Rann) Graz	180	Hauptgebäude: 1 stöckig, halb unterkellert, durchaus gemauert, Ziegelddeckung, offener Dachraum, Holzstiegen, weicher Boden, Kachelöfen, gemauerte Herde, Wasserleitung, Holzschupfen	Südliche Stirnwand hinausgeneigt, Dachgiebel, Kamine abgestürzt, Dachdeckung beschädigt, Stiegenhaus zerklüftet, Putz, Malerei, Öfen u[nd] Herde beschädigt	6.000	9.000	
129	69	Johann Vogrinc Rann	50 40	Gemauert, ebenerdig, Stroh gedeckt, gemauerter Herd, Eisenöfen, Holzdecken, weiche Böden, Gang, Ziegelpflaster, gut erhalten. Wirtschaftsgebäude, Holz, Stroh gedeckt, Naturboden – Schweinstall u[nd] Küche	Schade geringfügig, Sprünge im Gewölbe der Küche, Kamin zermittelt	200	200	
130	71	Maria Kovačić (Narath) Rann	49	Ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, gemauerter Herd, Holzdecken, teilweise unterkellert, milderer Bauzustand.	Rauchfang zersprungen, Westwand zersprungen, Putz, Malerei, Herd	800	800	
131					Transport:		995.600	
132					Transport:		995.600	

126	65	Anna Kladošek Brežice	55	Zidana, opečnata streha, hodnik tlakovan, mehka tla, lončen štedilnik.	Dimniki, streha, manjši premiki sten, štedilniki, omet, oplesk.	1.000	1.000	
127	39b	Südmark (Klabutschar) (Brežice) Gradec	119 102 56	Pritlična, zidana, opečnata streha, podkletena, obokana klet, mehka tla, leseni stropi, odprto ostrešje, lončene peči in štedilniki, vodovod, električna luč. Delavnica, enonadstropna, zidano podzidje, leseno cementen strop, prvo nadstropje rebraste stene, leseni stropi, mehka tla, lesene stopnice, železna peč. Pritlična dvoriščna stavba, rebraste stene, strešna lepenka.	Zanemarljive poškodbe: dimniki, obok hišnega hodnika, razpokane stene, omet, oplesk, peči, štedilniki, streha.	3.000		
128	67	[Südmark (Klabutschar) (Brežice) Gradec]	180	Glavna zgradba: enonadstropna, delno podkletena, v celoti zidana, opečnata streha, odprto ostrešje, lesene stopnice, mehka tla, lončene peči, zidani štedilniki, vodovod. Lesena lopa.	Južna čelna stena nagnjena, strešni zatrej, dimniki porušeni, strešna kritina poškodovana, stopnišče razbrzdano, omet, oplesk, peči in štedilniki poškodovani.	6.000	9.000	
129	69	Johann Vogrinc Brežice	50 40	Zidana, pritlična, slamnata streha, zidan štedilnik, železna peč, leseni stropi, mehka tla, hodnik, opečnata tla, v dobrem stanju. Gospodarsko poslopje, krito z lesom in slamo, naravna tla – svinjak in kuhinja.	Manjše poškodbe, razpoke v oboku kuhinje, dimnik uničen.	200	200	
130	71	Maria Kovačič (Narath) Brežice	49	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, zidan štedilnik, lesena tla, delno podkletena, slabše gradbeno stanje.	Počen dimnik, počena zahodna stena, omet, oplesk, štedilnik.	800	800	
131						Prenos.	995.600	
132						Prenos.	995.600	

141	78	Bierniederlage Tüffer	468	Hofgebäude, Stallungen, Eiskeller, Flaschenfüllerei, größtenteils gemauert, mit Ziegel gedeckt, teilweise Beton, teilweise Pfostenboden	Stark gelitten, Kamine, Ausweichungen der Wände, starke Wandsprünge, Öfen, Herde, Putz, Malerei	8.000	8.000	
142	80	Anton u[nd] Antonie Faleschini Rann	449 300	Hauptgebäude, 1 Stock, nicht unterkellert, gemauert, Ziegelgedeckt, hölzerne Stiege, Gänge, Ziegelpflaster, weiche Böden, Holzdecken, offener Dachraum, Kachelöfen, Sparherde, guter Bauzustand. Hofgebäude: Ebenerdig, gemauert, Ziegelgedeckt, teilweise gewölbt, teilweise Holzdecken, zum Teil Holzböden, zum Teil Beton, zum Teil weiche u[nd] Naturböden.	Ausweichen der Wände, Kamine, Giebel, Gewölbe, in den Hofgebäuden z[um] T[eil] eingestürzt, Sprünge in den Wänden, Gurten, Verputzschaden, Malerei, Öfen, Herde	28.000	28.000	
143	81	Ignaz Supan Rann	101	ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weicher Boden, gemauerter Herd, Kachel Öfen, Dachraum teilweise verbaut, Hofgebäude schmal, 1 Stock, nicht unterkellert, Bauzustand gut. Elektr[isches] Licht u[nd] Wasserleitung.	Giebel abgerissen, Kamine, Ausweichen der Wände, Öfen, Herd, Mauersprünge, Verputz, Malerei, Riegelwände unter Dach	2.000	2.000	
144	82	Ignatz Zaloker Rann	86	teilweise gemauert, teilweise Holz-beworfen ebenerdig, Ziegel, teilweise Stroh gedeckt, weiche Böden, gemauerter Herd, Eisenöfen, Schupfen	Wände etwas gewichen, Kamin, Öfen, Herd, Verputz	800	800	
145	83	Franz Gerec Pischätz	276	1 Stock gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, Kachel u[nd] Eisenöfen, Holzstiege, offener Dachraum, Bauzustand schlecht, Wasserleitung, Schupfen, Flugdächer.	stark gelitten, Ausweichungen der Wände, Sprünge, Kamine, Öfen, Herde, Putz, Malerei, Dach	30.000	30.000	

141	78	Pivovarna Laško	468	Dvoriščna zgradba, hlev, ledenica, polnilnica steklenic, delno zidana, opečnata streha delno betonska tla, delno tlakovci.	Močno poškodovana: dimniki, premiki sten, močne razpoke v stenah, peči, štedilniki, omet, oplesk.	8.000	8.000	
142	80	Anton in Antonie Faleschini Brežice	449 300	Glavna zgradba, enonadstropna, nepodkletena, zidana, opečnata streha, lesene stopnice, hodniki, opečnata tla, mehka tla, leseni stropi, odprto ostrešje, lončene peči, štedilniki, dobro gradbeno stanje. Dvoriščna zgradba, pritlična, zidana, opečnata streha, delno obokana, delno leseni stropi, delno lesena tla, delno beton, delno mehka in naravna tla.	Premiki sten, dimniki, zatrep, oboki na glavni zgradbi delno porušeni, oproge, škoda na ometu, oplesk, peč, štedilniki.	28.000	28.000	
143	81	Ignaz Supan Brežice	101	Pritlična, zidana, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, zidan štedilnik, lončene peči, podstrešje delno zazidano. Dvoriščna zgradba, ozka, enonadstropna, nepodkletena, dobro gradbeno stanje, električna luč in vodovod.	Zatrep odpadel, dimniki, premiki sten, peči, štedilnik, razpokani zidovi, omet, oplesk, rebraste stene na podstrešju.	2.000	2.000	
144	82	Ignaz Zaloker Brežice	86	Delno zidana, delno lesena, pritlična, delno opečnata, delno slamnata streha, mehka tla, zidan štedilnik, železna peč. Lopa.	Stene malo počene, dimnik, peči, štedilnik, omet.	800	800	
145	83	Franz Gerec Pišece	276	Enonadstropna, zidana opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, odprto ostrešje, slabo gradbeno stanje, vodovod, lopa, napušči.	Zelo hudo poškodovana, premiki sten, razpoke, dimniki, peči, štedilniki, omet, oplesk, streha.	30.000	30.000	

146						Transport:			1.174.200	
147						Transport:			1.174.200	
148	86	Julian Wresaunig Rann	183	Ebenerding, gemauert, Ziegeldach, weiche Böden, Holzdecken auch in der Werkstätte, gemauerter Herd, Kachel- und Eisenöfen, Wasserleitung, elektr. Licht. Stallungen, Holz, Ziegel gedeckt.		Aussenwände teilweise gewichen, Kamine, Gesims, Dach, Wandsprünge, Putz, Malerei, Giebel stark gesprungen	6.000		6.000	
149	87	Anton Predanič Rann	64 24	Wohngebäude, Holz mit Lehm beworfen, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd, Stallungen ebenso. Bauzustand schlecht. Werkstätte, Ziegel gedeckt, weicher Boden, Holzdecke, eiserner Ofen, Bauzustand schlecht.		Ausweichen der Wände, Kamine, Putz, Sprünge	1.000		1.000	
150	88	Blasius Pečnik Rann	80	Hochparterre, nicht unterkellert, gewölbt, weiche Böden, eiserne Ofen u[nd] Herde, gemauert, Ziegeldach, offener Dachstuhl		Sehr schwer beschädigt, Gewölbe eingestürzt, Aussenwände hinausgeneigt, sämtliche Wände zerklüftet, Kamine, Dachdeckung, Verputz.	6.000		6.000	
151	89	Josef u[nd] Maria Sedlat Rann	55 71 35	Parterre, gemauert, Ziegeldach, offener Dachstuhl, weiche Böden, Kachelöfen. Wirtschaftsgebäude, Holz, Ziegeldach, Naturboden. Gemauerter Stall, Ziegeldach, Holzdecke, Naturboden,		Wände hinausgeneigt und zerklüftet, Putzschäden, Kamine, Dachdeckung.	2.000		2.000	
152						Transport in Heft II:			1.189.200	

Slika 3: Zvezek 2 popisa škode.

Heft 2

Erdbeben

Bauschädenschätzungsoperat

Gemeinde:

Rann

Zvezek 2

Potres

Zapisnik ocene škode na stavbah

Občina:

Brežice

Tabela 2

	Besitzer		Beschädigte Objekte		Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten	Schadenziffer in K			Anmerkung
	Haus No	Name und Wohnort	Verbaute Fläche in m ²	Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten		an Gebäuden	an Gegenstände	Zusammen	
01	90	Faleschini August (Rann) Loibenberg	74	Parterre, Holz beworfen, teilweise gemauert, Strohdach, weicher Boden, eiserne Öfen, Herde, Küche überwölbt. Schlechter Bauzustand.	Transport: Schwer beschädigt, eine Stirnwand ausgewichen, Wände zerklüftet, Gewölbe zerklüftet u[nd] teilweise eingestürzt, Putzschäden.	2.000	1.189.200	2.000	
02	91	Kolar Martin Rann	48	Parterre, Holzgebäude mit Lehmwurf, weicher Boden, offener Herd, Strohdach	Öst[liche] Aussenwand ausgewichen und zerklüftet, Putzschäden, Kamin, Herd beschädigt	1.000		1.000	
03	92	Grebenc Julia Rann	95	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, hölzerne Dachbodenstege, Kachelherd u[nd] Öfen, offener Dachraum. 56 Ebenerdig gemauertes Hofgebäude bewohnt, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, eiserner Ofen, offener Dachraum.	Giebel abgestürzt, Kamine, kleinere Wandausweichungen, Mauersprünge, Dach, Verputz, Öfen, Malerei.	1.500		1.500	
			35	Hölzernes Wirtschaftsgebäude, gemauerte Pfeiler sonst offen, Naturboden, Ziegeldach.					
04	93	Ultraquistische Schule Sakot	453	1 stöckig links gewölbt, nicht unterkellert, ganzes Erdgeschoß gewölbt, Ziegelpflaster, weiche Böden, Holzdecken, Mantelöfen gemauert, Herd gemauert, Beratungszimmer, Kachelöfen, Holzstege, offener Dachraum.	Gewölbe im Gang, Dachstuhl, starke Ausweichung der Nordwand, Wandsprünge, Verputz, Öfen, Dach, Färbelung.	25.000		25.000	

Tabela 2

Hišna št.	Lastnik Ime in kraj	Poškodovani objekti Kratek opis poškodovanih zgradb	Opis potresnih poškodb v geslih	Znesek škode v kronah			Pripombe	
				Na zgradbah	Na predmetih	Skupaj		
01	Faleschini August (Brežice) Libna	Pozidano območje v m ²	74	Pritlična, obita z lesom, delno zidana, slamnata streha, mehka tla; železne peči, štedilniki, kuhinja prekrita.	Prenos.	2.000	1.189.200	
02	Kolar Martin Brežice	Slabše gradbeno stanje.	48	Pritlična, lesena, ometana z ilovico, mehka tla, odprti štedilnik, slamnata streha.	Južna zunanja stena premaknjena in razbrzdana, škoda na ometu, kamin, štedilnik poškodovan.	1.000	1.000	
03	Grebenc Julia Brežice	Pritlična, zidana, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, lesene stopnice na podstrešje, lončene peči in štedilnik, odprto ostrešje.	95	Pritlična dvorišna zgradba, zidana, naseljena, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, železna peč, odprto ostrešje.	Zatrej odpadel, dimniki, manjše razpoke sten, razpokani zidovi, streha, omet, peči, oplesk.	1.500	1.500	
04	Dvojezična šola Zakot	Leseno gospodarsko poslopje, zidani stebri, naravna tla, opečnata streha.	35	Enonadstropna, levo obokana, nepodkletena, celo prvo nadstropje obokano, opečnata in mehka tla, leseni stropi, ohišje peči in štedilnik zidana, zbornica: lončena peč.	Lesene stopnice, odprto ostrešje.	25.000	25.000	

05	95	Miedvedetz Martin Rann	93	Holzlege, Holz verschalt mit Ziegel gedeckt. ebenerdig, gemauert, Werkstätte gewölbt, unterkellert, weiche Böden, Holzdecke, offener Dachraum, gemauerter Herd, eiserne Öfen, Wasserleitung.	Kamine, Dach, Sprünge in den Wölbungen, Putz, Herde, Öfen, Malerei	2.000			2.000
06			32	offener Schupfen, einseitig gemauert, Holzsäulen, Ziegel gedeckt.	Transport:	1.220.700			
07					Transport:	1.220.700			
08	96	Schütz Karl Rann	146	1 stöckig gemauert, Ziegel gedeckt, vollkommen unterkellert, weiche Böden, Kachel Öfen u[nd] Herde, Holzstiege, offener Dachraum, Holzdecken, Badezimmer, elektr[isches] Licht, Wasserleitung, bessere Ausstattung.	Kamine, Dach, Sprünge, Öfen, Herde, Putz, Malerei.	3.000			3.000
09	97	Lupšina Therese Rann	105	Hölzernes Wirtschaftsgebäude mit Ziegel gedeckt, Betonboden. 1 stöckig, gemauert, Ziegegedeckt, Erdgeschöß gewölbt, teilweise unterkellert, weiche Böden, oben Holzdecke, offener Dachraum, gemauerter Herd, Kachelöfen, Wasserleitung, Holzstiege. Holzschupfen mit Ziegel gedeckt, verlattet.	stark gelitten, Gewölbe, Wandsprünge, Kamine gesprungen, Putz, Herde, Öfen, Malerei	7.000			7.000
10	98	Mastnak Josefine Rann	169	ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, offener Dachraum, Vorplatz Betonboden, Holzdecken, weiche Böden, Holzstiege zum Dachraum, gemauerter Herd, Kachelöfen, teilweise unterkellert, elektr[isches] Licht, Wasserleitung.	Schwer gelitten, Feuermauer, Gewölbe eingestürzt, Wandausweichungen, Wandsprünge, Verputz, Malerei, Herde, Öfen	8.000			8.000

05	95	Medvedetz Martin Brežice	93	Dnvarnica opažena z lesom, opečnata streha.	Prtljična, zidana, delavnica obokana, podkletena, mehka tla, leseni stropi, odprto ostrežje, zidan štedilnik, železne peči, vodovod.	Dimniki, streha, razpokani oboki, omet, štedilniki, peči, oplešk.	2.000	2.000	
06			32	Odprta lopa, enostransko zidana, leseni tramovi, opečnata streha.	Prenos.		1.220.700		
07					Prenos.		1.220.700		
08	96	Schütz Karl Brežice	146	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, povsem podkletena, mehka tla, lončene peči in štedilniki, lesene stopnice, odprto ostrežje, leseni stropi, kopalnica, električna luč, vodovod, boljša oprema.	Dimniki, streha, razpoke, peči, štedilniki, omet, oplešk.	3.000	3.000		
09	97	Lupšina Therese Brežice	105	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, pritičje obokano, delno podkletena, mehka tla, zgoraj leseni stropi, odprto ostrežje, zidan štedilnik, lončene peči, vodovod, lesene stopnice.	Zelo hude poškodbe, obok, razpoke v stenah, dimniki razpokani, omet, štedilniki, peči, oplešk.	7.000	7.000		
10	98	Mastnak Josefine Brežice	169	Prtljična, zidana, opečnata streha, odprto ostrežje, predprostor: betonska tla, leseni stropi, mehka tla, lesene stopnice na podstrežje, zidan štedilnik, lončene peči, delno podkletena, električna luč, vodovod.	Zelo hudo poškodovana, požarni zidovi, porušen obok, premiki sten, razpoke v stenah, omet, oplešk, štedilniki, peči.	8.000	8.000		

11	100	Mastnak Josefine Rann	86 39	Beschreibung wie vor, Wasserleitung, nur Küche gewölbt	Giebel abgestürzt, ebenso Rauchfang, Wandsprünge, Putz, Herde, Öfen, Malerei	3.000	3.000	
12	99	Swoboda Franz Rann	87	Stall, gemauert, Ziegeldach, Boden gepflastert, Holzdecke ebenerdig mit Dachbodenzimmer, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, Kachelöfen u[nd] Herd, Hofraum gepflastert, Wasserleitung, elektr[isches] Licht, Abortanbau mit Schupfen.	Kamine, Ausweichen der Wände, Dach, Wandsprünge, Verputz, Öfen, Herde, Malerei	2.900	2.900	
13					Transport:		1.244.600	
14					Transport:		1.244.600	
15	101	Franziska Novak Rann	48	Ebenerdig, gemauert, teilweise unterkellert, geschlossener Dachraum, Holzdecken, weiche Böden, gemauerte Herde, Kachelöfen, Ziegeldach.	Mauersprünge und Ausweichungen, Kamine u[nd] Dachdeckung, Putz u[nd] Malerei.	1.500	2.300	
16	102	D' Ferdinand Pirnat	27 65	Stallgebäude gemauert, Ziegeldach. Ebenerdig, gemauert, teilweise unterkellert, weiche Böden, gemauerter Herd, Kachelöfen, offener Dachstuhl, Ziegeldach, teilweise gewölbt, teilweise Holzdecke.	Zerklüftungen, beide Giebelw[ände] abgestürzt Ausweichungen und Zerklüftungen des Mauerwerkes, Kamine und Dachdeckung, Putz u[nd] Malerei	800 1.200	1.200	
17	104	Johann Cerjak Rann	20 48	Stall teilweise Holz, teilweise gemauert, Ziegeldach Wohngebäude wie bei N° 102	Zerklüftungen, Putzschäden, Kamine u[nd] Dachdeckung	1.000	1.200	
18	2 (Vor- stadt)	August Paidasch Rann	67 73	Stall (ehemals Haus N° 103) wie bei N° 98 Holz beworfen, Stroh gedeckt, Stein Sockel, milderer Bauzustand, Wasserleitung	Zerklüftungen und Putzschäden Kamin, leichte Putzsprünge	200 500		

11	100	-II-	86	Opis kot prej, vodovod, obokana samo kuhinja.	Porušen zatep, isto dimnik, razpoke v stenah, omet, štedilniki, peči, oplesk.	3.000		11.000	
			39	Hlev, zidan, opečnata streha, tlakovana tla, lesen strop.					
12	99	Swoboda Franz Brežice	87	Enonadstropna s podstrešno sobo, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, lončene peči in štedilniki, dvorišni prostor tlakovan, vodovod, električna luč, stranišče z lopo.	Dimniki, premiki sten, streha, razpoke sten, omet, peči, štedilniki, oplesk.	2.900		2.900	
13					Prenos.			1.244.600	
14					Prenos.			1.244.600	
15	101	Franziska Novak Brežice	48	Pritlična, zidana, delno podkletena, zaprto ostrešje, leseni stropi, mehka tla, zidani štedilniki, lončene peči, opečnata streha.	Razpoke in premiki zidov, dimniki in strešna kritina, omet in oplesk.	1.500		2.300	
			27	Hlev, zidan, opečnata streha.	Razbrzdanost, porušena oba zatepa.	800			
16	102	Dr. Ferdinand Pirnat	65	Pritlična, zidana, delno podkletena, mehka tla, zidan štedilnik, lončene peči, odprto ostrešje, opečnata streha, delno obokana, delno leseni stropi.	Premiki in razbrzdanost zidov, dimniki in strešna kritina, omet in oplesk.	1.200		1.200	
			20	Hlev, delno lesen, delno zidan, opečnata streha.					
17	104	Johann Cerjak Brežice	48	Stanovanjska hiša, kot pri hiši št. 102.	Razbrzdanost, škoda na ometu, dimniki in strešna kritina.	1.000		1.200	
			67	Hlev (nekoč hiša št. 103), kot pri hiši št. 98.	Razbrzdanost in škoda na ometu.	200			
18	2 (predmestje)	August Paidasch Brežice	73	Obita z lesom, krita s slamo, majavi kamni, slabše gradbeno stanje, vodovod.	Dimniki, manjša škoda na ometu.	500			

19	106	August Paidasch Rann	76	Hauptgebäude, ebenerdig, teilweise unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecke, weiche Böden, Betonpflaster, Wasserleitung, Zustand mittel.	Kamine, Ausweichen Zerklüftungen der Zwischenwände u[nd] der Aussicht Öfen, Herde, Malerei, Putz	2.800	3.300
			40	Stall, ebenerdig, Pfosten- u[nd] Naturboden, Ziegelgedeckt, Holzdecke, 1 Schupfen 1 Schweinstall			
20					Transport:		1.252.600
21					Transport:		1.252.600
22	107	Johann Sollner Rann	126	Ebenerdig, gemauert, teilweise unterkellert, Ziegeldach, geschlossener Dachraum, Holzdecken, gemauerte Herde, Kachelöfen, weiche Böden.	Putzschäden, Kamine, Dachdeckung	1.300	
			68	Wirtschaftsgebäude, gemauert, Ziegeldach, Holzdecke.	Putzschäden	100	1.400
23	108	Marie Radanovič Rann	100	Ebenerdig, gemauert, teilweise unterkellert, Ziegeldach, offener Dachraum, gemauerter Herd, Backofen, weicher Boden, Holzdecken, Küche gewölbt	Gewölbe u[nd] Mauern zerklüftet, Putzschäden, Dachdeckung, Kamine	1.500	1.500
24	109	Haidenek Rann	109	Beschreibung wie N° 108	Mauerzerklüftungen, Putz, Kamine, Dachdeckung.	1.500	1.500
25	111	Wrenko Josef Rann	138	Hochparterre, gemauert, gemauerter Dachraum, Eternit Deckung, unterkellert, (Baufehler) Steintreppe, weiche Böden, Kachelherde u[nd] Öfen	starke Schäden, Ausweichungen, Kamine, starke Wandsprünge, Putz, Malerei, Herd, Öfen	12.000	12.000

19	106	-II-	76	Glavna stavba, prtilična, delno podkletena, zidana, opečnata streha, leseni stropi, mehka tla, betonska tla, vodovod, srednje gradbeno stanje.	Dimniki, premiki glavnih sten, močna razbrzdanost vmesnih sten in čelne stene, peči, štedilniki, omet, oplesk.	2.800	3.300
			40	Hlev, prtiličen, tlakovci in mehka tla, opečnata streha, leseni stropi.			
				1 lopa.			
				1 svinjak.			
20					Prenos.		1.252.600
21					Prenos.		1.252.600
22	107	Johann Sollner Brežice	126	Prtilična, zidana, delno podkletena, opečnata streha zaprto ostrežje, leseni stropi, zidani štedilniki, lončene peči, mehka tla.	Škoda na ometu, dimniki, strešna kritina.	1.300	
			68	Gospodarsko poslopje, zidano, opečnata streha, leseni stropi.	Škoda na ometu.	100	1.400
23	108	Marie Radanovič Brežice	100	Prtilična, zidana, delno podkletena, opečnata streha, odprto ostrežje, zidan štedilnik pečica, mehka tla, leseni stropi, kuhinja obokana.	Razbrzdani oboki in zidovi, škoda na ometu, strešna kritina, dimniki.	1.500	1.500
24	109	Haidenek Brežice	109	Opis kot pri hiši št. 108.	Razbrzdani zidovi, omet, dimniki, strešna kritina.	1.500	1.500
25	111	Wrenko Josef Brežice	138	Visokoprtilična, zidana, zazidano podstrežje, streha iz salonitk, podkletena, (gradbena napaka), kamnite stopnice, mehka tla, lončene peči in štedilniki.	Zelo hudo poškodovana, premiki, dimniki, močne razpoke v stenah, omet, oplesk, štedilniki, peči.	12.000	12.000

26	112	Ludmilla Flies Rann	64	Parterre, halb unterkellert, Ziegelfdeckung, gemauert, offener, gepflaster Dachraum, Holzdecken, weiche Böden, Kachelöfen, gemauerter Herd. Wasserleitung, elektr[isches] Licht,	Außenwände ausgewichen, Westwand zerstört, Kamine abgestürzt, Herd und Öfen zerstört, bedeutende Senkung im Fußboden der Speise, Verputzschäden, Beschädigung der Dachdeckung, Malerei.	2.100	2.100	
27	114	Martin Černetič Erben (Rann) Gurkfeld	328	hölzerner Holzlege und Stall. Teilweise ebenerdig u[nd] einstöckig, gemauert, offener Dachraum, Eternitdeckung, unterkellert, Steintreppe, Kachelöfen u[nd] Herde, in Parterre Parkettboden.	sehr beschädigt, Stiegenhaus zerklüftet, Wände ausgewichen, Giebelwände zerklüftet und ausgewichen. Kamine, Verputz, Malerei, Dachdeckung.	12.000	12.000	
28					Transport:	1.283.100		
29					Transport:	1.283.100		
30	115	Anton Ferencak Rann	251	Ebenerdig, teilweise Schmiede mit Pfostenboden, sonst wie N° 122	Kamine, Dach, Giebel abgestürzt, Öfen, Herde, Maueraprünge, Putz, Malerei	4.000	4.000	
31	116	Johann Krofi Rann	87	Ebenerdig, gemauert, Riegelwand, Ziegel gedeckt, weiche Böden, offenes Dach, kein Keller, Holzdecke. Nebengebäude: halb gemauert, halb Holz, heizbar, Ziegel gedeckt. Schweinstall, Holz, Ziegeldach (2 Schweinstallungen zusammen)	starker Schade, Kamin, Dach u[nd] Decke durchgeschlagen, starke Wanzerrisierungen, Herde, Öfen, Dach, Putz	10.000	10.000	
32	118	Godler Johann Rann	67	ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, offenes Dach, gemauerte Herde.	Ausweichungen der Wände, Kamine, Giebel abgestürzt, Herde, Öfen, Wandsprünge, Putz, Malerei	1.500	1.500	

26	112	Ludmilla Flies Brežice	64	Pritlična, na pol podkletena, opečnata streha, odprto, tlakovano podstrešje, leseni stropi, mehka tla, lončene peči, zidan štedilnik, vodovod, električna luč. Lesena drvarnica in hlev.	Premiki zunanjih sten, zahodna stena uničena, dimniki porušeni, peči in štedilniki uničeni, precejšnji vdor tal, poškodbe strešne kritine, oplesk.	2.100	2.100	
27	114	dediči Martina Černetiča (Brežice) Krško	328	Delno pritlična, delno enonadstropna, zidana, odprto ostrešje, salomitna streha, podkletena, kamnite stopnice, lončene peči in štedilniki, v pritličju parket.	Zelo poškodovana, stopnišče razbrazdano, stene premaknjene, stene zatrepa razbrazdane in premaknjene, dimniki, omet, oplesk, strešna kritina.	12.000	12.000	
28					Prenos.	1.283.100	1.283.100	
29					Prenos.			
30	115	Anton Ferenčak Brežice	251	Pritlična, delno kovačnica, tlakovci, sicer kot pri hiši št. 122.	Dimniki, streha, odpadel zatrep, peči, štedilniki, razpoke zidov, omet, oplesk.	4.000	4.000	
31	116	Johann Krofi	87	Pritlična, zidana, rebaste stene, pokrita z opeko, mehka tla, odprta streha, brez kleti, leseni stropi. Pomožna stavba: polovično zidana, polovično les, možnost ogrevanja, opečnata streha. 154 Svinjak, les, opečnata streha (dva svinjaka skupaj).	Zelo hude poškodbe, dimnik, streha in strop prebita, močno razpokane stene, štedilniki, peči, streha, omet.	10.000	10.000	
32	118	Godler Johann Brežice	67	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, odprta streha, zidani štedilniki.	Premiki sten, dimniki, odpadel zatrep, štedilniki, peči, razpoke sten, omet, oplesk.	1.500	1.500	

33	119	Zajc Antonie Rann	38.5	Nebengebäude: halb Holz, halb Riegel, Ziegeldach. Ebenerdig, gemauert, Ziegel, weicher Boden, offenes Dach, Herd u[nd] Öfen, nicht unterkellert. Holzschupfen mit Ziegeldach.	Ausweichen der Wände, Wandsprünge, Kamine, Öfen, Herde, Malerei, Verputz, Giebelwand südwärts herabgefallen	1.000	1.000	1.000	
34	120	Josef Antončič Rann	136	Hochpartie, gemauert, Ziegel gedeckt, unterkellert, gemauerter Herd, weiche Böden, ausgebauter Dachraum.	beide Giebel abgestürzt, Kamine zerrüttet, Ausweichen der Wände, Wandsprünge, Verputz, Malerei	7.000	7.000	7.000	
			26	Waschküche ebenerdig gemauert, Ziegeldach, Betonboden Stall, Holz, Ziegel gedeckt					
35					Transport:	1.306.600			
36					Transport:	1.306.600			
37	121	D' Franz Horvat Rann	212	1 stöckig, gemauert, nicht unterkellert, Ziegeldach, Gänge Plattenpflaster. Ebenerde harte Böden, oben weich. Stein Treppe, Dach offen, schöne Herde u[nd]	beide Giebel herabgestürzt, der südliche bis zum 1. Stock, Fußboden Stirnwände gewichen, Zwischenwände stark zerrissen, Öfen, Herde, Kamine, Verputz, Malerei	2.000	2.000	2.000	
			260	Öfen, Badezimmer, elektr[fisches] L[icht], Wasserleitung, reicher ausgestattet.					
			100	Hofgebäude, gemauert, ebenerdig.					
38	122	Zupančič Josefina Rann	119	Ebenerdig, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Kachelöfen, gemauerter Herd, Schupfen, (nicht unterkellert)	Nordgiebel, Ausweichen der Wände, Kamine, Öfen, Dach, Herd	1.500	1.500	1.500	

33	119	Zajc Antonie Brežice	385	Pomožna stavba: delno les, delno prečke, opečnata streha. Pritlična, zidana, opeke, mehka tla, odprta streha, peči in štedilniki, nepodkletena.	7.000	Premiki sten, razpoke sten, dimniki, peči, štedilniki, oplesek, omet, južna stena zatrepa porušena.	7.000		7.000
34	120	Josef Antončič Rann	136	Lesena lopa z opečnato streho. Visokopritlična, zidana, opečnata streha, podkletena, zidan štedilnik, mehka tla, pozidano podstrešje.	7.000	Porušena oba zatrepa, podrti dimniki, premiki sten, razpoke v stenah, omet, oplesek.	7.000		7.000
35			26	Pritlična zidana pralnica, opečnata streha, betonska tla. Hlev, les, opečnata streha.		Prenos.			1.306.600
36						Prenos.			1.306.600
37	121	Dr. Franz Horvat Brežice	212	Enonadstropna, zidana, nepodkletena, opečnata streha, hodniki popločeni, pritičje trda tla, zgoraj mehka, kamnite stopnice, odprta streha, lepe peči in	20.000	Porušena oba zatrepa, južni do prvega nadstropja, tla, čelne stene razpokani, vmesne stene močno razpokane, peči, štedilniki, dimniki, omet, oplesek.	20.000		20.000
38	122	Zupančič Josefina Brežice	260	štedilniki, kopalnica, elektrika vodovod, bogata oprema.	1.500	Severni zatep, premiki sten, dimniki, peči, streha, štedilnik.	1.500		1.500
			100	Dvoriščna zgradba, zidana, pritilična. Lopa (nepodkletena).					

39	ohne N°	v[on] Thierry Fiume	120	Kellergebäude, Bruchsteinmauerwerk, Ziegeldach, nicht verputzt	Sprünge	200	200	
40	ohne N°	Darovič Matheus Rann	57	Neubau, ebenerdig, mit teilweiser Unterkellerung und teilweise ausgebauten Dachraum.	Geringfügiger Schade			
41				Bau roh u[nd] teilweise verputzt.	Transport:	1.328.300		
42					Transport:	1.328.300		
43	1 Vorstadt	Gross' Erben Graz	76	Parterre Holz beworfen, Strohdach, weicher Boden.	Kamine, Putz	300	300	
			78	Wirtschaftsgebäude mit Sousterrain, gewölbt, Oberbau Holz, Ziegeldach				
			71	Wirtschaftsgebäude Holz mit Strohdach				
44	3	Hribar Karl Rann	148	Ebenerdig mit vollständig ausgebautem Dachraum, gemauert, Ziegeldach, Holzdecken, weiche Böden, gemauerte Herde, Kachelöfen, hölzerne Dachstiege, Wasserleitung, elektr[isches] Licht.	Kamin, Dach, Wandausweichungen, Sprünge, Putz, Herde, Öfen	3.500	3.500	
			51	Ebenerdiges Stallgebäude, gemauert, Ziegeldach, gewölbt, Pfostenboden				
45	4	Ivanšek Therese Brückl	56	Ebenerdig, zum Teil unterkellert, gemauert, Ziegeldach, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Sparherd, 1 Dachzimmer, Bauzustand minder, Schweinestall.	Wandausweichungen, Kamin, Herd, Backofen, Dach, Sprünge, Putz, Färbelung	1.000	1.000	

39	Brez šte-vilke	v. Thierry Reka	120	Kletna zgradba, zidovi iz lomljenca, neometana.	Razpoke.	200	200	
40	Brez šte-vilke	Darovič Matheus Brežice	57	Novogradnja, pritična, delno podkletena in delno pozidano podstrešje. Gradnja neobdelana in delno ometana.	Poškodbe niso vredne omembe.			
41					Prenos.		1.328.300	
42					Prenos.		1.328.300	
43	1 (pred-mest-je)	Gross deditič Gradec	76	Pritična, obita z lesom, slamnata streha, mehka tla.	Dimniki, omet.	300	300	
			78	Gospodarsko poslopje s podpritičjem, obokano, gornji del stavbe iz lesa, opečnata streha.				
			71	Gospodarsko poslopje, les, slamnata streha.				
44	3	Hribar Karl Brežice	148	Pritična s povsem pozidanim podstrešjem, opečnata streha, leseni stropi, mehka tla, zidani štedilniki, lončene peči, lesene stopnice na podstrešje, vodovod, električna luč.	Dimniki, streha, premiki sten, razpoke, omet, štedilniki, peči.	3.500	3.500	
			51	Pritični hlev, zidan, opečnata streha, obokan, tla iz brun.				
45	4	Ivanšek Therese Mostec	56	Pritična, delno podkletena, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik, 1. podstrešna soba, srednje gradbeno stanje. Svinjak.	Premiki sten, kamin, štedilnik pečica, streha, razpoke, omet, belež.	1.000	1.000	

46	7	Bahčič Johann (Omerzu Josef) Rann	79	Bergseitig ebenerdig, talseitig 1 stöck[ig] gemauert, Ziegeldach, Holzdecken, weiche Böden, gemauerter Herd, Eisenöfen, Holzstiege, Wasserleitung, elektr[fisches] Licht.	Kamin, Wandausweichungen, Mauersprünge, Herd, Dach, Putz	1.500	1.500	
47	8	Levstik Anton Rann	105	Ebenerdiges Stallgebäude, gemauert, Ziegeldach, gewölbt. Bergseitig ebenerdig, talseitig unterkellert, gemauert, Holzdecken, offener Dachraum, weiche Böden, gemauerter Herd, eiserner Ofen, Holzstiege zum Dachboden, Bauzustand schlecht.	Kamin, Wandausweichungen, Mauersprünge, Herd, Dach, Giebel gestürzt	2.000	2.000	
48					Transport:	1.336.600	1.336.600	
49					Transport:	1.336.600	1.336.600	
50	10	Židan Agnes Rann	139	Talseitig, 1 geschosig, oben ebenerdig, hier gewölbt, Holzdecken, weiche Böden, gemauerter Herd, eiserner Sparherd, hölzerne Dachbodenstiege, ganz unterkellert, Bauzustand schlecht.	stark gelitten, Kamine gebrochen, Gewölbe zerstört, Wandausweichungen, Wandsprünge, Putz, Färbelung.	6.000	6.000	
51	11	Warletz Franz Rann	137	ebenerdig gemauert, größtenteils unterkellert, mit Holzdecken u[nd] Wölbungen, Decken der Zimmer aus Holz, hölzerne Dachbodenstiege, Kachelherde u[nd] Ofen, Wasserleitung u[nd] elektr[fisches] Licht.	wenig gelitten, Wandsprünge, Sprünge in den Wölbungen, Putz, Herde, Öfen, Malerei.	2.000	2.000	
			74	Stall gemauert, Ziegel gedeckt, eingebaute hölzerne Schweinstallungen, hölzerner Stall mit Schindel gedeckt.				

46	7	Bahčič Johann (Omerzu Josef) Brežice	79	Proti hribu pritična, proti dolini enonadstropna, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik, železna peč, lesene stopnice, vodovod, električna luč.	Kamin, premiki sten, razpoke zidov, štedilnik, streha, omet.	1.500	1.500	
47	8.	Levstik Anton Brežice	105	Pritični hlev, zidan, opečnata streha, obokan.	Kamin, premiki sten, razpoke zidov, štedilnik, streha, porušen zatrep.	2.000	2.000	
48					Prenos.		1.336.600	
49					Prenos.		1.336.600	
50	10	Židan Agnes Brežice	139	Proti dolini enonadstropna, zgoraj pritična, tu obokana, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik, železni štedilnik, lesene stopnice na podstrešje, povsem podkletena, slabo gradbeno stanje.	Zelo hudo poškodovana, dimniki polomljeni, obok uničen, premiki sten, razpoke v stenah, omet, oplet.	6.000	6.000	
51	11	Warletz Franz Brežice	137	Pritična, zidana, večinoma podkletena, z lesenimi stropi in oboki, stropi sob iz lesa, lesene stopnice na podstrešje, lončene peči in štedilniki, vodovod, električna luč.	Zanemarljive poškodbe, razpoke sten, razpoke oboka, omet, štedilniki, peči, oplet.	2.000	2.000	
			74	Zidan hlev, opečnata streha, vgrajeni leseni svinjaki, lesen hlev krt s skodlami.				

52	14	Villa Warletz Rann	150	Zur Hälfte Hochparterre, zur Hälfte einstöckig, gemauert, Ziegel gedeckt, offener Dachraum, ganz unterkellert, gewölbt, Holzdecken, weiche Böden, Kachelherd u[nd] Öfen, Stiege Holz, Wasserleitung, elektr[isches] Licht, Bauzustand gut, Ausstattung gut bürgerlich.	Mittelstark gelitten, Wandsprünge, kleinere Wandausweichungen, Putz, Malerei, Öfen, Dach, Herde, Kamine abgestürzt, Giebel gesprungen.	5.000	7.000
53			33	Waschküche u[nd] Holzlege ebenerdig, Ziegel gedeckt. Holzharfe mit Ziegeldach.	Transport:		1.340.600
54					Transport:		1.340.600
55	12	Leiter Stumberger Rann	176	Hauptgebäude einstöckig, gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, Holzdecken, weiche Böden, Kachelherde u[nd] Öfen, Holzstiege, Wasserleitung u[nd] elektr[isches] Licht.	Kleine Wandausweichungen, Sprünge, Putz, Kamine, Dach, Malerei	5.000	8000
			220	Stall gemauert, Ziegel, Holzdecken, teilweise offene Schuppen, teilweise Natur-, teilweise Pfostenboden u[nd] gepflastert.	Feuermauer abgetrennt, kleinere Sprünge	1.000	
			185	Werkstätte ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecke, Pfostenboden.	kleine Sprünge	200	
			154	Werkstätte einstöckig gemauert, Ziegel gedeckt, hölz[erner] Zwischenraum, Pfostenboden.	Wandausweichungen, Wandsprünge, Giebel etwas ausgebaut	1.800	

52	14	Villa Warletz Brežice	150	Polovica visokoprtilična, polovica enonadstropna, zidana, opečnata streha, odprto ostrešje, povsem podkletena, obokana, leseni stropi, mehka tla, lončene peči in štedilniki, lesene stopnice, vodovod, električna luč, dobro gradbeno stanje, dobra meščanska oprema.	Zelo obsežne poškodbe, razpoke sten, manjši premiki sten, omet, oplesk, peči, streha, štedilniki, dimniki porušeni, zatrej počil.	5.000	7.000	
53				Pralnica in drvarnica prtilična, opečnata streha.	Prenos.		1.349.600	
54				Leseni kozolec z opečnato streho.	Prenos.		1.349.600	
55	12	Leiter Stumberger Brežice	176	Glavna zgradba, enonadstropna, zidana, opečnata streha, nepodkletena, leseni stropi, mehka tla, lončene peči in štedilniki, lesene stopnice, vodovod in električna luč.	Manjši premiki sten, razpoke, omet, dimniki, streha, oplesk.	5.000	8.000	
			220	Hlev, zidan, opeka, leseni stropi, delno odprta lopa, delno naravna tla, delno iz brun in popločena.	Odstopil požarni zid, manjše razpoke.	1.000		
			185	Delavnica, prtilična, zidana, opečnata streha, leseni stropi, tla iz brun.	Manjše razpoke.	200		
			154	Delavnica, enonadstropna, opečnata streha, leseni medprostor, tla iz brun.	Premiki sten, razpokane stene, zatrej rahlo izbočen.	1.800		

56	15	Adolf Gabritsch Rann	290	1 stöckig gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, Holzdecken, weiche Böden, offener Dachraum, Kachelöfen u[nd] Herde, Holzstiege in den 1 Stock und unter Dach, Wasserleitung, elektr[isches] Licht.	Wände hinausgeneigt u[nd] zerklüftet, Putzschäden, Kamine, Dachdeckung	6.000	6.000	
			158	Ebenerdig Holzgebäude, Stall, Waschküche u[nd] Remise zu Teil gewölbt, gemauert, Ziegeldach . offener hölzerner Schupfen mit Ziegeldach, Naturboden.				
				Eiskeller, Holz, Ziegeldach, Pfostenboden				
				Kegeleisen Holz, Ziegeldach				
				Hölzerne mit Ziegel gedeckte Werkstatt.				
				1 Harfe Holz mit Ziegeldach.				
57					Transport:	1.363.600		
58					Transport:	1.363.600		
59	16	Ing. Kolenz Rann	352	Wohngebäude zum Teil unterkellert, Erdgeschoß gewölbt, oben Holzdecken, unten weiche, oben harte Böden, 1 stöckig, gemauert, Ziegeldach, offener Dachraum, Holzstiege, Kachelherde u[nd] Öfen.	Schwerer gelitten, Ausweichungen der Wände, Kamine, Verputz, Schäden Öfen, Herde, Malerei	15.000	15.000	
			131	1 stöckiges, hofseitiges Wohngebäude, gemauert, Ziegel gedeckt, zum Teil gewölbt, Holzstiege, Holzdecken, weiche Böden, unterkellert, Kachel- u[nd] Eisenöfen.				

56	15	Adolf Gabritsch Brežice	290	Enonadstropna, zidana, opečnata streha, nepodkletena, leseni stropi, mehka tla, odprto ostrežje, lončene peči in štedilniki, lesene stopnice v prvo nadstropje in na podstrežje, vodovod, električna luč.	Stene nagrnjene navzven in razbrazdane, škoda na ometu, dimniki, strešna kritina.	6.000	6.000	
			158	Enonadstropna dvoriščna stavba, hlev, pralnica in remiza delno obokani, zidana, opečnata streha. Odprta lesena lopa z opečnato streho, naravna tla.				
				Ledenica, les, opečnata streha, tla iz brun.				
				Kegljišče, les, opečnata streha.				
				Lesena delavnica z opečnato streho.				
57				1 kozolec, les z opečnato streho.	Prenos.			1.363.600
58					Prenos.			1.363.600
59	16	Ing. Kolenz Brežice	352	Stanovanjska stavba, delno podkletena, pritličje obokano, zgoraj leseni stropi, spodaj mehka, zgoraj trda tla, enonadstropna, zidana, opečnata streha, odprto ostrežje, lesene stopnice, lončene peči in štedilniki.	Bolj hude poškodbe, premiki sten, dimniki, omet, škoda na pečeh, štedilniki, oplesk.	15.000	15.000	
			131	Enonadstropna stanovanjska stavba na dvorišni strani, zidana, opečnata streha, delno obokana, lesene stopnice, leseni stropi, mehka tla, podkletena, lončene in železne peči.				

60	19	Klara Janesch Rann	175	175	1 stöckiges Wirtschaftsgebäude, Stallungen gewölbt, Pflostenboden, oben Holzdecken, weiche Böden, nicht unterkellert. 1 stöckiger Keller zu ebener Erde, Gewölbe, oben hölzerne Zwischendecke 1 Getreideharfe	5.000	5.000	Wenig gelitten, Badezimmerzubau zerklüftet, Wandsprünge, Putz, Malerei, Kamine abgestürzt, Dachdeckung	5.000	1.383.600	Ing. A. Kolenz k.k. Bauadjunkt]
61								Summa:			
62					Rann, am 15. Juli 1917						
63		Ing. M. Heider [Landes] Baurat						Ing. Klun k.k. Baurat			Ing. A. Kolenz k.k. Bauadjunkt]

60	19	Klara Janesch Brežice	175	Enonadstropna, povsem podkletena, opečnata streha, trda tla, leseni stropi, kamnite stopnice, 1 podstrešna soba, kopalnica, lepa oprema, dobro gradbeno stanje, lončene peči in štedilniki, vodovod, električna luč.	Zanemarljive poškodbe, prižidek h kopalnici razbrazdan, razpoki sten, omet, oplesk, dimniki porušeni, strešna kritina.	5.000	5.000				
61					Skupaj:					1.383.600	
62				Brežice, 15. julij 1917							
63		Ing. M. Heider deželni gradbeni svetnik	175	Enonadstropna gospodarska stavba, hlev obokan, tla iz brun, zgoraj leseni stropi, mehka tla. Nepodkletena. 1 nadstropna klet, do zemeljske ravni, obokana, zgoraj lesen medstrop – 1 kozolec za žito.	Ing. Klun cesarsko-kraljevi gradbeni svetnik				Ing. A. Kolenz cesarsko-kraljevi gradbeni pripravnik		

Besitzer		Beschädigte Objekte	
Haus Nr.	Name und Ort	Verbaute Räume in m ²	Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten
16.	Ing. Kolow, Rann.	350-	Wohngebäude zum Teil unterkellert, Erdgeschoss gewölbt, oben Holz- decken, unten weiche, oben harte Böden, 1stöckig, gemauert, Ziegeldach, offener Dachraum, Holztiege, Kachelherde u. Ofen.
		131-	1stöckiges, hofseitiges Wohngebäude, gemauert, Ziegel gedeckt, zum Teil gewölbt, Holztiege, Holzdecken, weiche Böden, unterkellert, Kachel- u. Eisrußen.
		175-	1stöckiges Wirtschaftsgebäude, Hallungen gewölbt, Pflasterböden, oben Holzdecken, weiche Böden, nicht unterkellert.
		150-	1stöckiger Keller zu oberer Erde gewölbt, oben holzerne Jurische- decke - 1 Schreidekanne.
19.	Klara Jamesch Rann	175-	1stöckig, vollständig unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, harte Böden, Holzdecken, Holztiege, 1 Kachzimmer, Pflasterzimmer schöne Ausstattung, guter Bau- zustand, Kachelherde u. Ofen, Wasserkleitung, elektr. Licht.

Rann, am 15. Juli 1917

Ing. M. Heider.
i. - Rat.

Slika 4: Zadnja stran zvezka o popisu škode po potresu z dne 15. julija 1917 (ARS, Deželno predsedstvo, Potresni spisi 127, 1917, Okraj Brežice, cenilni spisi škode po potresu).

Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten	Schadenziffer in X			Anmerkung
	an Gebäuden	an Gegenständen	Zusammen	
Transport:			1363500	
Schweren gelitten, Ausweichungen der Wände, Kamine, Verputz, schwachen Efeu, Herde, Malerei	15000-		15000	
Wenig gelitten, Badezimmer zubau zerklüftet, Wandsprünge, Putz, Malerei, Kamine abgestürzt, Dachdeckung.	5000-		5000	
Summa:			<u>1383600</u>	
<i>Fry. T. Stein</i> K. K. Bau- und				<i>Fry. E. Wenz</i> K. K. Bau- und

Schadenzusammenstellung
Polit[ischer] Bez[irk] Rann

	Schadenziffer	Zusammen
Gemeinde Sakot:	32.300	
Tiergarten	2.200	
St. Leonhard	43.750	
Černc	34.250	
Brezina	11.500	
Cundrovec	600	
Ternje	8.900	133.500
Gemeinde Artisch	1.100	1.100
Gemeinde Videm		
Hundsdorf	1.000	
Altenhausen	2.300	
Loibenberg	1.000	4.300
Gemeinde Sela	3.800	3.800
Gemeinde Mihalovec	3.300	3.300
Gemeinde Gr[oß] Obresch	13.000	13.000
Gemeinde Gaberje	200	200
Gemeinde Brückl	8.700	8.700
Gemeinde Kapellen	3.800	3.800
Gemeinde Wisell	2.000	2.000
Gemeinde Sromlje	700	700
S[umm]a		174.400

Gemeinde Rann 1.383.600

Gesamtschaden Bez[irk] Rann 1,558.000

Pregled škode

Politični okraj Brežice

	Ocenjena škoda	Skupaj
Občina Zakot:	32.300	
Zverinjak	2.200	
Šentlenart	43.750	
Črnc	34.250	
Brezina	11.500	
Cundrovec	600	133.500
Trnje	8.900	
Občina Artiče	1.100	1.100
Občina Videm		
Pesje	1.000	
Stari grad	2.300	
Libna	1.000	4.300
Občina Sela	3.800	3.800
Občina Mihalovec	3.300	3.300
Občina Veliki Obrež	13.000	13.000
Občina Gaberje	200	200
Občina Mostec	8.700	8.700
Občina Kapele	3.800	3.800
Občina Bizeljsko	2.000	2.000
Občina Sromlje	700	700
Skupaj		174.400

Občina Brežice 1.383.600

Skupna škoda v okraju Brežice 1.558.000

Auszug aus dem Erdbeben-Schätzungsoperat Bezirk Rann

Gemeinde	Schätzungsziffer
Rann	1.383.600
Videm	4.300
Sela	3.800
Brückl	8.700
Kapellen	3.800
Wisell	2.000
Gaberje	200
Mihalovec	3.300
Gross-Obresch	13.000
Sromlje	700
Artitsch	1.100
Sakot	135.500
Summa	1.558.000

Izvelek iz cenilnega operata potresne škode za okraj Brežice

Občina	Ocenjena škoda
Brežice	1.383.600
Videm	4.300
Sela	3.800
Mostec	8.700
Kapele	3.800
Bizeljsko	2.000
Gaberje	200
Mihalovec	3.300
Veliki Obrež	13.000
Sromlje	700
Artiče	1.100
Zakot	135.500
Skupaj	1.558.000

Gemeinde Sakot

**Sakot – Brezina – Zundrowetz – Bukoschek
– Ternje – St. Leonhard – Černc – Tiergarten**

Občina Zakot

Zakot – Brezina – Cundrovec – Bukošek

– Trnje – Šentlenart – Črnc – Zverinjak

Tabela 3

Haus N°	Besitzer Name u[nd] Wohnort	Verbaute Fläche in m²	Beschädigte Objekte Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten	Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten	Schadenziffer in K			Anmerkung
					an Gebäuden	an Gegenstände	Zusammen	
001	Novak Franz Sakot		teilweise Holz, teilweise gemauert, mit Stroh gedeckt, einseitig unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, 1 hölzernes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgeb[äude] 1 gemauertes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgeb[äude] 1 hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgeb[äude]	Kamin Wandsprünge, Verputz	500		500	
002	Salamon Josef Sakot		Holz, Stroh gedeckt, Naturboden, Bretter Decke 2 hölzerne Wirtschaftsgebäude	Kamin, Wölbung über Küche stark gesprungen	400		400	
003	Deržič Johann Sakot		ebenerdig, halb Holz, halb gemauert, halb unterkellert, Ziegel gedeckt	unbedeutend				
004	Bratanič Johann Sakot		Holz, Stroh gedeckt, weicher Boden, Holzdecke;	Wandsprünge beim Stall, Rauchfang	200			
& 15			gemauertes mit Stroh u[nd] Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude; gemauertes Wirtschaftsgebäude Mühle: Holz, Ziegel gedeckt Stall gemauert, Ziegel gedeckt	Rauchfang, Deckenputz zu N° 15	200		400	
005	Pinterič Anton Sakot		Holz, Stroh gedeckt, Naturboden;	Kamin, Herdmauerwerk, Backofen	300		300	selbst fertig gestellt

Tabela 3

Hišna št.	Lastnik Ime in kraj	Pozidano območje v m ²	Poškodovani objekti Kratek opis poškodovanih zgradb	Opis potresnih poškodb v geslih	Znesek škode v kronah			Pripombe
					Na zgradbah	Na predmetih	Skupaj	
001	Novak Franz Zakot		Delno les, delno zidana, krita s slamo, enostransko podkletena, mehka tla, leseni stropi. Ena lesena, s slamo krita gospodarska zgradba. Ena zidana, s slamo krita gospodarska zgradba. Ena lesena, z opeko krita gospodarska zgradba.	Dimniki, razpoke v zidu, omet.	500		500	
002	Salamon Josef Zakot		Les, slamnata streha, naravna tla, strop iz desk. Dve leseni gospodarski zgradbi.	Dimniki, obok nad kuhinjo močno razpokan.	400		400	
003	Deržič Johann Zakot		Pritlična, delno lesena, delno zidana, delno podkletena, opečnata streha.	Nepomembno.				
004	Bratanič Johann Zakot		Les, slamnata streha, mehka tla, leseni stropi. Zidana s slamo in z opeko krita gospodarska zgradba.	Razpoke sten v hlevu, dimnik.	200			
15			Zidana gospodarska zgradba; mlin: les, opečnata streha; hlev, zidan, opečnata streha.	Dimnik, omet s stropa (k št. 15).	200		400	
005	Pinterič Anton Zakot		Les, slamnata streha, naravna tla.	Dimnik, zidan štedilnik, krušna peč.	300		300	Sam popravil

006			2 hölzerne, Strohgedeckte Wirtschaftsgebäude			Transport:			1.600	
007						Transport:			1.600	
008	11	Filipčić Margarete Sakot	Ebenerdig teilweise Holz, teilweise gemauert, Naturboden, Bretterdecken; Stall teilweise gemauert, teilweise offen, Stroh gedeckt, hölzernes Wirtschaftsgebäude mit Stroh gedeckt.		1.500	Starke Wandklüftungen, schwer gelitten			1.500	
009	13	Žagmeister Martin Sakot	Gemauert, Stroh, Naturboden, Bretterdecke; hölzernes, Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude		400	Herd zusammengestürzt, Wandsprünge			400	
010	14	Benja Franz Sakot	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weicher Boden, Holzdecken; gemauertes, Strohgedecktes Wirtschaftsgebäude; kleiner hölzerner Ziegelgedeckter Schweinstall		400	Abtrennung des Abortvorbaues; Kamine abgestürzt; Wandsprünge			400	
011	17	Peitler Anton Sakot	Ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, nicht unterkellert; 2 hölzerne Strohgedeckte Wirtschaftsgebäude	88	1.000	Ausweichungen der Wände, Klüftungen, Sprünge, Dach, Kamine			1.000	
012						Transport:			4.900	
013						Transport:			4.900	

014	19	Verweger Marie Sakot	Hochparterre teilweise unterkellert, gemauert, Ziegelgedeckt, ausgebauter Dachraum, gemauerter Herd, Kachelofen, weiche Böden, Holzdecken, Vorplatz, Plattenpflaster; bessere allgemeine Ausstattung, Stallgebäude mit Wohnräumen, gemauert, Ziegelgedeckt, teilweise gewölbt, Holzdecke, weicher Boden, gemauerter Herd; Stall gewölbt Betonboden, hoher Dachraum.	Wandsprünge, kleine Ausweitungen, Putz, Öfen, Malerei, Dach	1.500	1.500	
015	20	Novak Josef Sakot	2 kleine teilweise gemauerte, teilweise Holz und offene Wirtschaftsgebäude, mit Ziegel gedeckt. Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weicher Boden, Holzdecken, gemauerter Herd, hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude; ein gemauertes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude	Ausweitungen der Wände, 2 Kamine, Wandsprünge, Putz, Malerei	1.500	1.500	
016	23	Zorko Anton Sakot	Ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, nicht unterkellert, weicher Boden, Holzdecken, gemauerter Herd, hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude	Wandsprünge, Putz	300	300	
017	25	Radanovič Michael Sakot					entfällt, wurde von den Hilfsmannschaft in Stand gesetzt
018	24	Pevcec Josef Sakot	halb Holz, halb gemauert, sonst Beschreibung wie N° 31	Kamin, Putzsprünge, Herd	100	100	

014	19	Verweger Marie Zakot	Visokopritlična, delno podkletena, zidana, opečnata streha, pozidano podstrešje, zidani štedilniki, lončene peči, mehka tla, leseni stropi, predprostor popločen, boljša splošna oprema. Hlev s stanovanjskimi prostori, zidan, opečnata streha, delno obokan, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik. Hlev obokan, betonska tla, višje ostrešje. Dve manjši, delno zidani, delno leseni in odprti gospodarski poslojji, kriti z opeko.	Razpoke v zidu, manjši premiki, omet, peči, oplesk, streha.	1.500	1.500	
015	20	Novak Josef Zakot	Pritlična, zidana, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik. Lesena, z opeko krita gospodarska zgradba. Zidana z opeko, krita gospodarska zgradba.	Premiki sten, dimniki, razpokane stene, omet, oplesk.	1.500	1.500	
016	23	Zorko Anton Zakot	Pritlična, zidana, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik. Lesena gospodarska zgradba, krita z opeko.	Razpokane stene, omet.	300	300	
017	25	Radanovič Michael Zakot					Odpade, je uredila enota za pomoč.
018	24	Pevec Josef Zakot	Delno les, delno zidana, sicer opis kot pri št. 31.	Dimniki, razpokan omet, štedilnik.	100	100	

019						Transport:			8.300	
020						Transport:			8.300	
021	26	Šetinc Franz Sakot			Ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt nicht unterkellert, weicher Boden, Holzdecken, gemauerter Herd, hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude		200		200	
022	27	Faleshini Hans Sakot	125		Gemauert, ebenerdig, unterkellert, Ziegeldach, geschlossener Dachraum, weiche Böden, Kachelöfen und Herde.	sehr beschädigt, starke Mauerklüftungen und Ausweichungen, Kamine u[nd] Dach, 1 Giebelwand abgestürzt; Putzschäden	13.000		13.000	
			218		Wirtschaftsgebäude mit Stall, gemauert, Ziegeldach, gewölbt, hölz[erner] Heuschupfen auf Ziegelpfeiler	zusammengestürzt				
023	28	Jazbec Anton Sakot			ebenerdig gemauert, Ziegeldach, nicht unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd, Hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude	Dach eingestürzt, Sprünge				Würde von der Hilfsmanschaft in Stand gesetzt
024	29	Horvatič Ursula			ebenerdig, nicht unterkellert, sehr leicht gebaut, weicher Boden, Bretter-Decke, offener Dachraum, gemauerter Herd, Backofen	Wandsprünge, Putz	100		100	
025	30	Kukovica Franz Sakot	56		Ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, weiche Böden, Holzdecken;	Giebelwände gesprungen, starke Wandklüftungen, Backofen	2.000		2.000	
026	31	Sotler Marie Sakot			2 kleinere Wirtschaftsgebäude Ebenerdig nicht unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Bretterdecken, Backofen, gemauerter Herd; angebautes Flugdach	stark gelitten, Giebelmauer stark gesprungen, Wandsprünge, Putz, Kamin	300		300	

019											8.300	
020											8.300	
021	26	Šetinc Franz Zakot			Pritlično zidana, krita z opeko, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik.				Razpoke v steni, omet.	200	200	
					Leseno gospodarsko poslopje, krito z opeko.							
022	27	Faleshini Hans Zakot	125		Zidana, pritlična, podkletena, opečnata streha, zaprto ostrešje, mehka tla, lončene peči in štedilniki.		13.000		Zelo poškodovana, močno razbrazdani zidovi in premiki, dimniki in streha, ena stena zatrepa porušena, škoda na ometu		13.000	
			218		Gospodarsko poslopje s hlevom, zidano, opečnata streha, obokano. Lesena lopa za slamo na z opeko pokritih tleh in na opečnatih stebrih.				Porušena, streha zrušena, razpoke.			
023	28	Jazbec Anton Zakot			Pritlična, zidana, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik.				Razpoka v stenah, omet.			Odpade, je uredila enota za pomoč
					Leseno, z opeko krito gospodarsko poslopje.							
024	29	Horvatič Ursula			Pritlična, nepodkletena, zelo lahek način gradnje, mehka tla, strop iz desk, odprto ostrešje, zidan štedilnik, krušna peč.		100		Razpoke v steni, omet, štedilnik.	100	100	
025	30	Kukovića Franz Zakot	56		Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi.		2.000		Razpokane stene zatrepas, močno razbrazdane stene, krušna peč.	2.000	2.000	
					Dve majhni gospodarski posloplji.							
026	31	Sotler Marie Zakot			Pritlična, nepodkletena, zidana, opečnata streha, mehka tla, strop iz desk, krušna peč, zidan štedilnik, prizidan nadstrešek.		300		Močno poškodovana, zid zatrepas močno razpokan, razpoke v stenah, omet, dimniki.	300	300	

027						Transport:			23.900	
028						Transport:			23.900	
029	32	Dušič Johann Sakot	57	ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, nicht unterkellert;	2 kleine hölzerne Wirtschaftsgebäude mit Ziegel gedeckt		1.500		1.500	
030	33	Rosmann von Albinson Sakot	90	ebenerdig, nicht unterkellert, sonst Beschreibung wie N° 45;	Wirtschaftsgebäude mit Ziegel gedecktes	Wandsprünge, Putz, Malerei, Ofen, 2 Kamine, Dach	800		800	
031	34	Verstovšek Josef Sakot		ebenerdig, Riegelwand, gewölbter Hafnerofen, Ziegeldach, offener Dachraum, Holzdecken,	Wirtschaftsgebäude	Mauersprünge, Ausweichungen, Hafnerofen eingestürzt, Kamine u[nd] Dach, eine Wand eingestürzt	1.000		1.000	
032	35	Petrak Gustav Sakot		ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, sehr leichte Bauart, weicher Boden, Bretterdecke	Wirtschaftsgebäude	kleinere Ausweichungen, Sprünge, Öfen, Kamin, Malerei, Herde	800		800	
033	37	Cvetko Marie Sakot				unbedeutende Schäden				
034	38	Potočnik Franz Sakot				Kamin, Wandsprünge	300		300	
035						Transport:			28.300	
036						Transport:			28.300	
037	39	Požar Josef Sakot		ebenerdig gemauert, halb unterkellert, weicher Boden, 1 Dachzimmer, Holzdecken, gemauert Kachelofen, Ziegeldeckung;		Wandsprünge, Verputz, kleinere Ausweichungen, Malerei, Herd	700		700	

027						Prenos.			23.900	
028						Prenos.			23.900	
029	32	Dušič Johann Zakot	57	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, nepodkletena.		Dimniki, premiki sten, streha, omet, razpoke, zatrep porušen, stene razbrazdane.	1.500		1.500	
030	33	Rosmann von Albinson Zakot	90	Dve majhni leseni gospodarski poslopji, kriti z opeko. Pritlična, nepodkletena, sicer opis kot pri št. 45.		Razpokane stene, omet, oplesk, peč, dva dimnika, streha.	800		800	
031	34	Verstovšek Josef Zakot		Leseno, z opeko krito gospodarsko poslopje. Pritlična, stene iz prečk, obokana lončena peč, opečnata streha, odprto ostrežje, leseni stropi.		Razpoke v zidovih, premiki, lončena peč porušena, dimniki in streha, ena stena porušena.	1.000		1.000	
032	35	Petrak Gustav Zakot		Leseno pomožno poslopje. Opis kot pri št. 45.		Manjši premiki zidov, razpoke, peč, dimniki, oplesk, štedilniki.	800		800	
033	37	Cvetko Marie Zakot				Nepomembna škoda.				
034	38	Potočnik Franz Zakot		Pritlična, zidana, opečnata streha, zelo lahek način gradnje, mehka tla, strop iz desk.		Peč, razpoke v zidu.	300		300	
035						Prenos.			28.300	
036						Prenos.			28.300	
037	39	Požar Josef Zakot		Pritlična, zidana, delno podkletena, mehka tla, ena podstrešna soba, leseni stropi, zidana lončena peč, opečnata streha.		Porušeni dimniki, razpoke v stenah, omet, manjši premiki, oplesk, štedilnik.	700		700	

038	40	Kladošef Josefa Sakot	1 kleines hölzernes Wirtschaftsgebäude; 1 gemauerter ziegelgedeckter Stall Beschrieben wie N° 30.	1.600	1.600	1 Giebel abgestürzt, starke Wandsprünge, Kamin, Putz			1.600			
039	41	Strašek Rochus Sakot	1 kleines hölz[ernes] mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude			unbedeutende Schäden						
040	42	Prinz Josefa Sakot	ebenerdig, gemauert, Ziegeldach, offener Dachraum	300	300	Ausweichungen, Sprünge, Kamine, Dach			300			entfällt; wurde von der Hilfsmannschaft hergestellt
041	43	Germovšek Vinzenz Sakot										
042	44	Veble Maria Sakot	ebenerdig, nicht unterkellert, sonst Beschreibung wie N° 45 1 gemauerter mit Ziegel bedeckter Stall	500	500	Kamin, Putzsprünge, Backofen, Giebel			500			
043	45	Cipek Stefan Sakot	ebenerdig gemauert, halb unter- kellert, Ziegelgedeckt, weiche Böden, Holzdecken, offener Dach- raum, Kachelofen u[nd] Herde; 1 kleiner gemauerter mit Ziegel gedeckter Stall	76	500	minder gelitten; Kamine abgestürzt, Wandsprünge, 2 Kamine abgestürzt			500			
044			Transport:						31.900			
045			Transport:						31.900			
046	46	Kovačič Anton Sakot	ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken; kleines mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude, gemauert	400	400	Wandausweichungen, Sprünge, Putz			400			
047			S[umm]a ^a						32.300			

038	40	Kladošef Josefa Zakot	Eno malo leseno gospodarsko poslojpe. En zidan z opeko krit hlev. Opis kot pri št. 30.	1.600	Porušen zatrep, močne razpoke sten, dimniki, omet.	1.600	1.600	
039	41	Strašek Rochus Zakot	Eno majhno leseno, z opeko krito gospodarsko poslojpe.		Nepomembna škoda.			
040	42	Prinz Josefa Zakot	Zidna, pritična, opečnata streha, odprto ostrešje.	300	Premiki, razpoke, dimniki, streha.	300	300	Odpade, je uredila enota za pomoč.
041	43	Germovšek Vinzenz Zakot						
042	44	Veble Maria Zakot	Pritlična, nepodkletena, sicer opis kot pri št. 45. Zidan, z opeko krit hlev.	500	Dimniki, razpokan omet, krušna peč, zatrep.	500	500	
043	45	Cipek Stefan Zakot	Pritlična, zidana, delno podkletena, opečnata streha, mehka tla, leseni stropj odprto ostrešje, lončene peči in štedilniki. En majhen, zidan z opeko, krit hlev.	500	Malo poškodovana, porušeni dimniki, porušene stene, dva dimnika porušena.	500	500	
044					Prenos.		31.900	
045					Prenos.		31.900	
046	46	Kovačič Anton Zakot	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi.	400	Premiki sten, razpoke, omet.	400	400	
047			Majhno, zidano, z opeko krito gospodarsko poslojpe.					
	047		Skupaj				32.300	

Brezina										
048	1	Gerec Josef Brezina				kein Schaden				
049	2	Godler Franz Brezina			Holz, teilweise gemauert, Stroh gedeckt, Strohecke, Natur- und weicher Boden; Stall gemauert, Ziegel	Wandsprünge unbedeutend	200		200	
050	3	Lapuh Franz Brezina	134		gemauert, Ziegel gedeckt, einseitig unterkellert, weicher Boden, Holzdecken; 2 hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	Austreibungen der Wände, Rauchfang, Putz	500		500	
051	4	Habinc Max Brezina	106		ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, z[um] T[eil] unterkellert, Naturboden, weicher Boden, Bretterdecke; 2 hölzerne mit Ziegel bedeckte Wirtschaftsgebäude	schwer gelitten, Gewölbe eingestürzt, Wandausweichungen, Giebel und Kamin eingestürzt, Giebelwand gebaut, Mauersprünge, Stall zersprungen, Putz	4.000		4.000	
052						Transport:			37.000	
053						Transport:			37.000	
054	14	Kragler Anton Brezina			gemauert, Stroh gedeckt, Natur weicher Boden, z[um] T[eil] unterkellert; Holzwirtschaftsgebäude	Wandsprünge, Putz	200		200	
055	16	Godler Martin Brezina				unbedeutend				
056	23	Frankovič Josef Brezina				unbedeutend				

Brezina										
048	1	Gerac Josef Brezina				Ni škode.				
049	2	Godler Franz Brezina			Les, delno zidana, slamnata streha, slamnat strop, naravna in mehka tla. Hlev, zidan, opeka.	Razpoke sten nepomembne.	200		200	
050	3	Lapuh Franz Brezina	134		Zidana, krita z opeko, enostransko podkletena, mehka tla, leseni stropi. 2 leseni, s slamo kriti gospodarski posloplji.	Premiki sten, dimnik, omet.	500		500	
051	4	Habinc Max Brezina	106		Pritlična, zidana, opečnata streha, delno podkletena, naravna tla, mehka tla, strop iz desk. 2 leseni, z opeko kriti gospodarski posloplji.	Močno poškodovana, porušeni obok, premiki sten, zatrep in dimniki porušeni, stena zatrep izbočena, razpoke zidov. Hlev počen, omet.	4.000		4.000	
052						Prenos.			37.000	
053						Prenos.			37.000	
054	14	Kragel Anton Brezina			Zidana, krita s slamo, naravna mehka tla, delno podkletena. Leseno gospodarsko posloplje.	Razpoke sten, omet.	200		200	
055	16	Godler Martin Brezina				Nepomembna.				
056	23	Frankovič Josef Brezina				Nepomembna.				

057	30	Godler Marie Brezina	114	Hochparterre, ganz unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt; Gänge Betonplatten; sonst weicher Boden, Holzdecken, Kachelherd u[nd] Öfen; gemauerter Ziegelgedeckter Stall, Holzwirtschaftsgebäude	Wandausweichungen, Kamin, Wandsprünge, Putz, Malerei, Dach, Stall, Giebel	2.000		2.000	
058	32	Zorko Franz Brezina	210	ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, weiche Holzdecke, z[um] Teil unterkellert, ausgebauter Dachraum.	Giebelwand, Dachbodenzimmer, kleinere Wandausweichungen, Putz, Kamin, Dach	2.000		2.000	
059	34	Miljon Aloisia Brezina	173	Gemauerter großer Stall mit Ziegel gedeckt, Holzdecke, Pfosten Boden, hölzernes Wirtschaftsgebäude, Säge gemauert mit Ziegel gedeckt ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, z[um] Teil unterkellert, altes Gebäude minderer Bauzustand, Gebäude in St. Leonhard	kleine Wandausweichungen, Sprünge, Decken, schlecht	1.000		1.000	
060	38	Cerjak Michael Brezina			unbedeutend				
061					Transport:			42.200	
062					Transport:			42.200	
063	40	Cerjak Anna Brezina		gemauert, Ziegelgedeckt, Natur u[nd] weicher Boden, Holzdecken, Holz Ziegel gedeckter Stall	unbedeutend				
064	43	Novak Franz Brezina		Holz, Stroh, Natur weichen Boden, halb unterkellert; Strohgedecktes Wirtschaftsgebäude	Kamin, leichte Sprünge	100		100	
065	50	Volčanšek Johann Brezina	208	Hochparterre, gemauert, Ziegelgedeckt, weiche Holzdecke	Abtrennungen, Putzschäden, Malerei, 1 Kamin	1.200		1.200	

057	30	Godler Marie Brezina	114	Visokoprtilična, povsem podkletena, zidana, opečnata streha, hodniki betonska tla, sicer mehka tla, leseni stropi. Lončene peči in štedilniki. Zidan hlev, krit z opeko. Leseno gospodarsko poslopje.	Premiki sten, dimniki, razpoke sten, omet, oplesk, streha, hlev, zatrep.	2.000	2.000	
058	32	Zorko Franz Brezina	210 173	Prtična, zidana, opečnata streha, mehka, leseni stropi, delno podkletena, pozidano podstrešje. Velik zidan hlev z opečnato streho, lesen strop, nosilna tla. Leseno gospodarsko poslopje, žaga zidana, krita z opeko.	Stena zatrep, podstrešna soba, manjši premiki sten, omet, dimniki, streha.	2.000	2.000	
059	34	Miljon Aloisia Brezina		Prtična, zidana, opečnata streha, delno podkletena, staro poslopje v slabšem gradbenem stanju, stavba v St. Leonhardu.	Manjši premiki sten, razpoke, slabi stropi.	1.000	1.000	
060	38	Cerjak Michael Brezina			Nepomembna.			
061					Prenos.		42.200	
062					Prenos.		42.200	
063	40	Cerjak Anna Brezina		Zidana, opečnata streha, naravna in mehka tla, leseni stropi. Lesen hlev, krit z opeko.	Nepomembna.			
064	43	Novak Franz Brezina		Les, slama, naravna mehka tla, polovično podkletena. S slamo krito gospodarsko poslopje.	Dimniki, manjše razpoke.	100	100	
065	50	Voičanšek Johann Brezina	208	Visokoprtilična, zidana, opečnata streha, mehki leseni stropi.	Odmiki, škoda na ometu, oplesk, dimniki.	1.200	1.200	

066	62	Žerjau Anton Brezina		ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, Holzdecke gemauertes mit Ziegelgedecktes Wirtschaftsgebäude	Dachstuhl des Wirtschaftsgebäudes verschoben; kleine Sprünge	300		300	
067								11.500	

Zundrowetz

068	1	Kasteliz Josef			unbedeutend				
069	3	Šerbec Johann			unbedeutend				
070					Transport:			43.800	
071					Transport:			43.800	
072	6	Keržan Franz Zundrowetz			unbedeutend				
073	9	Rožman Franz Zundrowetz	95	gemauert, Ziegel gedeckt, nichtunterkellert, Pflasterboden, Holzdecken, 3 hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude, 1 gemauertes mit Ziegel gedecktes Gebäude	Wandausweichungen, Kamin, Putz	600		600	

Bukoschek

074	35	Wogrinz Franz			unbedeutend				
075	11	Bratanič Franz			unbedeutend				
076	22	Bratanič Josef			unbedeutend				
077	25	Poček Josef			unbedeutend				
078	28	Kaučič Franz			unbedeutend				

066	62	Žerjau Anton Brezina	Pritlična zidana, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi. Zidano in z opeko krito gospodarsko poslopje.	Ostrešje gospodarskega poslopja premaknjeno, manjše razpoke.	300	300	
067						11.500	

Cundrovec

068	1	Kasteliz Josef		Nepomembna.			
069	2	Šerbec Johann		Nepomembna.			
070				Prenos.	43.800		
071				Prenos.	43.800		
072	6	Keržan Franz Cundrovec		Nepomembna.			
073	9	Rožman Franz Cundrovec	95 Zidana, opečnata streha, nepodkletena, tlakovana tla, leseni stropi. Tri lesena, s slamo krita gosp. Poslopjaposlopja. Ena zidana, z opeko krita stavba.	Premiki sten, dimnik, omet.	600	600	

Bukošek

074	35	Wogrinz Franz		Nepomembna.			
075	11	Bratanič Franz		Nepomembna.			
076	22	Bratanič Josef		Nepomembna.			
077	25	Poček Josef		Nepomembna.			
078	28	Kaučič Franz		Nepomembna.			

079						Transport:			44.400	
080						Transport:			44.400	
Termje										
081	4	Höfler Anna u[nd] Joh[ann]	110 34	Ebenerdig gemauert, mit Stroh gedeckt, Vorraum, Ziegelpflaster, weiche Boden, Bretter, Decke; 1 gemauertes mit Ziegel gedecktes Hofgebäude; halb gemauerter, halb offener Stall; 1 hölzernes Wirtschaftsgebäude	Giebelwand abgestürzt, Wandausweichungen, Putz	1.200			1.200	
082	5	Priberšek Franz		Beschreibung wie N° 14, einseitig unterkellert 1 gemauertes Hofgebäude mit Ziegel gedeckt 1 hölzernes Hofgebäude mit Ziegel gedeckt 1 hölzernes Hofgebäude m[it] Stroh g[edeckt]	Ausweichungen, Putzschäden, Sprünge, Backofenmauerwerk	500			500	
083	8	Wogrinz Martin		Beschreibung wie N° 14 1 gemauertes mit Stroh gedecktes 1 hölzernes Wirtschaftsgebäude	Ausweichungen, Klüftungen, Putz, Backofen; Arbeit wurde dank Militär fertig bewirkt Materialkosten ca.	300			300	
084	9	Savnik Franz		Beschreibung wie N° 14	unbedeutende Ausweichungen, Klüftungen, Putz, minder gelitten, fertig gestellt	300			300	
085	12	Kreačič Franz			unbedeutend					
086					Transport:				46.700	

079									Prenos.			44.400	
080									Prenos.			44.400	
Trnje													
081	4	Höfler Anna in Johann	110	Pritlična, zidana, krita s slamo, predprostor, tlakovci, mehka tla, strop iz desk.					Porušena stena zatrepa, premikni sten, omet.	1.200		1.200	
			34	Eno zidano, z opeko krito dvoriščno poslopje. Delno zidan, delno odprt hlev. Eno leseno gospodarsko poslopje.									
082	5	Priberšek Franz		Opis kot pri št. 14, enostransko podkletena. Eno zidano z opeko, opekokrito dvoriščno poslopje, eno leseno, z opeko krito dvoriščno poslopje, eno leseno dvoriščno poslopje, krito s slamo.					Premiki, škoda na ometu, razpoke, stena okoli krušne peči.	500		500	
083	8	Wogrinz Martin		Opis kot pri št. 14. Eno zidano, s slamo krito gospodarsko poslopje, eno leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje, oboje.					Premiki, razbrazdanost, omet, krušna peč. Delo je bilo opravljeno s strani vojske. Material je vreden 300.	300		300	
084	9	Savnik Franz		Opis kot pri št. 14.					Nepomembni premiki, brazde, omet, malo poškodovana, že popravljena.	300		300	
085	12	Kreačič Franz							Nepomembna.				
086									Prenos.			46.700	

087					Prenos.				46.700	
088	13	Gračinska pristava Trnje		Eno zidano, z opeko krito stanovanjsko poslopje, mehka tla, zidan štedilnik, železne peči, delno podkleteno. Eno majhno, z opeko krito zidano stanovanjsko poslopje, opis kot prej. Eno veliko, delno zidano, delno odprto, s slamo krito gospodarsko poslopje.	Nepomembna.					
089	14	Šaurič Johann Trnje		Pritlična, zidana, krita z opeko, mehka tla, leseni stropi, lončeni štedilniki in peči, odprto ostrešje. Eno zidano, z opeko krito dvoriščno poslopje. Eno veliko, zidano z opeko, krito gospodarsko poslopje; eno malo zidano, z opeko krito gospodarsko poslopje.		1.000			1.000	
090	17	Zorko Anton Trnje		Pritlična, zidana, z opeko krita, delno podkletena, naravna tla, stropi iz desk. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje.	Dimniki, razpoke sten, omet.	800			800	
091	18	Hermine Simon Trnje		Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik, odprto ostrešje. Dvoriščna zgradba, zidana, delno stanovanjska, delno hlev, delno obokana, zidana, krita z opeko.	Zatrep odpadel, dimnik, streha, razpoke sten, omet, oplesk, štedilnik. Delo opravljeno s strani vojske. Stroški materiala in dela 400.	400			400	
092					Prenos.				48.900	

093									48.900	
094	20	Priberšek Franz d[er] J[üngere] Ternje				Transport: unbedeutend				
095	21	Šribar Maria Ternje	Holz, Stroh, Naturboden, Stall gemauert, mit Stroh gedeckt	400	400	Wandsprünge im Stall, Backofen, zusammengestürzt			400	
096	22	Raktelj Theodor ehemahls Wogrinz Helene Ternje	Gemauert, mit Ziegel gedeckt, links gewölbt, weiche Böden, Holzdecken, gemauert, 1 Dachzimmer; hölzernes mit Stroh gedeckten Wirtschaftsgebäude	4.000	4.000	Giebelwand herausgetreten, Ausweichungen, Wandsprünge, Putz, Öfen, Kamine, Malerei			4.000	
097	23	Dimič Josef Ternje				unbedeutend				
098						Transport:			53.300	
099						Transport:			53.300	
St. Leonhard										
100	5	Novak Maria	Hölzernes, mit Stroh gedecktes, teilweise beworfenes, sehr primitives Wohnhaus; Küche überwölbt; Schweinestall gemauert, mit Ziegel gedeckt Wie N° 8.	500	500	Küchengewölbe gesenkt, Kamine, Putzschäden			500	
101	6	Hradel Adam	Wie N° 8. 2 mit Ziegel gedeckte, teilweise gemauerte Wirtschaftsgebäude u[fn]d Stallungen Wie N° 9	400	400	teilweise zerklüftete Wände, Putzschäden, Dach u[fn]d] Kamine			400	
102	8	Šetinc Anton	Wie N° 9	1.400	1.400	Giebelwand zerrissen und ausgebaut, Wandsprünge			1.400	

093										48.900	
094	20	Priberšek Franz ml. Trnje							Nepomembna.		
095	21	Šribar Marija Trnje							Razpokane stene v hlevu, porušena krušna peč.	400	
096	22	Raktelj Theodor včasih Wogrinz Helene Trnje	195		Les, slama, naravna tla, Hlev, zidan, krit s slamo. Zidana, opečnata streha, levo obokana, mehka tla, leseni stropi, sezidana ena strešna soba.				Stena zatrepa odstopila, premiki in razpoke v stenah, omet, peči, dimniki, oplesek.	4.000	
097	23	Dimič Josef Trnje			Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje.				Nepomembna.		
098									Prenos.	53.300	
099									Prenos.	53.300	

Šentlenart

100	5	Novak Maria	82		Lesena, slamnata streha, delno ometana, zelo primitivna stanovanjska hiša, kuhinja obokana, svinjak zidan, krit z opeko.				Obok kuhinje povешen, dimniki, škoda na ometu.	500	
101	6	Hradek Adam	59		Kot pri št. 8.				Delno razbrazdane stene, škoda na ometu, streha in dimniki.	400	
102	8	Šetinc Anton	112		Dve delno zidani, z opeko kriti gospodarski poslopji in hleva. Kot pri št. 9.				Stena zatrepa razpokana in napihnjena, razpoke sten.	1.400	

103	9	Urek Franz	122	3 hölzernerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude, 1 hölz[er]ner mit Ziegel gedeckter Schweinstall, 1 hölz[er]ner mit Ziegel gedeckte Harfe	stark gelitten, 1 Giebel abgestürzt; auch Rauchfang, Giebelwände stark ausgebaut. Wandausweichungen, Putz	2.500	2.500		
104	10	Petrišič Anton	245	4 hölz[er]ner mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude z[um] Teil] ausgeblauter] Dachraum, Gänge, Betonplatten, Pflaster, weiche Böden, Holzdecken, Kachelöfen u[nd] Herde, unterkellert	Kamine gesprungen, Putzschäden	400	400		
105					Transport:		58.500		
106					Transport:		58.500		
107	11	Šetinc Josef früher Martin St. Leonhard	110 138	größtenteils Holz mit Stroh gedeckt, z[um] kleinsten Teil] (Küche) gemauert, weiche u[nd] Naturböden, z[um] Teil] unterkellert Stall gemauert mit Ziegel gedeckt, z[um] Teil] gewölbt	Geringer Schaden, Kamin, Sprünge beim Stall	100	100		
108	12	Wimpolšek Alois St. Leonhard	77	hölz[er]nes] Wirtschaftsgebäude mit Stroh gedeckt gemauert, m[it] Ziegel gedeckt, z[um] Teil] unterkellert, Holzdecken, teilweise Natur, t[eilweise] Brettboden, Wirtschaftsgebäude	Giebel herausgetrieben, Kamin abgestürzt, Wand ausgewichen, Sprünge	1.500	1.500		
109	13	Zorko Josef St. Leonhard	152	gemauert, ebenerdig, teilweise unterkellert, mit Ziegel, weiche Böden, Holzdecken,	schwer gelitten, Giebelwand hinausgetrieben, Kamin abgestürzt, Wandausweichungen, Putz, Malerei, Dach, Decken z[um] Teil] herabgestürzt	4.000	4.000		

103	9	Urek Franz	122	Tri lesene, s slamo krite gospodarske zgradbe, en lesen, s slamo krit svinjak. En lesen, z opeko krit kozolec.	Zelo hudo poškodovana, en zatrep odpadel, tudi dimnik, stene zatrepa močno napihnjene, premiki sten, omet.	2.500	2.500		
104	10	Petrišč Anton	245	Pritlična, zidana, opečnata streha, delno podkletena, mehka tla, leseni stropi. 4 lesene, s slamo krite gospodarske zgradbe.	Dimniki popokani, škoda na ometu.	400	400		
105				Delno pozidano podstrešje, hodnik: betonska tla, tlakovci, mehka tla, leseni stropi, lončene peči in štedilniki, podkleteno.	Prenos.		58.500		
106					Prenos.		58.500		
107	11	Šetinc Josef, prej Martin Šentlenart	110 138	Večinoma les, krit s slamo, manjši del (kuhinja) zidan, mehka in naravna tla, delno podkletena. Hlev, zidan, opečnata streha, delno obokan. Leseno gospodarsko poslopje, slamnata streha.	Manjša škoda, dimniki, razpoke v hlevu.	100	100		
108	12	Wimpolšek Alois Šentlenart	77	Zidana, opečnata streha, delno podkletena, leseni stropi, delno naravna, delno betonska tla; gospodarsko poslopje.	Zatrep potisnjen navzven, dimnik porušen, stena premaknjena, razpoke.	1.500	1.500		
109	13	Zorko Josef Šentlenart	152	Zidana, pritlična, delno podkletena, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi.	Zelo hudo poškodovano, stena zatrepa potisnjena navzven, porušeni dimniki, premiki sten, omet, oplesek, streha, stropi delno porušeni.	4.000	4.000		

110	14	Novak Johann St. Leonhard	96	hölz[erner] mit Stroh gedeckter Stall hölz[erner] mit Stroh gedeckter Wirtschaftsgebäude mit Ziegel gedeckter Schweinestall	kleinere Wandausweichungen, Kamin, Putz	1.000	1.000		
111	15	Lapuh Anton St. Leonhard	120	ebenerdig gemauert, mit Stroh gedeckt, teilw[eiße] unterkellert, weiche Böden, Holz (Bretterdecke); hölz[erner] teilw[eiße] gemauerter mit Stroh gedeckter Schweinestall	Wandausweichungen, Verputz, Malerei	1.800	1.800		
112				wie N° 25; einfachere Ausstattung					
113				Stall teilw[eiße] gemauert, sonst Holz, Strohdach, offene Harfe mit Ziegel gedeckt					
114	16	Zorko Franz St. Leonhard	102	wie N° 50, einfach[er], Dippeldecke; halb unterkellert, Holzstall m[it] Stroh gedeckt, Harfe m[it] Stroh gedeckt, Schweinestall m[it] Ziegel gedeckt	Transport: Transport: Rauchfang, Giebelausweichungen, Sprünge	500	500		
115	17	Kosec Franz St. Leonhard	42	Holz beworfen, größtenteils gemauert, Holzdecke, z[um] T[eil] Naturboden, Küche gewölbt, z[um] T[eil] unterkellert, Stroh; gemauerter Keller mit Ziegel gedeckt, Holzdecke;	Rauchfang, Gewölbe der Küche eingestürzt, Wandsprünge, Putz	500	500		
116	18	Ilijaš Franz St. Leonhard	81 100	hölz[erner] Stall mit Stroh gedeckt hölz[erner] Schweinestall mit Stroh gedeckt Wie N° 50, einfacher	kleinere Wandausweichungen, Putz	500	500		

110	14	Novak Johann Šentlenart	96	Lesen, s slamo krit hlev. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje. Z opeko krit svinjak.	Manjši premiki sten, dimnik, omet.	1.000	1.000			
111	15	Lapuh Anton Šentlenart	120 94 86	Pritlična, zidana, slamnata streha, delno podkletena, mehka tla, les (strop iz desk). Lesen, delno zidan, s slamo krit svinjak. Kot št. 25, preprosta oprema. Hlev, delno zidan, sicer les, slamnata streha. Odprt kozolec, krit z opeko.	Premiki sten, omet, oplesk.	1.800	1.800			
112					Prenos.		66.900			
113					Prenos.		66.900			
114	16	Zorko Franz Šentlenart	102	Kot št. 50, preprosto, strop iz vodoravnih tramov, podkleteno. Lesen hlev, krit s slamo. Kozolec, krit s slamo. Svinjak, krit z opeko.	Dimniki, premiki zatrepa, razpoke.	500	500			
115	17	Kosec Franz Šentlenart	42 20	Ometan les, v večjem delu zidana, leseni stropi, delno naravna tla, kuhinja obokana, delno podkletena, slama. Zidana klet, krita z opeko, leseni stropi. Lesen hlev, krit s slamo. Svinjak, krit s slamo.	Dimnik, obok kuhinje porušen, razpoke sten, omet.	500	500			
116	18	Iljaš Franz Šentlenart	81 100	Kot št. 50, preprostejš.	Manjši premiki sten, omet.	500	500			

117	19	Gemeinde Haus	275	gemauert, Hochparterre, mit Ziegel gedeckt, 1 Dachbodenzimmer, Gänge aus Beton, sonst weicher Boden, Holzdecken, 1 Hofgebäude teilw[eise] gemauert, teilw[eise] Holz mit Ziegel gedeckt	Wand des Dachzimmers eingefallen, Wandsprünge, Putz, Malerei, Hofgebäude, Giebelwand	400	400	
118	20	Belas Michael St. Leonhard	150	ebenerdig gemauert, nicht unterkellert, Ziegelgedeckt	kleinere Wandausweichungen, Öfen, Herde, Putz, Malerei	500	500	
119					Transport:	69.300	69.300	
120					Transport:			
121	21	Žerjau Karl St. Leonhard	91	ebenerdig, ohne Keller, einfache Malerei, beziehungsweise Färbelung. Stall gemauert mit Ziegel gedeckt, Ziegelpflaster u[nd] Pfostenboden. Offener Holzschuppen mit Ziegel gedeckt	Giebelwände, Rauchfang abgestürzt, Wandausweichungen, Mauersprünge, Putz, Herd	2.500	2.500	
122	24	Verstovšek Agnes St. Leonhard		gemauert, ebenerdig, Ziegel	unbedeutend			
123	25	Resnik Franz St. Leonhard (Sakot)	133	ebenerdig, gemauert, mit Ziegel gedeckt, halb unterkellert, Holzschuppe, offener Dachraum, Holzdecken, weiche Böden, gemauerter Herd, eiserne Öfen. 147 Werkstätte ebenerdig gemauert, nicht unterkellert, 1 Dachzimmer, Holzdecken, weiche Böden	Kamine, Wandausweichungen, Giebel, Rauchfang, Zerklüftungen, Putz, Malerei Giebel abgestürzt, Wand hängt	2.500	2.500	
124	27	Rus Anna St. Leonhard	92	gemauert überwöl[bt]te Küche, Holzdecken, Strohecke, Backofen	Mauerausweichungen, Zerklüftungen, Kamine, Putz	400	400	
125					Transport:		74.700	

117	19	Občinska hiša	275	Zidana, visokopritlična, opečnata streha, ena podstrešna soba, hodniki betonski, sicer mehka tla, leseni stropi.	Porušene stene podstrešne sobe, razpoke sten, omet, oplask.	400	400	
			150	Ena dvoriščna zgradba, delno zidana, delno les, opečnata streha.	Stena zatrepa.			
118	20	Belas Michael Šentlenart		Pritlična, zidana, nepodkletena, opečnata streha.	Manjši premiki sten, peči, štedilniki, omet, oplask.	500	500	
119					Prenos.		69.300	
120					Prenos.		69.300	
121	21	Žerjau Karl Šentlenart	91	Pritlična, brez kleti, preprost oplask, oziroma oz. barvanje.	Stene zatrepa, dimniki, porušeni, premiki sten, razpoke zidov, omet, štedilnik.	2.500	2.500	
				Hlev zidan, krit z opeko, tla iz opečnatih in navadnih tlakovcev.				
				Odprta lopa za les, krita z opeko.				
122	24	Verstovšek Agnes Šentlenart		Zidana, pritlična, opeka.	Nepomembna.			
123	25	Resnik Franz Šentlenart (Zakot)	133	Pritlična, zidana, delno podkletena, opečnata streha, lesene stopnice, odprto ostrešje, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik, železne peči.	Dimniki, premiki sten, zatrepi, dimniki, razbrazdanost, omet, oplask.	2.500	2.500	
			147	Delavnica, pritlična, zidana, nepodkletena, ena podstrešna soba, leseni stropi, mehka tla.	Porušen zatrepi, stena visi.			
124	27	Rus Anna Šentlenart	92	Zidana, obokana kuhinja, leseni stropi, slamnata streha, pečica.	Premiki zidov, razbrazdanost, dimniki, omet.	400	400	
125					Prenos.		74.700	

126						Transport:			74.700	
127	28	Grabner Vinzenz St. Leonhard	78	Ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken.		Wandausweichungen, starke Sprünge, Putz, Kellergewölbe gesprungen	2.000		2.000	
			34	Stall gemauert mit Ziegel gedeckt						
128	29	Söllner Franz St. Leonhard		ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter mit Ziegel gedeckter Stall		unbedeutender Schaden, Kamin gesprungen, Dach, kleinere Ausweichungen	500		500	
129	30	Cisel Anton St. Leonhard		ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt,		Kamin, kleinere Wandsprünge, Giebelmauer	100		100	
130	37	Geršak Johann St. Leonhard		Stall teilw[eise] gemauert, teilw[eise] Holz, Ziegel						
				Holz, mit Ziegel gedeckt, Natur u[nd] weicher Boden, Brettdecke,		Rauchfang z[um] Teil abgestürzt, Putz, Sprünge	200		200	
131	38	Ferenčak Josef, Kelcher Anton jetziger Besitzer	88	hölz[ernes] Wirtschaftsgebäude Wie N° 50. Nur einfacher. Bretterdecke. Wirtschaftsgebäude, Strohecke, Holz		Rauchfang, Giebelwände ausgebaut	1.500		1.500	
132	39	Šetinc Josef St. Leonhard	74	Holz, mit Stroh gedeckt, rückwärts im Bereich der Küche gemauert, Holzdecken, Naturboden. Wirtschaftsgebäude wie 12 Schweinestall mit Ziegel gedeckt		Kamin abgestürzt, kleine Sprünge	200		200	
133						Transport:			79.700	
134						Transport:			79.700	

126					Prenos.			74.700	
127	28	Grabner Vinzenc Šentlenart	78	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi.	Premiki sten, zelo hude razpoke, omet, počen kletni obok.	2.000		2.000	
			34	Hlev, zidan, opečnata streha.					
128	29	Sollner Franz Šentlenart		Pritlična, zidana, z opečnato streho, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi.	Nepomembna škoda, dimniki, razpoke, streha, manjši premiki.	500		500	
				Hlev, zidan, opečnata streha.					
129	30	Cisel Anton Šentlenart		Pritlična, zidana, opečnata streha.	Dimnik, manjše razpoke sten, zid zatrepa.	100		100	
				Hlev, delno zidan, delno les, opeka.					
130	37	Geršak Johann Šentlenart		Les, opečnata streha, mehka in naravna tla, strop iz desk.	Dimniki delno porušeni, omet, razpoke.	200		200	
				Leseno gospodarsko poslopje.					
131	38	Ferenčak Josef Keicher Anton Antoni zdajšnji lastnik	88	Kot št. 50, le preprostejše. Strop iz desk: gospodarsko poslopje, slamnata streha, les.	Dimnik, stene zatrepa, napihnjene.	1.500		1.500	
132	39	Šetinc Josef Šentlenart	74	Les, slamnata streha, zadaj v predelu kuhinje obokana, leseni stropi, naravna tla. Gospodarsko poslopje kot št. 12. Svinjak, krit z opeko.	Dimnik porušen, manjše razpoke.	200		200	
133					Prenos.			79.700	
134					Prenos.			79.700	

135	41	I. Hrvatska štedivna Banka, Stockfabrik St. Leonhard, Agram	490	ehemals Stockfabrik, gemauert, Ziegeldach, weiche Böden, abwechselnd eisern u[nd] Kachelöfen, eiserne Herde, Holzdecken	Kamine, Putz	1.000		1.000	
136	42	Hervol Josef St. Leonhard	54	Gemauert, mit Ziegel gedeckt, weicher Boden, Backofen	Kamine, Putzschäden (wenig gelitten)	100		100	
137	44	Winkschel Anton St. Leonhard	130	Wie N° 21; noch einfacher. Holzdecken nicht beworfen, Küche, Naturboden; Schweinstall	Giebel abgestürzt. Wandsprünge, Putz	1.500		1.500	
138	45	Filipič Johann St. Leonhard	92	ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, Backofen, Sparherd, Holzdecken, weiche Böden, nicht unterkellert	Schäden unbedeutend, Giebelwände etwas gewichen, Putz, Färbelung	500		500	
139	46	Pipan Franz	125	Stall gemauert, Ziegel, Holzdecke Beschreibung wie N° 25; Decke Holz ohne Beschüttung nur verschalt, Kachelöfen, halb unterkellert, bewohnbares Hofgebäude	Kamin, Wandsprüngeunbedeutend	800		800	
140	47	Krulc Marie St. Leonhard	117	Ebenerdig, nicht unterkellert; Beschreibung sonst wie 15.	Giebelwände stark gerissen, Wandsprünge, Kamine gesprungen, Putz, Malerei, Giebel abgestürzt	3.500		3.500	
141			140	Werkstätte u[nd] Schupfen, teilw[eise] gemauert, teilw[eise] Holz, offen, mit Ziegel gedeckt	Transport:			87.100	
142					Transport:			87.100	
143	50	Stöger Franz St. Leonhard	82	Ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, Holzdecke, weiche Böden, gemauerter Herd, eiserne Öfen, offener Dachraum, nicht unterkellert	Wandausweichungen, Putz, Malerei, Rauchfang abgestürzt, Dach	2.000		2.000	

135	41	I Hrvatska štedionica banka, »Stockfabrik« Šentlennart, Zagreb	490	Nekdanja »Stockfabrik«, zidana, opečnata streha, mehka tla, železne in lončene peči, železni štedilniki, leseni stropi.	Dimniki, omet.	1.000	1.000	
136	42	Hervol Josef Šentlennart	54	Zidana, opečnata streha, mehka tla, krušna peč.	Dimniki, škoda na ometu (zanemarljive poškodbe).	100	100	
137	44	Winkschel Anton Šentlennart	130	Kot št. 21, še preprostejše, leseni stropi, neometani, kuhinja naravna tla; svinjak.	Zatrej odpadel, razpoke sten, omet.	1.500	1.500	
138	45	Filipčič Johann Šentlennart	92 60	Pritlična, zidana, opečnata streha, krušna peč, štedilnik, leseni stropi, mehka tla, nepodkletena. Zidan, z opeko krit hlev, leseni stropi.	Nepomembna škoda, stene zatreja malo premaknjene, omet, dimnik.	500	500	
139	46	Pipan Franz	125	Opis kot 25., mehek les, neometan, le opažen. Lončena peč, polovično podkletena. Dvoriščna zgradba, v kateri je možno živeti.	Dimniki, razpoke sten, nepomembne.	800	800	
140	47	Krulc Marie Šentlennart	117 140	Pritlična, nepodkletena, sicer opis kot pri št. 15. Delavnica z lopo, delno zidana, delno les, odprta, krita z opeko.	Stene zatrepa zelo hudo porušene, razpoke sten, razpoke dimnikov, omet, oplesk, porušen zatrej.	3.500	3.500	
141					Prenos.		87.100	
142					Prenos.		87.100	
143	50	Stöger Franz Šentlennart	82	Pritlična, zidana, opečnata streha, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik, železna peč, odprto ostrešje, nepodkletena.	Premiki sten, omet, oplask, porušeni dimniki, streha.	2.000	2.000	

144	51	Jeršič Johann St. Leonhard	58	gemauert, Ziegeldach, weicher Boden, gemauerte Herde; 3 Wirtschaftsgebäude	Kamine, Putz	150	150	
145	54	Berlan Johann St. Leonhard	100	Hochparterre, gemauert, Ziegel, weiche Böden, Holzdecken, ausgebauter Dachraum, ganz unterkellert	Riegelwände der Dachbodenzimmer herausgefallen, Kamine eingestürzt	800	800	
146	55	Kene Martin St. Leonhard	66	gemauerte Stallungen, mit Ziegel gedeckt				
147	58	Darovic Matthäus St. Leonhard	71 110	Wie N° 18	Beide Rauchfänge, kleine Wandausweichungen, Sprünge, Putz	800	800	
148	59	Kosec Martin St. Leonhard	52	Wie N° 18, einfach, Bretterdecke	kleinere Wandausweichungen, Putzschäden	500	500	
149	ohne N°	Treppo Leonhardt St. Leonhard		Ringofen mittlerer Größe, Ziegelschuppen	Rauchfang, Giebelwände herausgewichen	200	200	
150	ohne N°	Kirche St. Leonhardt mit Kapelle			Kamin (Fabriksschlot) abgestürzt Dach beschädigt	4.000	4.000	
151					Sprünge, Turm, Sprünge, Kapelle stark zerstört	1.500	1.500	Konservator anzeigen
152					Transport:		97.050	
					Transport:		97.050	

Černc

153	2 u[nd] 8	Kreačič Josef	138	ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, teilw[eise] gewölbt, teilw[eise] Holzdecken	völlig zerstört	18.000	18.000	
154	3	Jurkas Johann		2 hölz[erne] Wirtschaftsgebäude	Unbedeutend			

144	51	Jeršič Johann Šentlenart	65	Zidana, opečnata streha, mehka tla, zidan štedilnik, 3 gospodarska poslopja.	Dimniki, omet.	150	150	
145	54	Berlan Johann Šentlenart	100	Visoko pritična, zidana, opečnata streha, mehka tla, lesen strop, pozidano podstrešje, povsem podkletena.	Predelne stene podstrešne sobe porušene, dimniki porušeni.	800	800	
146	55	Kene Martin Šentlenart	233	Zidan hlev, krit z opeko.				
147	58	Darovic Matthias Šentlenart	66	Kot št. 18.	Oba dimnika, manjši premiki sten, razpoke omet.	800	800	
148	59	Kosec Martin Šentlenart	71 110	Kot št. 18.	Manjši premiki sten, škoda na ometu.	500	500	
149	Brez šte- vilke	Treppo Leonhardt Šentlenart	52	Kot št. 18, le preprostejše, strop iz desk.	Dimniki, stena zatrepa nagnjena navzven.	200	200	
150	Brez šte- vilke	Cerkev svetega Lenarta s kapelico		Peč srednje velikosti, opečnata lopa.	Dimnik, porušen, streha poškodovana.	4.000	4.000	
151					Razpoke, dimnik, razpoke, kapelica zelo hudo poškodovana.	1.500	1.500	Prijaviti konzervatorju
152					Prenos.		97.050	97.050

Črnc

153	2 in 8	Kreačič Josef	138	Pritična, zidana, opečnata streha, delno obokana, delno leseni stropi. Dve leseni gospodarski poslopji.	Popolnoma uničena.	18.000	18.000	
154	3	Jurkas Johann			Nepomembna.			

155	6	Savnik Martin		ebenerdig, teilw[eise] unterkellert, gemauert, Ziegel, weiche Böden, Holzdecke 2 hölz[erne] mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	Kamin, Wandausweichungen	500	500	
156	9	Ferjanč Franz			Unbedeutend			
157	10	Wogrinz Johann	110	ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, einseitig unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, Küche gewölbt 1 großes hölz[ernes] Wirtschaftsgebäude 1 kleines hölz[ernes] Wirtschaftsgebäude 1 gemauertes hölz[ernes] Wirtschaftsgebäude	Ausweichungen der Wände, Giebel[sic] wand stark zerklüftet, Wandsprünge, Putz, Malerei	800	800	
158					Transport:	116.350		
159					Transport:	116.350		
160	12	Grubič Johann Černc	127	Hauptgebäude ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt. Gemauerter Stall mit Ziegel gedeckt. Hözl[ernes] Wirtschaftsgebäude	2 Kamine im Stall gesprungen	800	800	
161	14	Radanovič Maria (Drugovič Gregor) Černc	78	gemauert eid[genössisch] Ziegel, teilw[eise] unterkellert, 3 hölz[erne] mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude Holz, Stroh	Rauchfang, Gewölbe der Küche, Backofen, Ausweichungen der Wände ganz unbedeutend	1.500	1.500	
162	15	Grubič Johann Černc						

155	6	Savnik Martin		Pritlična, delno podkletena, zidana, opečnata streha, mehka tla, lesen strop. 2 leseni gospodarski poslopji, kriti s slamo.	Dimniki, premiki sten.	500	500	
156	9	Ferjanč Franz			Nepomembna.			
157	10	Wogrinc Johann	110	Pritlična, zidana, opečnata streha, enostransko podkletena, mehka tla, leseni stropi, kuhinja obokana. 1 veliko leseno gospodarsko poslopje, 1 majhno leseno gospodarsko poslopje, 1 zidano gospodarsko poslopje.	Premiki sten, stena zatrepa zelo močno porušena, razpoke v stenah, omet, oplesk.	800	800	
158					Prenos.		116.350	
159					Prenos.		116.350	
160	12	Grubič Johann Črnc	127	Pritlična glavna zgradba, zidana, opečnata streha. Zidan hlev, krit z opeko. Leseno gospodarsko poslopje.	Počena dva dimnika na hlevu.	800	800	
161	14	Radanovič Maria (Dugovič Gregor) Črnc	78	Zidana, opečnata streha, delno podkletena. 3 lesena, s slamo krita gospodarska poslopja. Les, slama.	Dimnik, obok kuhinje, krušna peč, premiki sten. Povsem nepomembna.	1.500	1.500	
162	15	Grubič Johann Črnc						

163	16	Kovačič Martin Černc		1 h[ölz]ernes] Wirtschaftsgebäude	Wandausweichungen, Giebelwände gesprungen, Hafner Brennöfen zerstört	2.000		2.000	
				ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, teilw[eiße] unterkellert,					
	18	Kovačič Martin Černc	75	Holz, teilw[eiße] gemauert, mit Stroh gedeckt, sehr schlechter Bauzustand	schwer gelitten, Wandausweichungen, schwere Sprünge u[nd] Zerklüftungen, Putz, Öfen u.s.w.	2.000		4.000	
	164	Golz Franz Černc	90	ebenerdig gemauert, halb unterkellert, mit Ziegel gedeckt,	Wandsp[rün]ge, Putzschäden, Ofen u[nd] Kamine, Malerei	650		650	
				h[ölz]ernes] mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude					
	165				Transport:			123.300	
	166				Transport:			123.300	
	167	Kukovica Josef Černc			unbedeutend				
	168	Kostanjšek Andreas Černc		Wie N° 30 Wirtschaftsgebäude; Holz u[nd] Strohdach; Stall: Stein u[nd] Ziegeldach	Giebelwände hinausgeneigt; Putz u[nd] Kaminschäden	2.000		2.000	
	169	Podkev Josefa Lalbach	35	gemauert; Strohdach, Holzdecken, offener Herd	Zerklüftung der n[ör]dlichen Giebelwand, Putzschäden, Kamine	200		200	
	170	Bogovič Johann Černc	130	ebenerdig gemauert; Ziegeldecke, weiche Böden, gemauerter Herd, Holzdecken, guter Bauzustand	Kamin, Putz	400		400	
	171		103	ebenerdiges Wirtschaftsgebäude mit Stall, gewölbt, gemauert, Ziegeldeckung, im Dachraum 2 Wohnräume					

163	16	Kovačič Martin Črnc		1 leseno gospodarsko poslopje.	Premiki sten, počena stena zatrepa, lončena peč uničena.	2.000	2.000	
	in			Pritlična, zidana, opečnata streha, delno podkletena.				
	18	Kovačič Martin Črnc	75	Les, delno zidana, krita s slamo, zelo slabo gradbeno stanje.	Zelo hudo poškodovana, premiški sten, zelo hude razpoke in razbrzdanost, omet, peč itd.	2.000	4.000	
	164	Golz Franz Črnc	90	Pritlična, zidana, delno podkletena, opečnata streha.	Razpoke sten, škoda na ometu, peč, dimniki, oplesk.	650	650	
	165			Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje.			123.300	
	166						123.300	
	167	Kukovica Josef Črnc			Nepomembna.			
	168	Kostarišek Andreas Črnc	85	Kot št. 30. Gospodarsko poslopje, les in slamnata streha. Hlev: kamen in opečnata streha.	Stena zatrepa nagnjena navzven, škoda na ometu in dimnikih.	2.000	2.000	
	169	Podkev Josefa Ljubljana	35	Zidana, slamnata streha, leseni stropi, odprti štedilnik.	Razbrzdanost severne stene zatrepa, škoda na ometu, dimniki.	200	200	
	170	Bogovič Johann Črnc	130	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, zidan štedilnik, leseni stropi, dobro gradbeno stanje.	Dimniki, omet.	400	400	
			103	Pritlično gospodarsko poslopje s hlevom, obokano, zidano, opečnata streha; na podstrešju dva stanovanjska prostora.				

171	30	Francekovič Franz Černc	12	ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, offener Dachstuhl, gemauerte Herde, weiche Böden	südliche Giebelwand zerklüftet u[nd] abgetrennt, Putz, Kamine u[nd] Dach	1.200	1.200	1.200
172	31	Salobir Martin Černc	72	Wie Haus N° 30	Nordgiebelwand zerklüftet u[nd] teilw[eise] abgetrennt, Kamin u[nd] Putz	700	700	700
173					Transport:		127.800	127.800
174					Transport:		127.800	127.800
175	32	Goriup Johann Černc	68	Wie Haus N° 30	Giebelwände zerklüftet u[nd] abgetrennt, Fenstersprünge beschädigt, Putzschäden, Kamine u[nd] Dachdecken	700	700	700
176	34 u[nd] 39	Grubič Martin Černc	56	N° 34: Wie Haus N° 30 nur schlechterer Bauzustand N° 39: Wie Haus N° 30	Putzschäden u[nd] Kamine	100	100	100
177	35	Grubič Josef Černc	103	Wie Haus N° 30 3 Wirtschaftsgebäude mit Stall, Holz u[nd] gemauert, Ziegeldach	Putzschäden u[nd] Malerei, Dachdeckung	400	400	400
178	36	Klaužer Alois Černc	93	Wie Haus N° 30 etwas dürftiger, ca 1/3 des Gebäude dient als Stall[e]	Putzschäden u[nd] Kamine, eine Wand im Stallteil etwas herausgewichen, süd[liche] Giebelwand abgestürzt	1.000	1.000	1.000
179	38	Šempet Marja Černc	48	Wie Haus N° 30	Putzschäden, Kamin	100	100	100
180	40	Kramberger Vinzenz Černc	90	Wie Haus N° 30	ein Teil der Südgiebelwand abgestürzt u[nd] zerklüftet, Putzschäden	1.000	1.000	1.000

171	30	Francekovič Franz Črnc	72	Pritlična, zidana, opečnata streha, odprto ostrešje, zidani štedilniki, mehka tla.	Južna stena zatrepa razbrazdana in je odstopila, omet, dimniki in streha.	1.200	1.200	
172	31	Salobir Martin Črnc	72	Kot hiša št. 30.	Severna stena zatrepa razbrazdana in delno je odstopila, dimniki in omet.	700	700	
173					Prenos.		127.800	
174					Prenos.		127.800	
175	32	Goriup Johann Črnc	68	Kot hiša št. 30.	Stene zatrepa razbrazdane in so odstopile, okenski nosilci poškodovani, škoda na ometu, dimniki in strešna kritina.	700	700	
176	34 in 39	Grubič Martin Črnc	56	Št. 34: kot hiša št. 30, le slabše gradbeno stanje. Št. 39: kot hiša št. 30.	Škoda na ometu in dimniki.	100	100	
177	35	Grubič Josef Črnc	103	Kot hiša št. 30. 3 gospodarska poslopja s hlevom, les in zidana, opečnata streha.	Škoda na ometu in oplesek, strešna kritina.	400	400	
178	36	Klaužer Alois Črnc	93	Kot hiša št. 30. Malo bolj borna, cca. 1/3 stavbe služi kot hlev.	Škoda na ometu in dimniki, ena stena hleva malo nagnjena navzven, južna stena zatrepa porušena.	1.000	1.000	
179	38	Šempet Marija Črnc	48	Kot hiša št. 30.	Škoda na ometu, dimnik.	100	100	
180	40	Kramberger Vinzenz Črnc	90	Kot hiša št. 30.	Del južne stene zatrepa porušen in razbrazdan, škoda na ometu.	1.000	1.000	

181	41	Voičanšek Paul Černc	100	gemauert, Ziegeldach, weicher Boden in der Südhälfte, Nordhälfte Lehm Boden, eiserne Öfen, gemauerter Herd	Mauersprünge, Putz, Kamine	200	200		
182					Transport:		131.300		
183					Transport:		131.300		
184		Kapelle des alten Friedhofes			schwer gelitten, unbenutzbar				
185									
Tiergarten									
186	3	Zorko Anton		Beschreibung wie N° 9	Kamin, Dach, Wandsprünge, Putz, Backofen, Malelei, Kellerwand	300	300		
187	4	Ostreljič Josef		3 hölz[erne] u[nd] 1 gemauertes kleines Wirtschaftsgebäude	unbedeutend				
188	9	Savnik Uršula	142	ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, weicher Boden, Holzdecken, Kachelöfen u[nd] Backofen, nicht unterkellert 2 hölz[erne] mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude 1 hölz[erner] mit Ziegel gedeckter Schweinstall	2 Kamine abgestürzt, Giebel zersprungen, kleinere Wandausweichungen, Backofen zerstört	1.000	1.000		
189	11	Lupšina Josef verwaltet auch N° 16 des Anton Predanič			unbedeutende Schäden				
190	15	Kastelitz Anna		gemauert, ebenerdig, mit Stroh gedeckt, weicher Boden, Bretterdeckel;	Kamin, schwache Wandausweichungen, schlechte Decke, Putz, Beim Stall Wände zerklüftet	500	500		

181	41	Voičanšek Paul Črnc	100	Zidana, opečnata streha, mehka tla, južna in severna stran tla iz ilovice, peč, zidan štedilnik.	Razpokan zid, omet, dimniki.	200	200
182					Prenos.		131.300
183					Prenos.		131.300
184		Kapelica na starem pokopališču			Zelo hudo poškodovana, neuporabna.		
185							

Zverinjak.

186	3	Zorko Anton		Opis kot pri št. 9.	Dimniki, streha, razpokane stene, omet, krušna peč, oplesk, stena kleti.	300	300
187	4	Ostrelič Josef		3 lesena in eno majhno zidano gospodarsko poslopje.	Nepomembna.		
188	9	Savnik Uršula	142	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, lončene peči in krušne peči, nepodkletena, uničena.	Porušena dva dimnika, počen zatrep, manjši premiki sten, krušna peč uničena.	1.000	1.000
189	11	Lupšina Josef upravlja tudi št. 16 Antona Predaniča		2 leseni, s slamo kriti gospodarski poslopji. 1 lesen, z opeko krit svinjak.	Nepomembna škoda.		
190	15	Kastelz Anna		Zidana, pritlična, slamnata streha, mehka tla, strop iz desk. Zidan hlev z opečnato streho.	Dimnik, manjši premiki sten, slab strop, omet, stene hleva razbrazdane.	500	500

191			Zem[ent] Stall, mit Ziegel gedeckt, teilw[eise] offene Scheune, hölz[erner] Schweinstall				Transport: 133.100		
192							Transport: 133.100		
193	19	Vimpoišek Josef Tiergarten	Holz, mit Stroh gedeckt				unbedeutend		
194	23	Reberšak Josef Tiergarten					unbedeutend		
195	25	Ferenčak Josef Tiergarten	ebenerdig gemauert, mit Ziegel gedeckt, Natur u[nd] weicher Boden 1 hölz[ernes] mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude gemauertes teilw[eise] offenes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude			200	Kamin, leichte Sprünge	200	
196	43	Savnik Martin Tiergarten					unbedeutend		
197	48	Ostrelč Maria Tiergarten	größtenteils Holz, rückwärts Stallraum gemauert, mit Stroh gedeckt, Naturboden, Bretterdecke			200	Wände des Stalls ausgetrieben	200	
198									
199									
200									
201		Ing. M. Heider L[andes] Baurat					Ing. Kolenz k. k. Baurat	S[umm]ja	133.500

191				Delno odprt lesen svinjak.							133.100		
192								Prenos.			133.100		
193	19	Vimpolšek Josef Zverinjak		Les, krita s slamo.				Nepomembna.					
194	23	Reberšak Josef Zverinjak						Nepomembna.					
195	25	Ferenčak Josef Zverinjak		Pritlična, zidana, opečnata streha, naravna in mehka tla. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje. Zidano, delno odprtto, z opeko krito gospodarsko poslopje.			200	Dimniki, manjše razpoke.		200			
196	43	Savnik Martin Zverinjak						Nepomembna.					
197	48	Ostrelič Maria Zverinjak		Večji del les, zadaj zidan hlev, krita s slamo, naravna tla, streha iz desk.			200	Premaknjene stene hleva.		200			
198													
199				Brežice, 15. julija 1917.									
200													
201		ing. M. Heider deželni gradbeni svetnik		ing. Klems cesarsko-kraljevi gradbeni svetnik			Skupaj	ing. Kolenz cesarsko-kraljevi gradbeni adjunkt		133.500			

Besitzer		Verbautes Fläche in m ²	Beschädigte Objekte
Hausnr.	Name u. Wohnort		
19	Vámpolník prof., Tingarten		Wider, mit Flech gedeckt
23	Rebáček prof., Tingarten		
25	Teremák prof., Tingarten		ebenerdig gemauert, mit Ziegel ge- deckt, Mauer u. weicher Boden r. h. h. mit Flech gedecktes Wirtschafts- gebäude gemauertes teilw. offenes mit Ziegel ge- decktes Wirtschaftsgebäude
43	Levinský Martin, Tingarten		
48	Ostrelík Maria, Tingarten		größten teils Holz, rindmörtel stall- raum gemauert, mit Flech gedeckt, Naturboden, Brettlaibke

Reun am 18. Juli 1917.

Ing. M. Heider
K. Naurat.

Ing. Klemm
K. H. Danisch

Ing. J. Klemm
M. V. Gmünder

Slika 5: Pola s popisi članov komisije.

Beschreibung der Bräubererschäden in Schlagworten	Schadensziffer in K		Anmerkung
	an Gebäuden	an Gegenständen	
Transport: unbedeutend		133/100	
"			
Kamin, leichte Sprengung	200.-	200	
unbedeutend			
Wände des Stalls eingestürzt	200.-	200	
La		<u>133,500</u>	

Todprisoni je pregledal po pobresu poškodovano poslopje Jos. Pinteriča v Bizeljski vasi št. 19 in ugotavlja slednje:
 Vzhodna stena hiše je odstopila bater, da je nevarnost da se pri najmanjšem pubresnem sunku povde ter se je mogla podpreti. Tudi pročelna (- južna stran) stena je možno razpukana bater, da je v nevarnosti sele hiša, da se razuni. Če bi hotel hišo popraviti, bi ga stalo najmanj 2500 - 3000 K.

Bizeljska vas, dne 19. junija 1917.

Erhard Hertus

Visti: 19/6. 1917
Kranjski

K. k. Bezirkshauptmannschaft RANN Präs: 21. JUN 1917 Z. 18727/18548						
<i>Vodot. Hov. ku. Pinaasjenski</i> <i>Jag. Felling</i> <i>R 22/17</i>						
<u>Gemeinde Wiesel</u>						
19	Pinterič Josif Wieseldorf	Wieseldorf	Felsob. d. Hovk <i>brunski d. območje</i> 9 am. vzh. klet kmetiški, vod. ure bovni kmet. go. mest. ž. g. g. g. Bauhofen, 1 kmet. ul. g. g. g. g. d. d. d. g. g. d. d. d. 1 kmetiški	Wied Feldsow. g. g. g. g. abg. d. g. g. g. g. mest. g. g. g. g. g. Bauhof. 2000 2000 18.000	Bauhof 2000 -	Lackhof +
<i>18548</i> <i>17</i>						

Slika 6: Poročilo o posledicah potresa na Bizeljskem (SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice).

Podpisani je pregledal po potresu poškodovano poslopje Jos[efa] Pinteriča v Bizeljski vasi št. 19 in izjavlja sledeče: Vzhodna stena hiše je odstopila tako, da je nevarnost da se pri najmanjšem potresnem sunku podre ter se je mogla . Tudi pročelna /– južna stan/ stena je močno razpokan tako, da je v nevarnosti cela hiša, da se razruši. Če bi hotel hišo popraviti, bi ga stalno najmanj 2500–3000 K.

Bizeljska vas, dne 19. junija 1917

Franz Žertuš

Vidi:

19/6. 1917

Župan

Podpis

Videat Herr k.k. Bauadjunkt
Ing. Kollenz
PR 22/17
/6

Gemeinde Wisell⁵

Tabela 4

[Haus N°]	[Name und Wohnort]	[Verbaute Fläche in m²]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	Wert	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	Bauschade	Sachschade
1	Pinterič Josef Wiselldorf	Wiselldorf 15,50 } 9,00 } 139,50 ≈ 140,00 m² (150,00)	Talseitig 1 Stock Bergseitig ebenerdig ganz unterkellert, gewölbt, sonst weiche Böden, Holzdecken, gemauert, Ziegel gedeckt, Backofen	21.000	Giebelwand, zermürbet, abzutragen, Wandausweichungen, Klüftungen, Putz	2.000	
2			1 hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude				
3			1 Schweinestall	2.000			
4				23.000			

Gemeinde Sromlje

Tabela 5

Haus N°	[Name und Wohnort]	[Verbaute Fläche in m²]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	Sachschade
1	Luise Chicco Sromlje	45 m² (120,00)	Talseitig einstöckig bergseitig Parterre gemauert, Ziegel gedeckt, ganzunterkellert, Keller gewölbt, sonst Holzdecken, weiche Böden, eisernen Sparherd, eisen Öfen	5.000	Sprünge an den Außen u[nd] Zwischenwänden. Einziehen von Schließen notwendig, Verputz, Malerei	400	0
2	Kiseljak Marie	41,00	Ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, weiche Böden, Holzdecken, Backofen, Vorplatz Stein	4.000	Wandausweichungen, Verputz, Klüftungen	300	0

5 Besedilo ocene škode za Bizeljisko in Sromlje pa tudi za Sela, Mihalovec, Veliki Obrež, Gabrje, Mostec in Kapele ter Videm, Šentlenart, Črnc, Brezino, Cundrovec, Bukošek, Trnje, Zakot in Zverinjak je zapisano kot zabeležka s svinčnikom, ki je bila očitno kasneje dana v pregled inženirju Kollenzu.

Na vpogled gospodu cesarsko-kraljevemu
gradbenem adjunktju ing. Kollenzu
PR 22/17
/6

Občina Bizeljsko

Tabela 4

[Hišna št.]	[Ime in kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	Vrednost	[Opis potresnih poškodb v geslih]	Škoda na zgradbah	Škoda na predmetih
1	Pinterič Josef, Bizeljska vas	Bizeljska vas 15,50 9,00 139,50 ≈ 140,00 m ² (150,00)	Na strani doline enonadstropna, na strani hriba prtilična, hodnik podkleten, obokan, sicer mehka tla, lesena ostrišje, zidana, opečnata streha, krušna peč.	21.000	Stena zatrepa, uničeno, odstraniti, premiki sten, omet, razbrzdanost.	2.000	
2			1 leseno, z opeko krito gospodarsko poslopje.				
3			1 svinjak.	2.000			
4				23.000			

Občina Sromlje

Tabela 5

[Hišna št.]	[Ime in kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	Škoda na predmetih
1	Luisse Chicco, Sromlje	45m ² (120,00)	Na strani doline enonadstropna, na strani hriba prtilična, rita z opeko, povsem podkletena, klet obokana, sicer leseni stropi, mehka tla, železen štedilnik in peč.	5.000	Razpoke na zunanjih in vmesnih stenah, stavbo je treba zapreti, omet, oplesk.	400	0
2	Kiseljak Marie	41,00	Prtilična, zidana, opečnata streha, mehka tla, drvarnica, krušna peč, tlak iz kamna.	4.000	Premiki sten, omet, razbrzdanost.	300	0

Sela	3.800
Mihalovec	3.300
Gr[oß] Obresch	200
Bruckl	8.700
Kapellen	<u>3.800</u>
	32.800
Sakot	132.850
Artitsch	1.100
Videm	4.300
Wisell	2.000
Sromle	<u>700</u>
	173.750

Sela	3.800
Mihalovec	3.300
Veliki Obrež	200
Mostec	8.700
Kapele	<u>3.800</u>
	32.800

Zakot	132.850
Artiče	1.100
Videm	4.300
Bizeljsko	2.000
Sromlje	<u>700</u>
	173.750

[Sela]

Tabela 6

N°	Sela	[Name]	[Verbaute Fläche in m ²]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbbenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
1	Sela	Šetinc Franz	103(140)	ebenerdig talseitig, halb unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, Kachelofen, Ofen, gemauerter Herd, 1 Dachzimmer Holzlege, Holz mit Ziegel gedeckt Stall gemauert, Ziegel gedeckt, Posten Boden	14.000 <u>2.000</u> 16.000	Ausweichungen der Wände, Kamine abgestürzt, Öfen, Herd, Dach, Sprünge, Putz, Malerei	800	K. 60
2	"	Presker Helena		Gemauert, teilweise unterkellert, Ziegel gedeckt, Naturboden, Bretterdecke, sehr schlechter Bauzustand	4.000	schwer gelitten, Wandausweichungen, starke Sprünge an den Wänden u[nd] Gewölben des Kellers, Wandklüftungen, Kamine	3.000	K. 20
3							3.800	

[Mihalovec]

Tabela 7

[N°]	[Name]	Mihalovec	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbbenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
1	Antolovič Johann	Mihalovec	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, Naturboden, Bretterdecke, nicht unterkellert 2 hölzerne Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	9.000 <u>2.000</u> 11.000	Kamin, leichte Wandausweichungen, Dachstuhl geschoben, Sprünge, Putz	500	0

[Sela]

Tabela 6

Hišna št.	Sela	[Ime]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	Škoda na predmetih
1	Sela	Šetinc Franz	103 (140)	Pritlična, zidana, delno podkletena na dolinski stani, opečnata streha, mehka tla, 1 podstrešna soba. Zidan hlev, lesena tla. Dvornica iz lesa, krita z opeko.	14.000 <u>2.000</u> 16.000	Premiki sten, porušeni dimniki, peči, štedilnik, streha, razpoke, omet, oplešk.	800	60 K
2	Sela	Presker Helena		Zidana, delno podkletena, opečnata streha, naravna tla, strop iz desk, zelo slabo gradbeno stanje.	4.000	Zelo hudo poškodovana, premiki sten, močne razpoke sten in obokov kleti, razbrazdanost sten, dimniki.	3.000	20 K
3							3.800	

[Mihalovec]

Tabela 7

[Hišna št.]	[Ime]	Mihalovec	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	Škoda na predmetih
1	Antolovič Johann	Mihalovec	Pritlična, zidana, opečnata streha, naravna tla, strop iz desk, nepodkletena. 2 leseni, s slamo kriti gospodarski poslopji.	9.000 <u>2.000</u> 11.000	Dimniki, manjši premiki sten, premaknjeno ostrešje, razpoke, omet.	500	0

2	3	Pinterič Franz	Mihalovec	Beschreibung wie vor Gebäude älter 2 Hölzerne Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	8.000 <u>2.000</u> 10.000	Kamin, Giebel gesprungen, Wandausweichungen, Sprünge, Putz, Malerei	600	0
3	8	Vučajnk Martin		Beschreibung wie vor, Bauzustand besser	10.000	schwer gelitten, starke Sprünge, Wandausweichungen u[nd] Klüftungen, Backofen, Mauerwerk, Putz, Kamine, Färbelung	12.000	K 10-
4	36	Gerjevič Josef	Mihalovec	Beschreibung wie vor, Bauzustand gut, nečijivo [Grundriß?] kleiner 3 Hölzerne Wirtschaftsgebäude, Stroh gedeckt	9.000 <u>2.000</u> 11.000	Kamin, Wandsprünge, Putz	200	
5	18	Cvetkovič Johann	Mihalovec	Beschreibung wie vor, Bauzustand gut Hözl[ernes] Wirtschaftsgebäude	10.000 <u>1.000</u> 11.000	Kleinere Ausweichungen, Kamin abgedeckt, Sprünge, Putz	300	0
6	21	Petelinc Franz	Mihalovec	Ebenerdig, teils gemauert, teils Holz, Ziegel gedeckt	3.000	unbedeutend		K 5
7	1	Volovec Josef	Mihalovec			unbedeutend		
8	60	Kovačič Josef	Mihalovec	Hochparterre gewölbt, Weicher Boden, Ziegel gedeckt, Backofen, gemauerter Herd 3 Hölzerne Ziegel gedeckte Wirtschaftsgebäude, 1 Wirtschaftsgebäude, gemauerte Pfeiler, Ziegel gedeckt	50.000	Kamin abgestürzt, Dach eingeschlagen, Sprünge in den Gewölb[en] Mauern	500	
9				Zusammen			3.300	

2	3	Pinterič Franz	Mihalovec	Opis kot zgradba zgoraj, starejša. 2 leseni, s slamo kriti gospodarski poslopji.	8.000 2.000 10.000	Dimniki, počen zatrep, počene stene, premiki sten, razpokan omet, oplesk.	600	0
3	8	Vučajnk Martin		Opis kot prej. Boljše gradbeno stanje.	10000	Zelo hudo poškodovana, močne razpoke sten, premiki sten, razbrazdanost sten, krušna peč, zidovi, omet, dimniki.	1.200	10 K
4	36	Gerjevič Josef	Mihalovec	Opis kot prej. Dobro gradbeno stanje. 3 majhna lesena, s slamo krita gospodarska poslopja.	9.000 2.000 11.000	Dimnik, razpokane stene, omet.	200	
5	18	Cvetkovič Johann	Mihalovec	Opis kot prej. Dobro gradbeno stanje. Leseno gospodarsko poslopje.	10.000 1.000 11.000	Manjši premiki, dimnik, streha, razpoke, omet.	300	0
6	21	Petelinc Franz	Mihalovec	Pritlična, deloma zidana, deloma lesena, pokrita s opeko.	3.000	Nepomembno.		5 K
7	1	Volovec Josef	Mihalovec			0		
8	60	Kovačič Josef	Mihalovec	Visokopritlična, obokana, mehka tla, krušna peč, zidan štedilnik, 3 lesena, z opeko krita gospodarska poslopja, 1 gospodarsko poslopje, zidani stebri, pokrito z opeko.	50.000	Porušen dimnik, poškodovana streha, razpoke v obokih in zidovih.	500	
9						Skupaj	3.300	

[Groß Obresch]

Tabela 8

[N°]	[Name]	Groß Obresch	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
1	Cvetko Maria	Gr[oß] Obresch	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, Backofen, eiserne Öfen, sonst gewölbt, links Holz Decke, weiche Böden, nicht unterkellert 1 gemauerter Ziegel gedeckter Stall 1 offenes Wirtschaftsgebäude mit Betondecke	2.000 3.000 <u>2.000</u> 25.000	Gewölbe stark gesprungen, Wandsprünge, Putz, Außen Kehlen z[um] T[eil] abgestürzt	600	∅
2	Kirche Dobova Pfarhof	Gr[oß] Obresch	Sprung an der süd[lichen] Chorwand Starke Putzschäden an den Gewölben des Hauptschiffes, leichte Sprünge im Turm unbedeutende Putzschäden		Gefahr keine vorhanden, Antrag die Reparaturen zu verschieben bis auf günstigere Bauverhältnisse	10.000	
3	Schule Dobl[ova]				Malerei		
4	Glogovič Josef	Gr[oß] Obresch	nicht von Bedeutung		Sti[el]genplatzel gesprungen, Stiegen Außenwand etwas gewichen, Putzsprünge, Hohlkehle sprünge	2.000	
5	Pavlič Anton	Gr[oß] Obresch	Ebenerdig gemauert, einseitig unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd Gemauerte[r] Stall Harfe	14.000 5.000 <u>1.000</u> 20.000	Giebelwan[d] abzunehmen, Sprünge, Verputz, Färbelung, Kamin	400	
6					Zusammen	13.000	

[Veliki Obrež]

Tabela 8

[Hišna št.]	[Ime]	Veliki Obrež	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
1	Cvetko Maria	Veliki Obrež	Pritlična, zidana, pokrita z opeko, krušna peč, železne peči, desno obokana, levo lesen strop, mehka tla, ni podkletena. 1 zidan, s z opeko pokrit hlev. 1 odprto gospodarsko poslopje z betonskim stropom.	2.000 3.000 <u>2.000</u> 25.000	Oboki močno razpokani in razpoke v stenah. Omet, zunanji žlebovi deloma porušeni.	600	0
2	Cerkev Dobova Župnišče	Veliki Obrež	Razpoka na južni steni kora, močne poškodbe ometa, na obokih glavne ladje lažje, lažje razpoke v stolpu. Nepomembne poškodbe ometa.		Ni nevarnosti. Nobene potrebe po nujni zahtevi. Popravila lahko počakajo, do boljših gradbenih razmer. Oplesk.	10.000	
3	Šola Dobova				Stopnišče, razpoke na stopnicah, zunanja stena nekoliko nagnjena, razpoke v ometu, razpoke na žlebovih.	2.000	
4	Glogovič Josef	Veliki Obrež	Nepomembno.				
5	Pavlič Anton	Veliki Obrež	Pritlična, zidana, na eni strani podkletena, mehka tla, lesen strop, zidan štedilnik, zidan hlev. Kozolec.	14.000 5.000 <u>1.000</u> 20.000	Zatrep sneti, razpoke, omet, poslikava, dimnik.	400	
6					Skupaj	13.000	

[Gaberje]

Tabela 9

[N°]	[Name]	Gaberje	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
		Gaberje					
31	Helene Katič	Gaberje	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd	7.000	Werkzeugschuppen beschädigt	200	
25	Marko Katič	Gaberje			unbedeutend		
33	Hotko Josef	Gaberje			unbedeutend		
32	Gerjevič Therese	Gaberje			unbedeutend		
34	Kokot Stefanie	Gaberje			unbedeutend		
37	Krošelj Andreas	Gaberje			unbedeutend		
16	Ferenčak Josef	Gaberje					
14	Lupšina Maria						
13	Vidmar Andreas						
11	Zupančič Josef	Kl[ein] Obresch	0				
7	Anna Kežman	Kl[ein] Obresch	0			200	

[Gaberje]

Tabela 9

[Hišna št.]	[Ime]	Gaberje	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	Škoda na predmetih
1	Helene Katič	Gaberje	Pritlična, zidana, pokrita z opeko, mehka tla, lesen strop, zidan štedilnik.	7000	Poškodovana shramba za orodje.	200	
2	Marko Katič	Gaberje			Nepomembno.		
3	Hotko Josef	Gaberje			Nepomembno.		
4	Gerjevič Therese	Gaberje			Nepomembno.		
5	Kokot Stefanie	Gaberje			Nepomembno.		
6	Kročelj Andreas	Gaberje			Nepomembno.		
7	Ferenčak Josef	Gaberje					
8	Lupšina Maria						
9	Vidmar Andreas						
10	Zupančič Josef	Mali Obrež	0				
11	Anna Kežman	Mali Obrež	0				
12						200	

[Bruckl]

Tabela 10

[N°]	[Name]	Bruckl	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
33	Golobič Marko		Holz, Stroh gedeckt, Naturboden, schlechter Bauzustand	2.000	Verschiebungen geringfügiger Natur, Sprünge im Backofen, Rauchfang	100	0
16	Šinjuk Martin		2 Hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude unbedeutend	2.000 4.000			
13	Curhalek Franz	160 (120)	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, Gewölbt, weiche Böden, Backöfen, offener Dachstuhl 3 Hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	19.000 4.000 23.000	schwer gelitten, Wände ausgewichen, Gewölbe abgestürzt, Wandzerklüftungen	8.000	K 50
	Kapelle		Leichte Putzsprünge an den Gewölben, leichte Sprünge an den Hohlkehlen des Turms			600	
					Zusammen	8.700	

[Mostec]

Tabela 10

[Hišna št.]	[Ime]	Mostec	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	Škoda na predmetih
33	Golobič Marko		Les, s slamo krita, naravna tla, slabo gradbeno stanje. 2 leseni, s slamo kriti gospodarski poslopji.	2.000 2.000 4.000	Manjši premiki. Razpoke na krušni peči in dimniku.	100	0
16	Šinjuk Martin		Nepomembno.				
13	Curhalek Franz	160 (120)	Pritlična, zidana, pokrita z opeko, obokana, mehka tla, krušna peč, odprto ostrešje. 3 lesena gospodarska poslopja, pokrita s slamo.	19.000 4.000 23.000	Težko poškodovana, stene izmaknjene, oboki porušeni, stena razpokana.	8.000	50 K
	Kapela		Lažje razpoke v ometu obokov, lažje razpoke odtočnih žlebov stolpa.			600	
					Skupaj	8.700	

[Kapellen]

Tabela 11

[N°]	[Name]	Kapellen	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
	Pfarkirche				Putzschäden im Hochaltarfenster rechts, leichte Abtrennung des Sakristei-Anbaues, kleine Sprünge im Triumphbogen und leichte Beschädigungen der Malerei, Turmkreuz geneigt	2.000	
	Filialkirche H[e] I[igen] Kreuz Filial Kirche H[e]I[igen] Dreifaltigkeit Schule				Unbedeutende Schäden Blitzableiter Kabel zer[r]issen	1.000	
					Nicht nennenswerte Schäden geringe Ausweichungen der Wände im südwestlichen Dachzimmer leichte Putzschäden	800	

[Kapele]

Tabela 11

[Hišna št.]	[Ime]	Kapele	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	Škoda na predmetih
	Župnijska cerkev				Poškodbe ometa na oknu desno od glavnega oltarja, manjši odmik prizidka zakristije, manjše razpoke na slavoletu in lažje poškodbe poslikave, križ na zvoniku nagnjen.	2.000	
	Podružnična cerkev svetega križa Podružnična cerkev Svete trojice Šola				Nepomembne poškodbe strelovođa, strgan vodnik.	1.000	
					Poškodbe niso omembe vredne. Omejeni premiki sten na jugozahodni strani podstrešja. Manjše poškodbe ometa.	800	

Gemeinde Artitsch	<u>1.100</u>
Gemeinde Videm	<u>4.300</u>
(Hundsdorf)	
(Altenhausen)	
(Loibenberg)	
Wisell	2.000
Sromle	700

Občina Artiče	<u>1.100</u>
Občina Videm	<u>4.300</u>
(Pesje)	
(Stari grad)	
(Libna)	
Bizeljsko	2.000
Sromlje	700

[Artitsch]

Tabela 12

[N°]	[Ort/Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m ²]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
01	Artitsch			alte Schule		Kellergewölbe an sich zu flach Mittelsprünge 2 Schließen notwendig Im Obergeschoß leichte Schälungen u[nd] Putzsprünge, 2 Kamine	500	
02	Artitsch			Kirche		Neigung des Kirchenkreuzes Leichte Sprünge in den Gewölbegurten, die jedoch z[um] T[eil] älteren Ursprungs sind		
03	Artitsch			neue Schule		leichte Hohlkehlenrisse		
04	Artitsch	Pfarhof				leichte Hohlkehlenrisse Kamine im Dachraum leichte Sprünge		
05	Benčín Anton	Artitsch Glogobrod				im einstöckigen Wohnhaus ganz unbedeutende Sprünge, Keller unter dem Wirtschaftsgebäude soll eingestürzt sein, ist aber sicher auf völlig minderwertige Bauart, nicht aber auf Stoßwirkung zurück zu führen	Schäden nicht nen- nenswert	
06	Panlija Rosalija	Artitsch Trebeš		alter schlechter Holzbau mit Ziegel gedeckt	1.000	ganz vermerschter alter Holz Bau, in elendem Bauzustand aber zum geringen Teile zu Folge des Erdbebens, vielen der vermög der Bauart u[nd] der verwendeten Materials	Erdbeben- schäden Risse u[nd] Sprünge 300	
07	Vimpoišek Franz	Artitsch Trebeš		gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecken, weiche u[nd] Naturböden, Backofen	6.000	Kamin, Wandsprünge, Verputz	300	
08	Zorko Johann	Artitsch Trebeš		Holz, Stroh gedeckt		Nicht nennenswerte Schäden		
09							1.100	

[Artiče]

Tabela 12

[Hišna št.]	[Ime/kraj]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
1	Artiče			Stara šola		Obok kleti razpokan, 2 učilnici poškodovani. V zgornjem nadstropju manjše razpoke in poškodbe ometa, 2 dimnika.	500	
2	Artiče			Cerkev		Nagib cerkvenega križa, manjše razpoke v steni zatrepa, ki pa so delno starejšega izvora.		
3	Artiče			Nova šola		Manjše poškodbe.		
4	Artiče	Župnišče				Manjše poškodbe.		
5	Benčin Anton	Artiče Glogov Brod				Dimniki in manjše razpoke v strehi. Enonadstropna stanovanjska hiša, nepomembne razpoke. Klet pod gospodarskim poslopljem naj bi bila razmeroma nepoškodovana. To gre pripisati boljšemu načinu gradnje.	Nepomembna škoda.	
6	Panlija Rosalija	Artiče Trebež		Stara slabša drvarnica, opečnata streha.	1.000	Dovolj ohranjena stara kmečka hiša. Poškodbe je le v najmanjši meri pripisati potresu mnogo bolj načinu gradnje v Artičah.	Premiki in razpoke sten. 300	
7	Vimpošek Franz	Artiče Trebež		Zidana, opečnata streha, leseni stropi, mehka in naravna tla, železna krušna peč.	6.000	Dimnik, razpokane stene, omet.	300	
8	Zorko Johann	Artiče Trebež		Les, slamnata streha.		Ni ometbe vredna.		
9							1.1000	

Videm

Tabela 13

[N°]	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m ²]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbeschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
01				Hundsdorf				
02	Zupančič Johann	Hundsdorf	121 (100)	Ebenerdig gemauert, halb unterkellert, Ziegel gedeckt, Holzdecken, Natur-weiche Böden, Backofen, Küche gewölbt, Bauzustand schlecht Wirtschaftsgebäude halb Holz halb gemauert, Stroh gedeckt	12.000 2.000 14.000	Wandsprünge, Kamin, Putz, im Stall Ausweichung der Giebelwand, Gewölbe Einsturz gefährlich	1.000	0
03	Ban Franz	Hundsdorf		unbedeutend				
04	Bernardič Ignaz	Altenhausen	106 (110)	Altenhausen Ebenerdig, halb unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, talseitig halb unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, Küche gewölbt, Backofen, Bauzustand schlecht Halb offenes halb gemauertes Wirtschaftsgebäude, Ziegelgedeckt 1 hölzerner Schweinestall mit Ziegel gedeckt	12.000 <u>3.000</u> 15.000	Giebelwand ganz zermürbt z [um] T[eil] abgefallen, Rauchfang abgefallen, sonst kleinere Sprünge	1.500	0
05	Bernardič Mihael	Altenhausen	100	Beschreibung wie vor Bauzustand schlecht Großenteils hölzernes zum kleinsten Teile gemauertes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude	10.000 1.000 11.000	Giebelwand stark gewichen, Kamin stark gesprungen, Wandsprünge	800	0
06							3.300	

Videm

Tabela 13

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m2]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
01								
02	Zupančič Johann	Pesje	121 (100)	Pesje Prtilična, zidana, polovično podkletena, opečnata streha, leseni stropi, naravna in mehka tla, krušna peč, kuhinja obokana, gradbeno stanje slabo. Gospodarsko poslopje, delno les, delno zidano, slamnata streha.	12.000 <u>2.000</u> 14.000	Razpoke sten, dimniki, omet, v hlevu premiki stene zatrepa, obok na eni strani razbrazdan.	1.000	0
03	Ban Franz	Pesje		nepomembna				
04	Bernardič Ignaz	Stari grad	106 (110)	Stari grad Prtilična, polovično podkletena, zidana, opečnata streha, podkletena, mehka tla, leseni stropi, kuhinja obokana, krušna peč, gradbeno stanje slabo. Delno odprto, delno zidano gospodarsko poslopje, opečnata streha. Lesen svinjak z opečnato streho.	12.000 <u>3.000</u> 15.000	Stena zatrepa dovolj poškodovana, delno padla, dimnik porušen, sicer manjše razpoke.	1.500	0
05	Bernardič Mihael		100	Opis kot prej, slabo gradbeno stanje. V večjem delu leseno, v manjšem delu zidano, s slamo krito gospodarsko poslopje.	10.000 <u>1.000</u> 11.000	Stena zatrepa zelo hudo premaknjena, dimnik zelo hudo počen, razpoke sten.	800	0
06							3.300	

07												
08	36	Močan Anna	Loibenberg	47 (80)	Loibenberg Ebenerdig, Holz, Stroh gedeckt, nur im Bereich der gewölbten Küche gemauert, weiche Böden, Holzdecken	4.000	Wandausweichung im Bereiche des Gewölbes der Küche, sonst kleine Putzsprünge	500	0			
09	35	Molan Mihael	Loibenberg	72 (100)	Ebenerdig halb gemauert, halb Holz, Ziegel gedeckt, fälschig unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, Backofen	7.000	Wandsprünge, Klüftungen, Giebelwand etwas gewichen	500	Besitzer nicht an- getroffen, Beurteilung von außen u[nd] durch die Fenster u[nd] nach Angaben von Nach- barn			
10					1 hölzernes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude 1 offenes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude 1 hölzerner mit Ziegel gedeckter Schweinestall	3.000 10.000		4.300				

Gem[einde] Sakot

St. Leonhard	43.750
---------------------	---------------

Občina Zakot

Šentlenart 43.750

Tabela 14

	N°	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m ²]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbeschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
01	25	Franz Resnik	St. Leonhardt (Sakot)	133 (140)	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, halb unterkellert, Holztreppe, offener Dachraum, Holzdecken, weiche Böden, gemauerter Herd, eiserne Öfen	18.000	Kleinere Wandausweichungen, Giebel, Rauchfang, Zerkluftungen, Putz, Malerei	2.500	K 150
				147 100	Werkstätte, ebenerdig gemauert, nicht unterkellert, 1 Dachzimmer, eiserne Öfen, Holzdecken, weiche Böden	15.000 33.000	Giebel herabgestürzt, Wand hängt		
02	15	Lapuh Anton	St. Leonhardt (Sakot)	120 (130)	wie vor beschrieben einfachere Ausstattung	15.000	Wandausweichungen, Verputz, Malerei	1.800	K 20
				44 (70) 86	Stall teilweise gemauert, sonst Holz, Strohdach offene Harfe mit Ziegel gedeckt	6.000 <u>2.000</u> 23.000			
03	47	Krulc Marie	St. Leonhardt	117 (130)	Ebenerdig, nicht unterkellert Beschreibung sonst wie vor	15.000	Giebelwände stark zer[r]issen, Wandsprünge, Kamine gesprungen, Putz, Malerei, Giebel abgestürzt	3.500	K 150
				140 (80)	Werkstätte u[nd] Schupfen, teilweise gemauert, teilweise Holz, offen, Ziegel gedeckt	<u>11.000</u> 26.000			
04	21	Žerjav Karl	St. Leonhardt	91 (120) (54 80)	Ebenerdig ohne Keller, Einfache Malerei, beziehungsweise Färbelung Stall gemauert, mit Ziegel gedeckt, Ziegelplaster u[nd] Pfostenboden Offener Holzschuppen mit Ziegel gedeckt	11.000 4.000 <u>2.000</u> 17.000	Giebelwände, Rauchfang abgestürzt, Wandausweichungen, Mauersprünge, Putz, Herd	2.500	K 60

Tabela 14

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
01	Franz Resnik	Šentlenart (Zakot)	133 (140)	Pritlična, zidana, delno podkletena, opečnata streha, lesene stopnice, odprto ostrežje, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik, železne peči.	18.000	Dimniki, premiki sten, zatrepi, dimniki, razbrzdanost, omet, oplask.	2.500	150 K
			147 100	Delavnica, pritlična, zidana, nepodkletena, ena podstrešna soba, leseni stropi, mehka tla.	15.000 33.000	Porušen zatrepi, stena visi.		
02	Lapuh Anton	Šentlenart	120 (130)	Opis kot zgoraj, preprosta oprema.	15.000	Premiki sten, omet, oplask.	1.800	20 K
			44 (70)	Hlev, delno zidan, sicer les, slamnata streha.	6.000			
			86	Odprt kozolec, krit z opeko.	2.000 23.000			
03	Krulc Marie	Šentlenart	117 (130)	Pritlična, nepodkletena, sicer opis kot zgoraj.	15.000	Stene zatrepa zelo hudo porušene, razpoke sten, razpoke dimnikov, omet, oplask, porušen zatrepi.	3.500	150 K
			140 (80)	Delavnica z lopo, delno zidana, delno les, odprta, krita z opeko.	11.000 26.000			
04	Žerjau Karl	Šentlenart	91 (120)	Pritlična, brez kleti, preprost oplask oz. barvanje.	11.000	Stene zatrepa, dimniki, porušeni, premiki sten, razpoke zidov, omet, štedilnik.	2.500	60 K
			54 (80)	Hlev zidan, krit z opeko, tla iz opečnatih in navadnih tlakovcev.	4.000			
				Odprta lopa za les, krita z opeko.	2.000 17.000			

05	44	Anton Winkschel	St. Leonhardt	130 (100)	Wie vor beschrieben, noch einfacher, Holzdecken nicht beworfen, Küche Naturböden Schweinstall	13.000	Giebel abgestürzt, Wandsprünge, Putz	1.500	K 40
06	46	Franz Pipan	St. Leonhardt	125 (120)	Beschreibung wie bei N° 25 Decke Holz ohne Beschüttung nur verschalt, Kachel Öfen, halb unterkellert Bewohnbares Hofgebäude	14.000 5.000 19.000	Kamin, Wandsprünge unbedeutend	800	Nichts
07	45	Filipčič Johann		92 (110) 60	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, Backofen, Sparherd, Holzdecken, weiche Böden, einfache, nicht unterkellert Stall gemauert, Ziegel Holz Decke	10.000 5.000 15.000	Schäden unbedeutend, Giebelwände etwas gewichen, Putz, Färbelung	500	K 100 Hedl 30
08								13.100	
09							Übertr[ag]	13.100	
10	50	Franz Stöger	St. Leonhard	82 110	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, Holzdecke, weiche Böden, gemauerter Herd, eiserne Öfen, offener Dachraum, nicht unterkellert	9.000	Wandausweichungen, Putz, Malerei, Rauchfang abgestürzt, Dach	2.000	K 50
11	18	Ilijaš Franz	St. Leonhard	81 100	Wie vor beschrieben, einfacher	8.000	kleinere Wandausweichungen, Putz	500	Anna Kostevc K 20
12	58	Mathäus Darovic	St. Leonhard	71 110	Wie bei N° 18	8.000	kleinere Wandausweichungen, Putzschäden	500	Klant-schnig K 50 Darovič K 30

05	44	Winkschel Anton	Šentlenart	130	Opis kot zgoraj, še preprostejša, leseni stropi, neometani, kuhinja naravna tla; svinjak.	13.000	Zatrej odpadel, razpoke sten, omet.	1.500	40 K
06	46	Pipan Franz	Šentlenart	125	Opis kot pri 25., mehek les, neometan, le opažen. Lončena peč, polovično podkletena. Dvoriščna zgradba, v kateri je možno živeti.	14.000 5.000 19.000	Dimniki, razpoke sten, nepomembne.	800	Nič
07	45	Filipčič Johann		92 (110) 60	Pritlična, zidana, opečnata streha, krušna peč, štedilnik, leseni stropi, mehka tla, nepodkletena. Zidan, z opeko krit hlev, leseni stropi.	10.000 5.000 15.000	Nepomembna škoda, stene zatrepa malo premaknjene, omet, dimnik.	500	100 K Hedl 30
08								13.100	
09							Prenos	13.100	
10	50	Franz Stöger	Šentlenart	82 110	Pritlična, zidana, opečnata streha, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik, železna peč, odprto ostrešje, nepodkletena.	9.000	Premiki sten, omet, oplesk, porušeni dimniki, streha.	2.000	50 K
11	18	Iljaš Franz	Šentlenart	81 100	Opis kot zgoraj, preprostejša.	8.000	Manjši premiki sten, omet.	500	Anna Kostevc 20 K
12	58	Mathäus Darovic	Šentlenart	71 110	Opis kot pri št. 18.	8.000	Manjši premiki sten, škoda na ometu.	500	Klantschnig 50 K Darovič 30 K

13	55	Kene Martin	St. Leonhard	66 110	Wie vor	7.000	Beide Rauchfänge, kleine Wandausweichungen, Sprünge, Putz	800	K 30 Sicherung Sappeure ⁶
14	59	Kosec Martin	St. Leonhard	52 (100)	Wie vor, einfach Bretterdecke	5.000	Rauchfang, Giebelwände teils gewichen	200	K 10
15	38	Ferenčak Josef Kelcher Anton jetztiger Besitzer		88 (100)	Wie vor, einfach Bretterdecke Wirtschaftsgebäude, Strohgedeckt, Holz	9.000 2.000 11.000	Rauchfang, Giebelwände ausgebaucht	1.500	K 10
16	16	Zorko Franz	St. Leonhard	102 (120)	Wie vor, einfach, Doppeldecke – halb unterkellert Holzstall mit Stroh gedeckt Harfe mit Stroh gedeckt Schweinestall mit Ziegel gedeckt	12.000 1.000 800 400 14.200	Rauchfang, Giebelausweichungen, Sprünge	500	K 20
17	17	Kosec Franz	St. Leonhard	42 (60) 20 (80)	Holz beworfen, zum geringen Teile gemauert, Holzdecke, z[um] T[eil] Naturboden, Küche gewölbt, z[um] T[eil] unterkellert, Stroh gemauerter Keller mit Ziegel gedeckt, Holzdecke Hölzerner Stall mit Stroh gedeckt Hölzerner Schweinestall mit Stroh gedeckt	3.000 1.600 1.400 6.000	Rauchfang, Gewölbe der Küche eingestürzt, Wandsprünge, Putz	500	K 20

13	55	Kene Martin	Šentlenart	66	Opis kot zgoraj.	7.000	Oba dimnika, manjši premiki sten, razpoke omet.	800	30 K Zavaro- vanje inženirci
14	59	Kosec Martin	Šentlenart	52	Opis kot zgoraj, le preprostejše, strop iz desk.	5.000	Dimniki, stene zatrepa nagnjene.	200	10 K
15	38	Ferenčak Josef, Kelcher Anton, zdajšnji lastnik		88	Opis kot zgoraj, le preprostejše. Strop iz desk, gospodarsko poslopje, slamnata streha, les.	9.000 2.000 11.000	Dimnik, stene zatrepa, napihnjene.	1.500	10 K
16	16	Zorko Franz	Šentlenart	102 (120)	Opis kot zgoraj, preprosto, strop iz vodoravnih tramov, podkleteno. Lesen hlev, krit s slamo. Kozolec, krit s slamo. Svinjak, krit z opeko.	12.000 1.000 800 400 14.200	Dimniki, premiki zatrepa, razpoke.	500	20 K
17	17	Kosec Franz	Šentlenart	42 (60) 20 (80)	Ometan les, v večjem delu zidana, leseni stropi, delno naravna tla, kuhinja obokana, delno podkletena, slama. Zidana klet, krita z opeko, leseni stropi. Lesen hlev, krit s slamo. Svinjak, krit s slamo.	3.000 1.600 1.400 6.000	Dimnik, obok kuhinje porušen, razpoke sten, omet.	500	20 K

18	13	Zorko Josef	St. Leonhard	152 (90)	Gemauert, ebenerdig, teilweise unterkellert, mit Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holz Decken Hölzerner Stroh gedeckter Stall Hölzernes Wirtschaftsgebäude mit Stroh Schweinestall mit Ziegel gedeckt	14.000 <u>3.000</u> 17.000	schwer gelitten, Giebelwand herausgetrieben, Kamin abgestürzt, Wandausweichungen, Putz, Malerei, Dach, Decken z[um] T[eil] herabgestürzt	4.000	0
19	14	Novak Johann	St. Leonhard	96 (90)	Ebenerdig gemauert, Stroh gedeckt, teilweise unterkellert, weiche Böden, Holz (Bretter Decke) Hölzerne Scheune, Stroh gedeckt Stall teilweise gemauert, Stroh gedeckt	9.000 <u>4.000</u> 13.000	Kleinere Wandausweichungen, Kamin, Putz	1.000	K 10
20	12	Vimpolšek Alois	St. Leonhard	77	Gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise unterkellert, Holzdecken, teilweise Natur teilweise Bretterboden Wirtschaftsgebäude wie vor	8.000 4.000 12.000	Giebel herausgetrieben, Kamin abgestürzt, Wände ausgewichen, Sprünge	1.500	0
21								26.100	
22								26.100	
23	39	Šetinc Josef	St. Leonhard	74	Holz Stroh gedeckt, rückwärts im Bereich der Küche gemauert, Holzdecken, Naturboden Wirtschaftsgebäude wie vor Schweinestall mit Ziegel gedeckt	5.000 <u>2.000</u> 7.000	Kamin abgestürzt, kleine Sprünge	200	K 15

18	13	Zorko Josef	Šentlenart	152 (90)	Zidana, pritična, delno podkletena, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi. Lesen, s slamo krit hlev. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje. Z opeko krit svinjak.	14.000 <u>3.000</u> 17.000	Zelo hudo poškodovano, stena zatrepa potisnjena navzven, porušeni dimniki, premiki sten, omet, oplesk, streha, stropi delno porušeni.	4.000	0
19	14	Novak Johann	Šentlenart	96 (90)	Pritlična, zidana, slamnata streha, delno podkletena, mehka tla, les (strop iz desk). Lesen skedenj, slamnata streha, delno zidčan, s slamo krit hlev.	9.000 <u>4.000</u> 13.000	Manjši premiki sten, dimnik, omet.	1.000	10 K
20	12	Vimpoišek Alois	Šentlenart	77	Zidana, opečnata streha, delno podkletena, leseni stropi, delno naravna, delno betonska tla; gospodarsko poslopje kot zgoraj.	8.000 <u>4.000</u> 12.000	Zatrep potisnjen navzven, dimnik porušen, stena premaknjena, razpoke.	1.500	0
21								26.100	
22								26.100	
23	39	Šetinc Josef	Šentlenart	74	Les, slamnata streha, zadaj v predelu kuhinje obokana, leseni stropi, naravna tla. Gospodarsko poslopje kot zgoraj. Svinjak, krit z opeko.	5.000 <u>2.000</u> 7.000	Dimnik porušen, manjše razpoke.	200	15 K

24	11	Šetinc Josef früher Martin	St. Leonhardt	110 (80)	138	Größtenteils Holz Stroh gedeckt – z[um] kleinsten Teil (Küche) gemauert, weiche[r] u[nd] Naturboden, z[um] T[eil] unterkellert Stall gemauert, Ziegel gedeckt, z[um] T[eil] gewölbt Wirtschaftsgebäude Holz Stroh gedeckt	9.000 14.000 <u>2.000</u> 25.000	Ganze Schade, Kamin, Sprünge beim Stall	100	K 10
25		Kirche St. Leonhard Kapelle						Sprünge, Turm Sprünge, Kapelle stark zerstört, wird sich schwer halten lassen	1.500	Konser- vator anzeigen
26	9	Urek Franz	St. Leonhardt	122 110		ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, z[um] T[eil] unterkellert, weiche Böden, Holzdecken 4 hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude 1 hölzerner mit Ziegel gedeckter Schweinestall	13.000 <u>6.000</u> 19.000	stärker gelitten, 1 Giebel abgestürzt, auch Rauchfang, Giebelwände stark ausgebaucht, Wandausweichungen, Putz	2.500	K 20
27	8	Šetinc Anton	St. Leonhardt	112 (110)		wie vor 3 hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude, 1 hölzerner mit Ziegel gedeckter Schweinestall 1 hölzerne mit Ziegel gedeckte Harfe	12.000 7.000 <u>1.000</u> 20.000	Giebelwand zerissen u[nd] ausgebaucht, Wandsprünge	1.400	K 10
28	6	Adam Hradel	St. Leonhardt	59 m ² (100)		wie vor Ziegelgedeckte teilweise 2 hölzerne teilweise gemauerte Wirt- schaftsgebäude u[nd] Stallungen	6.000 <u>2.000</u> 8.000	teilweise zerklüftete Wände, Putzschäden, Dach u[nd] Kamine	400	K 20
29	5	Marija Novak	St. Leonhardt	82 m ² (70)		Strohgedecktes, hölzernes, teil- weise beworfenes sehr primitives Wohnhaus, Küche überwölbt	6.000	Küchengewölbe gesenkt, Kamine, Putzschäden	500	V[er] gl[reich]

24	11	Šetinc Josef, prej Martin	Šentlenart	110 (80)	138	Večinoma les, krit s slamo, manjši del (kuhinja) zidan, mehka in naravna tla, delno podkletena. Hlev, zidan, opečnata streha, delno obokan. Leseno gospodarsko poslopje, slamnata streha.	9.000 14.000 <u>2.000</u> 25.000	Manjša škoda, dimniki, razpoke v hlevu.	100	10 K
25	Brez števil-ke	Cerkev svetega Lenarta s kapelico						Razpoke, razpoke na zvoniku, kapelica zelo hudo poškodovana.	1.500	Obvestiti konser- vatorja
26	9	Urek Franz	Šentlenart	122		Prtilična, zidana, opečnata streha, delno podkletena, mehka tla, leseni stropi. 4 lesene, s slamo krite gospodarske zgradbe, lesen, z opeko krit svinjak.	13.000 <u>6.000</u> 19.000	Zelo hudo poškodovana, en zatrep odpadel, tudi dimnik, stene zatrepa močno napihnjene, premiki sten, omet.	2.500	20 K
27	8	Šetinc Anton	Šentlenart	112 (110)		Opis kot zgoraj. Tri lesene, s slamo krite gospodarske zgradbe; en lesen, s slamo krit svinjak. En lesen, z opeko krit kozolec.	12.000 7.000 <u>1.000</u> 20.000	Stena zatrepa razpokana in napihnjena, razpoke sten.	1.400	10 K
28	6	Adam Hradel	Šentlenart	59 m ² (100)		Opis kot zgoraj. Delno opečnata streha. Dve leseni, delno zidani z opeko, kriti gospodarski poslopji in hleva.	6.000 <u>2.000</u> 8.000	Delno razbrazdane stene, škoda na ometu, štreha in dimniki.	400	20 K
29	5	Novak Maria	Šentlenart	82 m ² (70)		Lesena, slamnata streha, delno ometana, zelo primitivna stanovanjska hiša, kuhinja obokana,	6.000	Obok kuhinje povešen, dimniki, škoda na ometu.	500	Primerjaj

30	42	Josef Hervol	St. Leonhardt	54 m ² (100)	Schweinestall gemauert, Ziegel gedeckt gemauert, ziegelgedeckt, weicher Boden, Backofen	1.000 7.000	5.400	Kamine, Putzschäden (wenig gelitten)	100	V[er]gl[leich]
31								Über[trag]	32.800	
32									32.800	
33	ohne Haus N ^o	Treppo Leonhard Ringofen, Ziegel-schuppen St. Leonhard	Samobor (Kroattien)		Gut erhalten	50.000		Kamin abgestürzt und Dach beschädigt	4.000	
34	41	I. Hrvatska stedivna banka Stockfabrick St. Leonhard	Agram	490 (150)	Ehemals Stockfabrik gemauert, Ziegeldach, weiche Böden, abwechselnd, eiserne u[nd] Kachel-Öfen, eiserne Herde, Holzdecken	49.000		Kamine, Putz	1.000	verkauft an 15.000 K
35	51	Johann Jeršič	St. Leonhard	58 m ² (100)	Gemauert, Ziegeldach, weiche Böden, gemauerte Herde 3 Wirtschaftsgebäude	6.000		Kamine, Putz	150	V[er]gl[leich]
36	27	Anna Rus	St. Leonhard	92	Gemauert, überwölbte Küche, Holzdecken, Strohdach, Backofen	6.500		Mauerabweichungen, Zerklüftungen, Kamine, Putz	400	V[er]gl[leich]
37	19	Gemeinde Haus	St. Leonhard	275 150	Gemauert Hoch Parterre, Ziegel gedeckt, 1 Dachboden Zimmer, Gänge Beton sonst weiche Böden, Holzdecken 1 Hofgebäude teilweise gemauert, teilweise Holz, Ziegel gedeckt	42.000		Wand des Dachzimmers eingefallen, Wandsprünge, Putz, Malerei, beim Hofgebäude Giebelwand	400	K 10
38	28	Grabner Vinzenz	St. Leonhard	78 (120)	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken	9.000		Wandabweichungen, starke Sprünge, Putz, Kellergewölbe gesprungen	2.500	Angebl[ich] 100 Flaschen Slivovitz a 9 900 K

30	42	Hervol Josef	Šentlenart	54 m ² (100)	svinjak zidan, krit z opeko.	1.000 7.000	Dimniki, škoda na ometu (zanemarljive poškodbe).	100	Primerjaj
31								32.800	
32								32.800	
33	Brez številke	Treppo Leonhard Peč srednje velikosti, opečnata lopa Šentlenart	Samobor (Hrvaška)		Dobro ohranjena.	50.000	Dimniki, porušen, streha poškodovana.	4.000	
34	41	I. Hrvatska stedišna banka Stockfabrik, Šentlenart, Zagreb	Zagreb	490 (150)	Nekdanja »Stockfabrik«, zidana, opečnata streha, mehka tla, železne in lončene peči, železni štedilniki, leseni stropi.	— 49.000	Dimniki, omet.	1.000	Prodano 15.000 K
35	51	Johann Jeršič	Šentlenart	58 m ² (100)	Zidana, opečnata streha, mehka tla, zidan štedilnik. 3 gospodarska poslopja.	6.000	Dimniki, omet.	150	Primerjaj
36	27	Rus Anna	Šentlenart	92	Zidana, obokana kuhinja, leseni stropi, slamnata streha, pečica.	6.500	Premiki zidov, razbrazdanost, dimniki, omet.	400	Primerjaj
37	19	Občinska hiša	Šentlenart	275 150	Zidana, visokoprtilična, opečnata streha, ena podstrešna soba, hodniki betonski, sicer mehka tla, leseni stropi. Ena dvoriščna zgradba, delno zidana, delno les, opečnata streha.	42.000	Porušene stene podstrešne sobe, razpoke sten, omet, oplesk.	400	10 K
38	28	Grabner Vinzenz	Šentlenart	78 (120)	Prtilična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi.	9.000	Premiki sten, zelo hude razpoke, omet, počen kletni obok.	2.500	Domnevno 100 steklenic silivovke po 9 900 K

39	24	Agnes Verstovšek	St. Leonhard	34	Stall gemauert, Ziegel gedeckt	2.000 11.000				
40					Gemauert, ebenerdig, Ziegel		Schade unbedeutend		K 60	
41								41.250		
42	20	Belas Mihael	St. Leonhard		Ebenerdig, gemauert, nicht unterkellert, Ziegel gedeckt	10.000	kleinere Wandausweichungen, Öfen, Herde, Putz, Malerei	41.250	K 10	
43	29	Franz Sollner	St. Leonhard		Ebenerdig gemauert, Ziegelgedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, Holzdecken Gemauerter Ziegel gedeckter Stall	5.000 <u>1.000</u> 6.000	Unbedeutende Schäden, Kamin gesprungen, Dach, kleine Ausweichungen	500		
44	30	Cisel Anton	St. Leonhard		Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt	5.000	Kamin, kleinere Wandsprünge, Giebelmauer	100	0	
45	10	Petrišič Anton	St. Leonhard	245 150	Stall teilweise gemauert, teilweise Holz, Ziegel Ebenerdig teilweise ausgebauter Dachraum, Gänge Betonpaletten, Pflaster, weiche Böden, Holzdecken, Kachel Öfen u[nd] Herde, unterkellert	2.000 7.000 36.000	Kamine gesprungen, Putzschäden	400	K 30	
46	54	Johann Berlan	St. Leonhard	100 150 233 80	Hochparterre, gemauert, Ziegel, weiche Böden, Holzdecken, ausgebauten Dachraum, ganz unterkellert Gemauerte Stallungen, Ziegel gedeckt	15.000 18.000 33.000	Riegelwände der Dachbodenzimmer herausgefallen, Kamine eingestürzt	800	0	
47	37	Geršak Johann	St. Leonhard		Holz, Ziegel gedeckt, Natur weicher Boden, Bretter Decke hölzerner[s] Wirtschaftsgebäude	5.000 1.000	Rauchfang z[um] T[eil] abgestürzt, Putzsprünge	200	0	
48								43.750		

39	24	Agnes Verstovšek	Šentlenart	34	Hlev, zidan, opečnata streha.	2.000 11.000	Nepomembna.	60 K	
40					Zidana, pritlična, opeka.	41.250			
41						41.250			
42	20	Belas Michael	Šentlenart		Pritlična, zidana, nepodkletena, opečnata streha.	10.000	Manjši premiki sten, peči, štedilniki, omet, oplask.	10 K	
43	29	Franz Sollner	Šentlenart		Pritlična, zidana, z opečnato streho, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi. Hlev, zidan, opečnata streha.	5.000	Nepomembna škoda, dimniki, razpoke, streha, manjši premiki.	500	
44	30	Cisel Anton	Šentlenart		Pritlična, zidana, opečnata streha. Hlev, delno zidan, delno les, opeka.	1.000 6.000		0	
45	10	Petrišič Anton	Šentlenart	245 150	Delno pozidano podstrešje, na hodniku betonska tla, tlakovci, mehka tla, leseni stropi, lončene peči in štedilniki, podkleteno.	5.000	Dimnik, manjše razpoke sten, zid zatrepa.	100	
46	54	Berlan Johann	Šentlenart	100 150 233 80	Visoko pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, lesen strop, pozidano podstrešje, povsem podkletena. Zidan hlev, krit z opeko.	2.000 7.000		0	
47	37	Geršak Johann	Šentlenart		Les, opečnata streha, mehka in naravna tla, strop iz desk. Leseno gospodarsko poslopje.	36.000	Dimniki popokani, škoda na ometu.	400	30 K
48						15.000	Predele stene podstrešne sobe porušene, dimniki porušeni.	800	0
						18.000 33.000			0
						5.000	Dimniki delno porušeni, omet, razpoke.	200	0
						1.000			43.750

Gem[einde] Sakot**Černc****34.250**

Občina Zakot

Črnc

34.250

Tabela 15

No	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m ²]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbeschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
01	Johann Bogovič	Černc	130 m ² (120)	Ebenerdig, gemauerte Ziegeldeckung, weiche Böden, gemauerter Herd, Holzdecken, guter Bauzustand	15.000	Kamin, Putz	400	Sachschaden: 80 K
02	Franz Francekovič	Černc	72 (120)	Ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, offener Dachstuhl, gemauerte Herde, weiche Boden	8.600	südliche Giebelwand zerklüftet u[nd] abgetrennt, Putz, Kamine u[nd] Dach	1.200	400 K Juni 1917 mit K 1200 durch Zivil- arbeiter fertigge- stellt
03	Martin Salobir	Černc	72 (120)	Wie Haus N° 30	8.600	Nordgiebelwand zerklüftet und teilweise abgetrennt, Kamine u[nd] Putz	700	0
04	Johann Goriup	Černc	68 m ² (120)	Wie Haus N° 30	8.000	Giebelwände zerklüftet und abgetrennt, Fensterstürze beschädigt, Putzschäden, Kamine u[nd] Dachdeckung	700	
05	Josef Grubič	Černc	103 m ² (120)	Wie Haus N° 30 3 Wirtschaftsgebäude mit Stall, hölz[ernes] u[nd] gemauert[es] Ziegeldach	12.000 3.000 15.000	Putzschäden u[nd] Malerei, Dachdeckung	400	50 K

Tabela 15

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
01	Johann Bogovič		130 m ² (120)	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, zidan štedilnik, leseni stropi, dobro gradbeno stanje.	15.000	Dimniki, omet.	400	80 K
			103 m ² (120)	Pritlično gospodarsko poslopje s hlevom, obokano, zidano, opečnata streha; na podstrešju dva stanovanjska prostora, 2 leseni gospodarski poslopji, kriti z opeko.	12.000			
02	Franz Francekovič	Črnc	72 (120)	Pritlična, zidana, opečnata streha, odprto ostrešje, zidani štedilniki, mehka tla.	8.600	Južna stena zatrepa razbrazdana in je odstopila, omet, dimniki in streha.	1.200	400 K Junija 1917 civilni delavci končali za 1200 K
03	Martin Salobir	Črnc	72 (120)	Kot hiša št. 30.	8.600	Severna stena zatrepa razbrazdana in delno je odstopila, dimniki in omet.	700	0
04	Gorjup Johann	Črnc	68 m ² (120)	Kot hiša št. 30.	8.000	Stene zatrepa razbrazdane in so odstopile, okenski nosilci poškodovani, škoda na ometu, dimniki in strešna kritina.	700	
05	Josef Grubič	Črnc	103 m ² (120)	Kot hiša št. 30. 3 gospodarska poslopja s hlevom, les in zidana, opečnata streha.	12.000 3.000 15.000	Škoda na ometu in oplask, strešna kritina.	400	50 K

06	36	Alois Klaužer	Černc	93 (110)	Wie Haus N° 30, nur etwas dürftiger, ca 1/3 des Gebäudes dient als Stall			Putzschäden und Kamine, eine Wand im Stallteil etwas ausgewichen, südliche Giebelwand abgestürzt	1.000	0
07	26	Josefa Podkev	Laiabach	35 m ² (60)	Gemauert, Strohdach, Holzdecken, offener Herd		2.100	Zerklüftung der nördlichen Giebelwand, Putzschäden, Kamine	200	
08								Übertr[ag]	4.600	
09									4.600	
10	25	Andreas Kostajnsšek	Cernc	85 m ² (120)	Wie Haus N° 30 Wirtschaftsgebäude Holz und Strohdach, Stall: Stein u[nd] Ziegeldach		10.000	Giebelwände hinausgeneigt, Putz u[nd] Kaminsschäden	2.000	60 K
11	40	Vinzenz Kramberger	Černc	90 m ² (120 ^m)	Wie Haus N° 30		10.000	Ein Teil der Südgiebelwand abgestürzt u[nd] zerklüftet, Putzschade	1.000	40 K
12	41	Paul Volčansšek	Černc	100 m ² (110)	Gemauert, Ziegeldach, weicher Boden in der Südhälfte, Nordhälfte Lehmbooden, eiserne Öfen, gemauerter Herd		11.000	Mauersprünge, Putz, Kamine	200	
13	38	Marija Šempet	Černc	48 m ² (110)	Wie Haus N° 30		5.300	Putzschäden, Kamin	100	20 K
14	34 u[nd] 39	Martin Grubič	Černc	56 m ² (100) 60 m ² (110)	N° 34 wie Haus N° 30, nur schlechterer Bauzustand N° 39 wie Haus N° 30		5.600 6.600	Putzschäden u[nd] Kamin	100	
15	15	Johann Grubič	Cernc		2 hölzerne mit Ziegel gedeckte Wirtschaftsgebäude Holz, Stroh		1.000 13.200	ganz unbedeutend		

06	36	Alois Klaužer	Črnc	93 (110)	Kot hiša št. 30, malo bolj borna, cca. 1/3 stavbe služi kot hlev.			Škoda na ometu in dimniki, ena stena hleva malo nagnjena navzven, južna stena zatrepa porušena.	1.000	0
07	26	Josefa Podkev	Ljubljana	35 m ² (60)	Zidana, slamnata streha, leseni stropi, odprti štedilnik.		2.100	Razbrazdanost severne stene zatrepa, škoda na ometu, dimniki.	200	
08								Prenos.	4.600	
09									4.600	
10	25	Andreas Kostanjšek	Črnc	85 m ² (120)	Kot št. 30. Gospodarsko poslopje, les in slamnata streha. Hlev: kamen in opečnata streha.	10.000		Stena zatrepa nagnjena navzven, škoda na ometu in dimnikih.	2.000	60 K
11	40	Vinzenz Kramberger		90 m ² (120 m)	Kot hiša št. 30.	10.000		Del južne stene zatrepa porušen in razbrazdan, škoda na ometu.	1.000	40 K
12	41	Paul Volčanšek	Črnc	100 m ² (110)	Zidana, opečnata streha, mehka tla, južna in severna stran tla iz ilovice, peč, zidan štedilnik.	11.000		Razpokan zid, omet, dimniki.	200	
13	38	Marija Šempet	Črnc	48 m ² (110)	Kot hiša št. 30.	5.300		Škoda na ometu, dimnik.	100	20 K
14	34 in 39	Martin Grubič	Črnc	56 m ² (100) 60 m ² (110)	Št. 34: kot hiša št. 30, le slabše gradbeno stanje. Št. 39: kot hiša št. 30.	5.600 6.600		Škoda na ometu in dimniki.	100	
15	15	Johann Grubič	Črnc		2 leseni gospodarski poslopji, kriti z opeko. Les, slama.	1.000 13.200		Povsem nepomembna.		

16	14	Radanovič Maria (Drugovič Gregor)	Cernc	78 120	Gemauert[es] Erdgeschoß, Ziegel gedeck[t], teilweise unterkellert	9.000	Rauchfang, Gewölbe der Küche, Backofen, Ausweichungen der Wände	1.500	K 10
17	3	Jurkas Johann			3 hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	4.000 13.000	unbedeutend		
18	6	Martin Savnik	Cernc		Ebenerdig, teilweise unterkellert, gemauert, Ziegel, weiche Böden, Holzdecken	8.000	Kamin, Wandausweichungen	500	0
19					2 hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	3.000 11.000		10.000	
20								10.000	
21	9	Ferjanč Franz	Cernc				unbedeutend		
22	10	Wogrinz Johann	Cernc	110	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, einseitig unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, Küche gewölbt	11.000	Ausweichungen der Wände, Giebelwand stark zerklüftet, Wandsprünge, Putz, Malerei	800	0
23	23	Josef Kukovica			1 großes hölzernes Wirtschaftsgebäude	3.000			
24	2 u[nd] 8	Kračič Josef	Cernc	138 (140)	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise gewölbt, teilweise Holzdecken	19.000 3.000 1.000 16.000	völlig zerstört	18.000	
					2 hölzerne Wirtschaftsgebäude	1.000 23.000			

16	14	Radanovič Maria (Drugovič Gregor), Črnc	Črnc	78 120	Zidana, opečnata streha, delno podkletena. 3 lesena, s slamo krita gospodarska poslopja.	9.000 <u>4.000</u> 13.000	Dimnik, obok kuhinje, krušna peč, premikali sten.	1.500	10 K
17	3	Jurkas Johann					Nepomembna.		
18	6	Martin Savnik	Črnc		Pritlična, delno podkletena, zidana, opečnata streha, mehka tla, lesen strop. 2 leseni gospodarski poslopji, kriti s slamo.	8.000 <u>3.000</u> 11.000	Dimniki, premiki sten.	500	0
19								10.000	
20								10.000	
21	9	Ferjanč Franz	Črnc				Nepomembna.		
22	10	Wogrinz Johann	Črnc	110	Pritlična, zidana, opečnata streha, enostransko podkletena, mehka tla, leseni stropi, kuhinja obokana. 1 veliko leseno gospodarsko poslopje, 1 majhno les. g. p., 1 zidano gos. Poslopje.	11.000 3.000 1.000 1.000 16.000	Premiki sten, stena zatrepa zelo močno porušena, razpoke v stenah, omet, oplešk.	800	0
23	23	Josef Kukovica					Nepomembna.		
24	2 in 8	Kreačič Josef	Črnc	138 (140)	Pritlična, zidana, opečnata streha, delno obokana, delno leseni stropi. Dve leseni gospodarski poslopji.	19.000 3.000 1.000 23.000	Popolnoma uničena.	18.000	

25	12	Grubič Johann	Cercn	127 (140) 122 (90)	Hauptgebäude ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt Gemauerter Stall, Ziegel gedeckt Hölzernes Wirtschaftsgebäude	17.000 11.000 1.000 29.000	2 Kamine im Stall, Gewölbe zersprungen	800
26	16	Martin Kovačič	Cercn		Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise unterkellert 1 hölzernes Wirtschaftsgebäude	6.000 1.000	Wandausweichungen, Giebelwände zersprungen, Hafner Brennofen zerstört	2.000 K 30
27	18	Martin Kovačič	Cercn	75 (40)	Holz, teilweise gemauert, Stroh gedeckt, sehr schlechter Bauzustand	3.900	schwer gelitten, Wandausweichungen, schwere Sprünge u[nd] Zerklüftungen, Putz, Öfen u.s.w.	2.000
28	20	Golic Franz	Cercn	80 (130)	Ebenerdig gemauert, halb unterkellert, Ziegel gedeckt Hölzernes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude	10.000 <u>3.000</u> 13.000	Wandsprünge, Putzschäden, Ofen, 2 Kamine, Malerei	650 K 20
29		Kapelle des alten Friedhofes					schwer gelitten, unbenutzbar	
30							Zus[ammen]	34.250

25	12	Grubič Johann	Črnc	127 (140) 122 (90)	Pritlična glavna zgradba, zidana, opečnata streha. Zidan hlev, krit z opeko. Leseno gospodarsko poslopje.	17.000 11.000 <u>1.000</u> 29.000	Počena dva dimnika na hlevu.	800	
26	16	Martin Kovačič	Črnc		Pritlična, zidana, opečnata streha, delno podkletena, 1 leseno gospodarsko poslopje.	6.000 1.000	Premiki sten, počena stena zatrepa, lončena peč uničena. Zelo hudo poškodovana, premiki sten, zelo hude razpoke in razbrzdanost, omet, peč itd.	2.000	30 K
27	18	Martin Kovačič	Črnc	75 (40)	Les, delno zidana, krita s slamo, zelo slabo gradbeno stanje.	3.900		2.000	
28	20	Golc Franz	Črnc	80 (130)	Pritlična, zidana, delno podkletena, opečnata streha. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje.	10.000 <u>3.000</u> 13.000	Razpoke sten, škoda na ometu, peči, dimniki, oplesk.	650	20 K
29		Kapelica na starem pokopališču					Zelo hudo poškodovana, neuporabna.		
30							Skupaj	34.250	

Gem[einde] Sakot

Brezina	11.500
Zundrowetz	600
Bukošek	0
Ternje	8.900
	<hr/>
	21.000

Gesamtschaden Sakot

21.000

2.200

43.700

33.600

32.300

132.890

G[esammt] Sch[a]d[en] Kunz 166.700

Občina Zakot

Brezina	11.500
Cundrovec	600
Bukošek	0
Trnje	8.900
	<hr/>
	21.000

Skupna škoda Zakot

21.000	2.200
43.700	
33.600	
<u>32.300</u>	
132.890	

Skupna škoda Kunz 166.700

Tabela 16

No	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m2]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenshäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
01	23 Francekovič Josef	Bresina				unbedeutend		
02	30 Godler Marie	Bresina	114 150	Hochparterre, ganz unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, Gänge Betonplatten, sonst weiche Böden, Holzdecken, Kachel Herd, Öfen Gemauerter Ziegel gedeckter Stall Holz Wirtschaftsgebäude	17.000 3.000 1.000 21.000	Wandausweichungen, Kamin, Wandsprünge, Putz, Malerei, Dach, Stall, Giebel	2.000	K 50
03	1 Josef Gerec	Bresina				keine Schade		
04	2 Franz Godler	Bresina		Holz, teilweise gemauert, Stroh gedeckt, Holzdecke, Natur & weicher Boden Stall gemauert, Ziegel	6.000 2.000 8.000	Wandsprünge unbedeutend	200	
05	40 Cerjak Anna	Bresina		Gemauert, Ziegel gedeckt, Natur & weiche Böden, Holzdecken Holz, Ziegel gedeckter Stall		unbedeutend		
06	50 Voičanšek Johann	Bresina	208 (160)	Hochparterre, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, ausgebauter Dachraum Gemauerter großer Stall u[nd] Wirtschaftsgebäude	3.300 18.000 6.000 59.000	Abtrennung, Putzschäden, Malerei, 1 Kamin	1.200	0 Juni 1917 mit 1200 K durch Zivil- arbeiter fertige- stellt

Tabela 16

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
01	Francekovič Josef	Brezina				Nepomembna.		
02	Godler Marie	Brezina	114 150	Visokopritična, povsem podkletena, zidana, opečnata streha, na hodnikih betonska tla, sicer mehka tla, leseni stropi. Lončene peči in štedilniki. Zidan hlev, krit z opeko. Leseno gospodarsko poslopje.	17.000	Premiki sten, dimniki, razpoke sten, omet, oplesk, streha, hlev, zatrep.	2.000	50 K
03	Josef Gerec	Brezina			3.000 <u>1.000</u> 21.000	Ni škode.		
04	Franz Godler	Brezina		Les, delno zidana, slamnata streha, slamnat strop, naravna in mehka tla. Hlev, zidan, opeka.	6.000 2.000 8.000	Razpoke sten nepomembne.	200	
05	Cerjak Anna	Brezina		Zidana, opečnata streha, naravna in mehka tla, leseni stropi. Lesen hlev, krit z opeko.		Nepomembna.		
06	Voičanšek Johann	Brezina	208 (160)	Visokopritična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, pozidano podstrešje. Zidan velik hlev in gospodarsko poslopje.	3.300 18.000 <u>6.000</u> 59.000	Odmiki, škoda na ometu, oplesk, dimniki.	1.200	0 Junija 1917 civilni delavci končali za 1200 K

Cundrowetz

Tabela 17

No	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m2]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
1	Kasteliz Josef					unbedeutend		
2	Šabec Johann					unbedeutend		
3	Keržan Franz					unbedeutend		
4	Rožman Franz		93 120	gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, Pfostenboden, Holzdecken 3 hölzerne Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude, 1 gemauertes mit Ziegel gedecktes Gebäude	11.000 5.000 2.000 18.000	Wandausweichungen, Kamine, Putz	600	0

Bukoscheg

Tabela 18

[No]	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m2]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbebenschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
35	Franz Wogrinz					unbedeutend		
28	Franz Kaučič					unbedeutend		
25	Josef Poček					unbedeutend		
22	Josef Bratanič					unbedeutend		
11	Franz Bratanič					unbedeutend		

Cundrovec

Tabela 17

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
1	Kasteliz Josef					Nepomembna.		
2	Šerbec Johann					Nepomembna.		
3	Keržan Franz, Cundrovec					Nepomembna.		
4	Rožman Franz, Cundrovec		93 120	Zidana, opečnata streha, nepodkletena, tlakovana tla, leseni stropi. Tri lesena, s slamo krita gospodarska poslopja. Ena zidana z opeko, krita stavba.	11.000 5.000 2.000 18.000	Premiki sten, dimnik, omet.	600	

Bukošek

Tabela 18

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
1	Franz Wogrinz					Nepomembna.		
2	Franz Kaučič					Nepomembna.		
3	Josef Poček					Nepomembna.		
4	Josef Bratanič					Nepomembna.		
5	Franz Bratanič					Nepomembna.		

Ternje

Tabela 19

[No]	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m ²]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbeschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
01	Anton Zorko	Ternje		ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise unterkellert, Naturboden, Bretterdecke Hölzerne Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	9.000 <u>1.000</u> 10.000	Rauchfang, Wandsprünge, Putz	800	K 6
02	Šribar Maria	Ternje		Holz, Stroh, Naturboden Stall gemauert, Stroh gedeckt	2.500 500 3.000	Wandsprünge im Stall, Backofen zusamm[en]gestürzt	400	0
03	Raktelj Theodor ehemals Helene Wogrinz		195 (120)	gemauert, Ziegel gedeckt, links gewölbt, weiche Böden, Holzdecken, gemauert, 1 Dachzimmer Hölzernes Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude	23.000 <u>1.000</u> 24.000	Giebelwand herausgetreten, Ausweichungen, Wandsprünge, Putz, Öfen, Kamine, Malerei	4.000	K 40
04	Herrschaft- licher Maierhof	Ternje		1 gemauertes, Ziegel gedecktes Wohngebäude, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd, eisen Öfen, teilweise unterkellert 1 gemauertes, kleines, mit Ziegel gedecktes Wohngebäude, wie vor beschrieben	20.000 5.000	unbedeutend		Marie Stipič 10
05	Dimič Josef			1 großes, teilweise gemauertes, teilweise offenes, mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude unbedeutend	<u>20.000</u> 45.000			

Trnje

Tabela 19

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
01	Zorko Anton	Trnje		Pritlična, zidana, z opeko krita, delno podkletena, naravna tla, stropi iz desk. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje.	9.000 <u>1.000</u> 10.000	Dimniki, razpoke sten, omet.	800	6 K
02	Šribar Maria	Trnje		Les, slama, naravna tla, Hlev, zidan, krit s slamo.	2.500 <u>500</u> 3.000	Razpokane stene v hlevu, porušena krušna peč.	400	0
03	Raktelj Theodor, včasih Helene Wogrinz	Trnje	195 (120)	Zidana, opečnata streha, levo obokana, mehka tla, leseni stropi, sezidana ena strešna soba. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje.	23.000 <u>1.000</u> 24.000	Stena zatrepa odstopila, premiki in razpoke v stenah, omet, peči, dimniki, oplesek.	4.000	40 K
04	Gračinska pristava	Trnje		Eno zidano, z opeko krito stanovanjsko poslopje, mehka tla, zidan štednik, železne peči, delno podkleteno. Eno majhno, z opeko krito zidano stanovanjsko poslopje, opis kot prej. Eno veliko (delno zidano, delno odprto), s slamo krito gospodarsko poslopje.	20.000 5.000 <u>20.000</u> 45.000	Nepomembna.		Marie Stipič 10
05	Dimič Josef	Trnje				Nepomembna.		

06	12	Kreačič Franz			unbedeutend							
07										5.200		
08										5.200		
09	14	Šaurič Johann	Ternje		Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, Kachel Herd u[nd] Öfen, offener Dachraum 1 gemauertes Hofgebäude, Ziegelgedeckt 1 großes gemauertes Wirtschaftsgebäude, Ziegelgedeckt 1 kleines gemauertes Wirtschaftsgebäude, Ziegelgedeckt	7.000 2.000 3.000 1.000 13.000		Wandausweichungen, 1 Kamin abgestürzt, Klüftungen, Putz, Malerei, Dach, Ofen, in Arbeit	1.000		K 30	
10	8	Vogrinc Martin	Ternje		Beschreibung wie vor 1 gemauertes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude 1 hölzernes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude	6.500 1.500 1.000 9.000		Ausweichungen, Klüftungen, Putz, Backofen Arbeit fertig: wurde durch Militär bewirkt Materialkosten rund	300		0 1917 Juni beendet. 300 K Mate- rialkosten, Arbeit durch Sappeure. Sappeu- rezulagen mit K 73,10 durch Vog- rinc bezahlt	

11	9	Savnik Franz	Ternje		Beschreibung wie vor	6.500	unbedeutende Ausweichungen, Klüftungen, Putz, minder gelitten, fertig gestellt	300	K 12 1917 Juni beendet; Zivilarbeiter 300 K Ge- sammtkos- ten
					Wirtschaftsgebäude wie vor	<u>2.000</u> 8.500			
12	5	Priveršek Franz	Ternje		Beschreibung wie vor, einseitig unterkellert 1 gemauertes Hofgebäude, mit Ziegel 1 hölzernes Hofgebäude, mit Ziegel 1 hölzernes Hofgebäude, mit Stroh	6.000 3.000 1.500 500 11.000	Ausweichungen, Putzschäden, Sprünge, Backofenmauerwerk	500	0
13	20	Priveršek Franz d[er] J[üngere]					unbedeutend		
14	4	Höfler Anna & Johann	Ternje	110 34	Ebenerdig gemauert, Stroh gedeckt, Vorräum Ziegelpflaster, weiche Böden, Bretter Decke 1 gemauertes, Ziegel gedecktes Hofgebäude, halb gemauerter, halb offener Stall, 1 hölzernes Wirtschaftsgebäude	9.000 3.000 1.500 1.500 15.000	Giebelwand abgestürzt, Wandausweichungen, Putz	1.200	0

11	9	Savnik Franz	Trnje		Opis kot zgoraj. Gospodarsko poslopje kot zgoraj.	6.500 2.000 8.500	Nepomembni premiki, brazde, omet, malo poškodovana, že popravljena.	300	12 K Končano Junija 1917, civilni delavci 300 K skupni stroški
12	5	Priveršek Franz	Trnje		Opis kot zgoraj, enostransko podkletena. Eno zidano poslopje, obe kriti z opeko, eno leseno dvoriščno poslopje, obe kriti z opeko, eno leseno dvoriščno poslopje krito s slamo.	6.000 3.000 1.500 500 11.000	Premiki, škoda na ometu, razpoke, stena okoli krušne peči.	500	0
13	20	Priveršek Franz ml.					Nepomembna.		
14	4	Höfler Anna in Johann	Trnje	110 34	Pritlična zidana, krita s slamo. Predprostor, tlakovci, mehka tla, strop iz desk. Eno zidano, z opeko krito dvoriščno poslopje. Delno zidan, delno odprt hlev. Eno leseno gospodarsko poslopje.	9.000 3.000 1.50 1.500 15.000	Porušena stena zatrepa, premiki sten, omet.	1.200	0

15	18	Simon Hermine	Ternje				Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd, offener Dachraum	7.000	Giebel abgestürzt, Kamine, Dach, Wandsprünge, Putz, Malerei, Herd Arbeit z[um] T[eil] durch Militär durchgeführt Materialkosten noch zu arbeiten	400	K 50 Juni 1917, großenteils durch Sappeure beendet Zulagen f[ür] Sappeure durch Dechant Mesiček bezahlt mit K 43 Material 400 K	
16							Hofgebäude gemauert, z[um] T[eil] Wohnräume, z[um] T[eil] Stall, teilweise gewölbt, gemauert, Ziegel gedeckt	7.000 14.000			8.900	

15	18	Simon Hermine	Trnje	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik, odprto ostrešje.	7.000	Zatrep odpadel, dimnik, streha, razpoke sten, omet, oplesk, štedilnik. Delo opravljeno s strani vojske. Stroški materiala in dela 400.	400	50 K Junij 1917, večinoma končali inženirci. Dodatke za inženirce 43 K pla- čal dekan Mešček. Material 400 K.
16				Dvoriščna zgradba, zidana, delno stanovanjska, delno hlev, delno obokana, zidana, krita z opeko.	<u>7.000</u> 14.000			8.900

Gem[einde] Sakot

Sakot

Sakot	<u>32.300</u>
St. Leonhard	43.750
Brezina	11.500
Tiergarten	2.200
Zundrovetz	600
Ternje	8.900
Cerne	<u>33.600</u>
	132.850

Občina Zakot

Zakot

Zakot	<u>32.300</u>
Šentlenart	43.750
Brezina	11.500
Pesje	2.200
Cundrovec	600
Trnje	8.900
Črnc	<u>33.600</u>
	132.850

[Sakot]

Tabela 20

	[No]	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m2]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbeschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
01	32	Dušič Johann	Sakot	57	ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, nicht unterkellert 2 kleine hölzerne Wirtschaftsgebäude mit Ziegel gedeckt	6.000 <u>2.000</u> 8.000	Kamine, Wandausweichungen, Dach, Putz, Sprünge, Giebel abgestürzt, Wände zerklüftet	1.500	0
02	17	Peitler Anton	Sakot	88	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, 2 hölzerne Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	10.000 <u>1.000</u> 11.000	Ausweichungen der Wände, Klüftungen, Sprünge, Dach, Kamine	1.000	K 10
03	46	Kovačič Anton	Sakot		Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken Kleines mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude, gemauert	5.000 <u>1.000</u> 6.000	Wandausweichungen, Sprünge, Putz	400	K 5
04	30	Kukovica Franz	Sakot	56	Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken 2 kleinere hölzerne Wirtschaftsgebäude	6.000 500 6.500	Giebelwände gesprungen, starke Wandklüftungen, Backofen	2.000	K 40
05	40	Kladošek Josefa	Sakot		beschrieben wie vor 1 kl[eines] hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude	<u>6.000</u> 6.000	1 Giebel abgestürzt, starke Wandsprünge, Kamin, Putz	1.600	K 20

[Zakot]

Tabela 20

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
01	Dušič Johann	Zakot	57	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, nepodkletena. Dve majhni leseni gospodarski poslopji, kriti z opeko.	6.000 <u>2.000</u> 8.000	Dimniki, premiki sten, streha, omet, razpoke, zatrep porušen, stene razbrazdane.	1.500	0
02	Peitler Anton	Zakot	88	Pritlična, zidana, opečnata streha, nepodkletena. Dve leseni, s slamo kriti gospodarski poslopji.	10.000 <u>1.000</u> 11.000	Premiki sten, razbrazdanost, razpoke, streha, dimniki.	1.000	10 K
03	Kovačič Anton	Zakot		Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi. Majhno, zidano, z opeko krito gospodarsko poslopje.	5.000 <u>1.000</u> 6.000	Premiki sten, razpoke, omet.	400	5 K
04	Kukovica Franz	Zakot	56	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi. Dve majhni gospodarski poslopji.	6.000 <u>500</u> 6.500	Razpokane stene zatrepa, močno razbrazdane stene, krušna peč.	2.000	40 K
05	Kladošek Josefa	Zakot		Opis kot zgoraj Eno majhno leseno z opeko krito gospodarsko poslopje.	<u>6.000</u> 6.000	Porušen zatrep, močne razpoke sten, dimniki, omet.	1.600	20 K

06	3	Franz Novak Sakot			teilweise Holz, teilweise gemauert[, Stroh gedeckt, einseitig unterkellert, weiche Böden, Holzdecken 1 hölzernes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude 1 gemauertes mit Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude 1 hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude	8.000 1.000 1.500 500 11.000	Kamin, Wandsprünge, Verputz	500	K 10
07	4	Salamon Josef			Holz, Stroh gedeckt, Naturboden, Bretter Decke 2 hölzerne Wirtschaftsgebäude	4.000 3.000 7.000	Kamin, Wölbung über Küche etwas gesprungen	400	K 10
08	6	Deržič Johann	Sakot		Ebenerdig, halb Holz, halb gemauert, halb unterkellert, Ziegel gedeckt 1 hölzernes Wirtschaftsgebäude		unbedeutend		K 40
09								7.400	
10								7.400	
11	7	Bratanič Johann	Sakot		Holz, Stroh gedeckt, weicher Böden, Holzdecke Gemauertes mit Stroh u[nd] Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude 1 gemauertes Wirtschaftsgebäude	6.000 4.000 1.000	Wandsprünge beim Stall, Rauchfang Rauchfang, Deckenputz	200 200 400	K 10
	15				Mühle, Holz, Ziegel gedeckt Stall gemauert, Ziegel gedeckt	11.000 1.000 18.000			

06	3	Franz Novak			Delno les, delno zidana, krita s slamo, enostransko podkletena, mehka tla, leseni stropi. Ena lesena, s slamo krita gospodarska zgradba. Ena zidana, s slamo krita gospodarska zgradba. Ena lesena, z opeko krita gospodarska zgradba.	8.000 1.000 1.500 <u>500</u> 11.000	Dimniki, razpoke v zidu, omet.	500	10 K
07	4	Salamon Josef			Les, slamnata streha, naravna tla, strop iz desk. Dve leseni gospodarski zgradbi.	4.000 <u>3.000</u> 7.000	Dimniki, obok nad kuhinjo močno razpokan.	400	10 K
08	6	Deržič Johann	Zakot		Pritlična, delno lesena, delno zidana, delno podkletena, opečnata streha. Eno leseno gospodarsko poslopje.		Nepomembno.		40 K
09								7.400	
10								7.400	
11	7	Bratanič Johann	Zakot		Les, slamnata streha, mehka tla, leseni stropi. Zidana s slamo in z opeko krita gospodarska zgradba. Zidana gospodarska zgradba.	6.000 4.000 1.000	Razpoke sten v hlevu, dimnik. Dimnik, omet s stroga (k št. 15).	200 200 400	10 K
	15				Mlin, les, opečnata streha. Hlev, zidan, opečnata streha.	11.000 <u>1.000</u> 18.000			

12	19	Marie Verweger	Sakot	168	Hochparterre, teilweise unterkellert, gemauert, Ziegelgedeckt, ausgebauten Dachraum, gemauerter Herd, Kachelöfen, weiche Böden, Holzdecken, Vorplatz Plattenpflaster, bessere allgemeine Ausstattung	30.000	Wandsprünge, kleine Ausweichungen, Putz, Öfen, Malerei, Dach	1.500	0
				118	Stallgebäude mit Wohnräumen, gemauert, Ziegel gedeckt, teilweise gewölbt, Holzdecke, weicher Boden, gemauerter Herd, Stall gewölbt, Betonboden, hoher Dachraum	13.000			
					2 kleine teilweise gemauerte teilweise Holz & offene Wirtschaftsgebäude, mit Ziegel gedeckt	3.000 46.000			
13	14	Benja Franz	Sakot		Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken	10.000	Abtrennung des Abortvorhauses, Kamine abgestürzt, Wandsprünge	400	K 10
					gemauertes Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude	2.000			
					kleiner hölzerner Ziegel gedeckter Schweinestall	500			
14	?	Hering Johann					unbedeutend		K 10
15	11	Filipčič Margarete	Sakot		Ebenerdig, teilweise Holz, teilweise gemauert, Naturboden, Bretter Decken	4.000	Starke Wandlüftungen, schwer gelitten	1.500	K 30
					Stall teilweise gemauert, teilweise offen, Stroh gedeckt, hölzernes Wirtschaftsgebäude, Stroh gedeckt	2.000 6.000			

12	19	Marie Verweger	Zakot	168	<p>Visokoprilična, delno podkletena, zidana, opečnata streha, pozidano podstrešje, zidani štedilniki, lončene peči, mehka tla, leseni stropi, predprostor popločen, boljša splošna oprema.</p> <p>118</p> <p>Hlev s stanovanjskimi prostori, zidan, opečnata streha, delno obokan, leseni stropi, mehka tla, zidan štedilnik.</p> <p>Hlev obokan, betonska tla, višje ostrešje.</p> <p>Dve manjši delno zidani, delno leseni in odprti gospodarski poslopji, kriti z opeko.</p>	30.000	1.500	0
13	14	Benja Franz	Zakot		<p>Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi.</p> <p>Zidano, s slamo krito gospodarsko poslopje.</p> <p>Majhen, lesen, z opeko krit svinjak.</p>	10.000 2.000 500	400	10 K
14	?	Hering Johann						10 K
15	11	Filipčič Margarete	Zakot		<p>Pritlična, delno les, delno zidana, naravna tla, strop iz desk.</p> <p>Hlev delno zidan, delno odprt, krit s slamo.</p> <p>Leseno gospodarsko poslopje krito s slamo.</p>	4.000 <u>2.000</u> 6.000	1.500	30 K

16	13	Žagmeister Martin	Sakot		Gemauert, Stroh, Naturboden, Bretter Decke hölzernes Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude	4.000 500 4.500	4.000	Herd zusammengestürzt, Sprünge	K 400	K 6
17									11.600	
18									11.600	
19	10	Pinterič Anton	Sakot		Holz, Stroh gedeckt, Naturboden	4.000	4.000	Kamin, Herdmauerwerk, Backofen	300	0 selbst fertig gestellt
20	25	Radanovič Mihael			2 hölzerne Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude	2.000 6.000				
21	23	Zorko Anton	Sakot		ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, nicht unterkellert, weiche Böden, Holzdecken, gemauerter Herd Hölzernes , mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude	4.000 500 4.500	4.000	entfällt, wurde von der Hilfsmannschaft in Stand gesetzt Wandsprünge, Putz	300	K 6
22	26	Šentinc Franz	Sakot		Wie vor	4.000 500 4.500	4.000	Wandsprünge, Putz	200	K 20
23	28	Jasbez Anton	Sakot		Wie vor	4.500	4.500	entfällt wie bei N° 25		
24	20	Novak Josef	Sakot		Hiezu ein gemauertes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude	2.000 500 10.500	8.000	Ausweichungen der Wände, 2 Kamine, Wan[d]sprünge, Putz, Malerei	1.500	K 20

16	13	Žagmeister Martin	Zakot		Zidana, slama, naravna tla, strop iz desk. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje.	4.000 <u>500</u> 4.500	4.000	Porušen štedilnik, razpokane stene.	K 400	6 K
17									11.600	
18									11.600	
19	10	Pinterič Anton	Zakot		Les, slamnata streha, naravna tla. Dve leseni, s slamo kriti gospodarski zgradbi.	<u>2.000</u> 6.000	4.000	Dimniki, zidan štedilnik, krušna peč.	300	0 Sam izvedel.
20	25	Radanovič Michael						Odpade, je uredila enota za pomoč.		
21	23	Zorko Anton	Zakot		Pritlična, zidana, opečnata streha, nepodkletena, mehka tla, leseni stropi, zidan štedilnik. Lesena gospodarska zgradba, krita z opeko.	4.000 500 4.500	4.000	Razpokane stene, omet.	300	6 K
22	26	Šentinc Franz	Zakot		Kot zgoraj.	4.000 <u>500</u> 4.500	4.000	Razpoke v steni, omet.	200	20 K
23	28	Jasbec Anton	Zakot		Kot zgoraj.	4.500	4.500	Razpoka v stenah, omet.		
24	20	Novak Josef	Zakot		Kot zgoraj. Zidana z opeko, krita gospodarska zgradba.	8.000 2.000 500 10.500	8.000	Premiki sten, dimniki, razpokane stene, omet, oplesk.	1.500	20 K

25	Faleschini Hans	Sakot	125 m ² (150 K)	Gemauert, ebenerdig, unterkellert, Ziegeldach, geschlossener Dachraum, weiche Böden, Kachelöfen und Herde	19.000	Sehr beschädigt, starke Mauererklüftungen und Ausweichungen, Kamine u[nd] Dach, 1 Giebelwand abgestürzt	13.000	Wohn- u[nd] Wirt- schafts- gebäude erbauten 34.000 K 1901 Sach- sch[ade]: K 300
26						Putzschäden		
27						Zusam[men]gestürzt		
28	Germovšek Vinzenz	Sakot	218 (120 K)	Wirtschaftsgebäude mit Stall, gemauert, Ziegeldach, gewölbt Hölzernes Heuschupfen auf Ziegelpfeilern, Ziegeldach Ziegelöfen	26.000 5.000 <u>2.000</u> 52.000	Dach eingestürzt, Sprünge	26.900	
29	Strašek Rochus	Sakot		Entfällt; wurde von der Hilfsmannschaft hergestellt, Materialkosten unter 100 K				
30	Marie Cvetko	Sakot		unbedeutende Schäden				
31	Prinz Josefa	Sakot		unbedeutende Schäden				
32	Verstovšek Josef	Sakot		Ebenerdig, gemauert, Ziegeldach, offener Dachraum	4.000	Ausweichungen, Sprünge, Kamine, Dach	300	
				Ebenerdig, Riegelwand, gewölbter Hafnerofen, Ziegeldach, offener Dachraum, Holzdecken Hölzerne Nebengebäude	7.000 <u>500</u> 7.500	Mauersprünge, Ausweichungen, Hafnerofen eingestürzt, Kamine u[nd] Dach, eine Wand eingestürzt	1.000	

25	27	Faleschini Hans	Zakot	125 m ² (150 K)	Zidana, pritlična, podkletena, opečnata streha, zaprto ostrešje, mehka tla, lončene peči in štedilniki.	19.000	Zelo poškodovana, močno razbrazdani zidovi in premiki, dimniki in streha, ena stena zatrepa porušena, škoda na ometu. Porušena, streha zrušena, razpoke.	13.000	Stano- vanjsko in gospo- darsko poslojpe zgrajeno v 1901 za 34.000 K. Škode na pred- metih 300 K.
26						26.000			
27						5.000			
28	43	Germovšek Vinzenz	Zakot	218 (120 K)	Gospodarsko poslojpe s hlevom, zidano, opečnata streha, obokano. Lesena lopa za slamo na z opeko pokritih tleh in na opečnatih stebrih. Opekarna.	<u>2.000</u> 52.000			
29	41	Štrašek Rochus	Zakot		Odpade, je uredila enota za pomoč.				
30	37	Cvetko Marie	Zakot						
31	42	Prinz Josefa	Zakot		Zidna, pritlična, opečnata streha, odprto ostrešje.	4.000		300	
32	34	Verstovšek Josef	Zakot		Pritlična, stene iz prečk, obokana lončena peč, opečnata streha, odprto ostrešje, leseni stropi. Leseno pomožno poslojpe.	7.000 <u>500</u> 7.500		1.000	

33	45	Stefan Cipek	Sakot	76 (140)	Ebenerdig, gemauert, halb unterkellert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holzdecken, offener Dachraum, Kachel Öfen u[nd] Herde 1 kleiner gemauerter Stall, Ziegel gedeckt	11.000 <u>500</u> 11.500	minder gelitten, Kamine abgestürzt, Wandsprünge, 2 Kamine abgestürzt	500	K 5
34	35	Gustav Petrak	Sakot		Beschreibung wie vor	12.000 <u>500</u> 12.500	Kleinere Ausweichungen, Sprünge, Öfen, Kamin, Malerei, Herde	800	K 200
35	38	Potočnik Franz	Sakot		Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, sehr schlechte Bauart, weicher Boden, Bretter Decke	3.000	Kamin, Wandsprünge	300	K 10
36								29.800	
37								29.800	
38	33	Rosmann v[on] Albinson	Sakot	90 (120)	ebenerdig, nicht unterkellert, sonst Beschreibung wie N° 45	10.000	Wandsprünge, Putz, Malerei, Öfen, 2 Kamine, Dach	800	K 60
39	29	Horvatič Uršula	Sakot		Hölzernes mit Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude ebenerdig, nicht unterkellert, sehr leicht gebaut, weicher Boden, Bretter Decke, offener Dachraum, gemauerter Herd, Backofen	<u>300</u> 10.300			
40	44	Veble Maria	Sakot		ebenerdig, nicht unterkellert, sonst Beschreibung wie N° 45, nur einfacher 1 gemauerter mit Ziegel gedeckter Stall	3.000 <u>500</u> 7.500	Wandsprünge, Putz, Herd Kamin, Putzsprünge, Backofen, Giebel abzutragen, teilweise durch Militär bereits gerichtet	100 500	0 K 10
41	39	Požar Josef	Sakot		ebenerdig, gemauert, halb unterkellert, weicher Boden, 1 Dachzimmer, Holzdecken, gemauert, Kachelöfen, Ziegeldeckung	10.000	Kamin abgestürzt, Wandsprünge, Verputz, kleinere Ausweichungen, Malerei, Herd	700	K 20

33	45	Stefan Cipek	Zakot		76 (140)	Pritlična, zidana, delno podkletena, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, odprto ostrešje, lončene peči in štedilniki. En majhen zidan, z opeko krit hlev.	11.000 500 11.500	Malo poškodovana, porušeni dimniki, porušene stene, dva dimnika porušena.	500	5 K
34	35	Petrak Gustav	Zakot			Opis kot zgoraj.	12.000 500 12.500	Manjši premiki zidov, razpoke, peč, dimniki, oplesk, štedilniki.	800	200 K
35	38	Potočnik Franz	Zakot			Pritlična, zidana, opečnata streha, zelo lahek način gradnje, mehka tla, strop iz desk.	3.000	Peč, razpoke v zidu.	300	10 K
36									29.800	
37									29.800	
38	33	Rosmann von Albinson	Zakot			Pritlična, nepodkletena, sicer opis kot pri št. 45.	10.000	Razpokane stene, omet, oplesk, peči, dva dimnika, streha.	800	60 K
39	29	Horvatič Uršula	Zakot		90 (120)	Leseno, z opeko krito gospodarsko poslopje.	300 10.300			
40	44	Veble Maria	Zakot			Pritlična, nepodkletena, zelo lahek način gradnje, mehka tla, strop iz desk, odprto ostrešje, zidan štedilnik, krušna peč.	3.000	Razpoke v steni, omet, štedilnik.	100	0
41	39	Požar Josef	Zakot			Pritlična, nepodkletena, sicer opis kot pri št. 45. Zidan, z opeko krit hlev.	7.000 500 7.500	Dimniki, razpokan omet, krušna peč, zatrep.	500	10 K
						Pritlična, zidana, delno podkletena, mehka tla, ena podstrešna soba, leseni stropi, zidana lončena peč, opečnata streha.	10.000	Porušeni dimniki, razpoke v stenah, omet, manjši premiki, oplesk, štedilnik.	700	20 K

42	31	Sottler Marie	Sakot	1 kleines hölzernes Wirtschaftsgeb[äude] 1 gemauerter Ziegel gedeckter Stall	1.000 11.000	300	Marie Delač K 10
43	24	Pevec Josef	Sakot	ebenerdig, nicht unterkellert, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Bretter Decken, Backöfen, gemauerter Herd, angebautes Flugdach halb Holz beworfen, halb gemauert, sonst Beschreibung wie N° 31	4.000	100	K 8
44					3.000	32.300	

Gem[einde] Sakot

Tiergarten	2.200
-------------------	--------------

Občina Zakot

Zverinjak

2.200

[Tiergarten]

Tabela 21

N°	[Name]	[Wohnort]	[Verbaute Fläche in m2]	[Kurze Beschreibung der beschädigten Bauten]	[Wert]	[Beschreibung der Erdbeschäden in Schlagworten]	[Bauschade]	[Sachschade]
01	Uršula Savnik	Tiergarten	142 (100)	ebenerdig, gemauert, Ziegel gedeckt, weiche Böden, Holz Decken, Kachel Öfen & Backofen, nicht unterkellert 2 hölzerne mit Stroh gedeckte Wirtschaftsgebäude 1 hölzerner mit Ziegel gedeckter Schweinestall	14.000 3.000 1.000	2 Kamine abgestürzt, Giebel zersprungen, kleinere Wandweichungen, Backofen zerstört	1.000	0
02	Anton Zorko	Tiergarten		Beschreibung wie vor 3 hölzerne 1 gemauertes kleines Wirtschaftsgebäude	8.000 3.000 11.000	Kamin, Dach, Wandsprünge, Putz, Backofen, Malerei, Kellerwand	300	0
03	Ostrelič Maria	Tiergarten		Großteilends Holz, rückwärts Stall neuer gemauert, Stroh gedeckt, Naturboden, Bretter Decke	4.000	Wände des Stalls ausgetrieben	200	0
04	Anna Kasteliz	Tiergarten		gemauert, ebenerdig, Stroh gedeckt, weicher Boden, Bretter Decke Gemauerter Stall, Ziegel gedeckt, teilweise offene Scheune Hölzerner Schweinestall	5.000 4.000 <u>1.000</u> 10.000	Kamin, schwache Wandausweichungen, schlechte Decke, Putz Beim Stall Wände zerklüftet	500	0
05	Josef Lepšina verwaltet auch No 16 des Anton des Anton Predanič					unbedeutende Schäden beim alten Holzhaus N° 16 ist die neue Wand zurück zu drücken, kann ohne nennenswerte Kosten geschehen		

[Zverinjak]

Tabela 21

[Hišna št.]	[Ime]	[Kraj]	[Pozidano območje v m ²]	[Kratek opis poškodovanih zgradb]	[Vrednost]	[Opis potresnih poškodb v geslih]	[Škoda na zgradbah]	[Škoda na predmetih]
01	Uršula Savnik	Zverinjak	142 (100)	Pritlična, zidana, opečnata streha, mehka tla, leseni stropi, lončene peči in krušne peči, nepodkletena, 2 leseni, s slamo kriti gospodarski poslopji; 1 lesen, z opeko krit svinjak.	14.000 3.000 1.000	Porušena dva dimnika, počen zatrep, manjši premiki sten, krušna peč uničena.	1.000	0
02	Anton Zorko	Zverinjak		Opis kot pri hiši št. 9. 3 lesena in eno majhno zidano gospodarsko poslopje.	8.000 3.000 11.000	Dimniki, streha, razpokane stene, omet, krušna peč, oplask, stena kleti.	300	0
03	Ostrelič Maria	Zverinjak		Večji del les, zadaj zidan hlev, krita s slamo, naravna tla, streha iz desk.	4.000	Premaknjene stene hleva.	200	0
04	Anna Kasteliz	Zverinjak		Zidana, prtilična, slamnata streha, mehka tla, strop iz desk. Zidan hlev z opečnato streho. Delno odprt lesen svinjak.	5.000 4.000 1.000 10.000	Dimnik, manjši premiki sten, slab strop, omet, stene hleva razbrzdane.	500	0
05	Josef Lupšina upravlja tudi št. 16 Antona Predaniča					Nepomembna škoda. Pri stari leseni hiši št. 16 je treba novo steno pritisniti nazaj, kar je mogoče narediti brez omeembe vrednih stroškov		

06	25	Ferenčak Josef	Tiergarten		Ebenerdig gemauert, Ziegel gedeckt, Natur & weicher Boden 1 hölzernes Stroh gedecktes Wirtschaftsgebäude Gemauertes teilweise offenes Ziegel gedecktes Wirtschaftsgebäude	5.000 1.000 2.000 8.000	Kamin, leichte Sprünge	200	K 10
07	19	Vimpoišek Josef			Holz, Stroh gedeckt		unbedeutend		
08							Übertrag	2.200	
09								2.200	
10	4	Josef Ostreljč	Tiergarten				unbedeutend		
11	43	Savnik Martin	Tiergarten				unbedeutend		
12	23	Reberšak Josef	Tiergarten				unbedeutend		

06	25	Ferenčak Josef	Zverinjak		Pritlična, zidana, opečnata streha, naravna in mehka tla. Leseno, s slamo krito gospodarsko poslopje. Zidano, delno odprto, z opeko krito gospodarsko poslopje.	5.000 1.000 2.000 8.000	Dimniki, manjše razpoke.	200	10 K
07	19	Vimpolšek Josef			Les, krita s slamo.		Nepomembna.		
08							Prenos.	2.200	
09								2.200	
10	4	Josef Ostrelič	Zverinjak				Nepomembna.		
11	43	Savnik Martin	Zverinjak				Nepomembna.		
12	23	Reberšak Josef	Zverinjak				Nepomembna.		

PRILOGA 2

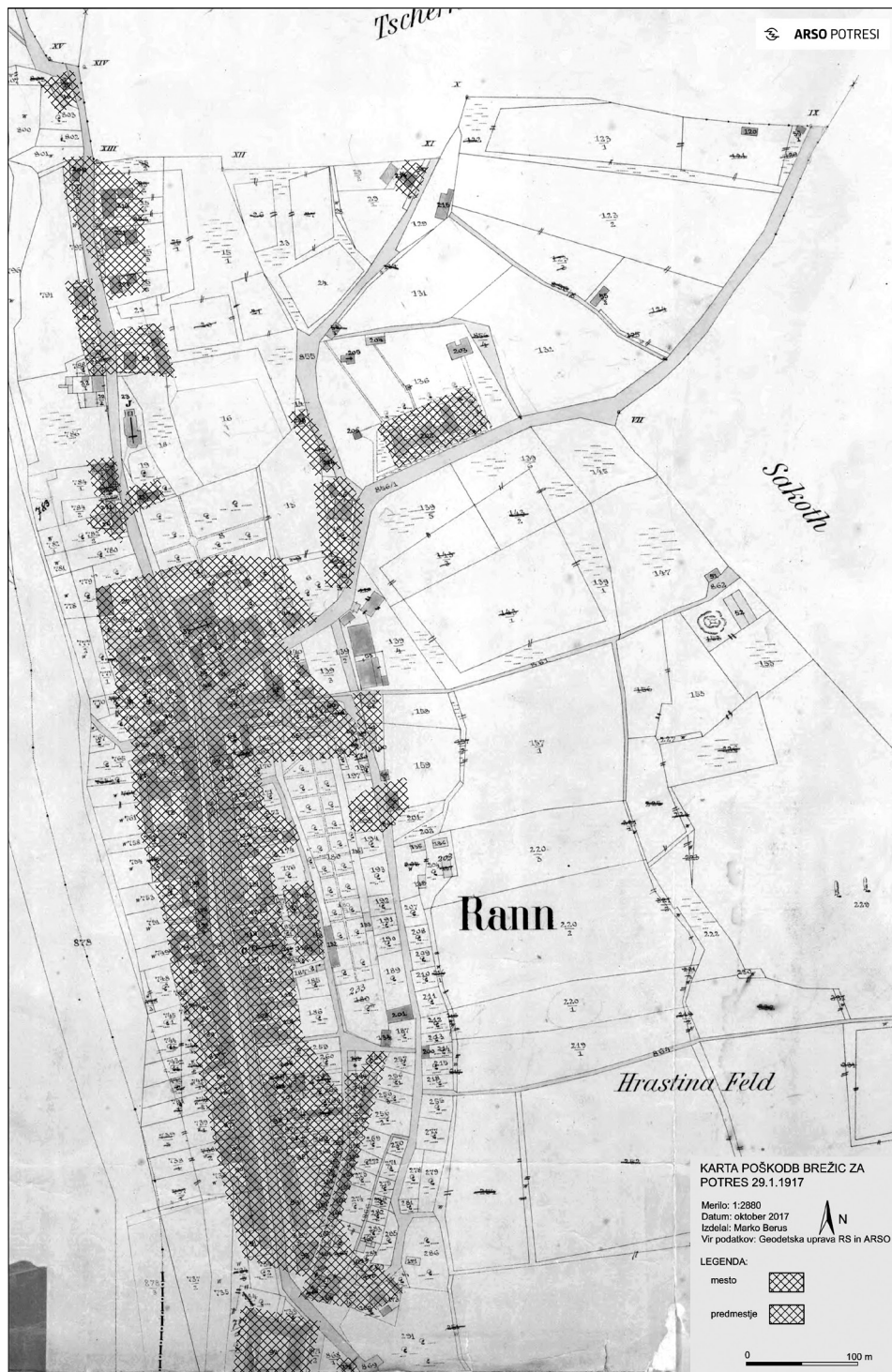
KARTA MESTA BREŽIC IN PREDMESTJA GLEDE NA DELITEV V POPISU ŠKODE

Ina Cecić in Marko Berus

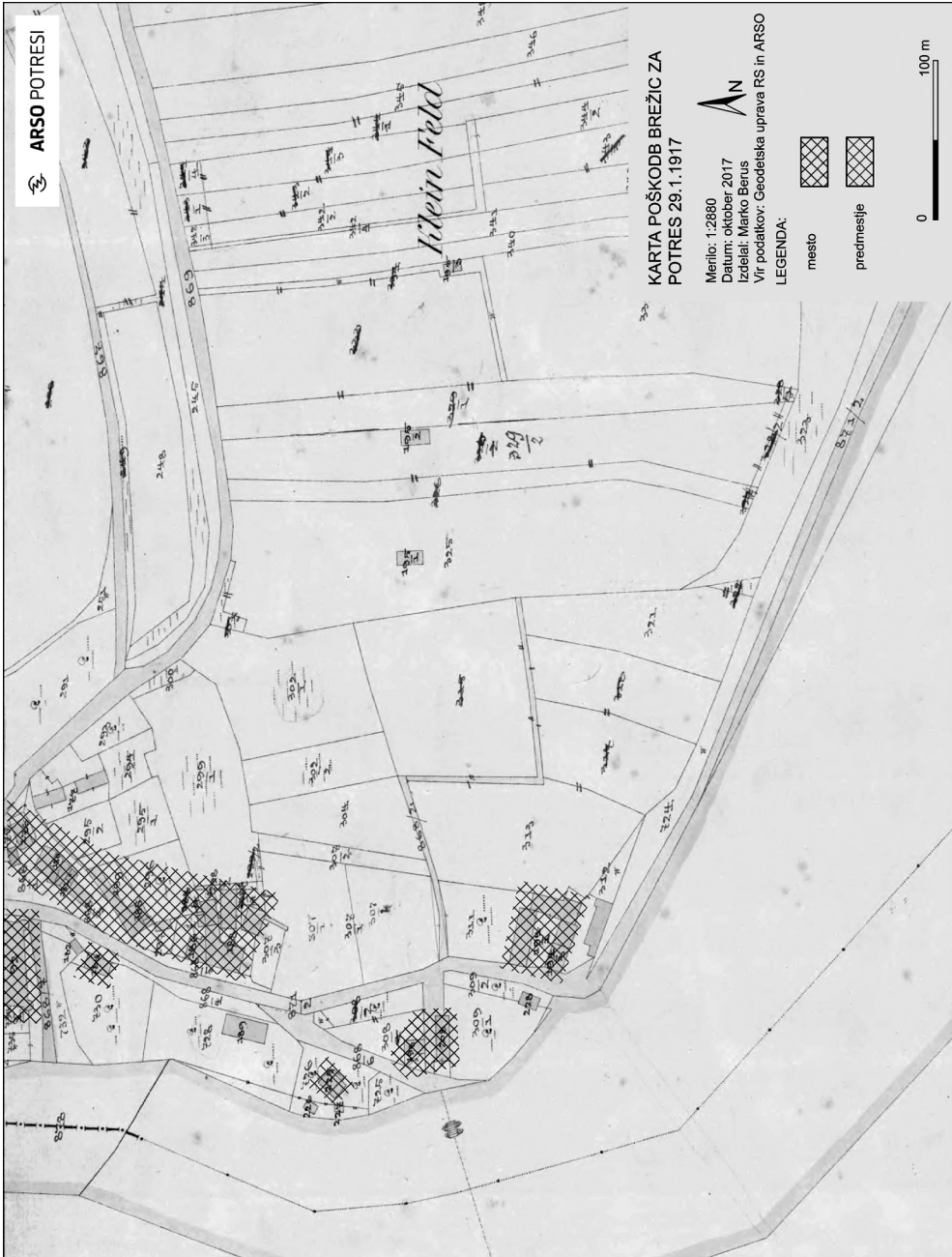
V zapisnikih o škodi (Priloga 1) so poročila za Brežice in predmestje ločeni enoti. Šele po izrisu objektov na karto smo videli, da so hiše dejansko tako pomešane, da območje mesta in predmestja tvorita eno celoto. Zato smo pri oceni intenzitete potresa za Brežice upoštevali podatke za mesto in predmestje skupaj.³⁴⁵⁶

Za podlago sta uporabljena dva lista zemljiško-katastrskega načrta reambulančnega katastra v merilu 1 : 2880 v seženjskem merskem sistemu in koordinatnem sistemu z izhodiščem v Schökelbergu pri Gradcu v današnji Avstriji.⁷ Zemljiško-katastrski načrt je grafični prikaz zemljiških in stavbnih parcel ter stavb. Parcelne številke s katastrskega načrta so preko spisovnega dela katastra (parcelnega zapisnika) povezane s posestniki (lastniki), vpisanimi v oceno škod (Priloga 1).

Z rdečo barvo je označeno območje mesta Brežice, z zeleno pa predmestje.

Slika 1 (Barvna različica karte je priložena na koncu knjige.)

Slika 2 (Barvna različica karte je priložena na koncu knjige.)

PRILOGA 3

KARTA POŠKODB V BREŽICAH ZA GLAVNI POTRES

Ina Cecić in Marko Berus

V okviru priprave seizmološke študije je bilo s pomočjo podatkov iz spisovnega dela reambulančnega katastra (parcelnega zapisnika) za katastrsko občino Brežice⁸ opravljeno lociranje poškodovanih objektov na območju mesta Brežice in predmestja, kot so opisani v zapisnikih o škodi (Priloga 1).

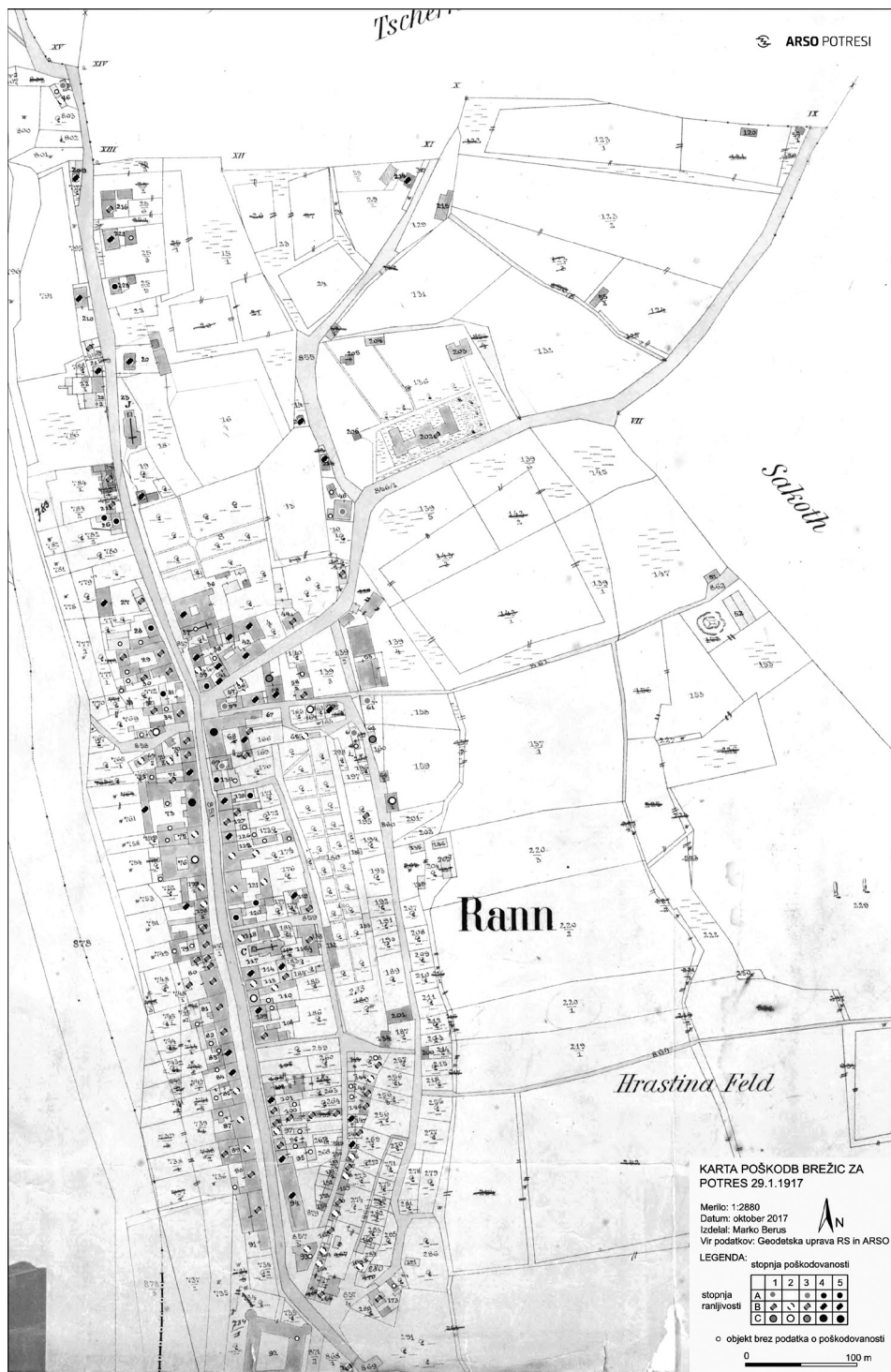
Za predstavitev podatkov na karti so bili izdelani kartografski znaki. Vsak znak sočasno predstavlja dva podatka, stopnjo poškodovanosti stavb zaradi potresa (1–5) in stopnjo ranljivosti stavb (A–C). Stopnja poškodovanosti je prikazana v barvni lestvici, kjer zelena barva ponazarja rahlo poškodovan objekt (1), temno rdeča barva pa porušen objekt (5). Stopnja ranljivosti je prikazana z obrobo kartografskega znaka. Znak, obrobljen z belo barvo, ponazarja stopnjo ranljivosti A, obrobljen delno s črno in belo B in črno obrobljen C. Stopnje poškodovanosti in stopnje ranljivosti stavb so podrobneje predstavljene v prilogi 12.

Na karto smo vrisali tudi objekte, ki smo jih lahko identificirali glede na njihovo velikost, namen in tip gradnje, nismo pa mogli jasno opredeliti stopnje poškodovanosti. Prikazani so s črno obrobljenimi belimi krogci.

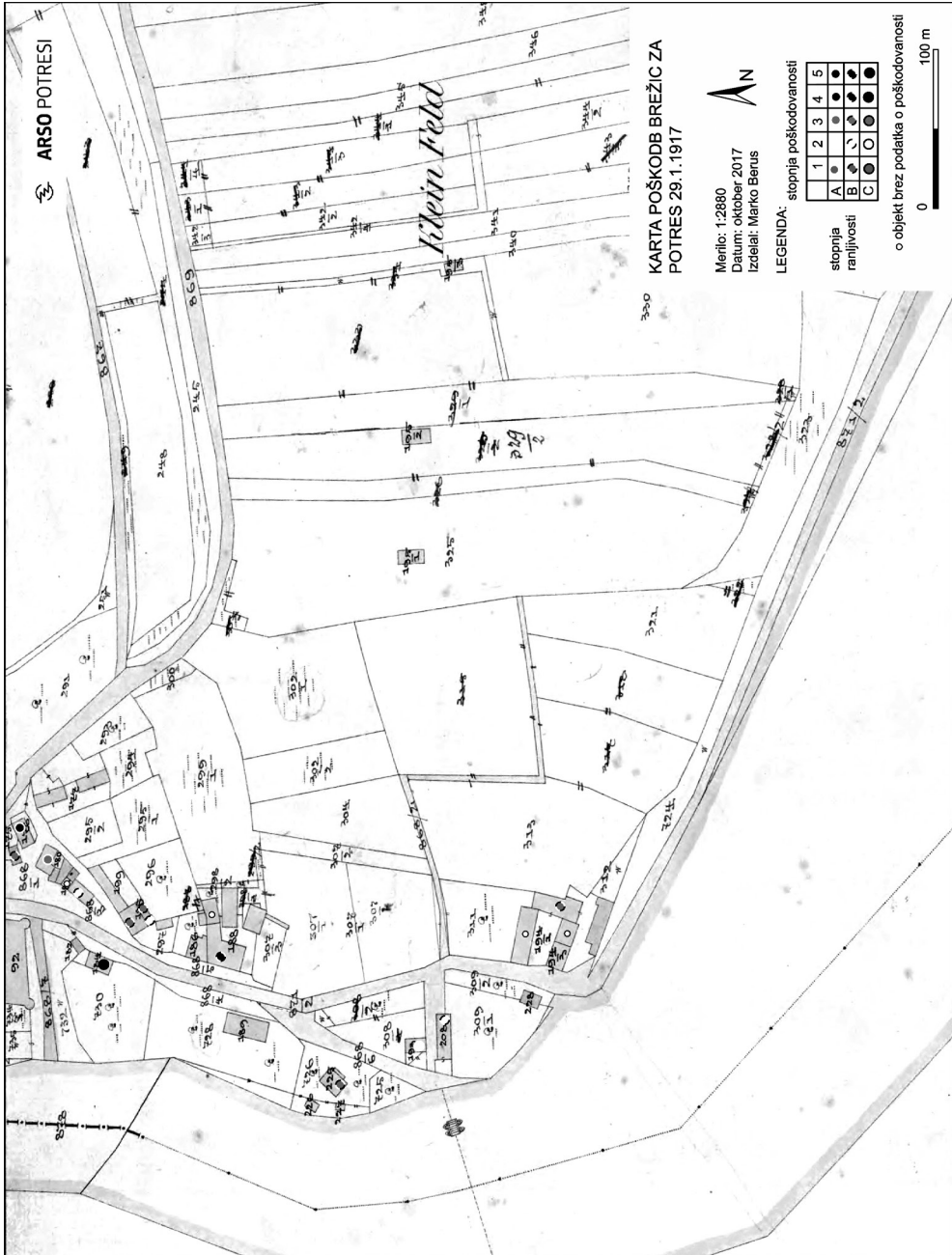
Za podlago sta uporabljena dva lista zemljiško-katastrskega načrta reambulančnega katastra v merilu 1 : 2880 v seženjskem merskem sistemu in koordinatnem sistemu z izhodiščem v Schökelbergu pri Gradcu v današnji Avstriji.⁹ Zemljiško-katastrski načrt je grafični prikaz zemljiških in stavbnih parcel ter stavb. Pri izdelavi karte poškodb za Brežice je bilo območje prikaza razdeljeno na dva lista, ker uporabljena lista katastrskih načrtov nista usklajena na robovih.

8 GURS, OP Brežice, Reambulančni kataster za k. o. Brežice, Parcelni zapisnik (Parzellen - Protokoll der Gemeinde Brežice).

9 GURS OP Brežice, Reambulančni kataster za k. o. Brežice, mape.

Slika 1 (Barvna različica karte je priložena na koncu knjige.)

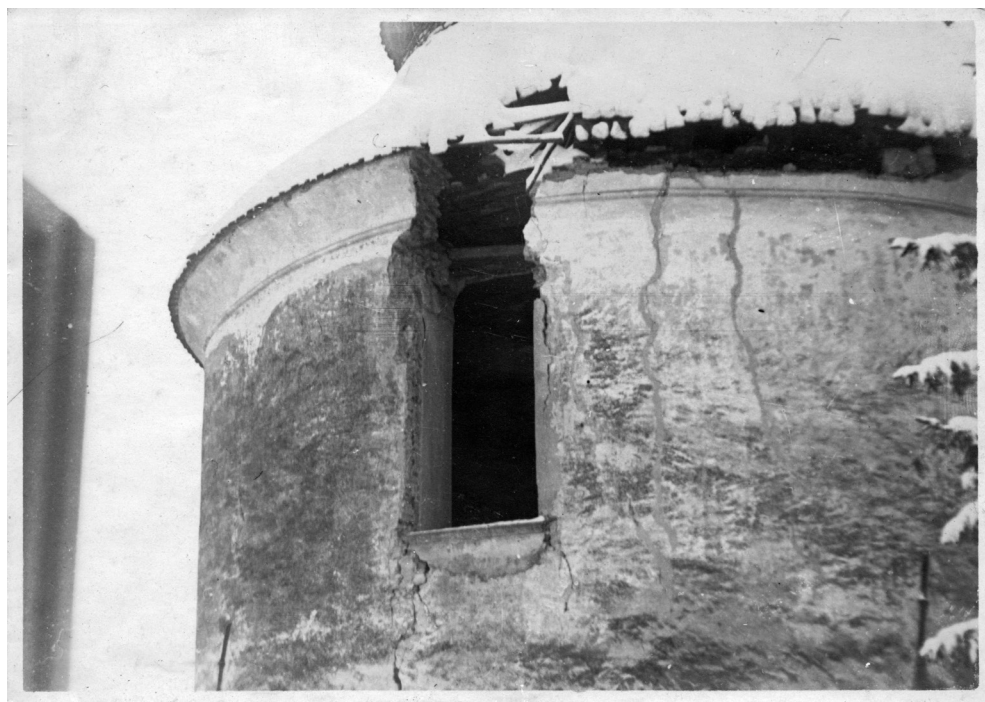

Slika 2 (Barvna različica karte je priložena na koncu knjige.)

PRILOGA 4

FOTOGRAFIJE, RAZGLEDNICE IN RISBE BREŽIC IN OKOLIŠKIH KRAJEV
PO POTRESU

Brežice

Slika 1a: Grad – vidne poškodbe na severovzhodnem stolpu (slika hrani Judita Marolt).

Rann a. d. Save, Graf Attemssches Schloß.

Erdbeben am 29. Jänner 1917.

Slika 2: Grad – severovzhodni stolp, današnje stanje (foto Ivanka Počkar).

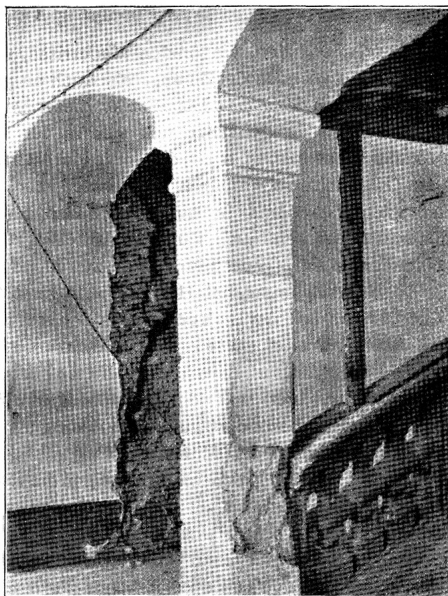

Fig. 1. Vertikalriß zwischen dem Haupttor des Attems'schen Schlosses und dem Kreuzgang des Mittelhofes.

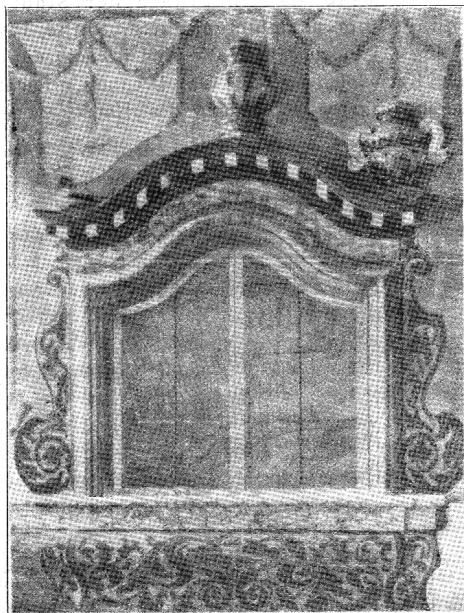

Fig. 3. Linker Seitenaltar im Attems'schen Schloß. Die linke Vase ist herabgeschleudert.

Slika 3: Grad – v notranjosti so bile vidne razpoke na stopnišču in v kapeli (sliki, objavljeni v: Tornquist, Alexander: Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917).

Slika 4: Grad – stopnišče in kapela, današnje stanje (foto Ivanka Počkar).

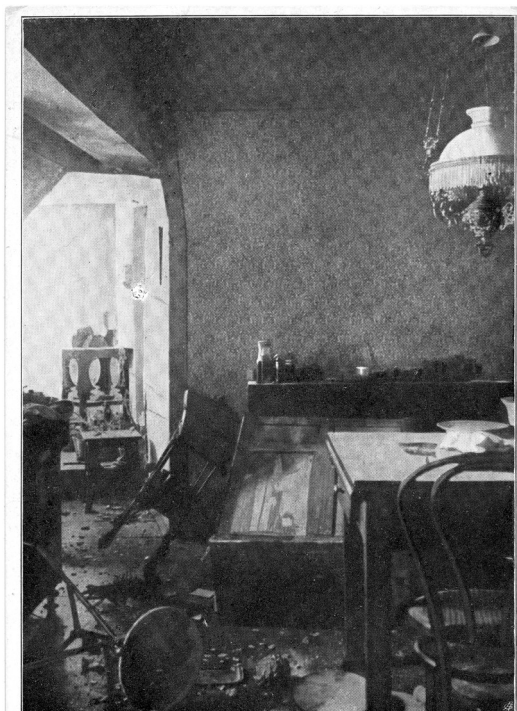
Slika 5: Mestna hiša, danes Cesta prvih borcev 22, je kljub poškodbam ohranila takratni videz (reprodukcijo slike hrani Posavski muzej Brežice; foto Ivanka Počkar).

Slika 6: Ulica, danes Cesta prvih borcev. V ozadju so vidne poškodbe na zatrepih Nemške hiše, hiše krojača Mihaela Černoša (nato fotograf Bavec) in stare pošte (kasneje Rueh) (reprodukcijo slike hrani Posavski muzej Brežice; foto Ivanka Počkar).

Slika 7: Stara pošta, danes Cesta prvih borcev 44 – pritlično stavbo pošte so kljub hudim poškodbam obnovili (v začetku 21. stoletja pa Ruehovi nadzidali v enonadstropno stavbo) (slika hrani Posavski muzej Brežice; foto Ina Cecić).

Rann a. d. Save, Stube im Deutschen Hause.
Erdbeben am 29. Jänner 1917.

*Slika 8: Razdejanje v notranjščini Nemške hiše (reprodukcija slike hrani Posavski muzej Brežice).
Zahodna fasada Nemške hiše, danes Cesta prvih borcev 48 (foto Ina Cecić).*

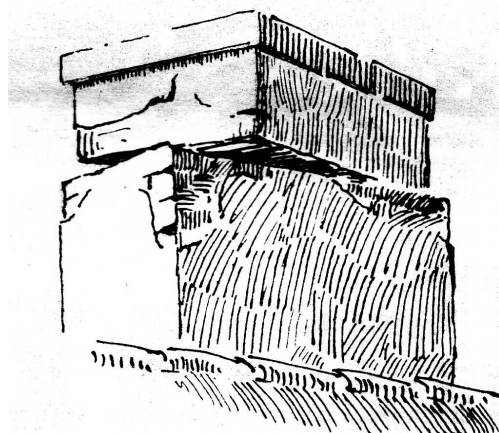
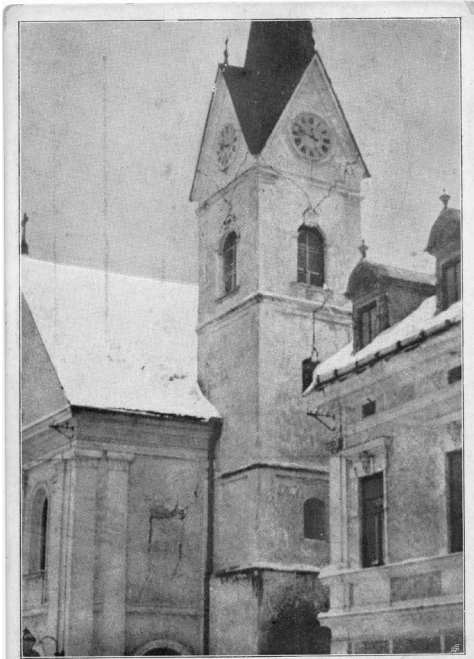

Fig. 2.

Slika 9: Na hiši Antona Klavžarja, na današnjem Trgu izgnancev 15, je potres odlomil in zarotiral zgornji del dimnika (risba objavljena v: Tornquist, Alexander: Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917).

Slika 10: Nekdanja hiša Antona Klavžarja, današnja zahodna fasada z dimnikom (foto Ivanka Počkar).

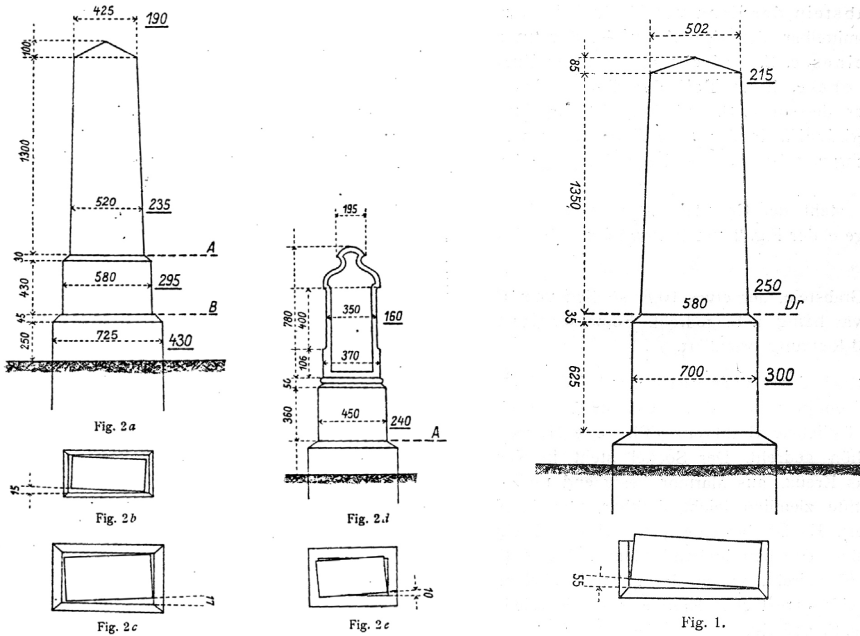
Rann a. d. Save, Franziskanerkloster.
Erdbeben am 29. Jänner 1917.

Slika 11: Frančiškanski samostan in cerkev sv. Antona Padovanskega sta bila zaradi potresa zelo poškodovana. Samostan je bilo treba porušiti in znova zgraditi; danes je v prostorih nekdanjega samostana gimnazija, Trg izgnancev 14. Cerkevna ladja in zvonik sta bila porušena med drugo svetovno vojno, prezbiterij in stranska kapela pa sta ohranjena v današnji stavbi gimnazije. (razglednico in fotografijo notranjščine hrani Posavski muzej Brežice; fotografija objavljena v: Tornquist, Alexander: Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917).

Slika 12: Hiša notarja dr. Horvata, danes Cesta bratov Milavcev 12 je utrpela zelo močne poškodbe: podrlo se je prvo nadstropje in zgubila je zunanjo steno; stavbo so obnovili in so danes v njej Avtošola, pisarna AMD, Foto Molan in trgovsko podjetje Tramas (razglednico hrani Posavski muzej Brežice; foto Ina Cević).

Slika 13: Na starem pokopališču, danes Cesta bratov Milavcev 18 (Stadion, Športna zveza Brežice), je potres povzročil premike in rotacije masivnih nagrobnikov. Na risbah so prikazane dimenzije nagrobnikov in izmerjene vrednosti premikov in rotacij na spomenikih Erni v. Vislarini, Arnu v. Vislarini in Baltasarju Zechnerju. Vse mere so v milimetrih. (Risbe objavljene v: Heritsch, Franz; Schwinner, Robert: Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917).

Slika 14: Danes je na prostoru nekdanjega pokopališča športno igrišče (foto Ivanka Počkar).

Slika 15: Kroflova hiša, danes Kajuhova 21 (fotografiji hranta Judita Marolt in Posavski muzej Brežice). Danes je na tem prostoru zasebna hiša. Območje ni prosto dostopno.

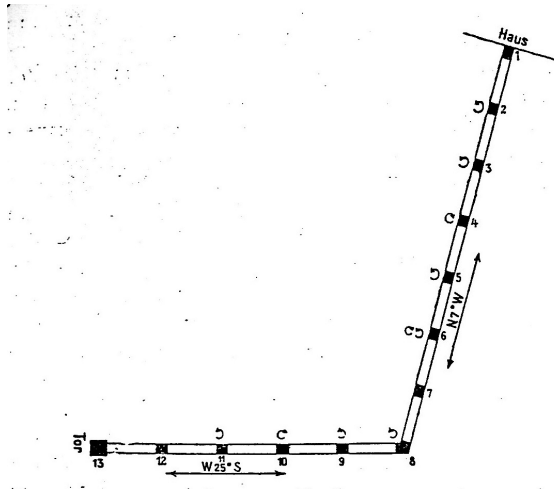

Fig. 3.

Planskizze des Zaunes am Weg von der Ranner Hauptstraße zum Spital. Die schwarzen Vierecke bedeuten die Pfeiler des Zaunes, die weißen Stücke sind die Grundmauer. Die Angaben $W 25^{\circ} S$ und $N 7^{\circ} W$ zeigen in der Anführung als geologisches Streichen die Orientierung der Mauer. Die gekrümmten Pfeile innerhalb der Mauer geben den Sinn der Drehung an (im oder entgegengesetzt dem Sinne des Uhrzeigers).

Slika 16: Na risbi so prikazane rotacije stebrov, na katerih je bila pritrjena takratna bolnišnična ograja (risba objavljena v: Heritsch, Franz; Schwinner, Robert: Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917).

Slika 17: Južna fasada stavbe bolnišnice, okoli katere je pred gradnjo prizidka na vzhodni strani stala ograja (foto Ivanka Počkar).

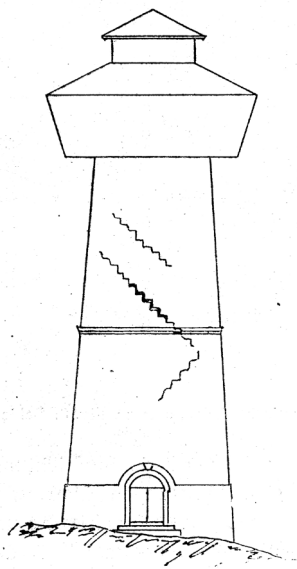
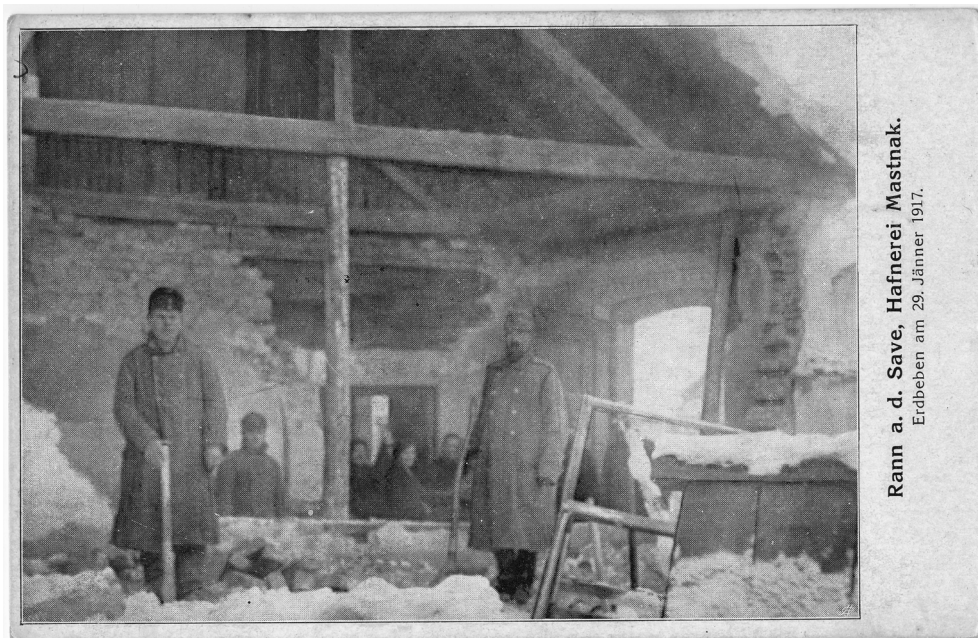

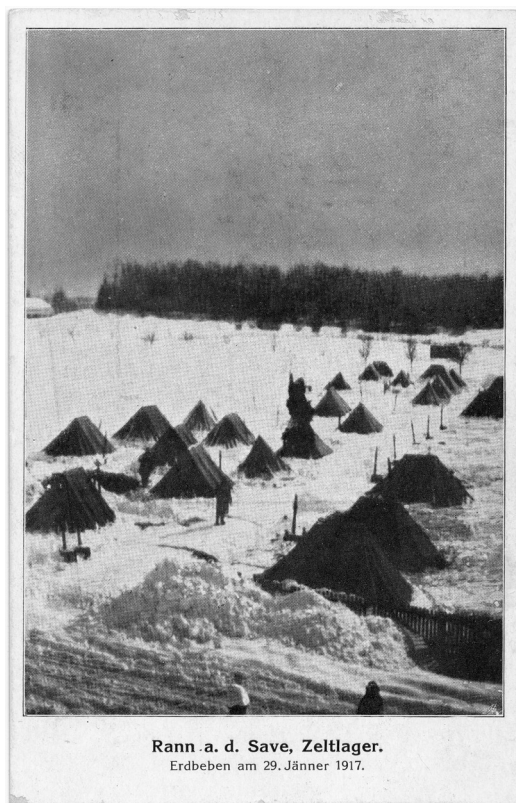
Fig. 5. Diagonalsprünge am Wasserturm in Rann.

Slika 18: Na fasadi novozgrajenega vodovodnega stolpa, danes Ulica stare pravde 30, so bile po potresu vidne diagonalne razpoke. Na risbi sto predstavljeni položaj, oblika in velikost razpok, ne pa dejanska oblika stolpa (risba objavljena v: Tornquist, Alexander: Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1917; foto Ivanka Počkar).

Slika 19: Podrte stene Mastnakove lončarske delavnice, danes Ulica stare pravde 20 (razglednico hrani Posavski muzej Brežice; foto Ivanka Počkar).

Slika 20: Takoj po potresu so v Brežicah postavili najmanj tri šotorišča za prebivalce in vojake, ki so prišli na pomoč: med mestom in primestnim gozdom Hrastinca (razglednica in fotografija), »na 'športplacu', na sedanji tržnici in pri Leiterju na travniku« (razglednico hrani Posavski muzej Brežice; foto Ivanka Počkar).

Krška vas

Slika 21: »Hiša župana Ajstra v Krški vasi. Na sliki se vidi od potresa izbit požarni zid, ostala stena je z opornimi stebri podprta, odprtina pa zadelana z deskami. To delo so opravili pionirji. Notranjost hiše je vsa razsuta in so vse stene in stropi podprti z opornim stebrom« (Ilustrirani glasnik, 15. 3. 1917).

Slika 22: »Potres na Dolenjskem. Hiša Janeza Ivšiča iz Krške vasi št. 21 je popolnoma razsuta. Ko se je hiša porušila, je ubila in pokopala troje goved in posula Ivšičevega sina, ki so ga težko poškodovanega s težavo rešili izpod grobelj« (Ilustrirani glasnik, 15. 3. 1917).

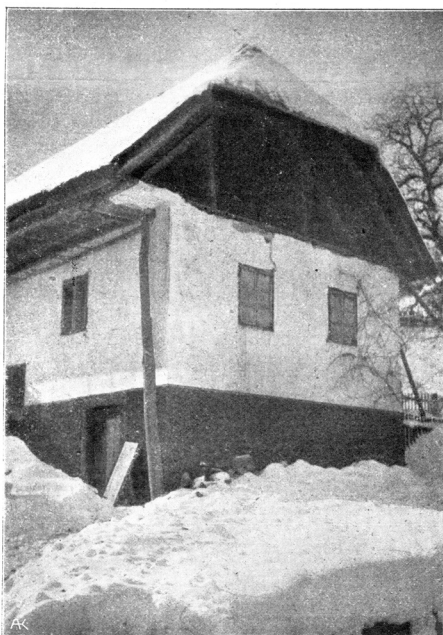

Slika 23: »Gospodarsko poslopje Terezije Tancik iz Krške vasi šte. 6 je tudi razsuto« (Ilustrirani glasnik, 15. 3. 1917).

Čatež ob Savi

Slika 24: »Glavni oltar cerkve na Čatežu; zanimivo je, da je podstavek na levi strani tabernakeljna potres izbil, tako da je sedaj tabernakelj nagnjen. Angel na levi strani oltarja je ostal, desnega je pa vrglo z oltarja čez stopnice v presbiterij« (Ilustrirani glasnik, 15. 3. 1917).

Slika 25: »Hiša Jurija Potokarja s Čateža štev. 21« (Ilustrirani glasnik, 15. 3. 1917).

Slika 26: »Župnišče na Čatežu: Moč potresa se vidi iz tega, da je odbilo spodaj vogal pri strehi. V notranjosti je pa župnišče tako razruvano, da se bo moralo do tal podreti, kakor so to dognali državni inženirji« (Ilustrirani glasnik, 15. 3. 1917).

PRILOGA 5

KARTA LOKACIJ STARIH FOTOGRAFIJ, RAZGLEDNIC IN RISB ŠKODE V BREŽICAH

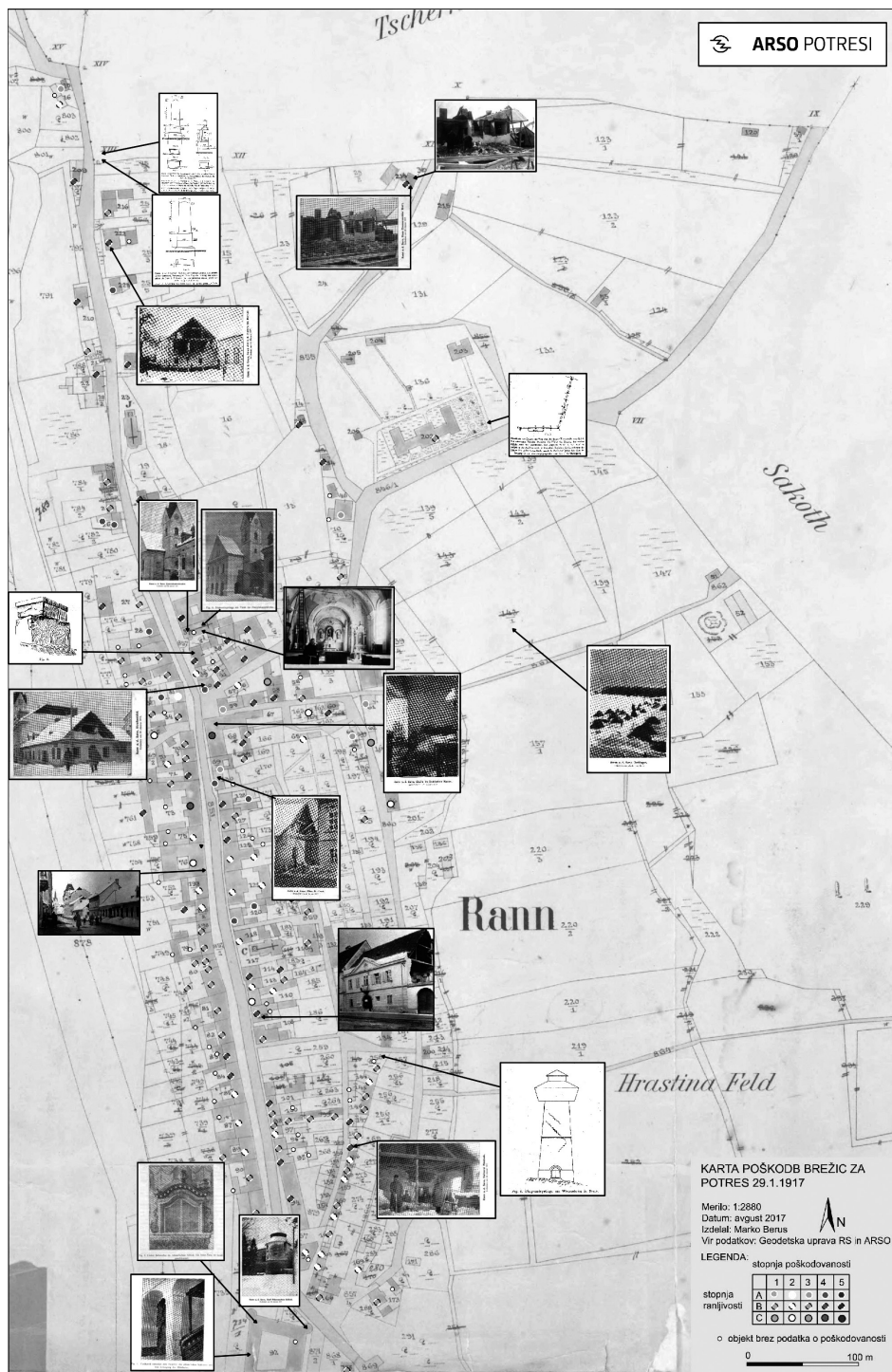
V okviru priprave seizmološke študije je bilo s pomočjo podatkov iz spisovnega dela reambulančnega katastra (parcelnega zapisnika) za katastrsko občino Brežice¹⁰ opravljeno lociranje poškodovanih objektov na območju mesta Brežice in predmestja, kot so opisani v zapisnikih o škodi (Priloga 1).

Karti poškodb (Priloga 3) so dodane fotografije, risbe in razglednice škode v Brežicah in šotorskega naselja. Označene so lokacije prikazanih objektov.

Za podlago je uporabljen list zemljiško-katastrskega načrta reambulančnega katastra v merilu 1 : 2880 v seženjskem merskem sistemu in koordinatnem sistemu z izhodiščem v Schökelbergu pri Gradcu v današnji Avstriji.¹¹ Zemljiško-katastrski načrt je grafični prikaz zemljiških in stavbnih parcel ter stavb.

10 GURS, OP Brežice, Reambulančni kataster za k. o. Brežice, Parcelni zapisnik (Parzellen - Protokoll der Gemeinde Brežice).

11 GURS OP Brežice, Reambulančni kataster za k. o. Brežice, mape.

Slika 1 (Barvna različica karte je priložena na koncu knjige.)

PRILOGA 6

PRIČEVANJE

Pismo očitvidke potresa, ge. Rie Šribar (Pismo hrani Makroseizmični arhiv ARSO).

Ljubljana, 8. 4. 1960.

Spoštovani str. Šribar!

V življenju in tehnika št 7 sem
 čitala „Agendarova Katastrofa“
 V tem članku je tudi preglednica
 najmočnejših potresov na
 Slovenskem, v kateri pa mi
 označen potres z l. 1917. &
 žarišem pri Brežicah. Takrat
 sem hodila v polo v leži.
 Spominjam se da je pri tem
 potresu nastala v našem gradu
 razpoka. Žarima me Rabe
 jarkoti je bil ta potres, najmočnejši
 kar sem jih dožila.

Šribarju spoštovanjen
 Šribar Rie

PRILOGA 7

SEZNAM UPORABLJENIH ČASOPISNIH VIROV

Seznam pregledanih časopisnih virov iz spletnih knjižnic (avstrijske ANNO¹², slovenske dLib.si¹³ in hrvaške NSK¹⁴). Časopisi so urejeni po številu objav o potresu 29. januarja 1917, njegovih popotresih, obnovi in zbiranju pomoči. Na koncu preglednice so po abecednem vrstnem redu naštet še tisti pregledani časopisi, v katerih potres ni omenjen. Vsi uporabljeni viri se nahajajo v Makroseizmičnem arhivu Agencije Republike Slovenije za okolje v Ljubljani (ARSO MsA). Uvrščeni so v dve seriji. Njuni oznaki sta začetnici imena in priimka skrbnika arhiva v času uvrstitve zapisa vanj. Črkovni oznaki serije VR (Vladimir Ribarič) oz. IC (Ina Cecić) sledi trimestna številka, ki označuje kronološko zaporedje uvrstitve zapisa v serijo. Viri iz serije VR viri so naštet v Ribaričevem Katalogu potresov,¹⁵ v seriji IC pa so podatkovni viri zbrani po letu 1995. Ribaričevih virov je 341, v času priprave te študije (oktober 2017) pa je v seriji IC zbranih nekaj manj kot tisoč katalogiziranih virov.

Naslov	Kraj izhajanja	Dostopno v	Preverjeno od do	Št. člankov o potresu 29. 1. 1917	Šifra vira
Grazer Tagblatt	Graz	ANNO	29. 1.–31. 5. 1917	95	IC919
Slovenski narod	Ljubljana	dLib.si	29. 1.–27. 6. 1917	36	IC921
Deutsche Wacht	Cilli	dLib.si	31. 1.–23. 5. 1917	32	IC899
Slovenec	Ljubljana	dLib.si	30. 1.–15. 5. 1917	28	IC274
Dolenjske novice	Novo mesto	dLib.si	4. 1.–27. 12. 1917	17	IC500
Domoljub	Ljubljana	dLib.si	5. 2.–5. 7. 1917	11	IC928
Slovenski gospodar	Maribor	dLib.si	1. 2.–9. 8. 1917	14	IC924
Štajerc	Ptuj	dLib.si	4. 2.–17. 6. 1917	12	IC920
Obzor	Zagreb	NSK	29. 1.–12. 2. 1917	11	IC154

12 ANNO - AustriaN Newspapers Online : Historische österreichische Zeitungen und Zeitschriften online. <http://anno.onb.ac.at>.

13 Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si. <http://www.dlib.si>.

14 Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. <http://www.nsk.hr>.

15 Ribarič, Vladimir: *Seizmičnost Slovenije*, str. 71–100.

Naslov	Kraj izhajanja	Dostopno v	Preverjeno od do	Št. člankov o potresu 29. 1. 1917	Šifra vira
Marburger Zeitung	Marburg	dLib.si	30. 1.–14. 2. 1917	10	IC926
Neues Wiener Tagblatt	Wien	ANNO	29. 1.–31. 5. 1917	9	IC933
Reichspost	Wien	ANNO	29. 1.–31. 5. 1917	9	IC932
Wiener Zeitung	Wien	ANNO	29. 1.–31. 5. 1917	8	IC936
Linzer Tages Post	Linz	ANNO	29. 1.–17. 2. 1917	7	IC917
Die Neue Zeitung	Wien	ANNO	29. 1.–31. 5. 1917	6	IC935
Laibacher Zeitung	Laibach	dLib.si	2. 1.–31. 12. 1917	5	IC275
Bogoljub	Ljubljana	dLib	feb–nov 1917	3	IC930
Edinost	Trst	dLib.si	1. 1.–31. 12. 1917	2	IC517
Banovac	Petrinja	NSK	3. 2.–3. 3. 1917	1	IC931
Delavec	Ljubljana	dLib.si	3. 2.–10. 3. 1917	1	IC929
Dolenjski list	Novo mesto	dLib.si	21. 2. 1963	1	IC849
Dolenjski list	Novo mesto	dLib.si	10. 2. 1983	1	IC953
Feldkircher Anzeiger	Feldkirch	ANNO	31. 1.–30. 5. 1917	1	IC934
Ilustrirani glasnik	Ljubljana	dLib.si	4. 1.–27. 12. 1917	1	IC908
Ljubljanski škofijski list	Ljubljana	dLib.si	feb–sep 1917	1	IC927
Občinska uprava	Ljubljana	dLib.si	15. 2.–15. 8. 1917	1	IC925
Amerikanski Slovenec	Joliet, Ill., ZDA	dLib.si	31. 1.–9. 3. 1917	-	
Čas	Ljubljana	dLib.si	jan–dec 1917	-	
Dom i svet	Zagreb	NSK	1. 2.–1. 3. 1917	-	
Der Floh		ANNO	29. 1.–5. 2. 1917	-	
Gasilec	Ljubljana	dLib.si	30. 6.–29. 12. 1917	-	
Gostilničar		dLib.si	25. 2.–25. 7. 1917	-	
Kmetovalec	Ljubljana	dLib.si	31. 1.–31. 3. 1917	-	
Montags Zeitung	Wien	ANNO	29. 1.–4. 6. 1917	-	
Wiener Montags-Journal	Wien	ANNO	29. 1.–4. 6. 1917	-	

PRILOGA 8

SEZNAM UPORABLJENIH SEKUNDARNIH VIROV

Sekundarni viri so zbirke podatkov, ki nastanejo kot kompilacije na podlagi primarnih virov, kjer avtor poleg (ali namesto) originalnih podatkov poda svojo interpretacijo. Seznam sekundarnih virov je urejen po avtorju. Posamezen sekundarni vir je podrobneje predstavljen v podpoglavju Sekundarni viri študije Ine Cecić na strani 109. virov.

Avtor	Leto	Naslov	Šifra vira
Heritsch, F.	1919	Über Brontidi in der Ranner Erdbebenserie des Jahres 1917 nebst Bemerkungen über Erdbebengerusche. Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, N.F. Nr. 56. (Kais. Akad. d. Wiss., Math. - naturwiss. Klasse), Wien	VR234
Heritsch, F. in Schwinner, R.	1919	Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917. Mitt. Erdbeben-Kommission, N.F. No. 57. (Kais. Akad. d. Wiss., Math. - naturwiss. Klasse), Wien	VR272
Heritsch, F. in Seidl, F.	1919	Das Erdbeben von Rann, II. Teil. Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, (Kais. Akad. d. Wiss., Math. - naturwiss. Klasse), Neue Folge, Nr. 55. Wien	VR134
Heritsch, F. in Stuecker, N.	1917	Das Oberburger Erdbeben vom 28. Oktober 1916 und seine Nachbeben. Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, N.F. Nr. 51. (Kais. Akad. d. Wiss., Math. - naturwiss. Klasse), Wien	VR233
Hržič, Majda	1995	Seizmološke raziskave Krškega polja. Internal report for project Neotektonske raziskave na območju JE Krško, Ljubljana, 46 p. + priloge	IC542
KatBg		Katalog potresa 1909, 1910, 1911, 1913, 1914, 1915, 1917, 1918, 1919, delno 1924, 1928. Rokopis, Beograd.	IC417
Lapajne, J.	1990	Veliki potresi na Slovenskem IV - Brežiški potres leta 1917. Ujma, 4, Ljubljana, str. 72-75	IC045
Mihailov, V. in dr.	1980	Brana Mavčiče. Definisanje nivoa seizmičnog rizika i projektnih seizmičkih parametara. Izveštaj IZIS, 80-101, feb. 1980, IZIS, Skopje	IC018

Avtor	Leto	Naslov	Šifra vira
Nečak, D.	2016	Raziskave potresa 1917 – pregled arhivov. Rokopis, 234 str.	IC954
Pavlovec, R.	1999	Poročilo o potresu pred osemdesetimi leti. Ujma, str. 423–424	IC722
Ribarič, V.	1964	Zemlja se je stresla. Cankarjeva založba, Ljubljana	IC419
Ribarič, V.	1994	Potresi v Sloveniji (Ob stoti obletnici velikega ljubljanskega potresa). Slovenska matica, Ljubljana	IC008
Seidl, F.	1918	Zemeljski potres pri Brežicah in Krški vasi dne 29. januarja 1917. Carniola, zv. 1–2, p. 43-60, Ljubljana	VR324
Tornquist, A.	1918	Das Erdbeben von Rann an der Save vom 29. Jänner 1927, Erster Teil. Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, Neue Folge, Nr. 52, (Kais. Akad. d. Wiss., Math. - naturwiss. Klasse), Wien	VR135
VRm		rokopisne beležke za katalog potresov	VRm

PRILOGA 9

ZGODOVINSKI KATALOGI, UPORABLJENI V ŠTUDIJI INE CECIĆ

Katalogi potresov so zbirke podatkov, v katerih seizmologi zbirajo in zapisujejo prostorske in časovne koordinate potresov in tudi druge podatke, od katerih sta najbolj pogosti magnituda in največja dosežena intenziteta.

Pregled zgodovinskih katalogov potresov je urejen po avtorju. Posamezen katalog je podrobneje predstavljen v podpoglavju Zgodovinski katalogi študije Ine Cencić na strani 112.

Avtor	Leto	Naslov	Šifra vira
Cvijanović, D.	1981	Seizmičnost področja SR Hrvatske. Disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb.	IC122
Hadžievski, D.	1990	Makroseizmička i »strong-motion« istraživanja na području Jugoslavije. Interna publikacija - pregledni rad, Seizmološki zavod SR Slovenije, Ljubljana, 138 str.	IC402
Karník, V.	1968/1971	Seismicity of the European Area. Pt 1 and 2, Academia, Praha.	VR227
Ribarič, V.	1982	Seizmičnost Slovenije. Publikacije Seizmološkega zavoda SR Slovenije, Serija A, št. 1-1, Ljubljana, 649 str.	
Ribarič, V.	1984	Potresi. Cankarjeva založba, Ljubljana, 271 str.	VR004
Toperczer, M. und Trapp, E.	1950	Ein Beitrag zur Erdbebengeographie Österreichs nebst Erdbebenkatalog 1904-1948 und Chronik der Starkbeben (Mitt. d. Erdbeben-Kommission, N.F. Nr. 65), Wien.	VR058
Zsíros, T.	1996	Macroseismic focal depth and intensity attenuation in the Carpathian region. Acta Geod. Geoph. Hung., 31, 1-2, Akademiai Kiado, Budapest, str. 115-125.	IC384

PRILOGA 10

SEZNAM INTENZITET POTRESA 29. JANUARJA 1917

Priloga vsebuje dva seznama. Na prvem so kraji, razvrščeni po abecedi glede na današnje ime kraja, na drugem pa so podatki glede na vrednosti intenzitete razvrščeni padajoče.

V preglednicah so za vsako intenzitetno točko (IDP) navedeni podatki o datumu in času potresa, imenu naselja v viru, današnjem imenu naselja, ocenjeni intenziteti (EMS-98) ter oznaki glavnega uporabljenega vira podatkov. Oznaka ops pomeni drugi primarni viri (other primary sources). Uporabljena je takrat, ko je za neko naselje na voljo več ohranjenih podatkov iz različnih primarnih virov.

Ostale okrajšave: ARS = Arhiv Republike Slovenije; ZG = vprašalniki za Hrvaško se hranijo v arhivu Geofizikalnega zavoda Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Zagrebu; List Zg (IS) = seznam naselij z intenziteto I EMS-98, podatki v arhivu Geofizikalnega zavoda Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Zagrebu; pismo = glej Prilogo 6.

Preglednica 1

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Adlešiči	Adlešiči	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Artitsch	Artiče	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Barilović	Barilović	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Bedenica	Bedenica	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Bednja	Bednja	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Bela cerkev	Bela Cerkev	čutili	IC921
1917	1	29	8	22	Berak	Berak	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Bistra	Bistra	V-VI	Zg
1917	1	30	8	22	Sv. Peter pod Sv. Gorami	Bistrica ob Sotli	čutili	IC921
1917	1	29	8	22	Bizeljska vas	Bizeljska vas	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Grad Bjelovar	Bjelovar	III	Zg & ops
1917	1	29	8	22	Blagaj	Blagaj	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Blinja	Blinja	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Boršt	Boršt	poškodbe	IC274
1917	1	29	8	22	Boštanj pri Sevnici	Boštanj	VI	VRm
1917	1	29	8	22	Bović	Bović	V	Zg
1917	1	29	8	22	Frasslau	Braslovče	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Brckovljani	Brckovljani	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Brdovec	Brdovec	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Bregi	Bregi Dugoselski	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Brezina	Brezina	VI-VII	ARS
1917	1	29	8	22	Rann	Brežice	VIII	ARS & ops
1917	1	29	8	22	Brod Moravice	Brod Moravice	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Brodkupa	Brod na Kupi	III	Zg
1917	1	29	8	22	Bučka	Bučka	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Bukoshek	Bukošek	V-VI	ARS
1917	1	29	8	22	Bušeča vas	Bušeča vas	VI	IC417
1917	1	29	8	22	Celje	Celje	V	IC154 & ops
1917	1	29	8	22	Cerina	Cerina	poškodbe	IC925
1917	1	29	8	22	Cerklje	Cerklje ob Krki	VII	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Cerknica	Cerknica	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Cerovac ?	Cerovac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Cirkvena	Cirkvena	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Goli Cirknik	Cirknik	VI	VR135

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Crni Lug	Crni Lug	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Zundrovetz	Cundrovec	V	ARS
1917	1	29	8	22	Cvetković	Cvetković	V	Zg
1917	1	29	8	22	Cvjetlin	Cvetlin	V	Zg
1917	1	29	8	22	Cvijanović	Cvijanović Brdo	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Čabar	Čabar	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Čatež	Čatež ob Savi	VII	IC908 & ops
1917	1	29	8	22	Čazma	Čazma	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Črnc	Črnc	VII-VIII	ARS
1917	1	29	8	22	Črnomelj	Črnomelj	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Čučerje	Čučerje	poškodbe	Zg
1917	1	29	8	22	Desinić	Desinić	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Dobeno	Dobeno	VII-VIII	IC274
1917	1	29	8	22	Dobova	Dobova	poškodbe	VR135
1917	1	29	8	22	Neuhaus bei Cilli	Dobrna	čutili	IC919
1917	1	29	8	22	Dolenja vas	Dolenja vas pri Krškem	VI-VII	VR135
1917	1	29	8	22	Skopice	Dolenje Skopice	VII-VIII	IC921
1917	1	29	8	22	D. Boštanj	Dolenji Boštanj	VI	IC417
1917	1	29	8	22	Toplice	Dolenjske Toplice	IV	IC417
1917	1	29	8	22	D. Kupčina	Donja Kupčina	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Pušča Dol.	Donja Pušča	VI	Zg.
1917	1	29	8	22	D. Stubica	Donja Stubica	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	D. Zelina	Donja Zelina	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Primišlje	Donje Primišlje	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Draganići	Draganići	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Dramlje	Dramlje	poškodbe	IC154
1917	1	29	8	22	Drašiči	Drašiči	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Drežnik	Drežnik Brezovički	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Drivenik	Drivenik	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Drnje	Drnje	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Dubranec	Dubranec	V	Zg
1917	1	29	8	22	Dugaresa	Duga Resa	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Dugoselo	Dugo Selo	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Dvor	Dvor	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Đurđevac	Đurđevac	I	List ZG (IS)

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Farkaševac	Farkaševac	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Ferdinandovac	Ferdinandovac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Fužine	Fužine	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Gaberje	Gabrje pri Dobovi	V	ARS
1917	1	29	8	22	Garešnica	Garešnica	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Generalski Stol	Generalski Stol	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Gerovo	Gerovo	III	Zg
1917	1	29	8	22	Glina	Glina	III	Zg
1917	1	29	8	22	Glogov Brod	Glogov Brod	V	ARS
1917	1	29	8	22	Gomirje	Gomirje	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Gornja Bučica	Gornja Bučica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	G. Stubica	Gornja Stubica	V	Zg
1917	1	29	8	22	G. Desinec	Gornji Desinec	V	Zg
1917	1	29	8	22	Gornjigrad	Gornji Grad	čutili	IC274
1917	1	29	8	22	Tiergarten	Gornji Lenart	VI	ARS
1917	1	29	8	22	Gradec	Gradec	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Gradusa	Gradusa	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Granešina	Granešina	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Gradec	Graz	čutili	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Grižane	Grižane	poškodbe	Zg
1917	1	29	8	22	Grobnik	Grobnik	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Grubišno Polje	Grubišno Polje	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hercegovac	Hercegovac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hlebine	Hlebine	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hrastovica	Hrastovica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hraščina Trgovišće	Hraščina	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Hreljin	Hreljin	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hrnetić	Hrnetić	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Dubica	Hrvatska Dubica	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Hrvatski Blagaj	Hrvatski Blagaj	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Breznički Hum	Hum Breznički	V	IC417
1917	1	29	8	22	Hum na Sutli	Hum na Sutli	V	Zg
1917	1	29	8	22	Il. Bistrica	Ilirska Bistrica	III	IC417
1917	1	29	8	22	Ivanec	Ivanec	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Jabukovac	Jabukovac	čutili	Zg

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Jamnica	Jamnica Pisarovinska	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Janče	Janče	V	IC928
1917	1	29	8	22	Jesenje	Jesenje	V	Zg
1917	1	29	8	22	Ježica	Ježica	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Josipdol	Josipdol	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Jukinac	Jukinac	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Kalnik	Kalnik	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kamensko	Kamensko	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Kapellen	Kapele	V-VI	VR135
1917	1	29	8	22	Karlovac	Karlovac	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Kašina	Kašina	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Klagenfurt	Klagenfurt	čutili	IC919
1917	1	29	8	22	Klanjec	Klanjec	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Klinča Sela	Klinča Sela	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Kloštar Ivanić	Kloštar Ivanić	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kloštar Podravski	Kloštar Podravski	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kočevje	Kočevje	čutili	IC274 & ops
1917	1	29	8	22	Komenda	Komenda	V	IC274
1917	1	29	8	22	Koprivnica	Koprivnica	III	Zg
1917	1	29	8	22	Kostajnica	Kostajnica	III	Zg
1917	1	29	8	22	Kostanjevac	Kostanjevac	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Kostanjevica	Kostanjevica na Krki	VI	IC274
1917	1	29	8	22	Kastel	Kostel	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Montpreis	Kozje	V-VI	IC919 & ops
1917	1	29	8	22	Kraljev Vrh	Kraljev Vrh	poškodbe	Zg
1917	1	29	8	22	Kraljevčani	Kraljevčani	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kraljevec	Kraljevec na Sutli	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Kraljevica	Kraljevica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Krapina	Krapina	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Krap. Toplice	Krapinske Toplice	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Krasica	Krasica	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Krašić	Krašić	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Kratečko	Kratečko	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kreuz	Križevci	III-IV	Zg & ops
1917	1	29	8	22	Krnjak	Krnjak	I	List ZG (IS)

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Munkendorf	Krška vas	VIII	IC924 & ops
1917	1	29	8	22	Gurkfeld	Krško	VI	IC274 & ops
1917	1	29	8	22	Kumrovac	Kumrovec	poškodbe	Zg
1917	1	29	8	22	Kupjak	Kupjak	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kutina	Kutina	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Markt Tueffer	Laško	čutili	IC899 & ops
1917	1	29	8	22	Ledenice	Ledenice	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Lekenik	Lekenik	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Lepoglava	Lepoglava	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Leskovec	Leskovec pri Krškem	VI-VII	IC274
1917	1	29	8	22	Lešče na Dobri	Lešče na Dobri	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Libna	Libna	V-VI	ARS
1917	1	29	8	22	Lič	Lič	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Jasenica	Lička Jesenica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Litija	Litija	VI	IC417
1917	1	29	8	22	Laibach	Ljubljana	III-IV	IC928 & ops
1917	1	29	8	22	D. M. v Polju	Ljubljana Polje	IV	IC274
1917	1	29	8	22	Laufen	Ljubno ob Savinji	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Lobor	Lobor	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	D. Logatec	Logatec	III	IC417
1917	1	29	8	22	Lokve	Lokve	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Lovrenc na Dravskem polju	Lovrenc na Dravskem polju	IV	IC924
1917	1	29	8	22	Lantsch	Luče	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Ludbreg	Ludbreg	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Lupoglav	Lupoglav	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Magjarevo	Madžarevo	III	Zg
1917	1	29	8	22	Maja	Maja	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Majur	Majur	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Makole	Makole	IV	IC924
1917	1	29	8	22	Malerodne pri Rogatcu	Male Rodne	IV-V	IC924
1917	1	29	8	22	Sv. Peter pri Mariboru	Malečnik	IV-V	IC924
1917	1	29	8	22	M. Bukovec	Mali Bukovec Zagorski	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Marburg	Maribor	V	IC924 & ops

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Marija Bistrica	Marija Bistrica	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Marija Gorica	Marija Gorica	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Martinska Ves	Martinska Ves	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Maruševec	Maruševec	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Mečenčani	Mečenčani	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Metlika	Metlika	čutili	IC274
1917	1	29	8	22	Mihalovec	Mihalovec	VI-VII	ARS & ops
1917	1	29	8	22	Mirna	Mirna	V	IC417
1917	1	29	8	22	Mirna Peč	Mirna Peč	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Modruš	Modruš	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Mokronog	Mokronog	čutili	IC921
1917	1	29	8	22	Molve	Molve	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Moravče	Moravče	V	IC417
1917	1	29	8	22	Brueckl	Mostec	poškodbe	ARS & ops
1917	1	29	8	22	Meščenica	Moščenica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Prassberg	Mozirje	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Mrkopalj	Mrkopalj	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Mrzla vas	Mrzlava vas	poškodbe	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Žumberačko Mrzlo Polje	Mrzlo Polje Žumberačko	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Netretić	Netretić	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Nova Rača	Nova Rača	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Nowi-Dvor	Novi Dvori Klan- ječki	IV-V	IC919 & ops
1917	1	29	8	22	Novi Grad	Novi Grad	V	IC417
1917	1	29	8	22	Novi Marof	Novi Marof	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Novi	Novi Vinodolski	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Novigrad	Novigrad Podravski	III	Zg
1917	1	29	8	22	Rudolfswerth	Novo mesto	IV-V	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Oborovo	Oborovo	III	Zg
1917	1	29	8	22	Orehovica	Orehovica	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Orle	Orle	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Friedau	Ormož	IV	IC919
1917	1	29	8	22	Oroslavlje	Oroslavje	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Osilnica	Osilnica	III	IC154
1917	1	29	8	22	Oštarije	Oštarije	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Oštri Zid	Oštri Zid	III-IV	Zg

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Ozalj	Ozalj	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Palanjek	Palanjek Pokupski	III	Zg
1917	1	29	8	22	Pesje	Pesje	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Peteranec	Peteranec	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Petrinja	Petrinja	III	IC931 & ops
1917	1	29	8	22	Petrova vas	Petrova vas	III	IC417
1917	1	29	8	22	Petrovina	Petrovina	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Petrovsko	Petrovsko	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Pisarovina	Pisarovina	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Pitomača	Pitomača	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Pivka	Pivka	IV	VRm
1917	1	29	8	22	Plešče	Plešče	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Plešivica	Plešivica	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Plešivice pri Žužembergu	Plešivica	IV-V	VRm
1917	1	29	8	22	Sv. Križ pri Kostanjevici	Podbočje	VI	IC274
1917	1	29	8	22	Podgrad	Podgrad	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Podravske Sesvete	Podravske Sesvete	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Podsusjed	Podsused	V	Zg
1917	1	29	8	22	Pokupsko	Pokupsko	III	Zg
1917	1	29	8	22	Polica (Višnja gora)	Polica	V	VRm
1917	1	29	8	22	Poljanec	Poljanec	V	IC417
1917	1	29	8	22	Ponikve	Ponikve	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Postojna	Postojna	III	IC417
1917	1	29	8	22	Praputnjak	Praputnjak	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Prekrižje	Prekrižje	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Preloščica	Preloščica	III	Zg
1917	1	29	8	22	Prezid	Prezid	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Prilipa	Prilipe	VII-VIII	VR135
1917	1	29	8	22	Prišlin	Prišlin	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Ptuj	Ptuj	V-VI	IC924 & ops
1917	1	29	8	22	Račjavas	Račja vas	poškodbe	IC274
1917	1	29	8	22	Radeče	Radeče	IV	IC417
1917	1	29	8	22	St. Xaveri	Radmirje	čutili	VR233

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Radoboj	Radoboj	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Raka	Raka	V	IC417
1917	1	29	8	22	Rakek	Rakek	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Rakovpotok	Rakov Potok	V	Zg
1917	1	29	8	22	Radkovicica	Rakovec	V-VI	VR135
1917	1	29	8	22	Ravna Gora	Ravna Gora	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Ries	Rečica ob Savinji	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Remete	Remete	V	Zg
1917	1	29	8	22	Remetinec	Remetinec	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Ribnik	Ribnik	V	Zg
1917	1	29	8	22	Rohitsch-Sauer brunn	Rogaška Slatina	čutili	IC924 & ops
1917	1	29	8	22	Rogatec	Rogatec	čutili	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Rozga	Rozga	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Rudeš	Rudeš	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Rujevac	Rujevac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Saborsko	Saborsko	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Samobor	Samobor	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Sela	Sela	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Sela	Sela	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Sisak	Sisak	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Skaručina	Skaručna	V	IC274
1917	1	29	8	22	Skrad	Skrad	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Slakovec	Slakovec	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Slavetić	Slavetić	V	Zg
1917	1	29	8	22	Slovenska Bistrica	Slovenska Bistrica	III	VRm
1917	1	29	8	22	Slunj	Slunj	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Sobenja vas	Sobenja vas	VI	VR135
1917	1	29	8	22	Sokolovac	Sokolovac	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Sulzbach im Sannthale	Solčava	I	VR233
1917	1	29	8	22	Sošice	Sošice	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Pohanca	Spodnja Pohanca	V-VI	VR135
1917	1	29	8	22	Prilišće	Srednje Prilišće	III	IC417
1917	1	29	8	22	Sromlje	Sromlje	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Farkašić	Stari Farkašić	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Stari Grad	Stari Grad	poškodbe	ARS

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Stari trg pri Kočevju	Stari trg ob Klopri	IV	IC274 & ops
1917	1	29	8	22	Stojdraga	Stojdraga	VII	Zg
1917	1	29	8	22	Stopiče	Stopiče	poškodbe	VR135
1917	1	29	8	22	Straža	Straža	V	IC417
1917	1	29	8	22	Strmec	Strmec	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Stupnik	Stupnik	V	Zg
1917	1	29	8	22	Sunja	Sunja	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Sv. Jana	Sv. Jana	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Nedelja	Sveta Nedelja	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Ilija	Sveti Ilija	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Ivan Zelina	Sveti Ivan Zelina	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Križ	Sveti Križ	VI	IC417
1917	1	29	8	22	Sv. Petar Orahovec	Sveti Petar Orahovec	III	Zg
1917	1	29	8	22	Šempeter	Šempeter v Savinjski dolini	poškodbe	pismo
1917	1	29	8	22	Št. Jernej na Dolenjskem	Šentjernej	V-VI	IC921
1917	1	29	8	22	St. Leonhard	Šentlenart	VIII	ARS
1917	1	29	8	22	Št. Rupert	Šentrupert	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Škofjan	Škofjan	V	IC417
1917	1	29	8	22	Škofja Loka	Škofja Loka	IV	IC274
1917	1	29	8	22	Šmarjeta pri Novem Mestu	Šmarjeta	V	IC417
1917	1	29	8	22	Teharje pri Celju	Teharje	V	IC274
1917	1	29	8	22	Tomašica	Tomašica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Topusko	Topusko	III	Zg
1917	1	29	8	22	Tounj	Tounj	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Trebež	Trebež	V-VI	ARS
1917	1	29	8	22	Trebnje	Trebnje	IV	IC500
1917	1	29	8	22	Ternje	Trnje	VI-VII	ARS
1917	1	29	8	22	Tržišče	Tržišče	V-VI	IC274
1917	1	29	8	22	Tuhelj	Tuhelj	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Tušilović	Tušilović	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Varaždin	Varaždin	IV	Zg & ops
1917	1	29	8	22	V. Gorica	Velika Gorica	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Velika vas	Velika vas pri Krškem	poškodbe	IC500

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Malenice pri Krški vasi	Velike Malence	VII	VR324
1917	1	29	8	22	Veliki Gaber	Veliki Gaber	V	IC417
1917	1	29	8	22	Veliki Grđevac	Veliki Grđevac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Gr. Obresch	Veliki Obrež	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Veliki Podlog pri Leskovcu	Veliki Podlog	poškodbe	IC274 & ops
1917	1	29	8	22	V. Trojstvo	Veliko Trojstvo	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Veljun	Veljun	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Videm	Videm	VI-VII	VR135
1917	1	29	8	22	Vihre	Vihre	poškodbe	IC500
1917	1	29	8	22	Vinica	Vinica	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Virovitica	Virovitica	I	IC919 & ops
1917	1	29	8	22	Vivodina	Vivodina	III	Zg
1917	1	29	8	22	Vojnić	Vojnić	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Vojnovac	Vojnovac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Voloder	Voloder	III	Zg
1917	1	29	8	22	Vrginmost	Vrginmost	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Vrhnika	Vrhnika	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Zabok	Zabok	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Zagorje	Zagorje ob Savi	V	IC417
1917	1	29	8	22	Agram	Zagreb	V-VI	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Sakot	Zakot	VIII	ARS & ops
1917	1	29	8	22	Zapresic	Zaprešić	IV-V	IC919 & ops
1917	1	29	8	22	Zidani most	Zidani Most	IV-V	IC924
1917	1	29	8	22	Zlatar	Zlatar	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Zrin	Zrin	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Zrinska	Zrinska	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Ždala	Ždala	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Živaja	Živaja	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Žumberak	Žumberak	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Župečavas	Župeča vas	poškodbe	IC274 & ops

Preglednica 2

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Rann	Brežice	VIII	ARS & ops
1917	1	29	8	22	Munkendorf	Krška vas	VIII	IC924 & ops
1917	1	29	8	22	St. Leonhard	Šentlenart	VIII	ARS
1917	1	29	8	22	Sakot	Zakot	VIII	ARS & ops
1917	1	29	8	22	Črnc	Črnc	VII-VIII	ARS
1917	1	29	8	22	Dobeno	Dobeno	VII-VIII	IC274
1917	1	29	8	22	Skopice	Dolenje Skopice	VII-VIII	IC921
1917	1	29	8	22	Prilipa	Prilipe	VII-VIII	VR135
1917	1	29	8	22	Cerklje	Cerklje ob Krki	VII	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Čatež	Čatež ob Savi	VII	IC908 & ops
1917	1	29	8	22	Stojdraga	Stojdraga	VII	Zg
1917	1	29	8	22	Malenice pri Krški vasi	Velike Malence	VII	VR324
1917	1	29	8	22	Brezina	Brezina	VI-VII	ARS
1917	1	29	8	22	Dolenja vas	Dolenja vas pri Krškem	VI-VII	VR135
1917	1	29	8	22	Leskovec	Leskovec pri Krškem	VI-VII	IC274
1917	1	29	8	22	Mihalovec	Mihalovec	VI-VII	ARS & ops
1917	1	29	8	22	Ternje	Trnje	VI-VII	ARS
1917	1	29	8	22	Videm	Videm	VI-VII	VR135
1917	1	29	8	22	Boštanj pri Sevnici	Boštanj	VI	VRm
1917	1	29	8	22	Bušeča vas	Bušeča vas	VI	IC417
1917	1	29	8	22	Goli Cirknik	Cirknik	VI	VR135
1917	1	29	8	22	Desinić	Desinić	VI	Zg
1917	1	29	8	22	D. Boštanj	Dolenji Boštanj	VI	IC417
1917	1	29	8	22	Pušča Dol.	Donja Pušča	VI	Zg.
1917	1	29	8	22	Tiergarten	Gornji Lenart	VI	ARS
1917	1	29	8	22	Klanjec	Klanjec	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Klinča Sela	Klinča Sela	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Kostanjevac	Kostanjevac	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Kostanjevica	Kostanjevica na Krki	VI	IC274
1917	1	29	8	22	Kraljevec	Kraljevec na Sutli	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Krap. Toplice	Krapinske Toplice	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Gurkfeld	Krško	VI	IC274 & ops

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Litija	Litija	VI	IC417
1917	1	29	8	22	Marija Gorica	Marija Gorica	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Križ pri Kostanjevici	Podbočje	VI	IC274
1917	1	29	8	22	Rozga	Rozga	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Sobenja vas	Sobenja vas	VI	VR135
1917	1	29	8	22	Sv. Jana	Sv. Jana	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Ivan Zelina	Sveti Ivan Zelina	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Križ	Sveti Križ	VI	IC417
1917	1	29	8	22	Žumberak	Žumberak	VI	Zg
1917	1	29	8	22	Artitsch	Artiče	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Bizeljska vas	Bizeljska vas	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Boršt	Boršt	poškodbe	IC274
1917	1	29	8	22	Cerina	Cerina	poškodbe	IC925
1917	1	29	8	22	Čučerje	Čučerje	poškodbe	Zg
1917	1	29	8	22	Dobova	Dobova	poškodbe	VR135
1917	1	29	8	22	Dramlje	Dramlje	poškodbe	IC154
1917	1	29	8	22	Grižane	Grižane	poškodbe	Zg
1917	1	29	8	22	Kraljev Vrh	Kraljev Vrh	poškodbe	Zg
1917	1	29	8	22	Kumrovac	Kumrovec	poškodbe	Zg
1917	1	29	8	22	Brueckl	Mostec	poškodbe	ARS & ops
1917	1	29	8	22	Mrzla vas	Mrzlava vas	poškodbe	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Pesje	Pesje	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Račjvas	Račja vas	poškodbe	IC274
1917	1	29	8	22	Sela	Sela	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Sromlje	Sromlje	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Stari Grad	Stari Grad	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Stopiče	Stopiče	poškodbe	VR135
1917	1	29	8	22	Šempeter	Šempeter v Savinjski dolini	poškodbe	pismo
1917	1	29	8	22	Velika vas	Velika vas pri Krškem	poškodbe	IC500
1917	1	29	8	22	Gr. Obresch	Veliki Obrež	poškodbe	ARS
1917	1	29	8	22	Veliki Podlog pri Leskovcu	Veliki Podlog	poškodbe	IC274 & ops
1917	1	29	8	22	Vihre	Vihre	poškodbe	IC500
1917	1	29	8	22	Župečavas	Župeča vas	poškodbe	IC274 & ops
1917	1	29	8	22	Bistra	Bistra	V-VI	Zg

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Brdovec	Brdovec	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Bukoshek	Bukošek	V-VI	ARS
1917	1	29	8	22	Gomirje	Gomirje	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Kapellen	Kapele	V-VI	VR135
1917	1	29	8	22	Montpreis	Kozje	V-VI	IC919 & ops
1917	1	29	8	22	Libna	Libna	V-VI	ARS
1917	1	29	8	22	Marija Bistrica	Marija Bistrica	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Oroslavlje	Oroslavje	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Petrovina	Petrovina	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Ptuj	Ptuj	V-VI	IC924 & ops
1917	1	29	8	22	Radkovic	Rakovec	V-VI	VR135
1917	1	29	8	22	Rudeš	Rudeš	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Samobor	Samobor	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Pohanca	Spodnja Pohanca	V-VI	VR135
1917	1	29	8	22	Strmec	Strmec	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Št. Jernej na Dolenjskem	Šentjernej	V-VI	IC921
1917	1	29	8	22	Trebež	Trebež	V-VI	ARS
1917	1	29	8	22	Tržišče	Tržišče	V-VI	IC274
1917	1	29	8	22	Tuhelj	Tuhelj	V-VI	Zg
1917	1	29	8	22	Agram	Zagreb	V-VI	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Bović	Bović	V	Zg
1917	1	29	8	22	Celje	Celje	V	IC154 & ops
1917	1	29	8	22	Zundrovetz	Cundrovec	V	ARS
1917	1	29	8	22	Cvetković	Cvetković	V	Zg
1917	1	29	8	22	Cvjetlin	Cvetlin	V	Zg
1917	1	29	8	22	Dubranec	Dubranec	V	Zg
1917	1	29	8	22	Gaberje	Gabrje pri Dobovi	V	ARS
1917	1	29	8	22	Glogov Brod	Glogov Brod	V	ARS
1917	1	29	8	22	G. Stubica	Gornja Stubica	V	Zg
1917	1	29	8	22	G. Desinec	Gornji Desinec	V	Zg
1917	1	29	8	22	Breznički Hum	Hum Breznički	V	IC417
1917	1	29	8	22	Hum na Sutli	Hum na Sutli	V	Zg
1917	1	29	8	22	Janče	Janče	V	IC928
1917	1	29	8	22	Jesenje	Jesenje	V	Zg
1917	1	29	8	22	Komenda	Komenda	V	IC274

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Marburg	Maribor	V	IC924 & ops
1917	1	29	8	22	Mirna	Mirna	V	IC417
1917	1	29	8	22	Moravče	Moravče	V	IC417
1917	1	29	8	22	Novi Grad	Novi Grad	V	IC417
1917	1	29	8	22	Podsusjed	Podsused	V	Zg
1917	1	29	8	22	Polica (Višnja gora)	Polica	V	VRm
1917	1	29	8	22	Poljanec	Poljanec	V	IC417
1917	1	29	8	22	Raka	Raka	V	IC417
1917	1	29	8	22	Rakovpotok	Rakov Potok	V	Zg
1917	1	29	8	22	Remete	Remete	V	Zg
1917	1	29	8	22	Ribnik	Ribnik	V	Zg
1917	1	29	8	22	Skaručina	Skaručna	V	IC274
1917	1	29	8	22	Slavetić	Slavetić	V	Zg
1917	1	29	8	22	Straža	Straža	V	IC417
1917	1	29	8	22	Stupnik	Stupnik	V	Zg
1917	1	29	8	22	Škocjan	Škocjan	V	IC417
1917	1	29	8	22	Šmarjeta pri Novem Mestu	Šmarjeta	V	IC417
1917	1	29	8	22	Teharje pri Celju	Teharje	V	IC274
1917	1	29	8	22	Veliki Gaber	Veliki Gaber	V	IC417
1917	1	29	8	22	Zagorje	Zagorje ob Savi	V	IC417
1917	1	29	8	22	Brod Moravice	Brod Moravice	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	D. Stubica	Donja Stubica	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Dugoselo	Dugo Selo	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Farkaševac	Farkaševac	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Hrašćina Trgovišće	Hrašćina	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Hrnetić	Hrnetić	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Jamnica	Jamnica Pisarovinska	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Karlovac	Karlovac	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Krapina	Krapina	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Lobor	Lobor	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Malerodne pri Rogatcu	Male Rodne	IV-V	IC924
1917	1	29	8	22	Sv. Peter pri Mariboru	Malečnik	IV-V	IC924
1917	1	29	8	22	Maruševec	Maruševec	IV-V	Zg

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Mrkopalj	Mrkopalj	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Nowi-Dvor	Novi Dvori Klanječki	IV-V	IC919 & ops
1917	1	29	8	22	Rudolfswerth	Novo mesto	IV-V	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Ozalj	Ozalj	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Plešivice pri Žužembergu	Plešivica	IV-V	VRm
1917	1	29	8	22	Radoboj	Radoboj	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Sošice	Sošice	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	V. Trojstvo	Veliko Trojstvo	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Vinica	Vinica	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Vrginmost	Vrginmost	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Zabok	Zabok	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Zapresic	Zaprešič	IV-V	IC919 & ops
1917	1	29	8	22	Zidani most	Zidani Most	IV-V	IC924
1917	1	29	8	22	Zrinjska	Zrinska	IV-V	Zg
1917	1	29	8	22	Adlešiči	Adlešiči	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Bedenica	Bedenica	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Bučka	Bučka	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Cerknica	Cerknica	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Cirkvena	Cirkvena	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Čazma	Čazma	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Črnomelj	Črnomelj	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Toplice	Dolenjske Toplice	IV	IC417
1917	1	29	8	22	D. Kupčina	Donja Kupčina	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Drašiči	Drašiči	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Dugaresa	Duga Resa	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Dubica	Hrvatska Dubica	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Ivanec	Ivanec	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Ježica	Ježica	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Kašina	Kašina	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Kastel	Kostel	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Krašič	Krašič	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Lekenik	Lekenik	IV	Zg
1917	1	29	8	22	D. M. v Polju	Ljubljana Polje	IV	IC274
1917	1	29	8	22	Lokve	Lokve	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Lovrenc na Dravskem polju	Lovrenc na Dravskem polju	IV	IC924

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Makole	Makole	IV	IC924
1917	1	29	8	22	Mirna Peč	Mirna Peč	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Žumberačko Mrzlo Polje	Mrzlo Polje Žumberačko	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Novi Marof	Novi Marof	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Orle	Orle	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Friedau	Ormož	IV	IC919
1917	1	29	8	22	Pivka	Pivka	IV	VRm
1917	1	29	8	22	Plešivica	Plešivica	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Podgrad	Podgrad	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Prekrižje	Prekrižje	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Radeče	Radeče	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Rakek	Rakek	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Remetinec	Remetinec	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Sisak	Sisak	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Farkašić	Stari Farkašić	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Stari trg pri Kočevju	Stari trg ob Klopi	IV	IC274 & ops
1917	1	29	8	22	Sv. Nedelja	Sveta Nedelja	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Sv. Ilija	Sveti Ilija	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Št. Rupert	Šentrupert	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Škofja Loka	Škofja Loka	IV	IC274
1917	1	29	8	22	Trebnje	Trebnje	IV	IC500
1917	1	29	8	22	Tušilović	Tušilović	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Varaždin	Varaždin	IV	Zg & ops
1917	1	29	8	22	V. Gorica	Velika Gorica	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Vojnić	Vojnić	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Vrhnika	Vrhnika	IV	IC417
1917	1	29	8	22	Zlatar	Zlatar	IV	Zg
1917	1	29	8	22	Bednja	Bednja	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Brckovljani	Brckovljani	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Bregi	Bregi Dugoselski	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	D. Zelina	Donja Zelina	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Primišlje	Donje Primišlje	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Draganići	Draganići	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Gradec	Gradec	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Kamensko	Kamensko	III-IV	Zg

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Kreuz	Križevci	III-IV	Zg & ops
1917	1	29	8	22	Laibach	Ljubljana	III-IV	IC928 & ops
1917	1	29	8	22	Netretić	Netretić	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Orehovica	Orehovica	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Oštri Zid	Oštri Zid	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Petrovsko	Petrovsko	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Prezid	Prezid	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Ravna Gora	Ravna Gora	III-IV	Zg
1917	1	29	8	22	Grad Bjelovar	Bjelovar	III	Zg & ops
1917	1	29	8	22	Brodkupa	Brod na Kupi	III	Zg
1917	1	29	8	22	Gerovo	Gerovo	III	Zg
1917	1	29	8	22	Glina	Glina	III	Zg
1917	1	29	8	22	Il. Bistrica	Ilirska Bistrica	III	IC417
1917	1	29	8	22	Koprivnica	Koprivnica	III	Zg
1917	1	29	8	22	Kostajnica	Kostajnica	III	Zg
1917	1	29	8	22	D. Logatec	Logatec	III	IC417
1917	1	29	8	22	Magjarevo	Madžarevo	III	Zg
1917	1	29	8	22	Novigrad	Novigrad Podravski	III	Zg
1917	1	29	8	22	Oborovo	Oborovo	III	Zg
1917	1	29	8	22	Osilnica	Osilnica	III	IC154
1917	1	29	8	22	Palanjek	Palanjek Pokupski	III	Zg
1917	1	29	8	22	Petrinja	Petrinja	III	IC931 & ops
1917	1	29	8	22	Petrova vas	Petrova vas	III	IC417
1917	1	29	8	22	Pokupsko	Pokupsko	III	Zg
1917	1	29	8	22	Postojna	Postojna	III	IC417
1917	1	29	8	22	Preloščica	Preloščica	III	Zg
1917	1	29	8	22	Slovenska Bistrica	Slovenska Bistrica	III	VRm
1917	1	29	8	22	Prilišće	Srednje Prilišće	III	IC417
1917	1	29	8	22	Sv. Petar Orahovec	Sveti Petar Orahovec	III	Zg
1917	1	29	8	22	Topusko	Topusko	III	Zg
1917	1	29	8	22	Vivodina	Vivodina	III	Zg
1917	1	29	8	22	Voloder	Voloder	III	Zg
1917	1	29	8	22	Bela cerkev	Bela Cerkev	čutili	IC921

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	30	8	22	Sv. Peter pod Sv. Gorami	Bistrica ob Sotli	čutili	IC921
1917	1	29	8	22	Frasslau	Braslovče	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Cvijanović	Cvijanović Brdo	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Neuhaus bei Cilli	Dobrna	čutili	IC919
1917	1	29	8	22	Drežnik	Drežnik Brezovički	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Drivenik	Drivenik	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Garešnica	Garešnica	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Gornjigrad	Gornji Grad	čutili	IC274
1917	1	29	8	22	Granešina	Granešina	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Gradec	Graz	čutili	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Grobnik	Grobnik	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Jabukovac	Jabukovac	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Josipdol	Josipdol	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Jukinac	Jukinac	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Klagenfurt	Klagenfurt	čutili	IC919
1917	1	29	8	22	Kočevje	Kočevje	čutili	IC274 & ops
1917	1	29	8	22	Krasica	Krasica	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Markt Tueffer	Laško	čutili	IC899 & ops
1917	1	29	8	22	Lepoglava	Lepoglava	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Laufen	Ljubno ob Savinji	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Lantsch	Luče	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Majur	Majur	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Metlika	Metlika	čutili	IC274
1917	1	29	8	22	Mokronog	Mokronog	čutili	IC921
1917	1	29	8	22	Prassberg	Mozirje	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Pisarovina	Pisarovina	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Prišlin	Prišlin	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	St. Xaveri	Radmirje	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Ries	Rečica ob Savinji	čutili	VR233
1917	1	29	8	22	Rohitsch-Sauerbrunn	Rogaška Slatina	čutili	IC924 & ops
1917	1	29	8	22	Rogatec	Rogatec	čutili	IC921 & ops
1917	1	29	8	22	Sela	Sela	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Sokolovac	Sokolovac	čutili	Zg
1917	1	29	8	22	Barilović	Barilović	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Berak	Berak	I	List ZG (IS)

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Blagaj	Blagaj	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Blinja	Blinja	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Cerovac ?	Cerovac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Crni Lug	Crni Lug	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Čabar	Čabar	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Drnje	Drnje	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Dvor	Dvor	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Đurđevac	Đurđevac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Ferdinandovac	Ferdinandovac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Fužine	Fužine	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Generalski Stol	Generalski Stol	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Gornja Bučica	Gornja Bučica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Gradusa	Gradusa	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Grubišno Polje	Grubišno Polje	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hercegovac	Hercegovac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hlebine	Hlebine	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hrastovica	Hrastovica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hreljin	Hreljin	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Hrvatski Blagaj	Hrvatski Blagaj	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kalnik	Kalnik	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kloštar Ivanić	Kloštar Ivanić	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kloštar Podravski	Kloštar Podravski	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kraljevčani	Kraljevčani	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kraljevica	Kraljevica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kratečko	Kratečko	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Krnjak	Krnjak	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kupjak	Kupjak	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Kutina	Kutina	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Ledenice	Ledenice	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Lešće na Dobri	Lešće na Dobri	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Lič	Lič	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Jasenica	Lička Jesenica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Ludbreg	Ludbreg	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Lupoglav	Lupoglav	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Maja	Maja	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	M. Bukovec	Mali Bukovec Zagorski	I	List ZG (IS)

Leto	M	d	h UTC	m	Ime v viru	Kraj	I EMS-98	vir
1917	1	29	8	22	Martinska Ves	Martinska Ves	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Mečenčani	Mečenčani	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Modruš	Modruš	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Molve	Molve	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Meščenica	Mošččenica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Nova Rača	Nova Rača	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Novi	Novi Vinodolski	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Oštarije	Oštarije	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Peteranec	Peteranec	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Pitomača	Pitomača	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Plešče	Plešče	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Podravske Sesvete	Podravske Sesvete	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Ponikve	Ponikve	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Praputnjak	Praputnjak	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Rujevac	Rujevac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Saborsko	Saborsko	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Skrad	Skrad	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Slakovec	Slakovec	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Slunj	Slunj	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Sulzbach im Sannthale	Solčava	I	VR233
1917	1	29	8	22	Sunja	Sunja	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Tomašica	Tomašica	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Tounj	Tounj	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Veliki Grđevac	Veliki Grđevac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Veljun	Veljun	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Virovitica	Virovitica	I	IC919 & ops
1917	1	29	8	22	Vojnovac	Vojnovac	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Zrin	Zrin	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Ždala	Ždala	I	List ZG (IS)
1917	1	29	8	22	Živaja	Živaja	I	List ZG (IS)

PRILOGA 11

SEZNAM SEIZMOLOŠKIH PODATKOV O POTRESU, KI SO JIH OBJAVLJALI TAKRATNI ČASOPISI

Eden izmed načinov sporočanja o potresu kot tudi hitre izmenjave podatkov med seizmologi so v času brežiškega potresa bile objave v časopisih, ki so opisovale zapise instrumentov na potresnih opazovalnicah. Preglednica vsebuje podatke o datumu potresa, času začetka zapisa na posamezni opazovalnici, velikosti največjega odklona na zapisu potresa (v milimetrih), času največjega odklona, in času, ko se je zapis končal. Sledi opomba, ime opazovalnice, ime časopisa in datum objave. Pregled je urejen po času začetka zapisa potresa.

Leto	Mesec	Dan	Ura	Minuta	Sekun- da	Največji odklon	Čas mak- simuma	Konec	Opomba	Opazo- valnica	Časopis	Datum objave
1917	1	29	9	20					močan	Budapest	Neues Wiener Tagblatt	30.01.1917
1917	1	29	9	22	13	0.5 mm	9:23:29	10		Trieste	Obzor	29.01.1917
1917	1	29	9	23	8					Zagreb	Linzer Tages-Po- st	30.01.1917
1917	1	29	9	23	8					Zagreb	Reichspost	30.01.1917
1917	1	29	9	23	13	0.5 mm	09:23:29	10		Trieste	Grazer Tagblatt	30.01.1917
1917	1	29	9	23	13			10		Trieste	Linzer Tages-Po- st	30.01.1917
1917	1	29	9	23	13	0.5 mm	09:23:29	10	močan	Trieste	Slovenec	30.01.1917
1917	1	29	9	23	13	0.5 mm	09:23:29	10	močan	Trieste	Marburger Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	9	23	13	0.5 mm	09:23:29	10	močan v bližini	Trieste	Edinost	30.01.1917
1917	1	29	9	23	17					Graz	Grazer Tagblatt	29.01.1917
1917	1	29	9	23	17					Graz	Slovenec	29.01.1917
1917	1	29	9	23	25				tako močan, da so se kazalci poškodovali	Graz	Slovenec	29.01.1917
1917	1	29	9	23	27	8 mm			močan, kratek, bližnji	Pula	Obzor	29.01.1917
1917	1	29	9	23	27	0.8 mm	09:23:52		smer JZ-SV, močan kratek	Pula	Wiener Zeitung	29.01.1917
1917	1	29	9	23	27	0.8 mm	09:23:52		smer JZ-SV	Pula	Grazer Tagblatt	30.01.1917
1917	1	29	9	23	27					Pula	Linzer Tages-Po- st	30.01.1917

Leto	Mesec	Dan	Ura	Minuta	Sekun- da	Največji odklon	Čas mak- simuma	Konec	Opomba	Opazo- valnica	Časopis	Datum objave
1917	1	29	9	23	27	0.8 mm	09:23:52		smer JZ-SV, mo- čan kratak	Pula	Slovenec	30.01.1917
1917	1	29	9	23	27	0.8 mm	09:23:52		smer JZ-SV, mo- čan kratak	Pula	Marburger Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	9	23	27	0.8 mm	09:23:52		smer JZ-SV, mo- čan kratak	Pula	Reichspost	30.01.1917
1917	1	29	9	23	29					Pula	Slovenski narod	30.01.1917
1917	1	29	9	23	35				tako močan, da so se igle poško- dovale	Graz	Grazer Tagblatt	29.01.1917
1917	1	29	9	31					zelo šibak	Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	9	31					nekoliko moč- nejši	Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	9	33	37	1.5 mm	09:34:33	10		Vienna	Obzor	29.01.1917
1917	1	29	9	33	37	1.5 mm	09:34:33	10	močan	Wien	Linzer Tages-Po- st	29.01.1917
1917	1	29	9	33	37	1.5 mm	09:34:33	10	močan bližni	Wien	Wiener Zeitung	29.01.1917
1917	1	29	9	33	37					Wien	Slovenski narod	30.01.1917
1917	1	29	9	33	37	1.5 mm	09:34:23	10	močan bližni	Wien	Slovenec	30.01.1917
1917	1	29	9	33	37	1.5 mm	09:34:23	10	močan bližni	Wien	Marburger Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	9	38	37	1.5 mm	09:34:23	10		Wien	Grazer Tagblatt	30.01.1917
1917	1	29	9	52						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	9	54						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	10	6						Zagreb	Obzor	30.01.1917

Leto	Mesec	Dan	Ura	Minuta	Sekun- da	Največji odklon	Čas mak- simuma	Konec	Opomba	Opazo- valnica	Časopis	Datum objave
1917	1	29	10	27	34				enako močan kot glavni	Ljubljana	Linzer Tages-Post	30.01.1917
1917	1	29	10	27	37				slaboten bližinski	Ljubljana	Slovenski narod	30.01.1917
1917	1	29	10	27	37				enako močan kot glavni	Ljubljana	Reichspost	30.01.1917
1917	1	29	10	27	37				enako močan kot glavni	Ljubljana	Wiener Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	10	27	37				srednje močan	Ljubljana	Neues Wiener Tagblatt	31.01.1917
1917	1	29	10	27	37				slaboten bližinski	Ljubljana	Štajerc	4.02.1917
1917	1	29	10	28						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	10	33						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	10	36						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	10	48						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	10	54						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	11	1						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	11	15						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	11	19					dobro so ga čutili v Zagrebu	Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	11	29	4				slaboten	Trieste	Slovenski narod	31.01.1917
1917	1	29	11	29	41	0.17 mm	11.30:03	11.33	šibek	Trieste	Wiener Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	11	29	41	0.17 mm	11.30:03	11.33	šibek	Trieste	Grazer Tagblatt	31.01.1917
1917	1	29	11	29	41	0.17 mm	11.30:03	11.33	šibek	Trieste	Linzer Tages-Post	31.01.1917
1917	1	29	11	29	41	0.17 mm	11.30:03	11.33	šibek	Trieste	Reichspost	31.01.1917

Leto	Mesec	Dan	Ura	Minuta	Sekun- da	Največji odklon	Čas mak- simuma	Konec	Opomba	Opazo- valnica	Časopis	Datum objave
1917	1	29	11	29	41	0.17 mm	11.30:03	11:33	šibek	Trieste	Neues Wiener Tagblatt	31.01.1917
1917	1	29	11	29	43		11.31:02	11:41		Graz	Slovenski narod	30.01.1917
1917	1	29	11	29	53					Pula	Wiener Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	11	29	53					Pula	Linzer Tages-Post	31.01.1917
1917	1	29	11	29	53					Pula	Reichspost	31.01.1917
1917	1	29	11	30						Wien	Linzer Tages-Post	30.01.1917
1917	1	29	11	30						Wien	Reichspost	30.01.1917
1917	1	29	11	30						Wien	Neues Wiener Tagblatt	30.01.1917
1917	1	29	11	30					srednje močan	Wien	Wiener Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	11	57					kratek	Graz	Slovenski narod	30.01.1917
1917	1	29	11	58					šibek	Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	12	5						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	12	14						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	12	16						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	13	43						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	14	1						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	14	2					kratek	Graz	Slovenski narod	30.01.1917
1917	1	29	15	1						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	15	5						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	15	27						Zagreb	Obzor	30.01.1917

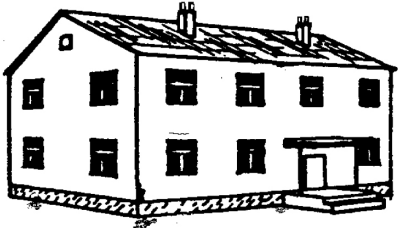

Leto	Mesec	Dan	Ura	Minuta	Sekun- da	Največji odklon	Čas mak- simuma	Konec	Opomba	Opazo- valnica	Časopis	Datum objave
1917	1	29	18	42						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	18	43						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	21	51						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	22	19	12				zelo šibak, trajal pol minute	Trieste	Wiener Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	22	19	12				zelo šibak, trajal pol minute	Trieste	Grazer Tagblatt	31.01.1917
1917	1	29	22	19	12				zelo šibak, trajal pol minute	Trieste	Linzer Tages-Post	31.01.1917
1917	1	29	22	19	12				prav slabotni	Trieste	Slovenski narod	31.01.1917
1917	1	29	22	19	12				zelo šibak, trajal pol minute	Trieste	Reichspost	31.01.1917
1917	1	29	22	19	12				zelo šibak, trajal pol minute	Trieste	Neues Wiener Tagblatt	31.01.1917
1917	1	29	22	19	31					Pula	Wiener Zeitung	30.01.1917
1917	1	29	22	19	31					Pula	Linzer Tages-Post	31.01.1917
1917	1	29	22	19	31					Pula	Reichspost	31.01.1917
1917	1	29	22	19					močnejši, čutili v Zagrebu	Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	29	22	27	37				šibek	Ljubljana	Grazer Tagblatt	31.01.1917
1917	1	29	23	17					močnejši, čutili v Zagrebu	Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	30	0	50						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	30	4	22	18			4.23:08	šibek	Zagreb	Grazer Tagblatt	31.01.1917

Leto	Mesec	Dan	Ura	Minuta	Sekun- da	Največji odklon	Čas mak- simuma	Konec	Opomba	Opazo- valnica	Časopis	Datum objave
1917	1	30	5	4					močnejši	Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	30	5	9					šibkejši	Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	1	30	5	20						Zagreb	Obzor	30.01.1917
1917	2	27	2	9	52	0.05 mm	02:50:00		lahak	Zagreb	Grazer Tagblatt	28.02.1917
1917	3	2	1	22	55	0.02 mm	01:23:06	01:27		Graz	Grazer Tagblatt	2.03.1917
1917	3	2	1	22	53	0.005 mm			šibek	Wien	Grazer Tagblatt	2.03.1917
1917	3	3	1	22	58	0.005 mm			šibek	Wien	Reichspost	3.03.1917
1917	4	10	3	10	23	0.5 mm	03:10:43	03:16	močan	Ljubljana	Reichspost	11.04.1917
1917	4	10	3	14	10		03:14:15	03:20	močan	Zagreb	Reichspost	11.04.1917

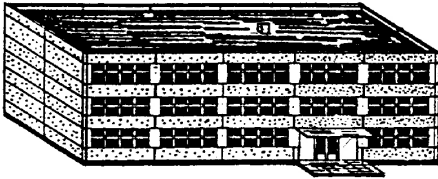
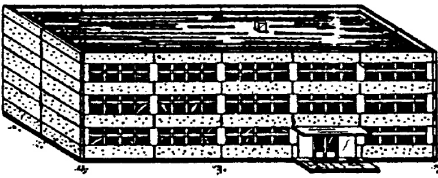

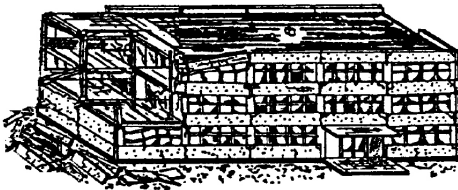

PRILOGA 12

EVROPSKA POTRESNA LESTVICA (EMS-98)

Priloga vsebuje dva seznama. Na prvem so kraji razvrščeni po abecedi glede na današnje ime kraja, na drugem pa so podatki glede na vrednosti intenzitete razvrščeni padajoče.

	<p>1. stopnja: Zanemarljiva do lažja poškodovanost (ni poškodb konstrukcije, lažje poškodbe nekonstrukcijskih elementov)</p> <p>Lasaste razpoke v zelo majhnem številu zidov. Odpadli so majhni kosi ometa. V redkih posameznih primerih so iz zgornjega dela stavbe odpadli nepovezani zidaki.</p>
	<p>2. stopnja: Zmerna poškodovanost (lažje poškodbe konstrukcije, zmerno poškodbe nekonstrukcijskih elementov)</p> <p>Mnogo zidov je razpokanih. Odpadli so razmeroma veliki kosi ometa. Porušeni so deli dimnikov.</p>
	<p>3. stopnja: Obsežna do huda poškodovanost (zmerne poškodbe konstrukcije, hude poškodbe nekonstrukcijskih elementov)</p> <p>Široke in obsežne razpoke v večini zidov. Zdrs strešnikov. Dimniki v višini strehe so zlomljeni. Posamezni nekonstrukcijski elementi (predelne stene, zatrejni zidovi) so porušeni.</p>
	<p>4. stopnja: Zelo huda poškodovanost (hude poškodbe konstrukcije, zelo hude poškodbe nekonstrukcijskih elementov)</p> <p>Zelo hude poškodbe oziroma porušitve zidov. Delna porušitev strešnih in stropnih konstrukcij.</p>
	<p>5. stopnja: Porušitev (zelo hude poškodbe konstrukcije)</p> <p>Popolna ali skoraj popolna porušitev.</p>

Preglednica 1: Razvrščanje poškodovanosti na zidanih stavbah.

	<p>1. stopnja: Zanemarljiva do lažja poškodovanost (ni poškodb konstrukcije, lažje poškodbe nekonstrukcijskih elementov)</p> <p>Tanke razpoke v ometu elementov okvirov ali ob vpetju sten. Tanke razpoke v predelnih in polnilnih stenah.</p>
	<p>2. stopnja: Zmerna poškodovanost (lažje poškodbe konstrukcije, zmerno poškodbe nekonstrukcijskih elementov)</p> <p>Razpoke v stebrih in gredah okvirov ter nosilnih stenah. Razpoke v predelnih in polnilnih stenah. Odpadli so deli krhkih fasadnih oblog in ometa. Odpadla malta iz stikov med montažnimi stenski elementi.</p>
	<p>3. stopnja: Obsežna do huda poškodovanost (zmerne poškodbe konstrukcije, hude poškodbe nekonstrukcijskih elementov)</p> <p>Razpoke v stebrih. Razpoke v vozliščih stebrov in gred ob vpetju okvirov. Razpoke v vozliščih povezanih sten. Odpadel je krovni beton, uklonila se je armatura. Široke razpoke v predelnih in polnilnih stenah, porušitev posameznih polnilnih sten.</p>
	<p>4. stopnja: Zelo huda poškodovanost (hude poškodbe konstrukcije, zelo hude poškodbe nekonstrukcijskih elementov)</p> <p>Široke razpoke v konstrukcijskih elementih s tlačno porušitvijo betona in pretrgom armature. Izvlek armature gred. Nagibanje stebrov. Porušitev nekaterih stebrov ali enega od zgornjih nadstropij.</p>
	<p>5. stopnja: Porušitev (zelo hude poškodbe konstrukcije)</p> <p>Porušitev pritličja ali dela (npr. trakta) stavbe.</p>

Preglednica 2: Razvrščanje poškodovanosti na armiranobetonskih stavbah.

RAZVRSTITVE ZGRADB V RAZREDE RANLJIVOSTI

Lestvica EMS razvršča zgradbe v šest razredov ranljivosti (A–F). Zgradbe so glede na konstrukcijo razdeljene v štiri glavne skupine: zidane, armiranobetonske (AB), jeklene in lesene; podrobneje pa v petnajst skupin. Upoštevana je tudi potresnoodporna zasnova (POZ) oz. projektiranje.

Vrsta konstrukcije		Razred ranljivosti					
		A	B	C	D	E	F
Zidane	Nabran, lomljen, neobdelan kamen	■					
	Na zraku sušena opeka (adobe)	■	■				
	Enostaven, delno obdelan kamen	■	■				
	Klesan, masiven kamen		■	■	■		
	Nearmiran zid iz opeke ali blokov	■	■	■			
	Nearmiran zid z AB medetažnimi ploščami		■	■	■		
	Povezano zidovje, navpične vezi			■	■	■	
Armirano betonske (AB)	Z okvirji, brez potresnoodporne zasnove (POZ)	■	■	■	■		
	Z okvirji, POZ v srednje velikem obsegu		■	■	■	■	
	Z okvirji, POZ v velikem obsegu			■	■	■	■
	Stenaste, brez POZ		■	■	■		
	Stenaste, POZ v srednje velikem obsegu			■	■	■	
	Stenaste, POZ v velikem obsegu				■	■	■
Jeklene	Jeklene konstrukcije			■	■	■	■
Lesene	Lesene konstrukcije		■	■	■	■	

■ Najbolj pogost razred ranljivosti

■ Verjetni obseg

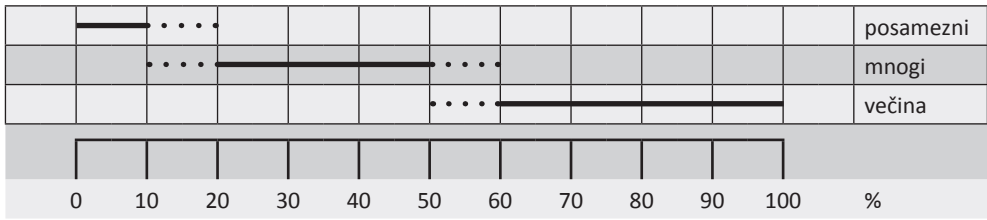
■ Manj verjetna ranljivost; izjemni primeri

OPIS UČINKOV POSAMEZNIH STOPENJ LESTVICE EMS-98

I.	Nezaznaven
	<p>a) Nezaznaven tudi ob najbolj ugodnih pogojih.</p> <p>b) Učinkov ni.</p> <p>c) Poškodb na zgradbah ni.</p>
II.	Komaj zaznaven
	<p>a) Tresljaje zazna le zelo malo (manj kot 1 %) mirujočih posameznikov znotraj zgradb v položajih, ki omogočajo izostreno zaznavanje.</p> <p>b) Učinkov ni.</p> <p>c) Poškodb na zgradbah ni.</p>
III.	Šibek
	<p>a) Potres zaznajo posamezniki v zgradbah. Mirujoči posamezniki občutijo pozibavanje ali rahlo tresenje.</p> <p>b) Viseči predmeti rahlo zanihajo.</p> <p>c) Poškodb na zgradbah ni.</p>
IV.	Zmeren (splošno zaznan)
	<p>a) V zgradbah zaznajo potres mnogi, na prostem pa redki posamezniki. Posameznike potres prebudi. Raven vibracij ne povzroča strahu. Vibracije so zmerne, ljudje zaznajo rahlo tresenje ali pozibavanje zgradbe, sobe ali postelje, stola itd.</p> <p>b) Ropotanje porcelana, steklenine, oken in vrat. Viseči predmeti zanihajo. V posameznih primerih opazimo tresenje lahkega pohištva. V posameznih primerih slišimo škripanje lesenih delov stavbe ali vgrajene lesene notranje opreme.</p> <p>c) Poškodb na zgradbah ni.</p>
V.	Močan
	<p>a) V zgradbah zazna potres večina ljudi, na prostem pa posamezniki. Posamezniki se prestrašijo in zbežijo na prosto. Mnogi se prebudijo. Opazovalci občutijo močno tresenje ali majanje celotne zgradbe, sobe ali pohištva.</p> <p>b) Viseči predmeti znatno zanihajo. Porcelan in steklenina žvenketata. Manjši, manj stabilni in/ali slabo podprti predmeti se lahko premaknejo ali padejo. Vrata in okna se odprejo ali zaprejo. V posameznih primerih počijo okenska stekla. Tekočine vzvalovijo in se lahko prelijejo iz napolnjenih posod. Živali v zgradbah lahko postanejo nemirne.</p> <p>c) Poškodbe 1. stopnje se pojavijo na posameznih zgradbah tipa A in B.</p>
VI.	Z manjšimi poškodbami
	<p>a) V zgradbah zazna potres večina ljudi, na prostem pa mnogi. Posamezniki izgubijo ravnotežje. Mnogi ljudje se prestrašijo in zbežijo na prosto.</p> <p>b) Manjši stabilni predmeti lahko padejo, pohištvo se lahko premakne. V posameznih primerih se lahko razbije keramika in steklenina. Domače živali (tudi na prostem) se lahko prestrašijo.</p> <p>c) Poškodbe I. stopnje se pojavijo na mnogih zgradbah tipa A in B. Posamezne zgradbe tipa A in B imajo poškodbe 2. stopnje; posamezne tipa C pa poškodbe 1. stopnje.</p>

VII.	Z zmernimi poškodbami
	<p>a) Večina ljudi se prestraši in poskuša zbežati na prosto. Mnogi ljudje se s težavo obdržijo na nogah, zlasti v višjih nadstropjih.</p> <p>b) Pohištvo se premakne. Manj stabilno pohištvo se lahko prevrne. Številni predmeti padejo s polic. Pljuskanje tekočin iz posod, rezervoarjev in bazenov.</p> <p>c) Mnoge zgradbe tipa A imajo poškodbe 3. stopnje, posamezne pa 4. stopnje. Mnoge zgradbe tipa B imajo poškodbe 2. stopnje, posamezne pa 3. stopnje. Posamezne zgradbe tipa C imajo poškodbe 2. stopnje. Posamezne zgradbe tipa D imajo poškodbe 1. stopnje.</p>
VIII.	Z močnimi poškodbami
	<p>a) Mnogi ljudje se s težavo obdržijo na nogah, tudi na prostem.</p> <p>b) Pohištvo se lahko prevrne. Predmeti, kot so TV sprejemniki, pisalni stroji itd., padejo na tla. Tu in tam se nagrobni spomeniki lahko premaknejo, zasukajo ali prevrnejo. Na zelo mehkih tleh lahko opazimo valovanje.</p> <p>c) Mnoge zgradbe tipa A imajo poškodbe 4. stopnje, posamezne 5. stopnje. Mnoge zgradbe tipa B imajo poškodbe 3. stopnje, posamezne 4. stopnje. Mnoge zgradbe tipa C imajo poškodbe 2. stopnje, posamezne 3. stopnje. Posamezne zgradbe tipa D imajo poškodbe 2. stopnje.</p>
IX.	Rušilen
	<p>a) Splošna panika. Potres lahko ljudi pomeče na tla.</p> <p>b) Mnogi spomeniki in samostojni stebri se prevrnejo ali se zasukajo. Na mehkih tleh opazimo valove.</p> <p>c) Mnoge zgradbe tipa A imajo poškodbe 5. stopnje. Mnoge zgradbe tipa B imajo poškodbe 4. stopnje, posamezne 5. stopnje. Mnoge zgradbe tipa C imajo poškodbe 3. stopnje, posamezne 4. stopnje. Mnoge zgradbe tipa D imajo poškodbe 2. stopnje, posamezne 3. stopnje. Posamezne zgradbe tipa E imajo poškodbe 2. stopnje.</p>
X.	Rušilen
	<p>c) Večina zgradb tipa A ima poškodbe 5. stopnje. Mnoge zgradbe tipa B imajo poškodbe 5. stopnje. Mnoge zgradbe tipa C imajo poškodbe 4. stopnje, posamezne 5. stopnje. Mnoge zgradbe tipa D imajo poškodbe 3. stopnje, posamezne 4. stopnje. Mnoge zgradbe tipa E imajo poškodbe 2. stopnje, posamezne 3. stopnje. Posamezne zgradbe tipa F imajo poškodbe 2. stopnje.</p>
XI.	Uničujoč
	<p>c) Večina zgradb tipa B ima poškodbe 5. stopnje. Večina zgradb tipa C imajo poškodbe 4. stopnje, mnoge 5. stopnje. Mnoge zgradbe tipa D imajo poškodbe 4. stopnje, posamezne 5. stopnje. Mnoge zgradbe tipa E imajo poškodbe 3. stopnje, posamezne 4. stopnje. Mnoge zgradbe tipa F imajo poškodbe 2. stopnje, posamezne 3. stopnje.</p>
XII.	Popolno uničenje
	<p>c) Vse zgradbe tipa A in B ter praktično vse tipa C so uničene. Večina zgradb tipa D, E in F je uničenih. Potres povzroči največje možne učinke.</p>

OPREDELITEV KOLIČINSKIH POJMOV

PRILOGA 13-1

Sklep/prošnja mestne občine Brežice o pomoči za odpravo posledic potresa z dne 17. 2. 1917 (StLA Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)).

Stadtgemeindeamt
der landesfürstl. Kammerstadt
Rann a. d. Save
in Untersteiermark.
⊕

Zl. 179

Rann, Erdbeben.

Rann, den 19. Februar 1917.

An

die k.k. Statthalterei

G r a z .

Das gefertigte Stadtgemeindeamt gestattet sich in Ausführung des Beschlusses des Gemeindeausschusses der Stadt Rann an der Save vom 17. Februar 1917 die ergebene Bitte auszusprechen, die im beigelegten Beschlusse angeführten Bitten der Stadtgemeinde Rann in wohlwollende Erwägung ziehen und den dortigen Einfluss zur Verwirklichung der Hilfeleistung geltend machen zu wollen.

Der Bürgermeister:

Clamens

Zi 2.179.

B e s c h l u s s .

Die Stadtgemeinde hat mit Eingabe vom 15. Februar 1917 um die Schätzungsamtliche Vornahme des durch das Erdbeben vom 29. Jänner 1917 verursachten Schadens angesucht.

Die bereits durchgeführten Vorerhebungen, die aber naturgemäss keinen Anspruch auf abschliessende Vollständigkeit erheben können - es zeigen sich von Tag zu Tag noch immer weitere Schäden - weisen einen Bauschaden von annähernd 1.1 Million Kronen auf.

Die Höhe des zweifellos nachgewiesenen Schaden ist so gross, dass sofortige Hilfe notwendig ist und nicht die Fertigstellung des eigentlichen Schätzungsoperates, welches noch wochenlange Arbeit erfordert, abewartet werden möge.

Abgesehen von der finanziellen Hilfe wäre die eheste Bereitstellung von Arbeitskräften und Materialien dringendst notwendig und zwar :

1.) An geschulten Arbeitskräften samt Werkzeugen bis Ende des Jahres

a) Professionisten und zwar

Maurer	30 Mann
Maurerpoliere	5 "
Zimmerleute	5 "
Zimmermeisterpoliere	1 "
Hafner	4 "
Schmiede	2 "
Schlosser	2 "
Elektro Installateure	3 "
Wasserleitungs installateure	2 "
Dieselmotorenmaschinisten	1 "

Spengler	2 Mann
Zimmermaler	6 "
Anstreicher	2 "
Tischler	3 "
Glaser	1 "
Parkettenleger	1 "
b) Handlagger	50 "
c) 10 komplette Pferdebezüge samt Kutscher zum Abtransport des Schuttes und Zufuhr der Baumaterialien.	

2.) Materialien:

a) Ziegel

Mauerziegel	150.000 Stück
-------------	---------------

Dachziegel:

Bieberschwanz	40.000 "
Strangfalzziegel	10.000 "
Firstziegel	2.000 "

b) Kalk	100 Waggons
c) Zement	2 "
d) Sand von Reicheburg	300 "
e) einserne Schliessen	5.000 m
f) Bau.- und Gerüstholz	3 Waggons

Dabei ist auf den Neubau der zu demolierenden Häuser und auf die sonstigen besonders umfangreichen Bauherstellungen noch keine Rücksicht genommen, sondern lediglich die Wiederinstandsetzung eines Teiles der geschädigten Objekte ins Auge gefasst. Ueber den Umfang dieser grösseren Arbeiten sind die Erhebungen noch nicht abgeschlossen und behält sich die Stadtgemeinde vor, nach Beschaffung der sicheren Grundlagen über die Höhe dieser Schäden neuerliche Anträge und Bitten zu stellen.

Bezüglich der Hertransportes der Materialien soll gebeten werden, bei den in Betracht kommenden Bahnverwaltungen Frachtnachlässe zu erwirken.

Die während des Krieges gemachten Erfahrungen bei Bauherstellungen lassen leider befürchten, dass einerseits Zivil Arbeiter nicht zu beschaffen und die erwachsenden Kosten unerschwingliche sein dürften, andererseits die Verpflegung von Menschen und Tieren mit den hierorts zur Verfügung stehenden Nahrungs- und Futtermitteln unmöglich ist.

Es dürfte daher unbedingt notwendig sein unter den geschichteten Verhältnissen ausgiebige militärische Hilfe in Anspruch zu nehmen. Da dem Vernehmen nach die bisher vom Arme-Ober-Kommando bewilligte Hilfe nur vorübergehend und im beschränktem Masse erfolgen kann, ~~es~~ soll gebeten werden, beim k.u.k. Militärkommando in Graz die Hilfeleistung an Arbeitskräften und Material zu erwirken.

Mit Rücksicht auf die ohnehin schwer bedrängte Lage der Bevölkerung muss weiters die Bitte gestellt werden, die k.k. Statthalter wolle ihren Einfluss geltend machen, dass die militärische Hilfe, zumindestens die Arbeitskräfte samt Verpflegung, kostenlos beigestellt werden. Dieser Beschluss ist im Wege der k.k. Bezirkshauptmannschaft der k.k. Statthalterei vorzulegen.

Stadtgemeindeamt Mann a. d. Save

am

17. Februar 1917
Der Bürgermeister:

[Handwritten signature]

PRILOGA 13-2

»Uradno tehnično poročilo« inž. Steiningerja z dne 25. 2. 1917 o potrebah za odpravo škode na potresnem področju (StLA Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)).

Amtstechnische Aeußerung

zum Beschlusse der Stadtgemeinde Rann vom 17. Februar 1917.

Soweit die Erdbebenbauschäden jetzt überblickt werden können, kann festgestellt werden, daß alle ca. 150 Realitäten der Stadtgemeinde Rann mehr oder minder schwer beschädigt worden sind. Sind diese Beschädigungen in den meisten Fällen zwar relativ leicht behebbar, so bleibt immerhin eine größere Anzahl von Realitäten übrig, deren Wiederinstandsetzung langwierig und besonders kostspielig sein wird. Zu diesen schwer beschädigten Objekten gehören insbesondere: Krankenhaus, Deutsches Heim, Narodni dom, Dr. Del Cot, Gasthaus "Grüne Wiese", die Realitäten Schweiger, Cidan, ~~Forwate~~ Forwat, Lruschkowec /:2 Realitäten:/ Schrenko, Slanič, Matschak, dann die beiden Schulen, das Rathaus, das Franziskanerkloster samt Kirche die Pfarrkirche und die Rochuskirche und das Schloß.

Obzwar das Detailschätzungsoperat noch nicht fertiggestellt ist, kann gesagt werden, daß die approximative angegebene Schadenssumme reichlich bemessen ist. Insbesondere ist auch zu erwägen, daß zahlreiche Objekte vor dem Erdbeben baulich vernachlässigt worden waren, so daß sich dort naturgemäß größere Erdbebenschäden einstellen mußten. Die Größe der Erdbebenschäden war in vielen Fällen auch von der konstruktiven Durchbildung der Gebäude abhängig und haben sich konstruktiven Fehler, insbesondere der Mangel von Schließen, schwer gerächt.

Als schwerer Mangel in baulicher Hinsicht muß auch die Verwendung ganz unqualitätsmäßigen Mörtels bezeichnet werden.

Nach diesen kurzen Feststellungen möchte ich mich zunächst auch mit dem Begriff "Notstandsarbeiten" eingehender vom technischen Standpunkte aus befassen. Dazu gehören vor allem die Sicherungsarbeiten, die auf Grund der vom k.k. Oberingenieur Sernee und mir gemachten Erhebungen durch Militär unter Leitung des k.u.k. Sappeurleutnants Zechmeister und unter ständiger staatstechnischer Kontrolle durchgeführt werden. Weiters^{aber} gehören dazu alle Wiederinstandsetzungsarbeiten bis zur Bewohn- und Benützbarkeit der Objekte, welche Arbeiten dringlich sind und bei

dem Mangel an Zivilarbeitern nicht oder doch nicht rasch genug bewirkt werden könnten. Es müßten daher auch die Wiederinstandsetzungsarbeiten bei Wohlhabenden als Notstandsarbeiten angesehen werden.

Mit der Frage der Arbeitsdurchführung unzulässig verbunden ist die Frage der Bezahlung der anerlaufenen Kosten. Für die leitenden Staatstechniker sind bzgl. grundlegende Weisungen unerlässlich, da sich darnach der Arbeitsvorgang richtet.

Sollten die Kosten der Sicherungsarbeiten vom Staate übernommen werden, so würden die bei der Bezirkshauptmannschaft Rann erliegenden Rechnungen nach staatstechnischer Ueberprüfung für die Abrechnung genügen.

Sollten aber die Kosten der Sicherungsarbeiten von den einzelnen Besitzern getragen werden, so müßten sie für die einzelnen Objekte besonders erhoben werden. Diese Erhebung wäre umständlich und zeitraubend, welcher Umstand bei dem Mangel an Staatstechnikern besonders berücksichtigt werden sollte.

Viel schwieriger erscheint mir die Lösung der Frage hinsichtlich der Wiederinstandsetzungsarbeiten. Diese Arbeiten zerfallen in zwei Gruppen:

a) baubehördlich vorzuschreibende Arbeiten /:Aufführung der Kamine, Giebelmauern, Einziehen von Schließen, Demolierungen etc.:/

b) Sonstige Arbeiten /:Verputzergänzungen, Malerei etc.:/

Für die Durchführung dieser Wiederinstandsetzung wird nun vom Gemeindeamte militärische und sonstige staatliche Hilfe in Anspruch genommen, doch wird im Gemeindeausschußbeschlusse nicht gesagt, nach welchen Grundsätzen die in erster Linie dringlich erbetene militärische Hilfe d.i. die Beistellung von Arbeitskräften und Fuhrwerken verwendet werden soll. Es ist nicht gesagt, wer die Leitung der zugeordneten Mannschaft übernehmen soll, wer das erforderliche Material beschaffen wird und dann, ganz besonders, wer die anerlaufenden Kosten bestreiten wird. Wenn diese grundlegenden

Fragen nicht schon vor Inangriffnahme der Arbeiten ganz klar geregelt sind, so sind die allergrößten Schwierigkeiten zu gewährleisten.

Diese Fragen müßten meines Erachtens von einem dringlichst zu berufenden Bau-Ausschusse eingehendst beraten und gelöst werden.

Weiters müßte entschieden werden, ob sich der Staat nur auf fallweise Geldunterstützungen beschränken wird, so daß die ganze Wiederinstandsetzung Sache der Gemeinde ist, oder aber, ob der Staat bzw. die politische Behörde sich an den Arbeiten auch aktiv durch Beistellung eigener Organe beteiligen wird, wobei wieder auf den Mangel an Staatstechnikern aufmerksam gemacht werden muß. Die Entscheidung dieser Frage ist auch wichtig für die Zusammensetzung des oben bezeichneten Ausschusses.

Nach den von mir an Ort und Stelle gemachten Wahrnehmungen werden in Rann sehr wenige Besitzer sein, die selbst an die Behebung der ihnen verursachten Schäden schreiten werden, was das Nächstliegende und meines Erachtens Selbstverständliche wäre. Diese Bestrebungen werden allerdings durch den Mangel an Arbeitern etc. behindert, doch gewiß nicht unmöglich gemacht. Die allermeisten Besitzer erwarten, daß ihnen die Schäden ganz ohne ihr Zutun behoben werden. Diese selbe Auffassung habe ich bei den Sicherungsarbeiten angetroffen, wo, mit wenigen Ausnahmen seitens der Hauseigentümer und ohne zum eigenen Schutze einzugreifen abgewartet wurde, bis die Arbeiten von Amtswegen bewirkt wurden. Bei allem Verständnisse für die unverschuldete Notlage der Ranner Bevölkerung muß diese Passivität der Bevölkerung als der Herbeiführung geordneter Verhältnisse abträglich bezeichnet werden.

Bei den oben geschilderten Verhältnissen scheint mir der folgende Vorgang der zweckmäßigste zu sein:

a) Bildung eines Bauausschusses für die Wiederinstandsetzungsarbeiten. Dieser hat sich mit der /:Militär:/ Arbeiter- und Fuhrwerksbeschaffung und Baumaterialienbeibringung zu befassen. An ihn haben sich alle zu wenden, welche Instandsetzungs-

arbeiten wünschen.

b) Die Gemeindevorstellung als Baubehörde I. Instanz hat die baubehördlichen Aufträge zu erteilen /:Demolierungen, Instandsetzung der Kamine und Giebelmauern etc. Einziehen von Schließen u.s.w.:/

c) Ueber ausdrücklich ausgesprochenen Wunsch jedes einzelnen Besitzers werden für denselben die Arbeiten durchgeführt und abgerechnet. Die Arbeitsdurchführung muß nach Umfang und Reihenfolge vom Ausschusse bestimmt werden, wie es demselben auch frei steht, die Durchführung abzulehnen.

d) Nachdem ein Großteil der Arbeiten in den Wirkungskreis der konzessionierten Baugewerbe fällt, erscheint es mit unerläßlich, daß Bau- oder Maurermeister etc. herangezogen werden. Diesen Unternehmern könnten dann die Militärarbeiter zugeteilt werden, wie ihnen auch bei der Materialbeschaffung an die Hand gegangen werden könnte. Die Uebertragung ausgesprochener Bauarbeiten an Unternehmer halte ich auch wegen der Haftung für die ordnungsgemäße Arbeitsdurchführung für wichtig, da diese Haftung vom Bauausschusse wohl nicht übernommen werden kann.

Auf die von der Gemeindevorstellung Rann erbetene Beistellung von Arbeitskräften und Materialien übergehend erlaube ich mir zu bemerken, daß die Beistellung von Militärarbeitern bei dem jetzigen Arbeitermangel unerläßlich ist, sollen größere Arbeitsleistungen überhaupt vollbracht werden können. Dadurch würden sich auch die Kosten der Wiederinstandsetzungsarbeiten ganz bedeutend verringern. Was die Beistellung von Baumaterialien in dem angesprochenen bedeutenden Ausmaße anbelangt, wird auf die seinerzeit stattgehabte Besprechung im k.u.k. Militärkommando hingewiesen, bei welcher der Chef der Militärbauabteilung erklärte, daß diese selbst auf den Einkauf von Baumaterialien angewiesen sei und solche nicht abgeben könne.

Die Baumaterialienbeschaffung muß daher meines Erachtens dem Bauausschusse überlassen werden, welcher hinsichtlich der Waggonbeistellung seitens der Statthalterei möglichst zu unterstützen wäre.

Der Zeitpunkt für die Beistellung der Militärarbeiter wird durch zwei Umstände sehr beeinflusst, erstens durch die Schwierigkeit der Materialbeschaffung und zweitens durch den Umstand, daß die Erdstöße noch immer andauern, so daß der Zeitpunkt für den Beginn der Instandsetzungsarbeiten noch nicht gekommen ist. Der Gemeindeausschußbeschuß befaßt sich naturgemäß u. a. nur mit der Beistellung der Arbeitsmannschaft für die Stadt Rann. Selbstverständlich müßte die Beistellung der Arbeitsmannschaft für die vom Erdbeben betroffenen steirischen Umgebungsgemeinden gleichfalls angestrebt werden.

Das zuliegende Verzeichnis enthält eine Zusammenstellung der voraussichtlich erforderlichen Arbeitsmannschaft, des Zeitpunktes der Arbeitsaufnahme und der Dauer der Verwendung. Naturgemäß muß mit verschiedenen allerdings kleineren Änderungen gerechnet werden. Besonderes Gewicht wäre darauf zu legen, daß die Arbeitskräfte von Seite des Militärs verpflegt werden und mit dem erforderlichen Werkzeuge ausgestattet werden. Die Zuteilung von im Hochbaufache erfahrenen Landsturmingenieuren wäre sehr erwünscht.

Für die steirischen Umgebungsgemeinden von Rann, wo der Schaden an Objekten, roh geschätzt, mit 100.000 K angenommen werden kann, findet das oben Gesagte analoge Anwendung.

Graz, am 25. Februar 1917.

I. Steininger m.p.
k.k. Ingenieur

Verzeichnis

der für die Behebung der Erdbebenbauschäden in Rann und Umgebung
verausichtlich erforderlichen militärischen Arbeitsmannschaft.

Arbeiter-Gattung	Zahl	Zeitpunkt Lauer der Zuteilung		Anmerkung
		<u>Stadt Rann</u>		
Maurer	10	sofort	Ende 1917	
	20	15. März	desgl.	
Maurerpoliere	2	sofort	"	
	3	15. März	"	
Zimmerleute	10	sofort	Ende März	Barackenaufstellung
	5	15. März	Ende 1917	
Zimmerpoliere	1	15. März	desgl.	
Hafner	4	sofort	Ende 1917	
Schmiede	2	sofort	Ende 1917	
Schlosser	2	sofort	desgl.	
Elektroinstal- lateure	3	sofort	Ende März	Baracken
	2	15. März	Ende 1917	
Wasserleitungs- Installateure	2	sofort	Ende 1917	Baracken
Spengler	2	sofort	Ende Mai	
Zimmermaler	6	Ende März	Ende 1917	Baracken
Anstreicher	2	Ende März	desgl.	
Tischler	3	sofort	"	
Glaser	1	15. März	Ende Mai	
Parkettenleger	2	unbestimmt	-	
Handlanger	50	sofort	Ende 1917	
Tapezierer	2	10. März	Ende März	Baracken
<u>Umgebungsgemeinden.</u>				
Maurer	15	sofort	Ende 1917	
Maurerpoliere	2	"	" "	
Zimmerleute	5	"	Mitte 1917	
Hafner	4	"	Ende 1917	
Schlosser	2	"	" "	
Maler	4	Ende April	Juli 1917	
Tischler	2	sofort	" "	
Handlanger	20	"	Ende 1917	

PRILOGA 13-3

Zapisnik seje kriznega odbora okrajnega glavarstva Brežice, 28. 2. 1917 (StLA Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)).

Abschrift.

Rann, am 28. II. 1917.

V e r h a n d l u n g s s c h r i f t

betreffend die am 28. Februar 1917 im Amtslokale der Ranner Bezirksvertretung abgehaltenen Sitzung des Notstandsbezirksausschusses.

Anwesend die H e r r e n :

Dr. Viktor N e u w i r t h Leiter der k.k. Bezirkshauptmannschaft
Rann

und k.k. Bezirkskommissär als Vorsitzender, welcher auch den Referenten k.k. Bezirkskommissär Freiherrn von Steeb und den k.k. Statthaltereii-Ingenieur Steininger beigezogen hat.

Die Herren Mitglieder des Notstandsbezirksausschusses

Alfred Freiherr von M o s c o n, Landtagsabgeordneter und

Regierungskommissär für die Ranner Bezirksvertretung

Karl del C o t t, Gemeindeausschußmitglied in Rann

Dr. Franz H o r v a t k.k. Notar in Rann

Dr. Karl L e u s c h n e r in Rann, Gemeindeausschuß und

gräfl. Fideikommissadministrator

Josef M e š i č e k Dechant und Stadtpfarrer in Rann

Ignatz Priklmaier k.k. Oberinspektor i. R. in Rann

Hans S c h n i d e r s c h i t s c h Bürgermeister in Rann

Radovan S e r n e c k.k. Obergeringieur in Rann

Ignatz S u p a n, Lehrer in Rann

ferner sind erschienen die Gemeindevorsteher in Sakot,

Michalowitz, Größobresch, Gaberje, Sela, Kapellen und der Ge-

meinderat Franz D r u g o v i č in Brückl.

Nach Begründung der Erschienenen durch den Herrn Vorsitzenden erteilt dieser dem Referenten Bezirkskommissär Dr. Frh. von Steeb das Wort, welcher ausführt, daß nach dem Urteil der Sachverständigen der Erdbebenherd in Rann oder seiner unmittelbaren Umgebung liegt und dass das geschädigte Gebiet in Steiermark die

- 2 -

Stadt Rann und ihre unmittelbare Umgebung umfasst. Die k.k. Bezirks-hauptmannschaft hat gleich nach dem verhängnisvollen Beben an 29 1.1.J. eine Notstandsaktion in allen betroffenen Gemeinden eingeleitet.

Der Gnade des Allerhöchsten Kaiserhauses und der gütigen Fürsorge Seiner Exzellenz des Herrn k.k. Statthalters danken die Geschädigten bereits namhafte Spenden und ist alle Gewähr für tunlichst weitgehende Hilfe geboten.

Das Präsidium der k.k. Steiermärkischen Statthalterei hat eröffnet, daß hinsichtlich der Hilfsaktion einerseits die Gewährung von Notstandsunterstützungen an Personen in Betracht kommt deren Lebensunterhalt durch die Katastrophe gefährdet ist, andererseits die Gewährung von Beihilfen und unverzinslichen Darlehen an Personen, welche die nötigen Mittel zur Bestreitung der Kosten der Wiederherstellung ihrer beschädigten Gebäude- und Möbel nicht besitzen.

Die Bauschäden wurden durch k.k. Staatstechniker, die Mobilarschäden durch die Notstandslokalkomitees erhoben.

Die Stadt Rann und die angrenzenden Teile der Gemeinde Sakot haben durch das Erdbeben am meisten gelitten, vereinzelte grössere Schäden weisen die Gemeinden Erückl, die Ortschaft Dobóva, Michalowitz und Sela auf, während die ^{Gemeinden} Kapellen, Artitsch und Gaberje überhaupt wenig geschädigt wurden, so dass diese nur allenfalls in die weitere Hilfsaktion fallen.

Das Ergebnis der Erhebung in der Gemeinde Erückl war im allgemeinen günstig.

Nur das Haus Nr. 13 des Curhalek ist unbewohnbar (14.000 K Schaden).

Herr Dechant Mešiček beantragt als erste Notstandshilfe in diesem Falle den Betrag von 4000 K welcher Antrag angenommen wird.

Für Martin Golovič wird eine Notstandsunterstützung

- 3 -

von 250 K zu beantragen beschließen.

In der Gemeinde Michalowetz ist das Haus des GV. Anto~~vi~~č geschädigt. (500) Der Referent beantragt der Ausschuß wolle in wohlwollender Würdigung der gesamten Wirtschaftslage des Anto~~vi~~č, der in letzterer Zeit auch durch Verlust einer Stute u. s. w. geschädigt wurde, eine dringende Nothilfe von 300 K. Der Antrag wird angenommen.

Bei Martin Vučajnk ~~setzt~~ wird beschlossen nur 600 K gegenüber dem Antrag des Lokalausschusses 1000 K zu beantragen und nach einem einheitlichen Verteilungsschlüssel vorzugehen.

Das Anwesen des Peteline kommt nur für die zweite Hilfsaktion in Betracht.

In der Gemeinde Sela sind die Schäden unbedeutend mit Ausnahme des Hauses der Helene Presker bei welchem ein Schaden von 1500 k geschätzt wurde.

Es werden für dieselbe 500 K beantragt.

Das vorgelegte Operat für die Stadt R a n n wird nach Vorlesung des Vorlageberichtes des Notstandslokalkomitees zur Kenntnis genommen und schliesst sich das Bezirkskomitee der Höhe der in jedem einzelnen Falle vom Lokalkomitee beantragten Unterstützung an.

Nach Ausführung des Bearbeiters trifft der Schaden in der Gemeinde S a k o t fast durchwegs wirtschaftlich schwächere Bewohner.

Aus dem Operate werden jedoch vom Bezirkshilfskomitees aus der ersten Hilfsaktion jene Parteien ausgeschieden, welche in ihrer Lebensexistenz nicht gefährdet sind, und daher nur in der zweiten Aktion Berücksichtigung finden können. Es wird die unter ~~EPsst/~~ 4, 10 bis 17, 19, 21 bis 23, 25 bis 27, 2~~1~~, 31, 32, 34 bis 37 und 40 angegeben.

Hinsichtlich der Art der Unterstützung wird beschlossen das ^{Notstands}Notstandsunterstützungen in erster Linie für Baumaterial zu

- 4 -

verwenden und nur in vereinzelt Fällen Geld unmittelbar auszufolgen sei.

Herr Dr. Leuschner beantragt die Einleitung einer Hilfsaktion für die ohnehin durch die Teuerung in mehr als bedrängter Lage dastehenden Staats-Landes-Gemeinde- und Privatbeamten bzw. Angestellten mit fixen Bezügen. Der Antrag wird angenommen doch möge die Angelegenheit als getrennte Aktion behandelt werden und zwar für alle Beamten fixen Bezügen.

Über Antrag des Herrn Vorsitzenden konstituiert sich der Notstandsbezirksausschuss zugleich als Hilfskomitee. Behufs rascherer Erledigung der Agenden des Bezirksnotstandsausschusses wird beschlossen ein eigenes Komitee zu bilden, welches unter dem Vorsitze des Herrn k.k. Amtleiters Dr. Neuwirth oder dessen Stellvertreter Bezirkskommissärs Dr. Freiherr von Steeb aus den Herren Bürgermeister Schniderschitsch, Dechant Mesiček, Karl del Cott und Lehrer Supan zu bestehen hat.

Der Vorsitzende schliesst hierauf die Sitzung mit Dankesworten an die erschienenen Mitglieder und dem Ersuchen um weiter tatkräftige Mitarbeit.

Geschlossen und gefertigt:

Der Vorsitzende:

Dr. Neuwirth m.p.

PRILOGA 13-4

Pismo prof. Tornquista cesarskemu namestniku dr. Claryju (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann).

Lehrkanzlei

für Mineralogie und Geologie
an der k. k. Technischen Hochschule in Graz.

3. Februar 1917

Joann Clary
Rann am Großglockner

Lehr geschätzter Herr Dr!

Gr. Kalkschleiborn schreibt mir, im Anschluss an unsere letztere telephon. Unterredung mitzutheilen, dass die Kontinuität der Erdbebenscheinungen in Rann so ^{wohl} wissenschaftliche als auch praktische Resultate von besonderem Interesse vorzuzielt.

Ich habe mich als franker Brackter der Erdbeben-herkunftstheorien in Rannstag für Verbindung mit Erdbebenerscheinungen nach beiden Richtungen hin befasst und habe früher die Erdbebengebiete kontinuitäts studiert.

Praktisch ist die Anwesenheit der Ursache des Bebens, die Beobachtung einer Veränderung des Grundwasserstandes, von vollzogenen oder noch bestehenden Gängeerscheinungen, die Feststellung von Spalten, ferner die einwandfreie Feststellung der Strömrichtung für den Wiederaufbau von Gebäuden von Bedeutung. Wissenschaftlich ist die Rolle festzustellen, welche das Beben zu dem angegebenen System der jüngeren gefalteten Schieferungen und des Lasten

Bedenkenden ~~zu~~ unmittelbar wissen set.

Eine Rechnung müsste bis dato vorgenommen werden und würde bestenfalls 6 Tage erfordern. Ohne amtliche Autorisierung verspreche ich mir wenig Erfolg von der Untersuchung.

Sollten die für Reisen von Staatsbeamten festgesetzten Sätze zu hoch sein, so würde ich meine Arbeit und Beiträge auch gerne ohne diese Berechnung zur Verfügung stellen.

Die gewonnenen Resultate würden in einem an die K. K. Steuerverwaltung einzureichenden Bericht und zwar der wissenschaftl. Seite in einem Fachschrift (Mith. J. geol. Jrs. Wien) niedergelegt werden.

Os. Hornwahlenborn angeheuer

Prof. Dr. R. Fournier A.

Prepis pisma prof. Tornquista cesarskemu namestniku dr. Claryju (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann).

Lehrkanzel	3. Februar 1917
für Mineralogie und Geologie	Zum Akt.
an der k. k. Technischen Hochschule in Graz.	Rann Erdbeben

Sehr geehrter Herr Dr!

Eur Hochwohlgeboren erlaube ich mir, im Anschlussan unsere heutige telefon. Unterredung mitzuteilen, dass die Untersuchung der Erdbebenerscheinungen in Rann sowohl wissenschaftliche als auch praktische Resultate von besonderem Interesse verspricht.

Ich habe mich als früherer Direktor der Erdbebenhauptstation in Königsberg i/Pr jahrelang mit Erdbebenerscheinungen nach beider Richtungen hin befasst und habe früher die Erdbebengebiete Unteritaliens studiert.

Praktisch is die Ermittlung der Ursache des Bebens, die Beobachtung einer Veränderung des Grundwasserstandes, von vollzogenen oder noch drohenden Gehängerutschungen, die Feststellung von Spalten, ferner die einwandfreie Feststellung der Stossrichtung für den Wiederaufbau von Gebäuden von Bedeutung. Wissenschaftlich wäre die Rolle festzustellen, welche das Beben zu dem sogen. System der jung gefalteten *Savefalten* und der Laibacher Bebenherden besessen hat.

Eine Begehung müsste bis Littai vorgenommen werden und würde beiläufig 6 Tage erfordern. Ohne amtliche Autorisierung verspreche ich mir wenig Erfolg von der Untersuchung.

Sollten die für Reisen von Staatsbeamten festgesetzten Sätze zu hoch sein, so würde ich meine Arbeit um Beihilfe auch gerne ohne diese Berechnung zur Verfügung stellen.

Die gewonnenen Resultate würden in einem an die k. k. Staathalterei einzureichenden Berichtund nach der wissenschaftl. Seite in einen Festschrift (Mitt. d. geol. Ges. Wien) niedergelegt Werden.

Eur Hochwohlgeborn ergebenster
--- Dr. A. Tornquist

PRILOGA 13-5

Original: »Offener Befehl«/Odprto povelje zagrebške deželne vlade za delo prof. Tornquista (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann) in dokument s sodobnim prevodom povelja v hrvaški jezik.

Königl. kroat. slav. Dalm. Land. Reg. Kopie
Z. 3260/1917

Offener Befehl.

Hochw. Herr Dr. Alexander Tornquist wird
auf Veranlassung des k. k. Minist. d. Cult. u.
Unterricht, der k. k. Statthalter in Graz, auf
Rann u. Umgebung abgeordnet, damit er die
dort über die letzte Erdbeben verfahren.

Andere Personen des k. k. Statthalter in Graz,
wenn die Statthalter werden die k. k.
Land u. Unterricht anfragen, für die
Zahl der Anwesenheit dem Hochw.
Herrn Tornquist auf sein Verlangen besind,
sich zu geben u. sich bei der k. k.
Statthalter in jeder Hinsicht
an die Land zu geben.

Graz, am 7. 12. 1917

Storlechner
/p.

Broj 3.260.

1917.

Prijepis:

Otvorena naredba.

Profesora Dra. Aleksandra Tornquista izaslat će po ovlaštenju c. kr. ministarstva za bogostovlje i nastavu u Wienu c. kr. namjesništvo u Grazu u Brežice i okolici, da pravi studije o posljednjem potresu.

Povodom zamolbe predsjedništva recenoga namjesništva pozivaju se oblasti i uredi, da u slučaju potrebe prof. Dru. Tornquistu na njegovu molbu pruže oblasnu pomoć i da mu pri znanstvenim istraživanjima u svakom pogledu budu na ruku.

U Zagrebu, dne 7. veljače 1917.

Škerlec v. r.

PRILOGA 13-6

Prepis poročila o potresni dejavnosti v Brežicah z dne 9. februarja 1917 (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann).

Abdruck:

- 1.) Im Laufe des 8. Februar sind nachts um 2^h , 3^h und 7^h , und am Tage 7.20^h , 8^h und um 10^h Abends Stösse festgestellt worden. Es sind ohne Ausnahme schwache Stösse gewesen, von denen diejenigen um 7.20^h und 8 Uhr abends - beide nach längerer Ruhe - am bemerkbarsten gewesen sind.

Im Laufe der Nacht zum 9. Februar sind um 2 Uhr, 5^h und 7^h schwache Erdbebenstösse, der Mittlere am deutlichsten - als Vertikalstoss-eingetreten.

- 2.) Das Bild ist daher heute das folgende:

Die Stösse setzen unter Abnahme der Intensität regelmässig weiter fort.

- 3.) Da demnach eine Akkumulation der Spannung nicht im Sinne des Punktes 6 des gestrigen Berichtes eingetreten ist, beginnt die Erdbebenbewegung regelmässig abzuklingen, so dass die Wahrscheinlichkeit für das Eintreten eines starken Stosses schwänket.

Rann, am 9. Februar 1917. früh.

K. Hermann Tengstedt, mp.

PRILOGA 13-7

Poziv Judovske skupnosti iz Gradca za zbiranje prispevkov za prizadeto prebivalstvo na potresnem področju (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann).

Israelitische Kultusgemeinde Graz.

Ausruf!

An die sehr geehrten Mitglieder der Israelitischen Kultusgemeinde, Graz.

Schwer ist das Unglück, welches die steirische Stadt Rann getroffen hat. Das schreckliche Erdbeben, welches an den Gebäuden der Stadt furchtbare Verwüstungen angerichtet und dieselben unbewohnbar gemacht hat, hat unter den Bewohnern Ranns tiefes Elend, Sorge und Kummer hervorgerufen.

Die Größe des Unglücks und die Höhe des Schadens erheischt sofortige Mithilfe aller, damit die Hilfsbedürftigen aus unverschuldetem Elend gerettet werden.

Die k. k. steiermärkische Statthalterei in Graz hat auch an den gefertigten Vorstand der Israelitischen Kultusgemeinde das Ersuchen gerichtet, im Kreise unserer Glaubensgenossen für tätige Beihilfe zu werben, welcher Aufforderung wir gerne entsprechen. Wir sind nun überzeugt, daß der Ruf, der an uns ergangen ist, bei der allezeit bewährten Nächstenliebe und Opferwilligkeit der jüdischen Bevölkerung ein offenes Ohr finden wird, und daß alle unsere Glaubensgenossen zur Vinderung des Unglücks unserer Mitbürger der engeren Heimat gerne und reichlich beitragen werden.

Der gefertigte Vorstand ersucht, allfällige Spenden für Rann an das Präsidialbureau der k. k. steiermärkischen Statthalterei, Graz, k. k. Burg, zu senden.

Graz, im März 1917.

Hochachtungsvoll

Israelitische Kultusgemeinde:

Der Sekretär:
Dr. Leopold Lemberger.

Der Präses:
S. Rendi.

Israelitische Kultusgemeinde Graz.

Z. 255.

An die sehr geehrte

K.k. steiermärkische Statthalterei,

G R A Z .

Der gefertigte Vorstand der Israelitischen Kultusgemeinde beehrt sich zur d.a. Note vom 18. Feber d.J. Pra.Zl.445/17 betreff Erdbebenkatastrophe in R a n n, höflich zu berichten, dass er an sämtliche Kultusgemeinemitglieder in Steiermark den beigefalteten Aufruf gerichtet hat, um für eine möglichst ausgiebige Beteiligung an der Sammlung für die Opfer des Erdbebenunglücks in R a n n zu werben.

Graz, am 9. März 1917.

Hochachtungsvoll

Der Sekretär:

Steinberger

Präsidium	
dankk.steierm. Statthalterei	
Eingelangt am 07/3 1917	
Pr. 691	Lehagen
29	1

Zur Oberhand
eingel.
Graz 10. 3. 17

1 Beilage.

346	A.S.G.
1917	

10/3

PRILOGA 13-8

Dopis ministrstva za notranje zadeve o poravnavi škode uradnikom okrajnega glavvarstva Brežice in škodne zahteve vodje urada okrajnega glavvarstva dr. Viktorja Neuwirtha (StLA, Statth. Präs. A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben Rann).

2 4 4 5 0 / M.I.

Wien, am 28. Dezember 1917.

Erdbeben in Rann, Geldaushilfen
an die Bediensteten der Bezirks-
hauptmannschaft.

z.Z.Prs. 900 vom 5. Juli 1917 und
⁵⁷

1711 vom 7. September 1917.
⁷⁰

Blg.

Die von E u e r e r E x z e l l e n z aus Anlass der Erdbebenkatastrophe in Rann einigen Bediensteten der dortigen Bezirkshauptmannschaft bewilligten Aushilfen werden, soweit sie Bediensteten zuteil wurden, deren Aktivitätsgebühren den h.o. Etat belasten, nachträglich genehmigt. Insoferne auch die den Kanzleihilfskräften bei der Bezirksunterhaltskommission und der Kriegsgetreideverkehrsanstalt bewilligten Aushilfen dem Titel „Politische Verwaltung“ angelastet wurden, werden E u e r e E x z e l l e n z ersucht, die Refundierung der bezüglichen Beträge an den h.o. Etat sofort zu veranlassen. Desgleichen kann eine Aushilfe für den Staatsobertierarzt Max Graf zu Lasten h.o. Mittel nicht in Frage kommen.

Bezüglich der übrigen Bediensteten der politischen Verwaltung, welchen eine Unterstützung aus dem gegebenen Anlasse bisher nicht gewährt wurde, werden E u e r e E x z e l l e n z ermächtigt, denselben Geldaushilfen ungefähr im halben Ausmaße des glaubwürdig angemeldeten Schadens zu bewilligen.

Der Gesamtbetrag der hienach zu Lasten der Rubrik „Belohnungen und Aushilfen“ des Titels „Politische Verwaltung im Verwaltungsjahr 1917/18“ bewilligten Aushilfen ist unter ./.

An

den Herrn k. k. S t a t t h a l t e r

in

G r a z .

Erörterung der Bedeckungsfrage anher bekanntzugeben.

Für den k.k. Minister des Innern :

Vorsitz

Präsidium	
der k.k. Statthalterei	
Eingelangt am 3. DEZ. 1917	
Nr. <i>2637</i>	Beilagen
<i>86</i>	<i>29</i>

[Handwritten signature]

D^r. Kaurieth. Viklar.

K. K. Lijicko Kommissariat mit Brest-Litza.

Ursache	Ursachenverhältnisse	Schadenshöhe	Begründung des Schadens
Schicksal, 4 zusammengezte Kinder	ohne Versagen, auf dem Schutt angewiesen.	1090 K.- 2190 K.- 200 K.- 500 K.- 30 K.- 730 K.-	<p>Durch das Erdbebenmittelstück wurde das Stöckchenwunderland zerstört, die Kinder wurden in das Stöckchenwunderland gebracht.</p> <p>Wohnung und Verpflegung der Familie v. Stenoblen (6 Personen) im Erdbebenwunderland vom 30/1 - 12/2 1917 pro Tag 30 K.-</p> <p>Transport eines Teiles des Stöckchenwunderlandes nach Brest-Litza, wobei die Kosten für die Verpflegung der Kinder im Brest-Litza (4 Personen) betragen.</p> <p>Bereitstellung des Stöckchenwunderlandes für den Transport, welches erst zu späterer Verhandlung für die Verpflegung der Kinder in Brest-Litza erfolgt.</p> <p>Wohnung und Verpflegung der Familie v. Stenoblen im Brest-Litza vom 30/1 - 12/2 1917 pro Tag 30 K.-</p> <p>Wohnung und Verpflegung der Familie v. Stenoblen im Brest-Litza vom 30/1 - 12/2 1917 pro Tag 30 K.-</p>
Gesamt		4 740 K.-	(vom 30/1 - 12/2 1917)

Familiennamen, Namen	Vornamengemeinschaften	Schenkungsbetrag	Begründung
	Widmung	4740 K-	<p>Bei dem vorläufigen des Erblassers 400 K. von uns geleitetem Schenkungsbetrag. vorherabgenommen wurde meine bei, forn nicht zuinnen (dankbar an einem Belle zuinnen) hatte durch abgewirft, dass mit die Notwendigkeit der Anweisung derselben ergibt.</p> <p>80 K ein Betrag Schenkung zugewandt gewendet</p> <p>400 K Da sowohl meine Familie vorüber. gehört, als auch ich, durch Längezeit sich im einen Verhältnis nützlichem musste, wurde die Bett, wäre stark beständig, so dass dieser betriebl. Anweisung anzu- dig ist.</p>
	J ₂	5620 K-	

PRILOGA 13-9

Dokumentacija o pomoči mesta Ptuj žrtvam brežiškega potresa (ZA Ptuj, SI_ZAP/0005, Mestna občina Ptuj (MOP) AŠ 227, spis št. 416).

Stadtamt **Pettau**

k. k. autonome landesfürstl. Kammerstadt, politische Behörde I. Instanz

Z.: 416/4. Pettau, am 12. März 1917.

Rann für Pettau,
Unterstützung.

An
das S t a d t a m t
in
R a n n a/S.

Der Gemeinderat der k.k. landesfürstlichen Kammerstadt Pettau hat in seiner Sitzung am 14. März 1917 den Beschluß gefaßt, unserer treuen deutschen Nachbarstadt als Beitrag für den Wiederaufbau 500 Kronen zu widmen.

Hievon beehre ich mich höflichst Mitteilung zu machen mit dem Beifügen, daß die städtische Sparkasse einen Betrag von 1000 Kronen dem gleichen Zwecke bewilligt hat und die unter der Bürgerschaft eingeleitete Sammlung voraussichtlich ein einnehmbares Ergebnis zeitigen wird.

Nach Abschluß der Sammlung wird die Gesamtsumme dem Stadtamte übermittelt werden.

Der Bürgermeister:
J. Ornig m. p.

Der
Stadtverwaltung

zur Kenntnisnahme.

Der Bürgermeister:

K. 1972 - (Sammlung in Ptuj, der Stadtgemeinden)
Ornig

12. März 1917.

Anton Masten

*66
66
132*

Pettau, am 9. März 1917.

A u f r u f

Unsere deutsche Nachbarstadt amn an der Save wurde durch ein schweres Erdbeben heimgesucht.

Mitbürgerer! Im Auftrage unseres allverehrten Herrn Bürgermeisters Josef Ornic, erinnere ich an die heilige Pflicht jedes Einzelnen, in der Zeit der Not den Bedrängten beizuspringen und bitte unseren wackeren Männern nach Eueren Mittel zu helfen.

Die städtische Sparkasse hat einen Beitrag von 1000 Kronen schon gezeichnet.

Der Feuerwehrhauptmann:

*neu 15/3
Nr 132.*

Grünig

Name	Wohnort	Spende		Name	Wohnort	Spende	
		K	S			K	S
<i>Ornic Joh.</i>		<i>100</i>		<i>Schnepf</i>		<i>15</i>	
<i>Flora Koccar</i>							
<i>Joh. Bredl</i>		<i>100</i>		<i>an die ...</i>			
<i>Sedwig</i>		<i>10</i>		<i>...</i>			
<i>Karner</i>		<i>10</i>		<i>Hochholzer</i>		<i>8</i>	
<i>Lirk. ...</i>		<i>6</i>		<i>Haimits</i>		<i>10</i>	
<i>...</i>		<i>2</i>		<i>Gellinögg</i>		<i>10</i>	
<i>Scharnke Joh. Pettau</i>	<i>Pettau</i>	<i>100</i>		<i>bereits beim Hauptmann ...</i>			
<i>...</i>		<i>10</i>		<i>Schwal</i>		<i>10</i>	
<i>...</i>		<i>2</i>		<i>Vogel</i>		<i>2</i>	
<i>...</i>		<i>2</i>		<i>Muska</i>		<i>2</i>	
<i>...</i>		<i>2</i>		<i>Lichtenberger</i>		<i>4</i>	
<i>...</i>		<i>2</i>		<i>...</i>		<i>2</i>	
<i>...</i>		<i>2</i>		<i>...</i>		<i>2</i>	
<i>...</i>		<i>2</i>		<i>...</i>		<i>2</i>	
<i>...</i>		<i>2</i>		<i>...</i>		<i>2</i>	

...

...

...

Spenden f. d.		Stadt Raun	apd save.
Groß	14	-	
Potlakhnik	5	-	
Loobode	5	-	
Lišček	6	-	
Kratkoba	10	-	
Domir Slavitsch	50	-	
Slavitsch & Heller	50	-	
Frischalter Waselky	100	-	
Stang Schramke	100	-	
Nejstini	20	-	
Kalb-Klopp	10	-	
Schönlaut	2	-	
Stenjaků Schestaků	10	-	
Fiktů Štůla Stejnů	50	-	
Langstirn Prageritz	10	-	442
Jouenweber	930	-	
	1372	-	
Ein gewisser ...	100	-	
Andly ...	500	-	
	1972	-	
1	2002	1100	
4	739	34	
	662		

1372
 1972
 4

Stadtgemeindeamt
 der landesfürstl. Kammerstadt
 Rann a. d. Save
 in Untersteiermark

Zahl 192

Der gefertigte Hilfsauschuß empfing den Betrag
 von Kronen 7972.-

und dankt namens der schwer heimgesuchten Bevöl-
 kerung der Stadt Rann a. d. Save herzlichst für
 die werktätige Anteilnahme an dem großen Unglücke,
 das über die Stadt in den ohnehin schwierigen Zeiten
 des Weltkrieges hereingebrochen ist.

Hilfsauschuß
 der Stadtgemeinde Rann

Stadtamt des k. u. k. Landesfürstlichen
 Kammerstadt-Retten 2-2222
 City-Ing. 7 APR. 1917 Zahl 416/5
 1011 R. W. W. Referat:

416
917
416-660/6
I

Pettau, am 24. April 1917.

In höflicher Beantwortung Ihrer geschätzten Anfrage vom 21 April 1917 beehrt man sich mitzuteilen, daß die Stadtgemeinde Pettau für daß durch die Erdbebenkatastrophe beschädigte Rann den Betrag von 500 K die städt. Sparkasse einen solchen von 1000 K überwiesen hat. Durch Sammelgelder wurden rund weitere 1500 K aufgebracht.

Der Bürgermeister:
[Signature]
D. 24/IV 17
[Signature]

PRILOGA 13-10

Navodila cesarskega namestništva v Gradcu o možnosti razširitve nabora prejemnikov državne pomoči (ARS, Potresni spisi 1917, Okraj Brežice).

K. k. steiermärkische Statthalterei.

855
2 — 191 8
81

Grad, am 17. Mai 1918.-

Gegenstand: Abg. Bg.
Erdbeben in Rann.-

Dortige Zahl: 34185 ex 1917 und
32515 aus 1917.

An

die k.k. Bezirkshauptmannschaft

in

R a n n.

Das k.k. Ministerium des Innern hat mit dem Erlaße vom 30. April 1918, Zl. 7724 im Einvernehmen mit dem Finanzministerium die h. h. Ausführungen betreffend die I. und II. Hilfsaktion mit der Einschränkung genehmigend zur Kenntnis genommen, daß die in dem Verzeichnisse II, 5, unter Post 12 angeführte Posojilnica Rann, dann der unter Post 16 genannte Kirchenbauverein und die unter Post 24 verzeichnete Ranner Baugenossenschaft in den Rahmen dieser Notstandsaktion nicht einzubeziehen sind, weil juristische Personen von der Zuwendung staatlichen Notstandshilfe grundsätzlich ausgeschlossen sind.

Deshalb gemäß verringert sich der für die II. Hilfsaktion für unverzinsliche Darlehen vorgeschlagte Betrag um **24 110.800 K.-**

Zur Durchführung bzw. Fortsetzung dieser beiden Aktionen (I. und II. Hilfsaktion) wurde im übrigen der erbetene Gesamtbetrag von **377.880 K**
(dreihundertsiebenundsiebzigtausendachthundertachtzig Kronen) ausnahmsweise bewilligt.

Hievon entfallen auf die I. Hilfsaktion für nicht-rückzahlbare Unterstützungen **14.350 K,**

auf die II.Hilfsaktion

a) für nichtrückzahlbare Unterstützungen	129.680 K
b) für unverzinsliche Darlehen	233.850 K

Da der k.k.Bezirkshauptmannschaft mit dem h.o.Erlaße vom 25.Mai 1917, Zl.994-21 und vom 30.Juni 1917, Zl.2-1099/32 für die Notstandsaktion aus Anlaß der Erdbebenkatastrophe in Rann und Umgebung ein Gesamtbetrag von 200.000 K abzüglich des Rückersatzes für den vom steierm.Notstandsfond geleisteten Vorschuß per 10.000 K sonach 190.000 K bereits zur Verfügung gestellt wurde, wurde die Finanz-Landes-Direktion in Graz vom Finanzministerium angewiesen, den Restbetrag von 177.880 K (einhundertsevenundsiebzigtausendachtundachtzig Kronen) bei der hierortigen Finanz-Landes-Kasse nach Maßgabe des Bedarfes fortschreitend flüssig zu machen.

Was die im Berichte Zl.34185 erwähnte III.Hilfsaktion zu Gunsten von Parteien, die durch die Erdbebenkatastrophe zwar in keinen Notstand im Sinne des Notstandsregulativs geraten sind, infolge ihrer wirtschaftlichen Lage jedoch im Hinblick auf den erlittenen Schaden als hilfsbedürftig bezeichnet werden müssen, anbelangt, hat das k.k.Ministerium des Innern Folgendes bemerkt:

" Eine Einbeziehung in die Notstandsaktion im Sinne des Notstandsregulativs kann aus dem eben angedeuteten Grunde nicht erfolgen.

Vorbehaltlich einer endgiltigen Stellungnahme wäre jedoch das Ministerium des Innern mit Rücksicht auf die besondere Schwere der Katastrophe und den Umstand, daß wohl nahezu die gesamte Bevölkerung der von dem Erdbeben heimgesuchten Gebiete von Schäden betroffen wurde, sowie im Hinblick auf die seinerzeit für Laibach und Umgebung mit dem Gesetze vom 8.Juli 1895, R.G.Bl. Nr.94, gewährten Staatsunterstützungen, grundsätzlich nicht abgeneigt, die Einleitung einer Hilfsaktion etwa durch Gewährung von unverzinslichen Darlehen beim Finanzministerium zu befürworten.

22495, 22496, 22497, 22498, 22499, 22500, 22501

Voraussetzung wäre, daß es sich - wie schon oben angedeutet - um Parteien handelt, die infolge der durch das Erdbeben erlittenen Schäden tatsächlich hilfsbedürftig geworden sind und zu ihrer wirtschaftlichen Wiederaufrichtung der staatlichen Hilfe wirklich benötigen.-

Nach Weisung des Ministeriums ~~ix~~ dürfte es sich sowohl für die Klarstellung dieser Aktion als auch für eine h. o. Ueberprüfung empfehlen, zunächst bestimmte wirtschaftliche Gruppen zu bezeichnen, welche für diese Aktion in Betracht kämen und die Grundsätze anzugeben, nach welchen bei Auswahl der einzelnen Parteien für die staatliche Hilfe vorzugehen wäre.-

Die k.k. Bezirkshauptmannschaft hätte ~~x~~ hienach die einschlägigen Nachweisungen in der erwähnten Richtung einer genauen Durchsicht und Ueberprüfung zu unterziehen und nach wirtschaftlichen Gruppen der Betroffenen gegliederte Nachweisungen auszuarbeiten und sodann bei Vorlage dieser Nachweisungen antragstellend zu berichten.

Die k.k. Bezirkshauptmannschaft wird unter Hinweis auf die Bestimmungen des h. k. Erlaßes vom 30. Juni 1917, Zl. 2-1099/32 eingeladen, wegen Flüssigmachung der erforderlichen Beträge ehestens einen Antrag zu stellen.

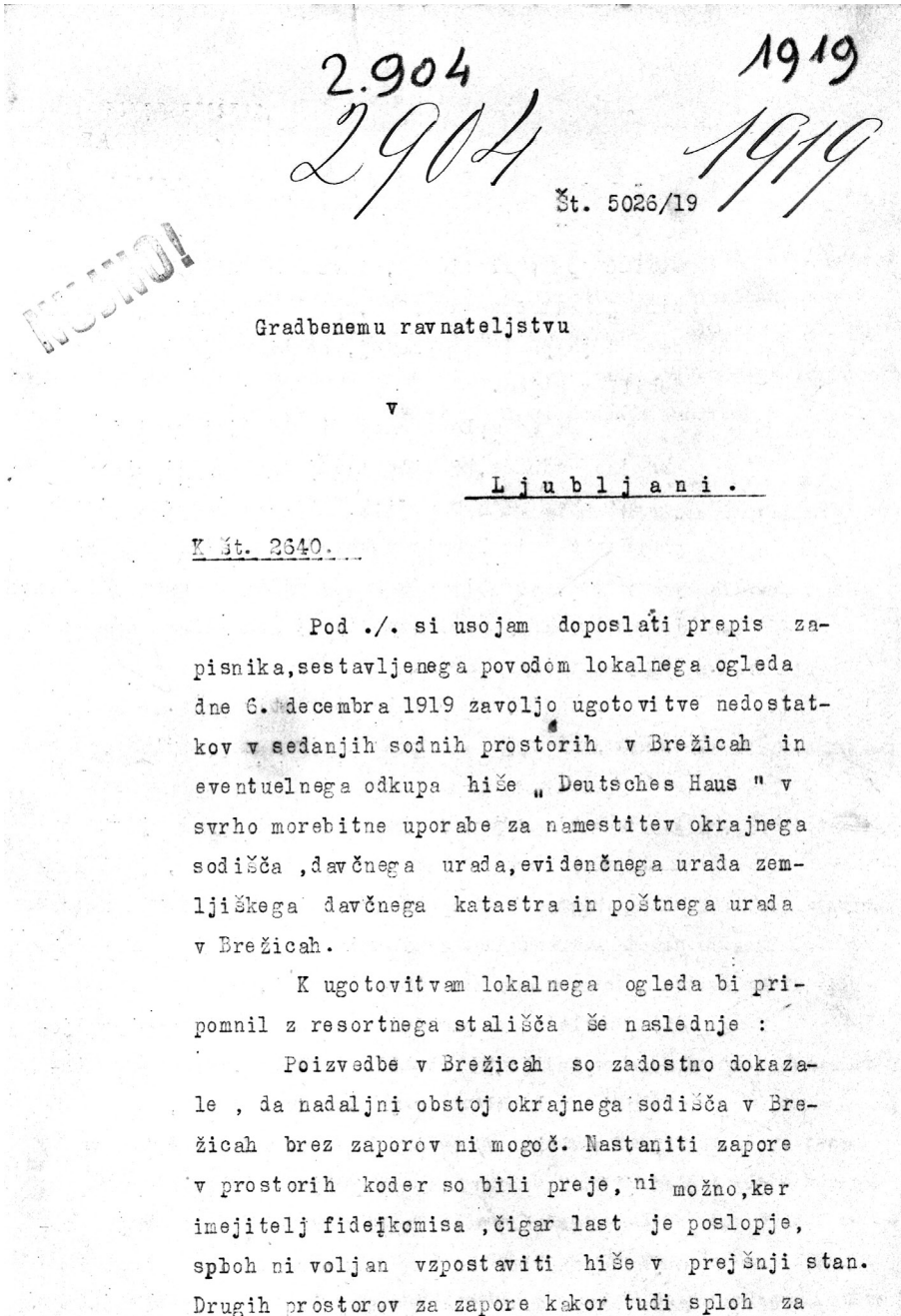
Schließlich wird der k.k. Bezirkshauptmannschaft noch im Sinne des Erlaßes des k.k. Ministeriums für soziale Fürsorge vom 8. April 1918, Zl. 6135 zum dortigen Berichte vom 8. Dezember 1917, Zl. 36.221 bemerkt, daß auch nach Auffassung des genannten k.k. Ministeriums die Rückinstradierung der bezüglichen Arbeitssoldaten durch die k.k. Bezirkshauptmannschaft ~~ix~~ als korrekt anzusehen ist; die Bezirkshauptmannschaft hätte jedoch rechtzeitig das k.u.k. Militärkommando vorher verständigen ~~ix~~ sollen, daß infolge der Witterungsverhältnisse die angesprochenen Arbeitskräfte nicht mehr verwendet werden können.

Der k.k. Statthalter :

Clm

PRILOGA 13-11

Pismo/prošnja poverjenika/ministra deželne vlade za pravosodje dr. Vladimira Ravniharja za nakup brežiške »Deutsches Haus« za potrebe okrajnega sodišča (ARS, SI AS_fVI_2, Sodišče Brežice).

sodišče pa v Brežicah, izvzemši edinole pripravne hiše „Deutsches Haus“, sploh ni. Hiša „Deutsches Haus“ je pa le na prodaj, ne bi se je pa moglo dobiti v najem.

Da se sploh omogoči nadaljni obstoj za okrajno sodišče, bi bilo tedaj treba, ali hišo „Deutsches Haus“ kupiti, ali pa okrajno sodišče premestiti iz Brežic v kak drug kraj. To slednje pa ne gre, ker bi se s tem sodišče decentraliziralo iz srede okraja. Ostane tedaj kot edina možnost le nakup hiše „Deutsches Haus“.

Usojam si tedaj doposlati pod ./2 še vse načrte, zadevajoče to poslopje s zaprosilom, da blagovolite

- 1.) oddati svoje mnenje o cenitvi poslopja in o umestnosti nakupa ter se izjaviti o tem, jeli razpolaga gradbena uprava s kakim kreditom iz katerega bi se mogle kupnina in adaptijski stroški za „Deutsches Haus“ poravnati,
- 2.) izdelati sumarični proračun, koliko bi veljala adaptacija, ki bi bila potrebna, da se more nastahiti v hiši zgoraj navedene urade,
- 3.) odrediti, da se izdela podroben načrt o vseh detajlih za potrebna adaptijska dela.

Ker ostane gerent dr. Stiker s svojo prodajno ponudbo le do 1. marca 1920 v besedi in mora biti dr. Stiker vsaj do tega dne že obveščen

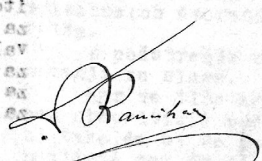
o tem, ali je ministrski svet ponudbo odobril ali ne, je zadeva izredno nujna in Vas prosim, da mojemu zaprosilu po možnosti brzo ustrezete, tako da dobim odgovor vsaj glede točk 1 do 3 najkasneje vsaj koncem prihodnjega tedna.

Zajedno se obračam do delegacije finančnega ministerstva s zaprosilom, da se izjavi o umestnosti nastanitve davčnega urada in zemljarinskega katastra v "Deutsches Haus" ter do poštnega ravnateljstva glede daljne nastanitve poštne urada v prostorih te hiše.

Uspeh teh poizvedeb Vam svoječasno sporočim, kakor tudi visokost najemnine, katero sta davčni urad in zemljarinski kataster za sedanje prostore posestaj plačevala.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1919.

Koverjenik za pravosodje:

PRILOGA 13-12

Tudi v »uradnem listu« lavantinske škofije je mariborski knezoškof Mihael Napotnik pozval vernike svoje škofije, naj pomagajo prizadetim od potresa (Nadžkofijski arhiv Maribor /NŠAM/ Oglasnik lavantinske škofije, št. 6, letnik 1917).

Nr. 770.

II.

1917.

Folium officiale dioecesis Lavantinae.

Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo.

Kirchliches Verordnungsblatt für die Lavanter Diözese.

Inhalt. 15. Allerhöchste Anordnung von Sterbegebächtnis-Andachten für weiland Seine k. und k. Apostolische Majestät Kaiser Franz Joseph I. — 16. Klic za podporo škofljanom, po potresu hudo poškodovanim. — 17. Konstitucion des „Palazzo di Venezia“ in Rom. — 18. Ehehindernisse in der üblichen Weise stattzufinden; es hat daher von nun an der 20. November (Vorabend des Sterbetages) als neuer Hofnormtag zu gelten. — 19. Sterbefälle bei der Armee. Verstärkung der Angehörigen. — 20.

Einschränkung der Beleuchtung in den Kirchen und sonstigen Gotteshäusern. — 21. Verlade- und Entladearbeiten auf den Bahnhöfen an Sonn- und Feiertagen. — 22. Kirchensammlungen in der Lavanter Diözese an den Opfertagen vom 4. bis 8. Oktober 1916. Spenden-Ausweis. — 23. Mili darovi za nameravano vojno spominsko cerkev v predmestju Sv. Magdalene v Mariboru. — 24. Diözesan-Nachrichten.

15.

Allerhöchste Anordnung von Sterbegebächtnis-Andachten für weiland Seine k. und k. Apostolische Majestät Kaiser Franz Joseph I.

Vom hohen Präsidium der k. k. steiermärkischen Statthaltereirei wurde unter dem 19. Jänner 1917 Z. ²²⁰/₁ 1917 anher nachstehende Mitteilung gemacht:

Zufolge Allerhöchster Anordnung haben die Sterbegebächtnis-Andachten für weiland Seine k. und k. Apostolische Majestät Kaiser Franz Joseph I. am 20. und 21. November jedes Jahres in der üblichen Weise stattzufinden; es hat daher von nun an der 20. November (Vorabend des Sterbetages) als neuer Hofnormtag zu gelten.

Gleichzeitig wurde die Allerhöchste Bestimmung getroffen, daß die Sterbegebächtnis-Andachten für weiland Seine

Majestät Kaiser Ferdinand I. aufzuhören haben, wonach auch der bezüglichliche Hofnormtag, das ist der 28. Juni, künftighin entfällt.

Ich beehre mich hievon dem hochwürdigsten Lavanter Ordinariat infolge Erlasses des Herrn k. k. Ministers des Innern vom 15. Jänner 1917 Z. 28864/M. I. die Mitteilung zu machen.

Der k. k. Statthalter:

Clary.

Dieses wird der hochwürdigsten Seelsorgsgeistlichkeit zur Benehmungswissenschaft bekanntgegeben.

16.

Klic za podporo škofljanom, po potresu hudo poškodovanim.

Šibe potresa reši nas, o Gospod!

Dne 28. decembra 1908 je strahovit potres porušil Mesino, Palermo, Katanijo, Reggio in mnogo drugih evtočih mest, nebroj vasi in sel v južni Italiji. Osem let in en mesec pozneje, skoraj isti dan t. j. 29. januarja tega leta 1917 pa je hud potres obiskal nekatero naše kraje ter mnogo prebivalcev naše Lavantinske škofije zelo zadel — zlasti prebivalce mesta Brežice, kjer je napravil veliko, veliko škode. Razrušil je več hiš, med njimi frančiškanski samostan. Močno so poškodovane tudi vse tamošnje cerkve tako, da je državna oblast prepovedala vstopiti v nje, dokler se ne dožene po izvedencih, je li varno v njih obhajati božjo službo ali ne.

Zavoljo tega je kn. mestno-župnijski urad v

Brežicah dne 30. januarja 1917 prosil, da se sme služba božja, posebno ob nedeljah in praznikih opravljati na prostem ali v barakah ali na kakem drugem pristojnem kraju, kar se je radovoljno dovolilo.

Po močnih sunkih so ljudje prestrašeni zbežali na cesto. Nekaj prebivalstva se je porazdelilo po okoliških krajih, nekateri so se odpeljali, za večino mestnih prebivalcev pa so naredili na prostem vojaške šotore in kuhinje. Ne majhno število prizadetih prebiva v železniških vozovih, poslanih od vodstva južne železnice iz Maribora in Zidanega mosta.

Prebivalstvo, ki ga je potres ravno v sedANJI izredno mrzli zimi pregnal iz hiš, se nahaja v silni stiski. Misliti si moremo, kako je človeku pri srcu, ako mora

— 26 —

v tolikem mrazu stanovati pod milim nebom, pod šotrom ali pa v železniškem vozu, ki je izpostavljen burji in vsakemu slabemu vremenu.

Pričakoval sem kake prošnje za odpomoč in podporo ponesrečenim. Položen pa je že temelj za nabiranje prispevkov in vzgled nam je dan od najvišje strani. Kot vidni angelj tolažbe in sočutja je prihitev v imenu dobrega očeta in mile matere, presvetlega cesarja in nežnočutne cesarice, sam cesarjev brat, nadvojvoda Maks, prisrčno pozdravljen in sprejet od mnogoštevilno zbrane občinstva, odličnega in preprostega. Visoki gost se je najprej udeležil svete maše, ki se je služila v mestnožupnijsko-dekanijskem poslopju poškodovane cerkve. S tem je dovolj jasno na znanje dal, kam naj vodi pot vsakega katoliškega kristjana ob nedeljah in praznikih.

Po svetem opravilu si je preblagi gospod natanko ogledal vsled potresa prizadete domove in druge prostore, potem pa je v imenu cesarjevem podaril velikodušni dar za ponesrečence. Ta vzgled cesarjeve radodarnosti mora ganiti ter nagniti tudi naša srca, da hitimo revežem na pomoč. Darežljivost vernega ljudstva Lavantinske škofije je že itak vrlo znana, pa se boče pri tej priložnosti navo sijajno pokazala.

Ko je mesto Mesino na otoku Siciliji skoraj uničil grozen potres, smo Lavantinci na poziv rimske Stolice nemudoma pomagali nesrečnežem z denarno podporo v znesku 8171 K 77 h. Od te vsote se je v Rim poslalo 5500 lir (5220 K 10 h), ostali znesek 2951 K 67 h pa sem ob priložnosti potovanja v Rim s Petrovim novičem vred pri avdienci dne 14. maja 1909 osebno položil pred tron svetega očeta Pija X., ki so dar hvaležno sprejeli ter zopet in zopet blagoslovili duhovnike in vernike Lavantinske škofije.

Na praznik Gospodovega vstajenja, dne 16. aprila 1911, je strašen požar upepelil domove 12 posestnikom občine Staranovavas v župniji Sv. Križa pri Ljutomeru in z njimi vred pokončal tudi vse njihovo imetje tako, da je njih večina rešila težko le golo življenje. Beda je bila nepopisna, hitre pomoči je bilo torej treba. V veselem prepričanju, da bom uspešno trkal na srca radodarnih Lavantincev, sem naročil, da se naj v vsaki župnijski cerkvi na praznik Kristusovega vnebohoda, dne 25. maja 1911, opravi darovanje okoli altarja za pogorelece v Starinovivasi. Darovanje naj se oznani pravočasno vernemu ljudstvu. Nabrani milodari v znesku 4818 K 25 h, poslani kn. šk. konzistoriju, so se kmalu izročili ubogim ponesrečenecem, ki so se potom domačega župnijskega urada v pismu od dne 17. julija 1911 ganljivo zahvalili meni kot Nadpastirju svojemu za dar ter obljubili, da hočejo moliti tudi za dušne pastirje naše škofije, ki so na vabilo in ukaz svojega Nadpastirja s tolikim uspehom potrkali na srca svojih ovčic ter dosegli tako bogate darove, moliti: pa tudi za vse tiste nezane dobrotnike, ki

so jim kaj darovali, ter prositi Boga, da vsem vse to, kar so jim storili, poplača stokrat in tisočerkokrat.

Ali naj še dalje govorim o darežljivosti vernega ljudstva v Lavantinski škofiji? Tedaj pa povem, da smo leta 1915 za globokoverne pa vsled strašne vojske obubožane Poljake darovali 10.572 K 59 h in za siromašne begunce iz juga 13.703 K 52 h v preteklem vojnem letu 1916. Ako pa bi segli še dalje nazaj, pa moramo reči, da se je od začetka vojske pa do sredine meseca sušca 1916 v naši škofiji nabralo in darovalo samo v denarju okroglo 133.000 kron.

Toliko se je torej že žrtvovalo pri nas ali darovalo od nas v teh vojnih letih samo v denarju, da ne govorimo o raznih drugih darilih, tudi o obilnih darovih in prispevkih za vojno-spominsko cerkev pri Sv. Magdaleni v Mariboru ne. Prosi, pobira in daruje se resnično prav mnogo, mnogo v teh viharjih in nevarnih časih, morebiti veliko več kakor kdaj poprej. Pa saj je ljubezen dobrotljiva in nikdar ne mine. (I. Kor. 13, 4. 8).

Zategadelj si upam vnovič trkati na vaša usmiljena srca, preljubi škofljani, pričakujoč izredne in hitre pomoči za vse po potresu hudo prizadete in podpore potrebne škofljane. Komu namreč se naj ne usmili toliko ubogih družin, ki so žez dan vsled strašnega potresa postale še bolj revne, kdo bi naj ne imel sočutja s preplašenimi otročiči in z onemoglimi starčki!

Vabim torej prijazno Vas mnogočastite gospode dekane in vse blage dušne pastirje svoje škofije v imenu božjega Deteta, ki se je tudi iz usmiljenja do nas darovalo po Marijinih rokah ravno današnji dan v Jeruzalemskem tempelju, da sami po možnosti prispevate k milim darovom, pa da svojim dragim vernikom v nedeljo kvinkvagezimo, dne 18. februarja, na podlagi pričujočega poziva iz pridiznice opišete gorjelj, ki glasno vpije za pomoč, in da oskrbite In vocabit-nedeljo v postu, dne 25. februarja t. l., darovanje okoli altarja ali kako drugače za Brežičane po potresu bridko obiskane.

Nabrane milodare naj mč. gg. dekani nemudoma, vsaj do konec februarja t. l., pošljejo kn. šk. konzistoriju, ki bo skrbel, da pridejo z mojim prineskom in z darovi stolnega kapitlja in častite duhovščine Mariborske vred v prave roke. O mojem klicu in o klicanih veljaj, kar pravi vhod svete maše na prvo postno nedeljo: In vocabit me et ego exaudiam eum.

Date et dabitur vobis! Dajte in se vam bo dalo! Dobro, natlačeno in potreseno in zvrhano mero vam bodo dali v vaše naročje. S kakršno mero namreč bote merili, s takovšno se vam bo odmerjalo. (Luk. 6, 38).

V Mariboru, na Svečnico ali na praznik Marijinega darovanja božjega Deteta, dne 2. februarja 1917.

† Mihael,
knezoškof.

SEZNAM KRATIC

ARS	Arhiv Republike Slovenije
ARSO	Agencije Republike Slovenije za okolje
ARSO MsA	Makroseizmični arhiv Agencije Republike Slovenije za okolje
BGR	Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe, Hannover
D	damage = škoda
dLib	Digitalna knjižnica Slovenije (https://www.dlib.si/)
EMS-98	12-stopenjska Evropsko potresno lestvico
F	felt = čutili
FFUL	Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
FGG	Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani
F.B.	fürstbischöfliches = knezoškofijski
GSA	Geological Survey of Austria
GZ PMF	Geofizički odsjek Prirodoslovno-matematičnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
IC	Ina Cecić
ISS	International Seismological Summary
KatBg	Makroseizmički katalog Republičkog seizmološkog zavoda Srbije
K.K.	kaiserlich-königlich = cesarsko-kraljevi
k.u.k.	kaiserlich und königlich = cesarski in kraljevi
List Zg	seznam (I = I EMS-98), Zagreb (seznam iz arhiva GZ PMF)
MI	Ministerium des Inneren
MCS	Mercalli-Cancani-Siebergova lestvica za ocenjevanje intenzitet potresa
ML	lokalna magnituda
Mm	makroseizmična magnituda
MSK	Medvedev-Sponheuer-Karnikova lestvica učinkov potresov
PMB	Posavski muzej Brežice

PMF	Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu
RSZS	Republički seizmološki zavod Srbije
StLA	Steiermärkisches Landesarchiv, Graz = Štajerski deželni arhiv, Gradec
UNDP-UNESCO	United Nations Development Programme - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UTC	Univerzalni koordinirani čas, ki je v uporabi v seizmologiji, da bi se izognili preračunavanju iz različnih lokalnih časov. Določen je tako, da Slovenija sodi v območje UTC+1. V obdobju , medtem ko v obdobju od konca marca do konca oktobra (poletni čas) dodamo še eno uro, UTC+2.
VR	Vladimir Ribarič
VRm	zabeležke Vladimira Ribariča (hrani jih Makroseizmični arhiv ARSO)
ZAMG	Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik, Dunaj
Zg	vprašalniki Zagreb

SEZNAM VIROV IN LITERATURE

ARHIVSKI IN ROKOPISNI VIRI:

Arhiv Geofizikalnega zavoda Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Zagrebu:

vprašalniki o učinkih potresa 29. 1. 1917 na območju Hrvaške (ZG);
seznam naselij z intenziteto I EMS-98, za potres 29. 1. 1917 (List ZG (IS)).

Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana (ARS):

SI AS 16 Deželno predsedstvo za Kranjsko, Potresni spisi, fasc. Brežice;
SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 2, Sodišče Brežice;
SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 4 Sacra tecta, Brežice;
SI AS 73, Reg. Fasc. VI, 4, Sacra tecta Čatež.

Arhiv Seizmološkega zavoda Srbije, Beograd:

Makroseizmički katalog Republičkog seizmološkega zavoda Srbije – Katalog potresa (KatBg), knjiga 8., rokopis. Podatki za potrese v letih 1909, 1910, 1911, 1913, 1914, 1915, 1917, 1918, 1919, delno 1924, 1928.

Arhiv Slovenske Frančiškanske province, Ljubljana (ASFP):

predal Ib-11a, Delovnik 1912–1921, delovodnik province za leto 1917;
predal IIb-15b Brežice, tipkopis članka p. Ananije Vračka za Cvetje z naslovom: Naš samostan in cerkev v Brežicah.

Geodetska uprava Republike Slovenije, Območna geodetska uprava Sevnica, Geodetska pisarna Brežice:

Reambulančni kataster za k. o. Brežice, Parcelni zapisnik (Parzellen – Protokoll der Gemeinde Brežice);
Reambulančni kataster za k. o. Brežice, mape.

Makroseizmični arhiv ARSO (ARSO MsA):

IC417, Makroseizmični katalog Republičkega seizmološkega zavoda Srbije, knjiga 8. Rokopis, Beograd;

IC 947, Elektronsko sporočilo D. Dragojevića, uslužbenca Republiškega seizmološkega zavoda Srbije, z dne 21. 4. 2017;

IC IC964, Pismo Rie Šribar z dne 8. 4. 1960;

Elektronsko sporočilo Thomasa Hofmanna, uslužbenca Geologische Bundesanstalt z Dunaja, z dne 29. 4. 2016;

IC965, elektronska sporočila iz obdobja med 19. 7 in 19. 10. 2017.

Steiermärkischen Landesarchiv, Graz = Štajerski deželni arhiv, Gradec (StLA)

A. Schniderschitsch, K. 1, H. 5;

Plakatsammlung, Pl-P-1917-0050, Hilfe Für Rann!;

Statthaltereipräsidium A5b, Z. 346/1917 (Erdbeben in Rann)

Verein für Heimatschutz, Karton I/4: Jahresakten 1918, 9/1918: Rann.

Zgodovinski arhiv na Ptuj (ZAP):

SI_ZAP/0005, Mestna občina Ptuj (MOP).

SPLETNI VIRI:

ANNO – AustriaN Newspapers Online : Historische österreichische Zeitungen und Zeitschriften online. <http://anno.onb.ac.at>.

Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si. <http://www.dlib.si>.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. <http://www.nsk.hr>.

LITERATURA:

Berus, Marko: *Kartografska podpora študiji potresa v Brežicah 1917*. (Tipkopis diplomske naloge). Ljubljana : [M. Berus], 2017.

Brenčič, Polona; Mavsar, Silvo: *Brežice : stoletje na razglednicah*. (Zbirka Stoletje na razglednicah). Krško : Neviodunum, 2010.

Bunc, Stanko: *Slovar tujk*. 6. izd. Maribor : Obzorja, 1987.

Cecić, Ina: Posledice furlanskih potresov maja in septembra 1976 v Posočju. *Ujma*, 2016, 30, str. 204–208.

- Cvijanović, Dragutin: *Katalog potresa s epicentrom na širem području Zagreba : od 1879–1978*. (Rokopis). Zagreb, [s. n.], 1981.
- Cvijanović, Dragutin: *Seizmičke karakteristike šireg područja Zagreba*. Zagreb: Geofizički institut Prirodoslovno matematičkog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, 1965.
- Cvijanović, Dragutin: *Seizmičnost područja SR Hrvatske*. (Tipkopijska doktorska disertacija). Zagreb : [Cvijanović, D.], 1981.
- Dejak, Vlasta: *Stoletnica brežiškega potresa (1917–2017)*. (Govor ob odprtju razstave Posavskega muzeja Brežice, 29. 1. 2017).
- European Macroseismic Scale 1998* (ur. Gottfried Grünthal). Luxembourg: Centre Européen de Géodynamique et de Séismologie, 1998.
- Ferdinand Seidl. *Wikipedija : Prosta enciklopedija*. https://sl.wikipedia.org/wiki/Ferdinand_Seidl (14. avgust 2017).
- Franz Heritsch. *Wikipedia : Die freie Enzyklopädie*. https://de.wikipedia.org/wiki/Franz_Heritsch (14. avgust 2017).
- Gosar, Andrej; Šket Motnikar, Barbara: Janez K. Lapajne : (1937–2012) : v spomin. *Ujma*, 2012, 26, str. 8–9.
- Hadžievski, Dragan: *Makroseizmička i »strong-motion« istraživanja na području Jugoslavije*. (Interna publikacija – pregledni rad). Ljubljana: Seizmološki zavod SR Slovenije, 1990.
- Heritsch, Franz: *Über Brontidi in der Ranner Erdbebenserie des Jahres 1917 : nebst Bemerkungen über Erdbebengeräusche*. (Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, Neue Folge 56). Wien: Hölder in Komm, 1919.
- Heritsch, Franz; Robert Schwinner: *Über die Drehungen beim Ranner Erdbeben vom 29. Jänner 1917*. (Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, Neue Folge 57). Wien: Hölder in Komm, 1919.
- Heritsch, Franz; Stücker, Norbert: *Das Oberburger Erdbeben vom 28. Oktober 1916 und seine Nachbeben*. (Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, Neue Folge 51). Wien: Hölder in Komm, 1917.
- Hržič, Majda: *Projekt Seizmološke raziskave Krškega polja, v okviru projekta Neotektonske raziskave na območju JE Krško*. (Interno poročilo). Ljubljana: [s.n.], 1995.
- Kárník, Vít: *Seismicity of the European Area*. Pt 1, Pt. 2. Praha: Akademia Publ. House of the Czechoslovak Academy of Sciences, 1968–1971.
- Lapajne, Janez: Veliki potresi na Slovenskem - IV : Brežiški potres leta 1917. *Ujma*, 1990, 4, str. 72–75.
- Maximilian Eugen von Österreich. *Wikipedia : Die freie Enzyklopädie*. https://de.wikipedia.org/wiki/Maximilian_Eugen_von_%C3%96sterreich (14. avgust 2017).
- Metz, Karl: Univ.-Prof. Dr. Robert Schwinner †. *Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark*, 84, 1954, str. 7–14.

- Mihailov, Vladimir et al.: *Brana Mavčiče : Definisanje nivoa seizmič kog rizika i projektnih seizmičkih parametara*. (Izveštaj IZIS, 80–101). Skopje, Institut za zemljotresno inženjerstvo i inženjerska seizmologija na Univerzitetot »Kiril i Metodij« Skopje: 1980.
- Nečak, Dušan: Zgodovinar)ski pogled na potres v Brežicah in okolici 29. 1. 1917. Naslov : Brežiški potres leta 1917 (ur. Jože Škofljanec). (Brežiške študije, 5). Brežice : 2018, str. 15–99.
- Pavlovec, Rajko: Poročilo o potresu pred osemdesetimi leti. *Ujma*, 1999, 13, str. 423–424.
- Pavlovec, Rajko: Ribarič Vladimir. *Enciklopedija Slovenije*. Zv. 10, Pt-Savn. Ljubljana : Mladinska knjiga, 1996, str. 202.
- Peinlich, Richard: *Geschichte der Pest in Steiermark*. (2 zvezka). Graz: Ve-reins-Buchdruckerei, 1877–1878.
- Počkar, Ivanka: *Dve gasi, dva policaja, sto obrtnikov : življenje mestnih obrtnikov od sredine 19. stoletja do druge svetovne vojne na primeru Brežic*. Brežice : Društvo za oživit ev mesta Brežic; Krško : Valvasorjev raziskovalni center; Ljubljana : ZRC SAZU, Založba ZRC, 2005.
- Puff, Rudolf Gustav: *Marburg in Steiermark, seine Umgebung, Bewohner und Geschichte*. (2 zvezka). Gratz : [s. n.], 1847.
- Rakovec, Ivan: Tornquist, Aleksander (1868–1944). Slovenska biografija. Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2013. <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi715229/#slovenski-biograf-ski-leksikon> (14. avgust 2017).
- Ravnihar, Vladimir: *Mojega življenja pot : spomini dr. Vladim irja Ravni harja* (ur. Janez Cvirn, Vasilij Melik, Dušan Nečak). (Historia : znanstvena zbirka Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 2).
- Ribarič, Vladimir: *Catalogue of Earthquakes : Yugoslavia- Slovenia*. Vol. 1 (1901–1970). (UNDP-UNESCO Project Survey of the Seismicity of the Balkan Region, manuscript). Ljubljana: [s. n.], 1973.
- Ribarič, Vladimir: *Potresi v Sloveniji : ob stoti obletnici velikega ljubljanskega potresa*. V Ljubljani : Slovenska matica, 1994.
- Ribarič, Vladimir: *Potresi*. Ljubljana : Cankarjeva založba, 1984.
- Ribarič, Vladimir: *Seizmičnost Slovenije*. 1, Katalog potresov (792 n. e. – 1981). (Publikacije Seizmološkega zavoda SR Slovenije, serija A, št. 1–1). Ljubljana : Seizmološki zavod SR Slovenije, 1982.
- Ribarič, Vladimir: *Zemlja se je stresla*. (Zbirka Planet). V Ljubljani : Cankarjeva založba, 1964.
- Robert Schwin ner. *Wikipedia : Die freie Enzyklopädie*. https://de.wikipedia.org/wiki/Robert_Schwin ner (14. avgust 2017).

- Seidl, Ferdinand: Zemeljski potres pri Brežicah in Krški vasi dne 29. januarja l. 1917. *Carniola*, 9, 1918, zv. 1–2, str. 43–60.
- Seražin, Helena: Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana. *S patri smo si bili dobri : Tri stoletja brežiških frančiškanov* (ur. Jože Škofljanec). (Brežiške študije, 4). Brežice : 2011, str. 139–167.
- Seražin, Helena: Arhitektura brežiške frančiškanske cerkve in samostana. *S patri smo si bili dobri : Tri stoletja brežiških frančiškanov* (ur. Jože Škofljanec). (Brežiške študije, 4). Brežice : 2011, str. 139–167.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika*. 4. knj., Preo-Š. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti : Inštitut za slovenski jezik, 1985.
- Toperczer, Max; Trapp, Erich: *Ein Beitrag zur Erdbebengeographie Österreichs nebst Erdbebenkatalog 1904–1948 und Chronik der Starkbeben*. (Mitteilungen der Erdbeben-Kommission, Neue Folge 65). Wien: Springer in Komm, 1950.
- Vidrih, Renato; Mihelič, Jože: *Albin Belar : pozabljen slovenski naravoslovec*. Radovljica : Didakta, 2010.
- Vovk, Mihael Stanislav: Brežiški frančiškani od potresa 1917 do odhoda. *S patri smo si bili dobri : Tri stoletja brežiških frančiškanov* (ur. Jože Škofljanec). (Brežiške študije, 4). Brežice : 2011, str. 123–137.
- Vračko, Ananija: Dopisi. *Cvetje z vrtov sv. Frančiška*, 34, 1917, str. 124
- Vračko, Ananija: Naš samostan in cerkev v Brežicah. *Cvetje z vrtov sv. Frančiška*, 34, 1917, str. 151–152.
- Zsíros, Tibor: Macroseismic focal depth and intensity attenuation in the Carpathian region. *Acta geodaetica et geophysica Hungarica*, 31, 1996, 1–2, str. 115–125.
- Živčič, Mladen et al.: Potres 12. aprila 1998 v zgornjem Posočju : Osnovne značilnosti. *Potresi v letu 1998* (ur. Janez Lapajne). Ljubljana : RS Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za geofiziko, 1999, str. 49–64.
- Živčič, Mladen; Cecić, Ina: Revised magnitudes of historical earthquakes in Slovenia. *European Geophysical Society XXIII General Assembly, 20–24 April 1998*. (Annales Geophysicae, 16; Part 1, Society Symposia, Solid Earth Geophysics & Geodesy, Supplement 1 to Volume 16). [Nice]: European Geophysical Society, 1998, str. C 138.

KAZALO ZEMLJEPISNIH IMEN

V kazalo zemljepisnih imen so zajeta imena naselij in pokrajin ter vodotokov, ki so omenjena v študijah ter objavljenih virih in pregledih. Ker so države, dežele in druge upravno-teritorialne enote (npr. Avstro-ogrska monarhija, Vojvodina Štajerska) te niso ponovno zajete v kazalu zemljepisnih imen. V kazalo zemljepisnih imen so imena historičnih zemljepisnih enot (npr. Slovenija) uvrščena le takrat, ko se ne nanašajo na območje Slovenije in ne na državo Republiko Slovenijo.

Zemljepisna imena tujih krajev so zapisana v uveljavljeni slovenski obliki, kadar ta obstaja (npr. Dunaj, Pulj, Reka), kadar pa taka oblika ne obstaja, je zapisano v originalu (npr. Jamnica Pisarovinska). Kadar obstaja več krajev z enakim imenom, je v kazalu uporabljeno daljše ime (npr. Stari grad pri Vidmu) ali pa je dodano v oklepaju ime države, v kateri se kraj nahaja (npr. Kostel (Hrvaška)). V primeru, ko imata enako ime naselje in vodotok, je v kazalu pri vodotoku dodano pojasnilo v oklepaju (npr. Sava (reka)).

A

Adlešiči, 478, 492

Artiče, 29, 43, 70, 108, 125, 164, 193, 290, 291, 292, 293, 348, 349, 362, 363, 364, 365, 478, 489

Avstrija, 19, 68, 109, 115, 128, 135, 137, 174, 179, 185, 190, 191, 437, 441, 467

B

Barilović, 478, 495

Bedenica, 125, 478, 492

Bednja, 125, 478, 493

Bela Cerkev, 125, 478, 494

Beograd, 83, 84, 107, 109, 110, 114, 174, 189, 473

Berak, 478, 495

Bistra (Hrvaška), 125, 478, 489

Bistrica ob Sotli, 126, 478, 495

Bizeljska vas, 108, 126, 345, 346, 347, 478, 489

Bizeljsko, 126, 193, 290, 291, 292, 293, 346, 347, 348, 349, 362, 363

Bjelovar, 126, 478, 494

Blagaj, 478, 480, 496

Blinja, 478, 496

Boršt, 126, 478, 489

Boštanj, 478, 479, 488

Bović, 127, 478, 490

Braslovče, 478, 495

Brckovljani, 127, 478, 493

Brdovec, 127, 145, 478, 490

Bregi, 127, 478, 493

Bregi Dugoselski, 127, 478, 493

Brestanica, 181

Brezina, 108, 127, 290, 291, 294, 295, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 414, 415, 478, 488

Brežice, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 72, 73,

74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 101, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 115, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 129, 171, 172, 173, 174, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 187, 188, 190, 191, 193, 198, 200, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 290, 291, 292, 293, 340, 341, 437, 441, 445, 446, 448, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 460, 461, 462, 467, 473, 474, 478, 488

Brod (Hrvaška), 478

Brod Moravice, 127, 478, 491

Brod na Kupi, 128, 478, 494

Bučka, 478, 492

Budimpešta, 101, 185, 475, 500

Bukošek, 125, 128, 294, 295, 312, 313, 396, 397, 404, 405, 478, 490

Bušeča vas, 478, 488

C

Celje, 7, 12, 17, 20, 21, 61, 69, 108, 128, 133, 163, 185, 471, 478, 479, 486, 490, 491, 495

Celovec, 128

Cerina, 65, 129, 478, 489

Cerklje ob Krki, 63, 65, 129, 182, 183, 184, 185, 478, 488

Cerknica, 478, 492

Cerovac, 478, 496

Cirkvena, 129, 478, 492

Cirnik, 478, 488

Crni Lug, 479, 496

Cundrovec, 108, 130, 290, 291, 294, 295, 312, 313, 396, 397, 404, 405, 414, 415, 479, 490

Cvetković, 130, 479, 490

Cvetlin, 130, 479, 490

Cvijanović, 116, 130, 174, 475, 479, 495

Cvijanović Brdo, 130, 174, 479, 495

Č

Čabar, 479, 496

Čatež ob Savi, 7, 79, 84, 85, 86, 105, 129, 130,
131, 171, 181, 182, 190, 465, 479, 488

Čazma, 130, 479, 492

Črnc, 108, 132, 290, 291, 294, 295, 330, 331,
332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 386,
387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395,
414, 415, 479, 488

Črnomelj, 479, 492

Čučerje, 132, 479, 489

D

Desinić, 132, 479, 488

Deutschlandsberg, 173

Dobeno, 65, 105, 106, 132, 133, 190, 479, 488

Dobova, 29, 43, 70, 354, 355, 479, 489

Dobrna, 133, 173, 479, 495

Dolenje Skopice, glej Skopice

Dolenjske Toplice, 479, 492

Donja Kupčina, 133, 479, 492

Donja Pušća, 133, 479, 488

Donja Stubica, 133, 479, 491

Donja Zelina, 134, 479, 493

Donje Primišlje, 134, 479, 493

Draganići, 134, 479, 493

Dramlje, 134, 479, 489

Drašiči, 479, 492

Drežnik, 134, 479, 495

Drivenik, 134, 479, 495

Drnje, 479, 496

Dubranec, 135, 479, 490

Duga Resa, 135, 479, 492

Dugo Selo, 135, 479, 491

Dunaj, 13, 15, 16, 49, 51, 91, 97, 101, 106, 110,
135, 156, 164, 173, 185, 186, 187, 471, 472,
473, 474, 501, 503, 505

Dvor (Hvaška), 479, 483, 492, 496

Đ

Đurđevac, 479, 496

F

Farkaševac, 135, 480, 491

Farkašić, glej Stari Farkašić

Feldkirch, 472

Ferdinandovac, 480, 496

Fužine (Hrvaška), 480, 496

G

Gaberje, 43, 108, 136, 290, 291, 292, 293, 356,
357, 480, 490

Garešnica, 136, 480, 495

Generalski Stol, 480, 496

Gerovo, 136, 480, 494

Glina, 136, 480, 494

Globočice, 65

Glogov Brod, 108, 125, 136, 364, 365, 480, 490

Gomirje, 136, 480, 490

Gorenje Skopice, glej Skopice

Gorjanci, 19, 57, 110

Gornja Bučica, 480, 496

Gornja Stubica, 136, 480, 490

Gornji Desinec, 137, 480, 490

Gornji Grad, 110, 137, 181, 480, 495

Gornji Lenart, 108, 480, 488

Gradec (Graz), 10, 13, 18, 20, 29, 30, 32, 33, 36,
39, 42, 46, 48, 49, 51, 53, 54, 55, 57, 60, 61,
63, 65, 66, 72, 74, 76, 89, 93, 96, 97, 101,
109, 115, 135, 137, 173, 174, 179, 185, 186,
191, 199, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 254,
255, 256, 257, 278, 279, 437, 441, 467, 471,
480, 493, 495, 500, 501, 503, 505

Gradusa, 480, 496

Granešina, 137, 480, 495

Grižane, 138, 480, 489

Grobnik, 138, 480, 495

Grubišno Polje, 480, 496

H

Hercegovac, 480, 496
Hlebine, 480, 496
Hrastovica (Hrvaška), 480, 496
Hrašćina, 138, 480, 491
Hreljin, 480, 496
Hrnetić, 138, 480, 491
Hrvaška, 51, 107, 145, 171, 174, 177, 182, 184, 185, 190, 382
Hrvaška), 126, 127, 128, 130, 133, 134, 135, 138, 139, 142, 143, 145, 148, 151, 152, 153, 156, 160, 162, 170
Hrvatska Dubica, 138, 480, 492
Hum Breznički, 480, 490
Hum na Sutli, 138, 480, 490

I

Ilirska Bistrica, 480, 494
Innsbruck, 185
Italija, 19, 49, 164, 190
Ivanec, 138, 480, 492

J

Jabukovac, 138, 480, 495
Jamnica Pisarovinska, 139, 481, 491
Janče, 139, 481, 490
Jesenje, 139, 481, 490
Ježica, 481, 492
Josipdol, 139, 481, 495
Jukinac, 139, 481, 495

K

Kaliningrad, 49
Kalnik, 481, 496
Kamensko, 139, 481, 493
Kapele, 29, 43, 70, 290, 291, 292, 293, 348, 349, 360, 361, 481, 490
Karlovec, 139, 481, 491
Kašina, 140, 481, 492

Klanjec, 140, 481, 488
Klinča Sela, 140, 481, 488
Kloštar Ivanić, 481, 496
Kočevje, 134, 140, 160, 161, 481, 495
Komenda, 141, 481, 490
Koprivnica (Hrvaška), 494
Kostajnica, 141, 481, 494
Kostanjevac, 141, 481, 488
Kostanjevica na Krki, 89, 141, 481, 488
Kostel (Hrvaška), 141, 481, 492
Kozje, 141, 182, 481, 490
Kraljev Vrh, 142, 481, 489
Kraljevčani, 481, 496
Kraljevec na Sutli, 142, 481, 488
Kraljevica, 481, 496
Kranjska, 23, 51, 65, 96
Krapina, 142, 481, 491
Krapinske Toplice, 142, 481, 488
Kras, 128
Krasica, 142, 481, 495
Krašič, 143, 481, 492
Kraška vas, 65
Kratečko, 481, 496
Križevci, 143, 481, 494
Krnjak, 481, 496
Krška vas, 7, 15, 23, 65, 105, 106, 129, 143, 144, 165, 171, 173, 177, 183, 184, 188, 190, 191, 463, 464, 474, 482, 487, 488
Krško, 9, 19, 23, 63, 84, 86, 120, 129, 132, 145, 146, 173, 177, 274, 275, 473, 479, 482, 486, 488, 489
Kumrovec, 145, 482, 489
Kupjak, 482, 496
Kutina, 482, 496

L

Laško, 146, 256, 257, 258, 259, 482, 495
Ledenice, 482, 496
Lekenik, 146, 482, 492

Lepena, 188
 Lepoglava, 146, 482, 495
 Leskovec pri Krškem, 146, 166, 181, 482, 487, 488, 489
 Lešče na Dobri, 482, 496
 Libna, 108, 146, 187, 266, 267, 290, 291, 362, 363, 368, 369, 482, 490
 Lič, 482, 496
 Lička Jesenica, 482, 496
 Linz, 185, 187, 471
 Litija, 49, 482, 489
 Ljubljana, 12, 14, 16, 27, 63, 77, 79, 80, 84, 91, 92, 96, 98, 99, 101, 103, 108, 109, 147, 173, 185, 186, 190, 193, 334, 335, 336, 390, 471, 472, 473, 474, 482, 492, 494, 502, 504, 505
 Ljubno ob Savinji, 482, 495
 Lobor, 147, 482, 491
 Logatec, 482, 494
 Lokve, 147, 482, 492
 Lovrenc na Dravskem polju, 148, 482, 492
 Luče, 482, 495
 Ludbreg, 482, 496
 Lupoglav, 482, 496

M

Madžarevo, 148, 482, 494
 Magozd, 188
 Maja, 482, 496
 Majur, 148, 482, 495
 Makole, 148, 482, 493
 Male Rodne, 148, 482, 491
 Malečnik, 148, 482, 491
 Mali Bukovec, 482, 496
 Mali Cirknik, 65
 Mali Obrež, 108, 125, 148, 172, 356, 357
 Maribor, 7, 12, 89, 149, 220, 221, 246, 247, 471, 482, 491
 Marija Bistrica, 149, 483, 490
 Marija Gorica, 149, 483, 489

Martinska Ves, 483, 497
 Maruševac, 149, 483, 491
 Mečenčani, 483, 497
 Metlika, 149, 483, 495
 Mihalovec, 29, 43, 44, 70, 74, 108, 150, 290, 291, 292, 293, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 483, 488
 Mirna, 483, 491, 493
 Mirna Peč, 483, 493
 Modruš, 483, 497
 Mokronog, 150, 182, 483, 495
 Molve, 483, 497
 Moravče, 483, 491
 Mostec, 29, 43, 70, 108, 150, 181, 278, 279, 290, 291, 292, 293, 348, 349, 358, 359, 483, 489
 Moščenica, 483, 497
 Mozirje, 483, 495
 Mrkopalj, 150, 483, 492
 Mrzlava vas, 65, 150, 151, 483, 489
 Mrzlo Polje (Hrvaška), 151, 483, 493

N

Netretić, 151, 483, 494
 Nova Rača, 483, 497
 Novi Dvori, 151, 483, 492
 Novi Grad, 483, 491
 Novi Marof, 151, 483, 493
 Novi Vinodolski, 483, 497
 Novigrad, 151, 483, 494
 Novo mesto, 12, 151, 181, 185, 471, 472, 483, 492

O

Oborovo, 152, 483, 494
 Orehovica, 152, 483, 494
 Orle (Hrvaška), 152, 483, 493
 Ormož, 152, 483, 493
 Oroslavje, 152, 483, 490
 Osilnica, 483, 494

Oštarije, 483, 497

Oštri Zid, 152, 483, 494

Ozalj, 153, 484, 492

P

Palanjek Pokupski, 153, 484, 494

Pesje, 108, 153, 290, 291, 362, 363, 366, 367, 415, 484, 489

Peteranec, 484, 497

Petrinja, 153, 472, 484, 494

Petrova vas, 484, 494

Petrovina, 153, 484, 490

Petrovsko, 154, 484, 494

Pisarovina, 154, 484, 495

Pišeće, 258, 259

Pitomača, 484, 497

Pivka, 174, 484, 493

Planina pri Sevnici, 154

Plešće, 484, 497

Plešivica (pri Žužemberku), 484, 492, 493

Podbela, 188

Podbočje, 154, 484, 489

Podgrad, 484, 493

Podravske Se-, 484, 497

Podsused, 154, 484, 491

Pokupsko, 154, 484, 494

Polica, 484, 491

Poljanec, 484, 491

Ponikve (Hrvaška), 484

Posočje, 188

Postojna, 484, 494

Praputnjak, 484, 497

Prekrižje, 154, 484, 493

Preloščica, 155, 484, 494

Prezid (Hrvaška), 155, 484, 494

Prilipe, 65, 155, 484, 488

Prišlin, 155, 484, 495

Prusija, 49

Ptuj, 12, 17, 48, 61, 68, 69, 70, 71, 96, 155, 185, 471, 484, 490

Pulj, 101, 135, 156, 173, 185, 186, 500, 501, 503, 504

R

Račja vas, 156, 484, 489

Radeče, 484, 493

Radmirje, 484, 495

Radoboj, 156, 485, 492

Raka, 485, 491

Rakek, 485, 493

Rakov Potok, 156, 485, 491

Rakovec, 485, 490

Ravna Gora, 156, 485, 494

Rečica ob Savinji, 485, 495

Reka, 185, 278, 279

Remete, 157, 485, 491

Remetinec, 157, 485, 493

Ribnik (Hrvaška), 157, 485, 491

Rogaška Slatina, 157, 485, 495

Rogatec, 157, 485, 495

Rozga, 157, 485, 489

Rudeš, 158, 485, 490

Rujevac, 485, 497

S

Saborsko, 485, 497

Samobor, 158, 382, 383, 485, 490

Sava (reka), 16, 70, 96, 120, 129, 145, 173, 181, 182, 465, 487, 491

Schökelberg, 179, 437, 441, 467

Sela (Hrvaška), 158

Sela pri Dobovi, 29, 43, 44, 70, 108, 158, 193, 290, 291, 292, 293, 348, 349, 350, 351, 485, 489, 495

Senj, 184

Sevnica, 158, 184

Sisak, 159, 485, 493
 Skaručna, 159, 485, 491
 Skopice, 65, 159, 183, 184, 479, 488
 Skrad, 485, 497
 Slakovec, 485, 497
 Slavetić, 160, 485, 491
 Slovenija, 7, 16, 102, 106, 107, 113, 114, 118, 119, 124, 174, 188, 190, 191, 474
 Slovenska Bis-, 485, 494
 Slovenska Bistrica, 226, 227
 Sobenja vas, 65, 485, 489
 Sokolovac, 160, 485, 495
 Solčava, 485, 497
 Sošice, 160, 485, 492
 Spodnja Pohanca, 485, 490
 Spodnje Drezniške Ravne, 188
 Srednje Prilišče, 485, 494
 Sromlje, 108, 160, 193, 290, 291, 292, 293, 346, 347, 348, 349, 362, 363, 485, 489
 Stankovo, 65
 Stari Farkašič, 160, 485, 493
 Stari grad pri Vidmu, 291, 363, 367
 Stari Grad pri Vidmu, 160, 290, 362, 366, 485, 489
 Stari trg ob Klopi, 486, 493
 Stari trg pri Ložu, 160, 161
 Stojdraga, 19, 161, 486, 488
 Stopiče, 486, 489
 Strmec (Hrvaška), 161, 486, 490
 Stupnik, 161, 486, 491
 Sunja, 486, 497
 Sveta Jana, 161, 486, 489
 Sveta Nedelja, 162, 486, 493
 Sveti Ilija, 162, 486, 493
 Sveti Ivan Zelina, 486
 Sveti Petar Orehovec, 486

Š

Šempeter v Savinjski dolini, 108, 486, 489
 Šentjernej, 162, 486, 490
 Šentlenart, 108, 143, 162, 177, 188, 191, 290, 291, 294, 295, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 414, 415, 486, 488
 Škocjan, 486, 491
 Škofja Loka, 163, 486, 493
 Šmarjeta pri Novem mestu, 486, 491
 Štajerska, 96, 97, 190

T

Teharje, 163, 486, 491
 Tišinc, 163, 173
 Tolminske Ravne, 188
 Tomašica, 486, 497
 Topusko, 163, 486, 494
 Tounj, 486, 497
 Trebež, 108, 163, 364, 365, 486, 490
 Trebnje, 164, 181, 486, 493
 Trnje, 108, 164, 290, 291, 294, 295, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 396, 397, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 486, 488
 Trst, 101, 135, 156, 164, 173, 185, 186, 472, 500, 502, 503, 504
 Tržišče, 164, 486, 490
 Tuhelj, 164, 486, 490
 Turopolje, 115
 Tušilović, 165, 486, 493

V

Varaždin, 165, 486, 493
 Velika Gorica, 165, 486, 493
 Velika vas, 165, 486, 489
 Velike Malence, 65, 165, 487, 488
 Veliki Gaber, 487, 491
 Veliki Grđevac, 487, 497

Veliki Obrež, 43, 108, 166, 290, 291, 292, 293,
348, 349, 354, 355, 487, 489

Veliki Podlog, 65, 166, 487, 489

Veliko Trojstvo, 102, 166, 487, 492

Veljun, 487, 497

Videm ob Savi, 193, 290, 291, 292, 293, 348,
349, 362, 363, 366, 367, 487, 488

Vihre, 166, 487, 489

Vinica, 166, 487, 492

Vinica (Hrvaška), 166

Virovitica, 167, 487, 497

Vivodina, 167, 487, 494

Vojnić, 167, 487, 493

Vojnovac, 487, 497

Voloder, 167, 487, 494

Vrginmost, 167, 487, 492

Vrhnika, 487, 493

Z

Zabok, 167, 487, 492

Zagreb, 7, 51, 84, 101, 107, 109, 110, 114, 122,
124, 135, 168, 169, 173, 174, 182, 184, 185,
190, 328, 329, 382, 383, 471, 472, 487, 490,
500, 501, 502, 503, 504, 505

Zakot, 29, 43, 44, 70, 72, 73, 74, 75, 77, 108,
143, 168, 177, 188, 191, 193, 266, 267, 290,
291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299,
300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308,
324, 325, 348, 349, 370, 371, 372, 373, 386,
387, 391, 396, 397, 414, 415, 416, 417, 418,
419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427,
428, 429, 430, 431, 487, 488

Zaprešić, 169, 487, 492

Zgornji Tuhinj, 169

Zidani most, 91, 169, 487, 492

Zlatar, 169, 487, 493

Zrin, 487, 497

Zrinska, 170, 174, 487, 492

Zverinjak, 170, 290, 291, 294, 295, 338, 339,
340, 341, 414, 430, 431, 432, 433, 434, 435,
480, 488

Ž

Ždala, 487, 497

Žejno, 65

Živaja, 487, 497

Žumberak, 170, 487, 489

Župeča vas, 170, 487, 489

KAZALO OSEBNIH IMEN

V kazalo osebnih imen so zajeta imena pomembnih upravnih, vojaških ter civilnih organov, organizacij in posameznikov ter »ad-hoc« sestavljenih odborov in komisij, ki so dejavno sodelovali pri ugotavljanju posledic potresa in njihovem odpravljanju. Ob razmeroma redkem pojavljanju posameznih organov iste pravne osebe (npr. mestni svet občine Ptuj), je za kazalo uporabljen sklic na pravno osebo (npr. Mestna občina Ptuj). V kazalo so uvrščena tudi imena prizadetih, ki so omenjena v študijah ali pa v virih. Pri tem je treba opozoriti, da so posamezne cerkve, župnijske in podružnične, v skladu z dejanskim pravnim redom obravnavane kot samostojne pravne osebe. V primerih, ko v besedilu ni izpisano celotno ime osebe, a je iz konteksta mogoče njeno identiteto nedvoumno ugotoviti, je omemba prav tako uvrščena v kazalo.

Pri organih civilne in vojaške uprave, za katere poznamo uradne oz. uveljavljene slovenske različice imen smo uporabili slednje. Ker osebna imena in priimki v knjigi niso slovenjeni, jih tudi v kazalu nismo slovenili. V primerih, ko so popisovalci škode priimek oz. ime iste osebe zapisali na več različnih načinov, smo za potrebe kazala uporabili pogostejšo obliko zapisa oz. tisto, ki ustreza pogostejšemu zapisu posameznih glasov (npr. Golz in Golc, Priberšek in Priveršek, Johann in Johan).

A

Abensperg in Traun grofica Marija Julijana roj. Frankopan, lastnica gospostva Brežice, 88

Adamus Sidonie, 212, 213

Adamus, družina, 121

Agencija Republike Slovenije za okolje in prostor, 11, 106, 180, 188, 189

Agencije Republike Slovenije za okolje, 555

Ajster, župan v Krški vasi, 105, 144

Antolovič Johann, župan občine Mihalovec, 44, 350, 351

Antončič Josef, 276, 277

Arh Uršula, 145

Arhiv Geofizikalnega zavoda Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Zagrebu, 107, 124, 174, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 555, 556

Arhiv Republike Slovenije, 10, 11, 12, 18, 96, 98, 99, 108, 174, 189, 193, 477, 478, 479, 480, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 555, 557

Arhiv Republiškega seizmološkega zavoda Srbije, Beograd, 110

Arhiv Slovenske frančiškanske province sv. Križa, Ljubljana, 13, 17, 18, 96, 97, 557

Attems grof Edmund, štajerski deželni glavar, 60, 202, 203, 204, 205, 206, 207

Attems grof Henrik, deželni predsednik na Kranjskem, 23, 63, 65, 186

Attems, družina, lastnica gradu Brežice, 25, 29, 79, 80, 88, 104, 105, 121, 170

Avstrijska nacionalna knjižnica (Österreichische Nationalbibliothek), 109, 471, 472, 555

Avstrijski državni arhiv, Dunaj (Österreichisches Staatsarchiv), 19, 98

Avstrijsko primorje, kronska dežela Avstro-ogrske monarhije, 63

Avstro-ogrska monarhija, 13, 14, 17, 57, 97, 98, 101, 190

Avšič, družina, 105

B

Bahčič Johann, 280, 281

Ban Franz, 366, 367

Banovac, časopis, 153, 174, 472

Belar Albin, deželni šolski nadzornik in raziskovalec potresov, 57, 74, 186, 187

Belas Michael, 324, 325, 384, 385

Benčin Anton, 364, 365

Benja Franz, 298, 299, 420, 421

Berlan Johann, 330, 331, 384, 385

Berložnik, 238, 239

Bernardič Ignaz, 366, 367

Bernardič Mihael, 366, 367

Berus Marko, 179, 189, 437, 441

Bogoljub, časopis, 19, 129, 131, 472

Bogovič Johann, 334, 335, 336, 388, 389

Bolnišnica Brežice, 7, 29, 36, 89, 106, 121, 122, 256, 257

Bratanič Franz, 312, 313, 404, 405

Bratanič Johann, 296, 297, 418, 419

Bratanič Josef, 312, 313, 404, 405

Brelj p. Maksimiljan, frančiškan, 89

Bukovina, vojvodina, 63, 65

Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe, Hannover (BGR), 189, 555

C

Cecić Ina, seizmologinja, 9, 10, 11, 101, 103, 106, 179, 190, 437, 441, 452, 453, 471, 473, 475, 555

Centralni meteorološki in geodinamični zavod, Dunaj (Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik – ZAMG), 16, 106, 187, 189, 556

Cerjak Anna, 310, 311, 398, 399

Cerjak Johann, 270, 271

Cerjak Marie, 214, 215

Cerjak Michael, 310, 311, 402, 403

cerkev Imena Marijinega v Dobovi, 166, 354, 355

cerkev Marijinega oznanjenja v Mariji Gorici, 149

cerkev sv. Duha v Artičah, 125, 364, 365

cerkev sv. Janeza evangelista v Krškem, 145

- cerkev sv. Jurija na Čatežu ob Savi, 9, 79, 84, 86, 105, 131
- cerkev sv. Lenarta v Šentlenartu, 163, 330, 331, 380, 381
- cerkev sv. Lovrenca v Brežicah, 25, 29, 36, 121, 238, 239
- cerkev sv. Marka v Cerkljah ob Krki, 129
- cerkev sv. Nikolaja v Žumberku, 170
- cerkev sv. Roka v Brežicah, 36, 238, 239
- cerkev sv. Urha na Vihrah, 166
- cerkev Svete trojice v Kapelah, 360, 361
- cerkev svetega Križa v Kapelah, 360, 361
- cerkev Vnebovzeta Device Marije v Kapelah, 360, 361
- cerkev Žalostne Matere božje v Leskovcu pri Krškem, 146, 181, 182
- Cesarsko in kraljevo Poveljstvo 5. armade v Gradcu (K. u. k. 5. Armeekommando Graz), 30, 32, 33, 42
- Cesarsko in kraljevo vojaško gradbeno poveljstvo, Feldbach pri Gradcu (Kommando der k. u. k. Militärbauleitung Feldbach bei Graz), 46
- Cesarsko in kraljevo vojaško poveljstvo v Gradcu (K. u. k. Militärkommando Graz), 20, 36, 39, 42, 46, 48, 74
- Cesarsko-kraljeva tehnična visoka šola v Gradcu (k. k. Technische Hochschule in Graz), 13, 48, 49, 53, 55, 97
- Cesarsko-kraljevo ministrstvo za bogočastje in pouk, Dunaj, 48, 51, 57, 91, 93
- Cesarsko-kraljevo ministrstvo za finance, Dunaj, 19, 65, 70, 77, 98
- Cesarsko-kraljevo ministrstvo za notranje zadeve, Dunaj, 19, 63, 65, 66, 70, 72, 73, 77, 98
- Cesarsko-kraljevo namestništvo za Štajersko v Gradcu (k. k. Statthaltereie in Graz), 18, 22, 23, 29, 30, 32, 33, 36, 40, 42, 43, 46, 48, 49, 51, 53, 55, 57, 61, 63, 65, 66, 70, 72, 74, 77, 89, 93, 199
- Cesarsko-kraljevo vojno ministrstvo, Dunaj, 42, 51, 92, 93
- Chicco Luise, 346, 347
- Cipek Stefan, 306, 307, 426, 427
- Cisel Anton, 326, 327, 384, 385
- Clary und Aldringen grof dr. Manfred, cesarski namestnik za Štajersko, 20, 22, 23, 29, 36, 43, 48, 51, 53, 55, 60, 63, 65, 66, 72
- Commend A., 187
- Curhalek Franz, 43, 358, 359
- Cvetko Maria, 354, 355
- Cvetko Marie, 304, 305, 424, 425
- Cvetkovič Johann, 352, 353
- Cvijanović, Dragutin, 114, 116, 475, 479, 495
- ## Č
- Černetič Martin, 274, 275
- Černož Michael, 246, 247
- Češnik, orožniški nadstražnik v Krški vasi, 145
- ## D
- Darovic Mathäus, 278, 279, 330, 331, 374, 375
- Davčni urad v Brežicah, 29, 80, 82, 83, 224, 225
- Dejak Vlasta, 9, 122, 189
- del Cott Karl, deželni poslanec in vladni komisar za brežiško okrajno zastopstvo, član brežiškega občinskega odbora, 36, 43, 44, 218, 219, 220, 221
- del Cott Mizzi, 242, 243
- Delač Marie, 428, 429
- Derčič Stefan, 210, 211
- Deržič Johann, 296, 297, 418, 419
- Deutsche Wacht, časopis, 19, 128, 146, 154, 174, 187, 471
- Deželni odbor za Štajersko (Landesausschuss für Steiermark), 61, 72
- Deželno predsedstvo za Kranjsko (Landes Präsidium für Krain), 18, 23, 63, 65, 174, 186, 193, 557
- Die Neue Zeitung, časopis, 126, 143, 168, 471
- Dimič Josef, 318, 319, 406, 407
- Dolenjske novice, časopis, 121, 129, 131, 135, 137, 144, 145, 146, 147, 152, 156, 164, 165, 166, 169, 173, 174, 181, 182, 471
- Dolenjski list, časopis, 19, 472
- Doleschall poročnik, vojaški poveljnik v Brežicah, 47

- Domoljub, časopis, 19, 120, 122, 129, 131, 139, 144, 145, 146, 147, 159, 174, 471
- Dragojević Dejan, 189, 557
- Drugovič Franz, občinski svetnik z Mosteca, 43
- Drugovič, družina, 36
- Druschkovitsch Franz, 244, 245, 246, 247
- Društvo za stavbno kulturo (Verein für Heimatschutz), 93
- Državna višja realka v Ljubljani, 186
- Dugovič Gregor, 333
- Dušič Johann, 304, 305, 416, 417
- ## E
- Edinost, časopis, 19, 143, 147, 472, 500
- Električna centrala Brežice, 226, 227
- Evidenčni urad zemljiškodavčnega katastra, Brežice, 80, 82, 83
- ## F
- Fabiani p. Placid, provincial Kranjske frančiškanske province sv. Križa, 91
- Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, 189, 555
- Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Zagrebu, 12, 107, 124, 477
- Faleschini Anton, 258, 259
- Faleschini Antonie, 218, 219, 258, 259
- Faleschini August, 187, 266, 267
- Faleschini dr. Karl, 220, 221
- Faleschini Hans, 302, 303, 424, 425
- Federalni zbirni center, 193
- Feldkircher Anzeiger, časopis, 472
- Ferenčak Anton, 274, 275
- Ferenčak Ivanka, 108, 122
- Ferenčak Josef, 326, 327, 340, 341, 356, 357, 376, 377, 434, 435
- Ferjanč Franz, 332, 333, 392, 393
- Filipiči Johann, 328, 329, 374, 375
- Filipiči Margarete, 298, 299, 420, 421
- Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 9, 189, 555
- Finančna deželna direkcija za Štajersko (Finanzlandesdirektion für Steiermark), 65
- Flies Ludmilla, 274, 275
- Francekovič Franz, 337, 388, 389
- Francekovič Josef, 398, 399
- Frančiškanska rezidenca Sv. Višarje, 89, 92
- Frančiškanski samostan Kostanjevica pri Gorici, 89, 92
- Frančiškanski samostan Nazarje, 89
- Frančiškanski samostan sv. Antona Padovanskega v Brežicah, 9, 13, 17, 18, 29, 36, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 95, 97, 105, 120, 121, 194, 252, 253
- Frančiškanski samostan Sveta Gora nad Gorico, 89, 92
- Frankopan mejni grof Jurij, lastnik gospostva Brežice, 87
- Frankovič Josef, 308, 309
- ## G
- Gabritsch Adolf, 284, 285
- Galicija, kronska dežela Avstro-Ogrske monarhije, 63
- Geodetska uprava Republike Slovenije, 557
- Geofizikalni zavod Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Zagrebu (Geofizički odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), 107, 124, 189, 190, 477, 555
- Geological Survey of Austria (Geologische Bundesanstalt), 189, 555
- Gerec Franz, 258, 259
- Gerec Josef, 308, 309, 398, 399
- Gerjevič Josef, 352, 353
- Gerjevič Therese, 356, 357
- Germovšek Vinzenz, 306, 307, 424, 425
- Geršak Johann, 326, 327, 384, 385
- Gimnazija Brežice, 93, 95, 104
- Glogovič Josef, 354, 355
- Glogovšek Vinzenz, 240, 241

- Godler Franz, 308, 309, 398, 399
 Godler Johann, 274, 275
 Godler Marie, 310, 311, 398, 399
 Godler Martin, 308, 309, 402, 403
 Godler, družina, 105
 Golobič Marko, 358, 359
 Golobič Martin, 43
 Golz Franz, 334, 335, 336, 394, 395
 Goriup Johann, 337, 388, 389
 Gospostvo Brežice, 406, 407
 Grabner Vinzenz, 326, 327, 382, 383
 Gradbena direkcija Ministrstva za gradnje Kraljevine SHS, Zagreb (Građevinska direkcija Ministarstva građevina Kraljevine SHS, Zagreb), 84
 Gradbena direkcija za Slovenijo v Ljubljani, 84, 86
 Gradbeni odbor občine Brežice, 38, 39, 40, 72, 75, 77, 78
 Gradbeni odbor občine Zakot, 72, 73, 75, 77, 78
 Gradbeni odbori občin Brežice, Zakot, Artiče, Mostec, Sela, Kapele, Mihalovec in Dobova, 70, 73
 Gradbeno ravnateljstvo v Ljubljani, 79, 80, 83
 Graf Max, državni višji veterinar, 66
 Graul Štefka, 105, 122
 Grazer Tagblatt, časopis, 120, 128, 133, 143, 145, 146, 147, 149, 151, 152, 154, 157, 165, 167, 168, 169, 174, 186, 187, 471, 500, 501, 502, 504, 505
 Grebenc Julia, 266, 267
 Grobušek Johann, 206, 207, 208, 209
 Gross, 278, 279
 Grubič Johann, 332, 333, 390, 391, 394, 395
 Grubič Josef, 337, 388, 389
 Grubič Martin, 337, 390, 391
- ## H
- Habinc Max, 127, 308, 309, 400, 401
 Hadžievski Dragan, 475
 Hahn Placida, 240, 241
- Haidenek, 272, 273
 Hammerl Christa, 189
 Hedl, 374, 375
 Heider ing. M., deželni gradbeni svetnik, 193, 286, 287, 340, 341
 Herak Marijan, 189
 Hering Johann, 420, 421
 Heritsch Franz, avstrijski geolog in paleontolog, 15, 16, 55, 57, 105, 106, 110, 111, 115, 132, 171, 174, 181, 473
 Hervol Josef, 328, 329, 382, 383
 Hierländer Antonie, 236, 237
 Hoffman Thomas, 189
 Höfler Anna, 314, 315, 410, 411
 Höfler Johann, 314, 315, 410, 411
 Holec Hermine, 210, 211
 Holy Josef, 238, 239
 Hönel Hans, arhitekt, 18, 95
 Horvat dr. Franz, član brežiškega občinskega odbora, notar, 36, 43, 105, 120, 276, 277
 Horvatič Uršula, 302, 303, 426, 427
 Hotko Franz, 250, 251
 Hotko Josef, 356, 357
 Hradel Adam, 318, 319, 380, 381
 Hribar Karl, 278, 279
 Hržič Majda, seizmologinja, 112, 114, 473
 Hudelja Niko, 12, 99
- ## I
- Ilijaš Franz, 322, 323, 374, 375
 Ilustrirani glasnik, časopis, 19, 105, 106, 131, 144, 174, 472
 Ivanšek Therese, 278, 279
 Ivšič Janez, 105, 144
- ## J
- Jamar p. Berard, frančiškan, 89
 Janesch Klara, 286, 287
 Jazbec Anton, 302, 303, 422, 423

- Jeršič Johann, 330, 331, 382, 383
 Jesenko Tamara, 189
 Jokić dr., 131
 Judovska skupnost iz Gradca (Jüdische Gemeinde Graz), 61, 97
 Jugoslovanska akademija v Zagrebu, 110
 Jurkas Johann, 330, 331, 392, 393
- K**
- Kaiser Diethelm, 189
 Kalb Fritz, 256, 257
 Karel I. Habsburško-Lotarinški, avstrijski cesar, 22, 60, 97
 Karník Vít, češki seizmolog, 115, 475
 Kasteliz Anna, 338, 339, 432, 433
 Kasteliz Josef, 312, 313, 404, 405
 Katič Helene, 356, 357
 Katič Marko, 356, 357
 Kaučič Franz, 312, 313, 404, 405
 Kelcher Anton, 326, 327, 376, 377
 Kene Martin, 330, 331, 376, 377
 Keržan Franz, 312, 313, 404, 405
 Kežman Anna, 356, 357
 Kiseljak Marie, 346, 347
 Klabutschar, 254, 255
 Klabutschar Heinrich, 208, 209
 Kladošek Anna, 254, 255
 Kladošek Josefa, 306, 307, 416, 417
 Klantschnig, 374, 375
 Klasinc Škofljanec Andreja, 12, 189
 Klaužer Alois, 337, 390, 391
 Klavžar Anton, 105, 121, 180, 252, 253
 Klun ing., cesarsko kraljevi gradbeni svetnik, 193, 286, 287
 Kokot Stefanie, 356, 357
 Kolar Martin, 266, 267
 Kollenz ing. A, cesarsko kraljevi gradbeni pripravnik, 72, 73, 74, 193, 284, 285, 286, 287, 340, 341
 Komisija za ocenitev škode nastale po Brežiškem potresu, 29, 33, 72, 88, 89, 91, 103, 132, 136, 146, 163, 164, 166, 168, 172, 193
 Koroška, vojvodina, 115
 Kosec Franz, 322, 323, 376, 377
 Kosec Martin, 330, 331, 376, 377
 Kostanjšek Andreas, 334, 335, 336, 390, 391
 Kostevc Anna, 374, 375
 Košir Matevž, 189
 Kovačič Anton, 306, 307, 416, 417
 Kovačič Josef, 352, 353
 Kovačič Maria, 254, 255
 Kovačič Martin, 334, 335, 336, 394, 395
 Kragel Anton, 308, 309, 402, 403
 Kraljeva hrvaška slavonsko dalmatinska deželna vlada, Zagreb, 51, 53
 Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, 80, 83, 91
 Kramberger Vinzenz, 337, 390, 391
 Kranjska frančiškanska provinca sv. Križa, 89
 Kranjska, vojvodina, 18, 23, 51, 63, 65, 143
 Kreačič Franz, 314, 315, 408, 409
 Kreačič Josef, 132, 330, 331, 392, 393
 Kreiner p. Odorik, frančiškan, 89
 Kreulitsch Jeanette, 216, 217
 Krizni odbor okrajnega glavarstva Brežice, 42, 43, 44
 Krofl Johann, 105, 274, 275
 Krošelj Andreas, 356, 357
 Krulc J., 165
 Krulc Marie, 328, 329, 372, 373
 Kukovica Franz, 302, 303, 416, 417
 Kukovica Josef, 334, 335, 336, 392, 393
- L**
- Laibacher Zeitung, časopis, 19, 471
 Lapajne Janez K., slovenski geofizik, 111, 473
 Lapuh Anton, 322, 323, 372, 373
 Lapuh Franz, 308, 309, 402, 403
 Lavantinski škofijski ordinariat, Maribor, 61

Lebar Antonie, 218, 219
 Leiter, družina, 105, 122, 282, 283
 Lemberger dr. Leopold, sekretar Judovske skupnosti v Gradcu, 61
 Leuschner dr. Karl, član brežiškega občinskega odbora in upravnik dednega posestva grofov Attems v Brežicah, 22, 28, 43, 44
 Levak Andreas, 210, 211
 Levstik Anton, 280, 281
 Linzer Tages Post, časopis, 137, 143, 187, 471
 Lipej Franz, 222, 223
 Lisac Anka, 189
 Ljubljanska oblast, 109
 Ljubljanski škofijski list, 19, 472
 Ljudska šola Artiče, 125, 364, 365
 Ljudska šola Cerklje, 129
 Ljudska šola Čatež, 84, 131
 Ljudska šola Dobova, 354, 355
 Ljudska šola Kapele, 360, 361
 Ljudska šola Veliki Podlog, 166
 Löschnig & Schmidt, 228, 229, 230, 231
 Lukež Cilka, 108, 122
 Lupšina Josef, 338, 339, 432, 433
 Lupšina Maria, 356, 357
 Lupšina Therese, 268, 269

M

Mačak (Matschak), družina, 36
 Makroseizmični arhiv ARSO, 103, 108, 112, 128, 190, 471, 555, 556, 557
 Marburger Zeitung, časopis, 19, 143, 169, 471, 500
 Martinelli Giuseppe, 118
 Martiny von Malastów Hugo, general pehote, vojaški poveljnik Gradca, 22, 60
 Mastnak Josefina, 268, 269, 270, 271
 Mastnak, družina, 105
 Medvedetz Martin, 268, 269
 Mestna hranilnica Ptuj, 70

Mestna občina Brežice, 20, 23, 29, 33, 35, 36, 38, 39, 40, 43, 44, 47, 69, 70, 72, 73, 75, 78, 79, 96, 97, 108, 123, 171, 187, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 437, 441, 467
 Mestna občina Celje, 61
 Mestna občina Gradec, 61
 Mestna občina Maribor, 61
 Mestna občina Ptuj, 17, 61, 69, 70
 Mestna občinska hranilnica v Brežicah, 80, 82, 83
 Mešiček Jožef (Josef), župnik v Brežicah in dekan videmske dekanije, 43, 44, 412, 413
 Mihailov Vladimir, makedonski gradbenik, strokovnjak za potresno inženirstvo, 111, 473
 Mijon Aloisia, 310, 311, 400, 401
 Milela Maria, 250, 251
 Ministrski svet Kraljevine SHS, 83
 Ministrstvo za gradnje Kraljevine SHS (Ministrstvo gradjenja), 84, 86
 Ministrstvo za pravosodje Kraljevine SHS (Ministrstvo pravde), 83
 Močan Anna, 368, 369
 Mohorovičič Andrija, hrvaški meteorolog in seizmolog, 57
 Molan Mihael, 368, 369
 Moscon baron Alfred, poslanec v deželnem zboru in vladni komisar za brežiško okrajno zastopstvo, 89
 Musson Roger, 189, 191

N

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, glej Narodna in univerzitetna knjižnica Zagreb
 Nadomestni bataljon 87. pehotnega polka, 20, 47, 48, 98
 Narath, 254, 255, 256, 257
 Narodna in univerzitetna knjižnica Zagreb (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu), 109, 471, 472
 Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana – Digitalna knjižnica Slovenije, 7, 106, 109, 471, 472, 555
 Nečak Dušan, zgodovinar, 9, 14, 15, 96, 123, 189, 474

Nečak Mirka, 10, 11, 12, 99, 108, 189, 193, 197

Nemška hranilnica v Brežicah, 82

Nemška šola v Brežicah, 29, 36, 122, 220, 221

Nemško narodno združenje (Deutsche Nationalverband), 69

Neues Wiener Tagblatt, časopis, 126, 143, 147, 155, 168, 169, 185, 471, 500

Neuwirth dr. Viktor, vodja okrajnega urada Brežice, 9, 19, 20, 22, 23, 26, 29, 30, 32, 42, 43, 44, 46, 47, 53, 65, 66, 89, 91, 119

Novak Franz, 296, 297, 310, 311, 402, 403, 418, 419

Novak Franziska, 270, 271

Novak Johann, 322, 323, 378, 379

Novak Josef, 300, 301, 422, 423

Novak Maria, 318, 319, 380, 381

O

Občina Artiče, 70, 193

Občina Bizeljsko, 193

Občina Cerklje, 63

Občina Čatež, 63, 84, 131

Občina Dobova, 43, 70, 150

Občina Gaberje, 43

Občina Kapele, 29, 43, 70, 360, 361

Občina Mihalovec, 43, 44, 70, 74

Občina Mostec, 43, 70

Občina Sela, 43, 44, 70, 193

Občina Sromlje, 193

Občina Veliki Obrež, 43

Občina Videm, 193

Občina Zakot, 43, 44, 70, 72, 73, 74, 193, 324, 325, 382, 383

Občinska uprava, časopis, 129, 132, 151, 155, 156, 159, 165, 170, 174, 472

Obzor, časopis, 109, 121, 128, 130, 134, 140, 144, 145, 157, 161, 169, 174, 185, 186, 471, 500, 501, 502, 503, 504, 505

Odbor za pomoč mestne občine Brežice, 70, 75, 78

Odbor za pomoč okrajnega glavarstva Brežice, 44, 78

Okrajno glavarstvo Brežice, 17, 29, 32, 38, 42, 43, 44, 48, 51, 53, 57, 66, 70, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 91, 120, 121

Okrajno glavarstvo Krško, 84, 86

Okrajno sodišče Brežice, 9, 29, 79, 80, 82, 83, 84, 557

Okrajno žandarmerijsko poveljstvo v Brežicah, 32

Omerzu Josef, 280, 281

Ostreljič Josef, 338, 339, 434, 435

Ostreljič Maria, 340, 341, 432, 433

P

Pahor Jurij, 189

Paidasch August, 270, 271, 272, 273

Panlija Rosalija, 164, 364, 365

Pavlič Anton, 354, 355

Pavlovec Rajko, slovenski paleontolog in stratigraf, 112, 474

Pečnik Blasius, 260, 261

Peitler Anton, 298, 299, 416, 417

Petančič fr. Antonin, frančiškan, 89

Petelinc Franz, 44, 352, 353

Petrak Gustav, 304, 305, 426, 427

Petrišič Anton, 320, 321, 384, 385

Petrovič Dušan, 189

Pevcec Josef, 300, 301, 428, 429

Pfajfar Vanja, 10, 193, 195

Pinterič Anton, 296, 297, 422, 423

Pinterič Franz, 352, 353

Pinterič Josef, 126, 346, 347

Pinterič Josefina, 236, 237

Pinterič Paul, 234, 235

Pinterič Teresie, 242, 243

Pipan Franz, 328, 329, 374, 375

Pirnat dr. Ferdinand, 270, 271

Pivovarna Gözl, 246, 247

Pivovarna Laško, 256, 257, 258, 259

Poček Josef, 312, 313, 404, 405
 Počkar Ivanka, 106, 108, 171, 189
 Podkev Josefa, 334, 335, 336, 390, 391
 Poljanšek Anna, 240, 241, 242, 243
 Polšag Johanna, 214, 215
 Posavski muzej Brežice, 9, 12, 17, 104, 105, 106, 108, 122, 171, 189, 190, 555
 Posojilnica Brežice, 77, 232, 233
 Poštni urad Krška vas, 145
 Poštni urad v Brežicah, 29, 77, 80, 82, 83, 121, 224, 225, 226, 227
 Potočnik Franz, 304, 305, 426, 427
 Potokar Jurij, 105, 131
 Pototschnik Friedericke, 230, 231
 Pototschnik Karoline, 230, 231
 Potresna komisija, Dunaj (Erdbebenkommission, Wien), 15, 17, 98, 106
 Poverjenišvo za javna dela v Ljubljani, 91
 Poverjenišvo za pravosodje v Ljubljani, 80, 83
 Poverjenišvo za uk in bogočastje v Ljubljani, 86
 Požar Josef, 304, 305, 426, 427
 Predanič Anton, 260, 261, 338, 339, 432, 433
 Predanič Mila, 122
 Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, 80
 Predsedstvo državnega namestništva, Gradec (Statthaltereipräsidium, Graz), 18, 30, 32, 43, 46, 51, 53, 55, 61, 63, 89
 Presker Helena, 44, 158, 350, 351
 Priberšek Franz, 314, 315, 410, 411
 Priberšek Franz ml., 318, 319, 410, 411
 Priklmayer Ignatz, brežiški višji inšpektor v poklju, 43
 Prinz Josefa, 306, 307, 424, 425
 I. Hrvatska stedivna banka, 328, 329, 382, 383

R

Radanovič Maria, 332, 333, 392, 393
 Radanovič Marie, 272, 273
 Radanovič Michael, 300, 301, 423

Raktelj Theodor, 318, 319, 406, 407
 Ratej Helene, 252, 253
 Ravnihar dr. Vladimir, poverjenik za pravosodje v narodni vladi, 79, 80, 82, 84
 Reberšak Josef, 340, 341, 434, 435
 Reichspost, časopis, 126, 143, 144, 147, 169, 471, 500, 501, 502, 503, 504, 505
 Reininghaus, 256, 257
 Rendi Simon, predsednik Judovske skupnosti v Gradcu, 61
 Republiški seizmološki zavod Srbije (Republički seizmološki zavod Srbije), 109, 110, 555, 556, 557
 Resnik Franz, 324, 325, 372, 373
 Ribarič Vladimir (Vlado), slovenski seizmolog, direktor Seizmološkega zavoda, 16, 103, 108, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 174, 177, 178, 471, 474, 475, 556
 Rižner Johann, 250, 251
 Rosmann von Albinson, 304, 305, 426, 427
 Rožman Franz, 312, 313, 404, 405
 Rus Anna, 324, 325, 382, 383

S

Salamon Josef, 296, 297, 418, 419
 Salobir Martin, 337, 388, 389
 Savnik Franz, 314, 315, 410, 411
 Savnik Martin, 332, 333, 340, 341, 392, 393, 434, 435
 Savnik Uršula, 338, 339, 432, 433
 Scagnetti Valentin, arhitekt, 18, 88, 92, 93, 95
 Schniderschitsch Hans, brežiški župan, 18, 22, 23, 26, 43, 44, 69, 121, 187, 216, 217
 Schütz Karl, 268, 269
 Schweiger (Švajger), družina, 36
 Schweiger Blasius, 256, 257
 Schwinner Robert, avstrijski geolog in paleontolog, 15, 16, 105, 106, 111, 132, 171, 473
 Sedlat Josef, 260, 261
 Sedlat Maria, 260, 261
 Seidl Ferdinand, slovenski naravoslovec in geolog, 15, 16, 55, 57, 110, 111, 112, 145, 165, 174, 473, 474

- Seražin Helena, 18, 87, 88, 93
- Serneč ing. Radovan, cesarsko-kraljevi nadinženir, 26, 38, 43
- Sernež inž. Albert, Bauadjunkt – gradbeni pripravnik, 72
- Simon Hermine, 316, 317, 412, 413
- Sinčič Peter, 189
- Skerlec de Lomnicza baron Ivan, ban Kraljevine Hrvaške, Slavonije in Dalmacije, 51
- Slanič Marie, 222, 223
- Slanič, družina, 36
- Slovenec, časopis, 7, 19, 121, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 137, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 152, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 163, 164, 166, 168, 169, 170, 174, 182, 185, 186, 187, 471, 500, 501
- Slovenska šola v Brežicah, 36
- Slovenski gospodar, časopis, 19, 120, 128, 131, 142, 144, 145, 148, 155, 157, 168, 169, 174, 471
- Slovenski narod, časopis, 7, 19, 119, 120, 123, 125, 126, 129, 131, 141, 143, 144, 145, 147, 149, 150, 151, 157, 159, 162, 165, 167, 168, 169, 174, 184, 187, 471, 501, 502, 503, 504
- Sollner Franz, 326, 327, 384, 385
- Sollner Johann, 272, 273
- Sotler Marie, 302, 303, 428, 429
- Sovič Ivica, 189
- Sparkassa, 222, 223
- Srebre dr. Guido, 240, 241
- Stavbena zadruga Brežice (Ranner Baugenossenschaft), 29, 77
- Stavbni odbor za popravilo cerkve sv. Jurija na Čatežu, 86
- Steeb baron Christian von, okrajni komisar, 26, 42, 43, 44
- Steininger ing. L., cesarsko-kraljevi državni tehnik, 20, 22, 36, 38, 39, 40, 43, 44, 89
- Stendte Johann, namestnik ptujskega župana, 70
- Stiker dr. Ludwig, 83, 242, 243, 244, 245
- Stipčič Marie, 406, 407
- Stockfabrik (Tovarna palic), 121, 328, 329, 382, 383
- Stöger Franz, 328, 329, 374, 375
- Strašek Rochus, 306, 307, 424, 425
- Stücker Norbert, asistent na dunajski seizmološki opazovalnici, 110
- Stumberger, družina, 282, 283
- Südmark, 254, 255
- Suess prof. Franz Eduard, avstrijski geolog, 187
- Suppan Ignatz, učitelj iz Brežic, 43, 44, 258, 259
- Svet mestne občine Brežice, 33, 35, 75
- Swoboda Franz, 270, 271
- Š
- Šaurič Johann, 316, 317, 408, 409
- Šempet Marija, 337, 390, 391
- Šerbec Johann, 312, 313, 405
- Šetinc Anton, 318, 319, 380, 381
- Šetinc Franz, 158, 302, 303, 350, 351, 422, 423
- Šetinc Josef, 320, 321, 326, 327, 378, 379, 380, 381
- Šetinc Martin, 320, 321
- Šinjuk Martin, 358, 359
- Šket Motnikar Barbara, 189
- Šribar Maria, 318, 319, 406, 407
- Šribar Ria, 108, 128, 174, 557
- Štajerc, časopis, 19, 119, 120, 144, 187, 471, 502
- Štajerska, vojvodina, 12, 18, 43, 48, 60, 63, 65, 66, 97, 109, 190
- Štajerski deželni arhiv v Gradcu (Steiermärkisches Landesarchiv, Graz), 10, 12, 18, 20, 25, 48, 55, 96, 556, 557
- Štajerski deželni urad za konzervatovstvo v Gradcu, 93
- T
- Tamussino Thomas, župan Mödlinga, zapisnikar Zveze nemških mest Avstrije, 66
- Tancik Terezija, 105, 144
- Tiller Johann, 248, 249
- Tomažič gospa, poštarica v Krški vasi, 145

Toperczer Max, avstrijski geofizik in seizmolog, 115, 475

Tornquist dr. Alexander, profesor za geologijo in mineralogijo na cesarsko-kraljevi tehnični visoki šoli v Gradcu, 9, 13, 15, 18, 48, 49, 51, 53, 55, 57, 97, 105, 106, 110, 111, 114, 171, 174, 180, 181, 187, 474

Trapp Erich, avstrijski geofizik, 115, 475

Treppo Leonhard, 330, 331, 382, 383

3. inženirski bataljon, Ptuj, 48

U

Urek Franz, 320, 321, 380, 381

Utrakvistična (dvojezična) šola Zakot, 266, 267

V

Veble Maria, 306, 307, 426, 427

Verein für Heimatschutz, glej Društvo za stavbno kulturo

Verstovšek Agnes, 324, 325, 384, 385

Verstovšek Josef, 304, 305, 424, 425

Verweger Marie, 300, 301, 420, 421

Vidmar Andreas, 356, 357

Vidmar Paula, 230, 231

Vimpošek Alois, 320, 321, 378, 379

Vimpošek Franz, 364, 365

Vimpošek Josef, 340, 341, 434, 435

Virant Franz, 226, 227

Višje deželno sodišče v Ljubljani, 80

Voglar gospa, žrtev potresa, 25, 119, 120

Vogrinc Johann, 254, 255

Vojaško poveljstvo v Celju, 20

Volčanšek Johann, 310, 311, 398, 399

Volčanšek Paul, 338, 339, 390, 391

Volovec Josef, 352, 353

von Thiery, 278, 279

Vračko p. Ananija, gvardijan (predstojnik) brežiškega frančiškanskega samostana, 88, 89, 91

Vučajnk Martin, 44, 352, 353

W

Warletz, 282, 283

Warletz Franz, 280, 281

Weiskirchner dr. Richard, župan Dunaja in predsednik Zveze nemških mest Avstrije, 66

Wiener Zeitung, časopis, 144, 147, 169, 186, 187, 471, 500, 501, 502, 503, 504

Wimpošek Anton, 212, 213

Winkschel Anton, 328, 329, 374, 375

Wogrinz Franz, 312, 313, 404, 405

Wogrinz Helene, 318, 319, 406, 407

Wogrinz Johann, 332, 333, 392, 393

Wogrinz Martin, 314, 315, 408, 409

Wrenko Josef, 272, 273

Wresaunig Julian, 260, 261

Wresnig Antonie, 218, 219

Z

Zajc Antonie, 276, 277

Zaloker Ignatz, 258, 259

Zechmeistr Anton, inženirski (Sappeur) poročnik, 20, 38, 48

Zechner Baltasar, 106

Zechner Jeanette, 226, 227

Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik – ZAMG, glej Centralni meteorološki in geodinamični zavod

Zgodovinski arhiv na Ptuj, 12, 17, 96, 558

Zöhrer Josef, 232, 233

Zorko Anton, 300, 301, 316, 317, 338, 339, 406, 407, 422, 423, 432, 433

Zorko Franz, 310, 311, 322, 323, 376, 377, 400, 401

Zorko Johann, 364, 365

Zorko Josef, 320, 321, 378, 379

Zsíros Tibor, 118, 475

Zupančič Johann, 366, 367

Zupančič Josef, 356, 357

Zupančič Josefina, 276, 277

Zveza nemških mest Avstrije (Bund der deutschen Städte Österreichs), 66, 97

Zwitter Žiga, 189

Ž

Žagmeister Martin, 298, 299, 422, 423

Žerjau Anton, 312, 313, 400, 401

Žerjau Karl, 324, 325, 372, 373

Židan Agnes, 280, 281

Židan, družina, 36

Živčić Mladen, 189

Župnija Artiče, 125, 364, 365

Župnija Brežice, 73, 121, 236, 237, 238, 239

Župnija Cerklje ob Krki, 129

Župnija Čatež ob Savi, 84, 86, 105, 131, 182

Župnija Dobova, 166, 354, 355

Župnija Leskovec pri Krškem, 146, 181

Župnija Remete, 157

Župnija Slavetič, 160

Župnija Stojdraga, 161

